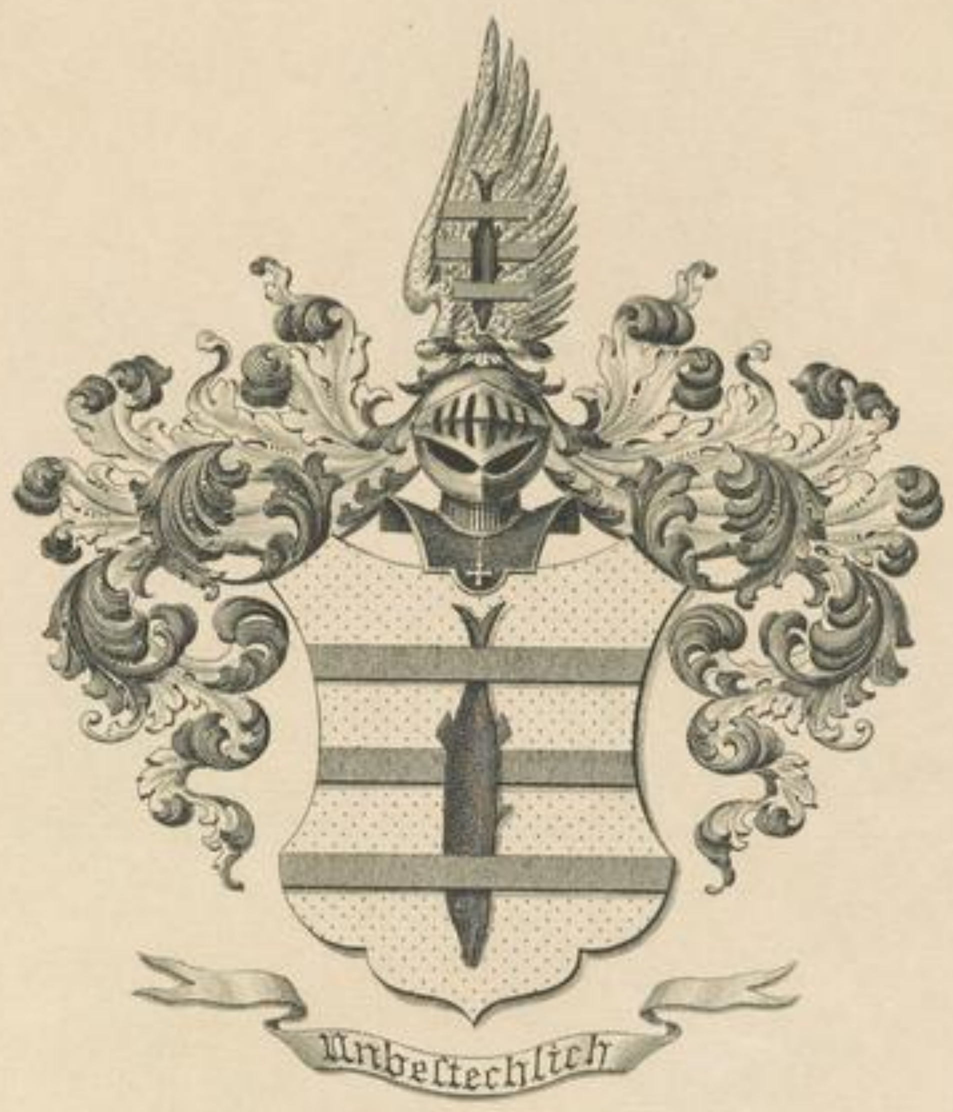
194

Mss for the Library of Sir Thomas Phillips —

Sermones de Tempore
236 pages

John Frederick Lewis

SERMONES DE TEMPORE AB ADVENTU USQUE AD PASCHA IGNOTI AUTORIS, manuscript of German origin in different hands written in the fifteenth century, in double columns on 236 pages, with coloured capitals throughout, folio, boards, £1 18s *XV Cent.*

Cum appropinquasset
Ihesus Ierosolimam etc.
Mathei xxi. Tem-
pus quod hodie inci-
pit et durat usque ad
nativitatem domini voca-
tur ab ecclesia adventus
domini. Pro eo quod repre-
sentat cottidie in
officio misse quam aliter desiderando habuerunt
quod habuerunt patres veteris testamenti videli-
cet filium dei in carne predicare miracula facere
et salutem humani generis procurare. Hoc
est quod dicit Christus in ewangelio Multi reges et
prophete etc. Ad eum enim dominus promisit Abrahe
et predixit David quod filius eius carnem sumeret
de progenie ipsorum pro salute mundi. In tantum ex-
crevit desiderium audiendum quod inceperunt cla-
mare corde et ore ad dominum ut promissa sua
impleret. Unde dicebat David Mitte domine
quem missurus es. Alius dixit Excita domine po-
tentiam tuam et veni. Alius dicebat Inclina
domine celos tuos et descende. Alius vero Emitte
mitte agnum domine dominatorem terre etc.
Utinam disrumperes celos et descenderes. Et Ysa-
ias dicebat Pete tibi a deo signum adven-
tus sui [illegible] homines habitus possent
ab hodie credere [illegible] Et deinde dicit ille signum
scilicet opera publice non tamen in templo sed fa-
ciebat [illegible] in civitatibus cas-
tellis et villis et ubi populorum sapien-
tibus et insipientibus [illegible] predicavit quod nun-
quam ab aliquo factum fuerat. Infirmos curavit
illuminavit cecos surdis auditum mutis loquelam resti-
tuebat paraliticos curabat omnes infirmitates de-
pellebat mundabat. Demones effugabat. Et alia
diversa et multa et magna miracula faciebat et
in mari et in terra quod numquam a mundo factum fuit
Et cum eius publica et frequens predicatio et famo-
sa miraculorum operatio esset signum certissimum. Et pro-
quam deus dedit ipse homo signum [illegible] alii prophe-
et petivit a deo adhuc aliud signum. Tamen di-
erat. Si non crederent homines signo dato per
semetipsum. Unde nobis dominus ineffabile signum tri-
buit quod omnibus credere debeat. Dicens de illo signo
dicit. Dicite filie Syon, i. hominibus fidelibus,
Ecce rex tuus venit tibi, i. ad te iustificandum
iustus scilicet verbo et operibus. Salvator scilicet anime et
corporis. Ipse pauper quia nichil possidens vi-
tam pauperitatis ducens et pauperes discipulos
habens. Sedens super pullum asine non super e-
quum. Regio apparatu decoratus non habens veste
regale non familia non aliquid quod indicet regi- Nota
am dignitatem. Et tamen sic veniens honorabi-
liter et rex Israel ab omnibus vocabatur hoc est signum
[illegible] Et qui non crediderunt post salutem credat etc.
Fuerunt enim quadruplex causa propter quas antiqui patres
desiderabant Christi adventum.
Prima fuit propter humane nature exaltationem. Ps.
Et gloria suscepisti me. Propter captivitatis a
limbo liberationem. Tu quoque in sanguine
testamenti tui. Propter dyaboli depressionem. Ps. Humili-
asti sicut superbum i. mortificasti eum per omnia.
Si autem fortior illo superveniens vicerit. Et tantum propter
humani generis reconciliationem. Ro. Reconcili-
ati sumus deo per mortem filii eius. Propter ipsius
visionem auditionem et allocutionem. Multi reges
et prophete voluerunt videre etc. Et quia per hoc
venit filius dei verus deus et verus homo et quod
passus est cum hominibus. Si ergo predicavit et
non consensit fecit. Glosa. Increpavit potentiores
tores. Fecit miracula magna et diversa a se-
culo inaudita. Et tamen pauci scilicet pauperes
et simplices crediderunt in eum. Sapientes vero
et divites hoc signo non cognoverunt eum. Pri-
mo huic signo contradixerunt dicentes quod in
Beelzebub faciebat miracula. Et iterum dicebant
hic homo a deo qui infirmos sanabat in
sabbato. Et reputaverunt eum seductorem
et reum mortis. Dominus autem Ihesus videns
cecitatem cordis eorum instetit tempus quo delibera-
verat pati et mori pro nobis voluit signum dari
dare ut illi qui nollent credere huic signo inex-
cusabiles essent apud deum. Et quia prophe-
tia huius signi scripta est in ewangelio hodier-
no ut credatur completa est. Ideo legitur
hoc ewangelium. Videamus igitur historiam ewangelii

Phillipps MS
691

Cum appropinquaret Ihesus Ierosolimis dicit sanctum ewangelium et duos vadens(?) in Ierusalem cum discipulis suis pervenit in montem Oliveti et quievit ibi cum eis. Mons enim petre(?) significat Christum quia sordes in eo non sunt propter serenitatem quia in eo nunquam [illegible] fiunt. In monte solum te facit propter celi vicinitatem quia mons vicinior est celo quam vallis. Oliva enim pacem significat. Nam cum Christo intrare celeste Ierusalem debemus primo de monte prius ascendere et pacem cum proximo habere. De inde misit Christus duos discipulos in Ierusalem. Duos misit Christus propter plura. Primo ut alter alteri esset in solacium quia bonum socium est quasi vehiculum in via. Item melius est duos quam unum. Secundo ut eis melius crederetur. Si enim unus tantum fuisset et dixisset dominus huius opus habet non ita sibi crediturum fuisset quia duorum hominum testimonium verum est. Tercio ut discipulorum honestas et sua bona fama conservaretur. Non enim decet personam euntem de loco nostro(?) ut per viam vadat sine socio. Secundo dicit eis: Ite et cetera. Per(?) pedibus et non in equis. Non enim decet predicatores ewangelii equitare. Romanos: Quam speciosi pedes evangelizancium pacem. In castellum quod contra vos est. Vocat enim civitatem Ierusalem castellum quia non erat digna vocari civitas propter superbiam habitancium in ea quia olim lege dei contempta ydolis servierunt. In Christum predicantem et tot miracula facientem non crediderunt, quem videbant et reputabant iustum ex invidia occidere decreverunt. Unde despective dixit: Ite in castellum quod contra vos est, id est vobis contrarium. Et statim invenietis asinam alligatam scilicet in ipso introitu porte in publico non in domo aliqua quia non oportebit vos querere aut tardare. Ista animalia peccatores significant qui assimilantur iumentis insipientibus et ex domo domini id est ecclesie precepti sunt quo ad maiorem partem(?). Et sunt ligati vinculo culpe et voluptatibus ut dicit Augustinus. Et huius vinculis ducuntur ad infernum. Hec vincula solum(?) deus solvere potest tamen fecit hoc ministerio sacerdotum quibus tradidit potestatem ligandi atque solvendi. Et ideo subditur: Solvite

et adducite mihi. Nullus enim ligatus in peccato nisi sacerdotis absolui potest nisi in extremo necessitatis articulo. Et tamen hic sine ministerio absoluit eum dominus. Et quia discipuli poterant dicere domino: forte custodes vel domini animalium non permittent absolvere nos aut ducere animalia, dicit(?) respondendo: Dominus hec opus habet. Prudenciens dixit: Et si quis aliquid dixerit vobis et cetera. Discipuli vero audientes verba domini licet mirarentur et nescirent quid dominus hec animalia vellet ut ad [illegible] vel ad aliud, statim obedierunt. In quo datur exemplum religiosis ut non examinent nec interrogent quare aliquid eis iniungitur sed si honestum est et possibile quod precipitur obediant. Et abierunt et invenerunt asellam. Dixerunt enim domini animalium quando solverunt asellam. Sic homo qui si aliquem invenerit trahendum ad servicium Christi clamant parentes et domini quare hoc facitis et pro posse impediunt. Discipuli vero statim protulerunt dicentes: Dominus hiis opus habet, sed non ad [illegible] laboris neque ad ostentacionem honoris sed ad implecionem prophetie. Sed statim approbabit. Et audi mirabile: verbum Christi prolatum pro eo fuit tante virtutis quia domini animalium hoc audito non interrogabant quis esset iste dominus vel ad quid vellet ea aut quis habebimus quis reducet ea nobis. Statim solverunt nec amplius ea molestaverunt. Et dicit Crisostomus: Ita Christus preparavit cor eorum ad credendum. Tamen ignotis personis eciam adduxerunt discipuli animalia ad Christum ut in eis quod vellet eos(?). Et dicit Lucas quod super hunc asellum nunquam aliquis ascendit.

Nota. Corpus enim electi sunt quasi loca ad quiescendum in quibus nemo fuit aliquis quiescere preter eum. Primus fuit venter virginis, Secundo presepe, Tercio asellus, Quarto sepulchrum. Et hoc fecit Christus duo primo ut ostenderet altitudinem potencie et maiestatis sue quia nullus alius neque homo neque angelus tamquam eo forcior fuit dignus quiescere in locis quibus ipse quievit personaliter. Secundo ut homo mundus et amicus dei animam suam que est decus dei et habitaculum summi sed ita munda conservet ut nunquam diabolus in ipsa quiescat vel recipiatur. Unde miser est homo qui de templo domini facit stabulum diaboli. Et dicit Christus: talis dignus est includi in stabulo inferni.

ondere v̄bo uel f̄co se velle asellū cū sua
discipli intendentes asellū maxillemere 7
sine sella imposuerunt vestimenta sua sup̄ eū
7 dn̄m desup̄ sedere fecerunt In quo f̄co
nobis ostendit exemplū q̄ non solum verbis sed etiam
factis nostris 7 vestimentis pp̄ris xp̄m
honorare debemus Et sequitur q̄ hoc factū est ut
adimpleretur prophetia eē impleta q̄ supius posita
Dicite filie syon ecce rex tuus venit tibi q. dicat Omnes sciant
q̄ xp̄m sic̄ datū de adventu dn̄i in monte
adimpletur Nota q̄ rex qui bn̄ est dispositus
debz h̄re tria Prīo ppriā ad excedū iusticiā
ypsi Regnabit rex 7 sapiens erit Cle
mentia ad utilitate subditorū peruandā
Rex Reges domus isrl̄ clementes
sunt Hec tria excellentissime fuerunt in xp̄o
Ille g̃ rex sit dignissimus venit tibi .i. ad uti
litatem tuam peruandam sz ut te magnificet
in humane nature assumpcione redimat in
passione. Doceat de aīe saluacōe Et
no q̄ sic̄ in festo nativitatis dn̄i l̄r q̄ xp̄s
no ueniat uel d̄ mundū ad visita
tionē uestitus venit d̄ mundū ad visita
dū suos fideles Sic similiter reddit eccl̄ia xp̄m
eadē die venturū sit in mentes fideliū
spiritualiter q̄ bn̄ dispositi fuerint ad eū sus
cipiendū Et g̃ autē tria h̄mos ad hoc
bn̄ disponunt Prīa ē cordis puritas Jo
hn̄ requirit in medio sic̄ ad q̄ sternendū Ca
ritas dicit Beati estote qm̄ ego sanctus sum
Et augustinus dicit 7 in mundo s̄o munda debet
habitatio Tercia ē pax sed mentis tranquillitas
Ipse autē ad h̄ venit ut sic pacificaret hoīes
cū hoībus 7 cū deo Et ideo princeps pacis
dicit ps In pace factus est locus eius Ter
cia ordinata caritas Ideo deus caritas est 7 q̄
manet in caritate etc Joh Michel em
est in quo ho assimilatur deo tm̄ 7 ita trahat
ad se eū sicut est caritas. qua ipsa natura
docet 7 deus precipit ac ppria se exhibuit
Videtur em fortior ac bestiis stollidior
existere dicimus eterne se ipm̄ odire q̄
caritate non h̄z nec laborat ut h̄eat Aplus
Si caritate non habuero
nichil sum Et anqua xp̄s magis abulare
certe ppluribus mirabilibus ta undecim qua

gebulab. qui veniebat ad diē festū exi
eūs de civitate venit obviā ei ut viderent
et associarent ac honorarent eū q̄ eū
diligerent expressavit dn̄i pueris ad eū
Modo fuit 3bus q̄ones q̄rere .i. quare pa e cā
Quod pplus tantū scire potuit q̄ xp̄s veniret
in ierusalem cū discipulis non dicatur intrasse
civitatē nec aliquē misisse nec dr̄ q̄ xp̄s
nunciū miserit Rn̄o h̄ vox 7 fama xp̄o
poterat fieri sz subito p̄ vniuersa civitate vel
p angelos uel p̄ hoīes de h̄ dimittū deputatos
nullo eū mō ē miraculose fieri tm̄ cito
Sa q̄o Quare tanta multitudo ppluli tm̄ primitus potuit
tamen 7 tante multitudinis motus fuit ad exe
undū obviā xp̄o. cū xp̄s sepe venisset in
ierusalem 7 nunquā aliquis occurrerit sibi Rn̄o
q̄ 2x fuit eā Prima fuit fama de sus
citacōe lazari 7 aliorū miraculorū q̄ fe
cerat. Quod ex h̄o multi desiderabat eū vi
dere Sa fuit opinio quā multi h̄ebant q̄
in adventu suo tanto pplo debebat pdicare
et aliqd pulchrū miraculum facere Quod bene
desiderium 7 devocio multos adduxit
Tercia q̄o ē quare xp̄s tantā multitudinē
venientē ad se honorandū expectavit cū
tn̄ ipse alias fugerit Rn̄o Xp̄us non
cupiditate humani fauoris aut tpl̄is honoris
expectavit eos Sz ut ipsū verbo 7 f̄co p̄ficere
rē. et q̄ sc̄ptura de eius adventu implere
etur. 7 q̄ ipse v̄e erat salvator mundi 7
ex hoc predicacōi aplorū post ascensionē suā
facilius crederetur Cogitato pplo etiā xp̄m
uenientes eorū ascendentes arbores olivarum
frondibus operuerunt viā p̄ quā ambulare de
bebat dn̄s Antiqui vero 7 magis devoti no
bebat dn̄s exutis vestimentis exuentes ponebant in
h̄ys oētri vestimenta 7 cū
Vm Et oīa fiebant in sig̃nū festivitatis 7 le
ticie O quā magna festivitas 7 grandis le
ticia q̄d est in mente nostra xp̄o clementia
Sz tunc eū pfessus q̄d eius ff eū ipo
in gloria 7 honore 7 reuerencia Illa xp̄o
sed regi seculorū debetur honor 7 gl̄a. et
fidei aplorū sūma reuerencia 7 maxima
ipius nomine dimissa nascentur Aut vbi de eius
pmo vel eius eū decclia cantatur Illa
virtuosissimo xp̄o assistens 7 primo eius dulcissimo
et humilitatis habitus gravabat 7 augebat

pa q̄o

2a q̄o

3a q̄o

R.

Nota

devotorum in cordibus intuentium. Deinde populus
divisit se in duas partes et posuerunt dominum in medio
ut esset inter eos sicut magister in medio glorie. Et aperte
petunt omnes qui erant in processione ramos pal-
marum aut olivarum et portabant in manibus ipso
suo tunc dicere. Per olivam vero continetur vidi-
tatis significatur vera excellentia sanitatis quam habuit
super omnes. Unde suo dicebat Ecce quam dilectus
est predixit. Eundem venit [illegible] sorte cessabit vi-
tio vita. Per olivam significatur pacis unde suo
dicebat Ecce de quo ysaias predixit. Vocatur
nomen eius admirabilis princeps pacis. Secundo in pal-
ma victores coronabuntur, qua significabatur
quod ipse erat pugnaturus pro nobis et bellaturus
contra aereas potestates Et sic victor coronandus
Unde suo dicebat Ecce rex de quo dixit Za-
charias Ecce rex tuus venit tibi mansuetus se-
dens super pullum asine. Unde videbat dicen-
tes hec quam vectus est et nichil aliud exprimens
Predicabat quod populus cum Christo et Christus cum eo ut
Predicabat quod [illegible]
nobis [illegible] aliquid In processione ad laudem
domini cursus populus alta voce et hosanna cantan-
tes predicabant quam scripture reperitur cantare nova
cantilena Et vere nova quia nunquam in mundo
audita non intrat in corda eorum transmissa de
novo celeste composita. Et vere Christus fuit rex no-
vus, cantica non ab hominibus elata sed a deo transmis-
sa et cum novissimis quia regni eius non erit fi-
nis. Sed inmerito videtur quod ista cantilena pri-
mo et laici senes et parvuli, boni et mali et
leto corde una voce et pari devotione canta-

Nota

Ista cantilena continet laudem quam maxime [illegible] batur
in eundem ista qui tanto honore dignus
esse verum hominem et verum filium dei et salvatorem
mundi in lege et prophetis promissum et primo est
Osanna filio David id est filio David lau-
det. Et dicitur osanna id est salva per mortem et
resurrectionem tuam quam per carne hominis de progenie
David suscepisti mundo te manifestasti
fide tua predixisti et dicitur confitendo eum esse verum
hominem. Secundo est Benedictus qui venit in nomine
domini id est cum nomine dei patris mei et in hoc confitentur
eum esse verum deum. Tertio rex Israel scilicet ultra
quam naturam divina scilicet et humana. Secundum divina sed rex
celorum. Secundum humana sed rex novit natus Matthei
Ubi est qui natus est rex iudeorum. Nam ecclesia fi-
lium est ecclesia quam acquisivit sanguine suo

Rex sed Osanna in excelsis id est qui salvas nos
in terris per gratie infusionem et in celis per glorie
collationem. Ergo salva nos in altissimis id est in celo
cum sanctis angelis ut unum sit regnum tuum scilicet a-
ngelorum et hominum ut sicut ipsi regnent in nobis ut
nobiscum angeli et nos cum illis ut ipsi sint glo-
riam in te qui es unus deus cum patre et spiritu
sancto in secula seculorum Amen

Oratio devota pro eodem dicenda

O domine Ihesu Christe qui ad passionem spontaneus
adductus es: adduc me miserum per gratiam in cor-
de meo. Et qui me tuo redemisti per crucem: cum
lapsum repara per eandem beneficia passionis. Lar-
gire mihi domine ut in omnibus humilitate et man-
suetudinem custodiam ac tuam carnem et spiritum
et tollam subiecta et ut iuncta tua humilitate ap-
te fiat que in me fecisti. Et me qui nunc
tu regeris mittis ad intime pacis gustum
superne pacis desiderium ducas et tandem
ad eiusdem pacis visionem introducas per ista
te domino nostro Ihesu Christo Amen

Dominica secunda adventus

Erunt signa in sole et luna et stellis
Luce 21. In dominica precedenti legitur
evangelium in quo continetur primus adventus filii dei in
mundum. Hic sed dicitur quod filius dei sumeret carnem
de virgine venit in mundum ut per mortem suam
salvaret genus humanum. In ista vero dominica a-
gitur in evangelio de adventu salvatoris ad iudi-
cium faciendum et de omnibus hominibus tam bonis quam
malis. Primus adventus fuit. caritatis et mise-

Nota

desiderabilis et amabilis valde. Secundus vero est
veritatis et iustitie terribilis et amarus valde
Unde prophete [illegible] multe dissimilitudines et [illegible]
vero sancti et amici dei istum adventum desiderabant
Ipse Christus primo ut ab omni peccato liberarent ipsa.
Aufert dominus omnes lacrimas ab omni fa-
cie id est causa lacrimandi vel pena. Secundo ut a
servitute et corpore exuat. Romanos ipsa creatura
dei liberabitur. Tertio ut coram omnibus honora-
rentur. Sapientie Iudicabunt sancti nationes vel
Quarto ut plena dei visione deus desiderium delec-
tarent. Corinthios. Videmus nunc per speculum vel
tunc videbimus sicut est. Nam una et eadem persona
sed apparebit blandus bonis et terribilis malis

quo Sed inmerito videtur Eundem sit distantia temporibus

primi adventus et secundi quia ecclesia que ad officium
quasi vicinos coniungit. Augustinus. Dominica per
ecclesiam hoc fit ut homines adventum sui quasi
vicinum et prope instare cogitent. O quam bona
quam discreta quam fructuosa est talis cogitatio
homini quia propter ea homo meruit si tantorum ne aliquid
faciat propter quod tantum iudicem offendat. sollicitus
sit qualiter totum vite sue reddat et quomodo consis
tat ut opera bona multiplicet qui iustitiam ... ne
in iudicio vacuus appareat. Nota
Secundum quia dies iudicii tremendus est propter quatuor
primo quia apparebit dominus quasi fidelis sui ma
lis. Malachie. Quis stabit ad videndum
eum. Job. Quis tribuat mihi ut in inferno pro
tegas me. Glossa. mallet esse in inferno quam
videre Christum iratum. ut dicit Gregorius. Secundo quia quam me
... percutietur gladio. Job. Fugite
a facie gladii. Apocalypsis. Et de sedente in
throno procedit gladius ex utraque parte acutus.
Tertio propter districtam sententiam que fiet sine misericordia. Non
tunc flectetur iudex sanctorum precibus nec petitionibus
gentibus nec precio muneribus ... Zelus
et furor viri non parcet in die iudicii. Quarto
propter declarationem peccatorum. Luce. Nichil occultum
quod non reveletur. Quinto propter genus maledictorum
dicetur ei Luce. Ite maledicti in ignem eternum
Videamus hystoriam evangelii. Secundum est
quod de secundo adventu loquitur matheus et lu
cas. et licet evangelium hodiernum sit secundum lucam
tamen matheus supplet multa que lucas dimisit et
ideo de ambobus utriusque dicendum est.
Hystoria sic se habet. Quadam vice cum
loqueretur eis dominus suis de consumatione seculi
discipuli fecerunt sibi quandam questionem valde u
tilem dicentes. Domine quod est signum adventus tui ad
iudicium. quasi dicerent. Sicut dedisti signum de primo adven
tu tuo in mundum. sic da nobis et hiis qui tunc
temporibus erunt signum certum. quod possunt ... scire
te venturum in brevi ad iudicium. sed peten
tes te timentes a signis tuis. ad te converte
tur peccatores et iusti. et te amantes gaudio
replebuntur. obstinati et te contempnentes iusto
modo contempnabuntur. Dominus vero Ihesus quod
concedit et ad responsionem eorum incepit dominus e
vangelium. Dicit ergo

Erunt signa in sole et luna et stellis
quasi diceret dominus. Antequam veniam ad
iudicium multa miracula precedent et magna
atque diversa. In celo. In aere. In terra. In
aqua et hominibus. Et hec omnia erunt signa cer
tissima de consumatione seculi magnitudinis de
ne iudicii adventu filii dei. Apparebunt
ergo miracula nova in celo quia sol ob
scurabitur tunc sicut propter naturam suam tempore quo eclip
sis illa non est naturalis secundum magistrum solitum. quia
obscuratio ista non est tamen in sole sed in toto
orbe universali et super suum nimium quia longo
tempore est durabilis ita ut miretur universitas. Lu
na etiam non dabit lumen suum quia tota obscu
rabitur et tamen durabit obscuratio luce ultra
solitum tempus quod homines timebunt et mirabun
tur de nocte. Stelle vero ut dicit magister
cadent de celo a celo ubi non est sic intel
ligendum sicut sonat quia nunquam aliqua stella
de celo recedit nec in perpetuum cadet. Sed
dicuntur sed quia tanta erit tunc in aere cho
ruscatio et ventorum commixtio et videbitur
hominibus quod vere stelle cadent de celo. Secundo erit
multe admirationes et maxime tonitrus. In
aere erit tanta pestilentia et corruptio
erit ex qua sequitur infirmitas quod multi subito
morientur. In aqua maris fluctus et mag
norum fluminum erit sicut dicit lucas ...
grandes et ... fluctuationes et commotiones
aque erunt propter confusionem sonitus aque
homines ... timebunt quod qui stabunt ex
tra. In terra vero erit tanta siccitas quod
propter penuriam bladi et fructuum arborum
et fames et infirmitas magna qui ubique
erunt etiam terre motus per diversa loca
magni qui erunt hominibus tam magni terro
ris. In omnibus vero erit pessima magna
quia pugnabit regnum contra regnum. gens
contra gentem. civitas contra civitatem. et qui ubique
erunt prelia et terrores bellorum. Hec autem omnia
fient successive. Sed que sit distantia inter
signum et signum nescitur. In quanto durabit
unumquodque signum et quo tempore omnia signa
erunt et consumatio mundi nescitur. Dicit tamen
dominus Ihesus et quando ista incipient fieri ...

No[ta] — dei qui tunc fuerint. Dicit levate capita vestra
ad deum et videte quoniam appropinquat redemp-
tio vestra i. christus redemptor omnium vel redemptio
et glorificatio anime et corporis et exclusio omnium
malorum et finis omnium temptacionum et retribu-
tio omnium meritorum. Nota quod debemus oculos
dirigere ad deum propter quattuor. Primo tamquam ad finem
nostrum ad quem tendimus. Rom. finis legis est
Christus ad iustitiam omni credenti. Secundo tamquam ad lar-
gitorem omnium illuminatorem vel lumen. Joh. Illuminat
omnem hominem venientem in hunc mundum. [illegible]
[illegible] ad eum et illuminamini. Tertio tamquam ad lar-
gitorem omnium munerum quia ipse dat omnibus. Jacobi
Omne donum perfectum desursum est descendens a
patre luminum. [illegible]
Quarto tamquam ad [illegible] premium [illegible] remunera-
toris. Philippenses. Ad eum [illegible] sunt [illegible] ex-
spectamus [illegible] propter quorum premium
superne vocationis. Et ut discipuli melius intellige-
rent omnia predicta posuit eis exemplum dicens
Videte ficulneam et omnes arbores. Cum iam
producunt ex se fructum scitis quia prope est estas.
Ita et vos cum hec videritis fieri scitote quoniam prope est
regnum dei. Quasi diceret dominus: Sicut [illegible] videntes
estatis [illegible] signum infallibile [illegible]
Ita vos sic signis que vobis de meo adventu [illegible]
debetis. Et hoc scitote quia celum et terra transibunt
[illegible] ad formas quas habent ut status [illegible]
dicit. Verba autem mea non transibunt sed [illegible]
complebuntur. Et in quantum omnibus istis signis
finitis finis est mundi. Dominus intendit hunc
[illegible]
statu [illegible]. De die autem illa et hora nemo [illegible]
scit nisi solus deus. Item quod post [illegible] signa
[illegible] homines stabunt [illegible] et comedent et
bibent subito descendet ignis de celo primo
ignis scilicet purgatorii et inferni [illegible] ad
voluntatem dei implendam quod exuret omnes
creaturas et totam terram eciam cremabunt et ascen-
det ignis usque ad lunam ut purget aerem [illegible]
ris infectum. Et post combustionem terra [illegible] et
fiat lucida sicut cristallus. Et tunc dominus mo-
vebit se ad veniendum ad iudicium et omnes
angeli cum eo. Et premittet michahelem ar-
changelum qui vocabit mortuos ad iudicium
dicens Surgite mortui et venite ad iudicium

et statim in ictu oculi omnes homines qui fue-
runt ab adam usque ad finem mundi tam boni
quam mali tam senes quam parvuli cum corporibus
suis resurgent et omnes in ea statura et appare-
ntia venientes qua fuerunt in ea etate [illegible]
[illegible] annorum qui ad illam pervenerunt vel fuissent
si ad illam mortui sunt. Boni autem resurgent
cum corporibus glorificatis mali vero cum corporibus ob-
scuris et [illegible] et passionibus [illegible]
corpora illa erunt incorruptibilia [illegible] ad ma-
iorem [illegible] eorum. Completa resurrectione
que fiet in ictu oculi dominus apparebit in aere in
nube candida et lucida [illegible] et cum angelis
suis omnibus. Et tunc videbunt eum venientem cum pote-
state magna et maiestate. Omnes tam boni quam
mali. Boni vero ibunt sibi obviam et ponentur ad
dextrum latus eius et stabunt cum eo in aere eleva-
ti a terra donec finitum fuerit iudicium. Mali autem
stabunt super terram a sinistris [illegible]
qo — Et si queritur quomodo corporibus non glorificatis
poterunt videre corpus Christi et [illegible] glo-
rificata [illegible] corpora [illegible] sine glo-
[illegible] mali poterunt videri
[illegible] et tunc erit crux lignea in
qua dominus passus fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] et signa passionis sue que in corpore suo
retinuit usque ad illum diem ut cognoscant [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] Venite benedicti [illegible]
[illegible]
No[ta] — [illegible] gaudia magna [illegible]
[illegible] ad [illegible]
Venite per me ut [illegible]
[illegible] benedicti
patris [illegible] de corpore et anima omne malum
et [illegible] omne desiderabile bonum. [illegible]
benedicti patris mei. [illegible]
[illegible] in terra et in celo cum angelis et archange-
lis [illegible] celestis [illegible] omne
[illegible]
[illegible] Percipite regnum scilicet celeste [illegible]
[illegible] plenum [illegible]
[illegible] pulchre [illegible]
[illegible] angeli et sancti. In mundo [illegible]
[illegible] et latronibus [illegible]
[illegible]

cum bestiis feris et serpentibus. Item quod de mundo
societas eterna ducimini non per paruo spacio delec-
tacionis. Nam ibi erit tantus ardor amoris quod habebit
unusquisque homo in se gaudeo alterius in altero. suauis-
simus mirabili quiete quia ibi erit quies ab
omni supersticione cogitacionis labore et fatiga-
cione corporis et anima quiescet contemplacionis diuinitas
Quartum est dulcedo diuine ereccionis uocabit eos secun-
dum i. quia eos deus consumabit meritum a eos dicit
quod uobis paratum est ab origine mundi Octaue mira-
bilis delectatio dei. Mo dicit canit homines et in
diligebat eos et parabat regnum celesti possi-
dendum secundum graciam suam gloriam sua eis quando
tradita. Alteram uocem sumam contemptabile
et flebile coram malos dabit dicens Ite ma-
ledicti in ignem eternum. Maledictionis quartus ma-
la est maledictio. Primum est separacio eterna a glo-
riosa uisione et sorte. Eos dicit Ite et discedite a
me. hoc malum excedit omnem penam infernalem Non
uidebunt deum ad cuius ymaginem creati sunt. Non
est eis christus cuius sanguine sunt redempti. priuabuntur
dei uisione in quam desiderant angeli conspicere
Secundum malediccio diuina sine redempcione. Eos dicit
maledicti scilicet eos deo nobis aliqua ad perdicionem uos
associastis in superbis corporis quibus coram deum o-
bedimistis in penis eternis quos non timuistis
Tercium est eternitatis ignis sine mitigacione. Eos dicit.
In ignem scilicet inextinguibilem nec ab aliquo sup-
peditur nec aqua extinguitur. in peccatores semper ar-
debit nec tamen consumitur. Quartum est duracio sine fine pe-
narum. Eos dicit. In ignem eternum Chrisostomus. non solum
ignis uocatur eternus sed quia omnis pene eterne e-
ignis uocatur omnis pene eterne. Ut sic
sine igne omnis pene eterne est. Ut sic
homo peccauit sine fine Ita punitur sine fine
Quintum est associacio demonum horrenda plena afflic-
tione Eos dicit cum patre ab dyabolo et angelis eius
scilicet ut illi qui fuerant temptatores in culpa
sint tortores in pena Sed homines periti sunt prius in-
fernum consignati in unum coram deum. Gregorius. consignati
sunt in eternum Et quia peccator de uita sua noluit
separari a dyabolo. Dignum est ut nec in eterno separetur
ab eo. O summa amaritudo et flebile plena omnibus
angustiis et omni miseria. Mereantur nos
deus ab ista sua et tota gracia sua. Nota quod christus
fuit ut est qui iudicatus fuit per saluacione hominis
et in iuste iudicatus fuit. omnes homines in-
dicabit iuste Iohannes Pater omne iudicium dedit
filio Eos autem hic summa prudencia fuit tunc fi-
nitus erit iudicium. Et statim angelis sui manda-
dabit hanc sentenciam ad effectum malos mittere
ad infernum et claudere eos in sempiternum ut
nunquam appareat peccator super terram. Et post
hoc dux ibit cum suis et ipse eos deducet in celum
Et consumatus eos gaudio. Ad quod nos perdu-
cat Ihesus marie filius qui est in secula seculorum
benedictus Amen

Oracio deuota

Omine Ihesu christe qui ad iudicandum eos
potestate et maiestate magna ac ue-
tutis angelis signum glorie crucis tue
uexillum triumphale preferentibus. tu autem
meam huius sensus cum inpressione consig-
na. tu me huius utilitate purifica et per hanc
me totum sic uendica tibi. ut nichil aduer-
sarius ualeat in me reperire. quatenus te ad
iudicium uenientem ego hoc uenerabili
crucis tue signatus stigmate. ut
tibi crucifixo consignatus in pena consors
fieri merear. et tui cum sum gloriose in gloria
Amen

Dominica secunda in aduentu

Om audistis omnes dominicis o-
pera christi. Vt hic. Dominica ista nostra
ecclesia in isto tempore laudat et predicat fideli-
bus suis duplicem filii dei in mundum ad-
uentum. Primum quia sua bonitate suscepit carne
uentus Primum quia sua bonitate suscepit carnem
de uirgine ut in carne uera apparens ho-
minibus et predicans et per omnes homines moriens
saluaret homines et mundum Secundum uero uenturus
est ad iudicium mundi ut iudicet
hominem omnem secundum merita sua Quod ecclesia non
de uno non de alio in ecclesiastico officio
filiis suis loquitur Sed eos in precedenti domi-
nica predicauit eis de aduentu ad iudicium
hodie predicat eis de utroque de primo aduentu
prius. ondebo Quia filius dei uenit in mundum
et compleuit ea que dicta sunt per prophetas de ipso
beneficium demonstracionis fuit tam grande do-
mino. quod semper est memorie retinendum. Et de ipso
gratias agendum. sepe est eis deuocio recolenda
sepe de ipso predicandum sed iam eum hodie
est non loquentes de illo beneficio est diligere

exponendum. Unde videamus historiam de textu
Cum iohannes baptista existens in carcere he-
rodis et ihesus discurreret per partes illas pre-
dicando et miracula faciendo. Cum ceteris fama de eo per-
venit vox ad aures iohannis Et vocavit iohannes
duos discipulos suos qui ita tenerrime diligebant
eum quod non poterant credere quod ihesus esset maior
iohanne et salvator mundi Et misit eos ad
xpistum ut per modum conspectus informarentur ab eo et
reducerentur ad fidem xpisti. Sed hic questio est
diligenter examinanda unde utrique predicatis
Primo quare deus permisit sic iohannem sanctum
in carcerem herodis includi et crudeliter affli-
gi et occidi. Dicendum quod deus permisit hoc ipse ex-
primit suum meritum augendum. Nam esse sancte con-
versacionis erit pacientiam sustinere omne gravamen
et ex merito meruit coronam. Secundo ipse est
ad delectus quod deus diligit af-
fligi et tribulacionibus gravi permittit ut mun-
dus eis delectandus sunt magis ac magis
displiceat et vita sit eis in tedium et mors
in desiderium et ex hoc fructum diligant eum. Si
ipse omne veniale quod in eis expurgandum est
ut alibi numquam non puniret. Cum autem numerus
... deum sed hoc mundo affligent quod amici
dei sic dampnati sunt affligantur Et magis
quod amici dei non sunt afflictione digni ut
vel xpistum videant vel ipsum puniant
Secundo quare iohannes in carcere positus li-
berari ... desperans ipse afflictionem car-
ceris ... se ... et sola morte expectans
sic solicitus erat audire opera xpisti. Dicendum quod pro-
... eos amicos proposuit xpistum et iohannes
quanto magis appropinquabat mori tanto magis
... ad xpistum exardebat in corde eius. Et quia
xpistum videre non poterat audire de operibus
eius ... desiderabat. Et ideo non a cus-
todibus non a discipulis suis de operibus eius au-
dire desiderabat. Quanta et quam bona et
discrete sollicitudo nostre ... sine predica-
tore audiendo sine mente attendendo de
operibus xpisti et ... ...
... et devocione et huius similia ...
per hoc in dei dilectione ... Iohannes in
vinculis cum audisset opera xpisti mittens
duos discipulos ad xpistum dixit eis ... ...

xpisto et probaretur in visione. Dixit sic. Dicite ihesu
iohannes querit a te Tu es qui venturus es an alium ex-
spectamus. Hoc est dicere Es tu ille quem promisisti
in lege et prophetis venire in mundum ad il-
luminandum homines per graciam et doctrinam et ad sal-
vandum homines per mortem suam An alium expec-
tamus post te si tu non es ille
Nota quod debemus dirigere nuntios nostros discipulos duos
id est intellectum et affectum quod exemplo iohannis de-
bemus mittere ad xpistum erudiendos ut intel-
lectus consideret xpistum esse ... et dominum nostrum
ut sibi ... ... ut eum diligere In-
ducere ut eum timeamus Debemus etiam considerare
sanguinis xpisti preciositatem Inferni horribilitatem
Mundi vanitatem Vite nostre brevitatem proxime
utilitatem. Et quod hic agitur de salute anime
primo quia sine ea non est salus. Secundo ne a meo
... nostra perdatur debemus ... meorum nostra
... ... et ... quod sine deo ... ...
Meorum non perdit nisi ... ... si non ... Af-
fectus sine amor ... diligere deum ... ...
... pulchritudinem ... dignitate salvatoris. Sed quod
multi ... discipulos habent male eruditos ...
pauci ... ... mundo pauci sunt qui ...
deo ... ... custodiunt
Cum venissent discipuli a iohanne ... ... xpistum
... ... prophetarum
qui veniebant ad eum ... infirmis suis et ex-
spectabant infirmos curatos et ... ...
... ... toto
populo. Xpistus non ... eis verbo sed facto
... ... illos
... ... alii
... alii infirmitatibus diversis oppressi ...
... ... xpistus ... illis ... qui per maiori
parte erant pauperes. Et post predicacionem dixit discipulis
iohannis. Ite renunciate iohanni miracula que vi-
distis me facientem et audistis ab aliis me
fecisse ... ... videre ... Ite dicite quod
... evangelizo ... ... pauperibus ...
... pauperibus ... ... non ... iohanni ...
vobis quod ego sum salvator mundi. Sed si ... ...
... ... ysaye qui dixit ... ...
... in adventu salvatoris et predicatoris ...
... quod opera que vidistis ... a me
... salvator mundi Et post hoc ... ...
Et beatus qui non fuerit scandalizatus in me. Hoc
... ... quia poterant ...

q esset maior iohanne vel q esset saluator mun-
di. exterioribus eius operibus facilius credentes Et hec
verba possunt 3 exponi Primo sic Et qui credit quod xpus
sit purus homo et non deus in xpo scandalizatur
sicut heretici et a deo maledictus Secundo sic quod
xpus solus deus sit et non homo verus sicut etc
vt supra Tertio sic quod xpus passus mortuus et se-
pultus non credit eum saluatorem mundi sicut fecit
iudeus Corinthiorum Nos predicamus xpm crucifix-
um iudeis quidem scandalum hic sicut maledictus
Qui autem credit ihesum xpm esse verum dei filium
et verum hominem virginis marie filium venisse in huma-
nitate pro salute hominum passum hic beatus in vita e-
terna erit Isti vero discipuli audito domino nichil
dixerunt forte pro verecundia recesserunt Istis autem
recedentibus cepit statim commendare iohannem coram
turba cui predicauerat Et hoc fecit propter duo
Primo ad sanandum famam iohannis qui ex hac
interrogatione fuerat in populo videbatur dubitasse
se quod tamen non erat verum Secundo ut redderet vicem io-
hanni quod sibi testimonium perhibuit, non coram discipulis
intrinsecus i. in corde et solidus coram iudeis Non
coram turbis quod ipse esset saluator mundi Et non
ad commendationem et exaltationem ipsius discipulos misit
Dicit enim xpus in euangelio promittit dicens Qui me
confessus fuerit coram hominibus confitebor et ego eum
coram patre meo et angelis dei in celo ¶
Commendat autem ihesus iohannem in 3bus Primo a
fidei integritate Vnde dixit Quid existis in
desertum videre arundinem vento agitatam q. d.
Vos existis in desertum videre iohannem sed ipse non
erat sicut arundo que omni vento mouetur quia nec
vento adulationis nec vento alicuius afflictionis nec
tribulationis contrariis mutauit fidem aut aliquando
dubitauit Nec fuit sicut arundo vacuus in-
terius i. in corde et solidus exterius i. in ore sicut
sunt ypocrite sed quod ore predicauit corde credidit
totus solidus totus firmus in fide fuit …
ab ea recedens Secundo a vite sanctitate Vnde dixit
Quid existis videre hominem mollibus vestitum
Ecce qui mollibus vestiuntur in domibus regum
sunt q. d. Non vidistis hominem in deserto vesti-
tum veste delicata et preciosa sicut sunt viri qui
diligunt honores et diuicias mundi Sed vidistis
hominem habentem asperrimum vestitum et abiectum
sicut decet sanctum et religiosum asperitas Durissimum
lectum vilissimum cibum iustum et sanctum eloquium

sine tecto sine socio sine humano subsidio
vt sic totus offeret deo et esset mente et corpore
separatus a mundo Et hec quia sunt testimonia
interiora sanctitatis Et sicut erat in deserto signis
sic erat in carcere inclusus Tertio a diuina
familiaritate et speciali dilectione Vnde dixit Quid
existis in desertum videre prophetam Etiam dico vobis
et plus quam prophetam q. d. prophete super ali-
os homines omnes fuerunt dilecti et familiares
dei quibus deus secreta sua reuelauit Et io- Nota
hannes non solum fuit propheta sed et plus quam propheta
propter tria Primo quia prophetauit antequam nasce-
retur et qui non poterat ore suo dicere dixit pos (?) ge-
stu matris quando maria salutauit elizabeth Se-
cundo quia alii prophete predixerunt de xpo ad-
uentum Iste vero xpm venisse predicauit et
xpm digito demonstrauit Tertio quia alii prophe-
te prophetauerunt de xpo de quo vero de iohanne
vnde scribitur in Ioh. Iste est de quo scriptum
est Ecce ego mitto angelum meum …
Nota quod 4or sunt propter que homo dignus efficitur
laudari a xpo Primum est fides magna Matth.
O mulier magna est fides tua Secundo beati
qui non viderunt et crediderunt Ioh. 20 Fides
… magna quando homo cessat a peccatis operatur
… laudibus diuinis libenter vacat quod
… aduersitatibus in deo sperat et in
bonis operibus perseuerat Secundum est penitentia
Math. Viri niniuite surgent in iudicio cum
generatione ista … quia penitentiam egerunt in predicatione
Jone Vnde deus sicut laudat homines infideles ubi
de penitentia quanto magis laudat fideles Vbi
gaudium est coram angelis dei super vno peccatore
penitentiam agente Luce 15 Tertium est misericor-
dia Math. 5 Beati misericordes … ac-
cipiet in iudicio quando electos suos coram …
bus et coram angelis laudabit de operibus mise-
ricordie Quartum est humilitas Math. Qui se humiliauerit
sicut paruulus iste hic maior est in regno celorum
Hoc maxime apparet in parabola de publicano
et phariseo … publicanus humi-
lis qui longe ab altari stabat pectus suum percu-
tiebat se tantum accusabat sola dei misericordia
deplorabat. De humilitate laudabat et …
eum … de humilitate … Qui se exaltat
humiliabitur Luce 18 Racio autem quare humili- Nota
tas tantum deo placet et sic deus eum laudat
est multiplex Prima quia homines xpo assimilat

qui super omnes homines fuit humilis. Discite a me quia mitis sum et humilis corde. Secundo quia homines ab amore mundi revocat qui per contrarium divino amori. Quod humilis divicias contempnit, delicias despicit, honores effugit, se totum in obsequium dei subicit. Tercio quia ipsa dominum hortatur peccatorum confessione. Confitere peccatum et da gloriam deo in cordibus spiritum honestate et afflictione corporis glorificate dominum in corpore vestro in sui vilificatione et ea que ipse in se bonitatis aut virtutis conspicit non sibi sed deo attribuit. Sic dicebat Abraham: Loquar ad dominum meum cum sim pulvis et cinis. Et propter hoc exoritur potestas magna de celis et ab humilibus honoratur. Et ideo non sed eciam propter commendacionem quod homo in fide firmus sit dilectione et fidelitate deo conspicuus sit sanctitate magnificus sic Christo amicus sit a Christo laudatus, in qua dubitavit aut erravit. Magnus fuit in deserto maximus in domo tentacionis. Et qui sit laudatus est a deo dignus laudari est ab hodiernis. Johannes dicitur secundum Augustinum propter tria. Primo propter puritatem quia tanta fuit puritas mentis et corporis quod multo dicitur secundum Augustinum. Secundo propter contemplacionem. In hac fuit assiduus Johannes hic in heremo puer dedit quam usque ad mortem continuavit. Tercio propter officii dignitatem. Angelorum enim officium est homines ad salutem inducere, voluntatem dei omnibus nunciare, magnalia dei per loco et tempore. Sic et Johannes fuit nuncius missus a deo ad viam domini hodie predicandam, ad infantes salutem et futurum iudicium eximii honoris nunciandum, et ideo angelus id est dei nuncius dicitur est.

Nota

Oratio devota

O clemens Jhesu Christe qui tu es qui venturus es ad salvandum nos et alium non expectamus. Da nobis vere vinci tuo amore et timore excitari de abiectione vanitatis et de molli vestitu voluptatis in deserto penitencie. Remedia nobis per effusionem misericordie tue quia tu es veritas quam mente ceci vident. Tu es virtus qua effecti claudi ambulant. Tu es humilitas qua superbi leprosi mundantur. Insuper tu es verbum quo surdi audiunt. Tu es vita qua mortui resurgunt. Tu es veritas qua pauperes ewangelizantur. Ut omnes ad te convertantur et ad vitam eternam perveniant. Amen.

Miserunt iudei ab Jherosolimis sacerdotes et levitas ad Johannem. Johannis primo. Sciendum quod Johannes baptista in tempore suo inchoavit baptismum et cepit predicare populo constanter. Audientes famam sanctitatis eius currebant ad eum in deserto. Alii ut ab eo baptizarentur. Alii ut eius aspectu et dulci eius affatu complacerent. Et ex isto concursu populi constante et fama sanctitatis eius crevit in Jherusalem. Viderunt principes iudeorum ne ipse esset Christus, tamen nolentes scire veritatem per ipsum miserunt sacerdotes et levitas quibus populus credebat omne verum, sed aliquos ad Johannem in deserto ut ei dicerent: Tu es qui venturus es, quasi diceret: Dic nobis si tu es Christus, tibi enim credemus de te. Hanc questionem debet homo facere semper sibi ipsi et ipse a se ipso: si sit amicus dei vel inimicus, paratus vel peritus expectat utrum celum vel infernum. Et sic examinans se constituere in bono statu et conservare. Johannes vero audita questione duo fecit. Primo confessus est veritatem de Christo et dixit: Non sum ego Christus sicut putatis me. In hoc instruimur ut veritatem fidei doctrine et sancte penitencie non deseramus sed pure teneamus et confiteamur. Secundo non veri de se ipso sed aliquantulum dixit mista propter humilitatem et Christi dignitatem. Quanto enim homo magis cognoscit deum et contemplatur tanto magis sibi vilescit et humiliatur. Sic fecit Johannes ut ita dicetur. Illi vero nuncii non contenti responsione Johannis addiderunt: Helyas es tu? Quia Helyas olim diviserat aquas Jordanis. Dubitabant an Johannes sit, quia austerus in victu et vestitu baptizans in Jordane erat Helyas. Et ideo respondit: Non sum. Et iterum dixerunt: Propheta es tu? Scilicet Helizeus, quia eundem Helizeus recepit in semper spiritum Helye et cum pallio Helye Jordanis aquas divisit. Dubitabant enim ne Johannes esset Helizeus. Et Johannes respondit: Non. Hic sed non sum ille propheta de quo queritis. Erat tamen Johannes propheta et plus quam propheta, sed non ille de quo contendebat. Et illi nuncii ne redirent vacui, id est absque certa responsione utrum Johannes esset Christus aut Helyas aut aliquis propheta, magnus procedunt in hanc questionem: Quis ergo es tu ut responsum demus hiis qui nos miserunt? Quid dicis de te ipso? Quasi dicat: Tu dicis quod tu non es Christus et tamen propter vite sancti-

putaris ee xpus Dic q[uod] alius maius te
qui sic ab omnib[us] magnus reputaris Johan-
nes quanto magis ab illis exaltabatur et lau-
dabatur tanto magis in corde et se humiliabat
hoc enim est proprium sanctorum virorum laudes et adulacio-
nes non recipere sed humilitati et veritati et humilitati
praeponere Unde Johannes vndit Ego vox clamantis in
deserto parate viam domini sicut dixit ysaias Quasi diceret
Ut sciatis quis ego sum ysaias dicit et unus quia
ego sum pro xpi clamantis in me et pro me
in deserto scilicet in mundo in quo ego sum lap-
tiso sed predico Item in deserto id est in populo ue-
tito et dicto adeo deserto quia pro pena sua et dicto
datus adeo deserto quod omnibus Dirigite id est primam agite quae est via qua
omnibus Dirigite id est primam agite que est via qua
deus venit ad nos et qua imus ad celum
Et dicitur Johannes vox xpi tum primo quia forma et
opus quae eam de ipso cito delebat desinere
sicud vox cito deficit Illa xpo incipiente predicare
publice forma eius cessit Secundo quia ipse iohannes
totus erat vox id est vocatus xpi ad penitenciam sic predicat
gustatus aspectus vestitus victus eius Tertio quia
per vocem homo cognoscitur sic per iohannem xpus sed predicacionem
eius et eo demonstrante sicut iohannes x Ille est primasius
Clamabat hic per iohannem quasi per vocem in deserto
id est in corde peccatoris ut cogitatur non per an[imalem] vocem
per suas inspiraciones monendo admonendo et promouendo
ad racionales vices in deserto id est in isto mundo
de bestijs id est peccatoribus pleno arido et vacuo
spiritualibus delicijs scilicet diuinis consolacionibus q[ue] diuina
non dat consolacio diuina admittentibus aliena
delectacio et apto sunt oblectacionibus a sanctis virtutibus
Joh[annes] Nolite diligere mundum In hoc
mundo clamauit per predicatores per tribulaciones
per corporales et eternas consolaciones Vel in
deserto id est in loco religiosis plena virtutum flori-
bus ornato odoribus diuinis laudibus et carmi-
nibus quasi auium cantilenis In hoc clamat
cottidie per interna consolacionem super grate infusio-
ne per sue passionis recordacionem O bonus dominus
qui non cessat clamare bonis et malis et eos
vocare ut salui fiant Miserabiles erunt quibus
dicit Vocaui et renuistis me Johannes autem
clamat Dirigite viam domini id est primam agite
sine qua non est salus et eam qua omnibus hoc fit
saluus Nichil enim prima contradicit seruicio et
utilius et nichil preciosius quam sine prima esse
clamare Johannes domini In quibus possumus notare

quatuor homines et de homine fuit tres apertas quaestiones

Prima est ubi eam angeli fuit Job v[ide]
bi eas qui poeta fida terra quae ex hoc
creditur quod homo non fuit aliquid sed ex sola dei
mira subsistit et a solo deo non a se sed ab
alio vitam optinuit et ex hoc consequenter quod ipse
dei seruus existit Secunda est ubi per culpam
perpetratur Gen Ada ubi es q. d. vide
in quae mala per culpam incidisti Et ex hoc ho-
mo vitare culpam sciat causam omnis mali Tercia
ubi per mortem habitat Job Ubi est locus
eius si potes Et ex hoc homo diligenter aduer-
tat ad quem locum per mortem pergat Iste si
querit ab homine Tu quis es primo respondere scit
corpus puluis et cinis et esca vermium ac
in breui moriturus Secundo autem si prior est
praevidere Tercio seruus dyaboli inimicus dei
obligatus ad penas inferni Si vero in prima
est praevidere filius dei sum templum spiritus sancti et
lectus ad regnum celorum Dominus homo quam habet quoque
sibi fecit sed beatior est qui bene vide potest
Et dicit ewangelium Et miserunt iudei ab ierusalem misit ad ie-
rusalem iohannem eam ex phariseis quae erant
docti in lege et inter iudeos magis religiosi
Decebat enim ad tam predicare virum sicud eam
iohannes sic et leuitas nuncios mittere Sed ipsi tri-
qua pertendentes vi admirantes quam audierunt quae
baptizaret dixerunt ei Quid ergo baptizas
si tu non es xpus neque helias neque propheta qui dicitur vel habes hoc
auctoritas Videtur esse magne presumpcionis et au-
dacie quod tu facis Et hoc dicebat non tam
reprehendendo quam explorando eam ei et
virtute baptismi de quo admirabatur Et res-
pondit iohannes Ego baptizo vos aqua hoc
est dicere Baptismus meus non solum est in aqua
sed diceret Baptismus meus non solum corpora non animas sed
non virtute lauat solum corpora non animas sed
non est verus sed designat aliud verum baptis-
mum xpi quod vos docet me externe Medius
autem vestrum stetit quem vos nescitis. Iohannes baptizabat propter
quatuor causas iohannes baptizabat primo ut
baptismus suus nichil recipientibus conferret
Secundo xpus tum primo quia xpus voluit baptizari
a iohanne ut tactu sue carnis aquas sanc-
tificaret Voluit prius alios baptizari ab eo
ne putaretur baptismo indigere si solus bapti-
zaretur Tercio ut suo baptismo baptismum
xpi preciperet ut sicud preueniebat eum nascendo
sic preueniret baptizando Unde baptismus iohannis

G.
Prima quaestio
Secunda quaestio
Tercia quaestio

fuit primum figura baptismi xpi. Tercio ut in
duceret homines fortius ad suscipiendum baptismum
xpi. Nam et homines assueti ad baptismum
iohis non ita libenter [illegible] acciperent baptismum
xpi / Secundo. Medius autem vestrum stetit quem vos
nescitis. Iohes enim volens commendare xpm et
baptismum eius dixit. Medius vestrum stetit id
est penes vos fuit 1° et vidistis eum qui suo
baptismo aufert peccata et vos non cognovistis
eum quia humilis apparuit inter vos. Iohes
Non cognovistis maiestatem eius. Sed vide quid
Nota dixit iohes Medius vestrum stetit. Xpc enim
qui elegit medium tamquam proprium sibi ut ostenderet se
omnibus quasi [illegible] nos conformandos ut nos eius
fratribus conformemus. Unde in medio terre voluit
nasci quia saluator mundi. Matheus In medio ani-
malium voluit poni per quod designatur duo ani-
malia scilicet iudeorum et gentilium quos pacificavit
et reduxit In unitate fidei. Tercio puer ste-
tit in medio doctorum audiens et interrogans. Non
ut ab illis addisceret sed ut nobis viam addiscen-
di doceret. Moriens stetit in medio latronum in-
sinuans quod in medio pertinet optime agitur
prima. Resurgens stetit in medio discipulorum annun-
cians pacem ut insinuaret quod eo mediante re-
conciliati sumus deo. Veniens ad iudicium stabit
in medio iudicandorum ostendens se iudicare omnes
iuste. Adaptatur in morali / Tercio. Ipse est
qui post me venturus est Io. 1. qui prophetice venie-
in mundum illuminando per doctrinam et redime-
do per mortem [illegible] saluando per gratiam. Sed post
me alia ego sum lucerna et precursor eius predi-
cando preparando sibi viam ad corda hominum Et licet
sic venias post me tamen ante me factus est Io. 1. id
est prelatus est in dignitate sanctitatis et auctoritatis. Et si vul-
tis audire quanta sit eius dignitas et sanctitas
in mei comparatione dico vobis quia ego non sum
dignus soluere corrigiam calciamenti eius. Istud
ministerium nominavit per vilioris obsequio quod pos-
sit fieri tunc dicit glosa. Argumentum quod calciatus
ibat. Augustinus de verbis domini dicit. Nisi dominus
calciatus fuisset Iohes baptista nequaquam dixis-
set Non sum dignus soluere corrigiam calcia-
menti eius. Possunt etiam aliter exponi ut s.
per calciamentum intelligatur eius humanitas et
per pedes divinitas. Quomodo ergo due nature
unite sunt in persona filii dei ut homo fieret deus
et deus homo hec ligatura vel corrigiam

que sic ligatur non sum dignus soluere vel sufficiens
explicare quia nulli unquam datum est scire [illegible]
[illegible] sciet autem perfecte in celo. O mirabilis hu-
militas iohis qui non vanam ipsam laudando et eum vole-
mus exaltare sicut xpm dominum [illegible] suos sup-
er exaltat et humilitate sua admiratur. Secundo
mirabilis est eius humilitas quia non sufficit ei dicere
in laude sue humilitatis Non sum ego xpc nec
helyas nec propheta. Sed sicut vox xpi ymmo profundius
se humilians dicit. Non sum dignus ut soluam
corrigiam calciamenti eius. Non dubium quod in
sed quanto magis se cognoscunt tanto magis se nichil
esse intelligunt. Sic abraham cum videret deum
dixit. Loquar ad dominum meum cum sim pulvis
et cinis gen. 18. Sic ysayas cum vidisset gloriam
dei exclamavit dicens. Omnes gentes quasi non
Nota sint sic sunt coram eo. Iohes ergo instruit nos
in duobus. Primo ut xpm [illegible] nostros quantum pos-
sumus laudemus benedicamus et magnificemus. ps
Magnificate dominum mecum et exaltemus nomen eius
in idipsum quia reddimus ei debitum. Hec enim est ma-
ior omni laude et voce et pectoris et pulchri-
tudinis bonitas et maxime largitatis [illegible] nos sed
videns instinctu nature. Ysa. Insculpto te
laude mea ne intereas sic acquisiti eterne
vite premium Ysa. Venient in syon cum lau-
de et leticia sempiterna super capita eorum laudates
dominum. Cum ipsa laude mittabitur celum / Debemus
autem deum laudare corde per penitenciam contritione
per sinceram dilectionem per intimam deuotionem per volun-
tate continua proficiendi ad dei visionem. Ore
per penitentiam confessiones Verbi dei predicationes gratiarum
actiones continuas orationes officii decantationes. Opere
per elemosine largitiones carnalis voluptatis mor-
tificationes penitencie imposite impletione Secundo ut ei
humiliemur quo possumus contra deo et hominibus
quia humilitas gratiam dei impetrat et tamen licet primas nos-
tras exornat Iob. Persecuta ego in fauilla
scilicet civitatis in cinere humilitatis. Ceteras virtutes
conservat et exauditionem nostre orationis adiuvat
Eccl. In operibus sanctitatis et iustitie nos confirmat
quia [illegible] sanctus est qui est humilis et quanto humilior tan-
to sanctior. [illegible] predicit [illegible]
humilitate spiritu suscipiet gloria Gloriam eternam
secundum pondus humilitatis deus omnibus ponderat Vero
humilitas est pondus sanctuarii ad quod ponderat
retributiones singulorum. Nullus ergo adultus et aliquo
modo cognoscens deum sine humilitate salvabitur et eius
quod humiliatus fuit eum in gloria / Sequitur

Dn̄ica ij aduentus

Misit̃ sunt scẽ interrogatores phariseor̃
et respondit iohannes in bethania trans iordanem
vbi erat iohannes baptizans lc̃ ex dicit non modicto
sed in publico coram populo coram baptismo congre-
gato vt credat̃ quod iohannes omni tempore preposito
xp̄m et gloriam eius confitebatur et predicabat et hu-
militate sua confitetur coram tanto populo tantum credit
ad iohannis mediatorem et xp̄o benedictum Roges
deum ut det nobis ex iohannis exemplo sic xp̄m confiteri lau-
dare et sit nobis in humilitate et penitencia viuere quatinus
ex hiis mereamur ad eternam gloriam peruenire Amen

Oracio pulchra dicatur deuota

O Johannes beatissime preceptor xp̄i precursor dilecte
amicus sponsi vox verbi domini qui solamen
nostre redempcionis annunciare meruisti impe-
tra michi misero apud eundem dominum nostrum ihesum
xp̄m tuis sanctissimis precibus ut purgato a viciis
pectore et ornato virtutibus sequens tua saluberrima
monita viam domini et rectas faciam semitas
eius quatenus in extremo iudicio cum aream suam
mundauerit et triticum a paleis separauerit me-
reatur inter grana tritici et electos suos dinume-
rari et in horreum celestis mansionis cum eis reponi
Amen

Feria ij ad eundem

Misit iudei ad iohannem lc̃ Oracio deuota

Ihesu fili dei viui qui ex voluntate patris
cooperante spiritu sancto de sinu eiusdem patris
veluti flumen de loco voluptatis egrediens per
humilia declinans conuallium humilitate carnis
velle tuo reptilens in vterum virginis descendisse
vbi corpus ineffabili carne assumpsisti
descendat ihesu misericors tua gracia aurem per
medicam mentis et virginis super me sicut tuam in-
dulgentissimam per quam te ipsum desideremus et amemus
in mea capiam ac per eandem graciam operante in
me fructus bonorum operum salutares perficiam
Amen

Feria iiij ad eundem

Exsurgens maria lc̃ Oracio deuota

Beate Johannes baptista tu sanctus plenus deo
qua natus ex vtero sanctus nostros domini
qua natus mundo ad te qui gracia fecit tam
amicum dei fugio anxius qui iniquitas fecit
inimicum dei Memento ergo sicut gracia dei te sic
sublimauit sic tua misericordia erigat me quem cul-
pa mea sic humiliauit Optime quod michi
miseri sancto vt sicut tu in primo aduentu nostri sal-
uatoris magno gaudio exultasti Sic et
ego in secundo aduentu eius mentibus gaudeam et
cum sanctis in gloria exultare Amen

Sabbato ad eundem

Anno quintodecimo lc̃ iij Oracio deuota

Beatissime iohannes baptista precursor xp̄i et
virgo sanctissime qui primus penitenciam verbo
predicasti et ea mirabiliter exemplo demonstrasti
austeritate in victu et vestitu docendo et
te a mundo elongando Obsecro optime per-
me tuis sanctis precibus ut donet nobis dominus
congruente abstinencia cibi et potus cogita-
cionibus locucionibus atque operibus Custodiat me
ab omni pollucione mentis et corporis gratulanter
nobis qua diu in hac vita temporali subsisto
segregando a viciis ac ipso militando et ita
dignos fructus penitencie faciendo vt valeam
omnium peccatorum meorum veniam consequi et ad
vitam eternam peruenire Amen

In vigilia natiuitatis xp̄i

Cum esset desponsata mater ihesu Oracio deuota

Domine ihesu xp̄e qui es inexpugnabilis muni-
tus omnium in te sperancium esto in tribula-
cione mea meum refrigerium tribulaciones et
angustias meas repelle et miserere mei
et pone mihi peccatores tuas suauitate Vide
infirmitatem et patria misericordie me prote-
ge vt tua suffultus prudencia nunquam tua
destituar consolacione et misericordia Memento domine
caritatis tue et insidiatores nostros hostes a me
repelle vt tua misericordia bonitatis tue dulce-
dinem in me cognoscam et digna penitencia
peccatis meis expolia Amen

In nocte natalis

Exiit edictum lc̃ ij Oracio deuota

O ihesu dulcis qui de celo humiliter homi-
nibus natus te humiliter natum humilitatis
pannis inuolui et in presepio reclinari voluis-
ti Da nobis clementissime domine per tuam inenarrabi-
lem tuam natiuitatem renasci in me noue vi-
te sanctitatem et sic sub habitu et pannis
mee conuersacionis humiliari vt me carnis con-
gregacionis despicere studia veluti in quodam
presepio reclinatus Ad culmen vere humilitatis
valeam attingere Et qui nostre mortalitatis hu-
manitatis fieri dignatus es particeps da nobis
tue diuinitatis et eternitatis esse participes Amen

In aurora eiusdem

Pastores loquebantur lc̃ ij Oracio deuota

O virgo virginum maria que post silencium
visa es in libro scriptam. que prima mu-
lieribus sancti virginitatis votum vouisti et glo-
sum munus a deo obtulisti. quod licet a nullo
homine in verbo didicisses. in christo ad imitacionem
tuitata fuisses karitate virtute et ceteris
ornata deo placuisti. et mundi exemplum omnibus
reliquisti. deprecor benignitatem tuam clemencia. ut
tu solamen meum sollacium. dirigas vitam me-
am. meque tuis virtutibus et exemplis prosse imi-
tari facias et graciam tua ab eo adesse gau-
dias. Amen

Dominica infra nativitatem missa ewangelium
In principio erat verbum Iohannis primo. Oracio devota
Domine deus pater omnipotens. qui coeternum et consub-
stancialem tibi ante omnia secula filium
genuisti. cumque atque spiritu sancto omnia visibilia
et invisibilia. et me miserum peccatorem creasti omnia
creasti. Te adoro. te laudo. teque glorifico
propicius esto michi peccatori. et ne despi-
cias me opus manuum tuarum. sed salua
me et adiuua propter nomen tuum. Operi manu-
um tuarum dexteram porrige. carnali
fragilitati succurrente. qui me creasti. con-
ficere corrupta peccatis. ut sic misericordia magna
tua salvetur anima mea misericordiam. Amen

Dominica infra nativitatem
Erant maria et Ioseph mirantes
super hiis que dicebantur de illo. Luce 2°. Circa istos dies festa
festum de nativitate salvatoris et an-
nunciamus in officio et predicacionibus gloriam
et magnificenciam eius. Et ad hunc durat festi-
tas. Idcirco in hac dominica que infra natale octava
legitur ewangelium in quo iste puer magnificus com-
mendatur. Dicit hodie sanctum ewangelium. Erat quadam
vice virgo beata tulit virum suum ut eam associa-
ret importando. Et importando puerum eam iuua-
ret. et venit in templum dei. Et dum staret ibi
quidam amicus dei devotus Symeon plenus spiritu sancto
stetit inter eos. pre dulcedine spiritus sancti concitus pu-
erum. Et accipiens in manibus laudavit eum. di-
cens Hic est salvator mundi quem deus pater misit
in mundum ad illuminandum omnes gentes doctrinis
novis miraculis gloriosis. exemplis sanctissime ad
faciendum. gloria et honor plebis sue id est christia-
norum qui soli sunt de plebe eius. Et hoc ewangelium
non novum. unde istius qui sic laudavit puerum
laudatur ab ewangelista dicendo. Erat vir iu-
stus et spiritus sanctus erat in eo. Ac si diceret
Talem virum dignum laudare deum. quia qui sit iustus
pro recta vita. et sanctus pro bona operacione anima-
rum. id est vera laus et probabilis in ore peccatoris.
Et secundo erat beata virgo maria mirabatur de hiis
que dicebantur de isto puero a sancto Symeone ab
angelis a pastoribus et ab aliis hominibus. Nec
mirum si admirabatur quia mirabilia fuerunt opera
eius que fecit in mundi exordio quia mundum dixit et
facta sunt. In isto multa dixit multa fecit et quam
multa sustinuit. Secundo quia dum beata virgo et Ioseph
mirantur et secum conveniunt iste sanctus Symeon
benedixit eis. Mirum videtur. Numquid beata virgo
aut Ioseph fuit minor sanctitate Symeone aut
aliquis eorum indigebat ista benedictione. Absit
ista presumpcio. Dicit apostolus. Et hoc sine contradiccione quod minus est a meliori
benedicitur. Sed sic est intelligendum. Et Symeon be-
nedixit id est dominum. Ac si diceret. Benedictus deus
qui dignatus est tibi matri tantam graciam conferre ut
esses mater dei et hominis et ymago celi domina mundi.
mundi advocata peccatorum auxiliatrix peccantium
amica iustorum. Ioseph tale benedictionem tribuit
ut esset sponsus matris dei custos et nutritor filii
dei pater putativus christi, testis et custos
integritatis virginalis. Et post hoc benedictionem dixit
ad mariam matrem eius spiritu sancto replectus. Hic
filius tuus positus est in mundo a deo patre
suo. in signum id est in exemplum cui contradicetur. In mul-
tis. In exemplum scilicet humilitatis. propter quod homo fit
subditus et obediens deo gratus et amabi-
lis proximo. dimittens in medio sublimis in celo.
Huic signo contradicunt superbi qui nolunt penam
consistere in a patribus absolvi. sunt paribus coequari
sunt maioribus subici. sed volunt omnibus super-
esse dici. et ab omnibus honorari. Item in signum
paupertatis. per quam homo elongatur a mundo et appro-
pinquat celo. coniungitur deo. fit heres in dei servicio
Voluit eum christus eam amplexari voluerunt eam
sui imitatores ut secum in celo glorificentur.
Huic signo contradicunt omnes avari et cupidi qui
dicunt michi quecumque tu sis ordinare post mortem
habens eum infirmum in dignitatis plaga id est ipsum
vitam. Signum potencie salutaris. Unde ipse primam
de christo fecit ipso predicavit et pro primam
omnibus deo probis consiliavit. Penitencia enim
animam a dyaboli servitute liberat sanctificat omnibus
sancti spiritus et virtutibus ornat. sub protectione

dei collocat in paradiso cum anima computat & pro ipso
allegat. Hinc signo ostendit oculosi luxurio-
si voluptuosi. In animis gloriae cupidi. Ama-
tores propriae voluntatis contemptores divine voluntatis
eligentes sibi hic festum in hoc mundo et
longam vigiliam in inferno. Cui autem hec signa Christi
ante oculos mentis posuerit & ipsum imitatus
fuerit beatus erit. Sequitur In ruinam & resur-
rectionem multorum. Hoc est dicere In iustitia extre-
ma positus est in mundo ac si diceret. Deus pater po-
suit in manu eius iustitiam & misericordiam & constitutus est
iudex & pater animarum hominum iudex pravorum & pater bo-
norum. In eo quod iudex est exercet iustitiam. In eo quod
pater est exhibet omnibus misericordiam. Iustitia enim timenda
est quia gravissima. non enim est solum in mundo sed etiam
in inferno quia extra eterna non claudit ...
inimico non potest subterfugi vel mutari. Propterea hor-
rendum est incidere in manus iustitie dei viventis.
Et licet Christus sit iustus iudex, tamen liberius miseretur
quam iudicet. Ideo peccatorem exspectat ut emen-
dat iustitiam et assequatur veniam. Et sicut fugien-
da est iustitia sic est misericordia querenda ac desideran-
da quia suavissima. Nichil enim est homini dulcius
dei misericordia quia facit peccatorem iustum. et de inimico
amicum & de servo dyaboli filium dei. De vero mor-
tis vite eterne dignum. Sequitur Et tu-
am ipsius animam pertransibit gladius. quod dicat
Symeon. Virgo Maria tu multum gaudes
quia filium tuum sic concepisti adoratum & laudatum
sed audi quia tempus veniet quod gladius id est dolor
quem habebis de passione & morte ipsius tua per-
transibit animam. Hoc est tantus erit tibi dolor
ac si gladius perforaret cor tuum. Vide bo-
nitate ac sanctam audaciam Symeonis etiam non
timuit salutem humani generis ex morte Christi
pronunciare in medio templi publice sed dolenti
beata passio & mors Christi fuit matri sicut gla-
dius quia non poterat bona mater de morte filii
sui potestatem tollere mortis crudeliter interficientis non
dolere. quamvis speraret eum resurgere. Et fuit
dolor matris sic vehemens quia non erat assueta
doloribus sed semper fuerat in consolacionibus divinis et
salutacionibus angelicis in colloquiis filii dul-
cissimi. Unde non legitur aliquid dixisse sed inter matres
mulierum eam associatam tacuisse. Et non

Nota

quod pena Christi vocatur ac digne vocatur gladius
id est liberavit nos de manu inimici ...

insidiantis chirographum decreti quod erat nobis
contrarium. Abscondens a nobis putredines delicti con-
fringens carcerem inferni. & reserans portas
paradisi. Iste gladius debet portari in corde per
usque medicina. Hec medicina multa bona facit

Nota

Primo ostendit caritatem dei. Nam dedit precium pro quo non
tollendum filium suum sic crudeliter occidi voluit.
Secundo ostendit caritatem dei dilectionem generis humani
pro quo liberando filium suum tradidit
Tertio notitie dei inducit. Quasi in ligno vi-
deo id est in Christo passio & innocenti talia evenire
voluit. In arida ergo est peccatore quid fiet.
Quarto ut tribulaciones huius seculi paciencer portemus
nos instruit quia si cogitemus ubi passio Christi ad
memoriam reducitur nichil est quod non equo animo feret.
Quinto primam mentem dulcissimam facit. quia nichil
a deo devotam sicut pena Christi quam pro nobis assump-
sit. Sexto fiducia ostendit ad dei misericordiam. Sic
tribuit. Cui enim sic liberaliter in cruce ex-
tendit. sic affluenter sanguinem suum fudit.
Sic tibi crucifixor donavit. cui vult eternam vitam ne-
gare. Septimo ad penitentiam inducit. Potuit enim habi-
tum Christus si voluisset per vulneracionem et
aliquam sanguinis effusionem venire de cruce
descendere. & humani generis salvare. sed elegit
potius in cruce mori & manibus alienis depo-
ni. Ut daret intelligere quod qui pro crimine pene a-
ni tradidit in ea perseverare debet si salvari deliter
sed ... propterea debemus portare gladium cordis moveret in corda
nostra. In ore per confessionem dicendo. Qui passus
es pro nobis per passionem & crucem tuam libera nos do-
mine. Multum enim Christus ad exaudiendum paratus
est quando per devotam recordacionem sue mirabilis pas-
sionis invocatur sicut Jeronimus. Recordacio peccata sua miseretur
per frequentem confessionem. Unde apostolus
Non arbitratus sum me scire ...
... nichil iudicavi me scire inter
vos nisi Ihesum Christum & hunc crucifixum. Propterea di-
cit. Gladius eorum in labiis eorum. Sic placeat per
opera imitacionem sicut faciebat Paulus qui di-
cebat. Ego stigmata domini nostri in corde
meo porto. Et subiunxit. Symeon
enim dixit tibi tempore passionis revelatio
nes & corda eorum iudeorum manifestabuntur.
Dicebat enim iudei se exspectare messiam
id est Christum et ipsum advenire tempore. Sed de Christo
nato cum Iherosolima & habitatores eius
audita nativitate Christi turbata est ...

7 ipso passo in fide paciencie scandalizati
sunt et pauci vere perierunt fide. multi in incre-
dulitate manente. Sic hodie sunt multi qui in prospe-
ritate sunt deum diligere videntur sed adversitate su-
perveniente statim deum derelinquunt. de quibus
dicit deus. Ad tempus credunt et in tempore tribulacionis
recedunt. Et non omnis qui dicit michi domine intrabit
in regnum celorum sed qui facit voluntatem dei patris
[illegible] hic scilicet [illegible]. At quia christus
laudatus a symeone in persona hominis voluit
a femina laudari in persona feminarum. Unde symeon
nec adhuc loquente et christum laudante superveniunt
femina laudabilis nomine Anna. Et sicut symeon lau-
davit de sanctitate et spiritu prophetie. Sic et ista femina
que venit ad laudandum christum mirabiliter commendatur.
Primo quia erat octoginta quattuor annorum sicut dicit de
symeone quod erat senex ut una esset utriusque
laudacio. De bona antiquitate quod sit maior et
vivunt quod post mortem de sanctitate laudari possunt.
Nam describit qualis vita eius fuit ut clarius
eius sanctitas cognoscatur. Circa quod sciendum
quod ista mulier virum accepit primum accepit. et
virgo ad nupcias venit accessit. Sic etiam ti-
muit quod nullum post virum suum dilexit.
Tercio quod vixit cum viro suo septem annis post
mortem viri sui sic castitatem dilexit ut nul-
lum amplius virum post mortuum maritum ac-
ciperet et erat iuvenis quando vidua permansit. Et
forte xxvii annorum et vixerat vidua usque lxxxiiii
Ante laudabat captivitas que incipit in iuventu-
te et continuata in senectute et tamen in morte.
Quarto quia erat aliis mulieribus sanctior. Erat
enim perfectissima spiritu sancto plena. In templo assidua
in oracionibus devota. In ieiuniis continua. Talis
mulier superveniens et loqui cepit de puero Jhesu
omnibus exeuntibus in templo et videbat et peccatant
audire laudando et magnificando eum in templo.
Vide quales sunt testes ihesu christi. Primo angeli
deinde pastores. post modum magi. ultimo prophe-
te scilicet antiqui etate deo devoti. Consi-
dera ergo qualis debet esse predicator qui debet christum lau-
dare cum ei testimonium perhibet. Et mirum vi-
detur quod verba huius mulieris laudantis christum non sunt scrip-
ta in ewangelio sicut verba symeonis. dicit. Quare
Quarto [illegible] in sacra scriptura testimonium femina-
rum non est validum. unde femina perhibet testimonium
virorum. [illegible] apud nos credetur. Secundo quia
ex precepto apostoli mulieribus in ecclesia predicare

aut docere licitum non est. Tercio nimis huius perhibuit
assignat [illegible] dicitur. Mulier fortis docuit et totum
mundum subvertit. Sequitur in ewangelio. Et ut
perfecerunt omnia secundum legem Maria et Joseph reversi sunt
nazareth civitatem suam ad quem veniant ad ecclesiam
post oracionem ad [illegible] sacrificia offerenda divina
verba audienda. Cum quis vadit ad ecclesiam per aliquo
tempore non debet desistere domum perficere ut quo vadit
Sequitur. Puer autem crescebat plenus sapiencia et
gracia dei erat in illo. Tria dicuntur de isto puero
ad eius commendacionem et nostram instructionem. Primum est
quod puer crescebat corpore et etate sicut homo. Sic nos
debemus crescere ut non simus pueri in sensu verum
sua crescere. Ipsum eundem magis eligunt esse in lecto quam
in loco [illegible]. Secundo de puberibus cogitatur mulieribus aut
de futuris magis tenent vigilantes mentibus quam gloria
dum hostibus stabilitur non habent. Prosam [illegible]
dant pro pomo et que promittunt non attendunt. Ita
[illegible] non debet esse [illegible] eorum [illegible] puer
effici [illegible]. Secundum quod erat plenus sapiencia in
eo quod erat homo habens sapienciam scilicet divinam et humanam
in eo quod erat deus. sibi a deo datam. In eo vero quod erat deus
ipse erat sapiencia eterna et dator omnis sapiencie. De
ne et humane. Sic eius exemplo qui vult salvari debet
habere sapienciam que a solo deo est per quam celestia
super omnia sapiunt et terrena despiciunt omnia mala
[illegible] displicent et bona opera complacent. peccatum et
salutem anime diligunt. et omne peccatum et desideria
carnis fugiunt. Tercium est quod dei gracia erat
in illo sicut deus [illegible] super. In eo quod deus sit ipse est
dator omnium graciarum. In eo quod homo est ipse plenus
gracia et veritate. In tantum plenus quod de plenitudine
eius nos omnes accepimus graciam pro gracia. Sic et
nos liberati demum ut accipiamus graciam dei sine
qua nullus computatur valoris apud deum propterea
[illegible] quod desit de gracia dei. quasi dicat
deus [illegible] et confert graciam suam homini. dummodo
eam petat et dignum se faciat. Acquiritur
autem gracia dei per tria. Sicut propter humilitatem conscientie
Jacobi humilibus autem dat graciam per verecundiam vel
per verecundiam accedit bona gracia per iustitiam satisfac-
tionis. Actuum. In omni gente qui timet deum et
facit iustitiam acceptus est ei. Debemus autem libe-
ter acquirere graciam propter multa. Primo eius propter
sui nobilitatem. quod eum a solo deo datur sine dei
tempore. Sapiencie. Non ex operibus aliquis potuit. Et

a solo deo dat hoibus Corinth Quoniam gratiam fui idem aut spus dni diuides singulis
put vult. Rom. gra xpi eius vita. Ipsa enim hoiem
facit filium dei Rom. Quicunque spu dei aguntur hi sunt filii dei. Ipse enim spus testio
spui nro quod sumus filii dei. Quod utile ad sui
ho dei qz ponit eum in statu meriti Corinth
Gratia dei sum id quod sum Opa eum meritoria nisi
fiat ab eo qui hz gratiam meritoria non sunt vite
eterne Paciam facit in tribulacione ponitur Apls
Sufficit tibi gratia mea Facile
reddit opus prime Apls Oia possum in eo qui
me confortat Fructum facit in bonis operando
Rom. Quicunque spu dei fructus spus est. Fructificat
potente ad consequendum premium eterne Apls Accipite
armaturam dei ut possitis resistere de premio et
no Rom. Gratia dei vita eterna Ps Gratiam
et gloriam dabit dominus. Huic gratiam dabit gloriam
Ad quam nos perducat Jhus xpus Amen

Oracio deuota p clericum dicenda

Jhesu desiderabilis quem in templo iusto Symeoni
ad videndum desideranti ad amplexandum
misericorditer exhibuisti. Veni Jhesu dulcissime. et
tuo desiderio te expectanti clementer te ipsum in
dulge. et quicquid impuritatis in me inueneris
p gratiam purificationis expelle. et cor meum templum
tuum dignare inhabitando perficere. Ibi te brachiis
desiderii amplexer et teneam. Et da mihi post de
siderantem te fonte luminis. qui es apud patrem
et non prius de hac vita excedam quam te oculis
videam qui es amor et desiderium vita et
premium te desiderancium Amen

In circumcisione dni euangelium
Postquam consummati sunt Luce 2o Oracio deuota
Jhesu clemens qui de virgine natus circumcidi
sub lege voluisti. circumcide Jhesu misericors
cogitaciones verba et opera famuli tui. ut nichil velim
tue contrarium. cogitando loquendo operando ppagari
sed totum sit in cogitatu dei. et omnem narracionem
meam in preceptis altissimi. et operibus mandatorum
tuorum dignare omnes actus meos. Circumcide dne cu
stam te sic. cor meum lingua mea sensus et
membra. Conatus quoque sic per se non puri. fac
tu quod ipsa non possunt. et perfice in bonis de
siderium mei peccatoris. quod conseruasti desiderium
tuum dare misericorditer Amen

In vigilia epyphanie euangelium
Defuncto herode Math. 2o Oracio deuota

Jhesu mitissime qui de virgine natus in partes
Egypti secessisti. et ab egypto reuersus
in terram tuam redisti. Reuoca me dne Jhesu
ad te a vultu doloris tuorum in egyp
to huius exilii precantem. in huius peregrina
cionis terra sum exulatus. ab egypti partibus a
mundane conuersacionis tenebris reduc corpore et
voluntate. et fac me vicia deserere. et ad
virtutes transire. et in terram repromissionis me dig
neris introducere. in fide spe et caritate
in futurum vero in spe glorificacionis et veritatis Amen

In epiphania euangelium
Cum natus esset Math. 2o Oracio deuota
Jhesu bone qui de virgine natus te ipsum
magis stella duce reuelasti. et eos per
aliam viam in regionem suam redire fecisti. Illumina
Jhesu misericors lumine gracie tue tenebras con
sciencie mee. Et per tua leta apparicionem da mihi
placam tui et mei cognicionem. ut in interiore
ducar intuitus te videam. Ibique mirra compunc
cionis in tribus. thus oracionis deuote. aurum
dileccionis pie. tue maiestati offeram. Et quoniam
per viam tenebrarum et culpe recessi a patria
felicitatis superne. per viam virtutis et gracie. ad
te redeam. te ducente Amen

Do infra oct epiphe
Nondum finis erat Jhesu annorum 12 cele
brat Luce 2o. Nuper celebrauimus festum e
piphanie in quo legitur euangelium dicitur qualiter
3 magi et sapientes qui capud ego esse non viri
dei sed gentiles venerunt ab oriente in Jherusalem
ut quererent et inuenirent natum saluatorem
Et quia hoc festum durat usque ad octauas Jdeo
in 1a dnica que est infra octauam legitur euangelium in quo
dicitur et mater xpi et Joseph quesierunt xpum. Jhesu
saluatorem et inuenerunt. Primo enim quesie
runt eum pastores qui erant de populo suo
2o gentiles qui alienigene a deo. Jdeo
potest questio fieri. Vtrum soli fideles
debent eum querere. Deus ipse de celo venit
querere nos. quos manibus suis formauerat
Cui consonat euangelium hodiernum dicens
Et mater eius. Quesierunt super omnes fideles
xpo. puerum. per hoc habebant in custodia propter
deum quesierunt. Ita quod nullus ab eius inquisicione
excluditur. Sunt fideles sunt externi sunt
peccatores sunt iusti. Videamus igitur hystoriam euangelii
Dicit sanctus lucas quod cum dnus nr Jhesus
xpus esset annorum 12. instante festo pasche

3r

2o

ij

cuius solempnitas fiebat in Jhrlm̄ ꝓpt̄ te-
plū Salomōis qd̄ erat ibi. Nā ad huc in ptib᷒
illis erāt aliqua ecclīa. Virgo bt̄a et
Joseph assūpto secū puero de Nazareth v̄
stibat venerūt in Jh̄rlm̄ q̄ distat a Na-
zareth p̱ tres dietas ad festū qd̄ durabat
iux̄ ꝯsvetudinē septē dieb᷒. Modo qrit̄
2a q° hic p̱ʼ. Prima q̄ vgo q̄ nō tenebat̄ ꝓpt̄ suā
dignitatē q̄ erat mr̄ dei hoc fuare voluit ire
ad festū. Rx ꝫ causa pa ē. Prima ignorābat̄
ad huc q̄ ipā eēt mr̄ ihū et filiꝰ eēt sal-
vator mundi. Vn̄ si nō fuiss̄ cū alijs vicinis
suis ad festū ille scandalizate fuisset dicēt̄
hec mulier nō videt̄ eē de ppl̄o dei q̄
nō fuat legē moysi. Sc̄da ut daret nob̄
exēm lege fuādi. ecclīas visitādi. festiū
custodiēdi. hoc facere debēt sci amici dei q̄
pgūt ad regnū celi. Tercia q̄ duxit filiū
suū secū ad festū eo q̄ ipa et ip̄e cuius occa-
sione fiebat festū in ecclīa. ipse fm̄ corpis
etatē eēt tenellus et via eēt magna q̄a
si p̱ tres dietas et bt̄a vgo ꝓpt̄ paupertatē
non haberet vehiculū ad eū portandū ¶
3a q° Cur porꝰ nō dimisit filiū suū domi
hꝰ 3a ro rn̄det. Pria prima preceptū erat
in lege Exo. xx. vt oēs masculi de isrl̄
plenitatib᷒ scꝫ pasche. penthecostē et sce-
nophegie. Dm̄ p̄sitaret in Jhrl̄m vt of-
ferret hostias dctiatas in lege. ty mt̄
uidente articlo nāa. l in duabꝰ solēp-
nitatibꝰ poterant excusari scꝫ de pascha
nō n̄ sola infirmitas excusaret. Vt ho le-
ge obsuaret et p̱ obsuacia dacē intelli-
gi q̄ lex a deo erat. Qꝫ ꝫ eciā hereticos
ꝯfundere voluit. Sc̄da ē. Tercia tlis filiꝰ
carissimꝰ nō erat in custodia extraneoꝝ
et quā diu sine eo mr̄ fuiss̄ in t̄ sollici-
tudine et anxietate semꝑ fuiss̄. Tercia ē ut
instrueret eos qui habēt filios. ut a iuuētu-
te ducant eos ad ecclīaꝫ et informēt eos
in dinis obsequijs. Et dr̄ eciā q̄ bt̄a v-
go tam diu stetit in Jhr̄lm quā diu fes-
tū durauit. Instruens nos ut nō discedaꝰ
de ecclīa donec diuinū officiū aut pdicā-
t̄o finiat̄. Aut ꝯpletis dieb᷒ bt̄a vgo et Jo-
seph redierūt in Nazareth. Puer vero
Jhūs ibi remāsit facere q̄ remāsit i Jhrl̄m
ignorantibꝰ maria et Joseph. Nō ꝯsidera-

ꝓ pulso sꝫ in̄ eē festiuitatib᷒ et in ppl̄oꝝ ꝯ-
gregacōib᷒. Et tn̄ bt̄a vgo in festiuitate et in ppl̄o
multitudine pdidit puerū ihm̄. Sic in natali
pharaōis pistor eius suspēsus ē. In natali
herodis Johēs decollatꝰ ē. Vt eciā eēt multi
sepe vadūt ad festiuitates pdicacōes indul-
gencias ppl̄oꝝ. frequēcius eo mala intēcōne
vt videat et videat̄. ꝯcupiscūt et ꝯcupiscūt̄
quod eciā eo ad multitudiē puenerūt in ani gloriā
vanis desiderijs et puis inhonestis asper-
tibꝰ illaqant̄ et pdūt ihm̄ i. eē sue sa-
lutē. Bonū eēt talibꝰ nūq̄ ire ad festū
seu pdicacoē. Plura em̄ pctā venit vna p̱-
uana et nō tenēs dm̄. in die festo q̄ faciat
p̱ totā septimanā quib᷒ dieb᷒ festi solū ad ꝯ-
tēdū sūt. Ideo dr̄ Jer. de talib᷒. Viderūt eū
hostes et deriserūt sabbā eius. Et tamē
ꝓpt̄ hoc q̄ aliq̄ mali deteriores fiūt dimit-
tendē nō sūt festiuitates et pdicacōes. q̄ fiūt
ad dei honorē fidelib᷒ intēdēda deuotoꝝ
petitōē et ꝯfessiōē et aiaꝝ xp̄ianoꝝ erudicōē.
Et io quilibꝫ xp̄ianꝰ qn̄ ad talia loca vadit
debꝫ eo bona intēcōe ire. Et eo ibi ē debet
sic cor et linguā et oīb᷒ alios sēsus corꝑis
sui custodire. Quo meritū eē sue pirbꝫ
sꝫ porꝰ acquirat ibi meritū et addiscat vn̄
sciat vitā suā regere bn̄ et deo fuire. ¶
Sꝫ querit̄ quō poterant dimisi a negli-
gēt̄ puer. q̄ cū tāta diligētia nutriebat.
Rn̄. sic ait hebat seruare fieri ꝯsuebat. Dicit
fm̄ beda. Iudeis ad festū ꝯuenientib᷒ erat
ꝯsuetudo vt viri seorsū et mulieres se-
orsū. pueri aut̄ poterant ire cū qlib᷒ pn̄-
tū. Sic volebat. Et io eo bt̄a vgo credēs
nō vidēs puerū cogitabat q̄ q̄ puer nō
medio .... ipe ē cū Joseph. Sic nō eciā
Joseph cogitare potuit. Vn̄ q̄d in loco fue-
runt vbi ꝯuenerūt ad hospiciū et nō vi-
derūt puerū t̄bati sūt. Sꝫ o maria bt̄a mr̄
vgo ꝯfessā salua reuerencia tua nō vr̄ hꝰ
excusacō sufficiens. Magna em̄ debuit tu-
bt̄a mr̄ n̄ in eūdo n̄ in stādo vl̄ in redeūdo
cē sine tali filio. Nō eūd ē pueri sed vgīs
filiꝰ. vmo et dei filiꝰ. a deo p̄ri vgi-
ni datꝰ nutriendꝰ et custodiendꝰ. Et tamē
eō si deꝰ p̄r ꝯmisiss̄ a vgīe filiū suū

numquam erat bono visio. ergo perdidi eum. Sed ad
hoc Sermo quia licet perditio non sit semper casualiter nec
penitus negligentia, sed ipsius pueri prudentia. ¶ Vo-
Nota luit enim remanere Ihesus in templo parentibus
ignorantibus propter tria. primo ut liberius
intenderet disputationi qua intendebat facere cum
iudeis de adventu Christi. Secundo ut instrueret
predicatores verbi dei, quod elongent se a corpore et
anima et maxime carnali amore a parentibus suis
qui sunt eis sepe in occasione multe tribulacionis
et detractores a studio et devotione et maxi-
me in destinctu orationis et predicationis. Tercio
parentes scilicet Maria et Joseph de eius subtractione
dolentes eum quererent et querentes eum do-
lentes eum invenirent et de luctu super eo gau-
derent. Item in parentibus suis nos instruet quanta
diligencia sit querenda gratia dei et salus anime. quantus
sit dolor habendus de eius perditione. quantumque
de gaudium sit de gratie perdita recuperatione
¶ Si vis scire quantus iste dolor sit attende quod
Nota iste sit tamen per quas consuevit homo contristari et suspi-
rare in dolore. Primo ut qui perdit matrem et proxim-
os honorabiles se diligentes. Secundo cum perdit fratres et so-
cios multos subito. Tercio cum perdit omnem substanciam
terrenam subito. Quarto cum incidit in potestatem et
carcerem inimicorum suorum. Hec quattuor mala
sunt contingit homini qui mortaliter peccat. quia primo
perdit patrem celestem deum scilicet gratiam eius. matrem
etiam scilicet ecclesiam a cuius bonorum participatione
excluditur. Secundo perdit fratres scilicet angelos et sanctos
qui sunt in celo. et omnes iustos qui sunt in mun-
do. Tercio perdit omnem substanciam spiritualem scilicet virtu-
tes et dona sancti spiritus et omnia merita. Quarto incidit
in potestatem et carcerem dyaboli. et licet hic consideratur
si est in peccato hunc dolorem per Sed in die iudicii
melius apparebit quanta sit tristicia et dolor dete-
ntus a dei visione et sociorum angelorum consortio. privati
celesti hereditate et inferni carcere inclusi dolor est
intollerabilis. ¶ Sequitur quod mater et Joseph
dolentes de perditione pueri et solliciti de eius
inventione reperierunt eum quia primo inter cognatos
Secundo inter vicinos et notos. et dicit Augustinus quod Jo-
seph dicebat virgini. frustra querimus eum. puer
iuit et recessit a nobis et tandem invenerunt
eum in medio doctorum legis. interrogantem eos
de lege. non sicut legis nescius quia ipse legem
dedit sed volens eos docere et audiendo

considerens eorum sic rudes nos volens ab eis
dissentire. Sed in hiis omnibus volens nos instru-
ere ut in dubiis veritatem ad doctores sacre
scripture et predicatores et eis credamus et obe-
diamus in hiis que sunt nobis utilia salutis eter-
ne et quod libenter audiamus verbum dei cum predi-
catur quia prodest ad utilitatem anime. Sed vide mag-
nificenciam huius pueri. quia doctores eum au-
dientes et circumstantes videntes prudentiam
pueri interrogantem et respondentem stupebant
et admirabantur super prudentia eius ¶
Et possumus dicere quod tripliciter fuit eorum admiratio. Nota
Primo fuit etas pueri. Tanta enim credebant quod
puer sic iuvenis tantam haberet scientiam et intelli-
genciam sacre scripture imo superavit docto-
res intelligencia. Secundo responsio et expositio
sacre scripture sublimis quia numquam sic locu-
tus est homo. Tercio ipsius facundia et verborum gra-
tiositas super mel dulcis. Et ipse homo mira-
batur omnibus de hiis. Precedebat de omnibus di-
Christus enim est mirabilis in sua maiestate ter-
ter. Mirabilis propter claritatem pulchritudinis
et delectationem in sua operatione. quia potest innu-
di creatione. In hominis reparatione. In mira loco-
conversione. In peccatorum conversione. In mundi
gubernatione. In mundi renovatione. Preterea
mirabilia opera tua domine. In sua legatione
quod precepit amabilia. Nichil enim precepit
nisi quod est amoris dei aut proximi. Prohibet
delectabilia et hortes carnis concupiscentia. mun-
di gaudia. vana solacia. Consulit terri-
bilia scilicet vigilantiam castitatem paupertatem cor-
poris afflictionem. propter Sentibus in consiliis
super filios hominum. Stupebant igitur omnes
qui eum audiebant super prudentia verborum
et responsis eius et videntes admirati sunt hoc
Sed dicere et literati qui eum audiebant et intel-
ligebant et layci id est videntes qui eum vide-
bant. sic honeste sic prudenter sic utiliter lo-
qui. omnes in admiratione quasi super pu-
verba pueri scilicet Christi centi in etate pu-
erili fuerunt verba magne prudentie. laudem in-
telligendum prelatis ad operandum utilem in-
tus honestatis ad ... prosequendum Et io
beati qui audiunt verbum dei et custodiunt il-
lud ¶ Sequitur quod postea hac anima eorum
mater eius vocavit eum ad se et dixit
Fili quid fecisti nobis sic. O puer at

bona mater que noluit eum exire cum sua (?) [illegible] tractationem ostendere. Cum aliquis tamen bonum filium reprehendere. Fili quid fecisti (?) ... quam habebat de eius ductione suspicio vel visione publice. Secundum verum ... Quid fecisti nobis sic ... inventes vel inquirendo nos dolentes te querentes non respondendo aut consolando. Nos te cum gaudio invenimus quasi non consolando. Ecce pater tuus et ego. Attende vanitatem virginis et vide magna humilitatem fecit per humilitatem et amorem ... quod dicendo pater tuus. Nonne cum consuetum diceret Nonne ipsa filio dei et patri celesti ... feriebat dominum quod non. Sic loquebatur non solum (?) ... Sed ipsius veritate de se sentiri videbat ab aliis ... Sicut (?) ... noluit deus aliquos de ortu suo dubitare quam de meritis pudorem non potuit ortus sui fides meritis diminuis astruenda. Vnde dicit Lucas: Vt putabatur filius Joseph etc. Sequitur: Dolentes querebamus te. Optimus allegat pro Joseph cum esset eum asserit doloris sui parem ex amissione filium extitisse. Ecce quod inveniuntur aliquis [illegible] cum dolor cordis in contritione, cum rubore vultus in confessione, cum labore corporis in satisfactione. Sic [illegible] eum mater ... ad dolorem cordis ... rubore ... et cum magno corporis labore. Et eum sic cum invenit eum dicit: Quid fecisti nobis sic. Non inquirit bona mater filium sed quaerit causam ab eo sue absentationis ut sic cessaret admiratio eius. Vnde dicit: Quid fecisti nobis sic, hoc est quod voluisti nobis sic occulte dimittere. Quia te dolentes cum tanto labore te querebamus. Et vide ... non credidit filium matris a dolo quod contigit (?) sed ostendit se ... pater eius in celis. Et quod deus et homo. Ideo modo excelsa divinitatis modo [illegible] humanitatis ostendit ut secundum dei filius [illegible] in templo homo cum parentibus ... sed homo ... filius ... matri dixit: Nesciebatis i. scire debebatis quia in his que patris mei sunt verum et eternum (?) ... ad ipsum pertinent oportet me esse. q. d. Quod ad patrem meum pertinet quia secundum meam divinitatem ego et pater unum sumus. Non tamen earum condescendit in templo tam doctorum quam aliorum ut conformetur indignatio. In his que sunt ad deum meam. Vnde si dicitur ... sit in templo ut assistat

legis doctores scilicet de incarnatione filii dei quam ... [illegible] sed vobis superior quia deus sed vobis dixi quod me dolendo quesivistis bene fuit ad aliorum instructionem. Et ... in facto suo ostendit nobis Christus quod in spiritualibus et in his que ad salutem anime pertinent querere debemus. Sequitur: Et ipsi non intellexerunt verbum quod locutus est ad illos. Certe mirum videtur quod beata virgo et Joseph ita breve verbum non intellexerunt. Sed ad hoc dicunt (?) ... Vna est quod ipsi credebant quod Christus loquatur de his que pertinent ad Joseph quod beata virgo vocavit patrem suum. Vnde cum Joseph nullum haberet negotium in Jherusalem non intellexerunt quod vellet dicere. Alia est quia cum scirent eum esse deum et audivissent eum sic subtiliter loquentem inter doctores ut omnes mirarentur quod ipse misterium loqueretur, conservabat verba eius. Conferentes in corde suo non intellexerunt. Sequitur: Et descendit cum illis in Nazareth et erat subditus illis. Ecce mira humilitas. Deus subiectus fuit hominibus scilicet Joseph fabro et marie paupere. Et quod consequens (?) fuisset Joseph. Non aliquis servitores habuisset poterat dicere non non veni ... Vnde confundit superbia hominis. Quod sit ... filius dei. Non tamen ... subiici deo. Hic subiectus duobus quos ipse subditus. Deus [illegible] filius ... ut solum honorent parentes verbis sed etiam ... subditi. Nondum. Debemus quare deo subiici multiplici ratione. Primo quia ipse subiecit omnia nobis. Omnia subiecisti sub pedibus eius. Secundo quia ipse subiecit se nobis et pro nobis. Erat subditus illis. Tertio ratione liberationis. Ipse enim liberavit nos de manu inimicorum nostrorum et ideo debemus sibi omnis obedire. Vnde de elephante qui domesticus fit. Si aliquis eum diu verberat ac male tractat et alius superveniens liberat eum de manibus eius, elephas illi obedit ei propter ratione emptionis quia secundum apostolum empti sumus pretio magno. Sequitur: Et Jhesus proficiebat sapientia et etate et gratia apud deum et apud homines. Hec verba sic exponuntur. Jhesus proficiebat i. crescebat etate secundum corpus quia de pueritia ad adolescentiam. Sapientia vero non apud se quia ab instanti sue conceptionis fuit plenus gratia

i. gratiam adeptionis filiorum per quam accipiemus gratiam glorificationis. Secundum ipse semper pretendebat apud deum per ipsam mediando nobis vitam eternam. Et apud homines quos de die in diem amplius illuminabat et per fidem multiplicabat. Ista gratia christus

No̅

pretendebat apud homines tripliciter. Primo per verba eius dulcissima exempla conversationis sanctissime. Verbum enim et magna miracula apperiebat graciosus aplius in conspectu hominum. Psalmus. Diffusa est gratia in labiis tuis. Hester. Facies tua plena gratiarum. Ad quam perducat ihesus christus. Amen.

Oratio devota per ebdomadam dicenda

Domine ihesu christe fili dei vivi qui per triduum a parentibus dilectis quesitus tandem in templo es inventus. Da michi misero te desiderante desiderando querere, querendo amando invenire, inveniendo mala mea redimere, redempto non amittere. Et quod peteri largiris, querenti invenire, pulsanti aperire non deneges. Qui nobis omnibus permittis. Qui cum parentibus ad voluntatem parentum nazareth rediens et subditus eis extitisti forma omnibus obediendi. Da michi dulcem voluntatem propriam frangere, ut subiectus sim tibi et propter te omni humane creature. Amen.

In octava epiphanie Evangelium

Venit ihesus a galilea matthei 3o. Oratio devota

Ihesu clementissime qui per manus iohannis baptiste baptizari voluisti. Qui fide quam in primo lavacro promisi, irritam feci per mundo. Ad 2m lavacrum lamentabile penitentie do. Confiteor tibi deo ego peccator et reus quod me gravi peccasse cogitatione, locutione, opere et omissione. Et innumerabilia sunt peccata mea et iniustitie eorum. Non enim me tantum in laqueis adduxi peccatorum sed multos quos mea suasione, exemplo, negligentia vel ocasione alia peccaverunt. Pro quorum et me omnium exige de peccatorum penitentiis ut omnia nobis indulgeas misericorditer et abstergas. Amen.

Dominica secunda post epiphaniam

Nuptie facte sunt in chana galilee ioh. i. Secundum predicta per diem

No̅

epiphanie christus 3 festivitatibus sit [illegible] mirabiliter que una die revolutis annis contigerunt. Prima est stelle nove appericio ipsius per ipsam fruitur magorum sanctitate et tertia super eum apparitio et totius trinitatis ad christi [illegible] applicandam apparitio. 3m est aque in vinum transmutatio per quam christus ostenditur esse deus. Primam fecit in die epiphanie. Secundum in octava epiphanie. 3m fit hodie. Unde legitur evangelium in quo agitur de matrimonii dignitate, matris virginis pietate, ihesu christi bonitate et potestate. Et miraculi commendatione et utilitate. Dicit glosa super evangelium. Aliquando vero dubitatur et quando quidam dixit, cum ipse numquam eum comederet in quadam villa que dicebatur chana in provincia galilee. Et contigit quod quidam bonus homo duxit uxorem et fecit nuptias sed non potuit. Et fuit tante curialitatis quod ipse invitavit beatam virginem ad nuptias. Et beata virgo fuit tante humilitatis quod ipsa ivit. Et sponsus hoc bonum de [illegible] tantis quod ipsa ivit. Et ipse hoc bonum dedit. Et curialitas fuit bona quia alias non misisset beatam virginem ad domum eius. Et quia erat pauper, non fuissent divites ibi, fuissent instrumenta, cantica vana, hystriones, dissolutiones et superflue clamores. Ad talia numquam venisset. Modo considera ubi quesivit ubi pasit beata virgo. Et propter eorum paupertatem. Et deus cerne omnia parata sunt sed beate virginis providentie fuit ex condescentia. Et christus et discipuli eius venerunt sui ad nuptias. Forte ad sponsus timuit divitias cum te quia a parentibus sponsus timuit. Ex certe, ipse sua paupertate et humilitate dignitate. Et ex audacia et experientia beate virginis et forte ex verbis eius cum fiducia magna duxerunt ex verbis eius in fiducia magna duxit dominum ihesum et discipulos eius. Et ipse invitatus venit. Et docuit. Et qui venerat invitatus de celestibus nos ad celestes nuptias ut veniremus ad eternas nuptias. Venit tunc in hoc confunditur nostra superbia, primo misericordiam qui invitati a filio dei ad nuptias celestes non possumus venire. Primo non dicit evangelium tunc nuptie facte sunt sed fili et gloriose dicunt quod facte sunt cuius ecclesie in eis tante honoris valde fuerunt. Iste nuptie. Ubi fuerat imperatores. Reges mundi. Iudices et senatores totius orbis. Unde et nuptie quia dubitavit ad nuptias eas quasi ipsas sit quando ibi sunt alii [illegible]. Imitabatur aut tristibus aut ludis quo deterret maiestate domini. Unde multe potuerunt esse cause

No̅

quo̅

quare iuit Pa ꝫ mris sue reuerencia No enim
decebat eu locu illu recusare in quo mr
talis erat cu ipe ꝑpt mrem honorare Ra
ꝫ ne sposo paupi fieret verecundia Si enim
recusasset forte aliqui dixisset bn iuisset
si diues fuisset Ra ut ipe coniugale
iunctionem ee bonum licitu ꝫ iustu ꝫ a do in-
stitutu pbaret sua presencia Si enim nuptie
ut dicunt heretici non essent a do n excusaret
a pcco ꝫ coniugati dapnarentur nunq xps
ad eas nupcias iuisset n interesse ee
pmisisset Qa ꝫ ut nouo miraculo ꝯfirmaret
a multis dimitatis suis Na transmutare
vina naturam in alia pbat deum ꝫ Va e ut
nos instruet de vocando ihm ꝫ glos suos
et paupes ad suas nupcias O venerabi-
les nuptie nunqm siles celebrate sunt in
mundo in quibus pns fuit ipe dei filius
et mr dei ꝫ discipli xpi Sequitur
Et deficiente vino dicit mr ihu ad eum
Vinum non hnt Sm ꝫ ꝯtinuacionem hystoria
Du oms conuiue eent in mensa ꝫ in i parte
conuiuiorum defecit vinum Pa potuit ꝯtin-
gere 3a Pa qz sposo paup ado erat qz vinu
non hebat in domo Aut qz vinu in ista vil-
la non vendebat Aut qz modicu vinu qd
acquisierat ab amicis credebat sufficere inui-
tatis ꝫ tot superuenerunt de quibus non spera-
bat qz vinu cito defecit Et fuit iste defec-
tus oibus notus qz conuiue vinu petebant
ministri non poterant ꝯplere qz non hebant
ciphi vacui erant sitis conuiuiis ...
bat fru ꝫ conuiuis murmurare ministr-
os pturbare sposo ꝫ spose magna ꝯfu-
sio Et io mr pietatis hec videns ꝫ sposo
ꝯpaciens ꝫ ꝯsolari volens inuitatos ꝫ ...
qz alit pudere non poterat dixit ad filiu su-
um Vinum non hnt Vide fili sposi et
conuiuii tui verecundia nuptiarum pcmi-
ssa comedentium ꝯpaciam ꝫ ministrarum ang-
ustia qz n vinu hnt n hre pnt nec
precio n dono n mutuo Unde g benig-
nitate tua erga illos qui nos exhibuer-
unt caritate sua sic dicere voluit bona mr
bono filio Sed mirum vi qz ipa non
rogauit n supplicauit nichil petiuit ꝫ
solum defectum filio intimauit Ro e
iuxta vn sapienciis qz sufficit amico in-
intimare necessitate amico suo Sola enim amici
insinuacio e magna supplicacio Sic fecerunt
Martha ꝫ maria mittentes nuncium ad ihm
p sanatione fris sui dixerunt Dne Ecce quem
amas infirmatur Johis xi Vnum tn fecit
pia mr qz dnm ihm vocauit filiu Ac si
diceret Ego qui hunc ꝯsimilis sum mr tua bn scis
quale reuerencia dz hre filius ad mrm O
quanta fiducia pt nobis ee de tali mre ipa
enim e mr videns ꝫ intelligens oms nostras
indigentias ipa nra de salute nra anxia
intercedit apud filium suum pro nobis ... Lta
dns Bern O ho securum hes accessum ad deum vbi
Sed videas quid rndet filius mri Quid mi
et ti mulier q. dicit Quid a me ꝫ qd ad
te de isto defectu ad eos ptinet pcurare nup-
tias qui nos ꝫ alios inuitauerunt Vel alit
scdm Aug ꝫ melius Quid mi ꝫ tibi e mulier
q. d. Est cōe in natura humana nā ex ista non pos-
sum facere miracula Sed non dum venit hora mea
scil hora passionis in qua apparebit quod teneo
a te qz i natura in qua possum pati non illam
p qua possum opari miracula Sed mirum
vi qz tam bonus et tam dulcis filius sic di-
ure rndet tam dulcissime matri Dicendum qz
hoc fuit ppt ... nimium carnale
amorem ad mrem ... qui doctus erat ali-
os p dei amore alios derelinquere Tercio e
dicendum ad impetram impetrum matris facere
qd disposuerat ex sua diuinitate unde ...
ut sic matris pacia pbaret qui quasi videbatur
ut sic mr ... ꝯgnita ꝫ tn non erit
... exaudita pacienter sustinuit ...
... ppt hoc de filii bonitate diffidit ꝫ firmit e
credidit qz filius quamuis qd rndet tn sua volun-
tate impleret Et io ministros vocauit ꝫ dixit
eis Quodcumque dixerit vobis filius meus hoc fa-
cite Hoc aut dixit ppt duo scz ut ministros
redderet attentos ad obediendum ꝫ filiu sollici-
taret ad celebrandum miraculum ut totus cōplet
vini defectus Sed nota qz bta virgo legitur i euangelio
in 4 locis fuisse locuta ꝫ sp ad ꝯtalibus
vbi eius sermo fuit ... Primus locus ꝫ tha-
lamus in quo locuta e cu angelo Et ad ptu
lis verbis Ecce ancilla dni statim secuta e
miraculum miraculorum qz filius dei factus est ho
in vtero eius Secundo domus Zacharie in qua sa-
lutauit elyzabeth ꝫ statim secutum est

miraculo quod in ventre exultavit in gaudio
in utero eius et elyzabeth repleta est spiritu
sancto et prophetavit. Secundo in templo salomonis in
quo invenit filium et locuta est ei dicens Fili quid
fecisti nobis sic. Et statim sequitur: Erat subditus illis et
puer ihesus filius dei factus est subditus matri et
Joseph id est deo et hominibus. Tertio in domo nup-
tiarum in qua dixit filio suo: Vinum non habent
et statim secutum est miraculum quod aqua conversa est
in vinum. Si sic potens erat in terra, multo magis
in mundo potentior est. In celo assistens coram
filio dei. Item valde notandum quod omnia verba
virginis que scripta sunt in ewangelio sunt quattuor. Aut fuerunt
cum angelis. Aut cum elyzabeth. Aut cum filio.
Aut cum ministris. Aut cum ihesu. Et debent
esse verba anime dei scilicet cum angelis id est sacerdote
in confessione. Cum elyzabeth id est cum infirmis et
tribulatis in exhibenda consolatione. Cum ihesu
in oratione et meditatione. Cum ministris id est cum
religiosis et viris sanctis de intelligentia sacre
scripture et de salute anime. Effecta in ministris
admonitione per beatam virginem ministri servabant ad
ihesum pati missionem impleverunt. O beatus servus
qui sic paret est obediens domino ihesu. Beda: Ipse
dicit: Et vos estote pati. Tertio taliter attribuit
cum eo ad nuptias. Dicitur autem ihesus vidit
ibi in aula sex ydrias lapideas. Vasa
erant quaquaversum alta modo erat iudeis se-
pe lavare manus et vestes non volebant
aquam hic continue in domo propter sua purifi-
cationes. Dixit ministris: Implete ydrias a-
qua. Impleverunt eas usque ad summum.

Nota ¶ Hic sunt multa que decorant multum mira-
culum. Primum quod vasa illa erant atque aqua
posita propter aquam consuetam ad lotionem ibi po-
sita. Si enim fuisset vinaria, tunc potuisset
aliquis dicere et credere quod in eis multum fuisset
de vino et modicum appositum de aqua et de-
de vino et modicum appositum de aqua et de-
traxisset miraculo. Secundum est quod vasa illa multa
erant et multum capiebant. Quodlibet capiebat
duas aut tres mensuras que faciebant de vino
satis magnum numerum. Si enim in uno vase tan-
tum aut duobus, ex pluribus poterat quis dicere quod aqua in vinum
non appareret. Sic laudabile et grande miraculum
unde copia vini fuit ad decorem miraculi.
Tertium est quod vasa illa impleta sunt usque ad summum
ita quod nichil aliud superfuerit et aqua et
aqua superfluens in terra [illegible] ita

quod notum erat vel probatur in ydriis et ex[illegible]
[illegible] quod miraculum notum sit omnibus. Quartum quod
ministri illi qui aquam hauserant et aqua
ydrias impleverunt ipsi soli vinum ex aqua
factum de ydriis tulerunt et convivis propina-
verunt et huius miraculi testes fuerunt. Quintum
quod vinum excellebat in pulchritudine
in sapore in bonitate omnia vina non solum
illius regionis sed totius mundi. Ita quod multi
mirabantur ignorantes unde esset. Et attendendum
quod non sine causa deus. Hec sex va-
sa posita erant propter purificationem iudeorum. Hic
enim in figura dominus [illegible] anima deus
ad mundationem animarum nostrarum aliquid nobis
sex ydrias purgatorias animarum nostrarum quibus debet
quilibet christianus apud se ut lotus et mun-
dus deo mundo vivat de mundo mundus de-
cedat per purgationem mundus existat et anima deo
reddat. Purgatoria vero ista sunt hec. Primum est con-
tritio cordis. Secundum oris confessio. Tertium assidua et
devota oratio. Quartum ecclesia per quam intelligitur
omne subsidium temporale quam carnale quasi
ex eodem precio impertitur. Quintum est ieiunium per
quod intelligitur omne opus abstinentie sive
penitentie per quod affligitur corpus. Sextum est devotus
et devote auditus verbi divini sive missa
sine interruptione. Postea sequitur quod ydriis
impletis aqua dixit dominus ministris:
Haurite nunc et ferte architriclino qui
erat maior inter convivas aut dispensator
nuptiarum aut senescalcus ordinans de
ferculis ponendis potibus effundendis et
[illegible] vinis et [illegible] et omnia
[illegible] ad quem specialiter pertinebat de vi-
[illegible] bonitate. Si bonum erat apud lau-
dandum et per oculos apponatur. Sapere ministri
statim mox preceptum domini vinum ex aqua
factum portaverunt architriclino. Et ministri
qui fatigabantur de portando aquam et implendo ydrias ut viderent
aquam in vinum conversam et odorem et bonitatem
vini se sentiret et forte multum sitiebant
non dixerunt domino: Permitte nos primo gustare
de vino et postea portabimus architriclino, sed
statim obmissis omnibus obedierunt. Nota
quod dominus fuit ibi. Unde quod verbum virginis
decentibus quodcumque dixerit vobis filius meus

facite sic mutauit in corda ipsorum quod libe
ter et sine mora vino christi implebat Alia
quia videbant ex miraculo virtute christi nichil
audebant dicere sed magis bene se recipiebant
qui plus obedire poterat. Sequitur Archi
triclinus qua cito gustauit vinum factum
ex aqua et sensit vinum bonitatis et nesciebat
vnde esset sed quod ex miraculo factum esset ex aqua
vino credebat quod de industria sponsi conseruatum
fuisset vocauit sponsum et dixit ei Omnis homo
primo bonum vinum ponit id est consuetudo est
prius dare primum et melius vinum et cum inebri
ati et saciati fuerint et pleni fuerint cibo
et potu peyora dare deterius et minus bonum sed tu
seruasti bonum adhuc scilicet postremum quasi diceret
contra prius bibentes sed non fuit bonum in expectatione
istius. Hoc autem dixit propter tria. Primo ut sponsum
hortaret. Videbant enim quidam quod bonum
vinum de industria seruaverat de bonitate
quia bonum vinum pro defectu vini supplevit
de largitate quia tam excellens vinum tam ex
cellenter exhibebat et affluenter ipse sic
dicebat quia sic esse credebat et tamen aliter se aliud
habebat. Secundo ut ex commendacione conuiuas si
tientes letificaret. Tercio ad bibendum omnes pro
uocaret. Et non quam in hoc verbo architriclini
ordo est depinge mundi et dei proprietas certe
mundus suis amatoribus primo dulcia
et bona vita temporalis diuicias carnales le
ticias exteriora solacia et principia vite delecta
bilia. Sed istud vino cito deficiente in morte peyora
ea quod deterius est scilicet fel draconum vinum cor
fetidissimum quod cum fere mixtum per fel cuius
Sed exinanita bibet omnes peccatores terre Veni
no pleno Deut. Fel draconum vinum e
orum et venenum aspidum insanabile Primo
propter penarum acerbitatem Secundo propter penarum mul
titudinem Tercio propter penarum durabilitatem. O quam
miseri sunt qui vino huius consolacionis tempora
lis volunt repleri et expectant vino aeterno
li sic horribiliter inebriari. Deus autem econtrario
conuiuis primo propinat amicis suis vinum a
cerbum tepidum et amarum scilicet tribulacionis cor
poralis humilitatis et persecucionis que est aliquando ab
exterioribus et hec omnia medicinalia sunt et
hoc vino deficiente in morte peyora dat eis
vinum antiquum defecatum boni odoris pul
chri coloris suaue ad gustandum mirabile ad
ebriandum et bonum enim illud vino sapidi
or fortior et sanior est. Hoc est vinum diuine visio
nis et eterne refectionis glorie et conmiste iocun
ditatis plus Inebriabuntur ab vbertate domus
tue et torrente voluptatis potabis eos
Sed iniuste ut architriclinus hoc verbum dicere licet
omnibus letitiam bibentibus nullus ei credidit nisi sponsus
non mistit sicut ergo non bibentes Sponsus pote
rat dicere non placet quod est dum seruatum et de no
uo procuratum non sed opus meum sed quod hoc vinum
nouum fecit et nobis dedit. Ministri poterant dicere
hoc vinum sic est bonum non est mixtum quia non exiuit
de vite sed de fonte coram oculis nostris factum
est de aqua cum natura ab eo qui est super naturam omnem
vnde melius vinum per admixtionem ad bonitatem sua
Conuiuantes et bibentes poterant dicere Michi
sed conmundo delectabilius quam istud vinum bibe
et merito dicit hoc omnia sua bona pro illo vino
hoc faciunt religiosi qui omnia mundi delectabilia contemp
nunt ut de vino christi saciententur. Reparandi vero
poterant dicere architriclino Tu bonitatem vini quam
miraris et sponsi industria laudis sed vnde
vinum veneat vel tantam preciositatem habeant
non consideras Ego qui feci vinum de vinea
feci in ydriis et debes similiter poterat
dicere christus quod de multo meliori hoc magnas
et indeficientes copias quas ego capiam
in meis ministris et qui traducam electos in vita
eterna Nullus hoc excepto architriclino lau
dauit vinum quia christus noluit iactanciam sed omnes
in cordibus suis conuerterunt. Sequitur Hoc fe
cit initium signorum suorum Hoc scilicet fecit
mirabile etcetera quod dixit publice fecit de coniugio
hominis et dei iustum et decens fuit ut filius
dei qui naturam humanam ita exaltauerat ut v
niret eam sue diuinitati Ita quod homo natus de
virgine deus esset Propterea perdita ita dilexe
rat ut eam sanguine suo redimeret non solum
de potestate demonis sed de seruitute corruptionis
suam vitam in deserto ieiuniis vigiliis cor
poralibus angustiis affligeret ut merito es
set omnibus exemplum perfecte. Primo enim consumatum
fidelis se exercet circa transmutationem naturarum ut sic
ostenderet quod esset deus qui omnem naturam fecit
cui omnis creatura obedit qui omnem naturam regit
Et ideo erubescit omnis peccator contemptor et inobe
diens deo creatori suo cui creatura insensibilis
pro obedit erubescant omnes heretici qui dicunt
quod visibilia esse facta a dyabolo. Non enim visi
bilis creaturis dyabolus fecit mundus non crearunt dyabolus
obedissent deo. Non dicit quod dyabolus fecit et cor
ruptibilium creator est malicie mediante qua

dici possit quod solus Christus creator omnium que viden-
tur et que non videntur / Tertio per visionem miraculi
gloriam Christi crediderunt in eum. Unde sequitur et crediderunt
qui dicitur gloriam Christi non dum eam viderunt discipuli
sed solum nunc venienti ad nuptias et sermonem suum Christi
tunc viso miraculo statim in Christum crediderunt quod es-
set filius dei et verus salvator mundi et sic sunt
perfecta veri gloria. Et in hoc reprehendit stultitiam et
incredulitatem multorum qui tot miracula tot doctrinas
tot beneficia tot iudicia Christi sepius audiverunt
et tamen vix aut male credunt. Deum non timent. Deum
non diligunt de quibus dicitur Luce ultimo: O stulti et
tardi corde ad credendum. Et tamen eum perfecte credunt
non solum a peccatis abstinent sed ei serviunt et per mandata
viam et per obedientiam celum ditat. Et nobis concedat.

Oratio devota per ebdomadam dicenda

O Domine Ihesu Christe qui die tertia scilicet tempore gratie
ad nuptias sive convocationem tui et ecclesie per
tempore venisti et quam in vinum convertisti. Dum
ea que in scriptura veteri carnaliter videbantur
spiritualiter ostendisti. Unde plene sunt vere
quod implete sunt prophetie. Converte quoque animam
meam frigidam in caliditatem tue fervorem et inspi-
dam in suavitatem tui saporem. Flexibilem
et instabilem da constantia gratie tue constantia. Mu-
tans aquam totius mee devotionis in vinum
fervoris compunctionis quo me miserum semper
potare et inebriare ac illud tandem vinum
iocunditatis gustare. De tua misericordia digneris. Amen.

Dominica 3a post octavas Epiphanie

Cum descendisset Ihesus de monte se-
cute sunt eum turbe multe. Et ecce le-
prosus veniens adorabat eum dicens: Domine si vis
potes me mundare. Matth. 8. In precedenti domi-
nica ostensum fuit quod Christus erat verus deus qui tamquam
creator omnium potestatem mutandi naturas habens aquam
mutavit in naturam vini. In ista vero ostenditur
quod ipse est verus salvator mundi qui venit sal-
vare genus humanum ab omni infirmitate. In
cuius figura curavit leprosum et puerum centurionis sicut
dicitur in evangelio hodierno. Videamus de historia.
Dicit evangelium: Cum quadam vice cum discipulis predi-
casset in quodam monte magne multitudini et finita
predicatione volens se transferre alibi ad predi-
candum descendit de monte homines vero qui predi-
cationem eius audierant ita delectabat eum
aspicere et miracula eius videre quod secuti sunt
eum ultra et nobis sic esset eque audire, aspicere
oculis mentis Christi miracula, ad imitandum
Christi predicationem audire, ad obediendum verba
Christi miraculosa opera eius ad ipsum lauda-
ndum et diligendum. Et cum processisset ad vallem
ad pedem montis. Ecce leprosus qui exspecta-
bat veniens ante eum et flexis genibus adora-
vit eum. Hic queritur: Quare iste leprosus — questio
cum esset immundus a deo sic peior fuit quod non
ascendit in montem ad ipsum sed exspectavit Christi
descensum. Dicendum quod hoc factum fuit ad figuram signi-
ficandam qui non potest in peccatis mundatus de monte ce-
lesti ascendere in potestate nisi a Christo adiutus ad salu-
tem suam accedat. Iste leprosus adorando dixit
Domine si vis potes me mundare. Moraliter videtur — questio
quod in infirmitate sua exposuit et per sanitate
exoravit. Sed quare dixit: Domine si vis potes.
Nota quod dicendum quod tamen in infirmitatibus eius continebatur
causa omnibus. Unde de illa loquendo non opportuit
pro salute tamquam indignus rogare timuit
et ad confessionem vere fidei tamquam ad tutissimam
fortissimam confugit dicens: Domine si vis potes
me mundare. quasi diceret: Tu es deus qui omnia
quecumque voluit fecit et si non dignus sum sal-
vare tu potes et posse tuum est voluntas
tua. Unde si vis statim mundatus ero. Iste
leprosus pro sua causa indignus tamen perfectam confes-
sionem fecit sed dignum contritus corde
et ore devote dum salvus est. Et contra
inveteratos desperatos tales medicum non audit
medicinam non recipit tales confirmatus in
malicia dyaboli infirmus eternum manebit.
Sequitur. Et extendens Ihesus manum tetigit
eum dicens: Volo mundare. Attendendum quod — Nota
Christus extendit manum ad mundandum istum leprosum. Primo
manum extendit qui numquam sanitatis colla-
tus dedit hoc manum extendit ad creaturas sed ad
vocandum sicut Christus extensis manibus in cruce vo-
cat nos ad fontem misericordie tue patris contempla-
cionem sue benivolentie exemplum patris. Proverbiorum: Vo-
cavi et renuistis extendi manum meam et non
fuit qui aspiceret. Ad auxiliandum Christus.
Unde Christus sic dexteram ad eripiendum Petrum ne
mergeretur in fluctibus extendit Io. Deus
meus auxiliator meus et ideo non sunt confusi
sub manu Christi quam cottidie extendit

in psiliu infin sz eis miraculu pous castigo
copulaco pb Extendi manum meam et salum me
fecit dextera tua Ad Dadu fit xo sanas
hunc leprosu manum extendit pb manum exte
dit in tribuendo l manus sz largitas et boitas
qua qthc offert nobis dona sua Magis paty
sz nobis dare quam recipe ut dit aug. Qtu ad
precitaru peccatores de mundo ad infernu Tro
Dextera scz dm ptrussit inimicu Infelix
ho qui ctra manu fuit pcussus bo eat ei si na
tus no fuisset ho ic Nota Do leprosu tetigit no
qz no posset eu sine tactu sanare Sz lr fecit
pt tia pm sigm sive auct qui enim tagebt
leprosu immudus eat pm lege Sz ipe qui dedit
lege lex subito obligat no dar tocz leges
Dut sigm sive humilt ex lz dat intelligi
p neo qua dm vivit e despiciedus sive
fit in corpe percussus sed in aia cuinosus qua
fratres e in oculis dm subito hoc est pau
perus et qui ho e malus teus petedz eu su
perbe et qui ho e malus cres fecedz eu su
tate qui sanitate pollebat Tom sigm sive boi
tatis Ipe enim pus tetigit cor eius ad sanitate
quenda pcca tetigit eu manu sive sanitatis
Et p lz dat intelligi qpipe e qui tagit cor
peccatis ad qsiones inspirando si prius vi
litate ad boitate Justa dapnacoz vite
sive bitate mortis sive horripem et dei
sive bitate mortis sive horripem et dei
tudicez dm iudicij tiere pcatoris celestis
prtic dolorem consolacois fanctitate prime
amores et utilitate Huius inspiracoibus pcca
tor intereus tactus a xpo consurgit a pcco et
mundatus ab eo adhuc xpo Zio lepsso
respondit Volo Dixerat leprosus Si vis po
tes me mundare Et xo qui sine tactu et vbo
poterat eu mundare dixit Volo qi dicu Tu
dixisti si ego volo et ego videeo qr ego vo
lo Ita ego sud i qui omes hoies salvos vo
lo Sz dyabls vult dapnari pm hor ondit
magna iniquitas pccatoris qr cu deus velit
salute aie sue et angeli eius velint qr ad
hoc deputati sunt et hoies salvado se diu
se desiderent sibi mutuo salute Solus pccat
qcordat cu dyabolo ad sua dapnacionem
Qto leprosu mundari eu mcte inpavit dns
Mundare hoc e recedat lepra et veniat sa
nitatis medicina Ipe enim qui mundavit pcca
tora sanguine suo delugit mundicia aiarum mortez
et pmundabit astra sua i iudicio poneb
tenebras in horreo et paleas in igne
Sequitur Et confestim mundata e lepra eius
Nullus fuit spacium inter preceptu et curacoem
vt ostenderet xpi e qui dixit et fca sunt Mira
ctis omes creature suo obediunt creatori excepto
pcatore et dyabolo Et io sed sunt digni dapna
toe Et ait illi ihus Vide ne nemini dixe
ris q ego curavi te Hoc dixit ut nos instrueret
q in opibus nris fugiamus humana laude et q
ne queramus in eis nisi sz dei gloriam Et sub
iungit xpus Vade et onde te sacerdoti et offer
illi munus qd precepit moyses in testimonium illis
Nota Non q dns post ista vba p ornes qr utilia
sunt valde ad curacoez lepre spualis Pm e
vade Non dicit mitte l no expectas qrita
vade Non dicit mitte l no expectas qrita
quinus eis q oportet te p sacerdote mitte sz
pedibus tuis Vade i. senus et veniens confiteberis
Sta a morbo l cu morbo poitu qr inpdest
confessio l no laudabilis e talis confessio qr nec
secura nec spernenda ut dr Augs Sz n li
bet infirmus vadit ad medicum peregrinus ad hos
picium Mendicus ad ecclesiam sic libens debz
ire peccator cu proposito ad ptm confitendi ad sacerdote
Nulla enim fit melior pegrinacio in mundo
Scdo e onde te sacerdoti et manifeste aperiendo
no palliado No defendendo No excusando
onde te ipm no aliud te totu sz qd qmisisti
te interius in corde exterius in vbo et ope te
contritus et verecundu paratu ad obediendum
Nota Penitentes volens confiteri dz eciam ipas plura co
gitare Pmo ipas actoes pccati cu circustanciis
suis no confitendo aliena pcca Sc qntu ad dap
num qd ex pcto meruit ut sic maior fiat contricio
Bo appllctr oppressiones et servitute quas sustinulit
dyabolo Deut Memento quod fecit tibi ame
lech i dyabolus 4to vite honore ut de sua
magis confundat Job Respicia hoies dicit
peccavi etc et deliqui te ut iam no sud dignus vocari
Quinto districtu iudicium q nichil patit multu
pb Iudicia tua no sud oblitus 6to miam que
superexaltat iudicium pb Mia tua an oclos
meos est Et onde te sacerdoti scz discreto qui
sciat discernere int lepra et lepram Aliqui si
sciat discernere inter lepra et lepram ut q sciat
cernere certo quem pfiat Vel Excepto q sciat
confitentem leniter tractare diligenter examinare
Ad devoco dulcit pvocare Verecundu inmare
timente confortare penitez no grave sz leve et
facile imponere Deus enim magis penitez
attendit interiore Bono et sco confitente

Licz eni malus posset absolute melius e[ss]e n[on]
et q[ue]sulimus [contra] e lege bo[n]i qui sciat q[ue] p[er]atissimo
informare v[erb]o [et] ex[empl]o [et] qui sit sollicitus orare
p[ro] eo / Item [contra] Offer munus tuu[m] q[uo]d p[re]ce-
pit moyses in testimo[niu]m illis Preceptu[m] erat in
lege moysi [et] si leprosus aliq[uo] mo[do] apparet mu[n]-
datus iret ad sacerdotem qui discerneret [et] iudicaret
utru[m] esset mundatus [et] si iudicaret[ur] a sacerdote mu[n]-
dus dabat oblac[i]o[n]em s[e]c[un]d[u]m q[uod] in lege p[re]misit
eid[em] sacerdoti In quo no[tatur] q[uod] peccator voles a
p[e]cc[at]o mundari d[ebet] a sacerdote p[er] p[enitenti]am absolucio[n]e[m]
iudicium e[ss]e mundatus et p[ost]ea d[ebet] offerre munus
bone voluntatis de no[n] recidendo · hoc [et] sine
p[ro]missio[n]e de satisfaciendo / tam deo qua[m] p[ro]x[im]o
satisfacere d[ebet] ho[mo] · Debet deo satisfacere peccando
[et] affligendo se ieiuniis abstinencijs [et] laboribus
ac alijs s[an]c[t]is disciplinis [et] in obediencia qua d[eu]m of-
fendebat Corpus In p[ro]mptu h[abe]re velle[t] h[om]i[n]es
in obediencia[m] P[ro]ximo d[ebet] satisfacere restitue[n]-
do ei partem aut bonam famam si ei subtraxit
aut res temporales si ei abstulit vel dampnum fecit
/ Debet e[ti]a[m] peccatores devote ac co[n]tinue orare
que oracio necessaria [est] peccatori p[ro]pter duo Primo ut
possit omnes temptac[i]o[n]es omni[um] peccatorum vincere q[ui]a neq[ue]
p[otes]t p[er] se n[isi] dei adiutorio Et q[ui]a qua[n]d[o] d[iu] viuu[n]t
continuata [est] temptac[i]o ideo co[n]tinua d[ebet] e[ss]e oracio Secundo ut
possit in sanitate vivere [et] gr[aci]am dei nutrire
Nam in oracione ho[mo] se debile co[n]fitetur · de benefi-
cijs acceptis deo gr[aci]as agit · circa de spiritu[m] d[e]
dei amore co[n]ficit · de morte cogitat · Iudicium dei
et p[e]cc[atu]m formidat Ideo confortat[ur] [et] i[n] s[an]c[t]is op[er]ibus
delectat[ur] Nichil e[st] eni[m] ho[mi]ni iocundius oracione nichil
securius nichil utilius · [et] sine ea negligens
efficit[ur] [et] piger · [et] ad terra[m] deicit[ur] [et] paulatim
ad p[e]cc[at]a delabit[ur] [et] miser efficit[ur] / Hec a[d] d[omi]n[u]s
s[e]r[m]o morali[ter] [et] literato p[o]p[u]lo Intravit civitatem
Capharnaum ut s[upr]a fecerat mi[racu]la · in deserto sic
faceret in civitate plena p[o]p[u]lo Et cu[m] intrasset ci-
vitate[m] a iudea nobilis romanus gentilis habitans
ibi · qui erat Centurio · i · qui p[re]erat centu[m] mi-
ti- litibus stipendiarijs romanis · huius s[er]vus s[ed] valde
carus co[n]fixus [con]tinuit Ut audivit q[uo]d d[omi]n[u]s ad-
venerat civita[tem] ex fama mi[racu]lorum magnorum opum
p[ro]deuncium magnarum p[o]p[u]lorum dicentiu[m] hic e[st]
vere salvator mundi · posuerat fide[m] sua[m] i[n] eo
Statim s[ecundu]m dicit lucas Rogavit quosda[m] seniores
iudeorum quos fecit abassiatores suos ad d[omi]n[u]m

Ihesum credens melius exaudiri p[er] illos · qui erant
de p[o]p[u]lo suo sc[ilicet] iudeorum · qua[m] p[er] se · qui gentilis
erat · [et] posuit v[er]ba sua in ore eorum [et] ipsi ex
ore suo in p[er]sona sua loquerent[ur] ei · Et i[st]i abassi-
atores rogaverunt sollicite s[ecundu]m dixerat eis
centurio · et addiderunt q[uod] dignus esset hanc
gr[aci]am optinere q[ui]a diligebat gentem iudeorum
et fecerat eis synagoga[m] in terra i[st]a Hec o[mn]ia
addiderunt illi ambassiatores iudei · credebant
q[uod] x[ristu]s q[ui]a natus erat ex iudeis [et] elegerat
discipulos suos ex iudeis [et] conversabat[ur] solu[m] cu[m]
iudeis · magis inclinaret[ur] ad peticionem centurio-
nis implenda[m] Verba aut[em] centurionis q[ue] dixe-
runt xp[ist]o in p[er]sona eius h[ec] sunt Domine puer
meus iacet in domo paraliticus [et] male tor-
quet[ur] Iste erat s[er]vus [et] tam[en] q[ui]a d[omi]no suo erat mul-
tum fidelis obsequiosus [et] utilis dignus fuit
vocari puer d[omi]ni sui no[n] s[er]vus Hec o[mn]ib[us]
qui h[abe]nt d[omi]nos s[e]c[u]l[a]res sive religiosos ex-
emplo huius s[er]vi tales se debent h[abe]re erga
d[omi]nos suos ut merito possint vocari pueri
no[n] s[er]vi / Iste s[er]vus qui figurat peccatorem s[e]c[un]d[u]m s[er]vitu-
tem mali pacie[ba]t[ur] Anima iacebat in lo[c]o
de quo exire no[n] poterat · Paraliticus erat [et] ma-
le · i · co[n]tinue torquebat[ur] · i · toto corpore multis
doloribus quibus plenus erat Sic p[ecca]tor ia-
cet in lecto d[iabo]li · de quo exire no[n] p[otes]t p[er] se n[isi]
deus manu[m] sua[m] apponat Orec Pedes
tua extende i[n] s[er]v[u]m tuu[m] mo[do] auxiliu[m] tuu[m] ex me
Infirmus ad paraliticu[m] mo[rtuu]m ad o[mn]e opus bo[nu]m
e[ti]a[m] n[on] p[otes]t op[er]ari q[uo]d plene deo placeat et
q[uod] eu[m] in celu[m] ponat Et male torquet[ur]
sc[ilicet] in co[n]sciencia · in qua vivit multu[m] mali et
modicu[m] boni · aperta accusacio [et] nulla
excusacio Sic bonis operibus expoliatus
vita eterna p[ri]vatus [et] demonis dyaboli tradi-
tus · penis inferni obnoxius / Et ideo miser
i[n]ple[tur] doloribus et p[otes]t dicere Repleta est
malis a[n]i[m]a mea [et] vita mea inferno ap-
p[ro]pinquabit Et sic i[st]i abassiatores expo-
su[er]unt s[er]vi infirmitate · [et] centurionis commendacione
rogaverunt d[omi]n[u]m ut veniret ad infirmum [et]
sanaret eum Dominus aut[em] licet posset sanare
absentem s[ecundu]m p[re]sentem tu[m] ex humilitate [et] ut sa-
tisfaceret centurionis voto respondit Ego veniam
[et] curabo eum Et cepit ire cu[m] nu[n]ciis
Et cu[m] iam appropinquasset domui · nunciatu[m]

est centurioni quod dominus veniet ad domum eius
secundum promissionem de sanando infirmum Centurio
tamen timens quia gentilis erat dominum nostrum in-
trare in domum eius misit alios nuncios di-
centes quod dicerent in persona eius Domine non
sum dignus ut intres sub tectum meum sed tantum
dic verbo et sanabitur puer meus. et subiunxit
rationem dicti sui et fidei sue dicens Nam et ego
homo sum sub potestate Romani imperatoris constitutus
habens sub me milites et dico huic vade
et vadit et alio veni et venit et servo meo
fac hoc et facit quasi diceret Si ego qui sum sub
potestate aliena sic facile exaudior quanto magis
tu qui es dominus infirmitatis et sanitatis cunc-
torum hominum potes solo verbo sicut princeps corpo-
ralis puerum meum sanare et imperare infirmitati
ut recedat Et ideo dic tantum verbo et sanabitur
puer meus Et sic existimavi me non esse
dignum ut intres sub tectum meum sed arbitra-
tus sum me hominem gentilem esse indignum venire
ad te Et dicit Matheus et .i. accessit ad ihesum
et dixit ei vade super dictam intelligitur quod accessit
fide et desiderio per nuncios ut dicit lucas
Dominus autem auditis verbis nunciorum miratus fuit
eum ad primos nuncios et ad alios sequentes
eum et ostendens se admirari de fide centurio-
nis commendavit ipsum in presencia omnium sed et
commendaverat dicens Non sum dignus etc. Dixit
sequentibus Amen dico vobis non inveni tantam
fidem in populo israhel scilicet presentis temporis sed in isto
gentili quia iudei omnes habentes legem et doc-
tores audientes predicacionem meam et glorie mee con-
videntes miracula que ego et illi in conspectu eorum fe-
cimus non receperunt fidem meam Iste vero sine
lege sine predicatione sine miraculorum visione
sine mea allocucione solum ex fama que pres-
sit de me fidem recepit et de me credit Et quia
multi iudei sequebantur et iudei detestabantur
gentiles quasi non de populo dei et salvandos
indignos ut pote qui non habebant fidem dei nec
legem et testimonias ideo contra ad iudeorum hu-
miliacionem et centurionis et aliorum genti-
lium commendacionem dixit Dico autem vobis
quod multi scilicet ex omni venient ad fidem ab oriente
et occidente id est ab omni gente et recumbent cum
abraham ysaac et iacob scilicet in iudeis in reg-
no celorum quod dicit Non inveni quod commenda-

quia fideles dicun-
tur cum abraham

in fide cum eis sicut non tamen iudei salvabuntur sed etiam
gentiles qui ad fidem venturi sunt Immo plures
dico vobis etiam gentiles venient ad fidem etiam
iudei dum erant ad fidem reputandi Et ideo tamen
infideles licet non videantur filii regni celestis
eicientur in die iudicii in tenebras exteriores id est
in infernum Ubi erit fletus interior quantum ad cruciatus
et passiones et stridor dentium exterior quantum ad pe-
nam interiorem Deinde dixit dominus nunciis Di-
cite domino vestro Sicut credidisti fiat tibi Et re-
marcabilis commendacio fidei Sicut enim omne premium pro-
cedit ex defectu fidei sed dicit Augustinus super Iohannem Sic
fides nostra informata caritate est mater omnium bonorum me-
ritorum ut dicit apostolus ad hebreos Talis fides tem-
ptaciones demonum dissipat quicquid petit impetrat
et nuncios salvat Unde Fides tua te salvum fecit
Sequitur Et sanatus est puer ex illa hora scilicet qua
dominus verbum protulit Sicut credidisti fiat tibi Un-
de sequitur Et qui missi fuerant reversi domum
invenerunt puerum sanum Et sic in centurione et in
suo puero sanato plura notabilia que sunt ad maiorem confor-
tacionem dicendi plura nobilia quam sunt ad magis confor- 1
No Ut In centurione vero fides magna quia credidit

dit ihesum absente se et ignoto solo rogatu
et iudeorum intercessu ipsum per suum rogatum de-
bere exaudire Mirabilis fiducia hominis gentilis
Caritas ostensa quia sic sollicitus fuit pro servo qui 2
filio Nam nuncios duplicavit vicibus duabus
supplicavit ihesum potentem et misericordem prece
Humilitas profunda quia reputavit se non 3
nisi ut indignus ad ihesum accedere ihesum in domum suscipere et
dignum ad ihesum accedere ihesum in domum suscipere e
sine iudeis fidelibus dumtaxat Et potestatis
maxima quia se esse sub alterius potestate cognovit
de suis et divina potestate pro operacione sic providencia
ac apte exposuit ut ihesum fortius ad miraculum provoca-
ret Ista homo gentilis meruit cunctus ad ihesum fre-
quentis scientie? ....
In ihesu Christo notatur mansuetudo qui inter votum cen-
turionis et nunciorum paratus fuit ire ad domum
eius et ire tamen eum nunciis se posuit Sicut enim fu-
it mansuetus et tractabilis pro votis omnium honestis
satisfacere voluit Pietas quia compassus vo-
luit visitare videre et tangere infirmum Bonitas
quia centurionem de se confidentem sic magnifice com-
mendavit sic dulciter exaudivit ut diceret Sicut
credidisti fiat tibi Divina potentia quia infirmum absentem
solo verbo curavit Ex hiis et aliis supra dictis
iudicamus nos virtutibus ornare et vitam bonam
moribus conformare ut possimus deo placere et miraculum
ab eo recipere et ad vitam eternam pervenire Amen

Oratio devota post elevationem dicenda

Domine ihesu christe qui de sinu patris ce-
li et virginalis uteri descendisti ut sa-
nares leprosum genus humani cum corpus suscipiendo. ve-
nis peccatorum maculis aspersum Adoro te domine sa-
nis potes me mundare. extende manum gratie
et pietatis tange interiora et exteriora leprose
te divinitatis Conspicio non peccati et ipsa mor-
bo peccati. Domine meus et mea mea. qui non vis
mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat. perfice
hoc in me peccatore ut damna non moriar. sed con-
vertar et vivam tecum in eternum Amen

Dominica 3a post octavas epiphanie

Ascendente ihesu in naviculam secu-
ti sunt eum discipuli eius Mathei 8. Dominus
ihesus qui multa miracula fecit in terra Venit
ad mare ut se esse dominum non solum terre sed etiam
maris et aeris ostenderet dicens Digne ibi
Dicit glosa ewangelii perambulans vero cum discipulis suis
ad litus maris et ascendit in unam naviculam
parva quam parvam elegit. Nam deus in mundum veniens
elegit parvam puellam in qua corporetur. Parvam civita-
tem in qua nasceretur. parvum locum in quo reclinaretur
In mundo veniens elegit parvam paupertatem cum
qua conplaceretur. parvam effectorum qua nutriretur
parvam navemculam qua portaretur. De mundo
exiens elegit parvum et artum ac durum lig-
num in quo moreretur. parvam congregationem tam virorum
quam mulierum a qua plangeretur et sepeliretur
Et tu fac similiter ut parvam humilitatem diligas et
te senciatis de te presumas In parva dormivit
ut hic et significat beatam virginem in qua dormivit
novem mensibus Nam etiam dicitur navis institu-
tis de longe portans panem suum Institor sed
negociator qui venit in illa navi fuit christus qui
portavit secum saccum nature humanitatis in quo precium
erat nostre redemptionis Istud saccum voluit mor-
te naturali dissolvi ne nimis dilongando protraheret
solus autem sed voluit ipsum in passione suo pre mul-
tis partibus lacerari ut citius precium solveret et a-
nimas redimeret Dicitur etiam navis que solet
in subsidium peregrinorum fieri et ipsa est in adiu-
torium omnium hominum ad vitam eternam qui sunt in hoc
mundo sicut advene et peregrini In 2a navi
dormivit sicut dicitur ewangelio luce Cum ergo venirent
venit ad ihesum etc. hoc significat ecclesiam in qua christus dormivit
hec vera sicut habetur in exposicione alius ewangelii In 3a
transfretavit et venit in civitatem suam et hec
significat crucem per quam intravit in gloriam suam ut ex-

sure et primam matrem per quam transimus ex hoc
mundo ad patrem In hac navi duo sunt re-
mi Amor scilicet et timor dei Gubernaculum autem
spes premii. Velum vero oratio In navi etiam ho-
mo patitur multas incommoditates scilicet in cibo ser-
tu et in pressura ac in multis aliis Bene primi
ozhomines sustinent multas angustias et de-
illis procedat ut vides etc. de hoc habes infra Luce
in expositione ewangelii Ascendente ihesu in naviculam
etc. sequitur et Discipuli eius secuti sunt eum in navi
non tantum vestigia eius sequendo sed doctrina-
eius confirmando et vitam imitando Volebant non
dimittere ipsum quem magistrum esse ipsum ipse docente au-
dierunt in loco ubi manebat et ipse et ipsi vo-
luerunt in naviculam quam magister intravit
et ipse intrare Sic boni christiani qui sunt ipsius
discipuli debent continue esse cum christo per veram dilectionem
per beneficiorum eius recordationem per sanctam voluntatem
perveniendi ad eius visionem et continue audire verbum
in predicationibus In missis In divinis officiis
In parvulis ubi mane ubi christus mansit
scilicet in presepio vel In loco humilitatis In egyp-
to in loco afflictionis In deserto in loco di-
vine contemplationis In templo in loco orationis et
devotionis In cruce in loco prime salu-
tis In sepulchro in recordacione mortis
ut ipsi sint parati ac si statim debent mori
Joh Qui dicit se in christo manere debet sicut
ille ambulavit et ipse ambulare Sed q°
mirandum videtur quare is qui fecit celum et terram mare
et omnia que in eis sunt. qui portat omnia verbo vir-
tutis sue per mare in navi portatur Ad quod
dicendum est quod christus in navi sic portari voluit pro-
pter tria Primo ut ex miraculo quod inde debebat fieri
ostenderet se non esse hominem purum sicut ipsi forte
appellabant sed etiam verum deum cui mare et venti
tamquam suo creatori obedirent Secundo sicut ipse
portat nos ascendendo ad primam exspectando pro-
tegendo et adducendo ad bonum finem et ad por-
tum salutis perducendo Sic ipsi ecclesia nobis
portabilis Ita ut portaretur a matre in templum
A Joseph in egyptum In asello ad sem-
festum In manu transferendo A nychodemo
ad sepulchrum Ita et nos portemus eum in corde
per fidem In ore per gratiarum actionem In corpore per
bona opera et omnibus aliis In imitacione
In navi collocatus et nautis navigantibus
et navi iam deducta a terris dominus incepit
dormire. forte causa sompno sive per ab-
stinentiam multam Sed hoc videtur super modum q°

.17. mirabile et ille qui numquam dormivit dormiens dor-
mire qui poterat vigilare si volebat quando
dormiebat. Ad dominum quod hoc fecit Christus tria. Primo ut
sic appareret veritas deitatis et humanitatis. apparet
veritas hominis ex sompno. Nisi enim verus esset homo
non a sompno gravaretur nec a dormitione [illegible] nec
dormiendo delectaretur. Dormiebat ergo sicut ho-
mo sed vigilabat deitate. Et dormiens exci-
tabat ventos et conturbabat mare ut patet ea que se-
quuntur [illegible] virtute sua. Secundo
ut daret intelligi quod in navicula prius periculosa
non potest dormire secure sed in loco tutissimo quietis
et pacis. Tercio ut vigilando ac dormiendo
[illegible] fidelibus [illegible] confringit et
in [illegible] potius [illegible] mox ad
inferni deducit. Secundo quod illi qui in afflictione
sunt positi exemplo glossa [illegible] ad Christum dormi-
entem [illegible] qui nos tribulationibus expo-
nit et excitet eum [illegible] quando ob-
dormiunt [illegible] excitet eum devotionibus [illegible] de-
sideriis orationibus pacientia prima mandatorum obediencia.
Secundo quod duo sunt dormientes. Ecce motus magnus
factus est in mari ad imperium Christi dormientis.
Mare repente facti sunt venti vehementissimi. Mare
repente fortiter fluctuando. Ita quod navicula quas-
sabatur et ferebatur versabatur et fluctibus [illegible]
dis operiebatur et aqua implebatur et nunc in altum
elevabatur nunc in profundum [illegible]. Ita quod omnes
qui in navi vigilabant mortis periculum timebant
qui [illegible] aliqua via evadendi periculum non vi-
debant. Ita quod discipuli nocte [illegible] excitaverunt
qo Christum. Secundo [illegible] in presencia Christi
potuerunt timere [illegible]
[illegible] esse salvatorem mundi. [illegible]
fuerunt timidi [illegible] ad pentecosten
quociens [illegible] eis periculum non putabant
Christum [illegible] liberari. Unde quando Christus volebat ire
ad suscitandum Lazarum dixit discipulis suis. Eamus
iterum in Iudeam. Cui responderunt. Rabi nunc in-
dei querebant te lapidare et iterum vadis illuc. Joh.
xi. Et Thomas timidior aliis dixit. Eamus et
nos moriamur cum eo. [illegible] dicerent. Si nos in [illegible]
cum eo et ipse et nos [illegible] occidentur. Et quando Christus
fuit captus discipuli omnes [illegible] fugierunt et Christus
solus relinquitur in manibus inimicorum quod
[illegible] querebat sed solus Christus. Item
quando Christus ductus fuit [illegible] maxima [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad videndum tam [illegible]
[illegible] fugierunt et [illegible] fuit
[illegible] qui [illegible] credere
sociavit [illegible] Christum. Item post mortem Christi

in tanto timore fuerunt quod conclusi erant simul in una
domo et fores erant clause propter metum Iudeorum
ut Joh. xx. Nec eciam ausi exire publice usque ad
festum pentecostes. Item in illa navicula timi-
di erant omnes. Et primi qui excitaverunt dominum
et tamen eadem [illegible] spiritu sancto. ut in
eis [illegible] et virtute sua [illegible] in pentecosten
te descendens in eos. sic fragiles sic timidos
fecit eos adeo fortes et constantes ut amplius non
timerent reges nec crudeles armatos nec [illegible]
[illegible] corporale vel morte
[illegible] qui [illegible] non [illegible]
corporalibus et in operibus spiritualibus timidus est
[illegible] qui forte [illegible] forte et corpo-
re timore expellit. Secundo quod [illegible] duo
Domine salva nos perimus [illegible]
[illegible] in periculo erant. sed quibus [illegible]
erat Deus [illegible] fuit [illegible]
periculum suum et [illegible] Perimus
unt quasi dicerent. Navis submergitur et nos ca-
a naufragio defendere non possumus. Unde perimus
in morti proximi [illegible] nos [illegible]
| Secundo [illegible] medicinam [illegible]
sua exponunt [illegible] clamant ut eo [illegible]
[illegible] ad [illegible] Aliud fuit [illegible]
[illegible] adiutorium ab eo qui solus potuit in-
[illegible] Non enim poterant ab hominibus [illegible] Ideo
[illegible] ad Christum [illegible] Domine salva nos quia
dicentes Tu solus iuvare potes. Ideo de celo
descendisti ut salvares omnes [illegible]
salvos [illegible] salva nos [illegible]
Nota In duobus instruunt nos discipuli [illegible] ut quando
nos a deo [illegible] aliquod beneficium
petere volumus [illegible] recogitemus
et eos [illegible] exponemus ut sic eum ad pietatem
amplius provocemus. Secundo ut [illegible]
[illegible] ad sortilegos [illegible] ad
[illegible] ad Christum ad [illegible] salua-
[illegible] Christum excitatus a [illegible]
[illegible] timidi estis modice fidei [illegible]
dicens [illegible] potestatem [illegible]
[illegible] potestate [illegible]
| [illegible] fides modica [illegible] fidei [illegible]
[illegible] dubitat [illegible] publice [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] posse [illegible]
[illegible] maleficiorum sortilegorum
[illegible] auxilium [illegible] Unde [illegible] quid
timidi estis modice fidei [illegible]

salvatoris mundi. In presenti 4° digne ar-
guuntur omnes christiani qui in peccato vivunt contra om-
nia ex defectu fidei procedunt. Tercio quod dominus f-
acta tempestate surrexit et elevata manu impera-
vit ventis et tanquam dominus cum imperio precepit ven-
to et mari ut quiesceret. Et facta est magna tran-
quillitas et subito. sic cessavit ventus et
nullum eius vestigium ibi remansit. et mare sic
stetit undas suas et factum est ita planum et
quietum quod homines qui erant in navi mirati vi-
derunt tantam tranquillitatem dicentes: Qualis est hic
dominus qui sic laborabat, sic festinavit, sic letatur,
complevit peticionem eorum clamancium ad se. Capi-
entes quod quamvis possit procedere et sola volunta-
te facere quod fecit tamen surgere voluit et manu et vo-
ce voluntatem suam ostendit. Ut nos instrueret ut
quando volumus fugare ventos temptacionum et mare
placare in pacem per tres amaritudines tribulacio-
num debemus surgere in fervore nos exercere ad domi-
num devocione cum voce scilicet oracionis cum devocione et
cum manu pie operacionis. petens eum qui precipit omnes
creaturas compescere. Nam mirum quod ipse est qui potuit
omnia de nichilo creare. Illi vero homines qui erant
in navi cum christo admirati de tam subita mutacione
temporis et tam velocem obedienciam venti et maris dixerunt
ad invicem. Qualis est hic quia venti et mare obe-
diunt ei. Qualis scilicet qui ut homo compassus extitit
et tamen compescit ut deus. Portatur navi et tamen imperat
mari. Patitur sompnum et tamen compescit ventum. Et tamen
[illegible] non videntes hunc quod ipse [illegible] nec
[illegible] volebat [illegible] gloriam suam
Sed nos possumus respondere et dicere quod hic est verus
deus et verus homo. In eo quod est homo est mediator
dei et hominum. In eo vero quod est deus est salvator homi-
num. Verus agnus et verus leo. Agnus qui morte sua
salvavit mundum. Leo qui resurrectione sua de-
struxit eum qui habebat mortis imperium. Spoliavit
infernum, reseravit celum. Constitutus est a patre iu-
dex vivorum et mortuorum. Rex regum et dominus domin-
ancium. Ipse est mediator et advocatus defensor pec-
catorum et remunerator penitencium, glorificator iustorum
et in celo leticia angelorum ac beatitudo beatorum. Ideo
bene dicitur quod venti et mare obediunt ei. Quia uni-
versaliter omnes creature celestes et terrestres sensibiles
et insensibiles obediunt deo et serviunt ei. exceptis
duobus demone scilicet et homine peccatore. Isti duo de-
mon et peccator contra naturam sunt deum et contra-
[illegible] ut deo non serviat nec sibi obediat. Nam [illegible]

malum et detestandum ut homo liber sit servus
demonis quam dei. eligat magis esse in [illegible]
quam dominum creatorem. Velit potius esse in inferno cum
demone quam in celo cum christo. Et ideo digne
arguitur de inobediencia [illegible] ab omni
creatura que domino suo obediens fuit. Sapiencie.
Armabit omnem creaturam contra insensatos.
Certe mirum est de homine quod non vult obedire
christo salvatori suo cum tamen obediencia non sit le-
vis. Matthei. Iugum enim meum suave et onus meum
leve. Iustus cum ipse pro nobis obediens factus est
usque ad mortem. Philippenses. Iohannis. Non veni [illegible]
[illegible] sed voluntatem eius qui misit me [illegible]
[illegible] Anima vere obediens christo loquetur
in celo victorias et connumerabitur pro victo-
ribus qui per obedienciam huius Regnum. Amen.

Oracio devota pro eodem dicenda

Domine ihesu christe in imperiis suggestionum et
temptacionum fluctibus excita [illegible] super
[illegible] fluctus, ut cesset et tranquilla fiat
anima mea. Requiescat in te cor meum deus meus.
Cor meum magnum [illegible] fluctibus dor-
miat ab omnibus que sub celo sunt, vigilans
in te quatenus amplectar te unicum bonum
meum et complectar te [illegible] ordine meorum
et letabundus cantem et dicam: Ego dormio
et cor meum vigilat. Et illud psalmiste: In pa-
ce in idipsum dormiam et requiescam. Amen.

Dominica 5ta post octavas Epiphanie

Simile est regnum celorum homini qui
seminavit bonum semen in agro suo.
Matthei 13. In isto evangelio fecit dominus duo. Primo
ostendit quanta sit hic peccatorum [illegible] et quan-
ta erit in futuro felicitas ut ipsi ex hoc consolen-
tur et ad perseverandum in bono hic accendantur.
Secundo ostendit quanta sit hic peccatorum miseria et quan-
ta erit in futuro eorum pena et ignominia ut
ipsi ex hoc a peccato recedant et ad penitenciam convertantur.
Tercio bonus deus qui sic compaciatur bonis ut me-
liores fiant sic [illegible] malos ut non pereant
sed ad salutem perveniant. Dicit ergo evangelium [illegible]
dominus ihesus predicabat quadam vice mag-
ne multitudini et inter alia dixit quandam similitudi-
nem. Simile est regnum celorum etc. Per regnum   No[ta]
celorum intelligitur christus filius dei per quem tria
[illegible] quia ipse dator est regni celorum. Matthei.
Venite benedicti patris mei percipite regnum.
Secundo quod ecclesia cuius caput est christus dicitur regnum ce-
lorum. Corinthiorum. Cum tradiderit regnum deo
patri id est ecclesiam electorum. [illegible] ipsum ec-
clesie dicitur regnum celorum. Tercio quia ipse est pro-
[illegible] in regno celorum. Marcus

sine ipso non dicitur regnum et ipse solus est ro
felicitatis eternae Johannis Regnum dei in isto verbo
est et sicut scilicet Christus qui dicitur rex celorum
seminavit bonum semen in agro suo etc. Unde
dominus exponens dicit ager est iste mundus
semen bonum quod seminavit sunt homines electi ad regnum
celorum Iste homo verbum nominatur quia primo est Christus
[Nota] divine maiestatis qui mundum creavit agrum
suum trahens carnis comparavit ad mundum eternum
civitatis quantum ad suum dominium qui nostros
mundum et multo meliores et ampliores mun-
dos creare posset Secundo quia ipse bonitatis quia ipse
seminavit bonum semen ipse est summum bonum et a
quo ipso non procedunt nisi bona Unde
deus cuncta que fecerat et erant valde bona
[Nota] sicut illis qui seminant in agro alieno quod violen-
ter aut fraudulenter acquisierunt Tertio est
perpetuum dignitas qui sunt semen dei expri-
mere filii imitatores eius et non sunt seminati et
plantati in agro eius ut transferant in regnum
celorum et in magna dignitate positi secundum
apostolus Ecclesie dicit: vos estis electi dei sancti et dilecti
Sequitur Cum autem dormirent omnes venit
inimicus homo et superseminavit zizania in
medio tritici et abiit Hec verba sic expo-
nuntur Inimicus Christi est dyabolus qui ignitus
post adventum salutis hominis quia est sic fortis
diligit ut per ipsum acquirendam hominem facit Certe
diligit ut per ipsum peccatores sedducet Diligit hos
homines ut per ipsum illa ducenda erit qua
bus quedam ut per ipsum illa ducenda [illegible]
da sacramenta iusticie et potestates ordina
[illegible] Ideo omnes qui saluti hic sunt vel al-
terius adversantur inimici dei dicuntur Zizania
quam superseminavit dyabolus sunt omnes ubi In
hoc omnes eorum in via et ignorant et [illegible]
electi dicuntur semen Christi Ita ubi dominus semen
dyabolus quod est vilissimum in orbe Ubi iusti domine
filii eterni quia dicent regnum nostro ipso de celo
Ubi ubi dominus filii dyabolus quia debent portare
dyabolo diffusio Sed attende quod dicit Cum dor-
mirent homines et fuit quod dormiunt homines
et qui ociosi et accidiosi sunt et vacantes ab
operibus bonis et de salute sua non sunt sol-
liciti tunc dyabolus de facili ingerit in eos pec-
cata et facit eos zizania Sed ubi In me-
dio tritici Unum in agro ecclesie sit mixti sunt
boni et mali Sequitur Cum crevisset herba et fructum
fecisset tunc apparuerunt zizania Hec est
dicere bonis et malis sic mixtis et malis

super bonos impugnantibus tunc apparuerunt mali
inimici super esse et bonos superare Primo quia ut
boni quasi mitti aut imputabant apparere malorum
Unde dixerunt boni sui bono seminatori suo
domino i angeli domino eorum Christo Domine nonne bo-
num semen seminasti in agro tuo Unde ergo habet zi-
[Nota] zania Angeli sic loquebantur quia de hoc admirabantur
Et per tanto primo quia in agro Christo appetebat Secundo quia de agro
Christo seminato erat illud semen superseminatum Tercio quia
zizania in crescendo et multiplicando superabant tri-
ticum Domine nonne bonum semen seminasti de agro
tuo Expectabat responsionem a domino suo In
hac autem interrogatione datur nobis zizania documenta
[Nota] Primum est ut in rebus dubiis non statim presumamus
iudicare sed inquiramus veritatem iudicemus Secundum est
ut de bonis viris et eorum operibus presumamus
bona Sicut isti qui dixerunt quia seu bona est non
ne bonum semen seminasti in agro tuo quasi dicerent
a tam bono domino et tam bono sere non debet
nisi bonum procedere et in mundum et derogaverunt te
Tertium est ut religiosi et subditi in dubiis recur-
rant ad platum suum Ubi et layci in hiis
que ad salutem pertinent requirant vel [illegible]
Sequitur quia servis ex propriis ipsius responsiones domini dixit
Inimicus homo i. dyabolus qui decepit hominem quia primo homines
vivit sic fecit quod dicitur Unde questio ista v.
verbo solvit quia ego non feci sed inimicus
[Nota] non vobis hoc fecit Sequitur quia servi audita responsione domini dixerunt
Vis eamus colligimus ea Mon- sic
dixerunt Domine vis eamus colligimus ea Mon sic
nis ipsis inest zelus bonitatis et fidelitatis qui do-
minis suis deberent esse Primum est quia mala que vide-
runt in suis domini sui non potuerunt tacere
sed magis domino suo intimaverunt Sic boni homines
sed statim domino intimaverunt Sic bonis suis
quod videt mala in agro mentis sue Est
ortus dicit esse vicia i. otiosorum vicium
ortus per subditis Ita quia cum expressit
[illegible]
ortus vero et seductores ab spuriis omne malum
exstirpet de ortu domini Secundum est quia parati ob-
tulerunt paratos ad obsequium domini sui Unde dixe-
runt Vis eamus colligimus ea Sic boni homines
dei debent esse parati ad beneplacitum dei exe-
quendum et sic parati sunt et non sunt tibi ut
custodia mandata tua ad omne opus bonum perfi-
ciendum Tercio Si quis mundavit se ab
istis erit vas in honorem et sanctificatum et utile
domino ad omne opus bonum perficiendum tunc vite su-
e Christo reddidit secundum Caritate pati quia qui
hoc non putabant salus hominis [illegible]

Sequit^r ac^a crudes huius sine Non i nolo
ne colligentes ea i zyzania qr mo sunt i libra
cu tritico s^z sinite vtraq^z cresce l^z zyzania
z triticu vsq^z ad messe. hoc s^z dicit Aug^s dum
hoies quiunt sed boni sed mali qui in hybra
sunt et qui sunt saluandi z qui dampnandi qrst
ti no pnt Et qui hoc mali sunt crucis fi boni
pnt Et eo quia dni mundu duat mali tolle-
No^a randi sunt ppter duo p^o ppter bonor pmoties
qr dum bonos mali psequunt^r diuersis mal
vbis pusit exeplis ipo boni pmouet ad pa
ciencia auant. ad pmiaq^z incitat^r ut desperat
anm ce^{us} inducit^r Sedo ppter malor vtili
tatem quia dum tu bonis viuunt psa spiendo s^z
p boi effici possint. exa ptz in sac scriptura
Et addidit dns In tpe messis i. consumacio
seculi in fine secli dicam messoribus i. an^{lis} q^r
officiu est segregare bonos z malos an tribu
nal xpi Colligite p^m zyzania i. sepate
p^o malos de me^o iustor qd no bnd potuit
fi. dum sit viuebat d mundo ita q^d discernat
qui sunt mali et qui boni Bonis situatis
q^o. a dextris et malis a sinistris Et quid
sit hoc dixim^r z z p sinistra intelligu^r delca
terrestris p dextram celestis Et eo pctores
qui sunt delicati in terrenis erunt in sinistra
z sup terra. Boni vo ea erunt eleuati a ter
ra eo q^d in aera sicut s^d fuit d mundo sed
sitris voluntatu. sic d iudico sit dudsitus
et buccina. Sequitur Alligate ea i. zyza
nia i. pctores qui sunt delicati d terrenis in
fasciculos ad comburendum Vtre ignomia g^e
nis z pecca infirmalis Alligate illos i. fasciculos
los i. in vnum. Iudeos cu iudeis Sarace
nos cu saracenis hereticos cu hereticis V
suarios cu vsurariis Adulteros cu adul
teris z^c Sed tamen sic intelligitur ita si q^s
fuit vsurarius z adulter i. e. iudicabit^r
in quo longiori tpe vixit z vita finiuit
Vt qui forcii fuerunt in culpa. forcii sint i pena
Et ligent eos sic ut iudicium sepant In pedi
bus ne forte recedere possint In manibus ne se
ypolaris a^c auxiliu malis psset Et ligatos
tos pricite in ignem ad comburendum z i. est
No^d fletus z stridor dentium Licet multe sint pe-
ne in inferno tn dns nominat s^m z^a que vindicat qui
omnibus malis Prima e^a ignis inextinguibilis ita
igne libidinis estuauerunt in corporibus suis
Secunda e^a fletus intrabilis intrinsecus z extrinsecus
in pctoris hucrunt delicacia cordis et extrinsecus ex-
ultacionem in ope Tercia est stridor dentium pre
nimio frigore circa in amore dei z pximi fue
runt decogitus intollerabili frigore punientur
Sz intrepid^m vi^a ad^u cui xs possit oia peni
p se solo ubi impleret ipe ad hoc cle^s mi
· in · nisterium an^{lorum} ordinauit. Scd^z an^{li} deputati
q^o. sunt hoibus tam malis quam bonis ad sa
cerdum pmouendum custodiendum qr erunt
iudices testes cum malos de culpa io erunt
xpi executores in pena. Sed^r q^d duas dicit
an^{lis} Triticu i. electos qui sunt triticum se-
pati a zyzaniis pcussi virgis temptatio
nis ventilabro opim peccati relinquentur congregate
in horreum meum i. porte sit sibi no p fasci-
culos no p ptes qr omnes erunt vnum
quantum ad dei visionem Licz diuersimode vide
ant. ad delectionis fruicione circa tanta erit int
electos delectio qr q^d vnus no habebit in se
habebit in altero ad lori hetarcoz qr vna
est domus continens omnes ps Beati qui habitant
in domo tua dne Ad omnis officium conple-
mentum p^s In secula seculorum laudabunt te Vsa
Inveniatur in eo gratiarum actio z vox laudis
Ad tamen dns subiectos qr inter electos nulla
est plarcio s^z solus ds est oia in omnibus ut
dr Cor^{nt} O beata dignitas electorum qua
separant^r a malis ministerio anglorum collau
dat^r de bonis operibus diuina militia anglorum
testimonio collaudat^r in celis anglorum
officio ff delonnt^r anglorum consortio Ad
quod nos pducat Ihesus xpus Amen

Ortacio deuota p ebdom dicenda

Sequitur Dnica in Septuagesima

Simile est regnum celorum homini patri-
familias qui exiit primo mane
conducere operarios in vineam suam. Mt. 20. Lo-
quitur dominus ihesus qui venit in hunc mundum pro
salute hominum. Mt. in hoc ewangelio ostendens quan-
ta sit ei cura et dilectio de nostra salute
quanta sit negligentia et stulticia illorum qui
non habent timorem domini de sua dampnatione quanta
sit bonitas eius et largitas in operum premio
retributione. quam periculosus et dubius sit
status quorumlibet reproborum. qui licet
sint omnes ad fidem vocati non tamen certi sunt
de sui vocatione. Ideo dicit christus in fine ewangelii
Multi sunt vocati pauci vero electi
Et utrum simus de paucis electis dubium est Solum
illud cognoscit deus cui soli cognitum est quis
electorum. Nos autem scire non possumus nisi per
quedam coniecturas et signa ut infra videbitur
Videamus ergo historiam ewangelii quomodo sit disposita
Dominus noster ihesus christus predicans quandam vicem
in presentia magne societatis hominum et mu-
lierum dixit istam similitudinem. Simile est regnum celorum
homini patrifamilias. Paterfamilias est christus
qui habet tres familias. Una in celo ubi sunt
boni. Una in mundo ubi sunt mixti tam
boni quam mali. Mt. tamen pro tempore conversi putat quod
boni quam mali non in celo
sunt confusi boni et qui pro tempore mali non in celo
sunt de mundo et hec abest solo quod vocat eos
de mundo. Tercia habet in inferno ubi non sunt
nisi mali. Prima familia scilicet superna possidet
eternam gloriam. Secunda que consistit ex corpore et spiritu
possidet corporali et spirituali alimento. Tercia que
noluit deo obedire nunc de penis perdite possi-
det infernalem penam et destructionem miseriam.
Hec tercia pessima familia sunt familie ... mee
ta non cessat providere. Vinea ista dicta eius
libet anime quam operatur vinee. Si aliter tamen primo quia vi-
nea si bene putetur et purgetur oculo destruit
Sic anima in qua continue crescunt mala Cogita-
tiones vane et mundane. desideria mala
terrena et nociva. Suspiciones et iudicia
falsa Verba vana detractoria et nociva
Et qui per omnes sensus corporis sic repletur dum
denique quod sepe putatur et purgetur Nisi cul-
to confessionis et contritionis. cooperante ma-
nu satisfactionis penitus destruitur. Secundo
quia in ligno vinea adheret et de eo li-
gno radicatur. in terra tamen et fructus eius perditur. Sic
anima in corpore mortali in quo lignum vite in-

me paradisi adhereat per veram fidem et cui
eo ligetur per dilectionem omnino destruitur. et fructus
eterne vite in eo deperditur. Tercio quia fructus vi-
nee consistit dulcis et suavis et delectabilis
Sic fructus anime et salus est christus per omni amabat
et suavis. Cantica 2. fructus eius dulcis gut-
turi meo. Circa hanc vineam excolenda
fuit iste pater sollicitus et diligens destruitur
et mundi perditur eius fructus Ideo exivit a patre
et venit in mundum et conducit operarios in
vineam suam Et quosdam conduxit in vocavit
ad operandum salutem anime hora prima id est diluc-
te Et quosdam hora tercia id est in adolescentia
Et quosdam hora sexta id est in virili etate Et quosdam
hora nona id est in senectute Et quosdam vero un-
decima id est in fine vite Sed primis fecit domi-
nus conventionem de precio quod fuit denarius diurnus
id est premium vite eterne pro labore diurno. quia vita
nostra vix est labor unius diei pro comparatione ad eter-
nitatem. Sed aliis autem non dicitur fecisse conventionem
sed dixit quod iustum fuerit dabo vobis. Iustum
intelligebat quod aliis promiserat Et in quo
tenore sciat ubi expressius coram omnibus vi-
tio sua fuit ubet expressius coram omnibus Ita
singula cum singulis sed in domibus sup-
tuis in quibus deus promittit laborantibus in vi-
nea pro salute anime denarium vite eterne Et
attendendum quia tamen primi qua alii non videntur
ad operandum in vinea id vocati Et licet omnes
vocet exteriorum per septimanas per predicatores. etiam
voces per beneficia et flagella. tamen non omnibus mi-
sericors per beneficia et flagella non tamen omnibus
... vocet. non est aliquis qui sciat quod
nullus possit salutem suam operari. ut nullus sit ... tamen
deo attendat Et quia anima hominis est vinea do-
mini Ideo debet esse deligenda scilicet dei et hominis de
salute anime Vnde non est homo nisi homo
fine dei gratia operari et operando delectari
et perseverantia operis non fatigatur et in sua
operis gloriose remuneratur. Nota Notandum
Possumus etiam dicere quod vinea domini est prima
que operatur vinea propter tamen scilicet hec dexpo-
ewangelium in christo hora quando plantavit vineam in
qua sunt multa de ... nostra
Et possumus hic notare quod in domino ihesu qui
debet nobis vehementer attendere ad eius fructus
et amorem Bonum est dominum scilicet eius dilectio esse
Genus humanum quia autem aliis vocat vineam
sua dicit unus sanctus quia debet fuit vestibus
expoliatus illusus et reputatus quia fatuus
In cruce confixus et sanguis eius fuit totus
effusus. Mirandum est quod homo non totus in amore

xpi succedit hominum amoris considerantes
Dadi, quia magna erat sollicitudo eius salutis
hominum. In primo mane et in quolibet tempore et omni
hominis etate non cessat vocare per se et per suos
omnes homines ad salutem. De qua beatitudine potest
dici: Venite vobis mei et ego vindebo
tibi. Et quam infelices erunt quibus dicetur
Vocavi et renuistis. Quarto est copia remu-
nerationis laborum, per denarium communiter omnibus
laborantibus, sive multum sive parum habundanter
datur, i. supportantibus suum deficientibus communiter tri-
buitur. Et ideo omnis homo debet laborare in ista vi-
nea libenter, quia humanus labor est exiguus et
levis. Iugum enim meum suave est et onus
meum leve. Bernardus: Honor
laborum gloriosus est fructus. Secundo quia dominus
iterum exivit circa undecimam horam et circa ve-
speras. Et ista hora duos status ociosos quos
primo reprehendit de negligencia divinorum. Tamen
hec scriptis tota die ociosi. Et illi statim excu-
saverunt se dicentes: Quia nemo nos conduxit.
Deinde misit eos ad laborandum in vineam re-
promittendo communem. Unde sic intelligitur: Hora
undecima est senectus que incipit a lx anno et
finit lxx. Hora vespere est senium et inci-
pit a lxx et finit anno lxxx. Et in ista
etate dominus invenit multos ociosos qui in
etate aut parum laboraverunt in vita sua tam
longa pro salute anime. Tales digni essent re-
prehendi. Primo quia tempus sibi concessum a deo ad
merendum ex quo magnum recepisset premium
dubitare possent. Secundo quia vita sua qua
ad honorem dei debuerunt expendere ipsi eam
vanitatibus, gulositatibus, cupiditatibus
vilibus temporibus et rebus perditis, spreto deo, a-
more et sine verecundia expenderunt. Tercio
quia peccatores moderni et boni poterant
in celum ascendere et ipsi potius elegerunt
penam gehenne et infructuosa opera sua tempora fre-
querunt. Sed heu unde tota etatis illorum
tamen non sit locus neque tempus succedi penitencie
vivendi in hac vita. Et ipsi sit stabili sunt
ut solum considerant in altera et longe a con-
versione tamen appetant ire ad premia dei.
Leccio: Christus penitentes et peccatores reprehen-
dendi sunt ut erubescant et humiliter credant
et tanta benignitas dei etiam illos ad peni-
tentiam recipit et vocare non desinit et

dulcia vocando recipit. Secundo: Cum autem sero
factum esset, dixit dominus vinee procuratori suo:
Voca operarios et redde illis mercedem in-
cipiens a novissimis usque ad primos. Hec
verba sic exponuntur: Per sero in quo finis
diei finis seculi intelligitur et consummacio. Tunc
enim deus dicit procuratori suo, i. filio suo
qui procuravit moriendo salutem nostram et hic
procurabit retribucionem eternam. Voca operarios,
non ociosos, qui contempserunt in vinea domini
operari. Et redde illis mercedem. Mirum
quod operarii in sero et in fine remunerantur.
Operarii autem tamen ut sic ad requiem post laborem
apostoli. Ut requiescant a laboribus suis.
Ad refectorum pro esuriem. Quod hic dicitur:
Redde illis mercedem suam. Et subditur:
Incipiens a novissimis usque ad primos.
Quod sic intelligitur secundum glosam: Quia aliqui pro
vrna horam et pro modicum tempus accipient
premium. Aliqui pro longum tempus. Et illi di-
cuntur plus accipere qui pro modicum tempus ac-
ceperunt. Hoc ordine in littera quia pro apostolos
quidam plus post laborem accipiunt. Et quamvis
aliquid sic fiat, tamen sic non fuerat. Sequitur:
Cum venissent ergo qui circa undecimam horam
venerant, i. circa vesperas acceperunt sin-
gulos denarios, i. premium promissum. Plus ve-
nerientes autem primo qui primo mane ve-
nerant et eo quibus fecit eos quidem arbi-
trati sunt quod plus essent accepturi. Nota: mi-
rum communiter eum videretur dominum liberalis circa
illos qui modicum laboraverunt, credide-
runt eum magis liberalem circa illos qui multum
laboraverunt, tamen acceperunt et ipsi
singulos denarios. Iste denarius quem dat
omnibus est dei visio, que est premium eterne
quod dicitur Ioh. xvii: Hec est vita eterna ut
et ex ea fit beatitudo omnium, non tamen omnibus
non modo, sed alii plus alii minus secundum meritum.
Et scitote: Non possumus negare quod vita eterna
ne datur aliquibus ex mera gratia sine meri-
to, sicut pueris qui peccata non laboraverunt.
Post per michi gaudere tota desideravit
i. ex gratia et modico merito. Exemplum Ymo
deum laborantem et dicendum non multum in genere.
Et hec dicit: Hii novissimi una hora fecerunt
ex gracia et multo tempore. Et hii sunt qui ptra-
uerunt pondus diei et estus, sicut aliqui
religiosi et perfecti in seculo et laborantibus
omni vero est quod vinguentissimi mercedem ac-
cipiet secundum suum laborem. Et sequitur:

No.

Nam primi accipientes sed in spe premium suum
murmurabant adversus dominum vinee dicentes
Hii novissimi una hora fecerunt et pares
illos nobis fecisti etc. Iste numerus pluribus
modis accipitur primo ut dicunt communiter di-
fferentiis quo ad illos qui erant in limbo qui
diu a premio dilati sunt. Secundo armatoris quo
ad illos qui sunt in mundo qui diu et longo
labore consumpti sunt. Tertio comparationis quo ad illos
qui sunt in purgatorio quorum pene omnem penam excedunt
eius laboris excedunt. Quarto secundum dilectionis quo ad
illos qui sunt in celo qui de illis qui sustinebant
reperiunt illud quasi solatium et multum placito
dixit hii novissimi etc. Quinto loquitur simpliciter quo
ad laycos qui in servicio dei steterunt et ceteris
se preferri aliis quasi murmurando et subsanna-
ndo dicunt Hii novissimi etc. Secundo quo ad postrema
murmurantibus per se et per aliis dixit Amice non
facio tibi iniuriam etc. Deus meus quando hoc
Homines non cessat deus inferre duritiam. et tamen deus
nunquam homini intulit duritiam. homines hominibus dif-
ficiles sunt ad dimittendam duritiam. et tamen deus
propter peccatum hoc dimittere duritiam propter desiderant
autem exspectant aliqua retributionem Deus autem
sed bonum dominus peccati veniam non solum dimittit sed
iniuria. sed post remissionem dat inestimabilem gloriam
Et tamen ille non potest dici filius qui facit iniuria
proximo suo. duritia si irrogata ex toto corde
proximo non dimittit. per iniuria quam deus intulit
satisfacere negligit. Sequitur Nonne ex dena-
rio dominio convenisti mecum tolle quod tuum est et
vade. hoc secundum dicere ecce tibi promisi quod meruisti
ti quod desiderasti iam recepisti non habes cau-
sam murmurandi Vade in terra quiesce. No
secundum considera dominum patientem qui murmurantem patien-
ter audivit. amicum vocavit apud eum se
excusavit Ecce paciente qui causam murmurandi
iniustam esse ostendit Justum et fidelem se esse pro-
bavit et murmuranti dixit silentium imposuit
Benignum et misericordem qui murmurantem
ad patientiam provocat Tales debent esse prelati sed
patientes ut tribulatos dulciter portent Sapi-
entes ut ignorantes et simplices salubri-
ter informent Misericordes ut infirmos vi-
riliter iuvent Et subdit dominus Volo autem huic
novissimo dare sicut et tibi Aut non licet mihi quod
volo facere An oculus tuus nequam est quia ego
bonus sum. Hec verba sunt sic intelligenda quia et
si dicatur aliquis precibus premium vite quia nullus ibi
murmurat. tamen sunt in vita eterna aliquis murmuratores
tales possunt sic sint in domo dei sicut dictum est supra Colli-
gitur autem ex premissis verbis quod nullus debet

murmurare si deus alicui confert gratiam quia si non
contulit quia ipse sit deus gratiam et dedit unicuique
prout vult et tamen propter iuste et sic licet sit occultum nobis
Secundo sic erunt aliqui novissimi vocatione temporis
et laboris primi in premii perceptione et erunt primi
aliqui novissimi. Sed ex hoc non sequitur quod novis-
simi aliis preferantur licet aliqui citius perveniunt
primo fini credendum sed si modicum vel nichil labo-
rantibus sit magna gratia laborantibus multo tem-
poribus sit maxima gratia. Postea secundum conclusio Multi
sunt vocati pauci vero electi Omnes illi populi qui
habent fidem christi. Multi sunt vocati christiani quod
primam sed pauci bene ordinati in prima et perseverant
tes in ea primo paucissimi Multi sunt voca-
ti ad dignitatem celestis regni sed pauci perfecte electi
ita quod digni sunt confirmari Ergo electi sunt pau-
ci. non quantum numero sed comparatione dampnatorum
No. Et notandum quod quamvis nullus sit qui possit
scire utrum de electis sit nisi ex revelatione divina
tamen deus dedit nobis tria signa per que homo potest firmi-
ter sperare se fore de numero electorum. Primum est vera
penitentia Galatas Qui sunt christi carnem suam
crucifixerunt cum viciis et concupiscentiis Secundum est vera
unio quod in corde per compassionem in ore per dilectionem
et consolationem In opere per elemosinam et largam subventionem
Tertium est ardens dilectio divina per quam mun-
dus et concupiscentia eius despicitur celestia ardenter
concupiscuntur. peccatum quod sed semper omne malum fugitur
proximus dulciter diligitur In operibus iustis usque
proximus dulciter diligitur In operibus iustis usque
ter vivit et cui hec in se sentit indubitan-
ter credendum sed quod de electis dei existat et ad numerum
nos asscribat qui vivit et regnat Amen.

Oratio devota per eadem dicenda

Domine ihesu christe sicut me peccatorem tu me
primo mane in vinea tua conduxisti. scilicet
me a iuventute mea ad fidem et tuam servitutem
misericorditer vocasti. et ad laborandum. peto
denario vite eterne mecum convenisti Sed ego
miser tota die vite mee ociosus steti. et
negligenter vivendo debitum meum non feci
Domine quia bonus es et misericors fac me saltem
in undecima hora resipiscere. et dignos fructus
penitentie facere. ut apud te mercedem consola-
tionis mearum inveniam Prestante domino nostro
Ihesu christo Amen

Dn̄ica in Sexagesima

Cum turba plurima conveniret et de
civitatibus properaret ad ihesum Luce
8°. Hec evangelium continet duas partes
commendacionem. predicationis utilitatem Et audientium

diversitate. Commendacio xpi auget nostrum de-
vocionem. Utilitas predicacionis provocant nos ad
amorem audiendi verbum dei. Diversitas audi-
torum quorum aliqui bene aliqui male verbum dei
recipiunt dat nobis occasionem ut verbum dei sic re-
cipiamus in corde ut fructificet in opere ¶
Dicitur in hystoriis dicta civitas ... ex diversis
discurrebant ad predicandum et per famam publicam eius
adventu reperitur homines non de illis tantum sed de cas-
tellis etiam vicinis pertinentibus et spectantibus vi-
te ad ipsum Appellacione turbe solent appellari
simplices et pauperes Nobiles vero divites et super-
bi ... mundi hac turba non continguntur Ita et
nunc solent minores et pauperes et simplices
certis predicatoribus peccatorum confessiones frequen-
tant elemosinis et ieiuniis vacant et oracionibus
pro regno celorum adipiscendo laborant Alii vero
quasi paradisum deliciarum hic habentes salutem ani-
me negligunt solent mundi gaudia et omnibus deli-
ciis solacia In morte salutem querunt quod
non amplius venient non prius fare [illegible] Et licet
civitates non dicat quem tanta multitudo quem in
ad xpm ... in aliis civitatibus dicit ex homines ad xpm
et per xpm ... tamen Nam aliqui
ut eius dulcem et salubrem predicacionem audirent
Aliqui ut sanitatem suam et suorum peterent Alii
ut miracula eius viderent Alii ut eum in sermone
caperent Cogitanti in maxima multitudine convenis-
se ipso ... predicare et nunc alia ut commendaret verbum
et officium predicacionis dixit similitudinem talem
Exiit qui seminat seminare semen suum Iste semina-
tor est predicator qui debet exire in publicum ad
agros populorum non seminare in domo et in occul-
to sed heretici faciunt Mt. Ego in aure an-
ditis predicate super tecta Ego palam locutus
sum mundo et in occulto nichil Et debet semina-
re semen id est verbum dei ... appetit semen quod
plura et alia ut semine seminentur non fructificent
Sic verbum dei quod est in mente predicatoris si ipso pro-
lo non predicet non utile est ... de predicatoribus Ysa
Clama ne cesses Ecc. Mane
semina semen tuum et vespere non cesset manus
tua Leo ... quod semine quod seminatur in sub terra
abscondatur etc ab avibus comeditur vel sine
fructu efficitur Sic verbum dei quod in predicacione
audit verbum in profundo memorie odio teneat ...
non proderit Ps In corde meo abscondi eloquia
tua Beato quod semine seminato non statim sed post lon-
gum tempus fructum facit Sic verbum dei in corde
receptum post longum tempus fructum salutis facit
Quarto quod semine sine solis beneficio non proficit Sic
verbum dei predicatum sine dei gratia inutile manet
et ideo est quod in principio predicacionis gratia dei
imploratur et in fine fit confessio et adiutorium
sanctorum invocatur ut scilicet quod possibilitas nostra non
obtinet nobis intercessione sanctorum donetur Pos-
sumus etiam dicere quod quilibet homo in hac vita po-
tens est seminator Sed alius seminat semen
malum et hoc est semen peccati ex quo oritur fructus
mortis Ro. Stipendia peccati mors A-
lius seminat semen bonum id est opus bonum ex quo
oritur fructus vite Talis homo videtur suspectus esse
et bonus seminator debet exire de domo peccati et ire
in agrum sancte penitencie et ibi seminare ... quod
opera bona facit ... spargit Et quod dicitur
hominibus ... non debet cessare a seminando ...
qui parce seminat parce et metet ut dicitur
Et hec semina debent abscondi ne dispergantur
a vento ... glorie Mt. Nesciat sinis-
tra tua quid faciat dextera tua Videat
... quale seminat quod quod seminabit homo me-
tet ¶ Sequitur Et dum seminat
hoc est qui sic exivit in agrum mentis seminare
Aliud id est pars predicacionis cecidit secus viam
et conculcatum est Et aliud id est alia pars cecidit
super petram id est in terra petrosa et natum
aruit quia non habebat humorem Et aliud id est tercia
pars seminis cecidit inter spinas et suffo-
caverunt id est Et aliud id est quarta pars cecidit in
terram bonam et ortum fecit fructum centuplum
Volebat dicere dominus non mirentur predicatores si
predicacio sua non fructificat in omnibus au-
dientibus quia hoc contingit in seminato semine quod solum
quarta pars fructum facit et alie pars perdit At tamen
hoc non contingit ex malicia seminis sed ex ma-
licia terre semen suscipientis Et cum xpus
hec diceret elevavit vocem suam et clamavit
Qui habet aures audiendi audiat
quasi diceret qui potest intelligere intelligat quia non
de semine quod in terra seminatur sed de verbo quod in populo
predicatur loquor Et fuit similiter predicacio eius
Et non plures ... qui ad ... videbis
cani petiverunt a xpo exponere istam pa-
rabolam quibus videtur dicentibus Vobis datum
est scilicet a deo per gratiam Vobis scilicet humilibus
et obedientibus meis preceptis nosse mi-
sterium regni dei id est secreta et occulta scriptu-
re ut volueritis dicere Ceteris autem id est qui non sunt
simplices vobis non est hoc a deo datum et ideo pa-

Nota

bolas quas ego predico non eis expono ut
illi qui se putant esse sapientes non intelligant
quia propter illorum superbia non sunt digni. Et hoc datur
intelligi quod illi voluntatem dei intelligunt et spi-
ritualem consolationem recipiunt qui humiles et deo
obedientes existunt et submittunt. Unde est
autem hec parabola. Ista parabola sic exponitur. Se-
men est verbum dei quod predicatur in populo. Se-
mentis autem expositio de terra seminata et non fructi-
ficante valde obscura et difficilis est sed ideo
tifiante valde obscura et difficilis est et ideo
sinuata facilius exponemus. Per igitur intelli-
gitur sit terra contra malicia terre que impedit
fructum seminis. Et quia terra lutosa congelatur in
hyeme. Terra que est iuxta viam. Terra petrosa
et spinosa. Per primam luxuria per secundam superbia
per tertiam avaricia designatur. Iste sunt tres vadi-
tes ex quibus omne verbum dei in eo non crescere
non fructificare potest. Et tamen illi qui tales sunt ab
auditu verbi divini non cessent quamlibet verbum dei
in ipsis non fructificet fructum vite. Tamen in eis
spe timore dei compunctio cordis desiderium
bonum vivendi et bonum deo serviendi fructum. Terra
vero bona et optima est cor bene purgatum ab omnibus vi-
ciis impinguatum dei dilectione et gratia devotione.
Talis terra recepto semine verbi divini facit
hic fructum centuplum id est magnum cumulum
virtutum et meritorum et in celo fructum vite e-
terne qui per centuplum designatur. Unde Cen-
tuplum accipietis et vitam eternam possidebitis.
Ad quam nos perducat Ihesus Christus. Amen.

Oracio devota per ebdomadam dicenda

Domine Ihesu Christe fac me de veteri vita ex-
ire. ne semen verbi tui quod in meo in-
tellectu boni operis
tellectum bonum fecisti quod in meo affectu boni operis
quod in meo actu seminasti comedatur a volu-
cribus celi vane glorie. et ne conculcetur in
via assiduitatis. nec arescat in petra duricie
obstinationis. et ne forte suffocetur in spi-
nis sollicitudinis. Sed potius in terra bo-
na et optima cordis humilis compatientis et humilis
centesimum fructum afferat in patientia. Fac eciam
me hec omnia in parabolis dicta intelligere et face-
re vel saltem exemplo alios docere. Amen.

Dō in Quinquagesima

Assumpsit Ihesus duodecim discipulos suos et ait
illis. Luce 18. Et tempus appropinquat tempus
quadragesime in qua debent christiani non solum
carnem suam a voluptatibus refrenare et affligere
ieiuniis et abstinenciis et laboribus sed eciam
se sanctis operibus exercere. scilicet elemosi-
nis. lacrimis et orationibus devotis. Ideo le-
gitur evangelium hodie in quo agitur de duobus. Primo de Christi

passione per quam a peccatis purgati deo reconciliati et ce-
lo restituti sumus ut nos exemplo eius compati discamus
In ea parte debeamus et per eam in celum ascendamus
Secundo de ceci illuminatione ut nos a peccatorum
cecitate illuminati aperiamus oculos ad videndum
mundi vanitatem esse despiciendam vitam autem
celestem querendam. Unde nobis vita propter hoc est. Vita per-
petuo querenda. Unde nobis vita parata est. Per
totum quadragesimam servemus durantem vitam et cum gau-
dio perveniamus ad resurrexionem dominicam.
Dicit igitur evangelium quod dominus Ihesus appropinquante tempore
passionis quo pro nobis volebat pati mortem assump-
sit id est ad se vocavit discipulos suos secreto. sed ami-
cos. scilicet domesticos. scilicet secretarios. aliis
exclusis. volens eis revelare passionem mortis
et crucis sue. Per hoc instruens nos ut se-
creta nostra vel passionem revelemus aliis sed pau-
cis nostris vel domesticis et fidelibus et amicis. ut
his quos tamen domesticos et fideles credimus. ut
opera salutis que facimus non coram hominibus sed aperte
sed in occulto id est sine appetitu inanis glorie
faciamus. Ut volentes vite ad eternam primam vel
ad claustrum patiens. Sequitur Et ait illis
Ecce ascendimus Ierosolimam id est non vocati in
coactus non tracti sed voluntarie ascendendo ad
crucem. Et hoc fecit propter tam sciret ut quam vehe-
mens sit ardor amoris quo homines dilexit ap-
pareat ut homo ex hac consideratione totus in amore
dei fervescat. Et ut daretur intelligi quod opus
bonum si non sit voluntarium deo non placet. Et
consummabuntur omnia que scripta sunt in
sacrificium. Et consummabuntur omnia que scripta sunt
prophetis de filio hominis id est complebuntur que scripta sunt
de me qui singulariter sum filius hominis tamen scilicet
virginis. Sed quare non dixit filius dei cum ip-
se esset verus filius dei. Dicendum propter duo. Primo
ut daret nobis exemplum humilitatis ut non gloriemur in his
que honoris aut nobilitatis nostre sunt sed potius
in his que infirmitatis et humilitatis sunt. Corinthiis
In his que infirmitatis mee sunt gloriabor.
Secundo quia ea que scripta sunt de passione eius ad huma-
nitatem pertinent que sola passa est. Et ideo dixit
scripta esse de filio hominis. Que autem sint ista
scripta esse per totum septimanam passus sustinuit dicens
Iam septimus passus sustinuit dicens
Tradetur enim gentibus et illudetur et flagellabitur
et conspuetur et occident eum. Antequam ista
verba exponantur quedam sunt dicenda.
Primo quare dominus qui pluries discipulis suis pre-
dixerat de sua passione modo in secreto hora pas-
sionis iam imparem predicit. Dicendum quod propter hoc propter
duo. Primo ut ex certa et certi revelatione
certificati de eius passione non deficerent a fide
fide videntes dominum suum pati. Secundo ut ita

confirmaret in cordibus eorum et omnium fidelium et in
mentem refunderet Corinthiorum 4 Infra saeculum in ire vel
quo. Debuit autem Christus tot et tam graves penas mor-
tem eius precedentes sustinere voluit cum sola eius
mors fuit sufficientissima ad redimendum mundum domini
propter hoc fecit propter tria Primo ut debita fieret iustitia
divina cum Adam primo peccavit in deum fuit dignus
multis penis hoc Christus sustinere voluit et
satisfacere pro penis nostris Secundo ut quibus laborandum
pro vita eterna laborantes anima non sunt condigne
passiones huius temporis ad futuram gloriam
Tertio ut peccatores non sint contenti pena sibi a sacerdo-
te imposita vel que sibi iusta videtur sed semper addat
Nota super penam debitam Redeundo ad hystoriam
exponendo verba predicta Traderetur enim gentibus vel
primo quod traderetur fuit enim traditus a discipulo
pro vili pretio osculi signo Sic Adam traditus est
a dyabolo de inte[gritate] in campum inoboedientie Secundo
quod illuderetur Fuit enim tribus vicibus illusus Primo
in domo Herodis indutus veste alba ut fatuus
Secundo in domo Pylati Ubi milites veste coc-
cinea circumdederunt ei et plectentes coronam de
spinis imposuerunt capiti eius Tertio dicentes
Ave rex Iudeorum Tertio pendens in cruce
fuit illusus a pretereuntibus dicentibus Vah qui
destruis templum descende de cruce Similiter princi-
pes sacerdotum illudentes eum scribis dicebant
Alios salvos fecit se ipsum non potest salvum facere
Sic Adam illusus fuit a dyabolo dicente
sibi sicut dii scientes bonum et malum Secundo
a deo dicente Ecce Adam quasi unus ex nobis factus
3 Genesis Tertio a deo induente eum tunica
pellicea quasi diceret ei Adam ubi est quam prius
habebas stolam immortalitatis et accepisti stolam ne-
cessitatis mortis Tertium est quod conspueretur propheta
fuit enim Cum duxissent eum sub ductus ligatus
ante domum principis sacerdotum et ante presidem
sisteretur pylato Velata sunt facies et visus oculo-
rum eius Aliqui spuebant in faciem eius Alii
colaphis eum cedebant Aliqui dabant ei a-
lapas dicentes prophetiza nobis quis est qui te per-
cussit Et etiam mirabilis pena sed et maior ve-
recundia Sic Adam in facie fuit consputus et re-
fusus et porta clausa omnino exclusus Quartum est
quod flagellaretur Ista fuit sed Pylatus vo-
lens dimittere eum fecit eum ligari ad colup-
nam lapideam in platea civitatis et corrigiis
nodosis totum corpus eius flagellari Ita quod per
omnes partes corporis sanguis defluebat quod
fecit ut Iudei saciati penis eius non curarent

amplius de morte eius Sed misericordia et crude-
les iudei non cessaverunt clamare Crucifi-
ge crucifige donec compelleretur ad mortem et in ligno crucis
Sic et Adam fuit flagellatus quod penis occideretur
infirmitatibus miseriis et temporalibus corpora-
libus fuit adiectus et quia per esum ligni fuit
dignus morte Unde sequitur Et postquam fla-
gellaverint occident eum Non enim sperent
peccatores nisi per flagella presentia a peccatis ad
vitam posse intrare Et quaeritur Cur autem
Christus voluit occidi cum per sanguinem quod effu-
dit in cenaculo et flagellatione possit mul-
tos mundos redimere Respondetur propter tria Primo quia hoc re-
quirebat iustitia divina Adam non erat dignus
morte sed mors sua non erat sufficiens ad sa-
lutem suam et aliorum Unde morte sua homo debuit
redimi Secundo ut homo teneat pro certo et in pena vi-
deat quod si filium dei sic diri opportuit pati
et occidi pro peccato alieno debuendo quanto fi-
et peccator pro penis propriis pendendis Tertio
ut illi qui salutem desiderant moriuntur mun-
do et vivant Christo Corinthiorum 4 Pro hominibus
mortuus est Christus ut qui vivunt iam non vi-
vant sibi sed ei qui pro eis mortuus est Quia spiritum
voluntatem et inquantum et carnis desideria
mortificando Collossenses Mortificate mem-
bra vestra Cum autem duobus passionibus et mor-
te sua incitamus ne nimia tristitia
absorbeantur communio sublungit Et tertia die
resurget Ut hoc animavit eos propter tria
Primo ut nos eius exemplo tristes et desolatos
consolari curamus Tertio Bene semper consti-
mos consolando pusillanimes Sic 3o ami-
ci Job venerunt ad consolandum eum Secundo ut
homo iustus et amicus dei mortem corporis non
timeat quia cito tertia die resurget cum
corpore immortali incorruptibili et glorifica-
to Primo dicitur sed mors quod anima corpus de-
serit Secundo de sepultura corporis cum pulveris
pulvere reddet Tertio de finis seculi quam
machina mundialis igne dissolvetur Tamen
et si omnis homo resurget solus amicus dei
mutabitur Unde cum apostolus consolaretur ad super-
modum de morte contristabat multa de resur-
rectione dixisset subiunxit Itaque consola-
mini invicem in verbis istis Tertio ut conscientia
quod spiritualiter resurgere debet 3a die Primo
dicitur peccati contritio Secundo cordis compunctio Tertio
oris confessio In felix homo qui sic levit sic

20. utilius pro salvacione anime sue et sufficere et tamen eligit eam perdere in gehenna. Secundo quod discipuli domini non intellexerunt. Et erat verbum istud absconditum ab eis et non intelligebant que dicebantur.

q°. ¶ Sed queritur hic quare hoc erat cum essent verba satis intelligenda. Dicendum quod multa erant que impediebant eos ad intellectum verborum. Primum quia cognoscebant ipsum esse dei sapienciam et cognoscentem corda hominum et ideo non credebant quod posset teneri quia omnia presciebat. Secundum quia sciebant ipsum esse filium dei et omnipotentem cui resistere nemo potest et ideo non videbant quo opere posset capi ligari et flagellari. Tercium quia sciebant ipsum innocentem esse et iustum et ideo cogitabant Iob. Quis umquam innocens periit. Quartum quia sciebant ipsum esse vitam omnium hominum ipso dicente Ioh. Ego sum via veritas et vita. Et ideo non poterant credere quod ipse qui est vita omnium posset mori. Unde quidquid dicebat de sua passione et morte totum credebant misticum. Dominica passionis isto tempore quo homines dissolutionibus et vanitatibus vacant annunciatur nobis ut illis dimissis laboremus circa salutem anime circa passionem domini. Est liber tam latior quam clarior. Nobis debent legi quasi libros literis solo scriptos in corpore Christi id est plagas vulnerum. Hic enim ordinavit nobis

No. Christus quinque. Primo ut appareat quantum deus odit peccatum pro quo tollendo filium suum sic graviter voluit vulnerari sic crudeliter occidi. Secundo quantum deus diligit homines pro quo liberando filium suum exposuit passioni. Tercio qua patris sit peccatori redempti precium qui [illegible] non solum in signum huius [illegible] expendit innocenciam sed eciam quinque fontes sanguinis ad lavacra peccati hominis de corpore suo fecit. Quarto qua pacienter iniurias nobis illatas debeamus portare debemus. Quinto per quam viam celum intrare debemus patefecit pectore primo. Luce. Qui vult venire post me tollat crucem suam et sequatur me. Secundo de tercio illuminato etc.

Oratio devota pro eodem dicenda

O Domine Ihesu Christe qui pro nostra salute calicem amare passionis bibere voluisti ac vitam tuam pro nostra redempcione dedisti. Da mihi tua pro nostra [illegible] meo modulo tui calicis cum posse et gracia pro meo modulo tui calicis cum posse et gaudio spiritus participem fieri. Et te magistrum ac dominum in [illegible] operibus imitari. Et non solum de operibus me amoris operibus imitari. Et non solum de operibus [illegible] impedire sed eciam vitam si necesse [illegible] ponere. Et tandem ad [illegible] clavis tuis patria [illegible] pervenire. O benigne Ihesu salvator omnium da michi tecum misero pro virtute passionis tue ut a te vocatus capiam tibi cor meum. Petram ut [illegible] expellendo et tempus gracie recipiendo ut illuminatus te sequar. Mundi in operibus virtuosis.

et propter hoc de tua visione semper in celis gaudere merear. Amen.

Evangelia per totam quadragesimam usque dominicam pa[illegible] [illegible]

In vigilia pasche

Vespere autem sabbati que lucescit in prima sabbati venit Maria Magdalena et altera Maria videre sepulchrum. Mathei ultimo. Heri in sero et hora completorii fuit sepultus dominus noster et iacuit in sepulchro tota nocte preterita et hodie per totum diem et noctem sequentem usque ad mediam noctem. Resurrexit itaque quod fuerunt quadraginta hore secundum Augustinum. Et post hoc officium ecclesie nocte preterita et hodie fuit solum de sepultura Christi. Et ideo introitus [illegible] hodiernus loquitur non solum de sepultura et morte Christi que hodie in vespere duravit sed eciam de resurreccione eius qua [illegible] in missa fideles leti fierent. Dicit igitur ewangelium quod vespere sabbati id est in nocte que sequitur sabbatum et dominicam Maria Magdalena cum una sorore beate virginis Maria que eciam vocabatur Maria. Secundum Marcum dicit quod fuerunt due sorores eius [illegible] et fuerunt [illegible] Maria que [illegible] ad illud ut venirent ad videndum sepulchrum domini qualiter possent [illegible] et sine impedimento custodum accedere ad sepulchrum et tangere et ungere corpus Ihesu secundum morem iudeorum ut non exalaret inde fetor et malus odor. Secundo [illegible] non exalaret [illegible] ubi stare flere quantum vellet posset sine impedimento. Putabant iste sancte mulieres non fuerunt perfecte in fide. Putabant enim [illegible] ad eum ab hinc tamquam mortuum in sepulchro que debebat resurgere a mortuis [illegible] dixisse. Tamen cor devotum commendat de mulieribus. Primo quia de domino suo mortuo tantam sollicitudinem habuerunt ut pro eo ungendo tam diligenter unguenta prepararent et tam tempestive venerunt. Secundo quia venientes ad sepulchrum non solum cupiebant ipsum tangere sed eciam ipsum flebant dominum ungere sed eciam ipsum tangere [illegible] de ipso ad [illegible] et ad [illegible] bonum [illegible] preparaverunt. Tercio quia videbant hostium monumenti grandi lapide clausum non timuerunt ad auxilium hominum sed levaverunt oculos cordis ad dominum ab

q°. ipso adiutorium postulantes. Hic queritur quare voluit dominus corpus suum in sepulchro [illegible] Cur non potius tercia die vellet resurgere. Cur non [illegible] ordinavit quod pertractaretur ad domum [illegible] et gloriam ut per eam [illegible] resurgeret [illegible] fuisset [illegible] testes [illegible] dicendum quod dominus [illegible]

No. modo hominum sepeli qua inhumatus usque in diem
vermibus custodivit. Ipse tamen primo sic probavit
esse verum hominem moriendo in cruce. Ita voluit pla-
ne mortem suam per manifesta et constituta monu-
menta sepulturam. Secundo quia unum de articulis fidei tam
antiquorum quam modernorum scilicet de morte et sepul-
tura Christi. Unde si non fuisset modo mortuorum sepul-
tus manifeste videretur articulus in fide positus. Tertio
quia melius et honorabilius probatur esse resurrexio eius et
mortuus resurgendo de sepulchro quod est habita-
culo mortuorum et maxime de sepulchro clauso
No. et signato sub custodia armatorum. ¶ Et nota
quod sicut mors eius fuit nobis in remedium sic sepul-
tura in exemplum. Primo quia sicut ad unctionem habunda-
ntia et unguentorum fragrantie. In signum quod post mortem
antequam sepeliamur in signum debemus esse delibu-
ti prima que per unctionem intelligitur. Et liberos nos
in conspectu ... debemus coram hominibus ut post sepul-
turam nostram maneat odor bone vite et bone
fame precedente apud viventes. Illi enim qui in peccatis
vivunt et in peccatis vitam finiunt sicut coram deo et
hominibus fuerunt in vita fetidi sic moriendo re-
linquunt post se fetorem. Secundo quia sicut est in orto
et a sanctis viris Joseph scilicet et Nychodemo sepultus
eius exemplo debemus libenter sepeliri in orto religionis
ubi sunt sancti viri qui nos aromatibus et vir-
tutum odoribus deliniunt. Tertio quia per sepulturam
dominus effectus est de corpore sepultus et resurgendo
de sepulchro dedit nobis intelligere quod qui sepulti
sunt cum eo per penitentiam resurgent cum eo per gloriam.
Sequitur in ewangelio. Et dum mulieres venissent ad
sepulchrum terre motus factus est magnus et ianua
factus est duo refert. Et tunc angelus domini des-
cendit de celo et revolvit lapidem sepulchri et se-
dit super eum. Et erat aspectus eius sicut fulgur et
vestimenta eius sicut nix. Et custodes in adventu et
in conspectu angeli sic exterriti sunt quod ceciderunt
velut in terra velud mortui. ¶ Hic sunt mul-
No. ta notabilia. ¶ Primum quod qui accedit ad corpus Christi
sumendum debet esse in vita stabilis et in pace
... et debet esse munda et in amicitia prime
... peccata armata et bona opera et fama
bona aliquis indigne accedit. Secundo quod Christo
... debemus in periculis. In dubiis in pe-
riculis ... in quibus deest nobis humanum auxi-
lium per divinum auxilium implorare. Augustinus. Cum
ignoremus quid agere debeamus hoc solum nobis residuum
habemus ut oculos nostros ad te dirigamus.
Tertium est quod sacerdotibus viris dei annunciatoribus qui
in scriptura angeli vocantur debemus multam

reverentiam exhibere monita eorum libenter audire
orationum suarum suffragia implorare. ¶ Quar-
tum quod locus ubi corpus Christi reponitur ... et
... ecclesiam debemus libenter visitare.
Sequitur. Respondens autem angelus dixit mulieribus
Nolite timere vos, quasi diceret: Illi timeant appare-
re deo et angelis eius qui eum offenderunt
sicut isti custodes. Vos autem qui ipsum cum pietate
queritis non timeatis. Scio enim quod Ihesum que-
ritis nazarenum qui crucifixus est. Surrexit
sicut dixit. Non est hic. ¶ Ecce tamen verba dixit angelus.
Primum est quod dixit: Scio quod Ihesum queritis nazarenum
qui crucifixus est. Non sufficit angelo dicere Ihesum
queritis sed addidit qui crucifixus est, quasi diceret: Ex quo
est ipse Ihesus id est salvator qui crucifixus est ipsi me-
te conveniat quod per crucifixionem eius salvati estis.
Et inde est quod ecclesia non ... resurrexionem
ipse fuit mortuus et memoria passionis sue ut
ipse sit ante oculos mentis cordis. Nam nichil
aliud est quam representatio mortis Christi. Ideo signifi-
ciamus eum ymaginem crucifixi ipse in medio ecclesie
ponitur ut intuentes recolant se per Christi mortem
esse redemptos et de tanto beneficio ei gratias
No. agere. Secundum verbum est: Non est hic. Istud verbum
tripliciter exponitur. Primo non est hic scilicet in terra
corporali ... fatigemini querere corpus
eius quia non est hic. Et ut ne credatis: Venite
et videte locum ubi positum erat corpus domini. Se-
cundo: Non est hic scilicet in monumento id est in
loco mortuorum quia non habitat inter mortuos
morte spirituali ut sunt viventes in peccatis vel
morte eternali ut sunt dampnati. Sed habitat
inter viventes vita spirituali ut sunt penitentes
et vita celesti ut sunt in celo regnantes.
Tertio sic: Non est hic id est non est in monumento
quasi diceret: Non est in hora mortis tue querendus, quia
diu cum homo vivit debet querere Christum. Sed cum dicit
certi non potes in hora mortis eum querere, aut
vix inveniet aut cum difficultate magna.
Tertium verbum fuit: Surrexit sicut dixit. Glossa: Tercia
nobis quia tercia die resurrexit. In quo habemus exemplum
quod cito debemus a peccatis surgere. Et hoc tercia die
scilicet contritionis, confessionis et satisfactionis.
Sequitur. Et angelus postquam nunciavit mulie-
ribus resurrexionem domini misit eas ad discipulos di-
cens: Ite dicite discipulis quia surrexit et precedit
eos in Galileam. Et ibi eum videbunt. Et sic
iste mulieres tria verba dixerunt. Glossa. ¶ Primum No.

xi. Sed quare dominus surrexit Hoc voluit bonus angelus
sed bonum nuncium gloriam resurrectionis domini non
solum nunciare mulieribus que apud moni-
mentum venerunt sed etiam discipulis et omnibus amicis quia
ea que ad honorem dei sunt libenter audire et
aliis nunciare debemus ¶ Sed queritur quare christus non ex-
spectauit generalem resurrectionem ut cum aliis resurgeret.
Respondetur propter tria Primo ut resurgendo et in celum as-
cendendo aperiret fidelibus portam paradisi Nisi enim
ipse resurrexisset et ascendisset introitus paradisi
nulli patuisset Unde expediens fuit hominibus quod in
resurgendo et ascendendo eos praecederet ut resurgerent Secundo
quia sicut ipse est caput ecclesie et dominus omnium Ita de-
buit resurgere ante omnes Nisi enim cito resurrexisset
quasi sua resurrectione et virtute credere quia per sua resurrectione
resurrexionem nostram probabit ut dicit apostolus
Sed christus resurrexit et nos resurgemus Tertio si corpus
eius tam longo tempore in terra iacuisset discipuli
eius voluissent ad eum visitandum et videndum
ex quo potuissent contingere magnum dispendium
discipulis et perplexum tale peregrinacionem tam
de mulieribus quam de hominibus ¶ Secundo notandum
quod precedet vos in galileam quod dicit dominus
sed dixit vobis ibi eum videbitis sua de galilea
que est ipse vobis hodie. vobis expectabit vos in
monte de quo dixit vobis deo vivente et loq-
uitur vobiscum de hiis que futura erant post resurrectionem
eius Hoc vero misit angelus gloriosus ut letificaret
eos Non solum de eius resurrectione sed etiam de saluta-
cione eius visitacione ¶ Tercio notandum est quod ibi id est in
galilea eum videbitis galilea transmigratio
dicitur ita qui aut videt christum debet de viciis ad vir-
tutes transmigrare et de miseria corruptionis
ad gloriam patrie celestis ¶ Sed queritur quare dominus vo-
luit gloriose educere discipulos in galileam Certe
ut cum eis loqueretur et eos instrueret de hiis que
futuri erant Et si dicitur quare hec non poterat dicere
in iudea ... fecit dominus primo ad gloriam de sua
resurrectione confortandos ipsi cum pluribus eum vide-
runt in iudea et cum ipsi dubitabant utrum ipse
esset aliquis spiritus in persona eius loqueretur et ideo
duxit eos in galileam ubi multa miracula fecit
coram eis ut sic ex recordacione eorum sibi fe-
cerit ... de sua resurrectione amplius non dubitarent
Tandem ad nos confortandos ut sicut eum vide-
runt in monte galilee et in altitudinem oportet nos
de ... esse in iudea id est de pace et de iudea
... ad montem patrie celestis ubi

clara et manifesta est visio christi videbimus
eum sicuti est ad quam nos perducat etc. Amen
Oracio devota in hac die dicenda

In festo sancto pasche

Maria magdalena et maria iaco-
bi et salome etc. Marci ultimo Ho-
die celebramus resurrectionem domini nostri ihesu
christi que fuit causa leticie hominibus
et angelis. et iste mulieres et angeli sibi que-
rentes ad monumentum ut sibi conferret de re-
surrectione et certificate sunt de ea ab angelis mulie-
ribus nunciauerunt discipulis quod plena scripta sunt in
evangelio ... sancte mulieres Maria magdalena et ma-
ria iacobi et salome emerunt aromata ut
venientes ungerent ex eis corpus ihesu in monu-
mento. et parantes unguenta quieuerunt in die
sabbati propter mandatum legis. et in crastino id est in
die dominica cum die arripuerunt iter eundi ad
monumentum et peruenerunt illuc orto iam sole
(q°) id est die incipiente clarescere ¶ Primo queritur hic pro-
pter quod iste mulieres volebant ungere corpus ihesu
in monumento Respondeo quia propter dolorem quem ha-
buerunt de morte ipsius oblite sunt omnibus que
ipse predixerat et non credebant eum diu iacere voluis-
se eum secundum consuetudinem iudeorum tangere et un-
gere ut nullus fetor inde exalaret et possent
illic diucius stare flere tangere et videre et asso-
ciare quem tam dulciter amauerant Prima fuit
causa intencio sed fides imperfecta Unde christus post resurrectionem
de nocte et prius a morte quam surgebat ad sepulcrum
apparuit eis et reduxit eas ad fidem Secundo queritur
(q°) quare iste mulieres consultis apostolis amicis
vel consultis angelis cum hominibus sepultis sic
audacter venerunt ad monumentum sic fortiter
clausum sic armatis militibus custoditum Respondeo
quod credebant amor christi qui erat in eis ita ab-
sorbuerat eas quod nesciebant sibi consulere

et hec fortius sibi computabat maximum esse apud Christum
adeptorum suum sive vivum sive mortuum ¶
Secundo queritur quare hoc premisit quod tres mulieres emerunt
sunt aromata quando non habent omnes unum opus
scilicet ungere facere intendebant Dominum quia hec tria
[illegible] in figuram [illegible] qui volunt ve-
nire ad Christum debent habere tria unguenta id est amaritudinem
penitentie quam in tribus consistit scilicet In cordis contritione oris
confessione et operis satisfactione Et tamen ad unum of-
ficium pertinent scilicet ad unguentum et gratiam consequendam / Et
sequitur in hystoria Et valde mane una sab-
batorum Ecce [illegible]
[illegible] que fuit magne devotionis hodie complevit
mundum ut ex omni parte mundi assumat homines pe-
regrinantes eundi ad sepulchrum eius Ideo [illegible]
Sed queritur quare voluit sepeliri in / Fuit
petra non in terra de qua factus homo fuit scilicet Dominum
et per quem homo mortuus est Dominum propter hoc voluit sepe-
liri in terra propter tria Primo quia corpus suum non fuit
obnoxium peccato Ideo non debuit dari pulveri
terre Psalmus Non dabis sanctum tuum videre corruptionem
Secundo quia resurrectio sua non potuisset ita clare ostendi per terre
suppositionem [illegible] sed per magnum lapidem revolu-
tionem et sepulchri vacui ostensionem Tertio quia nul-
lo [illegible] terre propter homines [illegible] in terra [illegible]
[illegible] voluit sepeliri / Voluit autem sepeliri
in petra propter tria Primo propter conformitatem quam
petrus eius Christus [illegible] propter figuram quia dicitur de petro
[illegible] in solitudine fidei et dilectionis
qui Christum [illegible] Item propter petre pro-
[illegible] Michael eum prospexit petra dum in suo
[illegible] et michael prospexit corpus [illegible] / Sequitur
de eunde [illegible] tres mulieres venientes ad monu-
mentum dixerunt ad invicem Quis revolvet nobis
lapidem ab ostio monumenti Ac si dicerent Mu-
lierum [illegible] omnes sed non possumus custodes
non [illegible] nos Immo potius impedirent
nos Nullus semper est auxilium ad Deum Et sic
Deus misit angelum qui earum complevit desiderium
Et [illegible] nos [illegible] claustrum in
sepulchro peccatorum [illegible] lapidem id est duritia cordis sui
non potest removere nisi per [illegible] per auxilium homi-
nem [illegible] gratia dei hoc faciat [illegible]
ad [illegible] sicut dicit Corinthios Hoc apparente
manum bone voluntatis gratia perficit. Deinde
mulieres accedentes ad monumentum videntes
lapidem revolutum et angelum in specie iuvenis
super lapidem sedentem qui quod desiderant apparuit

cum magno terre motu et candido apparatu
et aspectus eius sicut fulgur etc. ita quod exterri-
ti sunt custodes et facti sunt velud mortui
et timuerunt mulieres. Hic queritur quare
iste mulieres voluerunt appropinquare mo-
numento cum multa habuerunt spes de re-
volutione lapidis Dicendum quod adhuc credebant
corpus Christi esse in monumento Unde dice-
bant Et si non possumus tangere eum possumus tamen
tangere monumentum et flere et ei appro-
pinquare Ecce mulieres devote primo credens
dilectio mulierum quam mortuum sunt Sed heu
hodie apud multos perit memoria mor-
tuorum post [illegible] scilicet mortis Hodie multi
sunt sicut porci qui ad clamorem unius por-
ci [illegible] currunt et tamen vide-
runt eum poni in alveolo statim recedunt
et obliviscuntur eius Adapta methaphoram
Item queritur quare timuerunt ex aspectu angeli et
splendoris sic fortiter timuerunt custodes
milites armati et viles mulieres non
timuerunt Dicendum quod hoc fuit in figura
Christi qui in iudicio blandus apparebit
bonis et terribilis malis et hic unus et idem aspec-
tus Item quare terre motus factus est
in resurrectione Dicendum quod [illegible] resurrexit
Dominus mutat habitatores terre [illegible] a
peccato aut tremeat ne terra eos ad inferos
trahat / Sequitur in ewangelio Respondens autem
angelus dixit mulieribus Nolite expavescere
queritis [illegible] potuit sine
earum desiderio [illegible] potestatem [illegible]
dixit vobis Et [illegible] angelus Ego sum [illegible]
qui porto [illegible] ante Dominum Et Deus
dixit michi quod videbatis propter hanc causam
et misit me ad custodiendum sepulchrum va-
cuum et propterea revolvi vobis lapidem et
ad annunciandum resurrectionem eius Ecce testes
fideles qui venit de celo loquens verba que
audivit a Deo testificans Dei filium / Ie-
sum queritis Nazarenum crucifixum In
hiis verbis angelus ostendit quod Christus querendus
est a nobis propter tria Primo quia Christus est salva-
tor mundi [illegible] salvat nos primum [illegible] sal-
vet Secundo quia nazarenus id est floridus [illegible] dela-
bilis ad videndum dulcis ad audiendum de-
siderabilis ad [illegible] Tertio quia crucifixus
quamvis enim resurrexit tamen optinuit sig-
na crucifixionis que sunt signa sui amoris

R. Cui si non tueris ei crucifixus ita non due-
rit ei a crucifixis absit. Cum xpistus
carnem suam crucifixerit cum viciis et concupiscen-
ciis. Deinde sequitur Surrexit per vitam im-
mortalem qui in cinere recedat per morte tempora-
lem. Surrexit in corpore glorioso qui iacebat
in sepulchro. Surrexit i. se erexit ut ap-
pareat vultui dei pro nobis. qui nunc se
debat in cena cum discipulis. Ac si diceret angelus
Nolite timere vos fideles quia deus meus qui hat
terris sedit. recedit. iacuit nunc surrexit gloriosus
Sequitur Non est hic hoc est in sepulchro. Unde
secundum aliud ewangelium dixit eis. Quid queritis vi-
ventem cum mortuis Ac si diceret Xpistus qui est vi-
ta et largitor vite non habitat in sepulchro i.
in corde peccatoris fetido. Non invenitur in sepulchro
quia non habet vitam cum mortuis. Unde non invenitur
in a viciis. Post. Nec quid invenitur aliquis in
sepulchro mortis tue. Sequitur Venite et videte
locum i. monumenti. In quo verbo monet nos
ad duo. Primum ut mortem xpisti assidue memo-
randa. Et ad mortem nostram quae consideranda
Sequitur Ite dicite discipulis eius et petro quia surrexit
dominus et precedit vos in galileam. Circa angelus
ex parte dei mittit mulieres ab ea fuerant dominus
qo ex omnibus ad homines. Unde hic attenditur
Primo quod angelus non mutavit xpistus discipulis
mulieres misit. Ratio est duplex. Primum est quia
discipuli fuerunt debiliores mulieribus et illis fuge-
runt. Iste mulieres tamen steterunt et illos inter hostium
turbas ipsi metu iudeorum inclusi sunt. contra spreto timore
ad ungendum dominum audacter invenerunt. Ideo dig-
ne fuerunt a mulieribus instrui. quia constantia fu-
erunt a mulieribus superati. Secunda est quia angelus
missus erat primum ad instruendum eos. Leg
venerunt. Et quia discipuli negligentes erant. eos dili-
gencius instrui debebat. Item convenit
qo quod xpistus potius voluit suam resurrectionem nunciare
feminis quam viris. Quod hoc fecit xpistus tercia
Primo propter iusticie equitatem ut femina que fuit
vel nunciatrix culpe. esset viris nunciatrix
prophemis vite. Secundo xpistus feminis velocitatem
manifestacionis mulieres enim nesciunt silere
Tertio xpistus meritis sue horte ut xpistus ea saltem
qo in hoc feminae hortaciones. Nota quaeritur
circa angelus addidit et petro. Nonne suffi-
ciebat dicere Dicite discipulis. Dicendum quod petrus
xpistum negarat desinit esse discipulus et adhuc
non erat certus utrum restitutus esset ad graciam
Unde si non fuisset nominatus cruciasset dubius

et fuit desperatus de venia. Et ideo ut sciret quod per
effectum penitentie sibi fuerat dimissum et esse restitutum
ad discipulatum officium fuit proprio nomine nominatus
Sequitur in hystoria quod angelus dixerat mulie-
ribus. Dicite i. tria verba primum est quia surrexit
dominus. qui dicitur. Quem pridie fuit iudicatus ut
reus. ut reus et sepultus ut mortuus. exiuit
sepulchrum. nunc surrexit ut deus. qui clauso se-
pulchro exiuit ille sub et potentissimus. qui se
inde expoliavit solis semipeternis. eorum sine-
re a gravioribus in graviorem usque dixit patet. Secundum
quia precedet vos in galilea. Hoc verbum voluit
angelus quod dicerent discipulis ad maiorem certificacionem
Audierant enim sepe hoc verbum a xpisto. scilicet postquam
resurrexero precedam vos in galileam ubi credebat ad
alios divulgatum sunt fuerunt potentes credere quia
angelus habuit a deo. et quod vera esset verba omnibus de-
qo monstrare. Sed mirum est quod discipuli statim non
arripuerunt iter eundi in galylea ad sic
esse certificati. Dicendum quod distulerunt propter duo
Primo quia non credebant bene mulieribus quia testimonium mu-
lierum non bene recipitur a viris. eos quod nimis faci-
les sunt ad credendum. Unde dicit lucas quod verba
ista mulierum visa sunt coram discipulis quae delira-
menta. Secundo quia adhuc erant in tanto timore quod
non audebat exire domum. Unde ex passabat. si
adhuc haberet certitudinem et sic expectabat cum
die apparuit eis xpistus. Verbum nota fuit eis utilis
Precedit vos in galylea. quod interpretatur transmi-
gratio. Et signat penam. in qua homo transmigrat
de culpa ad graciam. In hac xpistus precessit nos quia
pro nobis penitus fecit et reliquit nobis exemplum penitencie
et debemus eum sequi sicut oves pastorem. Discipuli ma-
gistrum. filii patrem et ceci ducem. Tercium verbum
Ibi eum videbitis sicut dixit vobis. Et ma
esset erant apostoli de nece domini sui. Ideo vo-
luit eos angelus non solum de sua resurrectione sed eciam
de delectabili visione eius letificare. Ibi non vi-
debitis eum. qui vos elegit ut essetis eius
sectatores in humane redempcionis officio verbi...les
sicut sum vos rei i. universo mundo. Quinque dabi-
tis vos assessores in iudicio. Ibi eum videbitis. quem
sic diligitis. De cuius resurrectione sollicitati
sic delectabilis debetis. Ad bonam visio-
nem. cum quo semper esse debetis. Post In quod de si-
quam delectant angeli
derant angeli prospicere. quam desiderant nostri
quam salutarem nimis Post Unde nos deus
facie tua et salui erimus. Nota quod in
quod in isto ewangelio dicitur quod mulieres emerunt
sericum unguentum preciosum et fuerit de nardo

·B·

z balsamo et c. due species mirifice sunt virtutis
sicut dicunt duo maximi medici scilicet Dyasco-
rides et platearius. Dicunt enim quod nardus habet
virtutem confortandi cor et stomachum naribus appli-
cata. cerebrum confortat frigidum reuma constrin-
git. contra surditatem et auditum aposteumata
valet. malum sibi fetorem amputat. opilaciones
epatis et splenis soluit. Item valet contra pali-
sim. confortat neruos. consumit humores. lingue
occupate organa. epylenciam sanat si debito
modo sumatur. Balsamum cum aliis odoribus preseruat
corpora mortuorum incorrupta conseruat fetidum mor-
tuum de ventre eicit lapidem frangit omnes inue-
teratas passiones capitis tollit morsibus vene-
natis occurrit cotidianis febribus et quartanis
subuenit et plures alias virtutes habet.

Meditacio deuota pro festo dicenda

Feria 2da pasche

Duo ex discipulis ihesu etc. Luce ult.
Dominus in die resurrectionis sue volens appa-
rere discipulis suis fecit sicut magnus et bonus
dux qui premisit ad eos mulieres quibus apparuit ad
denunciandum eis quod ipse resurrexerat ut sic essent
parati ad recipiendum eum alacriter cum veniret ad
eos. Deinde apparuit petro ut premisit sed testimo-
nium mulierum non erat acceptum coram eis. et
testimonium petri non erat validum quia unius testimonium
non sufficit. Voluit adhuc duobus discipulis appa-
rere qui de visu ipsius perhiberent et prius apparuit
illis aliis etc. secundum quod dicit historia. Dicit enim
euangelium quod duo ex discipulis ihesu qui erant
congregati cum viderent audiuerunt mulieres afferen-
tes se vidisse visiones angelorum et monumentum
vacuum sed dominum non vidisse sanguinem mulieres
[...] dicentes dixerunt se ihesum vidisse animam pe-
tri dixisse dicens eum sibi apparuisse [...]
[...] ad castellum nomine emaus [...]
alteram nomine cleophas [...] die [...]
[...] loqui de domino ihesu. O heu quam

pauci loquuntur aut tractant de domino ihesu et de
salute anime apud multos nondum surrexit sed
adhuc mortuus est quia tamquam mortuus apud eos
periit memoria eius. Et eis sic loquentibus et
de ihesu querentibus ecce dominus appropinquat eis quia
libenter vadit cum illis qui libenter loquuntur de ipso.
Sed dicitur quod oculi eorum tenebantur ne eum agnoscerent
ecce nulla tenebat eos. quod qui associabat eos
et faciebat quod non cognoscerent eum exterius quia non
nouerant eum interius. Deinde eum quasi dubium
auscultasset ad eos dixit. Qui sunt hii sermones
quos confertis ad inuicem ambulantes et estis tristes.
Isti duo erant tristes de magistro suo in corde quem
perdiderant [...] non sperabant. Unde tristiciam osten-
debant in locucione et etiam in facie. O quam bonus
dominus qui tristes associat ut consoletur eos. Ubi
[...] est tristicia de peccatis ibi presens est dominus ihesus et ibi
est consolacio eius. Et primo ait [...] ihesum [...]
quem ipse videbat ignorare quod tota ciuitas sciebat
et respondentes eum de ignorancia dixerunt
Tu solus peregrinus es in ierusalem. Ac si di-
cerent omnes ciues sciunt et peregrini tu so-
lus ignoras. Ipse peregrinus fuit in mundo
[...] tamquam [...] hospes [...]
sed hodie tamquam hospes [...] a paucis reci-
pitur. Sic autem suo exemplo docet quod omnis homo in hac
vita constitutus est peregrinus sed aliud tempus ad ce-
lum aliud ad infernum et signa eos distinguunt
quorum unum est superbia qua homo se extollit contra
deum et non velit de peccatis preteritis confiteri et
penitere [...] a peccatis abstinere [...] signum peregri-
nacionis infernalis. Aliud signum est humilitas [...]
penitencia et hoc est signum electorum ut dicit gregorius.
Et sequitur dixit ihesus [...] que sunt acta
in ierusalem. Et ex verbis eorum redarguit
eos de ignorancia et de sua dubitacione et redu-
xit eos ad suam cognicionem et ad fidem. Unde dixe-
runt de ihesu nazareno qui vir propheta potens
in opere et sermone coram deo et omni populo et di-
cebat quod debebat tercia die resurgere et c. expe-
ctabat et tamen non desiderabat. Ex quo verbo
dominus insistit contra eos et dixit O stulti et
tardi corde ad credendum. Stultos vocat
ipsos tripliciter. Primo quia fuissent in scolis Christi
pluribus annis et Christus sepe eos [...] docuisset
[...] sed tercia die resurgere et adhuc
eum non intelligebant. Secundo considerando quod Christus
erat propheta et sibi non credebant. Tercio dicebant
eum potentem in [...] et tamen non credebant

Nota

cum aliquod virtutis signum exercent se stolida
alios polluit. Et ideo stulti erant. Sed heu hodie
stultorum infinitus est numerus. Ecc. i. In stul-
tior est qui non cognovit dominum secundum sui [illegible] per
[illegible] [illegible]. Mundi vanitate [illegible] sue [illegible]
vitate. Proverb. [illegible]. Hat stultus [illegible] [illegible]
[illegible] et non credit ab homine in [illegible] [illegible]
credat. Et postea subiungit xpus. Nonne oportuit
pati xpm et ita intrare in gloriam suam. Et ideo
oportuit quod scriptura compleretur. Et oportuit non sibi
sed nobis ut nos per passionem suam a peccato origina-
li mundaret et a potestate dyaboli redimeret nos
qui eramus inimici dei. Deo nos reconciliaret
et nos de vita paradisi instrueret. Et nos ad
amorem suum vehementer accenderet. Nobis portam
paradisi aperiret. Et nobis pararet [illegible] [illegible]
[illegible] sive a deo [illegible]. sive ab homine
[illegible]. sive a nobis assumptis. sive [illegible]
[illegible] [illegible]. Et hec beneficia consecuti sumus ex
passione xpi. Que non [illegible] [illegible]. si xpus passus
non fuisset. Item oportuit xpm intrare in gloriam
suam scilicet ut corda nostra a terrenis ad celestia
scilicet desiderando et diligendo elevaret. Colloss.
[illegible] [illegible] sunt querite. Per nos [illegible] [illegible]
[illegible] nos ad adipiscendam gloriam paradisi
[illegible] [illegible] ubi est caput ibi erunt et membra
et [illegible] [illegible] manens nobiscum [illegible] [illegible]
[illegible]. Joh. xvi. Si non abiero paraclitus non veniet
ad vos. Deinde cepit xpus exponere scripturas
que de passione et resurrectione loquuntur ut per auctoritates
scripturarum eos reduceret ad fidem et [illegible] [illegible] [illegible]
xpi quam [illegible]. In hoc docens quod scripturas scire et
[illegible] [illegible] sunt audiende et [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] que sunt necessaria et utilia ad sa-
lutem. Et sequitur. Et [illegible] [illegible] [illegible]
dicentes. Mane nobiscum domine quoniam advesperascit
et [illegible] [illegible] propter duas causas. Una fuit quia
[illegible] quod putabant eum esse peregrinum et pauperem
[illegible]. Et non solum [illegible] eum sed cogendo [illegible]
[illegible] eum intrare cum illis. Alia fuit devo-
[illegible] quod ex verbis eius que audierant ab eo
[illegible] de passione et resurrectione domini. erant [illegible]
[illegible]. Quod volebant ab eo [illegible]. [illegible]
adhuc plura ab eo et dulciora audire. Et
ad hoc dominus monet nos [illegible] scilicet ad opera
[illegible] que deo placent et [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] plene duceremur. Et ad desideranda [illegible]
[illegible] salutis ut dicas. Mane nobiscum quia ipse
est salvator et consolator [illegible]. [illegible]
[illegible] consoletur nos deus [illegible] [illegible] [illegible]

q°

[illegible] in opportunitatibus in tribulationibus [illegible]
[illegible] [illegible]. Ps. Noli timere [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] consolator de [illegible]
[illegible] nos ab [illegible]. [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] magni consilii angelus. sive
consolator [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]. Et aut [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
per [illegible] [illegible]. sive voluntatis [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Mistice [illegible]
[illegible] [illegible] putantes adhuc dominum esse peregrinum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dominus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quamvis [illegible] benigne et [illegible]
[illegible] [illegible]. Et ut dominus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc signum cognoverunt eum. Et
[illegible] [illegible] [illegible] dominum [illegible]. qui panem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible] evanuit a [illegible] et invisibilis [illegible]
[illegible] ab eis [illegible] [illegible] [illegible] quod corpus [illegible]
[illegible] [illegible] agilius [illegible]. Sequitur [illegible]
ad [illegible] [illegible]. Nonne cor nostrum ardens
erat in nobis dum nobis loqueretur in via. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] xpo [illegible]
[illegible] [illegible]. Joh. Non estis vos estis qui
loquimini [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] xpo [illegible] [illegible] [illegible]
xpo [illegible] predicatoribus non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
qui [illegible] terra et non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
populus [illegible] ad honorem dei. Sequitur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et eos qui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Potest dici magdalena [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] eo et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] potest dici [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] salutavit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible] exclamavit qui [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] et apparuit symoni. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
xpus [illegible] [illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible] et die tertia

suscitabit nos. Secundo quod surrexit hora matutina promissionis sue. Dixerat enim filius hominis occidetur et tercia die resurget, Mathei. Tercio quod surrexit gloriosus, quia postquam intravit ad discipulos ianuis clausis erat subtilitatis. Et quia mansit ab eis erat agilitatis. Claritatem vero corporis Christus subtraxit ut a mortalibus posset videri. Quarto quod surrexit immortalis, apostolus non moritur. Quinto surrexit deus vere, id est surrexit scilicet dominus quod potest sine adiutorio alicuius. Unde dicit propheta: Exurge gloria mea et ipse exurgam diluculo. Triumphator expoliavit infernum et eduxit plures inde volentes et vellet. Mathei. Multa corpora sanctorum qui dormierant surrexerunt. Circumdeter resurrexionis sue fuit angelis gaudium qui descenderunt de celo ut annunciarent eam hodie fidelibus. Item gaudium misi sunt sanctis. Visio domino Johannis 20. Item liberatis a limbo de tenebris ad lucem, unde de terra ad celum. Ipsa Oracio . . . tua Christe celum et terra letetur. Secundo ergo quare tam occulte apparere fecit, sicut modo sic occulta ut nesciatur locus hora et modus. Dicendum quod Christus noluit dare apparere suis amicis occulte scilicet et manifeste. Occulte quod dominus resurrexit, hic apparere et diversis talibus et insensibiliter et tandem deffabilis utilis. Tercio sine medio apparebit manifeste et omnibus stantibus ante tribunal Christi. Et tercia apparicio dominus christus quare. Prima causa quare Christus apparuit gloriosus quare non mansit cum eis. Dicendum quod dominus Christus causa prima quod vita mortalibus non convenit et vita immortali. Quarta mortalibus indiget alimentis, sompno et quiete et locorum mutacione, illa vero immortalis minime. Secunda ut fides apostolorum fortificaretur quia fides non habet meritum cui humana racio prebet experimentum. Quarto dico quare totiens decies apparere voluit. Videtur quod sufficiebat sibi semel vel ter apparuisse tamen in ore duorum vel trium stet omne verbum. Dicendum quod Christus ideo primo propter consummacionem decalogi ac si diceret. Decies apparebo quia tam fuistis decem precepta habebo. Secunda racio quia propter perfectionem numeri denarii enim cum denarius perfectus. Unde decies apparuit Christus quia per perfectionem sua nos ad omnem perfectionem corporis et anime reduxit. Tercia quod Christus totiens apparuit hominibus ut nos dubitaret ut sepe apparearemus coram ipso. Item deuota oracione. Item per eorum confessionem. Beneficiorum suorum recordacione a modis sui inflamacione Ihesus ut ipse sit nobis presens in corde ore et opere. Et tercio esse compleatur quod dicimus. Nobiscum sed omnibus diebus. Sequitur quinta et ultimum. Dicendum propter manifestacionem huius meritum. Veniunt que gesta fuerant cum eis in via sic et apparicione, unde ihesu et fidelium societate de scriptura expositione de eius dulci hospitalitate. Unde de benedictione de eius disparicione et omnia corda audientium replebat mira dulcedine et devocione. Et addiderunt sed quo cognoverunt eum in fractione panis. In quo tria notantur scilicet quod deus non tantum incertibus et operibus tantum sed etiam in factis cognoscitur. Mathei. Non omnis qui dicit michi domine domine intrabit. Secundo opus nostrum quantum ut accipitur a deo. Mathei. Discite quid est misericordiam volo et non sacrificium. Illorum pane cognoscit et gratia a quibus de pauperibus pascitur. Unde in psalmo. Panem celi dedit eis. Quem nobis concedat ihesus Christus. Amen.

Oracio devota pro festo dicenda

Feria 3a post pasche

Stetit Ihesus in medio discipulorum suorum Luce ultimo. Et quia dixit hore ewangelio feria sunt in die pasche. Sed quia festum pasche durat tribus diebus ideo hodie sicut in prima die loquitur ewangelium de hiis que fecit dominus in die resurrexionis sue. Dicit secundum ewangelium quod cum discipuli erant congregati cum sanctis mulieribus et loquerentur de domino ihesu ipse dominus ihesus stetit in medio discipulorum. Hic oritur dubium quare prima in anno parum voluit stare quam sedere. Dicendum quod propter tria officia stetit. Quia pro nobis exiuit scilicet pugillatoris. Ysa. Propugnator sed ad salvandum. Auxiliatoris. Psalmus. Ysa. Deus auxiliator meus, et ideo non sedit. Confessus advocati sive allegantis. Johannes. Advocatum habemus. Et tercio. Sed advocatus stetit in medio discipulorum ut ostenderet quod ipse est verus doctor solus omnium de medio mundi. Ysa. Nomen eius magnus vocabitur scilicet Christus qui illuminat omnes homines. Et tunc illuminator dulcis. Et potest mediator dei et hominum de pallacio celesti missus

q[uesti]o

q[uesti]o

q[uesti]o

q[uesti]o

q[uesti]o

qo iudex in medio honor & maior in die iu-
dicii. Et dixit eis Pax vobis. Hic mo
queritur. Primo quare Christus ante omnia pacem eis op-
tulit. Et dicendum quod apostoli tria primo quia apostoli dixerunt ei
pati se tecum in carcerem & ad mortem ire. &
tum omnes fugerent timebat quod ex hoc Christus fratres esse
dimitteret eorum. Sed ut ostenderet eum amicitiam
se pristinam dixit eis Pax vobis. Secundo queritur
quare Christus resurgens non debebat ad eos totum se
tunc. optulit eis donum quod super omnia do-
na scilicet pacem dei & pacem animi que est ut dicit
Augustinus serenitas cordis, tranquillitas mentis
dulcedo animi. Dilectio pro. Tertio ut omnibus pre-
dicatoribus ostendatur volentes pacem cum Christo ad ipsum
qui est offensus pacem offerat offendenti. Ut
omnibus qui velit cum eo fiducialiter agat pacem
cum Christo cum sibi ab omnibus veniat cum pace
Sed quia apostoli conturbati i. stupefacti putabant
se spiritum videre. Hic est spiritum quod Christus emisisset in
cruce putabant ut dicit glossa ipsum assumpsisse
corpus fantasticum & in eo loqui. Unde Christus
volens eos certificare primo ostendit se esse verum
deum dicens Quid turbati estis & cogitationes
ascendunt in corda vestra. Ac si diceret Cogi-
tationes meas esse verum deum qui scrutor corda consequenter
Secundo ostendit se corpus habere dicens Palpate &
videte quia spiritus carnem & ossa non habet sicut me
videtis habere. Corpus fantasticum non habet soli-
ditatem sed ideo dicit Carnem & ossa non habet unde non
potest palpari. & si tangeretur cederet. Sed actum con-
gruitas. Et quia non sufficiebat ad probandum
veram carnem ostendere corpus solidum nisi ostenderet
corpus crucifixum. Videte quia ego ipse sum. Statim ostendit
eis manus & pedes cum cicatricibus vulne-
qo rum. Sed hic queritur. Primo. Cur Christus in corpore
glorioso in quo non debet esse difformitas retinuit
signa passionis sue. Dicendum quod hoc fecit propter
Primo ut se corpus suum resurrexisse probaret
Secundo ut eos ad amorem suum fortius inflammaret
Tertio ut patri postulans pro nobis patri ostenderet
Quarto ut ad iudicium veniens & signa passionis
ostendens quam iuste dampnatur impii demonstraret
Quinto ut ex hoc sciret electi quam misericorditer
sint salvati et non ex operibus iustitie que fecerunt
Sed discipuli repleti gaudio ex domino viso
quia non poterat ab amicis videri sine exultatione
et fortes cum esset plena gaudio. Et hic mirarentur
ex caritatis ostensione. Et ad hoc plene non cre-
debant. Unde Christus ad eorum confirmationem addidit signum
cum probatione dicens Habetis aliquid quod man-
ducetur. Et quamvis non verbis sed factis ostendit

esse deum. Cum ergo dixisset habetis aliquid quod
manducetur statim obtulerunt ei partem piscis
assi & favum mellis. Per piscem assum Christus
passus & favum mellis est eius deitas. Et come-
dit Christus coram eis quod nullo modo potest facere corpus
fantasticum quia nunquam corpus comedit nisi verum
qo Sed queritur 3cio utrum corpora glorificata indigent
alimentis & utrum potarent comedere. Respondit Augustinus
dicens super hoc verbo quod non potestas aufertur eis sed
necessitas corporibus glorificatis aufertur. Et queritur
utrum cibus intrasset ventrem eius. Dicendum quod non
sed sic desiccatus est in ore eius & evanuit sicut
aqua superposita petre calide. Et inde
videtur quod sub. Crux Christi ea qua moritur & ma-
nibus contingeat voratur [illegible] reliquias apostoli
tradidit. Non est ea que de ore Christi procedunt
[illegible] predicatoribus tamen
[illegible] sed etiam ab aliis aliquo
reliquie venerantur [illegible]
Item corpora que corporis eius contigerunt sicut
vestes & maxime [illegible] que per spiritum
mundi perpendit Sed [illegible] omnibus reliquiis
veneranda est quam Christus carne sua vestivit
lacte pavit brachiis & genibus fovit & usque
ad crucem pro mundi salute perduxit. & nunc
extra assistens pater meus pro nobis & si nunc fu-
erit assistens pro liberis obtulisset. Et si reliquie sancto-
rum venerande nobis multo magis que de ore
vel visceribus Christi processerunt habenda sunt
venerationi. Et pro quo tradidit & reliqua.
ab apostolis statim subdidit aliud signum ex quo
debebat a discipulis suis cognosci dicens Hec sunt verba
que locutus sum vobis &c. Ac si diceret Postquam
loquor vobis verba que in secreto quedam loquor
liberat vobis quamvis sit id ego & vos ideo
debetis credere quia ego sum qui ante passionem
dicebam hec vobis. Et sunt verba i. s. Quia oportet
impleri que scripta sunt de me in scripturis
Et hec sunt triplex unum s. Quia oportet pati
Christum. Et vere oportebat pati Christum non sibi sed
nobis quia sine eius passione non potueramus a p-
cato redimi. Item oportebat quod hoc ostenderet quod
gaudiis sit illa gloria quam expectat per quam
sibi ostendat filius dei passus est. Ut omnis labor
et pena quam pro eo patitur sit dulcis videatur. De-
qo bebat 3cia die resurgere. Hic modo queritur
Quare Christus elegit diem 3cium ad resurgendum po-
tius quam alium. Dicendum quod ipsa elegit diem tertium
ut tamen diu mortuus extitisset vocaretur sicut verus
homo & verus mortuus & non solum ut dicunt
heretici. Tamen non elegit quartum diem ne tardius
tempus putrefieret & diceretur similis Lazaro ut Johannes
Et tamen non diutius est tamen fecit Et si corpus

corpus christi sibi applicanda et sine puritate [illegible] datum fuisset corruptum. Tamen ne hoc putaretur voluit tertia die resurgere. Alia ratio quia christus ministerium ut dicit [illegible] intelligi quod eo tempore [illegible] christi operatus [illegible]. Quarto quia christus [illegible] effectum quem 3bus [illegible] ostendit [illegible] scilicet angelis quibus [illegible] reparationem hominibus in mundo [illegible] sua redemptione [illegible] in limbo positis [illegible] sua liberatione. [illegible] christi spiritualis [illegible] documentum quod fit in tribus: confessione contritione et satisfactione. [illegible] ut sciatur quod 3us est status salvatorum, scilicet [illegible] [illegible]. [illegible] ut eius exemplo omnis peccator qui per peccatum cecidit resurgat, et non expectat quod de peccatis [illegible] fetor fame peccatum. Deberet [illegible] penitentia in nocte [illegible] quod penitentia [illegible] valet [illegible] qui sunt per baptismum suo nomine insigniti [illegible] de penitentia predicanda. [illegible] quod penitentia est confirmatio et complementum omnis predicationis. Ad hoc enim predicatur ut peccator penitentiam agat et peccatis [illegible] penitentia proficit et fructus predicationis [illegible] qui penitentiam facere negligit.

Oratio devota pro festo dicenda

In octava Pasche

Cum sero esset die illa una sabbatorum. Joh. 20. Hodie octava dominice resurrectionis [illegible] et in ewangelio agitur de hiis que [illegible] sunt in octava. [illegible] hodie [illegible] dat intelligi quod gaudium spirituale quod perdit de puritate cordis [illegible] eterne beatitudinis plenitudinem omnibus [illegible] ad gaudium celesti et [illegible].

Dicit glossa ewangelium [illegible] in die resurrectionis sue apparuit discipulis, que dicitur una sabbatorum, id est prima dies septimane que est post sabbatum, que hodie in honorem dominice resurrectionis vocatur dies dominica.

qo. Hic modo queritur [illegible] voluit resurgere prima die septimane [illegible] quod christus [illegible]. Prima quia illa dies vocatur dies solis, sic sequentes dies [illegible] qui [illegible] sunt nominati ab hominibus [illegible] planetarum. [illegible] christus qui sicut sol illuminat mundum sua vita doctrina et sua gratia, et corpus suum

super splendorem solis in sua resurrectione resplenduit. Ideo in die solis resurgere voluit. Secunda causa quia [illegible] resurrectionem prima die [illegible] qui ad vitam immortalem resurrexit eo primo die. [illegible] eligitur. Tertia causa quia hec dies fuit prima que post creationem mundi illuminavit mundum. [illegible] sabbatum [illegible] ultimum. Unde quia [illegible] in resurrectione sua claritate [illegible] hominibus eo primo die quo hominibus lucem [illegible] resurgere voluit. Sequitur modo apparitionis [illegible]. Cum esset sero die illa una sabbatorum et fores essent clause ubi erant discipuli propter metum iudeorum, ubi erant discipuli congregati. Hec tria videntur que sunt consideranda. Primum est cum esset sero. Ubi [illegible] quando non in mane sed in sero apparuit. [illegible] quod christus duo [illegible] fidei et [illegible] recesserat de cordibus eorum et nox infidelitatis [illegible] eos. Ideo christus in nocte apparuit eis, ac si diceret: quia obscuri estis in [illegible] tali hora apparebo vobis. [illegible] intelligi quod in sero [illegible] apparet simplicibus ad [illegible] exigenda et [illegible]. Provideat [illegible] in sero [illegible] sciat.

2m. Secundum est et fores essent clause propter metum iudeorum. Significat quod [illegible] christus [illegible] videre [illegible] iudei [illegible] adherentes sibi. Ideo omnes [illegible] adhuc erant [illegible] [illegible] fides [illegible] Christus volebat ad eos [illegible] clausis [illegible] in argumentum [illegible] in argumentum admirationis et in solam exultationem.

3m. Tertium quod hoc fuit [illegible] sensum [illegible] clausas [illegible] christus metum [illegible] scilicet [illegible] mundi et [illegible] quod [illegible] mors [illegible] ascendit per fenestras [illegible]. Tertium est: ubi erant discipuli congregati. In quo [illegible] primo quod illi sunt veri christiani et [illegible] qui sunt congregati et uniti per veram dilectionem. Secundo quod tales sic congregati sunt digni christo visitacione et consolacione. Tertio quod illi qui sic per amorem christo sunt congregati in religione sunt sub speciali cura christi de quo ipse dicit: Ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo etc. Sequitur: Stetit iesus in medio [illegible] gloriose [illegible] congregationis [illegible] qui pridie ante passionem

meam [illegible] conueni stans in medio vestrum suscitaui
eis clausis Ideo dominus stetit in medio discipulorum
eorum et dixit Pax vobis quasi dicat Annuncio vo-
bis pacem [illegible] et esse continuam sine
qua nemo deum videbit pacem meam omnibus
relinquo volentibus pacem [illegible] Ecce mirabilis
christi pietas Solet enim offendens alterum pa-
cem querere sed offensus pacem offendenti offert
Et non solum christus in hoc ewangelio tribus verbis dixit
pax vobis In quo notatur quod christus homini tribus vi-
cibus offert pacem scilicet dum viuit Ideo stetit in
medio hominum cum peccat quia excitat eum ad pacem
In morte ut qui mortem eius conspexit dum vix-
it in exitu vite sue faciat pacem Secundo pacem
etiam offert post mortem ei qui pacem habet secundum
hunc Vnde dicit Augustinus In testamento vite sue
reliquit nobis pacem Sed [illegible] dignus venire
ad hereditatem pacis qui [illegible] tenere pacem eius
[illegible] suo in hoc mundo Sed mitto vide-
[illegible] salutati a domino [illegible] videre [illegible]
[illegible] admirantes de
eius ingressu ianuis clausis putabant se spiritum
videre [illegible] stupefacti nesciebant
[illegible] quid [illegible] quia ipse [illegible]
bat [illegible] Vnde petrus qui tamquam maior
conueniebat [illegible] et loqui [illegible] non audebat [illegible]
[illegible] incipiebat
[illegible] et nullus audebat incipere loqui
[illegible] quilibet silere quam [illegible]
de [illegible] Secundo quia placuit deo ut [illegible]
[illegible] et [illegible] plene [illegible]
se vere surrexisse Vnde [illegible] deo pax vobis
et illis [illegible] Ostendit eis latus et
manus et pedes In quibus signa passionis
[illegible] quasi dicat [illegible] crucifixus [illegible]
in qua ego surrexi Et [illegible] hac ostensione
[illegible] vidi dominum [illegible]
debat [illegible] argumenta
[illegible] informaciones [illegible]
[illegible] multis loquebatur et tacere non
poterant Et [illegible] dominus ihesus dixit Pax
vobis quasi dicat [illegible] in pace et audite me [illegible]
sicut misit me pater et ego mitto vos quod est
dicere Pater qui dilexit me misit me ad pas-
siones [illegible] quas habebat ad homines ut sal-
uarentur et [illegible] passiones pro salute hominum exalta-
bimus Et in hoc [illegible] duo [illegible]
illud [illegible] ad passiones seu ad tribulaciones
exponit Vnde Tribulacio est via ad celum

Deinde christus post hec verba insufflauit id est flatum
ex ore super apostolos misit Et dixit Accipite
spiritum sanctum Ideo flatum dedit eis spiritum sanctum quasi
dicat [illegible] flatus [illegible] vere [illegible]
[illegible] Et quia mitto vos in mundo [illegible] ad gentes
[illegible] Ideo accipite [illegible] Vbi eius
[illegible] remissionem peccatorum [illegible] Auctoritatem dimit-
tendi peccata hominibus Ecce [illegible] christus fecit
hominibus ut peccator [illegible] homine [illegible]
absoluatur Et hijs dictis christus disparuit [illegible]
[illegible] Thomas qui tunc non erat
[illegible] qui tunc forte exierat ad [illegible]
si quomodo videat dominum suum Vel quia audacior
erat ceteris vel forte [illegible]
[illegible] non erat
[illegible] visione christi et allocucione Dixerunt
[illegible] discipuli Vidimus dominum Et [illegible] thomas
Nisi videro in manibus eius fixuram clauorum [illegible]
Thomas audiuerat a [illegible]
[illegible] vulnera [illegible] Nisi
ego etiam videro [illegible]
Thomas in [illegible] videre dominum quia non
poterat [illegible] videre Vnde eius [illegible]
non fuit [illegible]
[illegible] qui [illegible] ex eodem colle-
gio et qui [illegible] testificabat de domino [illegible]
[illegible] Vnde [illegible] Post dies octo ve-
nit ihesus ianuis clausis [illegible] Pax
vobis Hic queritur quare hoc sit [illegible]
[illegible] christus venit post dies octo [illegible]
die octaua [illegible] christus apparuit in [illegible]
[illegible] finita die [illegible] post dies octo [illegible]
[illegible] Hic queritur Quare christus [illegible]
[illegible] thome [illegible] apostolus
[illegible] audiens [illegible] verba
[illegible] ad [illegible] Deinde
[illegible] christus dixit thome Infer digitum tuum huc
quasi dicat quia [illegible] non credam nisi videro et [illegible]
[illegible] Putabas me [illegible]
[illegible] absente et ego [illegible] Vnde infer digitum
tuum huc Et mitte manum tuam [illegible] Ecce [illegible]
pietas [illegible] fuit ut [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] Et audiens [illegible] thomas Dominus meus
et deus meus Ecce [illegible]
[illegible] Confessus est
[illegible]
Tu es deus meus qui de [illegible]
et [illegible] verus deus et verus homo Tu es ille

et non alius qui per vnam tria agnouisti thomas
Et quia thomas laudauit deum xpm. io xpc lauda
uit eum hoc patet in petro et thoma et ipse per
mittit in matheo. Dixit ei ihesus Quia vi
disti me thoma credidisti. Hoc dixit ut omnes
astantes scirent thomam esse consiliatum. Thomas
vidit extrinsecus humanitatem et interius vidit deitatem.
Vnde dixit dominus meus et deus meus. Diuinitas
enim credi potest sed videri non potest. Vnde aliud vi
dit aliud credidit. Beati qui non viderunt
et crediderunt. Beati sunt sicut nos dicit eciam omnes
tenent fidem ecclesie et cetera aut sicut multa alia
et alia signa vel aliquis predicator

Oracio deuota pro eleccione dicenda

Dñica 2a post pasche

Ego sum pastor bonus Joh. io. Bri
cuius per dominum in principio caluit primo
caluit angelos in celo qui propter obe
diencia et humilitate sua vocantur oues a domino
in ewangelio. Vbi dicit Nonne relinquit nonaginta
nouem in deserto vel Luce 15. Primum valuit
habere oues in mundo qui fuissent obedientes sicut
scribat congnaciones in celo. Vnde creauit duas oues
scilicet adam et euam et posuit eas in paradiso. Sed illi
statim preceptum domini transgredientes fugati sunt lupo
infernali. Vnde deus duxit eas in valle huius
miserie. Et eum non in celum ascendit sed omnes ad
infernum descenderunt propheta ancillator humani ge
neris loquitur de eo dicens Errauit sicut ouis que
periit vel Et deus per prophetam vidit Ego ipse re
quiram oues meas Et quia hec promissio trahebat
in longum et homo supplicabat exclamauit
alius propheta et dixit Vtinam dirumperes celos et descenderes
Et vocet desiderati cunctis gentibus Johes
Et venit tunc natus qui nasceretur de virgine mundo
apparuit et assumpsit ouem perditam i. genus humanum
sicut bonus pastor primo eum clamauit vocans per
Salomonem clamans reuertere reuertere sunamitis et cetera
Secundo eum laborauit quando plures emisit Tercio eum
sanguinis effusione hebr. Accessisti ad media

torem ihesum et sanguinis effusionem melius loquentem
quam abel. Et io xpus in ewangelio hodierno comparat
se pastori et nos ouibus ut ostendat qualis est.
Dicit ergo xpus ihesus in presenti Glosa ergo pro di. Legimus nos
tantos phariseos qui detrahebant ei ex inuidia
dixit Ego sum pastor bonus Hic dicit Glosa ego
primo eum illis comparat pastores quibus cura qo
animarum committitur sicut erant ductores legis pontifices
scribe et pharisei. Alio xpus qui non erat de corum
generacione nec de collegio aliquorum illorum nominat
se pastorem contra phariseos. Secundum quia xpus missus deus
est pastor ecclesie. In scriptura commissa est cura animarum
quia natura sua est et scripturis et iudiciis animarum
aut quia ipse est a deo missus. sicut pastor custo
diebat et conducebat et saluabat animas Et
io bene dicebat eum se pastorem nominabat
Ideo quare est eum dicit Apostolus Nemo est plato qui qo
conuocat Et alibi dicit Laudet te aliena
se ipsum commendat Et quia xpus qui habet doctrinam
sciencie et non tantum quo xpus qui habet doctrinam
dedit commendat se ipsum dicens Ego sum pastor
bonus Tercium quia hoc dixit propter phariseos qui ob
seruabant eum ut imponerent ei silencium Vnde
probat rationibus se esse bonum pastorem et illos esse merce
narios. Vnde statim duas rationes ad probandum quod
ipse erat bonus pastor subiunxit dicens
Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis
Hec est prima ratio Et sicut dicitur maior bonitas
non est quam animam vel vitam ponere pro salute ouium
Et ad hoc veni in mundum Mercena
rius contrarius pastoribus. qui non propter oues saluat
sed tamen vehementer ad amorem suum preuenit
Ideo non potest comparari ad mercenarium. sicut erant
pharisei qui propter famam humanam Et sibi qui
propter lucrum temporale pastoris officium exercebant
et tamen erant mercenarii Sed xpus non fuit merce
narius qui a nobis nulla mercede recepit eo quod
bonorum nostrorum non indiget Item mercenarius
fuit quia obuiare neglexit qui venit lupus i. ty
rannus vel hereticus aut diabolus et oues dispergit
Sed xpus sicut bonus pastor obuiauit lupis
qui delamauerunt et occiderunt eum
Secundo in textu et dominus item dixit Ego sum pas
tor bonus Augustinus dixit sicut bonus pastor [illegible]
oues i. populum domini pascebat scilicet verbo doctrine
et exemplo vite Talis debet esse pastor ecclesie Si
aut doctrine verbum aut vite exemplum subtrahit
ouibus dicet sibi illud quod dicit Zacharia
O pastor et ydolum i. pro nomine fuisti pas
tor factus es abhominabilis sicut ydolum Et eum
dixisset ihesus Ego sum pastor bonus addicit
consequenter dicens Et cognosco meas i. naturali amore

diligo eas (A cognoscunt me mee i. apostoli di-
scipuli quia eas diligo me diligunt Et sub-
dit Sicut novit me pater et ego nosco patrem
et cetera sic exponit Glosa Augustini Et dilectione
qua pater me diligit diligo patrem sed pater hac
dilectione misit me pro salute omnium et ego eadem
dilectione animam meam i. vitam meam corporalem pono
pro eis salvandis et ducendis in celum Ex hijs
verbis colligitur quod ille vere est de ovibus christi qui
ipsum diligit [illegible] voce eius i. precepta au-
dit Mirum videtur quod hominibus qui tanto amore ar-
dent amicitiis afficiuntur ad homines se diligentes
quorum dilectio est ad modicum utilis et etiam nocive
[illegible] et ad christum qui sic nobis utiliter diligit
cuius dilectio meritum maneret amorem suum non
dirigunt sed potius ad eum tamen [illegible] Sequitur

Nota

eciam Alias oves habeo Hoc verbum duobus
modis exponitur Primo sic Alias oves vocat
gentiles qui erant extra fidem et ignorantes deum
et adorantes ydola Has christus per predicatores apostolos
adduxit ad fidem ecclesie Secundo sic Alie oves
sunt peccatores qui fugientes [illegible] manum
pastoris adherentur dyabolo Et hos christus vocat
per inspirationem per predicationem per prosperitatem et adversitatem
et in hijs duobus [illegible] mirabilis christi pietas
pastoris nostri qui non solum recedentes benigne
recipit sed ipsum [illegible] revocat [illegible]
et fugientes ad gratiam suam et ad pacem [illegible]
non desinit quam nobis concedat Jhesus christus Amen

Oratio dicenda per ebdomadam [illegible]

O bone Jhesu christe pastor qui pro ovibus tuis po-
suisti animam tuam [illegible] in cibum et
[illegible] in potum [illegible]
[illegible] ut per te ad salutem [illegible]
[illegible] ad te. Cognosce me inter oves tuas
et misericorditer [illegible] placitis
diligendo ut cognoscam te et tibi conformem [illegible]
tudo Non audiam vocem alienorum [illegible]
di carnis et dyaboli sed tuam obediendo tuis
preceptis et consiliis ut vita [illegible] gratie et
[illegible] gloriam et apud te pas-
cua divina [illegible] eternis Amen

Dn̄ca 3a post pasche

M odicum et non videbitis me Joh.
16. Ista verba [illegible] in pascha
et ascensionem Modo ewangelium loquitur
de morte et resurrectione christi et de eius ascensione
Mors christi que accidit [illegible] est
nobis causa [illegible] Resurrectio et ascensio non
[illegible] utilitatem nobis
causa [illegible] promittit [illegible] ad gau-

dium pervenit Tertio [illegible] christus in ewangelio dicit
et probat Dicit [illegible] Modicum
[illegible] passionis sue [illegible] Modi-
cum et non videbitis me i. [illegible]
pylati et vos fugientes [illegible] tollar ab o-
culis vestris et [illegible] hora 3a [illegible] ad mortem con-
dempnatus et hora 6ta crucifixus hora nona
in cruce mortuus et hora completorii sepulchro
inclusus Et non videbitis me Ista vox fi-
nivit dolores in cordibus apostolorum quia [illegible] sic bonum
[illegible] Propter quod
[illegible] omnia que diligebant
[illegible] tam [illegible] debent o-
q°. culis et ab eis tolli Modo hic queritur [illegible]
[illegible] gaudia [illegible] passionis [illegible]
[illegible] ut [illegible] mortis christi
per quam salvati sumus [illegible] oblivioni tradatur
[illegible] gaudium tam spirituale quam temporale ne
oblivionem [illegible] ducat memoriam mor-
tis [illegible] Hoc verbum quod
[illegible] filius
et amicus suus Modicum et non videbitis me
[illegible] corpus meum cito [illegible] reddet et anima
mea ad [illegible] Ergo [illegible]
[illegible] modicum et illud modicum est nobis in-
[illegible]
Sequitur Et iterum modicum et videbitis me i. post
[illegible] meam modico tempore [illegible] i. sepul-
chro [illegible] et tunc videbitis me
[illegible] quadraginta diebus [illegible]
[illegible] paucis verbis apparebo
[illegible] videbitis Vado i. ad patrem vado
q°. Hic dubitatur quare primo est [illegible] tantum mo-
[illegible] quadraginta diebus stetit [illegible]
[illegible]
[illegible] surrexit [illegible]
[illegible] ad celum [illegible]
et illud desiderat Responsio quod [illegible] non [illegible]
stetit [illegible] sed per [illegible] prima die [illegible]
apparuit eis Modo quia vita [illegible] christus
surrexit non [illegible] vita mortali que in-
diget alimento [illegible] et quiete [illegible] plena est
[illegible] apparuit eis
et [illegible] fecit [illegible] ut
[illegible] desideria sed ad viden-
dum eum et esse cum eo Sequitur [illegible] Non intel-
ligentes eum dicebant Nescimus quid loquitur
Volebant eum interrogare sed christus [illegible] eos et
dixit De hoc queritis inter vos [illegible]
[illegible] dubitationibus eorum expo-
suit eam [illegible]

Amen amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos. et etiam contristabimini mundus autem gaudebit sed tristitia vestra vertetur in gaudium. qui videbitis me post resurrectionem meam in celum ascendentem

No(ta). Dic sicut tu nosti ... quare mundus ... debemus mortem domini cottidie deflere propter tria primo quia fuimus causa mortis eius. Ipse enim non pro sua sed propter scelera nostra attritus est. Secundo quia ipse pluries flevit pro nostra morte tollenda. Tertio quia ... fletus a medicina nostra ... indutus de ... Destruxit carnale amorem. extinguit mundanam consolationem. Quarto quia vita presens ... est in tristitia. Vos autem contristabimini de malis commissis et de bonis omissis. de bonorum afflictione. de malorum ... de ... miseria. Sic ergo iste vita malorum est in letitia. Ista mali qui non habent in celo gaudium de ... mundo. de temporali felicitate. de carnali voluptate. de inimicorum oppressione de proximorum ... malediction a deo

Ve vobis qui habetis hic consolationem vestram

... quia tristitia bonorum vertetur in gaudium et ... ... futuri gaudii ... dominus ... que ... gaudium quod non ... masculus ... quia ... gaudium ... de masculo ... ... peccatum ... in ada et per ... Ideo ... gaudium ... quia masculus ... manu tenet ... ... multos ... quam non ... ... dignitatem ... et corpus ... per quam salus ... ... ut de femina ... nobilior ... gaudium ... parabola dixit Et vos nunc ... in presenti tempore tristitiam habetis et ... masculus ... Iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum et gaudium vestrum nemo tollet a vobis siue ab homine siue a morte Rogemus ...

Oratio ... de nota ... dicenda

Ihesu benignissime qui pro ... ante tempus passionis tue supplicit ... Rogo tua domine clementia et

misericordiam misericordia pro illis ... et pro omnibus ... sed ... beneficio et oratione ... vel quoscumque ... vel corde medio ... in ... et ... quod ... et defectibus ut nos ... et ... in presenti et gloriam in futuro exhibeat ac ... ut ... salvator ... Amen

Do 4ta post festum pasche

Vado ad eum qui misit me Joh. 16. Consueuit deus qui fecit ... opus magnum ... per longum tempus ... fiat ... in ... et filius dei ... sub ... tria ... que ... fecit in mundo scilicet Passionis ... et ascensionis. Et quia sancta ecclesia ... festum passionis et ... incipit ... festum ascensionis ... opus fuit ad quod ... missus Joh. ... Vado ad eum qui misit me ... et ... dicens ... discipulis ... suis ... ascensionis ... Et quia ... verba ... ideo ... exponenda et audienda

Dicit ergo Vado ad eum qui misit me No(ta) ... dixit ... Vado ... et victoriam ... ad dextram patris ... per vobis ... ad celestia ... datur ... Hoc verbum ... vobis ... Vado ad eum qui misit me ... in mundo ... vite ... siue ... volens nolens ad ... vadit ... quid ... debeat ... Et nemo ex vobis interrogat me quo vadis ... interrogabit ... vobis ... angelis ... ... me in celum ... in celum possidendum ... discipuli ... dixit eis ... tristitia impleuit cor vestrum. Hic nota quod si talia fuit

Discipulorum tristicia quam ad tempus patiebantur visione et societate domini. Quoniam enim illius tristicia qui per seruitium operabantur metu mortis. Quo mortis illa pressura qua sit pena Jehenne ut dicit Crisostomus. Et ideo statim dominus consolatur eos dicens Expedit vobis ut ego vadam etc. Non sine dilectis gaudio de mea ascensione quia mea si enim propter vos. Et enim si non abiero paraclitus non veniet ad vos. scilicet confirmandos et inflamandos in tribulacionibus quas habuistis eum. et quasi assidue consolandos. Sic tribulacio vera siue assumpta siue illata propter eternam gloriam dei ad quam tendimus patrocinium est preciosa. Dicit Cum autem venerit ille arguet mundum. Hic modo ponit 3 operaciones spiritus sancti et primo arguet mundum de peccato confessione. 2° docebit apostolos de Christo diuinitatis humanitate. 3° glorificabit Christum et potestate et gloria ostendit in miraculorum operacione. Circa primum dicit quod per spiritum sanctum loquentes per apostolos et alios predicatores arguet mundum i. mundi amatores de 3bus scilicet de peccato confessione de iusticia pietatis et de iudicio. De peccato quod in Christum non crediderunt scilicet plene et fideliter quod in omni perfectione. De iusticia i. pro magistro administratur et tunc suscepta delinquitur quia Christus per eam ad patrem vadit. De iudicio scilicet quod non timuerunt et tunc delinquunt timere quod Christus dyabolus qui dicitur princeps mundi i. peccatorum qui enim erat antea et procedit in celo. sic dicitur punitus est. quanto magis homines peccatores iudicabit deus. De hijs 3bus sequitur predicandum est.

¶ Circa secundum ad 2m dicendum est quod licet Christus docuerit apostolos de multis tamen multa supersunt spiritu sancto ut daret intelligi quod non est doctrina patris et filij et spiritus sancti sed est vna diuinitas et vna sapiencia. Item quia apostoli carnaliter diligebant presenciam Christi ideo non erant apti ad eternam ad intelligencia eorum quod Christus docebat. Vnde dixit eis Multa habeo vobis dicere sed non potestis portare modo i. intelligere quia sed nisi recessero scilicet ego abiero et nisi presencia a vobis subtraxero spiritus sanctus adueniens faciet vos ydoneos ad intelligendum omnia que docui. vos et docebit vos omnem veritatem quam ob missam. Et in hoc dat intelligi quod spiritus sanctus est qui docet homines interius omnem veritatem vtilem ad salutem dicit Joh Spiritus sanctus docebit vos de omnibus. Et ideo qui spiritum sanctum non habet ea que ad salutem pertinent ignorant.

¶ Circa 3m dicendum est quod spiritus sanctus clarificabit Christum quod per apostolos in nomine Christi miracula faciebat tunc enim ostendebat quod spiritus qui tanquam per eos faciebat consubstancialis erat. Sic iustus et verus deus. Sic et nos Christum debemus laudare laudare et predicare propter sue magnificencie. Primo magnus dominus et laudabilis nimis. Secundo beneficencie. Primo caritate dominus qui bonum habuit. Secundo humane nature in Christo in nostra redempcionis in passione morte glorificacionis in resurrexione nostre consolacionis in aduersitate. Nostre consolacionis in sua sorte et nobis sed esse vsque ad consumacionem seculi ad eternitatem ad consortandum ad perpetuo laudandum. Secundo vtilitatis nostre quia sic deus per sic meriti. Primo laudate dominum glorificat. Tercia est diuini domini sue gloriae. Qui me confessus fuerit i. laudauerit confitebor et ego eum coram patre meo. Hoc laudato et diuine glorie consolacio sed augmentacio eterne nostre peruenire digne. Amen.

Oracio Deus per eundem dicenda

Dominica quinta sive Rogacionum

Amen dico vobis si quid pecieritis patrem in nomine meo Joh xvi. Solebant reges in die coronacionis sue munificencia magna dare amicis. Sic Christus ascensurus ad patrem et suscepturus coronam regni celestis volens sua largitate omnes amicos suos prouocat ad petendum. Docet petendi modum permittit peticionis effectum instruit ad impetrandum. Dicit ergo in euangelio quod Christus ante ascensionem dixit discipulis suis Amen amen dico vobis si quid pecieritis patrem in nomine meo dabit vobis. Christus dulcis dominus ad petendum in hoc redarguit pigricia quorundam qui nunquam petunt et hoc non accipiunt dicendo. Filius vide corda ad petendum patrem qui nouit bona dare petentibus se. Docet eum modum petendi quod in nomine domini Jhesu quod 3 exponit. Primo sic in nomine meo i. in nomine meo sint signata per vos quia qui fidem Christi non habet non est ydoneus ad petendum. 2° sic in nomine meo i. per duo merita mea et nominis mei. Vnde orantes concluunt omnes similiter

per dominum nostrum ihesum christum. [illegible] in nomine meo
quod est nomen salutis, id est si petitio pertineat ad sa-
lutem sive principaliter sive accessorie. Usque
modo non petistis quicquam in nomine meo.
Hoc dicebat christus discipulis primo quia christum presentem
habebant, credebant quod non esset necesse, sed postea pe-
tere debebant [illegible] de hoc [illegible]
[illegible] et ideo modum petendi nesciebant. Unde de hoc
non [illegible] a christo [illegible]. Et ideo subdit:
Petite et accipietis. Petite scilicet de cetero in
nomine meo et accipietis. Dulcis promissio quia
[illegible] a dulci domino ex qua reddit secura pe-
titio. Et quid petemus? Ut gaudium vestrum
plenum sit. Ubi notatur quod triplex est gaudium.
Nota
Scilicet vacuum temporale quod consistit in rebus [illegible]
[illegible] que [illegible] Prov. [illegible] Letantur cum
male fecerint. In rebus vilibus et in carnis
voluptatibus. Philosophus [illegible] 3°
Aug. [illegible] ab hoc [illegible] Hu-
go de sancto victore [illegible]
[illegible] templum [illegible] Altare [illegible]
ad [illegible] Pecudes [illegible]
[illegible] templum est
[illegible] Altare mensa [illegible] Immolate
pecudes [illegible]
sapores. In hiis voluptatibus gaudent [illegible]
Hoc gaudium est fugiendum [illegible]
[illegible] gaudio dixi quid frustra
deciperis. Secundum plenum est spirituale quod consistit
in puritate conscientie, in spe venie, in securitate
pene, in devotione dulcedinis, in [illegible]
[illegible] hoc est gaudium [illegible] Letamini
in domino et exultate iusti. Et [illegible]
plenum quod non est [illegible] hominem [illegible]
[illegible] et [illegible] vite eterne. Apostolus
[illegible] que est [illegible]
[illegible] Plenum id est celeste quod
[illegible] et [illegible] visione et fruitione
et [illegible] de christo [illegible] Item imple-
[illegible] gaudio [illegible] amicitia glo-
riosa [illegible] pulchritudine [illegible]
[illegible] eterne vite [illegible] Istud gau-
dium est petendum [illegible] dulce-
[illegible] per devotam et assiduam orationem [illegible]
[illegible] consolatorem [illegible]
[illegible] Qui sic petit accipiet
et audiet cum [illegible] in gaudium domini tui.
Hec in proverbiis locutus sum vobis id est ob-
scure. Verbum enim non [illegible] intelligi ab
audiente nisi exponatur [illegible] subditur Veniet

hora id est veniet quando non in proverbiis loquar vobis
scilicet post [illegible] ascensionem mittam vobis spiritum sanctum
qui illuminabit intellectum vestrum [illegible] et ea que lo-
cutus sum vobis obscure intelligetis clare
et palam de patre meo annunciabo vobis
id est manifeste [illegible] equalem me esse patri.
Modo hec [illegible] non [illegible]
quo
eos clare intelligere. Ratio quia discipuli [illegible]
habebant [illegible] christi presentia [illegible] delectabantur
in eius dulci colloquio et [illegible] quod ad
eius divinitatem intellectum eorum plene [illegible] non
poterant. Unde sublata ab eis presentia [illegible]
spiritus sancti [illegible] fecit eos spirituales
et intelligentes [illegible] trinitatis et omnia que de
se [illegible] et que prophete dixerunt de
christo. Et in hoc datur intelligi quod ea que ad sa-
lutem anime spiritualem pertinent non intelligi nec
impleri possunt sine adiutorio spiritus sancti. Et quod
nisi amor carnalis extinguatur non [illegible]
amor spiritualis [illegible]
Sequitur. Et non dico vobis quia ego roga-
bo patrem meum pro vobis [illegible] quia pater
amat vos quia vos me amastis. In hoc
[illegible] ad delectionem dei
[illegible] ex hoc [illegible] nos. Cum di-
[illegible] est multiplex [illegible]
spiritualis [illegible] Iohannes [illegible]
[illegible] et sequitur et ad eum veniemus et apud eum
[illegible] erudiendo
[illegible] nos [illegible] flagel-
[illegible] et aliis multis modis [illegible]
[illegible] Confirmat autem
[illegible]
[illegible]
Sequitur. Et credidistis quia a deo exivi, id est [illegible]
filius dei. Commendat eos ex fide quia [illegible]
[illegible] ex dilectione quia [illegible] non
[illegible] sine fide [illegible] fides [illegible]
ad salutem sine dilectione [illegible] sine
operibus mortua est [illegible] et [illegible]
[illegible] sine dilectione. Et ideo omnia que
[illegible] ad hanc dilectionem
[illegible] fidem christi [illegible]
Et subdit [illegible] hanc confirmationem fidei [illegible]
Exivi a patre hoc est [illegible] filius dei [illegible]
[illegible] et veni in mundum [illegible]
[illegible] appar[illegible] passione mea et mor-
[illegible] salvaretur. In hoc attende [illegible]
[illegible] sit homo [illegible]
saluti [illegible] sua [illegible] dilexit
[illegible] filius dei pro salute hominum [illegible]

In mundum venit sed etiam quantum passus fuit
Iterum relinquo mundum i. consumato opere salua-
tionis per mortem corporalem recedo. quia mundus est
plenus miseriis et ego sed ex immortalibus non
amplius moriturus. Bonum secundum et ego recte
per corpus glorificatum in quo habeo non
habet locum. Apoc. Absterget deus omnem la-
crimam ab oculis sanctorum. Bonum pugnaui et
ego pugnaui et vici mundum morte. Deo
ergo triumphans et ideo victor vado ad pa-
trem. Sic et nos debemus relinquere mundum i. mundi
amorem et vanitatem et ire ad patrem cordis
desiderio et sanctis operibus absque quo. Dicunt discipuli
sed non est filius quia omnis sit locuti fuerunt sed v-
nus pro omnibus dixit. Nunc palam loqueris
et nullum prouerbium dicis. Nunc scimus quia scis
omnia et non est opus ut quis te interroget.
In hoc credimus quia a deo existi. Ita Christus
commendauit gloriam de sua deitate dicens. Vos
me amastis et de fide quia credidistis quia a
deo exiui. Iterum discipuli qui Christum age-
tes Christum laudant quia ipse scit. Deus scit omnia
preterita presentia et futura et etiam que sunt in cor-
de hominis. Vnde non est opus ut aliquis mitte-
ret eum de aliquo et tamen confitetur eum filium
dei quia a deo exiuit. In hoc prouocamur exemplo
apostolorum ad agendum gratias deo et eum lau-
dandum de beneficiis acceptis. Vnde gratia
Dominica post ascensionem dicendum

In die ascensionis
Recumbentibus vndecim discipulis. Marci 16 vide alibi

Cum venerit paraclitus quem ego mittam
vobis a patre. Joh. 15. Requisiti
Vndecim solet celebrari aduentum spiritus
sancti in apostolos. Et sic spiritus sanctus venit in eos
qui bene preparati et digni fuerunt eum recipere.
Ideo hodie legitur euangelium. Ista videmus quia Christus
promittit spiritum sanctum missurum. Et de eius
vtilitatibus ut omnes preparent se ad eum susci-
piendum quia sit principaliter necessarius ad salutem.
Vnde non est dubium quia tria requiruntur ad salutem anime
scilicet spiritus sancti gratia auxiliante ab omni culpa mun-
defieris. Bona et sancta vita conseruans merita
multiplicans et proximum edificans. Magna
et continua patientia mortem atque mala tolerans
et omnem iniuriam dulciter portans. et odium ac
rancorem. blasphemiam ab ore et a corde exterminans
Heb. Pacem habete cum omnibus
In patientia vestra possidebitis animas vestras. Et
hec tria ostendit nobis Christus in euangelio hodierno
dicens in euangelio. Cum venerit paraclitus. Quando
Christus remansit cum apostolis post dixit eis mor-
tem. resurrectionem suam et ascensionem. Et ne dole-
rent de recessu suo corporali promisit quod mit-
teret eis spiritum sanctum. et ut sciretis dixit dominus
meus. Cum venerit paraclitus quem ego mittam
vobis a patre spiritum veritatis qui a patre pro-
cedit ille testimonium perhibebit de me. In hiis
verbis vnde duo includuntur scilicet spiritus sancti commen-
datio qui commendatur a quatuor donis que offert
Primum est spiritus anime sanctificatio quia spiritus sanctus
est sanctificans omnes quia sancte et aut quod eius sanctum
Secundum est consolatio quia paraclitus dicitur id est con-
solator quia consolatur nos de spe venie. de premia-
tione. de adipiscenda beatitudine eterna. ostendit
gratie. de aduersitatibus mundi in corde spiritu a deo super et de
eius tempore consolatione gaudere
Tertium est mentis illuminatio quia ipse est spiritus veritatis
qui docet corda omnium veritatem. necessarium ad salutem
Quartum est veritatis fidei confirmatio ut nulla sit in corde
hesitatio. perhibet enim testimonium de Christo et
ideo de fide et de doctrina Christi de qua dubi-
tare non licet quia dubius in fide infidelis est
Hoc testimonium perhibuit spiritus sanctus apostolis dicens
primo in cordibus eorum affirmando omnia que de
Christo sunt scripta et que de Christo sunt ultra
naturam sunt vera. et que de Christo post dicitur et
credi. et que de Christo predicabat miraculis
confirmando et sic testimonium spiritus sanctus perhibet Christum
esse verum deum et verum hominem. Secundum quod
includitur est spiritus sancti a Christo facta promissio

Que ego mittam vobis a patre Hec promis
sio facta est non solum apostolis sed omnibus bene dispositis ad
suscipiendum eum Que competit ad apostolos patet per
quedam Primo quia hoc promittebat et non dabat eum
q°. posset dare Cum tamen prius dicit Et ideo dicebat an
te tuo vultu et ego etiam tibi dabo ad statim
possibus dare Ratio quare hoc fecit potest triplex Primo quia
apostoli contenti presencia xpi nichil aliud postula
bant vel desiderabant nisi xpm et ideo non apti erant
ad recipiendum spiritum sanctum eo modo quo postea at
tenti fuerunt n sunt subtracti a presencia xpi Unde
dicebat eis Si non abiero paraclitus non veniet
ad vos Secundo quia xpo ascendente apostoli remanse
runt desolati sine doctore et consolatore et ideo
ardenti desiderio expectabant promissum spiritum conso
latorem et erant assidue devoti et orantes
interdum Et quanto magis differebatur tanto magis
accendebatur eorum desiderium Et cum magno gau
dio susceperunt eum Tercio quia si recepissent spiritum
sanctum in presencia xpi et fuissent repleti sciencia et ha
buissent linguarum dona forte minus curassent de
xpi doctrina et eius sequela et mundus fuisset ad
xpm minus conversus Unde bona fuit predicta pro
missio ex qua secuta est devota expectatio et
optima fuit promissionis implecio Sequitur et
vos testimonium perhibebitis de me quia ab inicio me
cum estis Et in hoc notatur secundum quod est necessarium ad salu
tem scilicet sancta vita que de xpo id est de divinitate doc
trina et vite xpi testimonium perhibet de xpo
Discipuli autem testimonium perhibuerunt de xpo
primo predicacionibus et exemplo conversacionis et testimonium sua
verbis et morte confirmaverunt Dignum est ut
No. boni fratres xpo lingua et vita testimonium perhibe
ant de xpo propter duo Primo quia de ipso pater et spiritus
sanctus et angeli testificati sunt de eo et nos cum
eis id facere debemus ut celestibus et terrestribus
ad laudem dei concinamus ut laudet eum ce
li et terra Secundo quia ipse de talibus testibus testimonium
perhibet coram deo et angelis in celo et eis
perhibetur est in iudicio coram toto mundo In
dignum est enim laudari a xpo qui ipsum lingua
et moribus non laudat Sequitur in evangelio
Hec locutus sum vobis scilicet de consolacionibus spiritus sancti
ut vos in tribulacionibus non scandalizatis vel discede
tis a fide et a dileccione mea et inter alia mala
facient vobis inimici tui Primum est excommunicacio Secundum
est diffamacio Tercium est accusacio Et tercium ad primum
dicit Absque synagogis suis facient vos id est ex
communicacione communi spirituali quia non permittent vos
esse ad eis in divinis Modo vos hic in synagogis
in finibus suis ut sic eos non possitis suadere

divinis Excommunicacio est quedam pena spiritualis que
valde timenda est Cum excommunicatus non potest divinis
officiis interesse ut missam audire nec sa
cramenta communia accipere et si confitetur non
absolvitur nisi ei pena iungitur Et si moritur absque
absolucione dignus est carere ecclesiastica sepultura
propter ipso non audit ecclesiam Et Augustinus ad secundum
dicit Venit hora ut omnis qui interficit vos ar
bitretur obsequium prestare deo id est iudei ita diffa
mabunt vos et putari ita inimici dei quod qui
interfecerit vos putabunt se deo servire Et hoc
grande peccatum est scilicet diffamare proximum id est bonam
famam sibi auferre et malam sibi imponere
No. Et hoc fit tribus modis scilicet quando bonum quod agit
corrumpit aut minuit Et cum malum quod
non fecit sibi imponit Et cum malum quod est
occultum maliciose publicat Et tercium ad
tercium dicit Et omnis qui interficit vos et cetera Non
solum persequentur vos verbis sed etiam occident vos
Sed non timeatis pati mala aut mori pro eo qui
pro vobis passus est et mortuus Postea subdit
causam videlicet tanta malicia scilicet quia
non noverunt patrem neque me Et cum iudei
nesciebant deum patrem misisse filium in mundum
per carnis assumpcionem et videntes illum hominem
mortalem fragilem et maculam non credidissent
eum esse deum sed videntes ei persecuti sunt eum
et discipulos eius Et cetera Quia ignorancia quod
non excusat in tanta neque Et hec est causa omnium
malorum Unde dicit Si cognovissent non novissent
sed dominum maiestatis dominum glorie crucifixissent Et dicit in fine
evangelii Hec autem locutus sum vobis ut cum venerit
hora eorum et cetera Et dicit predico vobis propter duo primo ut mu
niatis vos clipeo paciencie quia iacula previsa minus
ledunt et ad hoc congregent congregatis me esse verum
deum et cetera verum quia futura et vera sic a longe
vobis predixi Et ex hoc colligitur quod predicatores
debent predicare previlegia mala que apprehendet eos
in presenti et in futuro nisi peniteat de peccatis
commissis et a negligencijs pacientibus caveat Rogo
Deprecaci devota pro eisdem dicenda

Si quis diligit me sermonem meum servabit etc. Joh. 14. Hodie celebrat ecclesia adventum spiritus sancti in discipulos qui in eis operatus est tria [illegible]. Deno[illegible] amore eos inflammavit [illegible] apparuit super eos in specie ignis [illegible] inflammatio [illegible] cor meum. Docuit collegium apostolorum divinarum scripturarum sapientiam. Omni virtute disciplinarum ornavit. Job. Spiritus eius ornavit celos. Omnium linguarum notitiam suarum linguarum diserta eloquentia. In verbis sumus lege clementie et prudentia eum donavit. In cuius signum apparuerunt eis dispertite lingue tamquam ignis. Et [illegible] volentibus salutem nostram [illegible] spiritus sanctus. Dicto lectio ewangelii hodierni in quo tria facit Christus. Primo enim volentes spiritum sanctum recipere docuit disponere [illegible] in primo. Deinde spiritus sancti advenientis operatio. Ibi paraclitus autem spiritus sanctus. Tertio recipientes spiritum sanctum [illegible] sui inducit ad sanctam [illegible]. Ibi pacem meam do vobis usque in finem.

Dicit ergo ewangelium [illegible] eos dudum [illegible] sunt dixit [illegible] ab eis in brevi recessurus et spiritum sanctum eis missurum. Unde volentibus sanctum apostolis [illegible] recipiendum [illegible] Christus: Si quis diligit me sermonem [illegible] diligitis sermonem meum servabitis [illegible]. Spiritus sanctus est fons sanctus [illegible] inflammabat eos in [illegible] suscipere [illegible] eum [illegible] diligere. Et huius dilectionis [illegible] esse signum scilicet impletio sermonis Christi id est voluntatis sive mandatorum dei [illegible] et ineffabile signum. Licet possent [illegible] esse plura alia signa per que hec [illegible] possent si Christum diligat.

Nota

Primum est [illegible] verbum dei libenter audire [illegible] maria magdalena que [illegible] amabat [illegible] secus pedes [illegible] illius audiebat. Secundum [illegible] de deo libenter loqui [illegible] faciebat [illegible] maria et apostolus [illegible] amore illius [illegible] sua [illegible] Christus libenter [illegible]. Amor Christi non est ociosus operatur enim magna si est; si autem [illegible] operari amor non est. [illegible] diligit ea que Christus diligit scilicet animas [illegible] salutem autem [illegible] non diligit salutem animarum [illegible] Christum diligit et est dispositus ad recipiendum spiritum sanctum. Unde subdit: Pater meus diligit eum [illegible] trinitas pater et filius et spiritus sanctus descendit in animam eius et manebit in ea ad sanctificandum [illegible] consolacione replendam ad celestia sublevandam. O felix anima que dig[na] talis fieri habitaculum dei et [illegible] infelix [illegible] habitaculum demonum [illegible]. Ingressi habitat [illegible]. Secundo: Qui non diligit me sermones meos non servat [illegible] obediencia [illegible] dilectio sine obediencia [illegible] dei [illegible] per labia dei. Sequitur: Et sermonem quem audistis non est meus [illegible] sermo meus sit [illegible] patris qui misit me [illegible] est patris et filii et spiritus sancti [illegible] sit [illegible]. Sequitur: Hec locutus sum vobis [illegible] apud vos manens [illegible]. Paraclitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia id est ad memoriam reducet omnia verba mea a vobis [illegible] et suggeret vobis omnia id est ad memoriam reducet omnia oblita quecumque dixi vobis. Licet [illegible] verba mea [illegible] intelligere vos [illegible] intellexistis et recordati que oblita estis.

Nota

Tertio ostendit Christus [illegible] spiritus sancti venientis in vos que est multiplex. Prima est [illegible]. Unde paraclitus id est advocatus [illegible] spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus [illegible] postulat id est facit nos postulare [illegible]. Secunda est [illegible] fortificatio ut dicitur spiritus fortitudinis [illegible] facit nos fortes ad [illegible] desideria [illegible] fortitudo [illegible] sue. Tertia est [illegible] passionis cordibus nostris impressio unde dicitur spiritus [illegible] tinctus [illegible] agni [illegible] cordis scilicet intellectum ad [illegible] passionis Christi beneficia et affectum ad diligendum et [illegible]. Quarta est sancti amoris [illegible]. Amor enim dei et proximi qui solus [illegible] non augeri non nutriri non [illegible] nisi a spiritu sancto. Unde dicit [illegible] pater mittet in nomine meo [illegible] est [illegible] amoris et ipse amor patris et filii [illegible]. Unde Joh.: Deus caritas est. Quinta est spiritualis salutis [illegible]. Unde dicit Christus: docebit vos omnia scilicet ad salutem necessaria. Sexta est cordis in [illegible] timoris dei [illegible] Christi. Contra mortis [illegible] ignorat. Infernalis pena que [illegible] paradisi gloria que [illegible]. Unde dicitur: suggeret vobis omnia id est ad [illegible] reducet vobis [illegible]. Sequitur: Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis [illegible] que non [illegible] a me. Item [illegible] vobis pacem meam quasi pro testamento ut [illegible] meos [illegible] pacem habeatis. [illegible] Cum hiis qui oderunt pacem eram pacificus [illegible] vos [illegible] pacem habentes ut dicit apostolus

·3o·

Qui enim h° testatur non sunt hedinis celestis ad eum non ptinet ut dicit Aug. Et ne tienset i(stis) pacem sibi auferri dixit eis Non quo mundus dat ego do vobis qr mundus sua pace temporalem dat qr impetrat Iaco p°. Fraudulenter qr dat ut decipiat ps loquntur pacem cum pximo suo mala aut in cordibus eorum Sz in corde xpi non est dictus dolus 1 pet. Pacificus qr ea non sunt ut pud qui nunc pacificat et pximo placat deus aut qui cetere permittit offensuat pud dicit Amen perdiciit de labiis meis non siera veritas. Ho~ temporalis qr in hus q ad consolacionem a quiete corporis et vite ptinent pax mundi gsistit Sz xpus dat sua pace solum spiritualem qr quanto maior tanto pax spiritualis esset Bti pacifici quod filii dei vocabuntur mt 5to Hec No turbetur cor vestrum neque formidet audistis qr ego dixi vobis vado et venio ad vos. Si diligeretis me gauderetis vtique cum sum fuit exaltatus

No In hiis verbis dns glo(riosus) ostendit de suo recessu gsolatur 3° p° de sua gloria diuina qr recedit ab eis 2° q° 3° de
... ab eis h° xp ho e. eis tradere cum eis f(ue)rit ... mt° ... Ecce ego vobiscum sum oibus diebus P°
sua gla cum dicit Si diligeretis me si deberetis gaudere vtique qr vado ad patrem i. ad dexteram patris sessurus h°m° humana qua assumpsi et patrem rogaturus qr eius h° pr maior me est
3° de fidei confirmacione in pre et recipiendo eo qr pdixit eis futura cum dicit Et nunc dixi vobis oia que vera sunt et ea que pdixi euenient et fides vestra que nunc est pura tunc erit maxima Et ex hoc inducimur exemplo xpo ad gsolacionem pximi debiles gsolari pcurrent peccatores ad dei mia ne desperent Tribulatos de xpo paciencia pacia ut et sperent In fide pusillanimes sine debiles ut sic in fide gfirment cum qui credere ... salus est mt. Sequitur Non multa loquor vobiscum Venit enim princeps huius mundi et in me non hz quicquam Sz ut cognoscat mundus qr diligo patrem ut sicut mandatum dedit mihi pater sic facio Post quam xps consolatus e dis(cipulos) loquitur eis similiter tria

No Primo dicit mortem sua ee pximam ut discipuli eius exemplo xpi dni mori non timeant mt. Nolite timere eos qui occidunt corpus etc. 2° qr ad mortem ducatur innocenter propter iustificacionem nostram Ut dicit cum exemplo si ppt iusticiam paciuntur a occiduntur gaudeant mt 5to Bti qui persecucionem paciuntur ppter iusticiam 3° quomodo dat eos eis sua obediencia qr ex precepto patris tradidit vitam suam et suscepit mortem amaram ut ipso super oia opera et sacrificia obedianm diligat Dicit gl(osa) Iam non

multa loquar vobiscum Augs quia statim capiar et separabor a vobis Et princeps mundi huius i. dyabolus qui principatur et dominatur amatoribus mundi venit et scilicet venit cum ministris suis scz Iuda et paribus suis ad capiendum me. Et in me non hz quicquam i. mortis causam. qr non gmisi culpam Et qr possit dicere apostolus Cur ergo moreris si non commisisti culpam Dicit Hec facio ut cognoscat mundus qr diligo patrem sicut mandatum dedit mihi pater ut moriar pro salute hominum sic facio Ex hiis monemur ad tria p(ri)mo ut mortem nostram frequenter cogitemus ee ppinquam 2° ut diligamus iusticiam i. penitenciam pro qua iusti efficimur et hemus graciam 3° ut deo et prelatis nostris exhibeamus deuotam obedienciam per quam veniamus ad gloriam eternam quod nobis concedat etc

Ora° deuota p festo dicenda

In die Trinitatis A

E Rat ho ex phariseis Nychodemus noie Iohis 3°. Hodie fratres laude sancte trinitati hoc e cum so(lemnitate) et sollempnitate laudamus dnm deum qui licet sit unus in substancia e tn trinus in psonis scz patris et filii et spus sci Et licet sit unus psona potentia sapiencia et bonitatis tn psonarum ... potencia attribuitur pprie patri sapiencia filio et bonitas spui sco Vn ho(die) legitur euangelium In quo nouit qr deus pater misit filium suum i mundum et fecit mirabilia magna per eum Et filius qui sua doctrina illuminauit mundum et mores qui sua sanauit Et spus sanctus qui per baptismum sanctificat hominem et facit eum filium dei Sic ergo tenendum e qr 3° psone sunt unus deus in una doctrina et substancia

Dicit ergo euangelium qr cum dnus predicabat in iudea erat quidam ho nomine Nychodemus noie Magnus princeps et magister inter iudeos Hic vo

sens audire larius de doctrina xpi. Venit
ad eum s; quia timebat iudeos. Venit de nocte
Iste nychodemus postea fuit discipulus xpi. et sepe-
liuit corpus eius. et cum venisset dixit ihesu Ra-
bi scimus quia a deo venisti magister. Vere ma-
gister est qui docet nos terrena despicere
et amare celestia. qui spiritus docet nos exterius
et postea vo. et non solum interius sed eciam exterius
et omnibus utiliter. Non dum enim credebat Nycho-
demus eum esse deum sed quendam magnum prophe-
tam et secretarium dei propterea sic dixit ei
Et addidit Nemo potest hec signa facere que
tu facis nisi fuerit deus cum eo. Credendum quod xpus
maiora miracula et plura nemo fecit. quam
fecerunt omnes homines a principio mundi usque ad
ipsum. Item miracula attestantur sanctitati facientis
si vita sua concesserit sicut in apostolis et in aliis
sanctis Alioquin miracula non sufficiunt ad tes-
timonium sanctitatis quia eciam mali ob deum ordinem
propter ad confirmacionem fidei miracula fecerunt ut
dicitur inferius. Et quia nychodemus videbat in xpo
vita sua et audiebat ab eo doctrina de
secretis dei et de via salutis Incipiebat eum do-
cere de fundamento fidei scilicet baptismo qui est porta sa-
lutis et dixit ei Amen amen dico vobis ni-
si quis natus fuerit denuo non potest videre
regnum dei. Ideo docet eum modum veniendi
qui est per spiritualem generacionem oportet eum esse filium
qui debet possidere hereditatem dei. et hec filiacio est
per nouam natiuitatem que fit in baptismo ut
inferius declarabitur. Sed nychodemus eum non in-
telligebat querit quomodo hoc fieri possit dicens. Qu-
omodo potest homo generatus in ventre matris
sue iterato renasci. Actum enim spiritualem
natiuitatem ignorauit Ideo sic exponit Augustinus
dicitur aperte dixit ei Nisi quis renatus fuerit
ex aqua et spiritu sancto. quod fit in baptismo non
potest introire in regnum dei. Et statim duplicem
natiuitatem hominis indicauit Vna que est secundum
corpus Vnde dicit Quod natum est ex carne ca-
ro est. et secundum hanc est filius hominis. et alteram
est secundum animam Vnde dicit Quod natum est ex spiritu
spiritus est. et secundum hanc est hic filius dei. In baptismo ¶
enim lauat corpus exterius et anima interius et
facit hominem filium dei Nota enim exterior
est figura locionis interioris. Vnde absque bap-
tismo aque nemo paruus nec magnus patet in-
troitus paradisi. Nisi in casu quod quis in ar-
ticulo mortis positus vellet baptizari et
baptizantem non haberet. Tamen non nychodemus
regnum dei non intelligebat stabat stupe-
factus et ideo dixit dominus ei Non mireris

quod si non videatur tibi difficile quod dixi tibi Opor-
tet vos nasci denuo Hoc est non debet que-
rere racione spiritualis generacionis quia tu hoc non sa-
cis causa vite corporalis. Et ostendit per exemplum causa
spiritus et ventus ubi vult spirat id est libere flat
et vocem eius id est sonum eius audis et tu nes-
cis unde veniat aut quo vadat. Non est nes-
sus eius et accessus est tibi occultus. Sic hoc non
cognitus querit nisi tamen de hoc racionem querit. Sic
est omnis qui natus est ex spiritu. Sed adhuc ny-
chodemus hoc non credens querit Quomodo hec
fieri possit. Dixit ei ihesus Tu es magister in
israel et hec ignoras id est non intelligis tu credere
debes quare Amen amen dico tibi quia quod
scimus loquimur et quod vidimus testamur et testimo-
nium nostrum non accipitis quod est signum magne duri-
cie Et ex hoc habemus documentum quod illud
solum debemus loqui affirmative et testificari
de quo scimus quod verum sit. Item in hiis quod
fidei est quendam non sed secundum credendum quod
ecclesia predicat Et quia nychodemus et iudei
sic duri erant ad credendum poterat xpus dicere
videlicet quod michael apostolus tibi dicere debeam que
quia si terrena dixi vobis sicut est exemplum de ven-
to et non creditis quomodo si dixero vobis celes-
tia credetis quia illa sunt occulta vobis Et
tunc vnum dico vobis de celestibus Quia nemo
ascendit in celum ad patrem equaliter nisi filius
hominis quia ego et pater vnum sumus Vel in celum
sua propria virtute post exaltacionem domini de virtute su-
a Vel in celum secundum glosam. Nychodemus Ascendes
pandebit iter ante eos. qui filius de celo des-
cendit per omnibus assumpcionem. et secundum hoc est filius
hominis qui est in celo et in sinu patris secundum di-
uinitatem Et sic xpus obscure loquendo ostendit
se esse deum et hominem Sed nychodemus non
intellexit. Quamuis quia sic esse quem miraculis
non dum sciebat nec eum filium dei per naturam esse
credebat. Sed quare sic obscure xpus locutus
est ei dicendum quod voluit sibi dare occasionem
ut audiret de doctrina eius et sic paulatim
traheret ad fidem sicut fecit. Et non quasi ex verbis
dictis colligeret quod nemo nisi in celum ascendere potest
dicit in humilitate prime descendere quam quis hu-
militer exaltabitur Et cum nychodemus ea hec
volueret in corde suo an possit ea intelli-
gere Dominus aliud verum de celestibus subiunxit
et dixit Sicut exaltauit moyses serpentem

in deserto usque in finem fine. Et quia Nychodemus
erat magnus magister in lege ideo xpus adducit in
medium huiusmodi hystoriam legis quam Nychodemus
intellexit secundum literam et non secundum figuram seu
virtutem. Et sic dominus eam exponens docuit. Secundo
ostendit passionem suam figuratam fuisse in lege
ut sic concordaret cum eius. Tercio ostendit baptismum
per quem est salus et recipit virtutem a passione sua
unde dicit ut omnis qui credit in eum sic designatur
passum. Vita consequatur scilicet per baptismum sicut supernis
dixeratur. Et ideo nota quod baptismus et prima et
merita nostra habent virtutem suam a passione xpi
per quam simus a peccato originali liberati a servitute
dyaboli absoluti deo reconsiliati et fratres xpi ef-
fecti. Post hec eciam quia xpus homini ignoto passionem suam
sic ad memoriam reduxit sic eciam laudavit dabatur
nobis intelligi quod eam debemus habere ante oculos
cordis semper quasi recente in recordacione tam
ardentibus amoris ut eum super omnia diligamus. ut
liberissime serviamus. qui in tantum dominus servire ser-
vivit nobis. Dominus sencietatis ut eum recamus quia
proprio filio suo non pepercit ad Rom. Dicit beatus
Augustinus ut ad exemplum passionis contemptacionibus
et adversitatibus fugiamus. Tercio ut nos temptacionibus ad-
versis etc. quod de facili vincatur si ad passionem
dei recurratur. Ut dicit Gregorius fragilitatis
est ut nos ipsum ad primum boni operis excitemus
etiam quidquid agimus nichil esse videtur si ad ci-
tiis domini passionis cogitetur. Rogemus.

Oratio devota per ebdomadam dicenda

Sapiencia que ex ore altissimi prodisti et
magister magnus qui a deo venisti. doce
me quero a malo declinare et bonum facere
terrena despicere et celestia amare. ut vete-
rem hominem cum actibus suis exuens et novum
induens quasi denuo natus regnum tuum
intrare merear et videre. Amen.

In festo corporis xpi

Caro mea vere est cibus Johannis 6°. Dicit deus

Homo quidam erat dives. Luce 16.
Cum dominus quadam vice predicaret multis
in presencia quosdam phariseos qui erant
in amicus glorie cupidi. et volens dominus tan-
gere vicia eorum ut revocaret eos a malo
et provocaret ad bonum predicabat contra a-
variciam et superbiam. Dicens. Facite vobis
amicos de mammona iniquitatis. De di-
viciis que sepe cum peccato acquiruntur. Phari-
sei vero ut dicitur Luce 16 non credebat ei sed
deridebat eum. Unde dominus attendens quod melius
credit exemplis quam verbis inducit exemplum ad
confirmacionem sui dicti scilicet de divite et paupere se-
cundum statum eorum in presenti et statum eorum post
mortem. Et isti duo proponuntur nobis quasi duo
specula in quibus possimus videre quid agere debe-
mus vel diligere vel vitare debeamus. Hoc exemplum
continetur in ewangelio hodierno. Dicit ergo ewangelium
Homo quidam erat dives et subaudi sed vana
erat. et dicit quidam quod forte non erat alius
quam ipse vel dicitur erat ceteris. Et dicit quidam
hoc et non designatur ex nomine propter tria. Primo
quod divites student super omnia magnificare nomen
suum quo voluerunt nomina sua in terris suis
Ideo dominus delet nomina eorum de libro vite ut
quasi ignoti apud dominum nominentur sicut non
Secundo ad ostendendum quod deus contrarius est mundo quia pau-
peres novit divites et eos magnificat mag-
nos reputat. Jacobi. Amicicia huius mundi est
inimica dei. Tercio quia ipsi magnificando et exaltando nomina
sua obliviscuntur dei sui. Ideo per plus nomen
oblitus est nomen eius. et iusto dominus in ulciscendo hanc
iniusticiam non vult esse memor nominis eorum per labia
sua. Sequitur. erat dives. i. habebat et ar-
denter amabat divicias. Non est malum habere di-
vicias qui bene utitur sicut Abraham. Loth
et Job. Sed nimis ardenter amare et inme-
rite pretiosum. Sequitur. Secundum est
ornatus per sortem quia erat. Qui
induebatur purpura et bisso et epulabatur
cottidie splendide. In hiis verbis ostendit
divites esse superbos. In ambicione. In amicitia
quia induebatur purpura hac veste non utitur
nisi ad vanam gloriam. Contra quod apostolus dicit.
Non sitis inanis glorie cupidi. In cor-
poris delectacione superflua quia induebatur
bisso ad cutis corporis hoc dicit apostolus Carnem
non curam nisi maioris in desideriis. In
ventris et gule complecione assidua quia
epulabatur cottidie splendide. Contra

f. 3a

qui dicit apostolus Videte ne gravetur corda vestra
crapula in crapula et ebrietate. Ex hiis col-
ligitur quod erat luxuriosus licet evangelium hoc tacet. — q[uesti]o
Quoniam vestis inglumies et vestium preciositas
nutrit et provocat luxuriam. Sequitur in evangelio Et
erat quidam mendicus nomine lazarus ulceribus
plenus qui iacebat ante ianuam eius cupiens sa-
turari de micis que cadebant de mensa divitis
et nemo illi dabat. In hiis verbis aliqua sunt ad
commendacionem lazari aliqua ad vituperacionem divitis.
Ad commendacionem lazari sunt hec. Primo quod nominat
Nota
a deo nomine proprio scilicet fidelibus amicis christi quorum
nomina sunt scripta in libro vite. Secundo de-
scribitur mendicus et infirmus ex quibus notatur pa- — q[uesti]o
ciencia quia nunquam murmuravit sed paciencer portavit
Tercio quia licet videret preciosa fercula pinguia non
murmurabat neque turbabat neque panem quem dabat ca-
nibus et hominibus non petebat sed potius micas ca-
dentes tabulis et porcis in quo commendatur eius
maxima humilitas. Ad vituperacionem autem divitis
est eius magna crudelitas que ostenditur in multis.
Primo quia lazarus iacebat ante ianuam ita quod di- — q[uesti]o
ves semper intrans et exiens eum videbat. Secundo quia
lazarus non petebat panem neque ferculum et dives
dedit canibus et porcis quam pauperi. Tercio
quia lazarus erat totus leprosus iste autem [illegible]
autem nunquam motus est ad compassionem. Quarto
quia dives crudelior erat lazaro quam canes
sui qui lingendo ulcera prestabant sibi re-
frigerium. Unde petrus Ravennensis Canes divitis
curabant ulcera pauperis magisterio nature. Di-
ves vero negavit naturam accusantem. Sequitur
Factum est autem ut moreretur dives mendicus et porta-
batur ab angelis in sinum abrahe. Bene dicit.
Factum est scilicet a deo spiritum liberante a miseria cor-
poralis pene. Non dicit mortuus est in corpore propter
et spiritum quia mors iustorum non est simpliciter mors — q[uesti]o
sed transitus de morte ad vitam. Et ideo est simul ad-
vert post mortem corporis anima pauperis portatur ab
angelis in sinum abrahe. Certe iste mendicus
et dei amicus non potuit in vita sua habere ob-
sequia humanitatis in morte non defuerunt sibi
obsequia angelorum. Et forte post mortem non habuit
qui portaret corpus suum ad sepulchrum. Nota hic
Circa quod est sciendum quod infernus habet 3es partes
Inferiorem ubi sunt dampnati. Mediam ubi sepeliti
mortui sine baptismo. Superiorem ubi sunt iusti
quos christus eduxit. Hic locus dicebatur limbus quasi
locus inter loca inferni extremus securus et quietus.
Sequitur Mortuus est autem et dives et sepultus est in inferno.
Mortuus quidam in corpore et anima et sepultus in in-
ferno. In hoc cimiterio sepeliuntur parrochiani
dyaboli. Corpus divitis fuit ductum ad sepulturam

a parentibus anima autem eius multo opprobrio a demo-
nibus est tumulata. Hic modo queritur Si dives
sepultus est in inferno aut hoc fuit quia negavit pau- — q[uesti]o
peri elemosinam aut aliud. Respondeo quod in evangelio hodi-
erno multa ponuntur dicitur de ipso ad probandam
suam dampnacionem. Primum est avaricia quia non pro
deo dabat sed corpori suo tam largus fuit quantum valet
de dapsilis dedit. Secundum est quia vanus erat quia utebatur
vestibus preciosis et sic perdebat ex vana gloria. Tercium
est quia nunquam faciebat et sic perdebat de gulo-
sitate. Et istud peccatum accidit nobis per adam et evam.
Sequitur Elevans autem oculos suos cum esset in tormen-
tis vidit abraham a longe et lazarum in sinu eius.
Hic modo queritur duo. Primo quomodo anima divitis — q[uesti]o
dicitur levasse oculos et vidisse abraham. Respondeo
quod anima que est iuncta corpori videt audit et opera-
tur per sensus et organa corporis anima vero exuta est et
a sensibus et corporalibus non habet. habet tamen sensus suos
spirituales quibus videt videt audit et alia que facit
spiritualiter. Sicut de angelis qui sine corpore videt sciunt [illegible] et cla-
mant sensibus suis et homo quod illic sui modo spiritualiter.
Secundo quomodo hii qui sunt in inferno et hii qui sunt in celo se — q[uesti]o
vident se mutuo. Respondeo secundum [illegible] usque ad diem
iudicii et mali vident bonos ut de eorum gloria
torqueantur et boni malos ut de penis quas mi-
serunt reddidet [illegible] deo gratias agentes [illegible]
gaudebunt. Post diem vero iudicii mali ultimo non vide-
bunt bonos quia tunc tolletur impius ne videat gloriam
dei. Boni quod videbunt malos ut iustitiam [illegible]
dei et tamen letabitur iustus cum viderit vindictam. Sequitur
Et clamans dixit. Pater abraham. Primum vocat eum
quem videns fuerat [illegible] Pena oculos aperit quos
culpa clausit. Miserere mei et mitte lazarum
ut intingat extremum digiti sui in aquam
ut refrigeret linguam meam quia crucior in hac
flamma. Hic modo sunt plures questiones
Prima est quare potius dicitur vidisse et petisse — q[uesti]o
lazarum. Respondeo quod divina providencia fiendum est in confu-
sionem divitis ut per alium videret et cognosceret la-
zarum super se elevatum sublimatum quem in mundo
despexit et ab eo mendicaret guttam aque
cui negavit micam panis. Et si forte dives
voluisset aquam petere ab alio non potuisset. Item
dives superius videbat lazarum et affligebatur
videndo eum quem putabat. Si iverit pro aqua
forte nunquam redibit et amplius non videbo eum
Si venit huc forte detinebitur in penis
Secunda est quare petivit guttam aque cum aquam — q[uesti]o
in copia magna animo posset prestare re-
frigerium. Respondeo quod hoc fecit propter tria. Primo ad ostenden-
dum quod tanta est penuria omnis consolacionis in inferno quod gut-
ta aque esset ibi aliquid refrigerium. Secundo quod hunc
se admoneret diligentibus quia parvum petit et tamen
peteret habere plus quam petunt. Tercio quia pu-

tabat quod si in hoc modico exaudiretur adhuc
exaudiretur in maiori sed deceptus est sicut apparebit
qo. 3a. quare iste dives cum ipse totus esset in igne quare
de sola lingwa conquerebatur Responsio quia ipse plus
in loquacitate peccaverat et voracitate quam in
aliis membris corporis et ideo pro penis lingwe amplius
torquebatur Vel quia oblitus aliarum penarum de lingwa
qo. wa solummodo conqueritur ¶ Item sed cum multe sint
pene inferni scilicet frigus fletus vermis stridor
dentium horribilis visio demonum et cetera quare de solo
igne conquerebatur Responsio quia pena ignis excedit
omnes alias penas et ideo magis conqueritur de igne
quia de eo plus affligebatur ¶ Sequitur Dixit
illi abraham fili recordare quia recepisti bona in
vita tua et lazarus similiter mala Recordare igitur
i. firmiter scias quod tu recepisti bona in vita tua scilicet
temporalia delectabilia cum magna cupiditate et sua
vitate. Et lazarus recepit mala adversitatis tem
poralis pene et site i. eo modo quo tu recepisti
bona lazarus recepit mala Audi modo iudicium
divinum quia tu pro illis cruciaris et hic pro illis consolatur
¶ Quod autem dicis quod mittam tibi lazarum ut det tibi
refrigerium non potest fieri quia magnum chaos i. fo
vea est inter nos et vos Hec fovea est inflexi
bilitas nostre sententie que sic confirmata est divina iusticia ut qui
volunt scilicet mali transire ad nos tuisse per compassionem
non possunt Dives vero audiens quod non compaciuntur ius
ti dampnatis subiunxit Rogo te ut mittas eum
Nota in domum patris mei ¶ Hoc dixit dives propter
duo Primo quia ipsum videbat affligi videndo
lazarum quem nolebat omnino si fieri posset eum ex se
mo mitti ut saltem ad tempus non videret eum Vel
cogitabat si venisset ad domum patris mei non redi
bit usque ad magnum tempus Secundo quia timebat fra
tres suos ad ipsum descendere ex quorum presencia magis
foret afflictus Vel non ex compassione fratrum sed pro
vitanda sua afflictione dixit hoc Cui dixit
abraham Habent legem moysi et prophetas
quibus salvari possunt audiant illos Et dives ad
huc instans dixit Non pater abraham i. non
sufficit eis si modicam fidem habeant sed si quis
ex mortuis ierit ad eos scilicet lazarus agent
penitenciam subaudi. Nam ideo venient in hunc locum
tormentorum ubi ego sum Hoc est quod quereba
dives scilicet quod lazarus amoveretur ab oculis eius
et quod fratres non essent in penis Et abraham
dixit Si moysen et prophetas non audiunt neque
si quis ex mortuis resurrexerit credent quia scilicet
non credunt vivis quomodo crederent uni mortuo
qui diceret se de inferno rediisse ad hanc vitam pub
lice diceret Tu nunquam ibi fuisti quomodo huc ve
nisti contra quod solus est non credimus tibi Vel
magis sibi illuderetur quam crederetur Rogemus

Dominus devota prece deum, dicendo vel
O Domine ihesu christe cum sis omnino paupertate
virtutibus plenus peccatorum vulneribus
medicinam animarum vitam tue positus cupientes
satiari de micis exemplorum que cadunt de mensa
divitum filiorum tuorum qui induunt purpura
passionum et epulantur cottidie splendide fer
culis virtutum Veniant canes doctores tui
et lingant vulnera peccatorum meorum ut mo
riens mundo deportetur ab angelis in sinum
contemplacionis celestium Audiam hic moysen
et prophetas declinando a malo et facien
do bonum ut ex mortuis operibus resurgens
percipiam vitam hic eternam Amen

Dominica 2a post trinitatis

Homo quidam fecit cenam magnam Luce
14. Dominus ihesus qui in mundum venerat
peccatores salvos facere quam diu fuit
in mundo laboravit in predicacione et exemplo suo quod ad
(...) volens homines ad statum salutis ad amorem
celestis patrie Unde scilicet invitatus ad prandium
a quodam principe phariseorum intravit Et cum dis
cumberet cum multis phariseis et legis peritis dixit
ad eum qui se invitaverat Cum facis prandium
noli invitare amicos et vicinos divites ne
forte fiat tibi ab eis retribucio sed voca pau
peres et fiet tibi retribucio a deo in retribucione
iustorum Et quidam discumbens cum eo dixit Beatus
qui manducabit panem in regno dei. Christus
autem volens confirmare verbum eius et ostendere quod ad
cenam vite eterne aliqui admittuntur et aliqui ex
cludantur parabola sua respondit et dixit Homo quidam
i. christus qui est verus homo de virgine natus et verus
deus dei filius Ab hoc notatur eius humilitas quod
cum esset deus nominavit se solummodo hominem Cum quod
fecit ambrosius: Fecit cenam. hec cena
est vita eterna et gloria vite eterne Dicitur cena
Nota scilicet propter cenam illa dicitur ultima refectio et post cenam
Nota ita in celo ubi est una dies cui nulla nox
succedit cum homo fuerit adeptus gloriam eternam
nichil amplius exspectat Et magnam vocem
dum faciebat qui est deus trinitas ¶ Mag
nus deus et magna virtus eius et sapientie non
est numerus. Vel vocatur quia est christus tamen secundum inestimabilis
est illis Vel propter tribus causa quandam que
omnium electorum omne delectamentum in se habebat
¶ Sequitur et vocavit i. invitavit multos i.
omnes homines vult salvos fieri et ad agnicionem
Et in hoc notatur malicia peccatorum qui contempta
invitacione et dei pietate elegerunt potius esse cum
demonibus in penis ¶ Et misit servum suum
hora cene dicere invitatis ut venirent ¶
qo. Hic 3a quo oritur Prima que sit hora ce
ne Dicendum quia si prima hominis non peccasset hora cene
communia fuisset quia omnes homines viverent mensuram eternitatis

xpi sine morte intrasset celum. Sed per peccatum ade clausa fuit ianua usque ad adventum xpi qui morte sua aperuit ianuam et apertam usque ad finem mundi [illegible] in die ascensionis incepit hora tene. Secundo queritur quomodo sit hic quod misit.

q°

Dus hora cene. Dicendum quod per predicatores et universitas predicandi [illegible] predicat [illegible] quod omnis auditor cum veste peccatorum abiecta nuptiale veste assumere [illegible] celum festinus ascendat. Tercio queritur que sunt fercula quae parata sunt. Dicendum parata sunt omnia [illegible] doctrina xpi in celo debemus comedere super mensam et bibere quod sic intelligitur. Sicut homo in vita corporali delectatur comedendo et bibendo cum amicis sic in celo erit inestimabilis delectacio anime et corporis. Anime cum in visione dei fruicione [illegible] et delicio corporis humanitatis xpi que [illegible] omnes sensus corporales. Et hec omnia [illegible] bucie do [illegible] figuratur [illegible] in eterna fabula in qua non [illegible] sed ultimum [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] Et inceperunt omnes excusare. Hoc dicitur per maiori parte quia pauci voluntarie veniunt. Et lucas dicit quod [illegible] excusare ceperunt [illegible] per illos intelligitur omnes qui voluntate dampnatur et excusationem non accipit a deo quia non est excusatio in peccatis. Primus dixit villam emi [illegible] Secundus dixit iuga boum emi quinque [illegible] Tercius dixit uxorem duxi [illegible] luxuria. Iste sunt radices ex quibus procedunt omnia peccata [illegible] aut [illegible] avaricia aut ad superbia aut ad luxuriam. Et [illegible] extirpetur de corde hominis non est [illegible]

q°

Secundo. Exi cito per decus [illegible] Exi cito in plateas. Misericordia [illegible] quod deus qui est [illegible] tranquillus [illegible] [illegible] quod deus nunquam [illegible] sed in peccatoribus [illegible] exceret ad [illegible] se habet deus qui de se offendere [illegible] expectit. [illegible] in hoc [illegible] [illegible] secundum [illegible] divinitas [illegible] quod sibi obediens [illegible] multum tienda [illegible] Et bona voluntas eius et beneplacitus [illegible] salute [illegible] quod de [illegible] [illegible] Per [illegible] [illegible] nobis [illegible] ut [illegible] [illegible] diligunt et per ea [illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible] peccata et odio ea [illegible] odio [illegible] Et [illegible] nobis [illegible] salutem [illegible] negligenter. Mittit ergo deus [illegible] ad vocandos [illegible] [illegible] ad civitates [illegible] ad nobiles [illegible] ad villas [illegible] ad [illegible] Et [illegible]

Primo vult predicari in plateis [illegible] sapientes ubi sunt mala ubi habundat peccatum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] que ibi sunt [illegible] maior [illegible] frequencia [illegible] non [illegible] alibi [illegible] predicari. Et [illegible] Dicendum [illegible] quod [illegible] pauperes et debiles [illegible] ad nupcias vadunt [illegible] alii excludunt [illegible] pauperes et ad maiori difficultate [illegible]

Secundo per hoc [illegible] domino dicens. Domine factum est ut imperasti et adhuc locus est. [illegible] quod [illegible] dicere domino suo ihesu xpo. Domine [illegible] imperasti. Tales sunt digni audire. Euge serve bone et fidelis. Et deinde mittit ad [illegible] Et quod [illegible] [illegible] intelligere [illegible] Conpelle intrare [illegible] anxietatibus doloribus et languoribus affligit quod [illegible] ad deum [illegible] [illegible] ut [illegible] Domine [illegible] Mala [illegible] nos [illegible] ad deum [illegible] nos compellunt. Dicens [illegible] [illegible] Dico vobis quod nemo virorum illorum qui vocati sunt [illegible] et [illegible] venire gustabit cenam meam. [illegible] et [illegible] excludi a visione divina et felicitate eterna [illegible] qui sic exclusus est in inferno inclusus est et velit nolit gustabit cenam ubi [illegible] pane [illegible] vino [illegible] Deut [illegible] [illegible] Aporl [illegible] [illegible] sapia [illegible] ad cenam dei [illegible] qua vocem [illegible] compellimur et [illegible] [illegible] excludet. Rogemus [illegible]

Oratio devota post [illegible] dicenda

Omne ihesu xpe qui omnes homines voles salvos fieri refectione celestis beatitudinis omnibus [illegible] et multos ad eam multis modis vocasti. Ne me miserum excludas ab [illegible] gracia [illegible] qua omnibus [illegible] et [illegible] omnem superbiam et [illegible] avaricie et cupiditatis [illegible] carnis et voluptate. Ne [illegible] alia impedimenta [illegible] et [illegible] Sed [illegible] pauper in [illegible] et [illegible] et debilis in [illegible] et [illegible] misericorditer [illegible] Amen

Dominica 3a post trinitatem

Erat appropinquantes ad ihesum publicani et peccatores. Luce 17. [illegible] in evangelio [illegible] [illegible]

q°

sumus ad celeste gaudium ad quod homo inducitur
per veram penitenciam. Dicto in ewangelio hodierno ostendi-
tur quod deus diligit penitenciam hominum peccatorum quia gaudium
fit penitencia in conspectu angelorum. Erubescat homo in
peccatis manens cum filius dei veniens in mundum pec-
catores vocavit ad penitenciam peccatoribus exhibens ve-
niam. In penitencia decedentibus aperit celi ianuam.
O deus quomodo ergo deus amator est hominum. Angeli
custodes sunt hominum, etiam peccatores desidera-
verunt omnium hominum salutem. Ipsi miseri peccato-
res dei et hominum ac angelorum voluntati contra-
rii sunt societatem diaboli. Contempnunt celum et vadunt
voluntarie ad infernum contra miserationes. Per suas in-
finitas licet longe maiores iniquitates, sic cupi-
dus pro ipsorum conversione et instinctu velle perdere.

Primum exemplum

Pietas dei in ewangelio. Erat quadam vice cum vellet dominus
predicare et essent publicani congregati ante eum. Erat qui-
dam societas publicanorum, id est notissimorum peccatorum,
venerunt ad predicatorem non se posuit. populus
congregatus est puerit ad pedes cum quasi sederentur
ut melius audirent eum. O summa pietas appro-
pinquare deo fide, dilectione cordis, contricione humili-
tate, compassione, oris confessione et elemosinarum largi-
tione. Talibus deus appropinquat miseracione gracia et dulce-
dine amicitia. Iacobus: appropinquate deo et appropinqua-
bit vobis. Sed inimicus dei aperuit os ad pre-
dicandum contra eum qui dicebantur scribe id est docto-
res legis moysi, et pharisei qui habitum et quod
sacerdotes habebant religiosi ut a populo haberent
in reverencia, qui ad predicatorem venerant non ut
addiscerent sed ut verbis Christum deciperent ceperunt
murmurare contra eum dicentes. Hic, id est populus, quod
notatur contra dei predicatorem est scilicet
populus indicat sed peccatores se ordinat. Quod peccato-
res ad se venientes suscepit recepit et cum
eis sepe manducat et bibit, quod dicat. Iam
sic peccatores diligit sine dubio peccator est. Hoc
autem dicebant ex invidia quia videbant famam
sanctitatis Christi augeri in populo et sua minui.
Doctrina Christum liberet a populo audiri et sua contemp-
ni. Et Christo nichil mali facere poterant.
Et ideo ex invidia moti ad predicatorem Christum dicebant
et miraculis eius et verba denigrabant populum a se
quela eius retrahebant, causam accusandi eum
quam ostendere querebant. O magna iniqui-
tas hominum perversorum qui non solum salutem veniunt
recipere non permittunt alios salutem querere. Hec
est spiritualis peccatum in spiritum sanctum quod nunquam dimitti-
tur. Et cum sic murmurarent Christus dimissa pre-
dicatione volens ostendere quod invidiose murmurarent
sua pietate erga peccatores magna existente
quamvis sit super omnia placabilis posuit duo exempla
quasi duo testimonia per que probat hec verba.

Primum est: Quis est homo ex vobis habens centum o-
ves et si perdiderit unam ex illis qui dicit. Ego
sum ille qui unam ovem perdideram scilicet genus
humanum et dimisi alias oves meas, scilicet an-
gelos in celo, et veni in mundum querere
hominem perditum et inveni eum quem fide de in-
carnacione mea suscepi. Posui eum in hu-
meris et in toto corpore meo redemi eum et
consiliavi et in die ascensionis adduxi eum
in celum. Et amici mei, id est angeli, congratula-
bantur mihi de hominis inventione et reductione. Propterea
fecit Christus conclusionem dicens. Dico vobis quod gaudium
homo qui ovem perditam invenit. Ita gaudium
est in celo coram angelis dei super uno peccatore
penitenciam agente. O felix penitencia que peccatores
deo reconsiliat, animas ab omni macula lavat,
peccatores letificat, omnia perdita restituit,
gaudium coram angelis generat, infernum claudit,
paradisum aperit. Voluit ergo sic dicere dominus. Vos
scribe et pharisei murmuratis de eo de quo
debetis gaudere. Nam angeli de peccatorum
conversione gaudent et vos doletis contra misericordiam.
Et mirabiliter ex peccatoribus perditis et fruebatur cogi-
tatibus ut convertatur et vivat. Ubi enim magnitudo
peccatis penitencia gloriosa esset misericordia et non ordinat
in murmure verbo quod esset enim, ideo gaudium
et peccatoribus dimittuntur. Mirabatur autem intra
scientia phariseorum qui sciebant per scripturas quod
deus exspectat peccatores ad penitenciam. Alioquin
deus statim post peccatum de peccatore faceret vin-
dictam. Et hii murmurant contra Christum qui adim-
plet dei voluntatem et benplacitum peccatores
instruendo et ad deum convertendo. Non est
hodie magis malus peccator in mundo quam
peccatores avertere verbo vel facto vel exemplo ne a
penitenciam aut [illegible] perdere ut perde-

2m exemplum

desperant. Aliud exemplum simile est hinc de
quo dicit: Que mulier habens dragmas decem.
Dragma est denarius in quo sculptu-
ra est ymago regis. Et significat animam que creata est
ad ymaginem regis dei. Volebat ergo dominus
sic dicere: Ego exemplo huius mulieris sic dili-
gentibus habeo in celo novem dragmas, id est no-
vem ordines angelorum, et decimam, id est hominem

perditum per peccatum. Veni querere. Et ad hoc accendi
lucernam quia humanam naturam meae uniui diui-
nitati. Et euerti domum quia exiguum praedicando
et miracula faciendo. Deinde posui hanc
lucernam super candelabrum crucis. Et hominem
perditum inveni et in scapulis meis eum redu-
xi. Et sic inventio hominis angelis materia gau-
dii fuit. Et sic ex istis euangelii possumus colligere
Christi ad nos ardentem dilectionem quia nos
cum tanto labore quaesivit et cum tanto dolore
redemit et cum tanto gaudio in caelo ferre
voluit. Haec sola dilectio deberet facere ad
inflammandum corda nostra de ipsius dilectione.
Angelorum circa nos materialem bonitatem quia gaudent
de peccatorum poenitentia conversione et perfectam iustifi-
catione de iustorum glorificatione. Haec bonitas
debet nos inducere ad gaudendum de profectu proximorum
ad laborandum ut possimus pervenire ad societa-
tem angelorum ut cum illis gaudeamus in caelis
qui de nobis gaudent existentibus in terris.
Peccatorum poenitentium qui ad Christi
praedicationem voluntarie veniunt in parabola
Christum se ponunt pharisaeis et scribis sicut mi-
nimi poenitentes laeti susceperunt et Christo adhaerentes
sunt ei obedientes. Beati peccatores qui talem
agunt qui peccata dimittunt et ad Christum confugiunt
et ei obedire volunt. Haec et cetera.
Poenitentiae dignitatem quam Christus ostendit per praedicat
quae fit gratia et agitur
in studiis convertendo quae sit gratia et agitur
hominibus utilis potest in terris fructuosa in
caelis. O quam beatus est qui in poenitentia vixerit
sed beatior qui in ea vitam finierit. Beatissimus
qui ad eam ardentem venit. Ad quam nos perducat.

Oratio devota pro exhortatione dicenda

Veni domine Ihesu quaerere servum tuum. Veni
pastor bone quaerere errantem et lassum
ovem tuam. Veni sponsa matris ecclesiae quae
dragmam perditam. Veni pater more patris ad fi-
lium prodigum ad te redeuntem. Veni non cum
virga sed cum caritate et spiritu mansuetudinis.
Veni ergo domine quia solus es qui possis er-
rantem revocare, perditum invenire, prodigum
reconciliare. Veni ut facias salutem in terris,
gaudium in caelis, et converte me ad te, et
da ut veram et perfectam poenitentiam agam ut sim
angelis occasio laetitiae. Domine deus salutis meae.
Domine Christe pro trinitatis. Amen.

Estote misericordes sicut pater vester mi-
sericors est. Luce 6o. Hodie euan-
gelium quandam praedicationem quam Christus

fecit discipulis suis. Ita quod in euangelio nostro sunt verba
Christi. Et quia praedicatio tota erat ad informationem et
eruditionem sanctitatis. Ideo non sufficit si eam
audiamus sicut sonat. Et si in ea fuerint aliqua
difficilia vel obscura declarabuntur et intelli-
gibilia fient. Dicit igitur euangelium quod dominus
fecit apostolos passuros multa propter eum docuit
eos de poenitentia et de perfectione sanctitatis dicens. Dili-
gite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt
vos, et orate pro persequentibus vos et calumpnian-
tibus vos ut sitis filii patris vestri qui in caelis
est. Alia littera habet: quia benignus est super gratos et
ingratos. Estote quia misericordes sicut et ...
mitis vester. Sit praecipit nobis misericordes esse. Si dimi-
... quibus temporale bonum facit quod pati est tolle-
rat ad poenitentiam exspectat ad se redeuntes sus-
cipit et honorat. Et loquitur dominus de spirituali miseri-
cordia quae est non movere odio vel livore vindic-
tae contra inimicum vel iniuriam irrogantem
sed ex toto corde dimittere. Unde subdit: Dimit-
tite et dimittemini. Unde non sunt excu-
sabiles qui temporalis corporalis sunt omnia opera
opera misericordiae temporalis corporalis sunt omnia opera
pietatis. Nam sine ipsa non sunt perfecta virtutes
vel utilis poenitentia vel salus vera. Anima enim quae ... odit
proximum suum vel fratrem contumeliis offendit
homicida est. Haec est amoris sui perceptio domini
licet grave videatur et repugnet appetitui nostro
qui mutuo vilescit omnium divitias. Et tamen bonum est et
utile propter tria. Primo quia odium aufert meritis
tranquillitatem perdit devotionem inducit dei obli-
vionem. Dissipat omnia bona operationum obligat
ad aeternam damnationem. Secundo quia istius praecepti
observatio obtinet a deo remissionem peccatorum dei
reconciliationem et sanctitatem. Tertio quia ex hac
observatione fit filius dei et fit dignus eius pro-
tectione et in caelo fruetur eius dignitate et heredi-
tate. Et addit dominus: Nolite iudicare et non
iudicabimini. Hoc est dicere: Ita boni sitis ut
si videritis aliquos peccare sine causa vos sed
contra proximum sine causa domini non statim perficiatis
iudicium in corde vel ore quia talis sit incorri-
gibilis quia hoc iudicium dei est et non hominis. Unde
de meritis et dubiis utrum bono vel malo
animo fiant nescitur non debemus contra iudicium proferre
re in malam partem quia tale iudicium peccatum est.
Et ideo subdit: Et non iudicabimini sicut a deo
qui nullum peccatum dimittit impunitum. No-
lite igitur iudicare diversitate sua mundi. declarata ut

Dubia sz vos ipsos iudicate ea vos in corde
pgitoez In oe pgressioz Et no iudicabimini
a deo qr no punit deus bis in idipsum Multos
enim cruciendo sunt meta falsa et distorta iudi-
cia que ex caritate no procedunt Pagim aut dus
instruxit illos de mia corpali dicit Date et
dabitur vobis Hoc sz dicit date tpalia et da-
bitur vobis corporibus et meritis vie pauperibus
ta etiam Etiam bta gratitudo ex pitatis
etiam Psi fuit duo fratres qui intrauerunt monas-
terium sz date et dabitur sz cierto vno sz da-
te scilicet crescit alter sz dabitur Hoc credit
exm de abbate qui dicebat abbas date vel
date hic elemosinas no hospitibus sz pauperibus fr
quod habundat ac hylarit Cui ipse dabitur
in simile vino in ethica ethicorum Mensuram
bonam coagitatam et supereffluentem dabunt
in sinum vestrum qr ipse est tota eorum que sit
dabitur vobis Et no qr dicit mensuram bonam vel
Mensura bona e mensura meriti et vnusquisque
recedet ampliorem sicut recepit Mensura
conferta e mensura spei qr vnusquisque plus sperat
quia a deo meruit Et hanc implet deus Mensura
spes electorum dicitur Mensura coagi-
tata e mensura desiderii qr libus eius pt hoc desi-
derare qua sperare Nichil enim vt vacat eporum
si nulla habeo spem de ipso habundo possidendum
desiderare Et si deus postquam dederit de libus
qui meant qd sperauerit dabit eis qr qd
desiderauerit et cogitauerit accipiet Sep
Cogitacio corum apud altissimum sz pleno
pro Reliquie cogitacionum diem festum agent ti
sz no sit impii no sit qr no implebunt eius mod
sua meriti Nam enim habebunt meritum sz supplicium
Mensura fidei Spes tua eum spem vnde ipsi
perierunt de morte Spes impiorum pe-
ribit putrescet Nec mensura desiderii pro
desiderio peccatoris peribit Nam cogitacionum cogi-
tat enim sz bud hic in hac vita sz bud hic
hoc debeat in alia sz de quo sit cogitacionibus
piorum quod vane sunt qr no implebit Et
ps ta vana dies eorum cogitauerunt Ladd
quippe mensura qua mensi fueritis remetietur
vobis Hoc ps intelligi et de bono
et de malo Hoc e sm exigenciam culpe e mensura
sua pene Et sm mensuram meriti e mensura
premii Sm secundum qr lita sonat Voluit dus
hic dicere Cum instruxit vos de corporali et
spirituali mia ipso consilio ut habundat caritate
misericordia . i . habundat et largit Di-
mittat et dimittatis et remittetur qr dimittit
vobis suas Iterum habundat et cessatio
facietis electorum qr deus habundat in celo
et reduet vobis Hoc sz dicit etiam ipse me-
sura vel Et ad dus hic dixisse ad discipulos
meriti celis ad audiendum verba eius ad confirma-
tum eorum qd dixerat proposuit eis hac similitudi-
ne et exm dicitur Nunquid potest cecus cecum ducere
nonne ambo in foueam cadunt Hoc e dicere
sitis etiam hoc ita pudici sz docui vos ut
possitis vos alios ad fidem et ad ipsa posterum
salutis adducere aliquin contingit vobis sicut
ceco qui ducit cecum qr ambo in fouea ca-
dunt pdicantes Et ex hoc datur intelligi qr p-
latus habens curam animarum debet habere bona et
competentem sciam aliquin cecus ducet cecum qd
e valde periculosum sibi et subditis Et ad hoc
est sm glosam Augustinum pt subditum a p-
lato suo instruere declarare et hoc e discipulorum
iudicare que sunt qui sciat eum de puteo ea-
dere et pro pdente educere Et addidit dus
ad hoc verum dicens Non e enim discipulus super
magistrum pfectus aut omnis erit si sit sicut magis-
ter eius Et vos estis doctores Et vos dicit
sz Ego qui sum magister vester doceo alios
vos ad ex et vos qui discipuli mei estis non
maioris estis pfectionis in scia et vita qr ego
sz discipulus tuus est pfectus qd sunt sicut magi-
stri Et vos estis doctores pfecti sicut fuit mi-
nistri mei Et ex hoc colligitur qr e vir discipulus
ipsi qui doctrinam ipsius sequitur et vitam sua
p modulo sue vite sue conformat Item dus
vobis ad hoc ondit per verba qr vitam pdi-
cantis et doctoris dicens in prophesia dixit
loquens generaliter de hiis In qui vides aut
pdicans Quid autem vides festucam in oculo
fratris tui trabem aut que e in oculo tuo
no consideras Aut quo modo potes dicere vel
Voluit dicere dus qr platus et pdicator in-
iusta no pt vitam aliorum reprehendere qr sibi
no credit ymo ab auditoribus saltem in corde
dicetur Medice cura te ipsum Plus n. debz
pdicare vita pdicatoris quam lingua . i . Hoc
e qr vir estis et gnsto pdicatoris tu dicere
exemplaris et verbalis Apud Cui audit
dicit veni Et sz glosam spiritualiter e pdicator
qui vita laudabilis no est Ideo sequitur
pdicacionis auditor qui qr audit et magis

fiunt deo dediti ꝑ Item sed nequiquam quia
nunquam predicatorem audire curat Ita qui fre-
quenter audit et tamen a peccato non cessat Ex quibus
verbis congestis possumus quod predicatoribus audi-
tores oportet esse familiares dei et amicos ut
labor eorum non sit vanus sed fructum habeant hic
in presenti et in futuro gloriam sempiternam Amen

Oratio devota pro eisdem dicenda

O Domine Ihesu Christe qui docuisti nos fra-
terne amare omnibus et non invidere. Da
michi predicatoribus perfecte ut tibi per te valeam complacere.
Voluisti nos ut demus et utique confer-
re. Petro
te vis quia suis sermonibus ut impleam. Peto
quia iubes quero quia sapis pulso quia de-
sideris. Qui me fecisti petere fac accipere quia
dedisti querere fac invenire Da domine. qui
docuisti pulsare aperi pulsanti ut possim de-
votione a te hec desiderare A te hec impe-
trare. Da quod efficiam. custodi quod exigas
ut velis et agas quod placet Amen

Do[minica] quinta post trinitatem

Cum turbe irruerent ad Ihesum ut au-
dirent verbum dei etc. Luce v° Evan-
gelium hodiernum continet verba sancta et devota historia
dicam Ita apostoli usque ad finem loquitur de
predicatione miraculo operatione et de eius dis-
cipulorum scilicet de petro Johanne et Iacobi ex eius
vocatione mirabiliter confirmatione Verba textus evangelii est
plena dulcedine et apertum dulcis devotione expo-
sitione Sed super modum dulcissime devotione attende
et observatione Dicit quod verbis lucas scrip-
tor huius evangelii ut dominus Ihesus desiderio ad
predicandum Venit solus ad stagnum id est ad lacum
galilee qui dicitur mare tyberiadis Et quod ibi
stetit erat per omnes vias et semitas concursus populi
de civitatibus de castris et villis qui ex fama
commoventur eum ibi esse Et quare sic currere
bat audiret scilicet ut ex eo ad Christum audientes verbum
dei Plures causas eorum movebant ad currere
dum populum Nam alius ibat ut videret mira-
cula que faciebat Ihesus eum quia per pietatem
vocando sanabat omnes infirmos agendis te-
nebat benignitate Aliqui ut eum propter pietatem
ire videant videndi Alii ut audiant verbum
dei Qui tamen libenter audiebat verbum dei
de ore Christi quia mirabiliter eorum commovit audi-
endo demulcebat. corda inflammabat et
mens dimittebat Item cum mirabiliter et ve mo-
ventis quia eius dicit ceteris comprehendibus re-
bellibus apprehendit Matheus vi Nolite solliciti

esse dicentes quid manducabimus etc. Ita te vox
perfectis quia non docebat sed scribe et pharisei sed
sed potestate habens ut dicitur in quinto capitulo Johannis Omnes
nisi. manducaverit etc. Ita te vox verbum quia
ventis imperabat et mare placabat. demones
fugabat. mortuos suscitabat peccatores iusti-
ficabat

Incomparabilis Johannes Nunquam sic locutus est homo
Verba dulcia audit verbum dulce Illo verbum venire
instabat peccatores in multis Ego sum pastor bonus
Johannes x Vado vobis parare locum Johannes
Verba sunt Johannis Qui sequitur me non ambulat in tenebris etc.
Alii fecerunt voluntatem patris mei quod sic docuit
Excellenter quia de trinitate p[er] maiestatem et unitate eius
aptissime docuit de gaudiis paradisi de penis
inferni de tribulationibus et certis de fine mundi
Dum vero turbe conveniret et omnis vellet ei appro-
pinquare ut melius audirent et intelligerent eum
Ihesus autem considerans quod si maneret in terra pa-
rum turbe nimis adveniret et comprimeret aut que-
me inferret aut nimis quarere audientes apprehe-
derent quamquam et vidit duas naves in terra pa-
piscatores autem non erant in navibus sed exierant
ut lavarent retia erant Socii autem pet-
erant Iacobus et Johannes fratres et non sunt sicut
tam familiares et amici Et eorum duas ascendisset in
unam navim statim petrus et socii qui erant navi sub
navim ut incitetur cum eo ponendo quia habebant
retibus in navim Non enim habebat famulos quia custodiret
in navem Non eum habebat famulos quia custo-
dirent et de actu piscatoris videbat
Attende benignitatem et humilitatem Christi ad eum
venientis de mundo. infirmum pauperem eligebat
vite ducebat pauperem Plane sanctitate pau-
pertatem elegit et eum meruerit Et quod fuit de ea
rogare interit petitum et socios ut navim aliquan-
tulum elongarent a terra Et pauperes rogat
de quo supplex iustis consideravit et omnia quod facili-
ter habent. qui omnia que agenda sunt ad obedien-
tiam imperavit. eorum id quod de celo Recte nimis
te possueritis noli extolli etc. Et confestim
petrus et socii eius duo quasi per preceptum sus-
ceperunt navem elongarentur a terra quod deus
placuit Et ut missio fuit quamvis de peccato au-
sus fuit eum duo navem intrare. eum in sit
audire cepit ei appropinquare et eum tangere quando
Duo in navi Et quia tanta reverentia habebat ad eum
quod nullus in navem ab eo ausus fuit nisi eum
eorum quasi. et sicut voluit exspectare et
silentio dare aut eos laceret aut eis diceret

quid agere debent. Secundo cum duxisset a terra fecit
eos sedere in ripa laci super terram, et ipse sedebat
in navi, sic eminens ut posset ab omnibus videri
et sic silencio recepto predicare. Et docet de navicula
q° turbas scilicet sedendo. ¶ Hic movetur questio quare
dominus predicans potius [illegible] quam in terra esse voluit.
Dicendum quod ipse tunc per hoc ut ostenderet quod predicator non debet
esse de terrenis sed de celestibus. Secundo ut daret in-
telligi quod auditoribus [illegible] debet declinare
contra amaritudinem prime, non indulgentie complacentis
humane. Tertio ut doceret quod predicator debet distare
a populis in vite sanctitate et conversacione. ¶
q° Hic queritur quare dominus sedens docuit. Dicendum quod
ipse in hoc ostendit se esse magistrum celestem et dominum
[illegible] terre ac celestium et iudicem [illegible] terre. Sedere
autem et stare ad tres personas pertinet scilicet ad iudicem
dominum et magistrum. Et ipse est dominus et magister ac iu-
dex vivorum et mortuorum a deo constitutus. Actuum x.
Et ergo dominus facto fine predicacionis dixit Symo-
ni, qui erat maior inter eos qui erant in navi:
Duc in altum, i. longe a terra ubi est alta et profun-
da aqua. Ambrosius super hoc dicit. Sibi laxate retia
in capturam. Hoc autem dixit dominus non ut delectaret
in piscium captione sed ut ex miraculo quod fieret collecti
Symon et socii cognoscerent virtutem eius et crederent eum.
Et cum omnes qui erant in navi de verbis Christi mi-
rarentur, Symon [illegible] eius [illegible] michel dicens pe-
titus [illegible] maior et fide plenior locutus est
pro se et pro sociis dicens: Preceptor per totam noctem
laborantes nichil cepimus. Preceptorem eum nominat
ac si diceret: licet videatur in lacu pisces non es-
se, aut forte de lacu fugisse, tu tamen potes precipe-
re quibus ut pisces producat et piscibus ut retia
submittant. Et ideo liber non licet sint plurimi
qui per totam noctem laboravimus et infructuosi quia nichil
cepimus, tamen in verbo tuo laxabo rethe. Et cum
hoc fecissent ceperunt piscium multitudinem copi-
osam. Rumpebatur ergo rethe magnis piscibus ita
plenum quod non poterant [illegible] trahere. Videns Petrus et
socii innuerunt eos qui erant in alia navi ne
capientes unius navis vacua haberet. Vocaverunt
eos ut sibi auxilium preberent. Qui venientes
ambas naves impleverunt piscibus ita ut
in navicule pene mergerentur. Vide miraculum tot mi-
lia piscium que erant per lacum dispersi subito ad mi-
nus [illegible] convenerunt et se ipsos in rethe gelucerunt.
Sic res bestiales irracionabiles creature qui deo obediente con-
venit, quod irracionalibus sibi facilius obedit. Item
attende quod Petrus in nocte laborabat et nichil
capiebat in die sed rethe mittebat et super
plenitudine invenit. In quo notatur secundus status

hominis scilicet status peccati per noctem. Et status gratie
per diem. Ad Thessalonicenses. Omnes enim vos filii
lucis estis et filii dei, non noctis neque tenebrarum.
Qui vero in die i. in gratia existunt, si modicum
laborant sunt condigne et super spem [illegible] percipit
mercedem. ¶ Hec ergo Petrus videns tam grande
miraculum territus procidit ad genua Ihesu dicens:
Exi a me domine quia homo peccator sum, quasi diceret: Non
sum dignus stare in tua presentia. Nesciebat quod
dixit ut docet Lucas. Stupor enim circumdederat
eum et omnes qui cum ipso erant de visione mira-
culi. Non sapienter locutus est Petrus dicens: Exi. Infirmus
enim medico ad se venienti recede a me
quia infirmus sum [illegible]. Excusatur tamen quia non studio
malicie sed humilitatis affectu hoc dixit. Dominus
autem confortans eum dixit: Noli timere
scilicet ex hoc magnitudine miraculi, quia sicut nunc figuraliter
fuit captivus in sagena piscium, sic eris capi-
ens homines. Et sicut nunc una tractu cepisti pis-
cium multitudinem, sic una predicatione tantam
multitudinem hominum converteres ad fidem Christi quod omnes
qui audierint mirabuntur. Et hoc impletum est
quando Petrus spiritu sancto in penthecoste predicante
tria milia hominum convertit. Alia die quinque mi-
lia. Et in hoc petri cognosci gratia et virtus predicatoris
que sine miraculo sit. Sed contra ministerium [illegible] opera
ad conversionem peccatorum et confirmationem bonorum. Psalmista:
Sic erit verbum quod egredietur de ore meo non
revertetur ad me vacuum. Dominus vero peccatori
confortavit Petrum dixit ut naves reducerent
ad terram. Quo facto exiens de navi cepit
ire quasi volens Petrus et socios relinquere.
Sed illi amore eius succensi tam ex miraculi vi-
sione quam ex eius sancta conversatione et illustratione
et magis interius operante divina inspiracione
statim sine aliqua dilatatione secuti sunt eum
ut de cetero essent domestici fratres et
amici, et primum fuit eius discipuli. Qui
[illegible] quod qui Christum audivit doctrinam et exempla eius
ut perveniat ad ipsum debet relinquere omnia et pro ea
vendere. Qui abscondit omnia pro ea sua non
[illegible] qui [illegible] confessus fuerit et reliquerit eam mi-
sericordiam consequetur in proverbiis. Sic et ecclesiasticus sit
contra amorem mundi Jacobus. Amicicia huius mun-
di inimica est dei. Amor sui Lucas.
Qui autem sunt per hoc eam. Amor parentum Matthei.
Qui amat patrem suum aut matrem plus quam me
non est me dignus. Ad penitentiam mollicia sit
contra peccatores mala. Thobias. Ne quando cum ista
mulieri fornicacionibus discedere sua. Corin-
thiorum [illegible] [illegible] mores bonos colloquia prava
bonos

pigricia ad agenda bona spiritualia. Secundo ad est
piger ad confitendum. orandum et verbum dei audiendum
ecclesias visitandum aliena consuetudine et elemo-
sinas dandas contra quod dicit apostolus Sollicitudine
non pigri. i. sollicitudine sitis pleni ad bene o-
perandum. Sed tempore hiemali nos pigri. quia pigricia
inducit ociositatem que mala multa docuit. Ecclesiastici

Oratio devota pro ebdomada dicenda

O Domine Ihesu Christe fac me per audientiam
ad audiendum verbum dei inspice. sed sic
predicatores ac defectum et hoc operacionibus
ab omni avaricia. adulacione et inanis glorie
laude. nam religiosis a terris conducti
in ea querendo sede. et per exemplum aliorum bo-
norum in proficiendo contemplacionibus. In nomine tuo in-
spiracionis vicia laxare. et in aquis tribula-
cionum corporalium miseriarum eternarum consola-
cionum concludi. Nota et Ihesu me miserere
ad tuum sanctum desiderandum. quatenus eam celi-
quendo. ad tuorum pauperum meam coniunge

Dominica 6ta post Trinitatis Confirmat Amen

Nisi habundaverit iusticia vestra plus
quam Duo vero tangit in ewangelio quod
primum est super omnia que possunt dici vi-
tandum et metuendum. Aliud est desiderandum
et diligendum super omnia que possunt cogitari. Primum
est Non intrabitis in regnum celorum nisi habundaverit
etc. in primo columne Hoc est si habundaverit iusti-
cia vestra intrabitis in regnum celorum. Primum vero dolo-
rosum et gemebundum Non intrabitis et super omnia
gaudiosum intrabitis Et quia malum non vitatur
nisi cognitum neque bonum diligitur nisi prius cognoscatur
videamus hystoriam ewangelii. Dicit ewangelium quod dominus
doctor et informator glos in prima hominis de mo-
et fecit videndi in extra dixit eis Nisi ha-
bundaverit iusticia vestra i. nisi fuerit maior quam
scribarum et phariseorum non intrabitis et ergo
non intrabitis Et hic nota 2o primo quod homo
perdit i. qui excluditur a regno perdit eum di-
visionem omnia gaudia et delectabilia excedentem hec
dignitate celi et angelorum societate. O quam felix
et flebilis perdicio. quam miser est qui dum cogi-
tat sed nimis sero quod hoc dampnum expectat
2o quod malum quod meretur sic exclusus quia de
gloria celesti ad infernum decidit ubi a quorum
societate et beatitudine multitudinis et acerbitate in-
Et ad duo hec dixisset Non intrabitis vel
statim audet iusticia scribarum quam sicut non
intratur in regnum celorum Dicit Audistis quia dictum
est antiquis Non occides qui autem occiderit
reus erit iudicio Hoc est unde de dictis per-

Nota

tis quia scribe et pharisei sic exponebant qui
occidit manu secundum legem moysi debet occidi et mor-
te moriatur sed qui per iudicem perit mortaliter Unde secundum
eos iudicium patrat odio animicidium secundum
legem et sic dei offensionem Sed ipsi male distingue-
bant et possunt docebant contra eum non solum se per
delectum dei et Christi et odium est contra delectum
mandatum quia odium est peccatum mortale Sed iusticia
scribarum et phariseorum sic servata non permittebat
eos intrare in regnum celorum Et ideo dominus addidit
dicens Ego autem dico vobis non solum sed nova
lege dante per quam intratur in regnum celorum Ta-
lis qui irascitur fratri suo vel amico vel do-
mino qui ira casus sit. dico ista ducentia quod dicit odium pri-
mo casus reus erit iudicio i. dignus et accusacionis sit. Speci-
da et sic non totum habere. Iterum dicit Qui autem
dixerit fratri suo racha i. voce vel facie aut subtrahere
loquele. cordis indignacionem ostendit reus erit
consilio i. signis peccatum Sed signis est quod consequitur ad
consilium iudicii ut iudicet et condempnet quod sit
pena accusatus In qua est locum adhuc desistunt
Qui autem dixerit fatue i. manifeste prorumpit ad
via imperii reus erit gehenne ignis i. adhuc
signis peccatum quam prius vel 2ti Sed signis maior est
accusacio scelerie penalis. qua deliberacione pro-
cede sine Nota dominus in hiis ostendit quod gradus sunt
in culpe et per quos in pena In culpa primus 5
dicit est primum cordis Nota 3cia opus 4ta consue-
tudinis Sed per primum cordis ira pena datur
et si primum omnibus ille addatur et si opus ille datur
addatur peccata multiplicatur quia per quod inculpatur
est et mors plaga ut dicit Et hic per-
tinet quod dicitur dictum ad delectum predictum Non occides
sic intelligendum sed ut non occidas corde
sed odio Vel voluntate occidendi vel appetitu
vindicte Ita autem dicit vel homo ipsum occidat ore
dicte aliquo insultando vel detractando. vel non ore
consiliendo dando. unicia vel divinis in-
gando. opere sed nimium auxilium prestando Sed in
eum Christi i. aliquibus hominum fratris sed ipsum diligerent
non est dubium quod et ipsum corde odio habuit
vel ore blasphemavit. Nota iniuria i. aliqua opera
peccata ei nocebit Ita in delicto Christi
et plenitudo legis quia qui Christum diligit legem
implevit Debemus eum legem servare Christi
diligere corde ore et opere aliquam non oblacio-
nes vel elemosine vel multe sacrificia deo pla-
cent Dominus autem adiunxit conclusiones super hiis

que dixerat. Si ergo offers munus tuum ad alta-
re et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid ad-
versum te id est rancorem vel odium quia eum lesisti aut
actibus aut verbis aut factis. Relinque ibi munus
tuum ante altare et non offeras nisi ad demundi po-
tas. Sed vade prius reconciliari fratri tuo. Vade pe-
dibus corporis si presens es, si vero absens es vade af-
fectibus cordis et de iniuria sibi irrogata de-
precaris et in corde proposito satisfaciendi habeas. Et
tunc veniens id est in templo offerens sis deo et fratri
tuo reconciliatus offeres munus tuum. Et quod hic dici-
tur de eo qui iniuriam intulit intellige de eo etiam
qui iniuriam sustinuit si eum incongrue indig-
natione rancore vel odio motus fuerit. Et hinc
in ewangelio sunt duo notanda. Primum quod dilectio proxi-
mi qua includitur dilectio dei est via per quam intratur
in celum. Et quod odium et omne peccatum huic dissimi-
le est via per quam homo excluditur a regno celesti.
Secundum quod offerentes non perfecte munera deo placent hoc
patet in abel et kaym. Rogemus.

Oratio devota pro eadem dominica

Domine Jhesu Christe qui contritis spiritu nobis
vero etiam promisisti ut nostra superhabundet
iusticia. Da michi tuam te et proximum diligere sincere
et opere ac legem tuam non solum sed habundanter
implere. Custodi me ab ira et offensione proximi
ut munus cordis mei et bonorum operum quod tibi de-
vote immitto acceptum sit in altari tuo. Concede michi
clementissime deus a concupiscentiis et affectibus malis
[illegible] omne incitamentum declinare. Ut sic a pec-
catis [illegible] a tua iniuria valeam abstinere et tibi in di-
ebus meis placere. Amen.

Dominica septima post Trinitatis

Cum turba multa esset cum Jhesu. Marci 8.
Dominus ewangelium narrat de quibusdam spirituali-
bus que fecit dominus in vita id est hominibus
et sunt tamen duo miracula in [illegible] aliud
non [illegible] estivo tempore. In primo plures reficiuntur sed
quinque milia. Hic in secundo pauciores quia quatuor milia. Et
[illegible] quia plures conveniunt ad quinque [illegible] sicut prime
[illegible] quam in estate. Dicit glossa mathei
qui de hoc quinque plenius loquitur. Dominus videns
[illegible] sicut [illegible] mare galilee vel prope [illegible]
[illegible] ferebat et fama sanctitatis sue divulgata
fuerat. Ascendit quidam montem et sedet id est erat
[illegible] post [illegible]. Et erat turba id est societas
virorum ac mulierum audientes eum ibi esse assumptis
secum infirmis suis venerunt ad eum et quibuscumque
[illegible] infirmitatibus [illegible] subito solo vo-
luit omnes sanavit quo omnes admirati sunt.

Et post Nota quod nequaquam aliquis infirmus vel pau-
per fuit qui recessit ab eo sed beneficio sa- Nota.
tiatus. In quo confunditur secunda miseria pecca-
toris et negligencie qui aut timet pro magnitu-
dine aut diuturnitate aut parvitate multitu-
dine ad misericordiam Christi non accedat qui pro peccatis ho-
minum lavandis voluit sanguinem suum funde-
re amanter. Et tunc id est laudaverunt et magni-
ficaverunt dominum. Apostolus. Ecce homines benedicti qui
de beneficio accepto egerunt gratias. Sed multi
sunt qui de beneficiis perceptis ingratitudinem et ali-
qui donorum deo nequaquam gratias agunt. Immo frequenter
in propriis donis deum offendunt. Colossenses 3. Col-
laudati estote id est de beneficiis gratias agite.
Secundum completo miraculo et forte licet magnum non ex-
pleto quia iam dies erat inclinata et instabat hora ves-
pertina et locus in quo erat desertus erat id est longe
ab habitatione hominum positus et plus erat
ieiunus non habebat quod manducet quia per 3 dies
[illegible] post eum pro predicatione eius de finibus
suis et consumpserunt cibos quos secum portaverant
[illegible] aut vocatis discipulis dixit. Misereor super turbam. Nota.
id est habeat ad primum. Nota quod deus miseretur [illegible]
[illegible] sine peccatis [illegible] et pecuniis [illegible]
peccatis misertus omnium dispensans [illegible] hominum
[illegible] etiam egenorum [illegible] pauperis
[illegible] misericordia dei separantur [illegible]
in [illegible] tendebat. Et assignat duas causas
sue compassionis. Prima est quia ipsa per [illegible]
domibus et negociis suis ex multa devotione
et devotione eum sequebantur. Alia est quia erant
ieiuni non habebant quod manducarent. Et de loco [illegible]
[illegible] multum distabat. Et ne eos multi in-
venes et debiles [illegible]. Et ideo dixit. Si dimi-
sero eos ieiunos plurimi deficient in via. Multi Nota.
enim de longe venerunt. In hoc facto instruit
nos deus in duobus. Primo ut compatiamur infirmis
[illegible] et egenis quia sic [illegible]
[illegible] ut deus [illegible] in hac peregrinatione semper
pascamus animas nostras pabulo verbi divini. Na-
[illegible] sicut subtrahitur cito deficit in via
[illegible] et [illegible] cor de [illegible]
deficit. Discipuli vero de rebus deum [illegible]
dixerunt. Unde potest in hac solitudine sa-
turare multitudinem populus. Et [illegible] quo.
[illegible] qui viderant aliud miraculum de quinque pa-
nibus non sic desperabant dominum [illegible]
[illegible] eos velle pascere [illegible]
[illegible] apud se cibaria non habebant
[illegible] loca ubi victualia [illegible] multum
distabat et cum quibus deberent emere.

Iste in hoc ewangelio tria notantur de divina misericordia:

1° Promptitudo misericordie — Misereor super turbam
2° Causa motiva misericordie — Quia ecce iam triduo [illegible]
3io Effectus misericordie — Manducaverunt

pascebat et eo docebat animas potius [illegible]
¶ Sed quod Christus discipulos interrogavit glossa dicit ut cum [illegible]
panes haberet ut ipsi ex hoc intelligerent quod ipse
[illegible] esse miraculi et patet secundum evangelium
At illi dixerunt septem, et statim precepit turbe ut sede-
ret super terram. ¶ Et non habebat discipulus eius panes
[illegible] et hebat aliqui pueri secum qui porta-
vit necessaria. Et quod forte ille puer [illegible]
in prandio puer portavit ut haberet in cena
Nec mirandum quod tam pauci erant quod dominus cum
discipulis ita parce vivebat quod illi panes potuerunt
sufficere eis ad unam refectionem. ¶ Et quare domi-
nus qui de quinque panibus fecit miraculum voluit
cum panibus [illegible] septem. Dicendum quod hoc convivium
significat celeste convivium ad quod pervenire non potest
nisi per septiformem gratiam spiritus sancti. Posuerunt
quod si homines [illegible] mix parati [illegible]. Alia quod
in celo reficiendi sunt debent sedere super terram
id est affectiones carnales ab eis abscindendo
que multitudo [illegible] Beda dicens temporales
eas in ordinate non amando. Et qui amat tem-
porales [illegible] non capiet ex eis. ¶ Et moraliter vi-
[illegible] ita cito Christo obedientes sunt ponendo
[illegible] ordinate magis [illegible] loco deserto erat
et apud [illegible] nulla victualia erant. Dicendum
quod ipsi in Christo tantam fidem posuerunt quod [illegible]
[illegible] se posse pasci ab eo. ¶ Fidelis po-
puli laudat [illegible] multo magis [illegible] ma-
[illegible] qui convivio [illegible] corda eorum [illegible]
[illegible] egit [illegible] voluntate sua
[illegible] ad fidem disponebat. Natis
[illegible] seorsum mulieribus et pueris Dominus ac-
cepit deos septem panes et elevatis eos [illegible]
[illegible] voluntate sua
exaudita erat. Deinde manu sua benedixit eos
et fregit in frustra [illegible] ut apponerent
[illegible] Iste panis [illegible] qui in manibus
Christi fuit benedictus et per discipulos distributus. Iste
panis significat illud quod in altari cottidie conficit[ur]
et pro salute fidelium [illegible] Christus in cena ultima
accipiens panem [illegible] benedixit et verba
consecrationis dicens [illegible] fit
ille panis [illegible] corpus [illegible] Ita [illegible]
in presenti vita [illegible] ad futuram vitam
glorie. ¶ Sed [illegible] habebat pauculos pisci-
culos quos sile benedicens iussit apponi cum pa-
nibus. Et forte [illegible] pisciculi [illegible] cocti erant
[illegible] in prandio [illegible] et panes et [illegible]
cum panibus [illegible] apponi [illegible]
[illegible] et pan-
[illegible] forte debuerunt sufficere tribus
et [illegible] sufficerunt tante multitudini. De

vino autem non fit mencio. [illegible] pro
multitudine [illegible] poti
[illegible] panibus [illegible] fuit [illegible] potu
non indigebat [illegible] per hoc quod quilibet [illegible]
ad [illegible] ¶ Et quare dominus [illegible]
[illegible] Dicendum
[illegible] qui multa et diversa fercula [illegible]
et ipse pro pane et pisce nichil [illegible] Dicendum quod
hoc fecit [illegible] aliquos cogitare et [illegible] quod
ipse [illegible] delicate vivere [illegible]
[illegible] ut dicit [illegible] intelligere quod
[illegible] splendide [illegible] ac
[illegible] induci [illegible]
[illegible] nimia [illegible]
[illegible] utilitatem [illegible]
superflua et inutilia [illegible] exponere
que possent pauperibus erogari. [illegible] quod non fuit
expediens [illegible] tanta fuit [illegible] panis
et piscis quod omnes a maiore ad minorem delicate
satiati sunt in tantum quod nullus aliud [illegible]
[illegible] et si oblatus fuisset [illegible] non [illegible]
[illegible] ut dicit [illegible] si [illegible]
[illegible] qui [illegible] sua delicate
[illegible] sua [illegible] ¶ Sed quod dominus [illegible]
[illegible] panes et pisces de manibus Christi [illegible]
[illegible] satiati sunt
Deinde discipuli de mandato domini [illegible]
sua collegerunt fragmenta que superfuerant et
impleverunt septem sportas. Que autem spor-
te vasa de [illegible] ad portandum
panes. [illegible] habuerunt de mulieribus que
venerant cum infantibus seu pueris suis
¶ Et quare [illegible] dominus [illegible] fuit de-
fragmentis colligendum [illegible] hoc
in [illegible] de quibus panibus [illegible] Deinde post [illegible]
[illegible] qui fuit [illegible] milia hominum exceptis
mulieribus et pueris qui non [illegible] forte ex-
[illegible] Et sic completa refectione
dedit eis benedictionem suam licenciando eos. Et inde
[illegible] predicator completa predicatione sua [illegible]
[illegible] dat [illegible] benedictionem et sacerdos completa missa
[illegible] benedictio [illegible] quod [illegible]
[illegible] usque ad finem predicationis vel misse [illegible]
benedictionem accipiat [illegible] obedientiam et [illegible]
in hoc exhibita [illegible] meritum apud deum [illegible]
[illegible] benedictionem [illegible] et [illegible]
[illegible] misterii [illegible] valet ad de-
[illegible] venialium [illegible] quod in ipsa datur [illegible]
[illegible] sacerdos [illegible] oratio multum
valet apud deum. Rogemus [illegible]
[illegible] nos pascat hic pane gratie et in futuro pane
glorie. Amen.

Oratio devota per eandem dicenda

O Domine Jesu Christe, miserere super turbam. Per
tedium et mipecoriam [illegible] iustorum et perfectorum
perfectorum et complacentiam. Per tardium gratiarum et
confessionis et satisfactionis. Per vertoriam mundi
merita et divina per visionem corporalem, ymaginariam
et spiritualem expectandam veram gratiam et gloriam.
Refice secundo per spiritum timoris pietatis scientie for-
titudinis consilii intellectus et sapientie. Refice per
septem per desertam sollicitudinem, cautelam, in-
dignationem, timorem, desiderium, emulationem, vin-
dictam. Refice tertio per tria que corporis dotes in
presenti quidem in spe, que sic excrescunt in perpe-
tuum portas in futura beatitudine. Amen

Dominica 8a post Trinitatem

Attendite a falsis prophetis. Matthei 7o. Non
dicit ad evidentiam hominis a vobis qui sunt
duo genera hominum in quibus que res sunt
valde periculosa. Primum est genus hereticorum qui a
fide quam in baptismo receperunt non solum negant
sed etiam falsitatibus impugnant et curiosos auditores
horribiles ad credendum impellunt et videntur eiusdem
destructores seu inimici Dei duci ad finem et
aliorum dampnationem. Secundum genus est ypocritarum quorum
tres sunt species. Prima est falsorum religiosorum qui solo
habitu religiosi sunt, ope autem pessimi. Secunda est pla-
torum qui habitu honesto et tonsura decenti et debi-
tis officiis ecclesie infecti sunt et tamen in peccatis carnis
et enormibus vivunt. Tertia est laycorum qui
faciunt opera ut videantur ab hominibus. Isti omnes tam
heretici quam omnes alii vitam bonorum corrumpunt
christianorum. Propterea Dominus in evangelio hodierno vo-
lens suos esse cautos ne talium pravitate contagi-
one contaminentur dicit discipulis suis et nobis omnibus
Attendite, i. cavete et diligenter advertite ab hereti-
cis et ypocritis ne familiaritate et amicitia contami-
nemini cum eis. Dominus vocat eos prophetas quia an adve-
ntum eius prophete erant religiosiores et sanctiores ho-
minibus qui tunc essent et tamen in vestibus et in incessu in
vultu et habitu sanctitatem maximam pretendebant exterius
sed pessimi erant interius. Et ideo adiungit Dominus Qui
veniunt ad vos in vestimentis ovium. Vestimenta sunt
humilia verba et cetera signa sanctitatis religiosis et
pietatis. Hinc quasi exterius similitudinem ovium per
simulatam conversationem, sed intrinsecus sunt lupi per falsam
intentionem. De quibus dicitur Thymo. [illegible] [illegible]
Omnino vitandi sunt propter tria. Primo propter contagionem vi-
tanda est. Qui tetigerit picem coinquinabitur ab
ea, et qui communicaverit superbo induet superbiam.
Secundo propter fugienda superbiam, infamiam. Unde qui tali-
bus adherent eis similes reputantur. Ipsa probra pu-
tati infideles socii furum. Tertio propter ipsorum audaciam

No

respondendum. Nam qui videt se ab omnibus despi-
ci confunditur et citius convertitur. Tertio Si quis
non obedierit verbo nostro per epistolam hunc notate
et ne commisceamini cum illo ut confundatur. Sed
quia potentiam apud Deum et ante occulos suos vestitos
lupos in veste ovina hoc Dominus declarat dicens
A fructibus eorum cognoscetis eos. Fructus eorum
sunt opera eorum que omnia faciunt ad ostentationem
sanctitatis apparentis. Primo mundum apparent hominibus boni
sed intus sunt mali coram Deo, et ex talibus operibus
fructus non perpetuus. Et Dominus ostendit primo sic
Numquid colligunt homines de spinis uvas
sed fructus spinarum qui dicit. Non est vite
de vitibus non de spinis colliguntur. Aut de
tribulis ficus. Tribulus est spina sic dicta
quia tribulat tangentem. Sed quasi dicit. Non. Nam ficus
de ficulnea non de tribulis colliguntur. Ne dicit
Dominus spine aut tribuli sunt cogitationes hereticorum de
quibus non possunt percipere bone compunctiones
neque ficus, i. dulcedo divini amoris, et ideo de ipsis
sed de spinis sterilibus non pendent fructus. Dicit
arbor bona fructus bonos facit quia bona non
potest producere nisi bonum. Mala autem arbor ma-
los fructus facit. Unde Dominus per se ipsum hoc exponit
non subiungit. Non potest arbor bona, i. homo bonus
qua diu est bonus malos fructus facere. Neque ar-
bor mala, i. homo malus qua diu est malus
fructus bonos facere. Hec a simili homo hereticus
et ypocrita non potest facere fructus bonos, i. Deo
placentes et utiles facere. Secundo Omnis arbor que
non facit fructus bonos, sed ita divino iudicio
ministerio angelorum excidetur a bonorum consortio
et in ignem eternum mittetur. Sed arbor non fructu-
osa est et addidit Dominus Igitur ex fructibus eorum
cognoscetis eos, i. ex premissis potestis colligere
quos ex verbis et operibus simulatis hereticis et ypo-
critis cognoscetis. Deinde refert Dominus sententiam
de bonis et de malis dicens Non omnis qui dicit
michi Domine Domine. Dicit Dominus quasi dicat
Cum dicitur credo Deum hoc est dicit corde et ore pro
fitendo dicens operando non intrabit in regnum celorum.
Hoc intelligitur de in articulo necessitatis quo
sola fides sufficit et voluntas quia operandi fa-
cultas non suppetit. Sed ille intrabit in regnum
celorum qui facit, i. adimplet voluntatem patris
mei qui in celis est. O leve verbum facere volun-
tatem patris. Sed magnum et dulce premissum In-
trare in regnum celorum quia nichil maius nichil
iocundius cogitari potest. Voluntatem Dei debe-
libenter facere propter tria. Primo quia voluntas Dei erga
nos est bona beneplacens et perfecta. Bona in
peccatorum conversione. Ezechielis Nolo mortem peccatoris

No

In vita sanctificatione ffe hec est voluntas
dei sanctificatio vestra. Duplicem in bonorum operum
executione maxime nunc et primo hic. Ecce sunt do-
minus qui facio misericordiam et veritatem et iustitiam in terris
hec enim placent michi et perfectam in omni bono ut ad in-
melius quam quod nunc deus ad gloriam. Quarto est
adexequendum [illegible] Nam tu ex amore pre-
[illegible] et [illegible] scriptum nobis fiat [illegible] fixum
in radice amoris et in[illegible] amor levius et onus
[illegible] Nam quum levia facit. Augustinus dulces sunt
labores amantium et qui amat non laborat. Bernardus
cuius impletio [illegible] fructuosa erit in
hac vita eterna voluntatem benedicens ipse faciet
et deprecationem eorum exaudiet Et in futura vita
eterna implebit in bonis celestis glorie desiderium
illorum qui voluntatem eius implent. Quarto quia voluntati
[illegible] eius non [illegible] parata est pena eterna [illegible]
Maledicti qui declinant a mandatis tuis [illegible]
Nota super [illegible] Arbor bona fuit crux de qua fue-
runt septem folia i. septem verba a christo in cruce
prolata Primum est hodie mecum eris in paradiso
Secundum Ecce filius tuus et ecce mater tua Tertium est Deus
deus meus ut quid dereliquisti me Quartum est Ignosce illis
Quintum Sitio Sextum Consummatum est Septimum In manus tuas commendo
Capita [illegible] quia [illegible] [illegible] spiritum [illegible]
[illegible] exponatur et flores huius arboris sunt sang-
uis et aqua qui fluxerunt de corpore christi
ex quibus processit odor In celo coram angelis
qui [illegible] inde [illegible] sua In mun-
do coram hominibus qui acceperunt in salutem
sua In inferno coram [illegible] qui acceperunt inde
liberationem suam Et hoc inde processit odor suavis
[illegible] ut [illegible] credat Coram peccato-
ribus ut [illegible] Flores
mei flores honoris quod ad primos et [illegible]
quo ad [illegible] Isti flores [illegible] debent esse de [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad opa-
[illegible] effectus et corpus suum [illegible] Isto fruc-
[illegible] in pascim in altari spiritualibus delicijs [illegible] Ad
hanc arborem [illegible] deus [illegible] Primo
ad quiescendum et tollendum tedium fatigationis
sub labore [illegible] aliquis tribulationis Hebr.
Recogitate eum [illegible] Aperta [illegible] [illegible]
[illegible] a deo sibi missus Requiescite sub arbore [illegible]
Secundo ad [illegible] umbre [illegible]
[illegible] ab ardore [illegible] tempta-
[illegible] et inordinate affectionis
Cant. Sub umbra illius quem desideraveram
Tertio ad pergustandum fructum delectabilem effectus
fructus eius arboris [illegible] sunt ad
delectationem quia ad refectionem Cant. Et fructus
eius gutturi meo Item [illegible] in palma

et apprehendam fructus eius Apprehendere et gustare huius
arboris fructus i. crucis est recordare dulcem amo-
rem quem christus ostendit nobis in cruce et utilitatem
quam per crucem nobis perquisivit et in eis gaudere
et delectari ut delectatur apostolus
Michi absit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu
christi [illegible] ihesus christus Amen
Oratio devote per [illegible] dicenda
O Domine ihesu clementissime fac me per arctam
viam iustitie et angustam portam penitentie intra-
re ad aulam salutis et vitam glorie. Doce me vi-
tare deceptoris fallacia et da michi imitari spiritua-
les [illegible] simplicitatem et innocentiam. Fac me hic terra-
[illegible] cordis celo et non terre affigere ne [illegible] solis
[illegible] sed potius in spiritualibus bonorum operum
fructibus inveniar dum [illegible] ut voluntatem patris ce-
lestis faciam. Et viam tuam [illegible] ope compleam
ut a te confortatus nullus a te separet tempta-
tionibus Amen
Dominica nona post festum trinitatis
H Omo quidam erat dives qui habebat vil-
licum [illegible] [illegible] dei qua dum
sunt in hoc mundo [illegible] sunt hostibus
qui salutem eorum adversantur quia [illegible] visibiles
[illegible] sunt ad temptationem et [illegible] in-
[illegible] [illegible] concordia sunt [illegible]
[illegible] assidue pugnat contra salutem [illegible]
[illegible] adversarius vester dyabolus tamquam leo rugiens
Desideria carnis assidue [illegible] completa mor-
[illegible] fidelium [illegible] [illegible]
[illegible] Ideo fidelibus salute [illegible]
multa prudentia necessaria est ad quam dominus nos instruit
sub figura villici qui timens villicationem suam
[illegible] [illegible]
[illegible] discipulis suis [illegible]
narravit eis hystoriam dicens Homo
quidam erat dives qui habebat villicum Homo
iste dives est deus [illegible] qui est dives [illegible]
et [illegible] villicus est quilibet homo
qui omnia que habet corporalia spiritualia et temporalia te-
net ab eo Corinth. Quid habes quod non acce-
pisti [illegible] Sequitur Et hic villicus fuit diffamatus
apud dominum quasi dissipasset bona illius [illegible]
[illegible] dissipat [illegible] sunt [illegible]
[illegible] mala expellit aut [illegible]
[illegible] fortitudinis [illegible] ad ma-
[illegible] Hec diffamatur apud deum [illegible]
Nota [illegible] sunt [illegible] clamat et in-
[illegible] apud deum Primum est [illegible]
[illegible] vox sanguinis fratris tui clamat ad me
[illegible] Clamor
Quid faciam quia dominus meus aufert villicationem
ubi [illegible]
1° Diligens [illegible] examinatio
2° [illegible] examinationis [illegible] Quid faciam quia dominus meus [illegible] non [illegible]
3° [illegible] recompensatio

qo.

pedomaxime ex 3m e fraudulencia vi[illegible] vide
dib[us] intenanor Iacobi Ire videns ex 1m
oppressio paupum viduarum et orphanorum Exodi
Vidue et pupillo non nocebitis si lesis[er]itis eos vo
ciferabunt ad me et ego exaudiam clamorem eorum
Sed attende bonitatem et misericordiam domini quia cum au
diret diffamacionem villici non statim eum amovit
sed prius voluit audire ab ore eius quomodo posset
dicere Non vocatus non confessus non quietus cond[em]p
natus est In quo notatur exemplum prelatis qui aliquos presu
mo statim credant malis que eis dicuntur de subditis
nec exauditum puniant nisi prius audiant ex ore ipsorum
aut pateret evidenter Et eum villicum vocatum co
ram se comparuisset dixit ei dominus Quid hoc
audio de te q. d. Tu convenisti esse fidelis et
ego confidebam de te Modo quid est quod de te tot et
tanta audio mala Responde si potes Sed villicus
videns se deprehensum et nullum dignum habens responsum
siluit Utique si negasset dominus sentiret per testes
ea que dicebant probasset Si confessus fuisset ex ore
quietus esset Et quia tacuit signi affirmativo fuit Unde
dominus dixit ei Redde rationem villicationis tue quia iam non poteris amplius
villicare quia auferam a te villicationem Villicus
secum domum rediens cepit cogitare quid ageret
et dicens intra se Quid faciam quia dominus meus
meus aufert a me villicationem fodere
non valeo quia non habeo et pauper incedo quia nihil habeo
de bonis domini mei et ego reddere non potero quia
nunquam reddidi rationem nec in mente nec dispositum
habeo consului vel expedivi michi video quod
paupertatem meam possum consulere aut laborando
non possum fodere i. laborare non
valeo cum sim senex et debilis nec consuetus sum
operari aut mendicando quod nimis erubesco
Consuevi enim vicinos meos hic sicut vi
rum et non ab eis mendicare esset nimis eru
bescibile Scio quid faciam quia amicos ac
quiram ut cum amotus a villicatione fuero recipiant
Et convocatis debitoribus domini sui dixit primo Quan
tum debes domino meo Respondit centum cados olei
Et ait villicus Accipe cautionem tuam i. obligacionem
tuam huius obligacionis et facias unam novam in qua
scribas quinquaginta et in memento gloriam quam
fecerim tibi Cadus i. est quoddam vas quod continet
tres urnas secundum hunc modum vel unum quoddam vas
vasile olei Deinde dixit alii Tu quantum
debes qui dixit centum choros tritici Et dixit
villicus Scribe octoginta et quasi fecero quod fa
cio tibi Chorus est mensura triginta modiorum

Cogitavit villicus tantam graciam feci istis quod
ipsi recipient me in domos suas Unde in hyeme
potero esse cum uno et in estate cum alio Sed queritur
quare plus dimisit de oleo quam de tritico Responsio
ipso fecit quia ille cui dimisit oleum erat pauperior
et ideo indigebat maiori misericordia Aut forte quia quan
titas tritici calculati precii quantum quantitas olei
et sic fuit equalitas Vel forte sciunt illum cui
plus dimisit esse magis liberalem et ideo sibi ma
iorem graciam fecit sperans ab eo maiorem retri
bucionem Sed cum villicus rediret ad dominum
suum hec que collata sunt ei Et laudavit dominus
villicum iniquitatis i. iniquum Non de fraude
de qua fecit sed de prudencia eo quod sciunt sibi
providere in posterum Et sed hoc argumentum contra
hoc qui habet aliquas virtutes puto eleemosinam
prudenciam pietatem potest in illis laudari quam
vis in aliis sit malus Et sic finita est hys
toria villici Sed dominus eam completa dixit Et
ego dico vobis Facite vobis amicos scilicet
deum angelos et pauperes De mammona ini
quitatis i. inequalitatis Ut cum defeceritis
i. villicacio vestra finita fuerit amici predicti
recipiant vos in eterna tabernacula Licet enim
unicuique sit mansio secura tamen propter diversitatem meritorum
secundum diversitatem meritorum dicit esse multe
mansiones in domo patris mei Ista mansiones
ibi collocant eum maioribus vel minoribus gradibus

qo.

Hic dubitatur duo oriuntur Primo de eterna
3a qo primo est quare per largicionem eleemosinarum
deus et angeli due amici homini efficiuntur Respondetur
quia eleemosina est signum magne dileccionis dei
et dei dicit proverbium 4 Ego diligentes me diligo quia
meliat se deus ad amiciciam eius qui se per eleemo
sinam ostendit se esse amicum suum Idem sicut
angeli diligunt eum quos diligit deus

qo.

2o queritur quare deus de mammona ini
quitatis i. male acquisitis iussit fieri eleemosinam
Respondetur quod de hiis que aliquis sit diviciis accepit
tamen non potest fieri eleemosina sed de dubiis potest et illa
data sunt pauperibus ab aliis illorum qui sunt
et deo non dabis nisi me[illegible] eciam quia utile genus
negocium [illegible] Sed tamen quando qui illicite et
eum pro acquisierit et tamen acquirens non tene
ad restitucionem ut hec hystoriam et mercedem
debet tamen ex eis largas fere facere eleemosi
nas ut per ea mereantur Tercia qo est
Utrum acquisita per symoniam licita de pecunia
usuraria possint licite retineri Respondetur quod sic
cum hec non tenentur reddere pecuniam usurariam

Require consequens

non propter usum pecunie maculatur et gratia non tenetur
[illegible] et quia ipsa pecunia lucratur [illegible] Secundo quo
est quod intelligatur accipient suos elemosinarios
et benefactores in eterna tabernacula. Dicitur quod duo-
bus modis. Primo per orationem. Unde eorum oratio
quam boni elemosinam salvatur. Nisi enim pau-
peres essent non fierent elemosine quibus peccata dimit-
tuntur [illegible] Ignis peccatorum extinguitur
amicitia dei acquiritur celum aperitur. Secundo per
meritum et intercessionem. Nam pauper qui elemosinam
petit et eam accipit pro eo dat vitam eternam post.
Iste pauper clamavit scilicet elemosinam petendo et
dominus exaudivit eum. Et si pauper aliquando taceat
ore non tamen tacet desiderio. Et certe desiderium
pauperum exaudivit dominus. Denique si pauper
ore suo tacet non tamen elemosina tacet. Unde continetur
ecclesiastici Absconde elemosinam in sinu pauperis
et ipsa orabit pro vobis ad dominum. Item pauperes
sunt in celo recordabuntur beneficiorum suorum. Tertio quia
hystoria huius evangelii introducitur est ut per sa-
lutare [illegible] imitemur prudentiam huius villici.

qō ii. Videamus in quibus fuit prudens dicitur quia eius
prudentia in sex attenditur. Primo est quia cognovit
se habere dominum et esse suum villicum qui sic
cognoscens non superbivit sed studuit agere qualiter
domino suo placeret et placeret mihi. [illegible]
[illegible] venit dominus [illegible] Secundo est quia cognovit
villicationem suam cito finiri. Hec est summa [illegible]
amorum philosophia scilicet assidua mortis
meditatio [illegible] fieret scilicet Veritate
penitus [illegible] Memorare novissima tua et [illegible]
desideria carnalia et delectabilia fient contemp-
tibilia. Deus [illegible] contempnit omnia [illegible] Unde mul-
tipliciter [illegible] vigilandum est. Vi-
gilate et orate quia nescitis diem neque horam.
Tertio est quia fuit sollicitus de [illegible]
eum dicit villico Redde rationem [illegible]
Ratio [illegible] eum per se [illegible] Deo
et qui [illegible] est [illegible] vite sue
[illegible] ut eripiat [illegible] abso-
[illegible] quia eius [illegible] cum [illegible]
morte differt [illegible] quia ante
[illegible] nescit aut [illegible] nescit [illegible]
hac vita non [illegible] a [illegible]
in alia vita. Quarto est quia dominum suum sic lar-
gum [illegible] esse [illegible] sic largiter dis-
tribuit [illegible] largitate dei [illegible]
[illegible] que dedit [illegible] suis promittit [illegible]
et insuper vitam eternam. Quinto [illegible]

[illegible] dimittit [illegible] mille [illegible] quam [illegible]
[illegible] debebat. Pro vini [illegible] dimitti-
tur [illegible] et [illegible] Pro medici-
[illegible] promittit se ipsum per [illegible]
Magno [illegible] tua magna nimis. Sexto quia
cogitavit [illegible] malorum [illegible]
[illegible] Et [illegible] multitudinem peccatorum.
[illegible] quia bona [illegible] sui [illegible] plus
eum dedit [illegible] alii Sic enim dicit Ambrosius
[illegible] magna [illegible] in quolibet dato [illegible]
[illegible] Ut non [illegible] quia pluribus dis-
tribui [illegible] plus et [illegible] pauperibus [illegible]
[illegible] malis [illegible] pauperum
[illegible] post mortem
sed [illegible] vivit debet dare [illegible] Et est
elemosina que in vita datur [illegible] quod perdit
[illegible] ad [illegible] que [illegible] post mortem [illegible]
[illegible] post [illegible] subsequentes. Det no-
bis dominus huius villici prudentiam sic [illegible]
[illegible] ut possimus [illegible] recipi in tabernaculis eternis
Amen
Oratio devota pro elemosina danda

O Domine Jhesu Christe animam meam fac [illegible]
[illegible] villicationis tue [illegible] mea [illegible]
[illegible] bona tua [illegible] tradita quia post mortem [illegible]
[illegible] quod [illegible] faciam. Remitte mihi [illegible]
[illegible] quos tibi debeo per [illegible] et [illegible]
[illegible] tibi debeo per opera-
[illegible] Et amici tui pauperes qui te diligunt
et tibi conformantur fiant mihi apud te [illegible]
[illegible] advocati et patroni. Ut eadem [illegible]
[illegible] et ab hac vita [illegible] eorum
et suffragiis in domos suas scilicet in eter-
na tabernacula. Amen

Dominica decima post Trinitatis

Videns Jhesus civitatem flevit super illam [illegible]
[illegible] cetera opera que [illegible]
[illegible] dixit ad provocandum nos in [illegible]
[illegible] Christi [illegible] mundi [illegible]
[illegible] fletus ob [illegible] vulnera
dolor [illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] salvandum sustinuit. [illegible] ec-
clesia legitur hodie evangelium in quo agitur de
fletu Christi predicte [illegible] et
de [illegible] templi ut [illegible] ad Christum
[illegible] quod dominus [illegible]
[illegible] quo pati volebat pro nobis venit vo-
luntarie in [illegible] in qua debebat ligari et
occidi. [illegible] eius [illegible]
[illegible] inimicos dei [illegible] indigno [illegible]

sibi consiliando ut filium adoptandum illam pati vo-
luit. Secundo quia contribuenti ei pro omnibus que dedit
nobis totum debemus ei amorem nostrum quod sic plene
retribuit nobis suum. Sequitur quod dominus videns civitatem
totum gaudentem quia in ea celebrantur attendebat ma-
la que super illam ventura erant occasione mortis
et passionis mortem recepit largiter flevit dicens Si tu
cognovisses o civitas istud quod ventura sunt tibi et tu
sub ambi fletibus mecum et non gauderes. Dominus quo
modo ondit dicens Si peccator attenderet quanta mala
ventura sunt sibi in quantum habet est unde fleret
et non rideret. Item dicit quod gaudia mundana
vel peccatorum ex tribus argumentantur. Primo eum quod
memorat quod locus in quo sunt est vallis lacrimarum
et tempus in quo sunt est tempus flendi et non ridendi
etc. Secundo quia post quantum temporis gaudii vani et carnalis
solacii erit quantum infernalis supplicii. Non quanto
magis fuit hic dapnabile gaudium tanto magis erit
tormentum. Apocalypsis Quantum se glorificavit etc. et de-
...
letitiam qui bibis ... ad vincula ...
quod de peccato anime eius agit. Tertio quia lacrime et fletus
tam cordis quam capitis huius valent sunt in vita
ita quod in inferno et purgatorio possunt sunt ad penam hic autem
lavant animam et introducunt ad gloriam. Et quia hic di-
citur quod dominus flevit. Secundo quod dominus ter videtur flevisse
ut legitur. Primo in sua nativitate Sapientie septimo
vocem omnibus primam emisi plorans. Secundo in suscitatione
Lazari. Tertio appropinquans civitati Ierusalem destruendum ut hic
legitur. Quarto in passione Hebr. 5 Cum clamore valido
et lacrimis exauditus est pro sua reverentia. Tertio ...
quod fletibus ondit quod iiii sunt pro quibus flere debemus.
Prima est peccatorum nostrorum turpitudo quam lacrimis peccator
lavat. Ps. Lavabo per singulas noctes id est singula
peccata lectum scilicet conscientie mee. Secunda est hominum peccatorum
dissolucio in peccatis vivencium multitudo etc.
Stultorum infinitus est numerus et ideo flendi sunt fletu con-
punctionis. Ier. Quis dabit capiti meo aquam etc.
Tertia est status nostri ... quam futurum incertitudo
etc. Nescit homo finem suum et utrum odio an amore
dignus sit. Iste fletus auget in nobis et nutrit de-
dei timorem qui facit nos proficere in bono etc.
Timenti deum bene erit in novissimo die. Quarta est me-
moria dominice passionis. Ier. Recordare paupertatis
mee etc. Si enim ... debemus flere cum flentibus
multo magis cum Christo qui totiens pro nobis flevit.
Iste fletus nos deo coniungit. Ardorem inferni vehemen-
tius accendit carnis concupiscentias extinguit sug-
gestiones demonum compescit. In futuro Christum hila-
rem et fortem facit. Beati qui nunc fletis
quia in futuro ridebitis. Item Christus voluit fle-

re in principio in medio et in fine vite sue propter duo. Nota ·39·
Primo ut homo consideret quod tota vita sua flebilis est. Na-
scendo nascitur labori et miserie exponitur tota vita
procedit penis et peccatis involvitur ad mortem corpus
pervenit ... si eque anima vadat nescitur. Secundo
ut de celo veniens quam naturam humanam sibi uni-
vit ut fleret genus humanum in peccatis mortuum.
Et pro multitudine eorum qui flendi erant ... voluit
sic continuare fletum propter quatuor causas. Primo ut Nota
homo consideret quod magna sunt peccata pro quibus tollendis
filius dei flevit propter quod homo tenetur peccare multo
amplius in peccato vivere. Secundo ut daret intelligi
quod lacrimis et fletibus deus placatur peccatum laxatur
peccator consolatur. Exemplum de ... in Ezechia. Cui dominus
dixit Audivi orationem tuam et vidi lacrimas tuas.
Tertio ut nos exemplo suo doceret quod dolor et fletus cordis
pro peccatis debet esse in nobis. Ps. In flagello sis
primum paratus sum et dolor meus in conspectu meo semper.
Quarto ut non solum pro nostris peccatis sed etiam pro aliorum ex-
cessibus ploremus. ... de hystoria ... cum dominus
dixisset Si cognovisses et tu flevisses statim subdit
Et quidem in hac die tua que ad pacem ti-
bi nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. No-
luit dicere dominus In hac die ... tibi
sunt sed dicit ... honores seculi copia ...
ad eorum carnalium que pacem temporalem faciunt
et spiritualem auferunt ipsa. Dicentes pax pax
hoc est dicunt pax cum carne cum mundo cum impiis
non est pax sed cum deo. Nunc autem id est tempore lascivie
tue abscondita sunt ab oculis tuis mala sequentia
... Quia venient dies et cir-
cumdabunt inimici tui te obsidione et coan-
gustabunt te undique. Ita quod nullus ex te exire
poterit et ad ultimum capient te et muros et omnia
edificia que in te sunt destruent in terra quod
non relinquent ibi lapidem super lapidem. Insuper
capient omnes filios qui in te sunt id est homines
mulieres et parvulos qui ibi reperientur. Hec grandia
mala fiunt post ascensionem domini anno quadrage-
simo. Vespasianus enim magnus princeps et cum
cuncta imperatoribus romani volens ulcisci mortem
domini congregavit magnum exercitum de voluntate impera-
toris et vadens ad destruccionem Ierusalem obsedit
eam longo tempore. Sed dum esset in obsidione fratre eius im-
peratore mortuo vadens Romam dimisit ibi Titum
filium suum qui cepit civitatem destruxit eam fun-
ditus et multos iudeorum vendidit dando triginta
iudeos pro uno denario. Multos occidit in captivi-
tate multos fame et gladio interfecit. Et assignat
causam destructionis Eo quod non cognovisti tempus
visitacionis tue. Quia dominus visitavit te

tarius de tuo grave sumendo In te multis fa-
ciendo predicando et frequenter cursando. Et tu hec
genera non cognovisti primo me spernisti et ex
invidia me occidere cogitasti. Et ex premissis hoc
maxime est deo destructio tua est magna
et sine mora. Sic etiam homo, quod dum ipse fu-
erit aliquis peccator aut predicator aut nun-
cius [illegible] et ipse non cognoscit et credit primo
[illegible] extitit. [illegible] eum lacerat et destruere
indignus efficitur. Et cum hec ita complesset Iesus
civitate statim venit ad templum suum [illegible]
In hoc instruens nos ut quando civitatem vel villam
intramus primo domum domini ecclesiam intremus et ibi
deum laudare ac eius misericordiam implorare. Cum
autem vidisset dominus in templo vendentes et ementes
[illegible] columbas et [illegible] [illegible] [illegible]
bat et [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] ut solet fieri tempore
[illegible] sacerdotibus non [illegible]
de [illegible]. Videt se [illegible]. Et cetera
[illegible] columbas et
subvertens [illegible] effecit eos et pecunias
Et dum vidit et [illegible] cepit circa templum
omnes vendentes et ementes et omnes fugiebant a
facie eius ex templo nec aliquis audebat resistere
vel defendere se vel pecunias suas. Et
quare hoc [illegible] tanta multitudo promisit se sic [illegible]
[illegible] expelli ab uno homine. Chrisostomus: Quia
de oculis et facie Christi exhibat quidam splendor
tam terribilis quod nullus audebat nec potuit
ipsum aspicere [illegible] divinitatis sue sic omnes
[illegible] ita quod nullus potuit [illegible] eius
[illegible] sacerdotes et ministros
templi et alios qui [illegible] stant de templo dei
[illegible] ex de Christo. Domus mea
[illegible] orationis vocabitur. Hoc est dicit
ecclesia domus orationis [illegible] predicando
[illegible] et domus dei [illegible]
[illegible] avaricia [illegible] sic sunt
[illegible] latronum [illegible]
[illegible] latetur et fraudulenter [illegible]
[illegible] in qua [illegible]
bona illorum qui [illegible] talia negocia
et multa alia que [illegible]
in ecclesia fieri non debent. Ex verbis domini apparet
tam quam [illegible] sit [illegible] ecclesia In qua deus
in officiis honoratur. In orationibus [illegible]. Con-
fessionibus placatur. Predicationibus laudatur. Cor-
pus Christi conficitur [illegible] reliquie conservantur. De-
inde [illegible] fit omnes [illegible]
[illegible] in templo adduci [illegible] sanavit [illegible]
eos qui [illegible] zelo dei videbat [illegible] nunc
[illegible] Albanus Cum [illegible]
[illegible] per hoc [illegible] predicans cottidie

ondens qua sit [illegible] principibus [illegible]
tis quam amabilis deo et angelis predicat [illegible]

Oratio devota pro [illegible] dicenda

Domine Ihesu Christe qui verbo et exemplo magister do-
cuisti nos flere quam [illegible] te [illegible]
[illegible] lacrimas et omnes miserationes tuas [illegible] me
ut peccata mea et [illegible] videam et
[illegible] [illegible] mei [illegible]
[illegible] pulchritudines et car-
nales voluptates [illegible]
et ad terram [illegible] me. [illegible] filios [illegible]
cogitatus et actus meos et omnem ordinem [illegible]
[illegible] ut inde laudem te et confitear nomini
tuo altissime. Amen.

Dominica undecima post Trinitatis

Dixit Ihesus ad quosdam qui in se confidebant
tanquam iusti. Luce 18. Illud quod magis
displicet deo in homine est superbia que hominem
ad [illegible] compellit. [illegible]
[illegible] dei misericordiam [illegible] facit. Contra dicebat
Thobias: Superbiam in corde tuo numquam dominari
permittas. Sicut [illegible] in homine amplius
placet quam humilitas. [illegible] consilium
[illegible] advocat [illegible]
[illegible] humilia te in omnibus
[illegible] superbis humilibus autem dat graciam
[illegible] volens filios suos in
[illegible] ut superbiam tanquam mortem [illegible] fugiant et
humilitatem [illegible] salvationis diligant
legitur hodie ewangelium in quo dominus [illegible]
[illegible] docuit et [illegible] oculos [illegible] voluit
Tunc ewangelii hystoria hec est. Quadam vice cum
Ihesus [illegible] quidam [illegible]
qui [illegible] videbat
[illegible] dei et [illegible] aliquid [illegible] ex
[illegible] dei [illegible] convenit [illegible]
bonis operibus habundarent [illegible]
[illegible] in se confidebat [illegible] in operibus
et meritis que a se ipsis et non a deo [illegible]
[illegible] et [illegible] despiciebat [illegible]
putantes eos inferiores se in bonis virtutibus
Et [illegible] ut eos a tam grandi superbia revocaret
et ad humilitatem [illegible] dixit eis [illegible]
Duo homines [illegible] unus phariseus
[illegible] religiosus. Alter pub-
licanus [illegible] Una die et hora ascen-
derunt in templum [illegible] dicebant
[illegible] ascenderunt quia
templum [illegible] in loco eminenti ita quod per multos gradus
ascendebatur ad ipsum et ascenderunt ut oraverunt
[illegible] ascenderunt in templum laudabile est. Decet unum-
quemque christianum singulis diebus domum [illegible]
[illegible] visitare [illegible] ut [illegible] lauda-

beluus (?) Hec enim debet esse intencio euntis ad
ecclesiam ut oret deum ac laudet et deo se re/com/
mendet. Utinam sic facerent omnes qui hodie ecclesias
visitant. Phariseus pressit et posuit se ante al/
tare sicut superbus et non posuit genua sua. Sed stans
hec apud se orabat dicitur apud se non apud deum. Ex
quo apparet quod nec graciam nec misericordiam dei petiuit
nec aliquid verum orando dixit sed ex superbia oblitus
oracionis non cessauit laudare se. Non dixit gratias
tibi ago quia non sum sicut ceteri homines. Non dixit
de beneficiis tuis et donis a te michi collatis. Vel
quia te invocare cottidie non possum sed in sui laude
dixit. Non sum sicut ceteri homines quasi diceret. Ego so/
lus iustus sum ceteri autem sunt raptores qui alie/
na violenter diripiunt. Iniusti qui habent iniuste
detinent. Adulteri qui peccatis corporalibus sunt in/
voluti quasi diceret omnes sunt peccatores preter me. Et
apparet velud publicanus. Et ideo subiunxit
No. Nec eciam sicut iste publicanus sed sicut ille qui iustus est
coram te appareo quod sit peccator. Et quia iustus et ho/
nestus videri habuit duas partes. Prima est abstinere a ma/
lo [illegible] probauit se iustum quia nulla mala
faciebat. Alia pars est facere bonum [illegible] proba/
uit se iustum esse dicens. Ieiuno bis in sabbato
id est in septimana et decimas do omnium que possideo.
Sed plura bona habuisset licet ea numerasset. Sed
[illegible] inflatus. Dicis te iustum et facis
contra legem iusto datam. Iustus est primo
accusator sui. Tu vero in principio tue
oracionis laudator es tui contra consilium Salomonis
Prov. Laudet te alienus et non tuum
os. Nota quod superbia huius pharisei ex quatuor consideracioni/
bus. Primo quia se solum iustum reputauit quod sit
[illegible] Secundo [illegible] odio vel amore sit
[illegible] Tercio [illegible] quasi se habere credebat et opera
digna [illegible] que faciebat non diuine gracie sed suis meritis
attribuebat. Quarto quia alios iudicabat [illegible]
[illegible] Nolite iudicare et non iudicabi/
mini. [illegible] quia sic se considerabat quod non posset cade/
re [illegible] credebat [illegible] dicat
Qui stat videat ne cadat.
Descripta quidem condicione pharisei ponit deinde condi/
cionem et oracionem publicani et dicit. Et publicanus
intrans ecclesiam non fuit ausus appropinquare
altari sed stans a longe posuit genua in terra
caput inclinauit faciem demisit oculos ad ce/
lum leuare non presumpsit. Et quare quia ibi fac/
iebat esse [illegible] dulcedine [illegible]
[illegible] erubescebat sursum aspicere. Item
quia considerabat quod celum et gloriam eius perdiderat
per peccatum et ideo illud aspicere sibi dolor erat. Item
quia peccator erat videre celum [illegible] predicta pa/
gla [illegible] iudicium se reputabat. Sicut
dauid qui dicebat Non sum dignus videre alti/
tudinem celi. Glossa. Et aspiciebat celum quia
celo peccauerat et amplius dolebat de quo sicut
erat [illegible] sibi [illegible] In quam cito [illegible]
erat [illegible] Et sicut in corde dolens se
affligebat sic eciam in corpore se humiliabat.
Deinde cepit manu pectus suum tundere. Sed quia
cor latens percutere non poterat percuciebat pectus
sub quo latebat et per pectoris pulsus se affligebat.
Dolorem sic manu condignum de ipso faciebat.
Percuciebat autem cor propter malas cogitaciones
iniquas voluntates prauas desideria [illegible]
[illegible] superbias [illegible] motus [illegible]
in animis gloriae et alia huiusmodi quibus deum of/
fenderat. Et nota quod in percussione manus No.
[illegible] notanda que [illegible] vera penitencia. Sed
[illegible] cordis dolorem. [illegible] qui sequitur
confessionis [illegible] manus apposito que [illegible] satis/
faccione. Et sic se percuciens cepit orare dicens
Deus propicius esto michi peccatori. Hoc publi/
canus [illegible] docuit [illegible] oracionem [illegible] in nouo
[illegible] testamento [illegible] non est [illegible]
[illegible] qui te ad ecclesiam trahit docuit
O felix [illegible] oracio [illegible] dimitte
peccata [illegible] Ego sum qui deleo iniquitates tuas
propter me. Deus [illegible] propicius esto [illegible]
[illegible] Deus [illegible] et tibi
[illegible] ad impetrandum [illegible] peccatoris
venia impetrare. Tibi [illegible] debetur. [illegible]
[illegible] vel pena [illegible] misericordia [illegible]
[illegible] Et publicanus [illegible] misericordiam dei
potencie et misericordie laudauit. Se peccatorem accu/
sauit et dei misericordiam approbauit. Aliud potuit
sibi deus [illegible] et peccatori. Certe dico
quod non est in mundo ita breuis oracio quod deo sit sic
placabilis peccatori. Hec est [illegible]
[illegible] Oracio humiliantis se nubes penetrat
[illegible] oracio [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad ecclesiam [illegible]
[illegible] in tribulacione sua. Et qui nescit
aliud dicere quando corpus christi eleuatur hanc o/
racionem dicat et bene orat. Postea autem conclu/
dit [illegible] Dico
vobis descendit hic iustificatus ab illo in domum
suam. Hec [illegible] exponit duobus modis. Primo
sic descendit iustificatus ab illo id est ab omni culpa
[illegible] ad penam. Nam per [illegible] cordis
[illegible] confessionem [illegible] peccatorum [illegible]
Secundo [illegible] qui de domo sua peccator exi/
uit iustus [illegible] Deinde [illegible]
[illegible] suam [illegible]
fallibilem dicens Omnis qui se exaltat humiliabitur

Atque vngula sic expanit Cui se exaltat
corde magnum se credendo reputando bona quibus
se attribuendo in vanas se alios offendendo talis
humiliabitur coram deo Qui vero se humiliat peccatis
se confitendo parvum miserum se reputando exaltabitur
coram deo et sanctis angelis qui cum eo manet qui
hic fuit humilior Rogemus
Oracio devota pro eisdem dicenda
O Eus omnipotens pater miserere pauperi tui dilecto vt
duo munimenta corporis et anime que de celo
tibi cum devocione offeram et utrasque tibi fiant
et placeant valeam amicere supplici tuo qui non
[illegible] mundi [illegible] medio gloriosi
[illegible] cum multis per flagicia pereundo tibi
sum devotus O deus spiritus [illegible]
respicere me oculis tue quibus publicanum
respexisti ut per veram cordis oris et operis humi-
litatem coram te merear iustificari et cum humi-
libus exaltari Amen
Dominica xii post trinitatem
I Terum exiens ihesus de finibus tyri venit per
sidonem ad mare galilee inter medios fines
decapoleos et adducunt ei surdum et mutum [illegible]
sit omnia ad [illegible] fecit [illegible] macellum
[illegible] in cura [illegible] ut peccatores [illegible] in
peccato [illegible] ad fiduciam ad xpm [illegible]
Exiens de finibus tyri [illegible] ad decapoleos
que [illegible] decem verbum quibus [illegible]
datis et [illegible] in medios fines decapoleos
Et non [illegible] ita diliget ponit [illegible]
de finibus tyri et adducit ad mare galilee
[illegible] spiritualis [illegible]
decem verbum [illegible] celestis patris [illegible] decem
mansiones vnde dei [illegible] anglorum et [illegible]
de [illegible] mansionibus [illegible] In domo patris mei
mansiones multe sunt Has mansiones vocat dominus
[illegible] civitates decem [illegible] ad [illegible]
[illegible] super decem civitates et [illegible] data sunt homini
decem precepta in quibus [illegible] precipit
deus quibus [illegible] ad [illegible]
[illegible] Et [illegible] quedam mare galilee
[illegible] galilee
[illegible]
tute [illegible] ad libertatem filiorum dei [illegible]
[illegible] ut appropinquet celesti patri et
[illegible] ad eum [illegible] exiens de finibus
tyri [illegible] angustia et [illegible]
[illegible] angustia que [illegible]
[illegible] de finibus tyri [illegible]
[illegible] confitendo [illegible] detestando [illegible]
[illegible] Deinde [illegible]
[illegible] iniquitatis [illegible] ut de
[illegible] doleat [illegible]
omnem iniquitatem odio habeat et sic [illegible]

Ad mare [illegible] que quedam [illegible] celesti patri [illegible]
[illegible] exire in littore maris [illegible]
[illegible] in [illegible] ut xpm vi-
deret et eum [illegible] audiret [illegible]
incipit quedam [illegible] xpo devote [illegible]
ei [illegible] et mutum ut sanaret eum Iste
[illegible] qui ab aliis ad xpm adducit [illegible] sa-
[illegible] ut [illegible] dicit
Et non [illegible] que [illegible] xpo adducunt ut
Nota sanet [illegible] meditacio infernalis pene peccati
debite [illegible] descendunt in infernum viventes [illegible]
[illegible] ut ascendat morientes [illegible]
[illegible] Memor esto iudicii mei [illegible]
sic erit et tuum [illegible] mortis [illegible]
assidue nobis minat [illegible] et [illegible]
[illegible] non dat spacium [illegible] Memento
[illegible] mors non tardat [illegible] severita-
tis divine iusticie que punit sine [illegible]
[illegible] humana astucia [illegible] supplicacio la-
[illegible] in corpore et [illegible] Job [illegible]
a facie gladii [illegible] ultor iniquitatis est
gladius et scitote esse iudicium [illegible] Memor esto
iusticie tue [illegible] quare [illegible]
[illegible] dei [illegible] et non
misericordis [illegible] passionis
qui [illegible] dei [illegible] xpm [illegible]
[illegible] passum [illegible] amore divino [illegible]
[illegible] voluntarie [illegible] attendit
Ad [illegible] et [illegible] mediat [illegible]
xpm sic expansum [illegible] sic copiose sanguinem
suum fudisse [illegible] peccatoribus salvandis [illegible]
[illegible] clavis confixum [illegible] fel-
le et aceto potatum [illegible] vulneratum [illegible]
[illegible] assidue meditatur [illegible] Recor-
dare paupertatis mee [illegible] memoria
memor ero et tabescet in me anima mea [illegible]
[illegible] peccatoribus in-
[illegible] peccatoribus permittit [illegible]
tribuit [illegible] Remissa [illegible] dei
et [illegible] ad dominum [illegible] dominus [illegible]
ex multitudine [illegible] [illegible] valde
periculosum [illegible] multitudine [illegible] illumina-
tionem [illegible] a multitudine Zacheus
non videt xpm [illegible] multitudinem [illegible] mul-
titudo [illegible] libitu suo et
[illegible] ad malum [illegible]
[illegible] bonos mores destru-
unt [illegible] multitudo [illegible]
[illegible] Nota [illegible] assidua
[illegible] fugiendo
[illegible] a multitudine Deinde [illegible] potenter

hunc (con)firmo solo verbo curare fec(it) q(ui)a p(ro)p(ter) in (con)sp(ect)u mul-
titudinis q(uam) licet n(on) esset necessaria ad salute(m) sui
t(ame)n ad instructione(m) n(ost)ram utilia. Primo apposuit
digitum in aures eius. Digitus enim auribus p(ro)p(ter)
insinuat s(piritu)m (Christi) q(ui) auribus cordis q(uod) e(st) intellectus
d(e)z ee (pro)funda ab inf(er)i delectatione iniqua cogitatione
p(ra)va volu(n)t(at)e et carnali affectione. Item digiti sunt
ab (Christo) di(ctu)s In quo intelligi(tur) q(uod) desertu(m) nostra
n(on) in audiendo ut ver(a) (et) pia (et) honesta verba
etc. Aures tuas p(ro)mi(s)s(is) sepi. Cui deflat au-
tem sua ne audiat s(upe)rfluitates h(ic) in excessu hilari-
tatis q(ue) p(er)tinent ad dei laudem aie utilitate(m)
p(ro)x(im)i necessitate libent(er) (et) frequent(er) audiat Jaco. Sit
aut(em) o(mn)is ho(mo) velox ad audiendum v(er)bu(m) dei de muco
officium aie (con)silium paup(er)is (con)ceditum (et) pacis grau-
dium. Sc(dm) e(st) q(uod) ex sputo suo tetigit lingua(m) eius
In sputo q(uod) de capite descendit intelligit(ur) gr(ati)a di-
vina. Eccl(esi)a[s]te. Sermo vero sp(irit)u(s) in gr(ati)a sit sale (con)ditus
In appositione man(us) intelligi(tur) q(uod) sapientia (et) tran-
quilla (et) (con)cordia e(st) ipsa lingua. Si male v(er)tit(ur) eius
ad periculosum. (Et) michi ita fructuosum aut sit h(ab)itud(o)
(con)g(re)gat(ur). Vulgariter dicit(ur) q(uod) homo p(ro)bus d(e)z venie ad
p(ri)ma q(ue) a(d) lingua(m) etc. Mors (et) vita in
manu lingue. Pu(ni)t(ur) cui moderat(ur) labia sua
p(ru)dentissim(us) e(st). Qui aut(em) ad loquendu(m) p(ro)nus e(st) sentiet
mala. T(er)tiu(m) e(st) q(uod) suspexit in celum ex quo aut(em) asp(ec)-
tu indicat q(uod) corde orabat ut a p(at)re audire-
t(ur) licet orare non indigeret s(ed) h(oc) fec(it) ut nobis in-
structionis informaret q(uod) e(st) ut in magnis (et) ar-
duis negociis (semper) recurram(us) ad orat(i)o(n)is suffragiu(m)
Paralip(omenon). Cu(m) ignorem(us) quid agere debeam(us) tc.
Dominus ut solum(us) n(on) e(st) opus h(uius)modi. Sic dei bu-
ticulu(m) Ro(manos). Benignitas dei te ad p(enitenti)am addu-
cit. Patronus agere gustio (et) iustificat(i)o ne e(st) attribu-
enda ipse p(ro)p(ter) ut p(re)dicat(or) s(ed) creator. Q(uar)tu(m) e(st) ut
eius ex(emplo) (per) oculos levem(us) ad celu(m) (con)siderando
q(uan)ta sit eius pulchritudo interior q(uan)ta e(st) exterior
p(ro)p(ter) videbo celos tuos tc. Cu(m) vili p(re)cio at-
quirat(ur) q(ua) p(ro) modica p(enitenti)a(m) q(uam) vili p(re)cio p(er)dit(ur)
q(ui) p(ro) una momentanea delectat(ione). Qu(in)tu(m) e(st) q(uod) ip(s)e
ingemuit (com)passio(n)e q(uod) ip(s)e ad infirmu(m) (con)grab(a)t
No. ondens. In quo instruit nos In rebus homo
ut infirmis (et) afflictis (com)paciamur Ro. Et
(com)pati m(ur)e (et) (con)gaudeam(us). Sic faciebat paulus chor(inthios).
Quis infirmat(ur) (et) ego n(on) infirmor. Job
Flebam s(u)p(er) eo qui afflictus erat. Compassio e(st)
signu(m) fr(ater)ne dilectionis. que (con)pla[cet] d(omi)ne legi
Sed ut q(uo)d vos cura(n)t ab infirmitate p(re)teritu(m) d(e)z
dolo(r) in corde (et) exterius gemitus ezech. Ingemi[sc]e
(con)gemuit p(re)d(icat)o(r) tc. Sexto ut daret intelligi
q(uod) p(ro)p(ter) anima(m) liberat(ur) habet multa miseria(m)
doloris (et) gemitus s(ed) q(uia) h(oc) bo(n)u(m) q(uod) p(er)p(et)uo p(ro)duxit
mala (et) (con)tra(ri)a q(ue) incipit (et) p(er)icula in q(ui)bus
d(e)venit. Se(ptimu)m e(st) q(uod) locutus e(st) (christ)us mo(dum). Effeta

q(uo)d e(st) ap(er)ire sed ap(er)iaris. h(ic) d(icitu)r. Tollat(ur)
o(mn)e impedime(n)tu(m) tuu(m) ut os tuu(m) libere ap(er)iat(ur)
ad loquendu(m). (Et) aures tue ad audiendu(m).
In quo fr(atr)es d(ilectissimi) duo (con)tendit. P(ri)mu(m) e(st) q(uod) n(on) d(e)o
p(ro)p(ri)us loquat(ur) in corde p(ec)c(at)oris n(on) ap(er)ire au-
res ad audiendu(m) v(er)bu(m) salutis n(ec) os ad loque(n)-
du(m) (con)fessionis p(ro)p(ter) audiat quod loquat(ur) d(omi)n(u)s d(eu)s
meus. Sc(dm) e(st) q(uod) ip(s)e h(ab)itat nob(is) si ap(er)it the-
zauros scientie n(ost)ror(um) Unde dicit(ur) indisstricte
ap(er)ire i(d est) ap(er)i n(ostr)o thezauro cordis ad in-
telligendu(m) (et) obediendu(m). Os ad loquendu(m) (et)
p(ro)clamandu(m) de b(e)n(e)ficiis. Gr(ati)as agendo (et) p(ro)-
pria (con)fitendo. manu(m) ad (con)ferendu(m) (et) paup(er)i
ad miserendu(m). Et quod v(er)bo d(omi)ni ut sic sol-
licite ap(er)iam(us) ip(s)e in nobis etc. q(uod) ip(s)e p(ro)misit
sc(ilicet) to(tu)m in(fir)mitatis ap(er)iet s(ed) (con)cipio manu(m) p(er)-
des (et) latus. Sequit(ur) (et) p(ro)t(inu)s v(er)bu(m) d(omi)ni
solutu(m) e(st) vinculu(m) lingue eius (et) loq(ue)bat(ur)
recte. Sic de auditu tract(at)um e(st) p(ri)mo. Item au-
ditus de p(re)c(e)d(ente) ad loquela(m) s(ed) ad cui(us) v(er)-
bis muti n(on) (ab) h(ab)ile. Ve s(e)c(un)d(u)m. (Et) io (con)stitu-
to loquela (con)s(e)q(ue)ns (con)stitut(us) e(st) auditus
Sed aut(em) ad (con)cordatione(m) n(ost)ram q(uod) loq(ue)bat(ur) recte
i(d est) distincte (et) intelligibil(ite)r sic alii homines.
Item eius lingua eius soluta fuit ad loquendu(m)
ut posset v(er)ba (pro)ferre h(oc) fuit mira(culu)m. Sic q(ui)
qui nu(m)q(ua)m audivit (ve)rbu(m) aliqu(od) n(on) ... ve-
n(on) v(er)ba (pro)ferret n(isi) p(ro)p(ri)u(m) aliq(ui)s s(u)bito ab(s)-
q(ue) nulla instructio(ne) sic(ut) lingua v(er)ba (et) ordinate
v(er)ba (con)poneret h(oc) fuit mira(culu)m miraculor(um). Et
n(on) q(uod) recte loqui e(st) d(omi)no dicis sui laudare
se ip(su)m in (con)fessione accusare (et) v(er)a v(er)ba (et)
utilia p(ro)ferre. Sed q(uod) videtur homines h(uius)
muti sic distincte loq(u)i ce o(mn)es muti sunt
(con)p(ar)tes. Bene o(mn)ia fecit s(cilicet) d(icitu)r quia
surdos n(on) so(lu)m istu(m) s(ed) plures alios fec(it) au-
dire (et) mutos loqui. Hec ca(us)a e(st) q(ue) mandas
(et) soli deo attribuendu(m) quando paravit aures
ap(er)iat ad audiendu(m) v(er)bu(m) dei ad (con)fessionem (et) q(uod)
gaudes fecerat n(ost)ra detestando accusat aliqui
aut(em) dicit bene o(mn)ia fec(it). Sic expo(n)it(ur). Bene
i(d est) p(er)fecte o(mn)ia q(uia) vidit deus cuncta q(ue) fecerat et
erant valde bo(na) Gen(esis). Vel fecit b(o)n(u)m i(d est) vere
fec(it) enim o(mn)ia visibilia (et) invisibilia tc. (et) ita mira(biliter)
fec(it) quod mirabil(ite)r cura(vi)t h(un)c mutu(m) (con)stat surdos (et) mu-
tos (et) p(ec)c(at)ores desig(n)at. Pater eni(m) duo mala opera(n)-
tur. h(ec) in 3(ti)a do(minica) ... Roge(mu)s

Oracio devota p(ro) ebdom(ad)a dicenda

Domine ih(es)u (christ)e qui s(e)c(un)d(u)m m(ul)t(it)udine(m) dolorum a finib(us)
[T]yri venis p(er) sydonem p(re)dicando ad mare galilee
galilee (con)fessionis satisfactionis (et) t(ra)nsmigrationis
inter medios fines decapoleos veniens

in dextralago profecti sunt. Ubi apprehendit nos fervor sed et verba temptacionis multiplicis mitte digitum dextrum in auriculas meas intellectus et gustum superiorem ab meo affectu ut ad ostendendum solvat vincula lingue mee et loquar recte verbo et opere non discordante a voluntate. Dicitur enim quod laudes hominum ut et surdi audiant per confessiones quorum et muti loquantur per confessionem. Amen.

Dominica 13a post trinitatem

Beati oculi qui vident que vos videtis. Luce x. et iva[?] totum consolatorium. Circa in principio consolatur dominus discipulos in eum. In medio docet quod sit illud magnum mandatum quod servatum ducit ad vitam. In fine ostendit quis est proximus. Proximus quisque debet diligere sicut se ipsum. Dicit ergo beatus Lucas. Christus dominus discipulis qui vocavit apostolos ad magnam perpetuitatem ad quas tribulaciones quas pro Christo passuri erant volens eos consolari dixit. Beati oculi qui vident que vos videtis. Non est credendum quod omnes qui viderunt Christum oculis corporalibus fuerunt beati ut Judas Pylatus et hii qui crucifixerunt eum viderunt eum et tamen beati non sunt. Sed vos dicit vos estis beati qui oculis interioribus videtis per veram fidem confitentes me esse filium dei et salvatorem mundi. Et per oculis exterioribus videtis me vobiscum similiter conversantem miracula facientem populo predicantem. Dico vobis quod multi prophete et reges voluerunt videre que vos videtis. Videtis scilicet me in carne apparentem et miracula facientem et non viderunt. Audire que vos auditis scilicet doctrinam meam ex ore meo et alia que facio.

q°. ¶ Sed queritur quare illi prophete non fuerunt exauditi cum fuerint sanctissimi. Dicendum quod Christus duo. Primo quia non dum venerat tempus in quo disposuerat incarnari et illud tempus noluit preveniri. Et ipsi ad delectati fuissent esse cum Christo quod magnum eum misisset eum Nota propter nos propter sapienciam vel humanam potenciam inclinavit mundum ad fidem sed sola sua benignitate. Et ideo elegit ministros ambasiatores in mundum mittendos homines pauperes et contemptibiles ut potencia fidei sue non esset in subtilitate sermonis neque in potencia terrene dignitatis sed dignitatis miraculorum que Christus operabatur ad fidei confirmacionem. Vera sicut apostolus quo ad primam et sed aut vero sed apostolis de nobis quod nos christiani beati sumus super omnes homines qui credimus in Christum sicut illi crediderunt quod speramus in ipso et scimus. Si hunc amamus et impleamus de prima parte. Sed et ecce quidam legis peritus surrexit temptans illum et dicens Magister quid faciendo vitam eternam possidebo. Hec docens fecit non animo addiscendi sed temptandi. Cogitavit ille invidus et dei persecutor si nesciret

vindicem confundam ipsum et auctoritatem ipsius quod fecerit eum. Si vero bene responderet non adducit quare sciri sit quod quod bona sed licet dominus sciret cogitaciones sua tamen ipse astutus cauteliter respondit. Dicit Tu qui legis doctor es dic quod sit illud mandatum in lege scriptum quod servatum ducit ad vitam. Ille vero dixit Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua. Aug. sic exponit. Ex toto corde id est intellectu sine errore ex tota anima tua id est voluntate sine contradictione ex tota mente id est memoria sine oblivione ex omnibus viribus id est conamine sine defectu. Hoc mandatum eo modo quo datum est non implebitur perfecte in via sed solum in patria ut dicit Aug. Sed ille implet quantum ad salutem pertinet qui dilectionem contrariam non admittit. Hoc mandatum sit fundamentum et radix omnium mandatorum. Nam omnia alia mandata dei data hominibus sunt propter istud. Figura legis mandati. Nam qui deum diligit sine dubio mandata dei libenter servat. Et ideo dicit Joh. Et mandata eius gravia non sunt quod qui deum diligit mandata eius non sunt gravia. Omnia levia facit dulciter datum habet tradicione. Secundum sic proximum tuum sicut te ipsum. Duo sunt precepta dileccionis primum de dileccione dei quod modo exposuimus. Aliud quod est de dileccione proximi ponit. Deut. 6. Aliud quod est de dileccione proximi quod modo debet exponi et ponitur Levitici 19. Et quamvis data sint duo precepta de caritate id est de dileccione tamen hec intelligitur quod sint ex una radice et de una dileccione non unum sine altero. Pertinet Rom. qui proximum diligit legem implevit et plenitudo legis est dileccio. Secundum mandatum sic exponitur. Diliges eum proximum tuum sicut te ipsum. Hoc est cum tribus regulis. Prima dicitur sicut te ipsum scilicet affectu et effectu quia te ipsum. Item ad eadem que te ipsum scilicet gratiam in presenti et gloriam in futuro. Secunda dicitur sicut unum membrum corporis eiusdem diligit aliud Rom. 12. Immo lita sibi diuige non diuidet sed appareant sibi mutuo subveniunt contrarie de bonis alterutrum. Tercia dicitur ex persona Christi diligentibus dixit Sicut dilexi vos amore perveniendo per vobis moriendo pro vobis intercedendo. Et tunc ille doctor bene et sufficienter respondisset dominus satisfecerit quod sunt dicens Hoc fac et vives quasi diceret fecisti quod faciendo vitam eternam possidebo et ego dico tibi fac scilicet dixisti scilicet ut diligeres deum et proximum tuum et vives vitam eternam. Tu mandatum de dileccione est divino necessarium ad salutem et sufficiens ad se ipsum. Adhuc ille doctor audiens intencione ius volens contra dominum se iustificare dixit. Et quis est proximus meus scilicet ut sciam quem debeam diligere. Iste

doctor errabat in duobus. Primo quia solum Iudeum
qui legem habebat proximum putabat et non alium. Secundo
quia credebat solum cordis dilectionem sufficere vel salvare
etiam sine subsidii dilectione. Unde dominus quandam his-
toriam introduxit per quam probavit omnem hominem esse
proximum hominis et veram dilectionem in subsidiis exhi-
bendo subsistere, dicens: Homo quidam descen-
debat ab Ierusalem in Iericho. Amena Ierusalem sita e-
rat in monte, et Iericho in planicie, ideo descen-
debat. Et incidit in latrones qui despoliaverunt
eum, et quia aliquantulum voluit se defendere vulnerave-
runt eum plagis multis et semivivo relicto abie-
runt. Credendum quod inter istas civitates erat silva
longissima, et in spacio quod erat in medio non
inhabitabatur, et erat desertum, ne oppressum(?) erant la-
trones qui transeuntes spoliaverunt. In hoc
deserto inter Ierusalem fecit dominus ieiunium suum. Is-
to homini vulnerato et spoliato et semivivo relicto in via
accidit ut quidam sacerdos eadem via transiret et
descenderet, et videns illum preteriit. Iste homo
fuit sacerdos iste, licet enim corde fuerit ei compassus,
nullum tamen subsidium ei exhibuit, nec cibum nec potum
nec vestem, immo quod plus est nec verbo compassionis vel
consolacionis ei dixit. Debuisset saltem de salute
anime sue homini morienti debuit ei consulere. Sed dice-
re poterant esse [illegible] quare [illegible] ei [illegible]
una quia erat unus eorum opinionis quod sola compassio
absque opere exhibitione eum dilectionis proximi sufficeret.
Aliam et hec forte videns quod erat eum omnino nichil
habere nec aliquid posse ab eo extorquere, et ideo non
curavit de anima nec de corpore. Post sacerdotem im-
mediate transivit unus levita, et quia forte fuit
scolaris unius sacerdotis, sicut dominus fuit sacerdos
vulnerato sic et dyaconus. Transiens eum aspexit
illum sed non salutavit eum nec locutus ei fuit ver-
bum quidquam dedit. Et post hunc transivit unus Samari-
tanus qui non erat de populo Iudeorum et sedebat in
iumento suo. Forte habitabat in villa et ideo indi-
gebat iumento quia equos apportavit secum vi-
num vasculum vini forte ad bibendum in via si
sitiret. Et videns sic spoliatum sic vulnera-
tum vix habere flatum morti propinquum omni
auxilio destitutum, compassione motus descendit
de iumento suo, et accepto vino lavit omnia vul-
nera sua. Et quia vinum mordebat et dolorem in-
ferebat, apposuit oleum ut dolorem mitigaret et
et vulnera sanaret. Et deinde dedit ei paulu-
lum de vino confortativo, et vires recepit. Et
quia fasciam stuppam non habebat, statim camisiam
suam laceravit et in multas partes faciens vul-
nera ligavit. Quo facto posuit eum super iumentum

suum. Et quia iste propter nimiam debilitatem non sede-
re valebat tenere nec sic super iumento sedere po-
terat, ascendit et similiter super iumentum et
portavit eum in civitatem. Et quia ibi domicilium non
habebat, duxit in quoddam hospicium et ibi die
quievit cum eo faciendo sibi lectum, preparando ci-
bum, ponendo ad quiescendum. Sequenti vero die
vocavit dominum hospicii et dedit illi duos
denarios. Credendum est quod erant grossi et bene
valentes sicut turonenses vel floreni. Et si plures
denarios habuisset dedisset, quia non habebat plures, et
dixit ei: Habe curam illius infirmi, et faciendo
expensas de hac pecunia in reditu meo(?) sub [illegible]
si aliquid supererogaveris ei quando venero reddam ti-
bi. Iste bonus samaritanus qui sine lege dei scrip-
ta in tabulis vivebat, quia legem dei scriptam
in corde habebat, melius adimplebat legem quam pre-
dicti. Et cum Christus hanc hystoriam dixisset con-
vertit se ad doctorem legis et dixit: Quis tibi
videtur de istis, scilicet sacerdote, levita et samari-
tano, proximus fuisse ei qui incidit in latrones?
Et ille dixit: Qui fecit misericordiam cum illo. Ecce
ex ore suo convictus est doctor. Non est intelligendum
quod samaritanus qui non erat de populo Iudeorum
fuit Iudeo vulnerato proximus. Item compescere(?)
per proximum diligere qui sibi eum per misericordiam
prebebit. Et ideo dixit dominus: Vade et tu fac similiter,
et omnem hominem scilicet proximum diliges, fidelem
sive infidelem, amicum sive inimicum, quia creati
sunt ad ymaginem maiestatis divine et fortes(?)
eiusdem forme. Item non dicitur in corde et
lingua diliges sed opere et veritate. Sic iste
samaritanus qui homini ignoto a quo nullam
expectabat retribucionem tam largiter de suis
prestitit subsidium sic debuerunt tam homines corporis(?)
prestare subsidium [illegible] tantum diligentes in ab-
sencia [illegible] fuit in angelum. Nam dixit
[illegible]
Moraliter quamvis Christus hanc parabolam dixerit doctori
ut nos in ea instruamur, est in figura passionis
[illegible] et devocionibus magis
ut que nunc sic exponitur. Due civitates
nominantur, scilicet Ierusalem in monte sita per quam
significatur celestis patria que est habitacio secura sal-
vandorum, et Iericho que est in valle posita
per quam intelligitur mansio infernalis que est
inclusio dampnatorum. Iste primus homo scilicet Adam
in quo erat totum genus humanum fide spe et
merito habitabat in Ierusalem, sed descendit
ab ea in Iericho quando peccavit, et latrones, id est
demones, in quorum manus incidit tam ma-
la sibi fecerunt. Nam spoliaverunt eum

virtutibus gratie et donis gratuitis etc. Anima
in uno peccato mortali multa bona perdit. Vul-
neratus in naturalibus id est in istis que contraria volun-
tatis ingenium quia per peccatum debilitatur et obscu-
ratur. Rabanus: desiderando insipiens cor con-
cupiscit eum solum inde sit et semiuiuum quia
non bene mortuum nec bene viuum. Desertum est mun-
dus quia est mundus talis et infirmus. In hoc deserto
a principio usque ad aduentum christi venerunt omnes
homines sic spoliati sic vulnerati sic soli et ad
interitum relicti. Et hec tria mala duo demones per-
catores fecerunt quia suggesserunt homini peccatum a quo ista
mala causantur. Et superueniens sacerdos id est lex mo-
ysi. que hominem infirmum vidisse et preterisse et non
curasse dicitur eo quod dicitur Heb. Nichil ad per-
fectum adduxit lex quia infirmos et impotentes non
fecit. Adhuc non fuit culpa legis sed defectus
infirmi. Porro superueniens leuita id est prophetia lex
per sacerdotem tamquam maior et dignior prophetia
per leuitam tamquam inferior designatur qui licet
futura predixit et mandata sua dedit tamen adhuc
liuor et plaga infirmi hominis id est humani generis
non fuit colligata et fota oleo vini etc. Sed
superueniens samaritanus qui custos interpretatur dominus
ihesus christus qui est custos ecclesie hic appropinqua-
uit infirmo per compassionem et infudit vinum dul-
cissimi precepti et oleum suauissimi consilii prius
ea posuit eum super iumentum suum id est corpus suum
non iumentum suum sed apud te scilicet fecit
quod peccatum humani generis super lignum in corpore suo
tulit. Deinde commendauit eum stabulario id est
prelato ecclesie dicens. Curam illius habeto hoc fecit quando
dixit petro Joh. Pasce oues meas ut pas-
ceret et dirigeret ecclesiam dixit. Et quodcumque supererogaue-
ris scilicet predicando orando eleemosynas faciendo ego
cum rediero reddam tibi. Et hec ad commendationem duo
meruit ihesus christus fecit ut qua diligit nos sua-
uit qua utilius diligeret nos. Vade et tu fac
similiter scilicet ut tu diligas christum tuum sicut
te ipsum sicut christus dilexit te. Rogemus etc.

Oratio deuota pro eodem dicenda.

O domine ihesu christe custodi nos descenden-
tes de contemplatione ad actionem ne incida-
mus in latrones scilicet in carnales appetitus ne spoliemur
gratiis tuis ne vulneremur in naturalibus. Sa-
cerdos et leuita superior et inferior potentia vo-
lunt descendat eadem via constringendo peccatum
sed potius ascendat sursum. Samaritanus verus
gratia per dispensationem sacram nobis appropinquet nobis vinum
contra peccatorum liget infundendo oleum spei vere et vi-
num per timorem infundat in iumento ordinando
nos scilicet in stabulum id est ecclesiam stabularii considerationi
perorum altera die in finibus det nobis duos de-

narios stolam anime et corporis. Amen.

Dominica xiiiia post trinitatem

Dum intraret ihesus in ihrlm transi-
bat per mediam samariam et galileam
Luce xvii. In hoc euangelio in persona
quorundam leprosorum quos dominus curauit humilitas
nobis commendatur. Ingratitudo reprobatur. Fides lau-
datur. Est hoc fides tenenda tamquam fundamentum sa-
lutis. Humilitas habenda tamquam incitamentum vir-
tutis. Ingratitudo fugienda tamquam incitamentum
iniquitatis. Videamus hoc hystoriam. Dicit euangelium
quod dominus quadam vice vadens in ihrlm tran-
sibat per mediam samariam et galileam. Hoc est per me-
dium utriusque quarum una habet a dextris et alia
a sinistris. Et sic christus qui voluit ire in ihrlm
celestem hic de ex una parte galileam que interpretatur
transmigratio id est penitentia qua transmigratur de culpa
ad gratiam. Et ab alia parte samariam id est custodia
scilicet omnibus cordis et omnium sensuum. Prouerbiorum: Omni cus-
todia custodi cor tuum. Et alibi Deut. Et Cus-
todi te ipsum et animam tuam sollicite. Et cum christus intra-
ret quoddam castellum o-
dus intret et peruenisset ad portam cuiusdam castelli o-
currerunt ei decem viri leprosi. Audiuerunt enim
quod dominus veniebat ad aliud castellum et quod in eo reme-
dium fecerat leprosos sanando non solum infirmos et quod omnes de-
tat leprosos sanare non nisi infirmos et omnes de-
bant contemptum et ab eo sanitatem
rogarent. Isti leprosi sunt
No
peccatores qui propter peccatum lepre assimilantur. Primo quia
sicut lepra totum corpus inficit et corrumpit sic
peccatum totum corpus bonorum operum inficit et cor-
rumpit. Apostolus: Modicum fermentum totam mas-
sam corrumpit. Secundo quia lepra hominem fetidum et ab-
hominabilem reddit. Sic facit peccatum. Osee: Facti
sunt abhominabiles etc. Tertio quia lepra separat a consor-
tio hominum sic peccatum a participatione bonorum et a
que communitate sanctorum ad cane eam. Aut quia coniunctio
christi ad belial. Corinthios. Quarto quia lepra est
morbus contagiosus sic peccatum etc. Animi
quia iudicauit superbos inducit superbia et qui te tan-
git peste ... inquinabitur ab ea. Quinto quia lepra est mor-
bus incurabilis nisi per manum a deo tractam sic peccatum
nisi a solo ... qui delet iniquitates tuas. Luce
Nemo potest dimittere peccata nisi solus deus. Et Sequi-
tur. Et leprosi videntes christum venientem ad eum ...
uenientia steterunt a longe. Considerauerunt enim
quod fetor anhelitus et horror aspectus possit lede-
re ... Et leuauerunt vocem dicentes. Ihesu precep-
tor miserere nostri. Isti leprosi steterunt ei que
fuerunt signa humilitatis magne. Primo est
No
quia infirmitate sua recognouerunt. Secundo est quia

quod ad domini sponte et non vocati venerunt. Secundum
quod a longe steterunt. Quartum quod ex magno desi-
derio liberandi fortiter clamaverunt. Tertio quod
sola vice perceperunt dicentes. Aliud preceptor
qui solus potens infirmitati succurrere ut discedat
et sanitati ut accedat. Miserere nostri. Talis
humilitas necessaria est peccatori qui vult a peccato cura-
ri. Dominus autem volens probare fidem et humilitatem illorum
dixit. Ite ostendite vos sacerdotibus.

q°
Queritur quare dominus qui poterat et volebat
eos curare misit ad sacerdotes. Respondetur quod propter tria.
Primo ut fidem et humilitatem illorum probaret. Si enim
fides illorum fuisset magna potuissent murmu-
rando dicere quod non sanabat eos sed ad alios
mittebat. Preterea si fuisset eorum humilitas magna
potuissent indignari quia mittebat eos ad homines
non magne scientie aut auctoritatis aut compassi-
onis. Secundo ut per eos obedientes non cogitarent
contra legem. Ut lege Moysi se sanare ostenderet
leprosos mundatos ad sacerdotes mittebat ne
offenderentur iudei qui Christo imponebant quod legem
non servabat. Tertio ut sacerdotibus suis Christus hono-
rem deferre doceret. Unde tenentur boni sacerdotes ho-

q°
norari propter tria. Primo propter sacrum ordinem quem suscepe-
runt. Consecrati ad dei ministerium. Secundo quia ministri
sunt Christi propter Christum auctoritatem quam habent in ligan-
do et solvendo et absolvendo. Matthei. Qui vos au-
dit me audit. Tertio propter officii dignitatem quia sunt
sicut amici dei positi ad impetrandum gratiam homi-
nibus et misericordiam. Sicut vicarii ad benedicendum dandas peni-
tentias imponendas et relaxandas animas custo-
diendas. Sicut nuncii dei ad ostendendum populo dei viam
paradisi verbo et exemplo. Unde probabiliter ipsi probi iterum Ma-
le vero qui sunt publici peccatores nullo honore sed po-
tius puniendi. Unde Numeri. Separavit se deus ab homine
posito. Item in hoc datur nobis dominus intelligere
quod qui vult a lepra curari non debet expectare usque in
die infirmitatis sed dum sanus est sponte vadat ad sa-
cerdotem. Item quod nullus potest excepto excepto nunquam
a peccatis absolvi nisi sacerdotes adeat. Quarto
quod volentes domino obedire ceperunt ire ad sacer-
dotes sed dum irent et aliquantulum processissent vi-
derunt se mundatos et repleti gaudio obliti sunt
benefactoris sui et statim currerunt ad propria nun-
ciare parentibus et amicis letitiam suam. In hoc
quod mundati sunt in via antequam venirent ad sacer-
dotes aperte ostenditur quod peccator a peccatis contritus va-
dens ad confessionem antequam sacerdoti loquatur a deo
absolutus est. Tenetur tamen confessionem facere propter tria
sicut habetur in expositione evangelii. Et intra apparuit
Circa tertium homines attende duo. Primum dominus commenda-
re eorum ingratitudinem qui de tanto beneficio gratias
non egerunt et ideo digne a domino reprehenduntur

ea absentes ut statim dicetur. Unus autem ex illis
qui erat samaritanus id est custos divini precepti alienus
erat iudei qui habebant notitiam dei et tamen magis
pharisei eum contemnebant. Ut vidit quod mundatus est re-
lictis sociis statim currit ad Christum cum magno
gaudio magnificans deum et prosternens se ad pe-
des eius gratias sibi egit. Iste commendat a
Christo quia dei beneficium cognovit ab humilitate quia

Nota.

ad pedes Christi se prostravit a bonitate quia de be-
neficio accepto a deo gratias egit. Deus autem
videns huius devotionem et aliorum ingratitudinem
dixit discipulis astantibus. Nonne decem mun-
dati sunt et novem ubi sunt. Non inventus est qui redi-
ret et daret gloriam deo nisi hic alienigena. In istis verbis Christus facit
sic eum ipse qui scit omnia ante cuius oculos queque
sunt nuda et aperta quereret de ingratis. Ubi igitur
sunt. Ac si diceret. Ingrati et qui obliviscuntur
beneficiorum a deo non cognoscunt. Unde exprobat eos
Christus dicens. Preterea in essentia omnis gratitudo quod ob-
liviscuntur domini. Secundo ostendit quod decem mundatos agnovit
baptismi et christianos sine numero quasi per magnum
decem perceperunt et pauci sunt qui dei beneficia re-
cognoscunt. Matthei. Multi sunt vocati pauci vero elec-
ti. Tertio ostendit quod de perditis illis solus salvatur qui
dat gloriam deo id est qui soli deo attribuit quod ad pe-
nitentiam sunt vocati. Quarto manifeste ostendit quod ille
corde ore et opere dominum laudat non solo deo
placet sed digni sunt a deo laudari. Unde dominus
dixit qui sic devote sic publice sic humiliter eum lau-
daverat statim coram omnibus commendavit. Quintum Non
est inventus qui rediret etc. Octavo quod dominus post
ingratorum peccatorum et reprehensionem ingratitudinis commenda-
tionem addidit et ad istum qui sic prostratus iacuit
qui sic placens tacuit et dixit ei. Surge vade
Considera mirabilem virtutem samaritani humilitatis
qui noluit surgere nisi se exigere dominum audivit a
domino. Surge. Ubi enim adhuc dominus distulisset
se iacuisset. Et ideo vero quod ille qui sic humiliat
se primatus desistere non debet donec dicatur sibi a domino
Surge ascende superius. Et quia non recessisset
a benefactore suo nisi prius licentiatus ab eo dixit
ei. Vade scilicet letus ad patriam ut parentes et noti
tui tecum congratulentur. Unde autem ut ipsum confide solli-
darent et per plenum astringe ad fidem adducat dominus
dixit. Fides tua te salvum fecit. Fides sed quod sic
credidisti sic te humiliasti sic deum laudasti sal-
vum te fecit in anima et corpore. Unde sicut dicit glo-
sa super Iohannem. Totum hominem salvum feci in sabbato.
Christus nullum salvavit in corpore nisi prius sa-
navit in mente. Et bonum et magnum fidei meritum

qua dyaboli suggestionibus resistitur. Petri v
Cui resistite in fide fortes. Mundus contempni-
tur Hebr. xi fide moyses negavit se esse fi-
lium pharaonis. Homo iustus efficitur. Rom. v
Iustificati gratia ex fide. Pectus a peccatis absol-
vitur Act. xv fide purificans corda eorum. Oratio
hominis exauditur Math. xv Mulier magna est fides
tua fiat tibi sicut vis. Homo filius dei efficitur
Ioh. i dedit eis potestatem filios dei fieri hijs qui cre-
dunt in nomine eius. ad quod nos perducat Ihesus Christus amen

Oracio devota pro [illegible]

Domine Ihesu Christe de tua pietate confisus
ad te pium medicum ego quasi leprosus
vanitate peccatorum infectus confugio. Ad te fon-
tem misericordie ego dum ... miserabilibus viciorum
[illegible]. Et supplex te exoro. quatenus indignus me-
am sanare infirmitatem, lavare fedidatem et
me dirigere ad salutem. Da michi ut semper beneficia
tua in corde habeam. Et de universis gratias tibi
agam. Sed quia homo miserabilis cinis et pulvis
non valeo per mille gratias referre sufficienter re-
stat tibi gratias pro me virgo maria. et omnes ci-
ves supercelestes. atque omnis creatura que dominum
laudes et materia. Amen.

Dominica xvij post trinitatis

Nemo potest duobus dominis servire Math. vi
Intencio ... servicio dei. Notandum quod homo in-
... quia quod deo non servit eundi-
et illum Math. vi Servus inutilis proicite in tenebras
exteriores. Michi delectabilius per servicium David
servum meum oleo sancto meo unxi eum. Ps. Secundum
consolationes tue letificaverunt animam meam. Ps.
honorabilius quia deo servire regnare est Michi utilius
quia remuneratio huius servicij non est derisoria
sed ... in vita hac que est misera ... n.
hunc ... in celo ...
dio. 1. Cor. v Ego nostra tua merces
nimis. Sed quia multi hec ignorant non hoc desi-
derant. Ideo multi sunt qui extra dei servicium er-
rant. Extra dominus volens omnes inducere homines ad
servicium sibi. addit in hodierno ewangelio que
tria sunt que servicium dei impediunt scilicet

Servitus dyaboli } Et hec tria perordinem ponit
Amor mundi } Primum ponit dicens Nemo
Amor sui } potest duobus dominis servire

hoc est dicere Si duo domini sunt sibi contrarij quorum
unus velit facere bona tamen et nunquam mala
Alter velit facere tamen mala et nunquam bona
Nemo potest eodem tempore hijs duobus dominis servire.
Isti autem duo sunt deus et dyabolus. Sed deus
est dominus virtutum scilicet creator omnium. dyabolus vero

dominus voluptatis quia nullum est dominum nisi qui se sibi
subicit voluntarie per peccatum sicut in ... sibi ...
... quia deus requirit in servitore suo humilitatem honesta-
tem et sanctitatem Sed dyabolus requirit in suo superbiam et
immundiciam ac peccatum. Impossibile est autem quod unus et
idem homo sit eodem tempore sit humilis et superbus peccator
et sanctus Et ideo subdit dominus quia hoc aut unum
diliget scilicet deum precepta eius implendo et tunc alterum
scilicet dyabolum contempnet odio habendo voluntati eius
resistendo. Aut unum sustinebit scilicet dyabolum peccata fa-
ciendo. et tunc alterum scilicet deum contempnet precepta
eius transgrediendo. Et hec apparet primum quia servitus scilicet
servicium dyaboli impedit servicium dei. Hec est contra
homines in peccatis qui in peccatis et servicio dyaboli
viventes credunt se servire deo. si ecclesias frequentant
missas audiunt et elemosinas faciunt ieiunant o-
rant et alia que sunt de genere bonorum faciunt. Nec
offerentes ... offerente ... munera
offendunt deo placent ut patet in kayn et abel
Postea ponit dominus secundum impedimentum dicens Non
potestis deo servire et mamone. Mamona lingua
// sirica dicitur dominus divitiarum qui dicitur ... primus
et dominus mediorum divitias congregare et eas augere
et ... ut dicior et potencior ac honoracior esse
... et ... habeat. Aut scilicet amator et servus divitiarum et
terrenorum habeat. Aut scilicet amator et servus divitiarum
mundi non potest deo servire. qui vero servitorem suum
divitias contempnere. hic (?) pauperibus erogare to-
amorem suum deo attribuere et totum celestia affir-
... amator eorum divitiarum et mundi de ...
avaritiis deo et pauperibus ... ambiciosis sup-
bus sic ... implicati ... non de deo non
de celestibus gaudijs non de salute anime potest co-
gitare. Et si tales cogitationes aliquid in cor eius ve-
nerit ibi locum ... Deinde addit
dominus tertium impedimentum dicens vobis Ne solliciti
sitis anime vestre quid manducetis neque corpori vestro
quid induamini. Hoc est dicere Nolite totam
sollicitudinem vestram ponere circa alimentum et indu-
mentum corporis ne per hoc ... sollicitudinem salu-
tis vestre sed debetis ponere spem in deo quia qui de-
dit vobis vitam dedit vobis et alimentum vite
Et circa hoc subiungit exemplum de volatilibus celi qui
non laborant neque nent neque congregant ut in futu-
rum habeant. Et tamen pater vester celestis pascit ista.
Sed vos estis melioris valoris et precij quam illa
apud deum. quem non ... vos ...
Ergo si pater vester ... multo magis
habebit curam vestri qui estis filij. Extra non
est aliquis vestrum qui possit addicere ad mensu-
ram corporis in staturam longiorem sine adiuto-
rio ... ergo ... deo corporis mensuram
... in eo quia eciam dabit vobis corporis

alimentum et cetera modo dico de corporibus indumen-
to quia qui dedit vobis corpus dabit etiam corporis
indumentum. Et quare sit ita docet exemplum de liliis
Lilia enim et flores agri crescunt sine adiutorio
hominum et induuntur a solo deo mirabilibus colori-
bus et coloribus in tantum quod Salomon numquam fuit
in aliquo suo statu indumento equali ita glo-
rioso coopertus. Et quamvis hoc quod opus nature est
nobilius quam opus artis. Si igitur herbam agri
que hodie est et paruo tempore durat deus ipse herbis
sic vestit et ornat et tamen cras in ignem id est in clibanum
perit. Quanto magis prouidebit sollicitius pro vobis
qui sic estis modice fidei quod hoc non speratis.
Ideo dico vobis omnem sollicitudinem vestram no-
lite dare esca et vestitu corporis propter quod gentes
id est infideles que ignorant deum non sperantes aliam
vitam hanc futuram animi enim aliam vitam nesciunt
Ideo vitam corporis escis et alimentis prosperare et de-
licatis nutrire cupiunt. Scit enim pater vester celes-
tis quod alimentis et vestimentis indigetis. Et
si fueritis boni filii numquam vos destituet nisi
sibi videatur expedire. Scire enim debetis quod anima
id est vita corporalis plus est id est maioris dignitatis
quam esca qua nutritur vita. Et similiter corpus ma-
ioris nobilitatis est quam vestimentum quod operit cor-
pus quia esca deseruit anime et vestimentum corpori. Et nondum
quod deus in vobis hiis non intendit removere a
nobis bona honestate sed sollicitudinem et an-
quirendo sine peccato; sed laborare ingenio
nostro ea que pertinent ad sustentationem vite filiorum
et familie sed sollicitudinem suffocantem que sic in-
clinat cor nostrum ad cupiditatem rerum temporalium
et ad implendam voluptatem et desideria carnis
sue quod hoc efficitur totum terrenum. Et ex hoc accidit
quod homo amare deum nescit propriam salutem negligit
et prodit vitam delicatam. De hoc dicit Lucas Cura et solli-
citudo seculi suffocat verbum. Sollicitudo autem
et amor temporalis qui est super omnia periculosus auertit a-
morem dei et caritatis et superne delectationis miserias et
... est a corde eius qui deo sine defectu e-
uellendus. Lucas Quis amat aurum id est vitam
corporalem in hoc mundo perdet eam sed in alio.
Deinde ostendit dominus tercio quod ... possi...
enim aliquibus dicere Quid enim ergo domine faciemus
tibi serviendo. Et dominus respondit Primum querite regnum dei
et iusticiam eius hoc verbum sic exponitur. Primo id est prin-
cipaliter et primo ante omnia. Et nichil aliud est petere
deum ... hoc soli deo est serviendo. Istud tamen desi-
derandum quod pro nobis sit fiendum et nobis promissum
et de iusto est iniustum. Et dicit querite sed corde

per veram fidem dilectionem et devotionem orate per optimam
expositionem operis per elemosinam largitionem preceptorum dei
observationem. Querite igitur primum regnum dei non divicias
aut gloriam mundi, que plene sunt sollicitudi-
nibus doloribus et laboribus ante transeunt et cito
habentem deserunt. Et regnum dei est regnum glorie
post vitam illam magnificentie regni tui. Deliciis
secundum Ezechielem. In deliciis paradisi dei fuisti
gaudium tuum Iohannes Gaudium vestrum nemo tollet
a vobis. Eternum domini potestas eius potestas
eterna. Et iustum videtur quod omnes potius regnum
dei totum possidere. Responsio In terminis unum est
quod hereditas vel regnum diuiditur in partes propor-
tionaliter singulorum. Sed in regno celesti aliud est
quod deus sine diminutione alicuius est possessio
hereditas et totum singulorum. Illa in patria dei vi-
sio unusquisque saciabitur de eius vultu sicut
Augustinus Deus erit omnia in omnibus. Et ...
dei bonitas et summa largitas quod hominem
ad tantam gloriam petendam invitat et eos excitat
tat. Deinde peccata dimittat et in desiderando pre-
paret. Sed miseria nostra ... id est vanitatem
pro vili delectatione et cito peritura consolatione
tantam gloriam negligit et eam inexcusabiliter
perdit. Dicit igitur dominus Querite regnum dei et ius-
titiam eius id est iusticiam ducentem ad regnum. Et hec iusti-
cia est et pena sine qua non pervenitur ad regnum dei
in fide ... et possidendum. Et hec omnia id est vite
necessaria adicientur id est ministrabuntur vobis a deo
sed per laborem et industriam sive per bonitatem
omnipotentis dei dispositionem quod dat uni pa-
rum alteri multum alteri sufficientiam sed singulis
ad utilitatem. Licet aliquando propter miseriam nostram
ad dampnum nostrum cedat. Quare dicit non petantur temporalia
aut salus vite nostre peti posset aut de-
beat in oratione. Ad hoc dicunt quod sine peccato
adicientur. Responsio quod propter se et principaliter querentur
sed adiuvant ad vitam in regno dei et hec
secundum ... ad hec sed ne deficiant debemus
in hoc secundario effectum ad ipsa peti non debet
nec deo placere talis petitio et est potius
peccatum quam meritum. Sed necessaria sunt adiutoria
ad vitam in regno dei. Et hoc secundario expetamus
ad hoc scilicet ne deficiamus in via peti possunt.
Melius est quod ut filius dei ad laborem et indus-
triam acquirat necessaria vite et in caritate et quod
quod sibi deest committat deo qui futura
scit et providit sicut placuit sibi. Rogemus.
Oratio devota pro clericis dicenda

O Domine Ihesu Christe qui nos pro duobus dominis servire per contrarietatem obsequiorum liberasti, a dominio scilicet servitute mundi carnis et dyaboli, ut exspiritum complacere celestibus non potentes adherere ad servitutem tuam mereamur, tribue gratiam in presenti et gloriam in futuro. Ut considerantes lilia agri devotos ecclesie cooperatores virtutum cadentes [illegible] tamquam fenum divites seculi mittendos in clibanum Iehenne, adiectam perpetue regnum Dei et iustitiam eius. Ut cum mortuis temporalibus per nostra virtutum perveniamus ad regnum celorum. Amen.

Dominica 16 post trinitatem

Ibat Ihesus in civitatem que vocatur Naym. Luce septimo. Dominus noster cum ad predicandum discerret volens omnes convertere sue deitatis ut sue predicationi adhiberent fidem ut verus salvator mundi ab omnibus crederetur, fecit unum opus grande quod non potest facere nisi solus deus. Resuscitavit enim quendam mortuum qui ad foveam portabatur solo verbo coram magno populo, ex quo letitia magna orta est. Deo benedixit quod Christus salvator mundi consistit. Hoc miraculum narrat presens evangelium. Dicitur ergo: Ibat etc. Cum dominus diu predicasset in Capharnaum civitate nobili et virtutes multas ibi fecisset, voluit ire ad predicandum in aliam civitatem parvam que vocatur Naym,

// et est in Galilea. Naym dicitur motus, per quod datur per hoc accipi: Predicatores qui non solum in magnis civitatibus et populis sed etiam in parvulis est predicandum. Aliquando enim maior fructus fit in parvis quam in magnis. Item est quod spiritualis fit motus in cordibus hominum ad penitentiam dum a predicatoribus. Causa dum dat vocem suam, id est predicatoribus vocem virtutis. Et nunquam vox predicatoris sine aliquo proficit fructu. Et discipuli eius et turba magna. Dominus associabat sibi eos et turba magna sequebatur. Et mulier. Et eciam de Capharnaum veniens descendebat a Naym et ideo turba multa sequebatur eum. Et ut exhiberent ei advenientes honorem. Item ut audirent eius predicationem. Item ut aliquod novum miraculum viderent. Et cum sic associatus appropinquaret porte civitatis Naym, Ecce quidam mortuus efferebatur, id est deferebatur ad sepulchrum. Audiunt hic iuvenes et expectant mortem qui pauci sunt qui ad senectutem perveniunt. In templo enim plures moriuntur iuvenes quam senes. Et hic defunctus erat iuvenis unicus matris sue, quam associabat magna multitudo populi. Et filia sua compassionis qui tristis et desolata erat. Item per eius bonitatem qui multos viros passione erant et devoti.

Item propter Christum ordinatorum qui voluit non solum eos quos secum duxerat sed eciam multos alios interesse miraculo quod facturus erat ut multi testes miraculi et multi laudatores essent Dei. Et exeuntibus omnibus de civitate dum aspexit viduam lacrimantem et gementem se procidere mea mortuo super eam. Hec mulier habebat tres causas tristicie. Illa erat vidua, perdiderat secundo honorem et depositis vestibus et ceteris signis letitie plorabat in signum tristicie. Tertia erat orba in filio, perdiderat suum solacium. Destituta fuit per suum posse, sine destituta viri et filii auxilio, remansit sine omni solacio. Et erat eius hic defunctus sibi unicus, non primus sed adultus, non puer sed sibi delectus. Et ideo hoc considerans non potuit sibi supplere dolorem, non cessabat flere et augebat dolorem et clamorem. Item dominus motus misericordia dixit: Noli flere. Et scias quod ploratio tristicia tua cito vertetur in gaudium. Et quod plorabas defunctum statim habebis vivum. Item dominus ipse solvit et verum dum finit et cedidit. Dominus vero

// locum in quo defunctus iacebat tetigit, et qui portabant virtute divina stupescentes steterunt et sine deponerent. Et omnes qui aderant silentium et omnes se compresserunt ad spectaculum illud videndum. Iuvenis autem non involutus erat ut fieri solet sed ad morem vincti indutus erat et facies eius discooperta erat. Item dominus locutus est iuveni non sicut mortuo sed sicut viventi. Item dixit: Adolescens tibi dico surge. Per hoc datur intelligi iuvenem potenti surgere sed a peccato, qui si in eo semel est vix unquam ab eo recedet, si pudet. Adolescens iuxta viam suam etc. Et resedit qui erat mortuus, sicut penitens in peccato mortali existens qui cum anima peccavit persuasit mortua est. Ezechielis. Anima que peccaverit ipsa morietur. Item eciam mors naturalis confert corpori

No. sicut facit penam anime. Nota. Ubi gratia anima primo separat animam de corpore, sic penam separat animam a Deo quia est vita ipsius. Augustinus. Vita corporis anima, vita anime deus. Item reddit corpus horribile. Ezechielis. Recessit a facie Syon omnis decor eius, id est decor quod semper querat in mundo. Item corpus gravior redditur. Item addit corpus abhominabile, sic penam animam. Osee. Abhominabiles facti sunt sicut ea, id est peccata que dilexerunt. Quarto dimittit corpus fetidum super omnes fetores in terra ut nullus possit habitare cum eo. Sic penam facit animam fetere. Et ideo in inferno fetor sulphureus punietur. Quinto facit tradi vermibus ad rodendum

sic penam anime

Per primum autem ysa[illegible] Dubitare sciret tyme[illegible]
Nota Item peccator sic corpus mortuum portat et [illegible] ad
sepeliendum in fine [illegible] Primum est amor mortiatis
qui est etiam putres diviciis et carnis deliciis
[illegible] est timor vilissimus quo quis timet [illegible] vel vidua
te autem penitus non posse [illegible] Tertium est consuetudo ma-
la qua quis portat longo tempore vivere et sic
periculum de qua [illegible] Capit [illegible] multos p[illegible]
didit [illegible] est [illegible] De qua [illegible] Est confusio
adducens mortem Nunc autem portitores sunt valde
timendi Et autem dominus vocem [illegible] dixit
Tibi dico surge statim oculos aperuit et
hylari facie [illegible] erexit se in lecto et sedens
cepit loqui Sed quid dixerit non [illegible] scripturam [illegible]
[illegible] est [illegible] Deum laudavit et [illegible] gratias
egit Et tunc dominus [illegible] illum per manum
dedit eum matri sue q.d. [illegible] est [illegible]
[illegible] suscitavi et omnes [illegible] in fine
mundi Non est qui manum istam possit effugere
Hec [illegible] dominus [illegible] solus [illegible] a mor-
te [illegible] suscitat et eum [illegible] consilia [illegible]
a [illegible] et participacionem [illegible] Omnes au-
90. [illegible] qui [illegible] adeo [illegible] valde timuerunt [illegible]
vehementer admirati sunt Tum propter miraculi
novitatem Tum propter [illegible] bonitatem et pietatem Et
[illegible] omnes [illegible] magni-
[illegible] que [illegible] voce [illegible]
Propheta magnus surrexit in nobis Hic est [illegible]
propheta qui promissus est in lege moysi mittendus
a deo ad salvandum mundum et est magnus [illegible] omnes
alios in sapientia potencia et clemencia Et addide-
runt aliud verum [illegible] visitavit dominus plebem
suam scilicet mittendo filium suum [illegible] ad eru-
diendum [illegible] ad sanandum [illegible] ad conso-
landum [illegible] ad consiliandum Et [illegible]
[illegible] non cessat visitare [illegible] et
[illegible] per [illegible] per inspiraciones [illegible]
[illegible] per consolaciones et aliis multis modis
[illegible] ad vitam corporalem [illegible]
ad spiritualem que est vita gracie et tandem perducet ad vitam
[illegible] Amen
Oracio [illegible] per [illegible]

Omine ihesu venit in navim [illegible] fluctua-
te [illegible] portu [illegible]
ne per [illegible] veniant ad [illegible]
[illegible] per [illegible] portitores [illegible]
[illegible] et [illegible] Dic autem [illegible]
in [illegible] ut [illegible] per [illegible]
[illegible] per [illegible] per [illegible] operacionem [illegible]
[illegible] per [illegible] et sic
[illegible] vires [illegible] affectiones et cogitaciones

visitet tua veritas per gratiam. [illegible] potestatem
et bonitatem per consuetudinem Amen
Dominica xvi^a post trinitatis
Cum intraret ihesus domum cuiusdam princi-
pis phariseorum sabbato manducare panem
[illegible] Iste [illegible] per [illegible] tempore [illegible] predi-
cabat in [illegible] et [illegible] faciebat [illegible]
quidam viri qui dicebantur pharisei falsi religiosi
[illegible] et [illegible] faciebant opera [illegible]
ta de [illegible] et de lege dei docebant [illegible]
Omnia tamen faciebant ad inanem gloriam ut sancti ap-
parerent et honorarentur ab omnibus hominibus Dominus
eum [illegible] hominibus [illegible]
Isti videntes christi mirabilia opera et a populo
in magna reverencia haberi de se vero [illegible]
[illegible] Invidebant et detrahebant et cogita-
bant quomodo eum diffamarent ut [illegible]
Quia tribus peccatis erant imbuti scilicet invidia
Avaricia et superbia Et de hiis [illegible]
bat eos Ab istis enim peccatis [illegible]
omnia peccata [illegible] tribus [illegible]
hodierno [illegible] tribus virtutibus [illegible]
Proximi dilectione Invidiam
Mercedis [illegible] Avariciam
Vera humilitate Superbiam
[illegible] ab [illegible] liber [illegible]
et [illegible] dignum
[illegible] in [illegible] Dicit [illegible]
Et quidam magnus princeps phariseorum [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] vel [illegible]
[illegible] ihesu christo Invitavit eum et [illegible]
eum in die sabbati ad prandium et dominus [illegible]
ne tenuit [illegible] Ille eciam princeps [illegible]
invitavit magistros legis et multos phariseos
ut [illegible] eum in sua malicia [illegible] omnes
[illegible] esset ad prandium [illegible] princeps [illegible]
[illegible] diligenter
attende si vos [illegible] vel sanando [illegible] die [illegible]
[illegible] offenderet [illegible] eum [illegible] sic
[illegible] apud iudeos ut nulli liceret facere aliquod
[illegible] vel aliud opus [illegible]
[illegible] Ideo dicebat [illegible] die sanare [illegible]
[illegible] non licet tamen
[illegible] christum [illegible] Et audi [illegible]
[illegible] malicia [illegible] et [illegible]
[illegible] amici se [illegible] Hic [illegible]
[illegible] multi iudei qui [illegible] altariis [illegible]
[illegible] et [illegible] assidue [illegible]
Et [illegible] volente [illegible]
[illegible] Ecce quidam ydropicus [illegible]
[illegible] ibi esse intravit statim domum [illegible]
et se [illegible] nichil [illegible] vel [illegible]
[illegible] Hic enim [illegible]

de xpi presencia quod non credebat sibi expedire sed
Et mirum est nullo modo ut a se expelleret ip-
sius fuit dicere Et quare quia dominus infirmum adductum
et illorum silencium ordinauit. Isto enim confirmo fuit
te coram xpo et ex parte salutem ab eo. Dominus
reddidit non verbis sed cogitacionibus legisperitorum et
phariseorum qui in corde suo volebant scire an sa-
naret ipsum illo die. Sicut vna habetur quorum dicebant
Et intus a volebant si liceret in sabbato bonum facere an
male. In eo quod vidit dominus cogitaciones eorum ostendit
se esse deum qui solus intuetur cor. Et tunc quod facil-
lius fuit ad credendum quod certum est quod in tempore et ma-
xime in festo licet bonum facere. Et ex ingloria
illi confugerunt. Et ideo quod dicere non poterant licere
male facere ipse probat infirmum quod volebat sa-
nare. Et hanc quam multi attendunt. An liceret
facere mala. Aut bonum in festo. forte sic non
discerent in die ad tabernas luxuriare et cetera
vicia exercendo quia tunc deum grauius offendunt quam
diebus festis peius violant. quod deus confirmauit
ad suum honorem. Et dominus in illis tacentibus
manu apprehendit infirmum et virtute tactus sui sa-
nauit eum et dimisit illum. Omnibus videntibus
eum sanatum esse subito ostendit et vita redebat li-
beraciuit. Et qua libenter obediuit ei qui sibi
sanitatem restituit. quam gratias reddidit ut nunc
tracte amicis conuersari et qualem graciam sibi deus
fecit. quam velociter ad domum suam cucurrit ut su-
is letificaret ex tam plena sanitate quam subito
accepit a deo. Et vide. mirabile eum possit dominus
aliud infirmum vocare et graciam eis miraculose
sanare. elegit potius istum qui per spectaculum suas
figurabat morum. Erat enim inflatus in quo
superbia significatur. Sitibundus in quo auaricia illi-
citur. In quo inuidia quod dominus carnalibus te
in corpore. tales vos estis in mente. Et sicud
solliciti estis pro salute corporis sic et vos debetis
esse per medicina mentis. Isto igitur confirmo sic sana-
to. et aliis inuentibus. mutuo se aspiciebant
sed nichil dicentibus xpus dixit eis. Si homo habet
Simus vestrum bos vel asinus cadit in puteum et non
extrahit eum in die sabbato. quia diceret Nolite contra
magna esse de temporalibus si magnum periculum nulla
de spiritualibus. Multum enim doletis si perit bes-
tia sed parum si perit anima. Et qui inuat bestia
cadentem in puteum in die sabbato non peccat sed
verum confirmam sed qui iuuat hominem infirmum pe-
cat. Et tunc error in tollerabilis quod maior sit cu-
ra hominis de bestia quam de homine. Et certe sic est
de multis qui magis sunt solliciti de istis tempora-
libus quam de suis animabus. vel quam aliorum. Et
tamen illi non potuerunt contradicere xpo silencium
tenebant. sic tacentibus sic quietis de inuidia

et auaricia voluit eciam dominus curare eos de
superbia et inducere ad humilitatem sicut qua non saluatur
et tamen qua non dampnatur. Vide magnam bonitatem
xpi. Illi pascebant eum cibo corporali. et ipse eos
cibo spirituali. Illi obseruabant ut possent accusare
et ipse docebat eos quomodo possent animas suas
saluare. ipsi odiebant eum et ipse dilexit eos. Imple-
uit enim quod docebat Diligite inimicos vestros
Mt. Dicit hic ewangelium. Et dominus considerans quo-
modo pharisei sicut superbi nitebantur habere in quinimo su-
periora loca ut apparent nobiliores aliis. dixit
eis illam doctrinam. Cum vocatus fueris ad nup-
cias non recumbas in primo et pulchriori loco ut ex
inde gaudium videaris et honorabilius. Possit enim
contingere quod hospes qui inuitauit te. vocauit
eciam honorabiliorem te. tunc dicet tibi. Da huic
locum et tunc cum verecundia dimittes locum pulchrum et
et oportet te stare in loco vltimo et humili quia tunc
locum alia gens aliis occupata. Et scis quid
debes facere. Statim debes te ponere in loco vltimo
et humili. et tunc hospes videns te stare in loco
humili dicet tibi Amice ascende superius ad
locum pulchrum et honorabiliorem. et tunc erit tibi
Nota gloria et honor coram simul discumbentibus. Hanc
doctrinam dedit nobis et illis xpus dominus. Primo ut in om-
nimodo loco congregacione et officio teneamus humili-
tatem fugiamus superbiam. quia cum humiles volunt. Et
eorum appetitus enim honoris ex superbia perdit
et vanitate cordis. Sed nos xpiani qui dimitam-
ti venimus ad nupcias ecclesie. que consistit in
fide xpi. non debemus ita in corde extolli vt
aliquis se preparat alteri in sanitate gracia vel merito
Hoc enim esset recipere locum tenere sed potius nouis-
simum locum diligere quod est se inferiorem aliis repu-
Nota tare. Et immo vero sicud odit superbiam et dili-
git humilitatem hoc facit xpus consequenter. Primo quia ipsa tulit
diuiciam deo in celo et in terra. Secundo quia homo debi-
tum subtrahit. Tercio quia quod sibi debetur timuit. ipsa
sibi vsurpat sicut diuiciarum vindictam
Romanos Michi vindictam et ego retribuam dicit dominus
quarto quia deo obediens contempnit. Primo dicit In-
feriores contempnit et despicit. cum non pacem habere
Nota monuit Et Iacobus Deus superbis resistit hu-
Nota et tamen in confirmo eum decubuit primo. Humilitatem
vero diligit xpus consequenter. Primo quia dominum honorat sed quia
diuicias non vendicat sed dimittit. et dissimilat
Secundo quia se et mundana nichil reputat. Tercio quia
semper deum et celestia desiderat. De humilis cum
in quo dominus ponit vnam gratiam sermonem dicens Omnis
qui se exaltat in corde se aliis preferendo. In
dote vita contumeliosa et diuiciosa dicenda in opere

sedendo iactancia precedendo in factis suis et
humiliabitur coram deo, quia vilis et despectus reputa-
bitur in presenti coram toto mundo. In die iudicii
in iudicio quia ibi est generalis. Sequitur: Et qui se
humiliat vilem permittit se et aliis minus valentem
reputando exaltabitur, i(d est) honorabitur in hoc mundo
quia inter dei filios computabitur. In iudicio quia cum
xpo superbos iudicabit. In celo quia cum eo regna-
bit. Quod nobis concedat Ihesus xpistus. Amen.

Oracio devota post sermonem dicenda

Domine ihesu xpe manum misericordie tue appone
et protege ne prevaleat in me vel concupiscencia
carnalis voluptatis vel avaricie aut superbie.
Et da michi ut per caritatem cordis oris et operis humilitatem
in novissimo loco recumbam, invitantem me alius expec-
tando et pro maiori indigentibus dimittere non obmit-
tam, corpori necessaria pro posse subtrahendo. Largitor
opulentissime da michi misero pane celesti qui tu
ipse es manducare in regno dei. Pro quo pane
tibi domine cottidie militamus, per quem te die noc-
teque famulemur in tua vita vivamus. Amen.

D(omini)ca 18va post trinitatis

Audientes pharisei quod ihesus silencium imposuis-
set saduceis Matthei xxii. In ista historia iudeorum
fuerunt quidam heretici qui dicebantur sadu-
cei et pharisei, qui dicebant non esse resurrectionem corporum
sed animam mori cum corpore [illegible] vivebat homo post et
tenebat ab offensionibus hominis cuiuslibet. Puta-
bat enim homines esse beatum qui in hac vita sine
offensione et scandalo viveret. Isti audientes quod
// ihesus predicavit animas vivere post mortem corporum et
esse duo loca sive receptacula, unum beatitudinis
in quo recipiuntur anime beatorum, aliud penalitatis
et miserie in quo recipiuntur anime impiorum. Insuper
et esse resurrectionem corporum super modum animati sunt et
venerunt ad xpm et credebant eum confundere ho-
mines et parvi sunt. Dixerunt ei: Tu predicas
resurrectionem corporum modo confunde. Una mulier fuit
apud nos que habuit septem viros unum post aliud,
tandem ipsa et illi mortui sunt. In resurrectione ergo quam
tu predicas cuius erit uxor, primi vel alterius?
Et respondit dominus: Vos erratis nescientes scrip-
turas sanctas neque virtutem dei, i(d est) non habetis scientiam
vel cognicionem dei. Sed scitote quod in resurrectione qua vos
non creditis homines non nubent et non ducent uxo-
res, nec femine nubent, i(d est) tradentur ad nupcias, quia
amplius non erit generacio, sed erunt omnes tam viri
quam femine sicut angeli dei in celo. Et quod anime
vivunt post mortem corporis et quod sit resurrectio corporum
habetis in libris moysi quos recipitis. Dicit enim ibi
quod deus loquens moysi dixit: Ego sum deus abraham,
deus ysaac et deus iacob. Et constat quod isti tres

mortui erant quando dixit deus ista moysi. Deus
autem non est deus mortuorum sed vivorum et eciam
hoc anime istorum vivebant. In corporibus etiam ma-
la fecerunt ex quibus modo puniuntur vel pre-
miantur. Non est dubium quod corpora aliquando resurget
ut ipsa de bonis et malis que cum animabus
quondam fecerunt cum eis eciam premiantur
vel puniantur. Et illi ad hoc nescierunt [illegible]
ponere et ideo confusi recesserunt. Pharisei vero
qui oderunt xpm et persecuti sunt eum usque ad
mortem audientes quod xpus ex responsione sua con-
fudisset saduceos cogitaverunt si ipsi eciam
possent confundere xpm. Unde congregati venerunt
ad xpm [illegible] ex eis
magnus doctor legis [illegible]
lius dixit: Magister quod est magnum mandatum
in lege? Questio bona fuit sed mala intencione
proposita fuit. Cogitavit enim apud se: si bene
responderit non reputabitur magister sed scit mandata
legis. Si vero non bene confundemus eum coram populo
sic deceptum et denigrando famam eius auferemus
populum a sequela eius. Sed dominus humile et sem-
per [illegible] respondit dixit ei: Diliges dominum deum tuum
ex toto corde. Hoc est maximum et primum mandatum.
Secundum simile huic: Diliges proximum tuum sicut te ipsum.
In his duobus tota lex pendet et prophete. Hoc
mandatum de dileccione dei et proximi dicitur unum quia
una radice habent scilicet dileccionem, et dicuntur duo quia
habent duo obiecta scilicet deum et proximum. Dicitur eciam pri-
mum et maximum omnium mandatorum dignitate quia antecedit
non solum tempore sed eciam nobilitate. Nam in celo et
in terra nichil dileccione maius nec dignius nec
commendabilius. Augustinus: quia omnia alia ab isto depen-
dent et in eo includuntur. Unde istud firmata omnia
sunt. Ideo dicit dominus quod lex et prophete dependent
in hiis duobus. Augustinus: Tota sacra scriptura re-
spicit ad caritatem. Dicitur quod iste doctor reputa-
bat se multum sapientem esse et dominum ignoran-
tem. Sed audita responsione eius sic plenissima commendavit
eum apud phariseos et habita collacione super responsione
xpi eum nullus sciunt confundere siluerunt. Et sic
tamen quod illi venerant xpm confundere erant confusi.
Et hoc sepe contingit quod qui volunt alios vitupera-
re verbis vel factis ab aliis recipiunt confusionem. Illis
autem sic congregatis dixit ihesus: Quid vobis videtur
de xpo, cuius filius est? Quasi diceret: Frustra michi
temptastis et ego confundi vobis modo, respondete
ad unam questionem de xpo quem dicitis venturum
ad salvandum cuius filius sit, i(d est) dei vel hominis
tantum. Hoc est: est ne deus et homo vel homo tantum.

dicite quid sentitis ait illi dixerunt filius
scilicet david et non deus. et ideo ypocrite pessime respondent
et contra cordis eorum. Dns autem humiliter dis-
crete respondit ex prophetia dicens eos male dice-
re et ait. Quo david in spiritu sancto loquens vocat
xpm dominum suum dicens. Dixit dominus id est pater domino meo
id est filio. sede ad dextris meis id est ad mei equalitatem
donec ponam scilicet in die iudicii inimicos tuos scilicet qui
te persequuti sunt secundum carnem et tibi rebelles fue-
runt scabellum pedum tuorum id est sub tua potestate
ut de ipsis sis iudex faciens iusticiam. Si ergo
david vocat eum dominum suum quomodo filius eius est.
Et filius eius tenemus quia secundum hominem non esset eius dominus
sed secundum filius. Unde relinquitur quod est verus deus et ve-
rus homo quia dei filius et de semine david secundum
carnem natus et secundum divinitatem vocat eum dominum
suum qui etiam est dominus omnium. Sed pharisei au-
dita questione xpo nichil scivisse ultra dicere
sed inclinati capite pleni confusione et ruboris
recesserunt. Et ex illa die nec fuit ausus eum
amplius interrogare. Et nota quod ad questionem
quam fecit dominus scilicet quo modo vocat david de xpo quod
male responderunt. quia bene male qui dicunt
quod xpus fuit purus homo et non deus. Et arrius
et sui sequaces. Quando dicunt quod fuit deus et non
verus homo et quod non habuit carnem humanam sed ce-
lestem ac si in celo esset carnis genita et corrup-
tibilis et abhominabilis et hec est heresis albanensium. Quando
dicunt quod non fuit deus neque homo sed tantum in effigie ho-
minis quod habuit corpus fantasticum unde videbatur
comedere et non comedebat. dolere et non dolebat
pati et non patiebat. Bene autem respondent qui
dicunt esse verum deum quia filius dei verus deus
cum deo patre et spiritu sancto et verus est homo natus
de maria virgine. quod fuit verum scilicet persona filii
dei in duabus naturis scilicet divina et humana con-
sistens unus et idem filius dei et beate virginis et hec
est fides catholica. Possumus etiam hunc quod alii
respondere scilicet quod xpus existens in mundo fuit ut magister
verbo et exemplo. Unde Mattheus. Unus est magister vester xpus et redemp-
tor in sanguine suo. Apocalypsis. Redemisti nos
in sanguine tuo. Mattheus. Et pater tuus qui liberav-
it nos a diabolo existens in celo modo advocatus
tenens cum patre sedens in celis munificens et ducens
pro peccatoribus nostris. Mediator et dei mediator dum
mittis nostris consolator et gratiarum pacificator dispen-
sans omnibus qui iustitiam et inchoans super con-
dignum et desideratum. Existens in iudicio erit
iudex et dampnator peccatorum salvator iustorum
beatitudo et gloria electorum. Et tunc regnabit

Oratio de dominica post sanctorum dicenda
Omnipotens deus sanctificator meus. instruxisti nos le-
ge tua ut ex toto corde. tota anima. tota men-
te et ex omnibus viribus meis te diligam. sed hoc non
valeo. nisi tu dederis michi. cum tu omne donum bonum
et omne optimum. Iube te diligi. da quod iubes
et iube quod vis. Da eciam michi diligere proximum sic-
ut me ipsum. ut hic gratiam consequamur. Da insuper
michi bone ihesu. ut te xpm nobis missum. deum
et hominem corde credam. ore confitear. et opere con-
fitear. ut tibi meo subiectus conspecte tecum gau-
deam sine fine Amen.

Dominica 19na post trinitatis

Ascendens ihesus in naviculam transfreta-
vit et venit in civitatem suam. Mattheus ix. Di-
cit Marcus quod exinde quod tempore erat ihesus ... Gera-
senus trans mare galilee et ecce duo homines ex-
euntes de monumentis occurrerunt ei qui habebant
in se demonia multa sicut dicit Mattheus. Et erat
una legio sicut exclamaverunt. Quid nobis et tibi
fili dei. si eicis nos mitte nos in porcos. Et
erat eum ibi grex porcorum duorum milium. Quos dominus
permisit. Illi igitur demones exeuntes de hominibus intrave-
runt porcos et precipitaverunt omnes in mare. Pastores
vero intrantes in civitatem atque erat et narrave-
runt eis omnia que facta sunt. Cives vero exeuntes ro-
gaverunt xpm ut a finibus eorum recederet. timebant
enim ne homines aliqua eorum perderent. O stulti homines
perdere se potentes. sic vitiose quod debebat rogare
ut secum maneret a se eiciunt. Sed considerandum quod
non erant digni presencia sua. dimittens eos intra-
vit in mare. Et hoc merito cum venit hodie ait Mattheus.
Et ascendit ihesus in unam naviculam
pura et transfretavit et venit in civitatem suam. Dicit
qo Dicit sicut plures cause propter quas xpus
recessit ab hominibus cuius fuit potestas ... predicacionibus
et bonis exemplis ad fidem inducere. Primo quia
dono primo quia fuerunt gentiles et ita terrena dili-
gentes quod nichil aliud preter hanc vitam diligebant
sine querebant et in vicibus suis perversis gauti
non poterant. Secundo quia eiciendo eum a se fecerant
se indignos gratia sua. quo facto dat nobis intel-
ligere quod peccata sunt ... ad se redeuntes perit
qo qui enim non se converterunt. Tercio quod sicut dominus
dominus omnium qui potuit super mare pedibus ambu-
lare sic super terram non navem conscendit. Quarto quia
aliquando faciebat opera magne virtutis ex quibus
ostendebat quod erat verus deus. Aliquando opera infirmi-
tatis ex quibus apparebat quod erat verus homo unde
in eiciendo tot demonia ostendit opera sue divini-
tatis et virtutis. Per hoc voluit ostendere infirmitate
sue humanitatis vadens in navem cum aliis hominibus

Q̄o ¶ Tertio quare christus ascendens elegit naviculam et non magnam navem. Eo non magnus sed dominus detestatur magna. Secundo quod hoc fecit propter humilitatem. Ipse veniens in mundum elegit omnia parva. Parvam puellam in qua concipitur. Parvam civitatem in qua nasceretur. Parvum locum in quo mitteretur. Et [illegible] elegit parvam naviculam in qua transiret. Unde Gregorius: cum esset parvus et humilis diligebat parva. De te sentiatis. Romanos. Non alta sapientes etc. Tertio quare ascendens in naviculam venit in civitatem suam scilicet Capharnaum. Dicitur de sua quoniam ibi natus vel nutritus fuit sed quia ibi sepe predicavit et miracula multa fecit. In hoc nobis insinuatur quod si volumus venire in civitatem celestem oportet nos intrare naviculam penitentie sed quia non possumus ad eam pervenire. Et dominus navicula parva quia paucos portat. Pauci enim sunt qui faciant penitentiam sed paucissimi qui in ea finiunt vitam. Et ideo dicit Matheus: Multi sunt vocati pauci vero electi. Dum intrasset civitatem et diuulgata fama adventus sui, ecce eum obtulerunt in domo paraliticum iacentem in lecto qui usque lingue perdiderat et omnium membrorum pervenerunt eum cum lecto. Dicit Marcus: et cum non possent offerre prae turba nudaverunt tectum. Et ideo dicit sic fide et devotione sanitatem infirmo petentes. Solent portitores asini in lecto esse qui portabant portare. Ad instar ut sanus fiat primo est considerandum peccatorum magnitudo. Nam perdit enim peccator dominum perdit regnum celeste, angelorum custodiam, bonorum ecclesie participationem, quem sunt in magno dolore. Secundo est memoria dominice passionis quem dominus quantum peccatum deo displiceat quantum deus salutem peccatoris diligit quia pater peccatoris deus Christus existat qui dominus in brachiis extensis lateribus apertis manibus et pedibus perforatis. Tertio est memoria mortis proprie quod facit hominem mundum vilescere et iudicium dei timere. Quarto est consideratio infernalis ignis cuius incendium quem abhominabilis et intollerabilis et ac durabilis. Quintus qui ea hiis portitoribus iungitur. Et quod videt dominus fidem portitorum non dixit infirmo quod ille non erat corpore suum qui gaudit se ad Christum dicit ei: Confide fili dimittuntur tibi peccata tua. Dicit hic glosa: Vide quantum valet apud dominum fides propria apud quem tantum valuit fides aliena. Ut sanaret hominem in corpore et dominus sanavit eum in mente. Dicit: Dimittuntur tibi peccata tua. Quare hoc. Quod infirmitas corporis contigerat sibi propter peccata sua. Et ideo primum dimittuntur peccata ut sanitas corporis restituatur. Unde dicit hic glosa quod aliquando morbi contingunt propter infirmitatem. Primo ut merito meritis vita propter patientiam augeatur ut in Job. Secundo propter custodiam virtutum ne ex superbia elevetur ut in Paulo. Tertio ad dei gloriam manifestandam ut in ceco nato. Quarto ad corrigenda peccata ut in maria sorore Moysi et in hoc paralitico. Unde dicit: Confide fili dimittuntur tibi peccata tua.

Q̄o

No̅

Q̄o

sicut pene ut in Herode. Et non quod dominus dicitur infirmo qui peccator fuit eum sibi putaret et peccatorum remissionem recepit et effecitur filius dei qui prius erat filius dyaboli. Et ecce quidam de scribis id est peritis in lege Moysi qui dixerunt in corde suo: Hic homo blasphemat. Quem dixit: Dimittuntur tibi peccata tua, eo quod nemo potest peccata dimittere nisi solus deus. Et putabat Christum purum hominem sicut extra videbat ideo sic dicebat. Unde etiam hoc secundum quod homo blasphemat. Primo cum ipse deo tribuit quod sibi non convenit ut ignorantia vel malicia. Vel cum homo deo subtrahit quod sibi proprie et nulli alteri convenit ut est creatio mundi et gubernatio. Vel cum illud quod est dei et nulli alii convenit sibi attribuit ut est peccatorum remissio. Sed peccatum confessio et iniustitia. Et ita dicebant in cordibus: Hic homo est sicut nobis et tamen dicit quod ipse peccata dimittat. Ergo blasphemat id est divina sibi usurpat. Et cum vidisset Ihesus cogitationes eorum dixit: Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris? Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata tua, an: Surge et ambula. Et dicit dominus eis eo quod cogitationes eorum videt aperte ostendit quod ipse deus verus. Et ideo secundum quod deus ostendit peccata dimittit. Secundum etiam et eius infirmo peccata dimittit. Potest et cogitationes cognoscere. Deus potest dimittere peccata et cogitationes cognoscere. Unde nec angelus nec demon potest cognoscere cogitationes. Illis autem non credentibus adhuc dixit Christus: Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata, tunc ait paralitico: Surge, tolle lectum tuum et vade in domum tuam. Letus dico de letus et sanus in domum tuam. Dicit dominus quod sanitatem dupliciter recepisti scilicet interius quia dimissa sunt tibi omnia peccata tua et exterius in corpore quia sanatus es ab infirmitate tua. Vide mirabilem dei bonitatem. Iste solum desiderabat sanitatem corporis et propter illa fuit dominus portatus. Sed dominus dabat istam dedit et illam centuplum valentem scilicet plenam peccatorum remissionem. Tanta est eius bonitas quod semper amplius dat quam petatur. Quando petens dignus fuit et dei amicus et petitio sit bona et iusta. Hic habes albissime ad infirmum venerit se victute ubi dominus sanatus. Erexit se statim de lecto exivit et obediens domino lectum in quo iacuerat super humeros tulit et letus abiit in domum suam narrans quanta fecerat sibi Christus. Iste infirmus sic sanatus sic Christo obediens de beneficio sibi prestito agere sunt nobis in exemplum. Nunc dicitur dignitate. Quam assequimur si nos peccatores Christo peccata nostra deinde peccatores per omnes confessores audiemus verum Christum: Confide fili dimittuntur tibi peccata tua. Velociter et voluntarie obedie

XX p qua efficimini filii dei Joh. Vos amici mei
estis si feceritis que precipio vobis. Vincit ergo suggestio-
nem dyaboli Prouerb. Vir obediens loquetur vi-
ctorias. Digni in nuptiis ordinibus exaudi-
diri Augustinus Citius exauditur oratio obedientis
propter gratie confidentiam. Qs significatur actus Col.
locensi. Gratiati estote. glosa de aliis beneficiis
qo. acceptis gratias agite. Et quare deo gratias
ta primo quod hoc exigit naturalis equitas. Quia
aequalis diligitur benefactor suus et sic nunc se gratias
agit Seneca de beneficio libro de spiritu que
da multa Secundo quia ad hoc inducit nos huius
obsequii vtilitas. Dicit enim Crisostomus gratiarum ac-
tio est inuitatio ad plura danda Tertio quia per hoc
vitatur vitium ingratitudinis. quod est ventus vrens
exsiccans fontem pietatis ut dicit beatus Bernardus Epistola
de adephe. Gratias agentes in omnibus in nomine
domini nostri Jesu Christi deo et patri. Et sic quod tibi et multis predo
qui tibi adeant et tuum gratitudine meam videant
timuerunt deum ex hoc. i. timore reuerentie omnes
viri et glorificauerunt deum dicentes. i. verbis
et moribus laudauerunt deum. qui dedit potestatem
talem hominibus hoc est qui sic magnificat potentiam et
manifestat virtutem suam quod etiam hominibus in
christum credentibus In adiutorium Christus confusionem in
dulci eius potestate Ergo nos etiam Christo tenemur
sicut dominum laudamus sicut mirum benefactorem Ammenus
scimus petimus dulcissime Amen
Oratio deuota pro eodem dicenda
Domine Jhesu Christe qui in passione tua mi-
raculosa etiam ascendisti in templo tuo
fecisti. In ascensione in ciuitatem venisti tuam
cum timore de peccatis de ira dei de periculo
sequentibus in eternitate et de incertitudine mor-
tis offero tibi animam pecatis morbo dissolutam
dei veniam in peccatis ut confidat de gratia remis-
sionis consurgat per contricionem et confessionem tollat
lectum suum per satisfactionem et ambulet per confi-
tudinem virtutum in domum suam eterne beatitudinis
vt tibi fidelis videat timeant et glorificent
deum qui talem potestatem dedit ad hominis vtili-
tatem Amen
Dominica 20ma post trinitatis
Simile est regnum celorum homini regi qui
fecit nuptias filio suo Math. 21 Dominus
multo longo tempore predicasset iudeis nec
possit eos per verba et miracula conuertere ad fidem
suam et emenda vite eam magna multitudine dicit
eis Amen pertores quidam ad meam predicationem
et vos nullum signum conuersionis ostendis. Dico
vobis quod auferetur a vobis regnum dei i. sancta
scriptura et omnis obseruantia diuine legis et p

perpetua vita et dabitur gentibus qui faciunt iustitiam
eius i. qui impleuerunt voluntatem dei. Et quia non
vultis credere dico vobis quod simile est regnum celorum simile est
homini regi qui fecit nuptias filio suo et dis-
tauit multos. Et paratis nuptiis misit seruos
vocare inuitatos ad nuptias nuptias. qui fue-
runt tante malicie quod licet esset pro eis tantum
a rege et modo iterum vocarent ex parte regis quod
noluerunt venire. Isti duo mala fecerunt
quod regem suum contempserunt et expensas factas
vilipendentes pro nichilo computauerunt Rex au-
tem volens videre si perseuerarent in malitia sua mi-
sit iterum alios seruos dicens Dicite inuitatis prandium
meum paraui tauri et altilia occisa domestica et siluestria
et omnia parata et expressa sunt sub magnis
Venite ad nuptias. Deus me cura voluntatis
huiusmodi qui eos poterant trahere contrectatos pri-
mo seruos et per missos duplices diuinos non
cessat Et causam quare venire debeant hic as-
signat Et audi perfectionem malorum hominum qui se
excusauerunt. Duo genera egerunt nam multis
euaderent si quando eos vocaret ordines et cessarent
Alii in villa alii in negociationem suam vt sic re-
cederent quod non dicunt vel super hoc molestarent
Alii vero quod eorum de una ciuitate et quia locum nup-
tiarum sunt in eis suos inuitatos tenuerunt et
eos flagellatos dimiserunt deinde occiderunt Dis-
fuit malicia perfecta quod sic pius sic largus et
potens odio contempnere. perdidit enim plerique vi-
uos seruos sic vocantes occidere. O detestanda ne-
quitia crudelitas in audita. in quibus sic mane-
bit impunita Et audi quod sequitur Rex huius au-
ditis iratus est et misit seruos suos exercitus cum
ciuitate illorum forte vnius pedites qui ciuitatem ex-
pugnarent et etiam equites qui caperent fugien-
tes ne aliquis euadere possit. Et constat capta est ciuitas
Potuit hoc contingere quod ciues videbant sermo vi-
uebant et ideo non erant ad bellum parati. Ciuitas
subiugata nec erat munita et ideo cito potuit capi. et
No statim homicide qui seruos occiderunt interfecti sunt
et ciuitas igne succensa Et dicitur qui iratus fue-
rat de offensa peccatum est de iustitia Et na-
tura ad iustitiam exemplariter maleficorum exercet tamen ho-
mines nescientes Primo quia tunc deo sacrificium of-
ferunt mala. Et tunc deo offerentes sacrificium
iustitie Secundo quia vindex iniquitatis ab omnibus lauda-
tur et magis timetur prodit est qui custodiunt iustitias
Tertio quia peccant in deum et in proximum Sed oportet
quod non exerce Impietas impii erit su-
per eum Rex Hugwoldus tunc super corpora iudicauit Et
totum per iustitiam fecerunt tranquilli dixit suis
suus Nam imperatore quando pater suus fuit quando iniuriatus

fuerant non erant. Supponit quod iste nuptie erant adeo delectabiles propter preciositatem ciborum et multiplicitatem ferculorum. Honorabiles propter pluralitatem et pulchritudinem nobilium propter regis amicitiam acquirendam, propter donationem que ex fructu esse debebant. Nota contra homines qui civitati non erant digni. Nichil enim facit hominem christianum indignum talibus nuptiis nisi peccatum. Tertio dixit rex servis suis Ite ergo ad exitus viarum id est ad villas que sunt in fine quasi exeuntes de civitate, quia cives ita delectantur in suis deliciis quod non curant de meis. Et quoscumque inveneritis vocate omnes homines, divites et pauperes, senes et iuvenes, sanos et debiles, inveneritis vocate eos ex parte mea ad nuptias. Credendum est quod iste nuptie erant ibi multum care et cum magnis expensis facte et ideo [illegible] perderet. Et egressi servi eius in vias congregaverunt omnes quos invenerunt bonos et malos, non quesierunt qui essent boni vel mali, sed indifferenter omnes quos habere potuerunt secum duxerunt et implete sunt nuptie discumbentium id est locus conviviorum nuptialis impletus est a sedentibus ita quod nullus erat ibi locus vacuus. Rex autem ut audivit intravit ut videret discumbentes si bene et ordinate sederent, si honeste et pacifice se haberent, si decenter induti essent. Et perspiciens vidit ibi unum qui habebat vestem laceratam aspectu sordidam et in suo odore indecentem etc. hominem sic vestitum stare inter alios in loco nuptiarum et iratus rex dixit ei Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem. Non dico sedisti sed intrasti. Non habens vestem nuptialem id est tales nuptias decentem. Quasi diceret. Mihi contulisti iniuriam, quia nuptiis fecisti verecundiam et nuptiis irrogasti infamiam, propterea dignus es propter [illegible] gravissimam penam. At ille quid? Sic dicitur At ille obmutuit. Et nota quod multe sunt cause que peccatorem obmutescere faciunt. Prima est verecundia aliquis erubescens peccatis ut non audeat confiteri. Secunda est veritatis conscientia ut cum de aliquo de aliquo delicto arguitur de quo interius conscientia sua teste reprehenditur. Tertia est excusationis penuria cum de culpa manifesta tamen multum arguitur et excusatio manifesta non habetur. Et hec tria simul fuerunt in isto homine propterea obmutuit. Rex autem post hanc confusionem omnibus suis dispensatoribus causa correctionis et cunctis regis astantibus dixit ministris suis Ligate sibi manus et pedes ut non possit effugere et ponite eum in obscurum carcerem ut captivus in tenebris nichil possit videre et ex frigore carceris continuum patiatur frigus. Et ex magno calore de foris fletum in oculis habeat semper. Et hec est narratio fabule quam dominus proposuit iudeis

Et post hoc subdidit ex se Multi sunt vocati pauci vero electi. Sententia vero istius hystorie sic sonat nichil facit ad presens autem. Predicto secundum est quod christus eam dixit sub quadam figura que talis est. Iste rex est deus pater qui volens contrahere parentelam cum hominibus accepit humanam naturam in sponsam et sociam inseparabiliter filio suo. Hec parentela contracta est in utero virginis quando in ea verbum caro factum est propterea nato dei filio de virgine et in mundo apparente predicante moriente resurgente et de celo ascendente deus pater fecit huic filio nuptias de illis qui consistunt in fide incarnationis passionis resurrectionis et ascensionis. Ad has nuptias id est ad hanc fidem invitati sunt omnes homines qui a principio mundi fuerunt usque ad finem et precipue iudei quibus specialiter de filio dei incarnando promissio facta fuit et quibus nasci voluit. Post factam hanc prandium quod fuit dominica post ascensionem domini misit rex deus servos suos id est apostolos dicens [illegible] invitatis id est iudeis ut venirent ad nuptias id est crederent fidem christi et noluerunt venire id est credere. Hoc est contra multos quia pauci ex eis crediderunt. Iterum misit alios servos id est predicatores ut dicerent ex parte regis id est dei patris Prandium meum paratum est id est introitus paradisi apertus est et omnia parata sunt id est omnia que ad fidem pertinent completa sunt. Venite id est credite vos invitati estis. At illi noluerunt eos audire scilicet eis obedire. Sed aliqui eorum non se excusantes recesserunt et iverunt ad negotia sua peragenda. Sic hodie homines quando temporales divitias et carnales delitias amantes et si predicatorem audiant non obediunt et amplius non audire proponunt. Reliqui vero omnes qui audiunt obediunt eorum. Alii vero ex iudeis aliqui nequiores fuerunt qui istos servos id est predicatores bona et utilia annunciantes tenuerunt et sic contumeliis occiderunt. Hec est malitia super malitia quod est cum bonis et utilia suadentibus et ad nullum [illegible] mala consilia suadentibus [illegible] ut eum [illegible] affligant et [illegible] occidat. Propterea sequitur quod rex id est deus pater misit exercitus suos. Unus fuit exercitus [illegible] angelorum ad destruendam [illegible] et [illegible] ubi habitabat [illegible] homicide et ea capta occisi sunt aut captivitate ducti sunt aut vili precio venditi. Sed quidam [illegible] deus per [illegible] peccatoribus [illegible] perverterunt [illegible] multos et destruit civitates et loca in qua non est culpa. [illegible] quod [illegible] omnis regni lex quod [illegible] maiestatis et heredes filii qui non pervenerunt

q°

Priuatur hereditate ab hominibus multis maledic-
tionibus punitur et domus eciam destruitur. Sic est
aliquando cum gracia quam deus sibi fecit, sicut est primum
Zedomie gen. prolatum. Hoc pm i gracia
uerbis quod tota data est iudeis. Et primum propter
inobediencie cum scilicet nuncios dei noluerunt con-
uertere alios ad fidem et animarum salutem et ad
amiciciam dei ad ciuitatem celi maledicti domi-
ni. Punit autem deus ipsi ciuitatem pena duorum ipsa
sibi ipsi tamen primo in destructione ciuitatis sue est ut
deus ostendat quam sit tam graue peccatum et quantum sibi
displiceat. Secundo ad maiorem dampnacionem perpetuam ex-
tinguens eam videns eam pene fructum et alios incor-
rectos ipsi eorum peccatum perdicti quoniam torquentur
Tercio ad grandem terrorem omnibus inimicis ut hoc
attendentes non ita graviter peccant. Secundo per
per i deus pater per hec vindictam fratrem dixit
ita suis sub i predicatoribus Nupcie quidem
parate sunt sed qui fuerunt inuitati i iudei non
sunt digni intrare eis. Ite ergo illis dimissis ad
villas i ad gentes quasi more rusticorum
uestitum unde secundum legem tunc ecclesie. Et illas
vocate ad nupcias fidei xpo Nunc genera-
liter unum xpo nos per ad fidem sed ad prima
pueniret uere in deus per uocauit et traxit
eadem et non qui habent fidem veritatem et veritatem non sibi
attribuat Secundo dominum per multos nuncios vocat
nos quam per inspiraciones per predicaciones tribulaciones
beneficiorum collaciones Tercio ut illis quibus dicat
Vocaui et renuistis venire dicit ad Tercio per firmi
sunt duo sunt fideles fecerunt secundum preceptum eius con-
gregauerunt omnes quos inuenerunt bonos et
malos hoc dicit. De hiis qui congregati sunt
in fide ecclesie aliqui sunt boni aliqui mali
qui fidem habent quamuis meritum non habeant in
nupcijs ecclesie. Et impletur non sunt nupcie dis-
cumbencium. Hoc enim erit in fine seculi quando tot
saluati erunt in celo et tot iusti saluandi
numero quam ex omnibus compleatur numerus electorum quos
deus eis consituit Circa hoc tamen sunt 3 opiniones
Tunc dicunt quod tot erunt quot fuerunt angeli
qui ceciderunt tercio Secundo per intrauit ut vi-
deret discumbentes hoc erit in die iudicij quando
omnes congregabuntur boni et mali ante ipsum. Et dicit
per tunc in nupcijs videbit inter fideles ecclesie
hominem inter xpianos non tunc stante. quod non habebat
uestem nupcialem i caritatem. sine qua tunc non
audet comparere non inter xpianos non coram ipso
Et per hominem dicit de uno intelligendum sed de omnibus
malis xpianis qui sine caritate fuerunt in
peccatis Et ideo ciuitatis contra illum dixit Amice quo-
modo huc intrasti non habens uestem nupcialem

dicendo Amice loquitur protonice quod dicat ami-
ce tuo uerbo sed nomine solo uero non opere quod tu ymagi-
ni per quod talia sustinui Et nomine per caritatis dicit
uestis nupcialis quia ad modum uestis operit mul-
titudinem peccatorum. Item angelorum seruaturas ..
reddit honorabilem et coram deo facit magis amicum
fulgentem Ideo hic sine ea qui tenetur et inuadit
et coram iustis apparere non debet Tercio dicat quod ille sic ipse
habens obmutuit i tacendo non potuit quod fuit
ipsi tamen primo quia non habebat excusacionem quare deum
homo natus et sine precepto dei voluntarie tenetur
diligere deum ipse scit ymmo et proximum Item deum Secundo quia
ad deum non poterat pretendere excusacionem menda-
tem hoc enim posset ab homine decipi. deus decipi non
potest Tercio quia sciebat se gradum non posse inuenire
per quod euaderet mortem. Tunc enim erit tempus iusticie non
dat mortem. Et tunc rex
obmutuit quia quod audiret non habuit Ligatis si pedibus
aut ministris suis scilicet angelis Ligatis si pedibus
qui discurrebat ad mala facienda. Et manibus quibus
parate erant ad lesiones aliorum. Et ponite eum ad lo-
cum vnde non possit vadere. uel quod ad eius penam pertinet
Tertio extendatur penis pro angustia doloribus per fri-
gus. Et scies se nunquam euadere posse quod omni
effectum habeat ut qui in peccatis semper viuere voluit
semper sit in penis Pecca sic quod sunt generalis dicitur
Multi sunt vocati Secundo 3 exponit Primo sic
Multi sunt vocati ad fidem quia omnes homines sed
pauci in fide electi. quia pauci sunt fideles sed
quam infideles et de fidelibus pauciores sunt bo-
ni quam mali Secundo sic Multi sunt vocati ad penitenciam
quia omnes xpiani sed pauci in penitencia electi. quia
pauci sunt qui ad penitenciam veniunt Pauciores qui
in penitencia viuunt. paucissimi qui in ea perseuerant
Tercio sic Multi sunt vocati scilicet ad celi gloriam. sed pau-
ci apparent in seculo electi ad illam Nec est ratio
hec quod sint pauci numero sed comparatione eorum qui
excludentur ab illa Rogemus

Oracio deuota per ebdomadam dicenda

Omnipotens ihesu xpe rex celestis glorie qui nos
nuncios tuos scilicet sacram scripturam confirmi-
tates peccatorum vincendi. imitationem fortitudinis. et
tuam voluntatem ad nupcias tuas vocasti. Da
nobis caritatem. uestem nupcialem. ne a confes-
sione peccati et a laude dei vnquam obmutesca-
mus Ne ab effectu spiritualis gaudij. scilicet pa-
ce et securitate separemur. Et da nobis uestem
pietatis et bone operacionis. Ne ligatis mani-
bus et pedibus. in tenebris exteriores mit-
tamur Amen

Dnica 21ma post trinitatem

Erat quidam regulus cuius filius infirma-
batur capharnaum Dicitis ewangelio Primus
ewangelista narrat quod dam miraculum in quo
ondit xpus et verus medicus animarum et corporum

In hoc ewangelio quatuor tanguntur
Primo potencia
Secundo natura debilitata
Tercio vita terminata
Quarto sapiencia obstinata
ibi
Erat quidam regulus
Cuius filius infirmabatur
Incipiebat mori
Domine descende priusquam

et gratias referre. Secundum consilium ecclesie debemus eum ho-
norare sibi obediendo et eum laudando. Iste
medicus laudari debet quia alios non paucos sed plures
sanavit pro quibus mortuus fuit. Quod vero sed quantum
ad sufficientiam. Sanavit autem eos gratis et de
proprio medicinam apposuit. Item quia in die
iudicii sanabit corpora non omnium sed solummodo iustorum
mortuorum et nunc hominum etiam corpora istorum iustorum
mortuorum et in pulverem redacta restituet non
in eodem statu sed in longe meliori quia erunt
corpora clarissima spiritualia et incorruptibilia ad
penitenciam. Quod autem Christus sit medicus animarum et corporum
colligitur ex hystoria evangelii hodierni dicentis Erat
Christus ut quadam vice in Chana Galilee qui
sed vinum potibus in nocte ubi dominus mutavit aquam
in vinum. In quo loco regulus fuit presens. Et dicit
Theophilus super Iohannem quod exivit fama sancti-
tatis et potentie Christi per provinciam illam. Et audiens illam
ipsius contigit quod quidam regulus venit cum filio ca-
pharnaum que civitas magna et distat a Chana
forte per unam dietam. Huius infirmatus est filius
eius continua febre que duxit eum ad mortem.
Sed attende quod iste regulus non nominatur ex nomine
quia nomina magnorum et nobilium qui diligunt honores
seculi et cupiunt nomina sua magnificare non sunt ac-
cepta coram deo sed sunt ignota propter quod non memor
ero eorum nominum eorum per labia mea. Nomina vero
iustorum vivunt in eternum. Nec ex isto quod forte
erat modicus. Et dicitur forte regulus quia erat natus
de stirpe regia sed carebat regno. Vel forte quia ha-
bebat nimis parvum regnum vel parvum populum sicut
ille de Hybernia. Vel forte evangelista nominat
eum regulum a tunc ob regis terreni comparacionem vel
eterni ad quem iste erat non rex sed regulus dici potest.
Filius huius reguli infirmatus est Capharnaum
que dicitur villa pinguedinis. Ex quo datur in-
telligi primo quod filii nobilium propter multas divi-
tias delicias et voluptates quibus implicant se fa-
cile continue infirmantur in anima etc. Si dederis autem
tue corporis sensus faciet te in gaudium inimi-
cis tuis. In habundancia temporalium homo infirmatur
usque ad mortem etc. Hec fuit iniquitas Sodome
sororis tue habundancia panis et vini et ocium
etc. Propter habundanciam vini multi obierunt
vel perierunt. Secundo quod filio reguli deducto usque ad
mortem in tantum quod medici desperaret de eo pedes
et manus eius in eo frigescebant omnis de familia
eum tamquam mortuum deflebat. Dictum est ei a popu-
lo quod Ihesus qui tot miracula fecerat esset in Cha-
na Galilee. O quanto gaudio exultavit re-
gulus quia cogitabat quod eum iuvare non poterat
sua medicina nec beneficium nature sed potius auxiliat

gratiam divine. Et ideo audito quod Ihesus sibi propin-
quaret qui solo verbo omnes infirmitates sanabat
statim iter arripuit et venit in Chana ad
Christum. O qua bene essemus si pro salute anime ac-
quirenda ad Christi gratiam fugeremus. Et tunc prudentissimus
regulus ante Christum cecidit et flexis genibus
complosis manibus profusis lacrimis plenus suspi-
riis toto cordis affectu cepit orare Christum sicut
solent orare homines in tribulacione positi ut
gemitibus affectibus lacrimabilibus verbis pro-
vocet dominum ad peticionem suam. Et dixit Domine
rogo te ut non sit tibi grave descendere de hoc
monte et venire ad domum meam. Leva manum
tuam super filium meum qui est infirmus in Capharnaum
usque ad mortem. Festinus rogo quia anima est
certissime de domo incipit mori. Iste regulus non
credebat Christum dei filium nec salvatorem mundi
sed magnum prophetam ita scilicet amicum dei quod
quidquid peteret impetraret. Videns Ihesus
quod est in ipsum non bene credebat qui ad sanandum
filium presenciam eius corporalem querebat qui ubique
per deitatem presens erat et volebat eum pre cunctis
paciencia probare et totum suum ad fidem suscipere
parare. Dixit ei Nisi signa et prodigia vi-
deritis non creditis. Hoc sed dicere Vos reguli
et cives vestri non vultis credere in me credere
nisi primo videatis me magna et diversa signa
facere. Sed si venirem ad domum vestram scilicet quia credebat
et sanarem filium vestrum propter hoc miraculum unde
primum non crederetis et pro labore gratias ageretis. Quod di-
cit propter tu modicam et crederetis utilitatem
non veniam. Regulus autem qui in lege moysi
si non erat bene eruditus et pro dolore nimio erat
extra se positus verba domini non intellexit. Sed considerans
quod dominus non respondit sibi ad votum subiunxit
Domine descende priusquam moriatur filius meus.
Volebat dominum prevenire mortem filii etiam si prius
mortem debuisset suscitari. Quod tamen diligebat
eum quod semper morti angustiabat si de misericordia
mortis eiusdem debuisset. Ipse etiam non potuisset
videre mortuum filium sine maximo dolore quamvis
quibus speraret eum resurgere. Et ideo sic dulciter
supplicabat. Dominus ergo sic in filio compaciens et
ipsum patrem ad fidem provocans miraculo dixit
ei Vade filius tuus vivit. Ipse autem cre-
dens verbo Christi statim iter arripuit eundi ad
domum. Modo attende quod quam cito concessum
est verbum de ore domini dicentis filius tuus vivit
tam cito filius reguli qui tamen distabat ab eo
subito sanus est factus et fortis sicut unquam prius
fuerat. Ipse autem et omnis de familia [illegible]

xx

Nota

Unde hoc esset completum leticia sentit miserunt
ministros ad regulum ut leti ferrent eidem
super salute filii. Et dixerunt ei et ut ipse fati-
gatur heri hora septima quod filius eius sanatus esset. Hec
et ministri obviam venientes regulo dixerunt ei domine
ad te venimus homines nuncii quod filius tuus
dilectus sanatus est ab infirmitate recens. Nec
expedit quod aliquis medicus veniat quia perfecte
sanatus est. Modo recepit regulus gaudium
super gaudium et ibat gaudens sperans invenire
domum quod filium sanum inveniret. Et iam audiens
ministros repletus est nimio gaudio. Decimus nunc
quando hoc quod homo de filio carnali pertur-
batur secundum sollicitudinem quod sit sanus dives
potens honorabilis. Et de anima [illegible] virtute
quod sit sana virtutibus digna vita eterna nequaquam
videtur habere curam. Certe hoc procedit a duo-
bus scilicet a defectu fidei quia homines aut parum
aut nichil credunt de alia vita ideo solum
de presenti vita solliciti sunt. Et ab indiscreto
amore mundi huius et eius diviciarum carnis de-
liciarum inanes leticie et glorie mundane
blandiciarum. Et ideo volenti salvare animam
necesse est primo habere fidem veram et integram.
Secundo debet ponere in deum delectationem suam. Tercio debet
habere continue mortem suam in memoria. Quarto debet consi-
derare quid expectat servus dei post hanc mi-
seriam quod vita eterna ineffabilem gloriam et
sempiternam leticiam. Sed cum velisset homo
sentencia eterna quam diligenter attendit quod et quia
sibi paratur in celis. Qui sic fecit beatus est.
Hec quando regulus audivit verba ministrorum consuit
ab eis. Qua hora melius habuisset esse
fuit sanus. Qui dixerunt quod heri hora septima re-
in meridie reliquit eum febris. Et per certitudinem
cognovit quod illa hora fuerat qua dixit ei Ihesus
filius tuus vivit. Et procedens regulus domum
celebrato gaudio cum filio suo quod receperat
de morte ad vitam credidit cum omnibus de fa-
milia sua narrans stabilitatem et virtute Christi
Et quod sic longe distans a filio sanavit eum
In quo sic [illegible] fuit [illegible]
plus [illegible] dicens. Primo quod plus et tanta fuit vir-
tus verbi Christi quod quam cito exivit verbum de ore
Christi tam cito filius eius sanatus fuit. Et sic
qui prius non credebat in Christum nunc firma
fide credidit in ipsum. Ita quod pater et filius et omnes
de familia publice confessi sunt se credere ipsum
esse filium dei et salvatorem mundi. Circa quem
[illegible] sanitatem est ad primum. In primo sanatus
est in corpore. In secundo autem multi sanati sunt in

anima [illegible] ordinavit quod ipse [illegible] medicus
animarum et corporum et qui ab isto medico sana-
tus fuit in anima in die iudicii perfectam recipiet
et sanitatem et eius beatitudinem. Rogemus.

Oracio devota pro eodem dicenda

Domine Ihesu qui de iudea in galileam confes-
sionibus et laudibus in galilea [illegible] mundi
advenisti, quem [illegible] [illegible] et pulchritudinem
temptatus et in corpore meo temptatione fatigatus
miserere mei, passionibus mundi morte culpe vel
corporis aut gehenne. Virtute ubi humilitate
confessionis, ieiunio oratione pietate et ceteris per
gratiam tuam o salvator liber a febre fomitis
et [illegible] peccati et nulli [illegible] mordaci
passioni. Amen.

Dominica 22da post trinitatem

Simile est regnum celorum homini regi qui voluit
racionem ponere cum servis suis. [illegible] Hoc
ewangelium ostendit nobis duo. Primo sub figura
cuiusdam regis ostendit nobis quanta sit habunda-
ncia divine misericordie ut nullus peccator timeat redire ad
sinum bonitatis sue quia ipse paratus est facere miseri-
cordiam [illegible] quam homo postulat [illegible] vel deside-
rat. Et quanta [illegible] sit divine misericordie homo [illegible]
in manum dei [illegible] quia eius misericordia est maior
quam credat. [illegible] quam dicitur. [illegible]
[illegible] quod sub figura [illegible] ostendit quantum deo
displiceat penitentia ingratitudinis et qui proximo
suo sit iniustus sine misericordia [illegible] si ad hoc fuerit
[illegible] [illegible] et qui hanc lectionem [illegible] addis-
cet beatus esset si ea operibus adimpleret.

Dicitur in ewangelio quod dum beatus Petrus quesiisset domine
quociens peccabit in me frater meus et dimittam ei usque
septies dominus respondit Non dico tibi usque septies
sed usque septuagies septies. Ego volo ut
[illegible] hoc est tociens in die quociens [illegible]
[illegible]. Et ad confirmacionem dicti sui dixit sibi et
[illegible] aliis discipulis [illegible] similitudinem sive exemplum [illegible]
quidam rex qui voluit ponere racionem cum servis suis
Hoc debet [illegible] cogitare quilibet homo et dicere [illegible]
[illegible] ego sum servus regis celestis [illegible]
[illegible] a me racionem omnium que [illegible]
[illegible] qualiter eas [illegible] sensuum corpo-
ralium qualiter eos custodivi. [illegible]
iuventutis et senectutis qualiter eas expen-
di. O quam beatus est qui hanc racionem [illegible]
poterit et quam infelix de quo dicetur At ille
obmutuit. Hec in ewangelio [illegible] dicitur
[illegible] [illegible] racionem ponere cum servis
suis oblatus est ei unus ab aliis [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] sui et [illegible]

metro ꝯfui · rnixe qd ꝯgit in pctm credit
sui qn dicat ⁊ insinuet dno suo ꝓ fili
hnt eum qo in precepto si tranieimi scelerib
arguem / Et dr eicit xp̄i qui de hunc
in eos qui reddent rōem suo ambitionē
ita pitudet ferrat sui sui xpo compuitare
sū eū rōe meritis ꝓ debitor dere milia ta-
lētor / Iste hunc ignorabat dnm suum ee mi-
sericordem ⁊ sup nimis genuit dubitando sibi ꝯcedauit
pietate ⁊ benignitate ipius · Ideo nō timebat in-
stita dnī sui · largitas ⁊ enumerabas fuerē
bat expectas in tm qꝛ ulta dissipatorē honor
dnī sui forte nō habebat · credebat eum qꝛ liceret
sibi facere eū bonis dnī sui quidquid vellet · ⁊ qꝛ
nunquam ad rōem reddenda teneret / D quam stultus
hic qui sic dnm credit ee pium · quo credit eum etiam
ee iustum / No sicut iste hunc reddita rōe seipsum
reum esse qꝛ rōem male reddidit · videns
qꝛ unde posset satisfacere nescit · tremebun-
dus · qꝛ quale sententia a rege exspectat ignorat
Nullis fecit ergo vbis ⁊ exemplis adulacōem
ꝓ tm dnō suo ꝯmittit de cuius bonitate se-
curus se reddit / Ideo videas quid tam magnus re-
ceptor ⁊ debitor ꝯmisse fecerit / Dicit quam ꝓ eum
ꝯfitet a suis sub sibi astantibus / Iste
suus habet unde reddet debitum cui ꝓde-
bitum dno suo ht / Nam sibi tm qd possidet ven-
deret nō posset aliquo modo puenire ad hanc quanti-
tatem · Quod vero dixit / Et fiat / Dracatis eū ad forū
⁊ uxorē ⁊ filios ⁊ vendatis eis vendite
cetera que ht ⁊ pcium omnium afferte ut ut palē
nō reddat tm / No sicut hunc ait dnm ⁊ audit
nō solū tm se ꝓ ceca tm uxorem ⁊ filios du-
cendos ⁊ ꝯme vendend / Potrat sequit apud se co-
gitans / Ibi uxor mea vendita ducetur ad servi-
tutem ⁊ filii ad alteram ⁊ ego ad 3am forte
nunquam sic revidebimus · ⁊ ꝓ cuius e forte nunquam
sibi nos videbimus · Deus meus quid faciet iste
sunt tam grauit audientes sic ꝯfusionē suis
suorum angelis destitutus ⁊ delictus / Ergo audite
prudentiā huius servi / Cogitavit eum apud se
apud dnm suum nichil magis valere quam ex
toto corde apud eum se ꝯfiteri ⁊ eius miseric
implorare / Et in plateam suam cogitans · cuius quam
servi sunt aliquid facere ipse an rege ved-
ens se toto corde ad terra ꝓstravit manus
cancellavit voce ⁊ lacrimis emisit et
dixit / Nuls tuus nō erit dicere dnē · qꝛ videns-
ti me iusto iudicio ꝓ sm̄ una gratia peto
Patientiam habe in me ⁊ oīa reddā tibi / Ipse
dere / No peto totius debiti remissionē ut in

pte aliq̄ mitiget ꝓ pns pena debitorē ut quia
dehonestus sum carceris aut amicis ⁊ ꝓpinquis
qui michi subveniant ut ut oīa reddam tibi
Et ecce rex bonus ⁊ clemens mox sumis a suo
eius dixit / Ego dimitto tibi · Modicum pro sin-
gulis ⁊ tu multum donavi tibi · petebas solum
dilacōem ⁊ ego totum debiti tibi remissionē
Vade in pace / Ecce misericordia ⁊ suphabundans
largitas ⁊ pietas · Et sic tale est regis cere-
stem pietas · quanta est regis celestis / Quod
possumus dicere qꝛ dei misericordia erga homines ex 2o
ꝓ 1o / Quia deus nō statim punit eū peccatorē sed
eum diu ad penitenciam expectat ysa / Expec-
tat nos deus ut misereatur nri / 2o qꝛ pervenire
ad penitentiam misericordiam efficeret Rom
Benignitas dei ad penitentiam te adducit / Non
eū possumus pervenire ꝓ se ad penitentiam quanti est dei
misericordie ther eū / Aug sup Johem / Alienū
hnc habeat deus ⁊ illud nō noli nouisse si
tu vis esse tre / 3o qꝛ deus nō vnum peccatum
solum dimittit ꝓ plura tocies / ꝓ pie-
tate ꝓ tegit oia peccata mea / Quarto qꝛ pcitē-
te nō gesta in aēre bona usque in finem ꝯ-
vert / Philippos / Qui cepit in vobis opus
bonum ꝓficiet usque in diem ihū xpi / Et ꝓ hoc
omnibus dr ꝓ Misericordia tua dne magna e sup
me · Magna fiducia e suo lyra dnus iam
misericordem / Nō erit ille hunc in domo
sua sup mō gaudens / Ut mistice qꝛ vnum
de septem mundi gaudiis · e liberari a nexu
de septem · nullus debito ad cuius solucōem hō nō sufficit
Et si tm gaudium est liberari a debito tpali quo
obligatur hō mundo · quanto est liberari a de-
bito spūali quo obligatus ꝓ hō ad penas
inferni ꝓpter peccatum suum / Ita eum hō recipit pccōr
remissionem ⁊ sacerdote absolucōem quale gaudium
inter recipiat nec scitat qui expit / Et quia
metaforice sicut de gaudiis mundi scire debe-
res qꝛ sunt septem / Primum est eū quis ducit uxo-
rem / 2m est eū recipit mulieris honorem / 3m est
quis euiudicat auctorem / 4m eū hunc recipit
inter missiorē / 5m eū de inimicis triumphat
6m eū aliquis debitor qui est ad solucōem impotens
recipit remissionem / 7m eū quis evadit
de magno periculo ut naufragio vel incendio
Ista gaudia transitoria sunt et durant ꝓ hac
vita / Sunt tm alia gaudia hiis similia sed lo-
ge maiora ⁊ nobiliora et sunt spiritualia ⁊ vera
procedendo ad etiam / Et sm est aliquis hunc
ille veniret ad dnm suum dicit unum e vel
de suis dni sui q debebat sibi centum dena-
rios / ⁊ dixit ei Redde statim qd debes

Ille respondit Pacientiam habe in me et omnia
reddam tibi. Ac si diceret pecuniam non habeo
penes me sed da mihi modicum spacium ut do-
mum vadam et tunc vendam de bonis meis ut sa-
tisfaciam tibi. Ille autem oblitus beneficij re-
cepti a domino suo noluit eum audire sed tenens
eum ad gulam suffocabat eum dicens sepius
Redde quod debes et hoc statim. Ille vero humi-
liter et suppliciter rogavit propter modicam dilationem
quod ad presens satisfacere non possit. Tercio sic crude-
lis et nullam compassionem habens noluit aliquam
graciam sibi facere Sed quod quinto ligavit eum et posuit
eum in carcerem donec non exsolveret hic quinto iniquo red-
das quod debes. Deo autem volente accidit accidit
quod quidam de familia regis videntes omnia ista qui
indignati valde intraverunt ad regem et accusave-
runt eum de dissipacione bonorum propter quam accusacionem
sed eodem reddens sed quod de hoc bene evaserit. nam
videntes culpam suam culpa que de pro tempore vendam
non potuerunt aliquo modo dissimulare propter conscienciam
suam suam secundum iusticiam puniret. Et omnes de fami-
lia regis hoc audientes timore offendendi regem im-
plerent et famam iusticie regis qua exeuntur au-
gerent. Sic faciunt boni religiosi non necessitati
accusatoribus mutuis ut caritatem corrigerent
et ceteri fratres ad bonum vivendum acuerent. Tercio
quod rex hijs auditis iratus sed valde non zelo ul-
ciscendi diuitias sibi illatam sed extendi vindictam
in eum qui tantam culpam commiserat culpa. Et vocavit
eum ante se et eum accusatum non possit negare quin-
tus et aliorum accusatorum et testificatorum et sui
conscienciam dominus dixit ei Serve nequam omne debi-
tum dimisi tibi quoniam rogasti me. Quasi diceret mi-
serere hoc quod iniquus fuisti tanto beneficio Nam
de suo meo debuisti recognoscere. Et quod ipsum non
potuisti illi propter me ut vice mea conservus tri-
buere debuisti. Et ideo voco te nequam quia summa
nequicia beneficia non recognoscere. Et addidit rex
Nonne oportuit te de me vitali misereri miserere
conservi tui sicut ego tui misertus sum. quasi diceret Non
solum fuisti mihi ingratus sed et proximo tuo. sicut teneris
Non eius ex amore compassus nimo quod quamuis est conue-
nientibus interrogasti. Tercio rex sicut huiusmodi vicios et
plata iusticie mox allegacionem tulit contra eum
nequam iusta sentenciam et iratus tradidit eum tor-
toribus id est iusticiariis suis quibus sentencias latas
contra malefactores exequuntur ut ipsum penis quam
modicis affligerent quousque redderet vniuersum debi-
tum. et eum non habens vnde reddere posset quasi diceret
rex Sicut est impossibile eum reddere debitum sic est
impossibile ipsum unquam de penis exire. Sic.

Quo videtur in rege magna pietate erga eos qui
ipsum offenderunt et ad indigenciam suam veniunt et
eo si ad Christum regem ista referimus inuenimus quod
pietas in puero vertit iusticia Deo ad fu-
turum peccatorem effecerat Sic etiam in hoc videmus
duo quoniam peccata sunt ingratitudinem et crudelitatem
que sunt peccata Deo valde odibilia et ab eo grauiter
puniuntur Ideo multum sunt cauenda Ingratus est
quidam Deo qui beneficia que a Deo recepit non
recognoscit. et maxime post acceptam peccatorum indulge-
nciam et recuperatam graciam iterum ad peccatum redit sicut
ingratus sed qui de beneficijs acceptis graciarum
non reddit. Sed omnium ingratissimus est qui beneficia
obliviscitur post debiti sui beneficiorum eius Cru-
delis est qui fratri indigenti vel tribulacionem pa-
cienti in corde non compatitur. qui tamen post non mi-
seretur. qui veniam petenti non reddit. quoniam sic
ea exigens sed et tales ingrati et crudeles
indigni dicuntur mia que ieiuniis compati consolacione
et gracia iuste sed debet etiam supplicia. Ista
enim peccata ingratitudo et crudelitas inter se graua
eius viae contra leges scripte et contra consue-
tudinem christiane vite Ideo talia agentes sunt
deo odibiles. apud homines infames demonibus
similes Rogemus etc.

Oracio devota post sermonem dicenda

Vt michi misericordia qui ad ad peccata confiteor ope-
rio. et supplicia intelligo. qui pro hijs pati
debeo. non prudentie habeo. Aliud ergo remane-
bo quam desperatus sine consilio. et sine adiutorio
Ad te fontem pietatis et misericordie Ihesu Christe curro
et festino. in quo iam tot et tantos peccatores ab-
solutos video. et agnosco. tuamque ineffabilem miseri
excerto Vt sic in impunitati meam et ad misericordie
tuus comparacionem facere. ac consimilibus meis peccata
sua dimittere. et in eas emendare. vt confitens quod
ex parte cordis ponere volueris ad finem tuum. Di-
mittas mihi que tibi debeo. et proximis meis. Prestan-
te domino nostro Ihesu Christo Amen etc.

Dominica 23cia Post trinitatis

Abeuntes pharisei consilium inierunt ut ca-
perent Ihesum in sermone Mathei 22. In presenti
evangelio narrantur maliciis dominici et persecutores
quos Christus habuit. fuerunt pharisei. prelati et
religiosi tunc. et qui sic reputabantur a populo et hij
sola invidia persequuntur Christum Causa enim videntes
Christum maioris sanctitatis famam esse quam ipsi essent
et quod in predicacione a populo libencius audiri
quam eos. Licet Christus non offenderet eos. tamen sicut
invidi dolentes de gracijs Christi intendebant ad
eius destructionem ut non possent eius fama sed eam

persona tolleretur de terra. Et ideo detrahebat in aliquibus eius dicentes In beelzebub principe demoniorum eicit eos. Dicentes quod cum peccatoribus manducat et bibit. Doctrine eius dicentes Non est hic homo a deo qui sabbatum non custodit Et in hiis non valentes eum decipere cottidie observabat eum, si ex verbis sue predicacionis aut ex interrogacionibus ita possent eum digne reprehendere. Quod autem preter aut ignorantes a populo putaretur et aut per verendum de nichilo crederent aut famam sanctitatis eius deperiret Et quadam vice dum esset inter iudeos magna orta est contencio Nam videntes Iudei debere tributum dari cesari qui constituerat herodem regem in terra iudeorum et dederat ei ad defensionem multos stipendiarios quibus herodes de predicto tributo quod colligebat satisfaciebat Aliqui enim dicebant populum dei non debere tributum solvere terreno regi quod decimas solvebat regi celesti Alii vero dicebant eum debere solvere eum stipendiarii romani essent ibi pro securitate et quiete conservanda ibidem. Et sic ipsi contencione et turbacione alicientes pharisei congregaverunt se et consilium fecerunt ut ihesum caperent in sermone Hoc est ut contra sibi faterentur quem quod omnino inficeret et reddere et si redderet incideret periculum mortis Non cogitabant isti miseri quod non est sapiencia aut consilium contra dominum proverbiorum xxi Et firmato consilio convenerunt quosdam discipulos suos et quasi minus notos christo et miserunt eos ad christum cum herodianis id est cum quibusdam militibus romanis qui erant stipendiarii herodis missi illuc ab imperatore romano pro defensione terre et solvebat eis de isto tributo quod colligebat nomine imperatoris Istos autem stipendiarios miserunt ad christum simul ut si christus diceret tributum non debere solvi imperatori, isti qui de tributo vivebant indignati caperent eum et ligatum ducerent ad herodem tanquam adversarium imperatoris Istos autem stipendiarios et imposuerunt pharisei istud negocium discipulis suis iunctis herodianis dicentes Euntes ad christum et dicatis ei sic Magister scimus quia verax es et viam dei in veritate doces et non est tibi cura de aliquo. Primo non decet aliquem. ymo non herodem. Quod nunquam dicebant veritate sed ideo eum decipiebant per istas hominis. Hiis verbis et maioribus loquentes veritatem dei nobis licet censum et tributum dari cesari an non Isti pharisei laudabant christum non corde

sed non credebant eum sic esse sed adulacione ut inducerent ad hoc ut secure loqueretur contra iudeos contra herodem. Et tamen ea que de christo laudando dicunt licet non crederent vera sunt. Nam ipse est solus magister qui docet angelos in celo. et corda hominum in mundo In hoc enim non habemus socium dominus qui docet nos conservare non sanitatem corporum ut faciunt medici. Non artificium aut conservatorum temporalium ut iuris periti non histriones aut spoliatorum divitias aut tyrannorum Sed docet dei et proximi dileccionem. penam suscepcionem penam fugere. mundum despicere. celum appetere Iohannis. Ergo dominus utilis te doctor verax quia que dixit operibus implevit Iohannis Et si michi non creditis operibus credite. Miraculis confirmavit. sacre scripture testimoniis comprobavit Ipse viam dei in veritate docet non simulacione ut ypocrite Non cum falsitate ut heretici Non cum duplicitate ut falsi christiani qui non corde sed ore loquuntur Iohannis Ego veritatem dico vobis Ipse enim est veritas et ideo de ore eius non potuit exire nisi veritas Iohannis Primo tamen veritas est Viam vero dei quam christus docebat scilicet per quam deus venit ad nos in mundum et nos venimus ad ipsum. Et celum est cordis mundicia vera penitencia caritas perfecta Hanc christus docuit verbo et opere Ipse non curat de aliquo et neminem timet. Nam quia nichil habet equale et pares et principes sicut in pauperes quia omnes stabunt ante tribunal christi in celo datum omnibus pariter diligendo in scriptura omnes sunt eius deo id est christo in filius Iohannis dicit sunt scriptorum. Danielis Ipse non accipiet personam hominis id est non magis acceptat divitem quam pauperem. sapientem quam ydiotam magnum quam parvum sed omnibus communem se exhibet. omnes secundum exigenciam iudicat et secundum merita remunerat Modo veniamus ad propositum Ipse audita que sibi proposita fuerunt Audiens phariseorum dicentes Quid me temptatis ypocrite Cognoverat ut deus malignitatem phariseorum quam similiter et maliciosa intencione interrogabant eum Et subdit Ostendite michi numisma census id est denarium quem pro censu seu tributo datis licet enim sciret qualis esset denarius tamen voluit quod ipsi eum ostenderent ut ex sua confessione vincerentur Sic enim in morte petierat quod ostendi una petrus quilibet ex ore suo iudicatur et apostolus confitebatur At illi obtulerunt ei unum denarium de illis quos solvebant pro tributo et habebat ymaginem cesaris Nam cum imperator romanus imperabat iudeis, tunc faciebat monetam habentem inscripcionem nominis sui et ymaginis

sui stulticia figuratur et qualibet anno tunc solue-
bat unum pro capite sicut de istis denariis
pro tributo. Et tu dicis accepisset denarium de
illis. Cuius est ymago et superscripcio hec.
Non querit quasi ignorans sed ut ad verba con-
quendentem audiat. Bernardus in sermone dicit ate p-
tatoris quod se putas in morte. Dicit enim
Cuius est ymago hec quam ego video in te. tu
ymaginem quam in te posui destruxisti et luto
peccati operuisti ne a me cognosceretur et impressisti
tibi ymaginem dyaboli. Tunc illi phariseorum
responderunt Cesaris id est tyberii sub quo pas-
sus est xpistus et non augusti. Tunc dominus sentenciam
soluit quod sibi fuit dictum hominum verba Reddi-
te ergo que sunt cesaris cesari. Hoc est reson-
dunt vobis et custodit terra virtute et ideo
petit a vobis tributum et exigens debitum pet-
enim quod iustum est et quod iustum est ergo reddite sibi
tributum. Et que sunt dei deo id est decimas et
primicias reddite deo. et ea que secundum legem
moysi debet deo et offerri. Ac si diceret. Qu-
asi habetis duos dominos unum terrenum cui debetis
tributum quia eius indigetis auxilio. et alium ce-
lestem cui debetis decimas primicias et alias
oblaciones. Voluit autem decimas sibi offer-
ri propter tria. Primo in signum uniuersalis dominii quod
homo ex hoc cognosceret quod omnia que possidet sunt do-
mini villicus est deus autem dominus. Secundo in subsidium
ministrorum templi qui inter fratres suos nichil
possidebant. Tercio in adiutorium pauperum huius
seculi. Ambrosius. Terrena thezaurizantes ...
hac autem confusione herodiani qui venerant ad
cum illis phariseorum non fuerunt scandalizati sed confu-
tati. Dixit autem xpistus et omnes astantes et au-
dientes mirati sunt scilicet de tam dulci responsione
et tam dulci allocucione. Rogemus ergo

Oracio deuota pro eodem dicenda

Domine ihesu xpiste doce me astucias se-
ductorum intelligere et cauere. Nunc veritate
vite ac doctrine et iusticie firmiter custodire. Da
michi insignitam tua ymagine. non inimi-
ci. ut ea que mundi sunt contempnendo et tibi
soli adherendo. Reddam tibi ea que de tua
gratia a te percepi. in spiritu tibi fideliter seruien-
do. Presta eciam michi ut carnalem et mun-
danam gustacionem que scelus est fugiam. et spiritua-
lem et celestem sectari valeam. ut gloria visionis
donatus cum angelis dei in celo. ...
ficiam mecum et perpetua tui visione. Amen.

Dnica xx^a post trinitatis

Loquente ihesu ad turbas ecce princeps
unus accessit etc. Tunc una dominus
filium reguli sanitati restituit laza-
rum suscitauit mortuum et sepultum quatriduanum vi-
tam. et ne crederetur solum saluator virorum unum
matheus ... in ciuitate ...
cum omnibus quod xpistus unam mulierem de qua ...
ga infirmitate sanauit. et unam puellam
defunctam reuocauit ad vitam. Sed fuerunt qui-
dam heretici qui dixerunt quod non mulier possit sal-
uari. quia fuit prima causa peccati. quod falsum est. Na-
xpistus tam in feminis. quam in viris miracula sua
exercuit sicut patet hic. Dicit enim sanctus matheus
et quedam vice domino loquente ad turbas Ecce
quidam princeps magnus inter iudeos venit ad xpistum
coram multis. genibus flexis. iunctis manibus
lacrimis fusis adorabat eum et humiliter supplica-
bat dicens. Domine filia mea modo defuncta est
sed veni ad domum meam et videbis eam scilicet mor-
tuam. et pone manum tuam super eam. et statim viuet.

q°. Sed quare tam sollicite rogabat ipse pro filia.
Dicunt quod propter tria. Primo quia sicut dicit lucas non
aliud habebat filium. et videns antiquum et sine
herede tenebat mori. et quod sua hereditas ad alie-
nos deuenirent. Secundo illa puella adeo erat mo-
rigerata quod ab omnibus amabatur. Tercio quia iste
princeps non dum credebat in xpistum sed incipie-
bat mirabilia videre. et ex hoc firmiter credebat
in eum et habet de causa mortis est xpistus ... huius
principis deuocionem in orando. cordis amaritudinem
in supplicando. bona mentis dispositionem in peten-
do sed quia non xpistum credebat volebat secum ire eum
eo ut associarent eum. et sequebatur xpistus huic prin-
cipi. Ecce mirabilis xpisti humilitas qui in tempore
sequebatur eundem. Et sicut dominus esset in via et
multa turba iret cum eo ut associaret eum. et vi-
deret mirabilia. Ecce quedam mulier cum turba vadens
que duodecim annis continue paciebatur cogitan-
do inter se. Iste dominus qui leprosos mundat. ce-
cos illuminat. omnes languores curat. mortuos
suscitat. Puto quod si tetigero fimbriam vesti-
menti eius virtus de eo exibit. et mox me sana-
bit. Sed considerauit hec mulier quod commode ire
non poterat. quia multum debilis erat. et videbat
multa fiebat eciam pressura. Et ideo elegit ut per
tergum. et inclinans ad terram accederet ut aliquo mo-
do tangeret vestimenta eius. sic sine opprobrio sana-
retur. eum leniter tetigit. et statim sic tangendo vesti-
menta xpistus sensit se perfecte sanatam. Sed attende
quam sit benignus et mitis qui fuit tactus in
vestimentis. qualiter erit tactus deuotis oracionibus
elemosinis. celestibus desideriis. piis obsequiis
propter hoc Augustinus. Non est dubium quin magis
placet ista munera quam sua vestimenta. Non enim
mortuus est pro vestimentorum suorum saluacione et
conseruacione. sed pro animarum nostrarum salute. et ideo qui
sic tangit eum tociens pie et dulcedine ducit eum. Sed
quod ista mulier sanata ab infirmitate omnino ta-

No^a

q°

cuit. Et dominus vertens se ad discipulos et ad alios se-
quentes dixit Quis me tetigit Non interrogavit
quasi ignoraret sicut omnes miraculum huius mulieris
crederent. Et ut eam mediante salvationem confite-
retur. Intelligentibus autem videntibus Et dominus dixit
Quidam tetigit me aliquis. Sensi enim virtutem sancta-
tis de me exisse. Alia vero dixit Christus ut omnibus
ostenderet et persona in qua factum fuit miraculum omnes
viderent et etiam mulierem que tam grande benefi-
cium acceperat coram omnibus confiteretur et deo gratias
ageret. Discipuli autem dixerunt Christo Turbe que
nos conculcant et sequuntur comprimunt te. Et tu dicis
Quis tetigit me Quasi dicerent in tanta multitudine
te comprimente possibile est scire quis te pre ceteris magis
tetigerit. Mulier autem videns quod hoc miraculum
non latuit Christum timens venit et procidit ante pe-
des eius. Causam propter quam venerat coram omnibus
insinuavit et modum scilicet quod ad tactum vestimenti eius
sanata esset. Non [illegible] mulier [illegible] et qui-
libet ad videndum miraculum resuscitationem de fuerit
[illegible] mira [illegible] Ut ex vi-
sione [illegible] et 2m. Dominus autem dixit mu-
lieri Confide filia fides tua te salvam fecit
Vade in pace. Vocat eam filiam propter fidem quia fides
filius in eum credidit. Et hec quidem mulier [illegible] pub-
licitate [illegible] et post puelle magis appa-
rente de resuscitatione filie. Dominus quidem ulterius procedens
venit ad domum principis et videns ibi turbam magnam
mulierum plangentium et tubicines et cantatri-
ces. que more [illegible] cantabant in exe-
quiis mortuorum commendando eos [illegible] cantu
ut assistentes provocarent ad fletum. Et videtur
mirabile quod nascitur puer in mundo non gaudent
parentes et amici ad congratulandum sive ad ostendendum
signa leticie. Et quando homo moritur convocant ad flendum
et ostendendum signa tristicie. Et ratio est quia quando puer
nascitur nescitur qualis futurus sit utrum bonus vel
malus. Item tunc non est habilis ad salutem [illegible]
tem [illegible] solatium. Item nascitur [illegible] sicut
de gaudio. dolens tunc [illegible] videt
[illegible] ad [illegible]
vero moritur homo et si adhuc [illegible] sit. quod
[illegible] parentes et amici ad flendum et dolendum

Nota

propter tria Primo propter amorem quem habebant ad de-
functum familiaritatem et societatem quam cum perdunt
ut qui sibi gaudebat de eius presentia sibi doleat
de eius absentia [illegible] Secundo propter utilitatem
quam sperabant quam videbant se privatos. Tercio
propter [illegible] humane nature conditionis quia cito
videt illam extinctam in illo sic expectat cito
in se ipso. Et dominus sic [illegible] mortuum conspiciens
et super ipsum plorantes se ipsos despiciat quod cito
mortuos non dubitat. Ideo dicitur Ecc.
Melius est ire ad domum luctus quam ad
domum convivii. In 1a enim admonetur finis
cunctorum. Dominus ergo Christus dixit plorantibus puellam
Nolite flere. Nolite super mortem contristari
quia puella non est mortua sed dormit quasi
diceret Vobis qui non potestis eam suscitare
mortua est. Sed mihi dormit quia ita facile est
michi eam suscitare a morte sicut vobis esset
suscitare a sompno. Et ideo me presente nolite
flere. Aliter potest exponi ista verba Non est mor-
tua puella scilicet morte eterna quia non est damp-
nata sed dormit id est requiescit cum sanctis in limbo

Nota

Ubi non [illegible] de [illegible] hominum Aliqui enim
sunt mortui aliqui dormiunt aliqui vigilantes
vivunt. Mortui enim sunt qui cum pecca-
tis mortalibus de hac vita recedunt quia in morte [illegible]
ni [illegible] Et pro talibus si fieret non esset [illegible]
[illegible] sed de [illegible] potest [illegible]
[illegible] Dormiunt autem qui in purgatorio sunt
propter tria Primo quia sicut dormientes non in uno
latere [illegible] non in alio quiescunt Sic purgati
[illegible] aliquando sunt in penis ignis aliquando in
penis frigoris [illegible] et de calo-
ribus dicitur Transivimus per ignem et aquam et e-
duxisti nos in refrigerium. Secundo quia sicut dormien-
tes cito excitandi [illegible] et tamen quando [illegible]
[illegible] nesciunt Sic [illegible] sperant per dei misericordiam
cito liberari et tamen nesciunt quando eorum debeat
pena finiri. De multis autem creditur a nobis
quod modico tempore debeant ibi esse qui tamen longe
[illegible] Et hoc contingit ideo quia ignoramus
peccata eorum occulta. Et de manifestis nescimus
qua pena sint digni. Tercio quia cum dormientes
excitantur et aperiunt oculos et vident aliquid de-
lectabile super modum gaudent Sic et illi purgati
purgati et a deo illuminati quam cito liberati
sunt tamen cito in paradiso coram deo existentes vi-
si [illegible] delectabilia aspiciunt. Dominus ergo Christus volens
intrare cameram in qua iacebat puella
accepit secum patrem et matrem puelle et
petrum et iacobum et iohannem ceteris aliis ex-
clusis. Modo sunt hic due questiones Prima quare

Questio

dominus de tota turba plangentium solum patrem et matrem
elegit ut essent presentes in suscitatione puelle
Dicendum quod pauci sunt qui sua et aliorum [illegible]
spiritualem [illegible] Ideo ad hanc videndam
paucos interesse voluit. Et quia pater et mater pre
ceteris dolebant ideo dignum fuit ut ipsi pre ce-
teris gauderent et de resuscitata fidem cer-
tam haberent et ex hoc habetur argumentum
quod pater et mater debent filios verbis et exemplis

Cita 90 erudiendi. Secunda quod est et innuendum quibus tribus de discipulis introduxit. Mistice quod in hoc
xpus nos docere voluit quod ad spirituale resurrec-
ione tria requiruntur scilicet Primo confessio quod intelligi-
tur per petrum qui interpretatur agnoscens. Secundo con-
tricio quod intelligitur per iohannem qui dicitur in quo
est gracia que mortificatis infunditur. Tercio satisfac-
cio quod intelligitur per iacobum qui interpretatur supplan-
tans. Nam nemo sine testibus hiis potest peccator
resurgere a morte anime. Et eam dominus prius dixit
ad defunctam tenuit manum eius et clamavit
dixit. Puella surge. Et continuo puella
Nota. vivens leta surrexit. Hic non tamen primus
tenuit manum eius quod dominus tenuit manum eius ostend-
itur in eo quod dominus tenuit manum eius ostendens
quod de resurrectione spirituali est quibus scilicet dicit et
peccantis. Oportet enim quod peccator extendat manum
sed voluntatibus ad deum quod et de peccato dole-
at et de non peccando proponat. Et tunc deus
apponit manum gracie quam peccatori primum di-
mittit et filius dei efficitur. Ideo dicit apostolus
Ephesiorum Dei adiutores sumus. Et Augustinus
Qui creavit te sine te non iustificabit te si-
ne te. Quarto est quod in eo quod dominus puelle vocibus
fortibus clamavit ostenditur quod omnes peccatores ado-
lescentes et nunc ad clamorem predicatoris ut
tunc temporis tribulacionis sive beneficiis divinis per
excitandi a sompno culpe que dicitur mors anime.
Solus enim clamor dei quo in corde peccatoris
clamans vocat ad penitenciam potest excitare
eum ut convertat suum salvatorem. Quintum est quod in
eo quod puella ad vocem xpisti statim surrexit
ostenditur quod prompta obediencia debet esse in nobis ad
implendam voluntatem dei. Michael enim tamquam
acceptabile sacrificium fit obediencia. Ideo dicit
Gregorius quod obediencia est virtus que ceteras
Nota. delis esse gaudeat. Sexto quod resuscitata puella
xpus iussit parentibus ut darent illi mandu-
care et hoc propter duo. Primo ut ex hoc probaretur
per veram et non fantasticam esse suscitatam. Licet pos-
set loqui ambulare et humana opera facere non
posset tamen comedere. Si non esset vere suscitata.
Secundo ut nos doceret quod resuscitatus spirituale indiget
cibo spirituali quo anima nutritur et sine quo
Nota. anima moritur. Septimo quod parentes puelle valde
mirati timuerunt propter duo. Primo propter no-
vitatem miraculi. Magnum enim videant aliquem
mortuum a morte resurgere. Secundo quod subito
per dilectis timuerunt. Nono propter amirabilem xpisti
virtutem que sic vocavit defunctam quasi viventem
et puella ad vocem eius non quasi dormiens
sed quasi vigilans statim surrexit. Beda

quod dominus precepit parentibus puelle ne hoc alicui pub-
licarent et tamen noluerit eos silere quod patet quia
fama huius miraculi sicut dicit Matheus exivit
per totam provinciam illam. Et hoc fecit propter duo.
Primo ne ipse vel aliquis alius crederet quod hoc
fecisset ad iactanciam suam. Secundo hoc quererit gloriam
Secundo propter nos ut cum ea solum dei gloriam non
nostram ut hominum laudem queramus in operibus
nostris. Et patet quod dominus qui sanavit feminam lon-
go tempore infirmam et suscitavit iam defunctam
Ita est salvator mulierum et virorum. Quoniam enim
fuit unus primus vir et mulier. Ideo unus
est redemptor et salvator utriusque. Qui cum patre vivit et
regnat deus in secula seculorum. Amen.
Oracio devota pro eadem dominica
Domine ihesu xpe adoro pedes tue et ves-
tigiis tue. Et deprecor te piissime. Sana tre-
mentem tue animam meam sanguinolentam. Ac re-
suscita eam a morte voluntatibus. Procidens pes-
sum. Et osculans constitue me domine deo. Et co-
rde tuo. Cui me filium nec heredes tuos co-
adoptasti. Ne memineris domine iniusticie
tue. adversus peccatore tuum neque ire adversus
iudicium tuum. Sed memor esto benignitatis tue
erga me servum tuum domine deus meus. Amen.
Dominica xxvi^ta post trinitatis
Cum sublevasset ihesus oculos Iohannes
Invenies in quadragesima Dominica quarta
quadragesime Folio. Oracio autem
quere hic ubi annotatur post Oculi. Folio
Nona dominica ewangelium per totum estatem
quere infra folio 61.
Explicit liber per me fratrem Conradum derzebach
quondam warthergen ordinis predicatorum. Anno
domini M cccc lxxviij In quinta feria ante
post festum beatorum Leonardi confessoris dominica 22ta post Trinitatis
tempore post festum trinitatis que fuit dies sancti
Marci et Marcellini Anno et cetera per Laurencium
Laus sit deo. Orate pro scriptore fideliter.
In festo dedicacionis ecclesie
Ingressus ihesus perambulabat Iericho Luce
19 capitulo. Oracio devota pro festo dedicacionis
Domine ihesu xpe qui zacheum in sycomorum arborem
misericorditer respexisti ac eum ad te vocans
et in domum eius divertens alias omnia vicia sanasti. Concede
michi pusillo et misero ut in arborem crucis valeam
ascendere. Ut me oculis miseri dignantis aspicere. Et
ad tuam graciam vocare. Descende michi ut domum consci-
encie mee ad te recipiendum digne preparare. Et per te
tota iniquitate extinctam. Perfice in me. Et qui venisti
de celo querere et salvare quod perierat in terris. Tu
me qui per culpam perieram requiras bone pastor
et salvum facias pie salvator. Amen.

Dominica prima in quadragesima

Ductus est ihesus in desertum math. 4to. Oracio deuota per ebdomadam dicenda

Ihesu bone qui ductus in desertum a spiritu. ieiunasti quadraginta diebus et noctibus. et postea esuriens. temptatorem tuum superasti. Da michi ihesu rigorem virtutis abstinencie et continencie. et remanere a viciis et peccatis. et sicut vicisti tot temptaciones meas ymmo temptatores meos. Mundum Carnem et dyabolum. donis tue gracie. donis tuo auxilio valeam superare. Et quia temptacio est vita nostra et miseria super terram. Memento domine miserie nostre et laboris. et da nobis in temptacione non cadere sed per tua temptacione superuincere. et tandem ab omnibus temptacionibus misericorditer liberari. Amen

Dominica 2a in quadragesima

Egressus ihesus secessit in partes tyri et sydonis math. 15. Oracio deuota per ebdomadam dicenda

Domine ihesu xpe te rogo et obsecro miserere mei. et adiuua me contra malignis meis ac temptacionibus et tribulacionibus vexantibus. Et si domine quia canis sum apud te. vix ut canis non sum dignus micas a te panis a mensa diuum domini tui recipere. salutem da michi micas puellis a aliquantulum de gracia tua. sine qua anima mea a demonio vexatur. michi ipsam vel quandocumque prona fuit a peccato et demonio liberabitur. Nam gracia tua expellet in anima. et delet omnia peccata. et deo facit eam filiam adoptiuam Amen

Dominica 3a in quadragesima

Erat ihesus eiciens demonium et illud erat mutum. Oracio deuota per ebdomadam dicenda

O mea vicia eice a me demonium per confessionem

O verum peccatis salua mundi per confessionem

O intima lux. clarum receptum per satisfactionem. Et ut fortis armatus meam non possideat. Non sua arma eius scilicet vicia anime mee antecedentes et corporis sensus exteriores. in tuum gaudio obsequium. Opto enim. et desidero deus altissime. ut quocienscumque malignus spiritus. ab horrendas cogitaciones blasphemie me dimiserit. teneris ex voto. cum desiderio meo. deffabilis laudis et graciarum actio. ut sit temptatis eternitas. et blasphemia sua secundum sit contradicionem Amen

Dominica 4ta quadragesime

Abiit ihesus trans mare galilee Joh. 6to

Oracio deuota per ebdomadam dicenda

Domine ihesu xpe. fac me oculis meis a carnalibus deliciis. et a terrenis diuiciis. et a mundanis honoribus ad te. subleuare. et sic fiend carnalis voluptatis. temporalis possessionis. et mundialis glorie disturbet ut merear sacram quinque spiritualem panem refectore scilicet timorem diuini iudicii. horrorem peccati. dolorem contricionis. pudorem confessionis. et laborem satisfaccionis de duobus piscibus. Stabilitate scilicet propositi. et de fidencia in melius proficiendi. Quinque panes et vinum scilicet humilitatis. que gratiam et gloriam mederi solet Amen

Dominica in passione

Quis ex vobis arguet me de peccato Johis 8o. Oracio deuota per ebdomadam dicenda

Domine ihesu xpe. qui ad audiendum verbi nostri dulcitatis. docere me qui misisti ab et veritatis suscepte. propter quam gloriam non quere veritate iustis vite et doctrine. gratie studere fac vitandum. non obmittere. propter caritatem continua. et diuina a persecucione non desistere. Ihesu xpe sidus veritatis. bonitatis iusticia. mira largitatis. nuncius salutatis humilitatis exemplum. qui lapidatus. et abscondens a mendaciis. maliciosis iniustis impiis cupidis. duris. luxuriosis. superbis. et odiosis. me excludas a templo anime mee. redde me corrigibilem. et tendo per omnia gratia date Amen

Dominica palmarum

Sciens quia post biduum pascha fiet math. 26. Oracio per ebdomadam dicenda

Domine ihesu xpe. qui ad passionem spontaneus aduenisti. Veni michi misero per graciam in corde meo. et qui tue passioni pertractum. tuum largissime comparata. per eandem benificium passionis largire michi domine. ut in omnibus humilitatis et mea fructuum custodia. ac tibi offerre. et spiritualiter. et totaliter sub ea. et ut innocens humile apud te fiat. qui in me sedet et me qui nimium regnet. me ad dextram patris gustum. supremi patris de sede duas et tandem ad eiusdem patris visionem deducas potestate domini nostri ihesu xpo Amen

Oracio alia per eandem ebdomadam dicenda

Venerabile gloriam tue sanctissime domine fecisti quando ante sex dies pasche veniens in iherusalem tue clemencie. et sicut in veritate gloriam exaltasti. ut occurrerent tibi obuiam turbe. cum floribus et palmis letantes. et quem videbant mansuete confitentes dicendo Osanna filio dauid benedictus qui venit in nomine domini. Precor et deprecor te per sancte et opera tua. noli me repellere a pueris turbis eius. sed concede michi gloriam tue. ut explicat os meum laudem tuam et tendam gloriam tuam tota die Amen

1773

Cum ieiunatis
nolite fieri sicut
ypocrite tristes
math 6. Dicendum
quod tempus quadra
gesime quod hodie
incipit est tempus ieiunii et ab
stinencie faciende et misericordie
ex qua in celo thezaurizamus
de quo metimur vivemus et de
hiis duobus agitur in ewangelio quia
in primo nos docet dominus ieiunare
secundo docet nos in celo thezaurizare
quod fit per elemosinas et alia opera mi
sericordie unde Vende omnia que
habes et da pauperibus et habebis the
saurum in celo. Dicit ergo ewangelium
quod dominus instruens discipulos ecia nos
in persona eorum dixit Cum ieiu
natis id est cum venit tempus in quo vos
et alii mei ex precepto ieiunabitis qua
dragesimam nolite fieri id est apparere
tristes in vultu sicut faciunt y
pocrite qui exterminant facies su
as id est non lavant vultum non radunt
barbam non componunt capillos sed
permittunt eos stare ante oculos faci
em declinant in terram et in vul
tu ostendunt signa tristicie ut ab hoc
credantur ab hominibus ieiunare et per
consequens homines et seipsos decipi
entes Dico vobis quia receperunt
mercedem suam id est qui ieiuna
verunt propter laudem hominum non propter
dei honorem ut solum placeret homi
nibus et non deo ideo a deo nullam
mercedem accipiunt sed solum ab homi
nibus qui eos laudaverunt et certe

hoc iuste quia ipsi de ieiunio suo
nichil a deo querunt. O miserabiles
homines qui suo ieiunio et aliis operibus
bonis possent acquirere sibi vitam
eternam et eligunt solum hominum laudem
cito transeuntem et nullius utilita
tis existentem non est dubium quin
illi qui vani sunt et deo inutiles
sunt ita vana et inutilia dili
gunt. Per filii hominum ut quid dili
gitis vanitatem. Postea addit
dominus Tu autem cum ieiunas etc. quod est
dicere O omnis homo bonus et in peni
tencia vivens qui ieiunabis non
eris similis istis sed quod facies Un
ge caput tuum et faciem tuam lava
ne videaris hominibus ieiunans hoc
est dicere noli per aliquod signum sive
faciei sive vestium vel odorum appe
tere placere hominibus ut ab eis lau
deris sed solum patri tuo celesti qui est
in abscondito id est invisibilis et est
per fidem in abscondito cordis
tui et ille reddet tibi mercedem
ieiunii in celo. Potest ecia aliter
dici Tu autem cum ieiunas id est ie
iunare intendis lava prius men
tem aqua pure penitencie ipsa lava
a malicia cor tuum ihrlm et un
ge caput tuum id est xpm Ephe.
Ipsum dedit deus caput super omnem
ecclesiam. Unge dominum unguento sancte
devocionis fluentis dilectionis
fraterne compassionis et sic ieiunium
tuum erit deo acceptum et tibi meri
torium. Quid igitur vult dominus nos
ter in verbis istis nisi ut ieiunium
nostrum sit sanctum et nobis meritorium
et hoc fit si ieiunium nostrum habuerit
has quatuor condiciones Primo

q ab hoie sco i p pniam scifica
to sit fctm Johel Scificate ieiu
niu Omne em opus sci ieiuniisi
ue altius sacrifici factu a pctore
no penitente inutile e n do ac
ceptu g^o scitas pme det pce
de valens ieiuniu.
Scdm e q sit verz et no simu
latu i bo et sca intencion fctm
s so^m ppt di honore et pctoru
remissione carnalis concupie r
frenacoz et etna retribucoz et
no ppt huanu fauore.
Tercium est q sit pfctm et non
diminutu vt q ieiu^m qdra^le
seruae valuit sz sua volutate
diminuit i^d qd s^i ad magna
vtilitate pueire potuit.
Quartu q sit bn sociatu sczo
racion et elemosina. Oro fcit ho
mine do deuotu elia fcit deo
acceptu et ita ieiu^m istis socia
tu ieiunantem scificat do co
mendat humiliat et ad bn opan
du inuiabilit prouocat. Et no
q isti tres socii ieiu^m oro et ele
mosina ita sut iuncti q vnu sin
gulis e quai inutile sz iunctim
sut valde fortes apud deum
et ad mitu acqrend et ad bnfi^m
gre obtinend. Ex pdictis igi
pz q dns nost vult in verb
suis instrue vt ieiu^m nostru
sit a fauore hoim separatu do ac
ceptu et nob fructuosu. Seqt.
Nolite thezaurizae vob thauz
in tra vbi erugo et tinea de
molit et ubi fures effodiut
et q dicat dns Nullo pona
tis fiducia in reb^9 trenis et cito
perituris q^a q ofid^t in diuicys
suis corruet et ido d^r i ps Diui
cie si affluat nolite cor appone
Nec eciā ponatis in eis amo
re vrm in tm q velitis vobis
aceruos diuiciaz acqre et co
No gregae et tuqu thesauru cose
uae et qre cte ppt duo, pmo
q tlis thesaurus aliqn p se co
rupit aliqn a furib^9 dipit et
qcquid inde fit valde cito in
morte dimitti et to^m pditur
et s^e otingit q possessor tlis the
zauri cu grauib^9 pctis ad infe
ros gradit. Vult g^o dce dns
Nolite dilige mudu neqz ea
que i mudo sut q mud^9 tra
sibit et ocupia e^9. 2° q tlis a
mor in cordib^9 hoim amore
diuinu minuit ymo sepe ex
toto tollit et h^o miser et nulli
us valois cora do existit. Amor
em diuinus e to prosiitas hois
vn si ille fuerit in hoie mag
nus et hic erit cora do magnus
si fuit pus et ho erit pus si nlls
et i^e nullus. Ex hys colligi q i
tra thezauru ogregare diuicia
ru et osuae et in illo to^m amore
suu pone e no so^m inutile et
vanu sz eciā est aie valde pid
su et ideo bo^m e osiliu dni nos
tri dicentis Nolite thezauri
zae vob thauz in tra. Seqt
Thezaurizate vob thezauru in
celo ubi neqz erugo neqz tinea
et Sepi^9 ondit q in tra the
zaurus no est qrend^9 n ogre
gand^9 et plies sup h^o assigte sut
cause modo ondit vbi congre
gand^9 sit et d^t q in celo Omnia

cum opa q̃ facim⁹ in statu pe-
tencie s orõnes iein.ᵃ elẽosĩe
⁊ cetã bona in celo r̃ponim⁹
tanq̃ thezauru d' q̃ ſp victura
sum⁹ ⁊ q̃ hut thauz maiore
ibi r̃positũ maiore hebut glo
riã in celo · q̃º du temp⁹ hem⁹
qd' est modicu ⁊ nob' incẽtu no
cessem⁹ bn̄ opari ⁊ acq̃ra⁹ no
bis thezauz celestẽ q̃ ẽ sup
oĩa diligend⁹ ⁊ desiderand⁹
Primo roẽ securitatis qz illic
adũsariꝫ nullꝫ ingredr̃ ꝯpñu bo
noz habũdanᵃ pfruetr̃ maloz
tiõre sublato · Roẽ duabilit̃
qz nusq̃ corũpr̃ nusq̃ inminuit̃
nusq̃ ditt̃ ſ; ſp integer hẽt̃
ſp integer videt̃ ſp integer pos
sidet̃ ⁊ hº ẽ qd' dñs d' metha
forice q thezauru illũ neq;
tinea neq; erugo ꝯsumut ne
q; fures dipiut q̃ dicat dñs
sicut thezaur⁹ a dõ r̃pit̃ sic ſp
sn̄ diminucion̄ sn̄ sollicitudĩe
sn̄ fiẽ aspicit̃ sup̃ modu dili
git̃ indelibilit̃ in corde ꝯfigĩ
Itm roẽ p̃ciositate qz licz dic
tu sit sup̃ q opa nostra bõ repo
nenda sit in thauz celestem
que tn̄ michil sut r̃ʳ p̃cij illius
thauri celestis q̃ iuxta thauz
hys ẽbuit̃ Consistit̃ aut ẽis the
zaur⁹ restrabilis ⁊ ineffabil̃
sup omes sensꝰ hoĩs corpis ⁊
aĩe delectabilis ĩ di vision̄ q̃
exced̃ omes suauitates ⁊ con
solacõnes q̃ in celo sut ⁊ glã
angeloz ⁊ alioz sc̃toz societ̃
in corpis ⁊ aĩe glificacõe ⁊ co
z ꝑpetua sacietate in pacis
⁊ requiei ꝯtinuacion̄ in ẽta oĩm

maloz euasion̄ in securitate
illꝰ etnitatis illꝰ btẽ vite et
glõse letĩᵉ intioris ⁊ extioris
magnitudiẽ In ardenti ymo ĩ
credibili tn̄ di q̃ oĩm celestiu
ciuiu mutua dilcõne In oĩm
reru tn̄ visibiliu q̃ īuisibiliu
tam p̃itoz q̃ p̃ncĩu ⁊ futuroz
plena ꝯgnicion̄ In pulchri
tudiẽ illꝰ p̃riẽ celestis ps̃ta
Qua dilcta tabnacula tua dñe
v̄tutũ In dapnatoz ĩ infño
dapnacion̄ ⁊ iuste vindicte
plena ꝯsumcion̄ In di ꝯnuu
⁊ vnanim oĩm ciuiu supnoz
delctaᵗᵉ ⁊ glõsa laudacion̄ ps̃
beati q̃ habitãt in domo tua
dñe in scl'a sclõz lau te Hys
ꝯsideratis q̃ felix erit q̃ hũc
thauz quesiert̃ laborado ⁊ q̃re
do iuenit ⁊ iueniens ſp ĩ ipso
⁊ cu ipo gaudeb' Sz ĩeffabi
lit̃ erit infelix q̃ illo sua neg
ligenᵃ p̄nabr̃ ⁊ culpa Nich'
enĩ hoĩ vilioi p̃cio qz p̃cio mo
dice p̃ncie ꝯcedr̃ ⁊ tn̄ michil
ẽ cariꝰ cu hetur Postea dñs
facit ꝯclu᷒ d' Vbi ẽ thezau
rꝰ tuꝰ ibi ẽ ⁊ cor tuu q̃i di
cat si cor tuu ẽ in ꝯgregandis
diuicijs t̃renis ⁊ sollicitudiẽꝫ
posuisti ĩ eis ⁊ ardenti amore
delctaris in eis ẽte ⁊ in t̃ra
congregas thauz tuu ibi no
requiescit cor tuu ⁊ q̃i michil r̃s
piciens celu solu d' t̃ra inuis
tab' eloqũ tuu ⁊ isto thauro
p̃ente ĩ te illũ relinquere pe
ribis Si aut vita sctam ⁊ ve
rã egeris pro celestib⁹ diuicijs
acq̃rendis ⁊ opa bona p illis

augendis incessant fecis no
e dubiu qn in celo habebi thau
ru tuu et ideo in celo erit cor
tuu qr ibi e xps q posuit totu
amore suu in nob et sp orat
prem suu pro nob expectans nos
vt sp gaudeas regnet i nobis
Ideo debet ee cor nostr in celo
desideriu nostr cu xpo totu stu
diu nostru sume et placere deo vt
veniente vite nostre termio possi
mus digne sp gaude cu eo qd no
b prestare dig · rc · Feria 7ma fo. 13.

Cum introisset ihc in ca
pharnau accessit ad eu
centurio math 8uo Hoc ewangm
expositu est in illo ewang dnicali
qd incipit Cu descendisset ihc
d monte ecce leprosus rc. Dicend
e aut q le in xl qd e tps pnie
qr ibi ostendit sub figura laguente
tis serui quata sit miseria pctorz
et ex eius subita sanacion qt sit ha
budans mia saluatoris quibus gside
ratis pctor ad pniaz inducit Vn
ibi requirats exponem.

Audistis qr dctm est dili
ges proxim tuu et odio
hebis inimicu tuu rc · mt 5° Di
cut a sctis d et verz e tps qdrage
sie institutu est ad sctificandu
aias et ideo singulis dieb9 vnu
singlare ewangm le in missa i q
inducimr su ad pniaz p qua aia
sctificar sine ad opa mie p que
sctitas penitenciu augetr et gser
uatr Vn ewangm hodiernu le
d trib9 q sut ad acqrend gram
diuina · ad sctitate aie mltipli
canda · ad deuocione et puritate
sce pnie gseruadam Qui go

sentencia vbor h9 ewang in medio
bn hucerit et ea iuxta posse sua ser
uauit sn dubio sctus erit et tps xle
cu di honore et aie sue vtilitate
feliciter complebit Dicat go ewangm
q dns noster informans discipulos
in p ma omn xianor d modo viue
di in scti te docuit eos et nos de
trib9 q sut valde necria volentib9
fructuosa pniaz facere p xlam et
deo gras pagere · scz d proxi dilco
ne · elemozina largicion · et deuota
orone Hec tria mirabiliter decorat
pniaz et victoria faciunt sctam xlam
Dicat go dns Audistis qr dctm
e s in lege moysi q e lex di sed
sp p moysen data pplo di ut ea
seruantes heant vita etna in
di vis ad vita ingredi sua ma
data s lege moysi Dctm est
Diliges pxim tuu et odio hebis
inimicu tuu Primu verbu bn
e di vbu et legis Scdm vero no
sz mgri iudeorz i d malicose inse
rut Primu go e seruad et e sic
intelligendu Diliges i corde sa
lute aie desiderando d bonis ei9
ggratulando in malis et tribu
lacoibus ei gpaciendo ore eu sa
lutando ad bona exhortando libent
gsulendo vba dulcia et pacifica
cu eo pferendo pro iustis et iniustis
frequenter orando In necessitatib9
suis s pie sbueniendo nuq ei
nocendo v° nec ope Sic go diliges
proxim i oem hoiem qr oes sug
a deo creati ad vna silitudine
facti Ab vno pre s adam scdm
carne pducti omnes vna forma
sug adepti oes vna natura su
mus sortiti s huana et sic scdm
aie creacione sumus filij di scdm

corpis natura sumq filij ade se
cudu vtraqz natura sumus fres et
adiuicem proxi Vn appellacone
proxi ois ho intelligit scz affinesq
et extranei vicinq et longinquq fi
delis et infidelis bonq et malq
amicq et inimicq ut ita dicit et vi
deq pmo quo proxq sit diligendq
2o quis e int proxq Tercio vide
amq qre sit proxq diligendus
Dicend qd tria sut q nos ad hac
dileconem inducut ymo qi vio
lent cogut Pmu e nalis equi
tas qr ome al diligit sile sibi
nali scz instinctu et ideo bruto ai
mali inferior e q nescit vti rone
nali q aial vti. Scdm e diui
pcepti autoitas. deq e hs precepit
precepti no trasgressio diui mors
e aie Vn q no diligit manet
in morte s culpe paq ad mor
te iehene Tercium e hq dileconis
vtilitas q e mltq s petorz remis
sio Pe Scdm q qm trastati sumq
de morte s culpe ad vita s glie
et gre qm diligiq fres. Diuine
legis impleco Joh Qui diligit
proxim lege impleuit h implecio
misteri e vite etne mt Si vis
ad vita ingredi serua mada
Diuia filiaco vn h infra d di
ligite inimicos vros ut sitis fi
lij pris vri q a pre dilcti et
custoditi et heredes iustificati reg
ni etni fres et coheredes x Scdm
ve q qd scr in ewa pq istud dili
ges proxim tuu e ho et odio he
bis inimicu tuu Hoc ubu no
e legis moysi nec ve di scz ma
gistroz iudaici ppli q erat ceci
et duces cecoru ignorates diui
na bonitate et iustia ymo e ve
omo maledam deo exosu salu
nostre otrariu et ideo dns nost
voles i amoue d cordibz fidelium
stati subiuxt Ego aut dico vobis sic
tm pestifere doctine destructor sit
ne dilecois amator graciosis hu
mane saluator Quid ego dico
ecce ho diligite inimicos vros
bnfacite hijs q oderut vos et ora
te pro psequtibq et calupniatibq vos
Ecce doctrina sctissima poni otraia
sicut e in celo sut oes amore fer
uetes ysa deq ey ignis s amoris
e in syon i i mudo et caminq
i fornax amois i ihrlm i i celo
et i inferno sut oes aduisu scipos
et proxios odietes pp supbia eo
ru s dapnatorz ascend sp s ad
se et alios odiendo Ita i mudo q
e int celu et infnu scil poni st
amates deu et proxim q ptinet
ad celu et odietes deu et proxim
q ptinet ad ifnu et no possut
a nobis discni qr mlti q hodie p
tinet ad celu cras pecado ptinet
ad ifernu et mlti petores q ho
ptinet ad infnu cras p pniam
ptinet ad celu Proptea dns
volens i hijs onde quales debent
esse filij di heredes celi d dilig
te inimicos vros bnfacite hijs
q oderut vos et orate p eis Tria
poni p ordine q sut necia vie et
pfte penitetis s dilige inimicos
no solu iniurias dittere sz gaude d
bonis illoz et ppati illis in tribu
lacoibq ipoz bnfacere i e i paup
tate et in necessitate eu expedit
subuenire orare pro eis tam i cau
sa corpali qm spuali et h e via atz
pfca dileco et placens do q sic corde
ore et ope oprobat Et subdit dns
causa motiua et inducente nos
ad hac dilecionem d ut sitis filij

prīs vestri celestis q̄ solē suū ori
ri facit sup iustos et iniustos q̄
dicēt pr̄ suꝰ deꝰ bn̄ficia celi
solis et pluuie ministrat bonis
et malis iustis et iniustis amicis
et inimicis. Si g° prēm vrm̄
imitati fueritis eritis veri eī
tis filij dī legittī prīne bndic
tionꝭ digni. Ephe. Estote imita
tores dī sicut filij kmi et ad
duc addit aliā rōnem dicens. Si di
ligitis tm̄ eos q̄ vos diligunt et
si salutaueritis fratres vros tm̄ qd
aliud facitis q̄ ethnici .i. infide
les faciunt diligunt eum diligētes
se. Vos igr̄ fideles xpī fide ha
bētes pfcti in fide in pmā i sctī
tate et cīte dī et proxi exēplo
prīs vrī celestis q̄ ē pfcūs in
oī bonitate et expōnit ē p° ibū
dnī qd fuit d' prx° dilcione. Nō.
De 2°. Scdm qd ē d' elīaz largi
cion. Addidit g° dns Attendite
ne iusticiā vrām faciatis corā ho
minibꝰ vt videamini ab eis. h° est
dicē iusticiā .i. opa mīe et scī
tatis nolite hac intencion co
rā hoīb9 facē ut eis placeat
et videamini ab eis .qz p h° apud
prēm vrm̄ celestē mercedē ves
trā pditis q̄ vult d' sic puā i
tencion serui ut sōl ab h° eo et
nō ab aliq° a° merces expetet
Et pꝰ subdt. Cū g° facis elemo
sinā noli tuba canē an te sicut
ypocrite faciunt in synagogis et in
vicis vt honorificent' ab hoībus
Amen dico vobis receperūt merce
dem suā scz laudem hūanā quā
solū querebāt et ideo non habebūt
eternā quia amore illiꝰ merce
dis elemosinā non dabāt. O mag
na demencia pro ope digno vita

etrna querē laudē cito trāsitoria
Propterea subdit dns. Te aūt facie
te elemosinā nesciat sinistra tua qd
faciat dextra tua vt sit eleēsina
tua i abscondito et pr̄ tuꝰ celestis
q̄ videt in abscondito reddet tibi
hoc ē dicē dextra ē elemosinarū
largicio et oīs boī opacō. sinistra
ē inanis glīa. Nō. miserea g° sinis
tra inanis glē elīc vel alīi opacōī
bone sz fiat in abscondito .i. ita pu
ra et rcta intencion q̄ sōlm inde
querat' honor dī et inanis glīa
eā vidē non possit et pr̄ tuꝰ ce
lestis q̄ videt in abscondito h° ē
approbat opa talit' fcta retribuet
tibi mercedem nō trāsitoriā sed
etrnā. Et licet oī tpe sit facienda
elemosiā tn̄ illo tpe q̄ p pmāz
querīq aīaz dī et p opa mīe eā
acqrīq instandū est eliosie. Vt
aūt eliā sit meritoria faciēnti tn̄
reqrūt'. Primū ē q̄ sit iusta
.i. de iuste et licite acqsitis facta
et non de vsuris et rapīs. Pu 27
honora dnm̄ de tua sbā et nō de
aliena ad cuꝰ restitucōz teneris
Scdm q̄ sit equa .i. scdm eqlitatē
diuiciarū vt qui mltū ht habū
dant' tribuat. Tercīū q̄ sit discre
ta vt scz detur sōlm indigenti
et non tm̄ vni nec sp vni sz de
bet diuidi in mltas ptes vt pli
bus sbueniat'. Ambroꝰ. Pulchra
ē discrecō in ipō pauperis dono
mensurā tenē vt habūdancia
detur pluibꝰ. Quartū ē vt sit
scā .i. rcta intencion fcā h° ē sōlm
ad honorē et apt' amorē dī et
cōpassionē proxī et retribucionem
etni premij et nūqꝑ intuitu tpa
lis mercedis a' hūane laudis a'
alicuꝰ vanitatis et h° ē qd dns in

Sermo dicit hic modo sequitur
Tercium verbum domini quod est de oracione
et dicit sic Cum oratis nolite fieri sicut
ypocrite tristes quia dicit dominus licet
sit bonum opus orare tamen in oracione vitanda
est inanis gloria et intencio mala
No. ¶ Et ideo circa oracionem notandum est quod oracio
est opus honorificum quia qui orat cum
deo loquitur cum deo delectatur et ad amo
rem dei provocatur Ubi est magna gloria se
qui domini maior est gloria loqui cum do
mino cum eo solaciari in amore il
lius attendi Facillimum quia in oracione
nichil expenditur labor corporis non
requiritur sed solum devocio cordis atten
ditur Necessarium quia tribulaciones et pe
ricula vite corporalis non cessant et quia
temptaciones carnis et mundi et dya
boli nos assidue impugnant ideo
incessanter recurrendum est ad adiuto
rium dei sine quo in tribulacionibus deficimus
temptacionibus et peccatis resistere non pos
sumus propterea dicit dominus Oportet
semper orare Utilissimum quia per oraciones sanc
tas et devotas a peccatis mundamur
graciam dei acquirimus devocio in deum in
nobis crescat mundus cum suis delecta
cionibus nobis vilescat caritas in no
bis accenditur orantes assidue familia
res et domestici dei efficiuntur Ephe
Iam estis cives sanctorum et domestici
dei Societati angelorum et civium su
pernorum coniungitur quia illi continuo pro pecca
toribus pro penitentibus pro iustis do
minum orant Et ideo omnes orantes sive
pro se sive pro aliis in isto officio illis
civibus sociantur Quam admirabile adiuto
rium grande solacium honorabile offi
cium super opus sancte oracionis quod filius dei
sua bonitate nos docuit sua lingwa
nos instruxit nobis cum tanta diligencia
commendavit Unus homo qui hoc opus bene di
diceret sed beacior qui illud bene imple

uerit beatissimus qui illud usque ad mortem
bene consummavit Et sciendum quod oracio No.
tunc est bene disposita deo grata et oracio
fructuosa si habuerit has iiii condiciones
Prima est quod sit devota hoc est quod fi
at cum reverencia et multa devocione
cordis dulcedine et attencione ut
quod lingwa orat cor intendat Chor
Orabo spiritu orabo et mente appostolus
dicit quod oracio est elevacio mentis in deum
Secunda est quod sit fidelis hoc est quod orans
tanta fide et fiducia habeat ad de
um quod nullo modo dubitet sed firmiter cre
dat quod deus exaudiat eum sive ad vo
tum sive ad utilitatem Jacob Postu
let autem in fide nichil hesitans
math Sicut credidisti fiat tibi Qui
enim orat deum nec tamen credunt deum
tante bonitatis esse quod velit exaudire
eos videntur irridere deum et oracio ta
lium inutilis est.
Tercia est quod sit humilis hoc est quod orans
coram deo sic se humiliet ut non cre
dat suis meritis sed sola dei pietate
se exaudiri Eccl Oracio humiliantis se
nubes penetrat sic faciebat abra
ham dicens loquar ad dominum meum cum
sim pulvis et cinis.
Quarta est quod sit iusta scilicet ut nunquam
in oracione petat inimicorum vindictam
quia hoc est contra domini preceptum nec petatur
prosperitas terrena que est in anima gran
de periculum Prov Prosperitas stul
torum perdet eos Nec unquam fiat per
inanem gloriam quia tunc orans perdet meri
tum et oracio non habet effectum et hoc est
quod hic dicitur Nolite fieri sicut ypocrite
tristes. sed sic debet esse iusta ut solum
pro hiis tribus fiat scilicet pro malis
sive corporalibus sive spiritualibus amovendis
pro spiritualibus acquirendis scilicet gracia
nimia pacia caritate humilitate et si
milibus pro bonis eternis adipiscendis
math Primum querite regnum dei.

Cum sero factum esset die illa
erat nauis in medio mari
Marci 6. Jn hoc ewang̃ agit
de xpi bonitate q̃ amicos suos in
prima viuentes in t̃bulacoīb9 posi
tos visitat confortat et liberat et
miseracione et pietate infirmos
quosq; plerumq̃ sanat et ad le
in pro̊ xle ut penitentes in dnō thu
confidat q̃ consolatur eos in oī t̃bulacīoe
eorum ysa Ego ipse consolabor vos et
vt peccatores audaciam sumant recur
rendi ad medicum ad dnm ihesum
q̃ sanat os contritos corde et qui
fuit paratus ad sanand̃ corpora infirmo
rum multo parcior erit ad sanand̃
animas peccatorum q̃ se penituerint suo vi
cio et infirmitate suorum peccatorum con
derit Nichil enim est qd̃ xc̃ tm̃ di
ligat sicut salutem aīarum pro qua
acquirenda mortem crudelem subire vo
luit Videamus g° ewangl̃m Dicit btūs
Marcus scriptor hui9 ewangl̃ii q̃ dns in
quadam vice refecit quinq; milia ho
minum de quinq; panib9 et duob9 pis
cib9 iuxta mare galilee et p9 re
fectorem antequam populus surgeret precepit
dns discipulis suis vt ascenderet na
uem et transirent ad aliud littus et ibi
expectaret eum et ipse licenciat populum
Mare vero galilee erat ibi latum
forte ad decem miliaria discipu
li vero statim nauigare ceperunt dns
vero licenciato populo ascendit in montem
solus orare Et cum factum esset sero
nauis discipulorum erat in medio mari
i valde longe a terra et discipuli la
borabant in remigando s; procedere
non valebant quia habebant contrarium
ventum et mare intumescebat contra
eos et omnes subingi timebant
et quo euadere possent nesciebant
dns vero stans in littore et videns labo
rem eorum et afflictorum illorum compas
sus est eis et circa quartam vigiliam noctis
i post mediam noctem venit ad eos am
bulans super mare Mirum videtur q̃ do
minus permisit discipulos quos misit an
se incidere in aliquod periculum maris qō
et ventorum et tot incurrere labores
et t̃bulaciones q̃ erant amici et fami
liares et in hoc negocio tam obedientes sibi
Dicendum q̃ hoc dns permisit propter duo
Primo ut ex hoc miraculo qd̃ ex ista
occasione facere volebat discipulos am
plius in fide confirmaret Ipsi enim adhuc
erant infirmi et debiles valde in fide
vnde magnus et nouus miraculum in
digebant confirmari Secundo ut daret
intelligi quia ipse bene amicos suos per
mittit incidere in t̃bulaciones et af
flictiones varias propter duo ¶
Primo ut ipsi se examinent et cog
noscant an deum veraciter diligant quia
dicit hylarius Ille veraciter deum in pros
peritate amat q̃ in t̃bulacione po
situs g̃ deum non immurat s; magis
gracias agens equanimiter tolerat.
Secundo ut ipsi habeant occasionem re
currendi ad deum et petendi di
uinum suffragium et si exauditi non
fuerint eorum merita per pacienciam cres
cant Sequitur q̃ dns sic super mare ambu
lans et nauim discipulorum appropinquans
ondit in ambulando q̃ vellet discipulorum
nauim preterire et discipuli propter noctem non
cognoscebant eum et videntes hominem 6'
magnitudinis super fluctus maris quasi
super solidam terram ambulantem pu
tauerunt ipsum fantasma esse et
aliquem spiritum esse siue bonum siue ma
lum q̃ in forma hoīs se illis ondit
magis ad decipiend̃ et nocend̃
quam ad adiuuand̃ et ideo propter pericu
lum in quo erant ratione tempestatis et ex
visione hoīs hui9di timentes clama
uerunt ad dnm dicentes Dne de9

adiuua nos 7 dns volens eos
no sol9 d' piclo sz ecia d' oi tribu
lacion eripe locuty e d9 Confi
dite ego su nolite time q d ego
su q libabo vos Ascendit i naui
ipoz 7 stati vent9 cessauit mare
qeuit tempestas recessit 7 fca est
tranquillitas magna 7 discipuli
obliti timoris 7 laboris ipleti sut
gaudio magno ex psencia dni
sui 7 propt' euasione piculi 7
propt' euidencia tanti miraculi
q2 mare calcabile se exhibuit
sub pedib9 dni 7 fluctu suos ad
e9 imperiu subtraxit 7 ventu q
euit Mira res creature insen
sibiles creatori obediut 7 ho ro
nalis saluatori suo obedire nescit
7 d' ewangelista q discipuli hns mira
culis visis in psencia dni obstupue
rut 1 admirantes timuerut q
re qa cor eoz erat obcecatu n'
intelligebat 1 no recordabatur
d' miraculo panu 7 si ipi mira
culis i9 istis miraculis adiuxis
set no timuisset sz cognouisset
ipm ee veru deu 7 sic gracias
egisset Nauis discipuloz y' e pnia
q transit p mare hui9 mudi 7 sepe
ventis temptacionu 7 fluctib9 tri
bulacionu quassatur 7 affligitur
existentes in ea sz no debet ti
mere sz poci9 corde 7 ore clamare
ad dnm q2 quicuqz inuocauit no
men dni salu9 erit Ipe e q p9
tepestate facit tranquillitate 7 q
dixit De quacuqz tribulacion cla
mauerit ad me exaudiam illos
Hui9 nauis gubnator 7 rector
e ipe xpc sine q null9 pt ad por
tu deduci ut ptz h' Duo remi
sut amor 7 timor di hui9 sunt qui
pniaz ostituut 7 altero ipoz de
ficiente nauis pnie subingitur

O bona nauis pnie i q xpc est
socius osolator dulcissim9 7 gubna
tor potentissim9 q oes in se sperantes
deducat ad portu salutis q cito p
ficit via ista 7 cito educat d' piculo
omes nauigantes In q 7 p qua de9
nob' transmittit dona sua 1 graz et
virtutes 7 spuales osolacones que
no dant' n' existentib9 i hac na
ui Beatu9 g9 ille q in hac naui
consistit 7 infelix q i ea no est
vel no cito intrauerit Tercio Cu egres
si essent d' naui qti9 ognouerut
eu 7 aliq cognouerut eu facie a
liq fama q magna de eo audi
erat 7 eo cognito stati ogregaue
rut infirmos suos 7 no solu suos
7 no solu suos sz 7 alioz suoz vici
noz suoz infirmos peruauerut ut
ad ihm xpm pperaret q omis sani
tate receperut 7 sic fcus e concurs9
magnus ppl'oz ducenciu infirmos
suos 7 aliq portabat in lectis ali
q in humeris aliq baculis ambu
labat scdm diusitate infirmitatu
modo attende mirabile caritate
istoz homi q no fuerut contenti
de sanacion suoz infirmoz sed
cu labore 7 desidio magno peruia
uerut sanitate extraneoz sic qlibet
vrm non debet desiderare a' opa
ri solu salute aie sue sz ecia alio
ru 7 h' e qd ad phyt Non q sua
sut singuli osiderantes sz ecia alioz
7 h' est caritas saluatoris nostri
q vult oes hoies saluos fi' ad qua
nos inuitat ymo prepto ligat d'
hoc e preptu meu rc Et sic p9
gregam magna multitudine infirmo
ru an dnm ihm ipe opassi9 tam
infirmis qm amicis 7 parentib9 eoz
7 volens ondere potencia diuinitatis
sue q solo pt subito absqz medi
camto 7 nature adiumento inf'

mitates aie 7 corpor integre sana
re datu eis bndiction sua sy vo
sy manu sy signo qfesti os sana
ti sut 7 recedes ab eis circuedo ci
uitates 7 villas 7 castella 7 vbi
cumqz sciebat eu hoies ee portabat
infirmos an eu 7 quicqz eu tage
bat sam fiebat Mirru vi q mlti
d sanitate corpor sollicti sut val
de sz d salute aiaz q sp victure
sut minime curat Si ei essz alicubi
medicy ad cy tactu oms infirm sa
naret no est dubi q ois infirm
p se ret uel p alios portari face
ret ut tale medicu tageret et
xpm medicu aiaz tange neglig
Qui si tageret corde p vera fide
7 dilcoem deuocoz 7 gtrione a
ore p oronem graccios 7 qfessio
ne a ope p une 7 pme 7 qisac
ms sre no est dubiu qn sanaret
oms sicut tetigit eu maria mag
dalena luc Hic si essz qpha sciet
q 7 quat e mler q tangit eu Cui
dixit dns Dimissa sut tibi peta
Ipe eni quotidie tangit corda p in
spiracione pdicacione qsrie repre
hensione 7 modo p prospa modo
p adusa 7 ty pauci sut q eu tagt
modo pdco 7 ideo bn mterogaty
e dns si pauci sut q saluat Ro
gemq dnm q det nob in manu pe
niten ascende 7 in ea pseuera
re q possiy ad litty etne gle p
uenie ipo prestate q e bndictus
in scla Amen

Ductus e ihesus in desertu
a spu ut teptaret a dya
Math e Quia temp quadge
sie e tpus pme in q ho pugnat
gt desideria corpis sui delectabilia
mudi 7 teptacos dya Abstinencie
in q ho ieiunado no so abstinet

ab illicita refcione sz eciā a licitis ci
bis 7 potib Deuocois 7 orois
gtie q sequit abstine qz qr absti
ne 7 oro sut sorores nec vna sy
altra lauda est 7 qr ci ista exci
tat se boi vai in h tpe ideo i h
ecia ne ipi efficiat pusillaimes
a afficiat tedio legi ecia i pi
qdragesie in q agz d x pna ab
stine 7 oroe 7 gteplacon deuota
7 h x fecit in nostz exm Exodi
Oia fac scdm exeplar In nostz re
fugeriu hebr recogitate eu rc
Dicit go ewa Ducty e ihc i des
tu a spu i sco ysa Spus dni sup
me rc ps Spus tuy bo deducet
me A spu suo huano ysa Oblaty
e qr ipe voluit Ducty e mgy in
desertu qd e int ihlm 7 iherico
Sciend q xpc in isto desto dura
fecit pnaz qr ibi hut duta tra
pro lco celu pro tecto cares hua
no solacio Del inc si is q petm
non fecit sz peta hoim relaxare
veit ta dura pniaz fecit cui ho
petor pniaz no facit a quo no eu
besit ois ho q i pnia no viuit
Certe q sn pnia e d x fcilia no
e gut Qui xpi sut carne suam
crucifixerut cu vicijs 7 gcupiis
Hc ut teptare a dya i h inde se
cutu e q dya ex h supsit occasio
ne teptandi eu Et hac ptatem
teptandi eu pmisit ei filiy dei
ppt tria Pmo ut onderet se verz
hoiem 7 scdm natura assuptam
se ee fcem illoz q teptat assidue
7 cotidie orat 7 ne nos inducas
in teptacione Scdo ut dya qui
teptando pmu hoiem deuicit ite
ru teptando nouu hoiem vince
tur ab hoie Tercio ut ondet q
teptaciones dyale timende no st
qa ipi nulli violencia infre pnt

Nota

Ambros9 Debilis e hostis 7 etia q
filius di q' teptatus e teptatores adiu
uat hec Et cu ieiunasset xl^ta dieb9
7 xl^ta noctib9 p9 esuriit noctes ad
dit ne putare in nocte comedisse q
cum tot dies ieiunare potuit 7 no
esurire diuitatis fuit q vo p9 ieiu^m
esuiit humanitatis fuit Modo h' st
qo. due qones prima e qre xpc ie
iunare voluit cu ad nullu ieiu^m
obligatus fuit nec pue dino qr p
catu oiginale no gtraxit 7 actua
le no fecit 7 occasion pcti intro
ductu e ieiu^m Dr q ipe ieiuna^t
ppt tria primo vt suo ieiu^o gmenda
ret nob' ieiu^m sic ei primo baptiza
tus fuit 7 p9 bap^m instituit ita p9
p nob' pniaz fecit 7 p9 pniaz in
stituit sic pus ieiuna^t 7 p9 ieiu
niu nostz accepta^t Vn p^o fro p9
v^o nos ad ieiunad' indux^t Scdo ut
nos doceret ieiu^o vincere teptacoes dya
sic nob nos doceret q teptacones
ieiu^o vinci Tercio ut nos doceret
intelligi q ieiunat^b 7 cu teptan^r
recurrat ad xpm q' ieiunates ad
qo iuuat Scda qo est qre tot dieb9
ieiunare volu^t Dr e q h' fecit
ppt tria Primo ne putare^r infe
rior at infirmior moyse helya 7 io
hane q' in figura sui tot dieb9 ie
iunauerut S^o ut tali ieiu^o ieiu^m
nob qdrage^le gsecraret 7 h' e vna
pripua ca qre quilibz xpiang debet
libent' ieiunare xl^as qr xpc p9 nob'
i ex^m ieiuna^t O q miser e ho
i^e q' exo sui saluatoris nesc^t ieiuna
re a' gtepnit Tercio ut daret intel
ligi vt sicut qdragenarius exurg^t
ex decet 7 qtuor ita illi q' ieiunat
debet suare dece prepta legis et
ea q pripiu^r in qtuor ewa^lis 7 qr
xpus p9 ieiu^m esuriuit io stati dya
accessit ad teptandu eu Vn se^r Et
accedes teptator Hic sut due ques

tiones prima e qre dya' n^c i pri^o
uet in medio ieiunij sz in fine
accessit ad teptand' Rd e qr ex
ptauit qn esuiret ut tuc magis
molestaret eu ad gsensu qn fame
eu affligeret Hic etia qt nos fa^t qo.
qn eni petor gutu^r no stati tep
tat eu sz expetat qn videt eu i
aliq tribulacion sui oportunitate
pauadi 7 io cuiq di q insidias dya
boli ssp dz ee munitus sctis medi
tacoib9 deuotis oroib9 ieiunijs 7
elemosinis 7 assidua recordacone
dnice passiois 7 ppe mortis 7 et
ne retribucois m^t Orate ne in
tretis in teptacoe Scda questio e qo.
Quis fuit iste teptator 7 i qua
for ei apparuit cu d^r 7 accedens
teptator Dr q iste fuit lucifer
pinceps om demoioz Hic e ille q
tepta^t ada 7 eua 7 vicit eos 7
ideo de9 vides eos hre nimia po
tencia sup hoies relega^t eu p9 tep
tacoz ade i infinu ut nullu aplu9
teptaret Sz qr xpus venat redi
me ada 7 filios suos voluit ab eo
de demoe tepta^i quo teptatus e
ada ut i^e q' hoiem vicerat ab ho
mie vinceret^r Iste forma homis
accep^t 7 vent in desertu i ad xpm
esuiente 7 forte pparatem se ve
nie ad ciuitate ut comedet 7 ha
bens barba plixa more prdeoz et
vultu dimissu ad tra 7 hitu re
ligiosu ptendebat extus magnam
sctitate 7 in obis nitra pruden^cs
7 loquedi maturitate 7 qe videba^r
q venisset ca gsolandi 7 visitandi
eu 7 sic eu alloqt^r Si filius di es
qe dicat Audiui a plurib9 q tu sis
filius di 7 vita tua scta 7 aspectus
tuus 7 loquela tua bn h^o indicant
7 ego libent' velle scire si tu es fi
lius di 7 ego ppt' h^o veni ad te 7 ego
libencius h^o scire ta p miraculu qa
p obu 7 modo hes magna causa

faciendi miraculu qz longo tpe ie
iunasti & in vultu tuo es multu
macilentus & credo q multu fames
cis & ecce multi lapides sut hic vnde
q° eos quti in panes vt comedas
& sbuenias infirmitati tue & cofor
tabis natura tua & ex h° vo scia
q°. te esse filiu di, Ista tepta° no vi
ee mala qz miraculose quti lapi
des in panes no erat malu sed
& hoi esurienti comede pane no
erat pctm Ad h° dd'us q ⁊ciuis is
ta suggestio no vi ee mala que
erat tn duo Primo em volebat
scie p miraculu nouu an esst filius
di & impedire passione eius & redep
q°. coz nostra Qz none potuit h° sa
re p cantu angeloz p aduentum
magoz p testio'm iohis p vocem
pris dicend' q ista aliquo° credi
dit s3 videns ps infirmitate eius per
esurie discredid' & volebat ctifica
ri p miraculu Scdo volebat sife
cisset panes s' suggere auiditate
comedendi p comestione panu
& supfluitate p gmedacoz vite qua
sustentare & nutre piu e Qz xpus
ggnosces eu & videns intencoz sua
noluit aliquid face nec fecisst ea
a si opus bo'm suggessisst Vn qsi no
ggnosces eu rnd' humilit' verbis su
is d' scptu e Non in solo pae vi
uit ho zc' qsi dicat Tu ondis te
sapietem & piu s3 ego ondo tibi
q tu no es sapies sicut te ondis
nec scus sicut te simulas qz in
lege di dr q ho non so'm nutrit'
cibo corpali s3 cibo spuali q intel
ligit' p vbu di, Vn cu aia nobili
or sit qm corpus debuisti prius loqui
de cibo aie qm d' cibo corpis, s3 d' i°
nichil dicis s3 d' cibo corpis solu
loqueris Ho em appares ex vbis
tuis ho spualis s3 aial' vn no es

audiendus & sic dyaus videns se victum
nichil rnd' s3 cogitat' apud se Ego
teptaui pmu hoiem & vici eu et
p° teptaui eu d' gula & fuit victus
Istu d' gula vince no potui, Modo
volo icurre ad vana gla3 in qua
scdo loco teptaui ada Vn se' i c'iua
Cuc i pg zusione x' assupsit eum
in scam ciuitate s' ihrusale & e sic
dice Dyaus dixit xpo tu es debilis
& no bn stas in deserto eamus i ci
uitate & ego tecu maducabo appo
dia te sup me su' sup humeros su'
sup brachia & x' voles se illi occul
tare fecit sic dix' & dyaus induxit
eu in templu in q volebat scda3 tep
tacione face, Nec mireris d' h' qz
quoti' ducit viros ac mulieres ad ec
clesia ad festiuita' ad pdicacones
occasion' mains gle uel alius ma
licie & duxit eu sup pinaculu te
pli vn pdicaba' ppto & cu magna
multitudo ppli esset in templo dixit
ei Mitte te deorsu qsi dicet Tu no
luisti face miraculu in desto vbi
nullus erat & bn fecisti qz fuisset
qsi pditu, Debet em miracula fieri
in conspctu ppli vt in possit deus
honorari Proice g° te deorsu Scp
tu e em d' te q deus mittet agelos
suos & tollet te in maibus ne pos
sis offende ad lapide pede tuu & sic
erit tibi magna gla q vbiq3 pdi
cabi, & xpus gsiderans q i' p scptu
ras inducebat eu & male volunt
& ipe p scptura onde q ipe male
dicebat & dixit, Scptu e no tep
tab' dnm deu tuu, Hoc fuit dice
Cu ego heam huanu auxiliu q pos
su p gradus ascende & descende si
exponere me piculo ut deus puia
ret me si vellet ego teptare deu
& h° e q pceptu di no e g° bo exhor
tacio tua & sic dyaus videns se i hac
scda teptacion' victu, habuit zcursu
ad tcia q teptauit ada s' ad auaricia

GA

hec e ppu cu b3 demonis cu supat
in aliqua tepta[c]ion stati reuert ad
alia. Secund q d Vice d q set supe
rati sut no teptat eu a quo semel
victi sut. 7 dux eu ex ciuitate 7 a
plis d q porta eu sic in humeris su
in brachys q debile sup mote mg
nu q voles eu cpolai ibi 7 in ond
ei regna mudi 7 glaz eoz designa
7 demostra pciuitas 7 regna in qb
habudat dix mendat oia sua ee
nec erubu sic dice q ab inito ip
se e mendax 7 pr i inuentor me
daci. Vn quicuq libent menti vel
e assuetg mendacys i no corrigit
se e filig dyal. Postea addid a
mendaciu d. hec oia possu dae cui
volo. Potait xpc rnde si voluisset
si tua sut oia 7 tante potn es q
portasti me huc vbi sut pcuratores tui
7 socy ptea 7 q est tibi nol q solg
es dns visibiliu. Insup si tradide
ris m oia tu q ho videris 7 rema
nes paup 7 sy gla. h oia x tacu
7 pacient expta do datu suu p
fint 7 subiux dya. Dabo ista tibi
si cades ad pedes me adoraueris me
Cogitabat dya si ve filig di e ita
indignabr forte q me q apte cog
noscu eu si puri ho forte inclia
bit ad auaricia 7 vinc eu. xpc vo
d mendacys suis no curauit s3 de
blasphemia adoracois q erat di
ce q deu. Vn quai iratg dix. Va
de zathana i aduersarig cotrarig hua
m scptu e Dnm deu tuu adorab
In alys teptacoib xpc paciens fuit
s3 in hac iratu se ond. vbi d Cri
sosto. In ppys iniurys ee quepia
pacietem lauda le e iniurias vo dei
dissiulare impiu e. He in euan
q dyal tur i pg xpi rnsione videns
se victu in oib relgt eu priuatis
p iudeos eu occidi. Longe vo q alo
ge aspiciebat agone dni sui stat
post recessu accesserut 7 ministrabat
ei parat dno suo esurienti mandaca
re. s3 quid pauerut no d. ti q quid
fuit credend e q sumpsit cibu. dyal
vo in die passois x reuers e sup bra
chia cruis 7 videns xpm sic paciente
mori 7 tot miracula fi cogitat eu
esse filiu di 7 descendens in infernu
ibi ligatg e usq ad tpa antixpi 7 tc
soluet exigentib pctis homi ut g
uit teptet 7 impellat hoies ad pec
catu. Rogemg g.

Cum venit filig hois i maies
tate sua 7 oes agli eg cu eo
math. Notand q tpe iste qdragesie
e institutu ad pctores iustificados
7 do reclaliados 7 ad peniten cosola
dos 7 aplis iustificandos 7 io i xla
legut eua q bladiut 7 alliciut
eos ad pniaz 7 peniten in pnia
ad pseuerancia q eua pctores ali
qn cominacoib terret 7 penite tiore
7 amore di replet. Vt sic modo p
blanda modo p cominatoia ta boi
q mali sic si pt trahat ad deu.
Vn euan hodiernu cosolat bonos
7 teret malos ut mali fiat boi et
sciant sil ut possit fuge mala q
xpus cominat reprobis 7 asseq bona
q promittit iustis. Dicat g euan
q discipli quada vice erat sollicit sci
re a dno qn venturus eet ad iudi
qualit 7 quid futurg esset i i iudico
Dns aut d tpe i michil certu dix
eis voles eos 7 nos illa die sp sus
pta hre tanq nob incerta ut sp pa
ti sim copare fiducia cora dno i
die illa ut d Ambro. Dicit g do
minig Cu venit filig hois ad iudi
ciu. Mirum vi q no dixit filig dei
rex celi 7 tre vel saluator mudi
qd ve dice potait q ipe erat dei
q ho fecit pp duo primo q ipse
iudicatg fuit sicut p ho 7 in forma
hois apparens 7 ab hoie pctore iud
in iudico extius apparebit quat p
catorz solu in for hois 7 i e for
pctores arguet 7 cdepnabit eos

nō

// t tu sima ia no tu erit xpi homis
ymo erit toci trinitatis s3 qz in
tali for veniet t sic apparebit ideo
solum filius hois t no filius di se noia
uit Ao vt nobis daret exem humilit
qz ex ea pte qua erat minor diffa
sua nobilitate t dignitate se no
mina vt nemo glietur de nobilitate
sui gnris nec in pompa honoris
s3 quantum possum humiliemus nos i oi
b9 t cora deo t cora hoib9 glo qua
to magni sumus humiliemus nos i oi
b9 Roman No alta sapietes sed
humilib9 ꝯsentientes / Et dicit Cum
sederit filius hois in sede maiesta
tis sue hoc e i appareatia t ꝯnsion
regalis t diuine dignitatis Ap
parebit ei rex regum t dns dnan
cium t dns vniuse creature ex reb9

Nō° Primo ex roe omi homi ta iusto
ru quam malorum qui i aduentu suo i
voce archangeli sui dicentis ex pso
na sua Surgite mortui venite
ad iudicium subito i ictu oculi re
surgent s3 diuisione qz iusti cu cor
porib9 gloriosis mali vo cu corpori
b9 incorruptibilib9 s3 passibilibus
grauib9 t obscuris Scdo ex ꝯgre
gacione no solum omi homi ta bonorum
qm malorum s3 eciam omi demoiorum
Ita omes hij velint nolint an ipsu
sicut an omi creatore t suu rege
dnm t iudice ad nutu suu ꝯgre
gabuntur nec a ꝯspectu suo moue se
poterunt n ꝯdepnati t repulsi ab
eo Tercio ex mirabili et gloriosa socie
tate quam secu ducet Ita se in hra qz ob
angeli qui i celo sunt assperu sup modū
pulchri mirabili scia pditi oi sciti
tate plenissime eloquentia mirabiles for
titudie t virtute sublimes t mtitu
minabiles erit mirabilis t stupenda
maiestas t dignitas saluatoris nos
tri qui sola virtute diuinitatis sue co
gregabit an se subito omes hitantes

in celo t in tra sub tra t in iferno t
no sit qui se abscodat a calore virtutis sue
qō Ꝗz mo quitur cu angeli no debeant
iudicare ad iudicium qz iudicium solum ptī
net ad hoies t ad demones cur ad
iudicium veniet dicendum q ppt quatuor
Primo ut appareat regis iudicantis
honor t glia q no solum causatur a
sctis hoib9 s3 eciam ab oibus celestib9
ciuib9 Psalmista In mltitudie ppli regis
glia 2o ut de actib9 impiorum quorum
fuerunt custodes phibeat testioma
ysa Angeli amare flebunt hoc est
In phibendo testimonium quomodo malos ha
bebunt se ad modu flencium Tercio
vt ministri sniaz lata q reprobos exse
quatur math Sepabunt malos de
medio iustorum Quarto ut regem
suu ad celos redeunte associati ho
minib9 quasi duo chori angelorum et
homi deducant cu leticia dicentes Dns
virtutu ipse e rex glie Sedit Dicitur se
debit sup sede maiestatis sue Non
e credendum qz ibi sit aliqua sedes ma
lis in qua sedeat s3 sede dicitur qz hebit
se ad modu sedentis in throno et
iudicantis Sedit Et ꝯgregabuntur ante
eu omes gentes s boi t mali t se
pabit eos ab inuice procul sicut pastor
segregat oues ab edis t statuet

Nō8// oues a dextris t edos a sinistris hoc
e dicere Non stabunt sic boi t mali
an dnm sicut mo faciunt hic na boi
modo pnt fi mali t mali possunt
fi boi ideo sic pnt viue n separari
queunt In iudicio vo aplius no potit
mutari eorum voluntas n boitas n
malicia s3 vnusquisq i statu i quo est
mortuus pseuerabit t quia diuisa erit
sentencia malorum t bonorum t qz mali
no sunt digni stare cu bonis ideo do
min9 sepabit eos ab inuice procul
magis erit distancia inter eos quia boi
stabunt i aere mltum eleuati a tra a
dextris di cui seruierunt t amauerūt
t pati se in celu p quo laborauerunt

No

mali vo stabut in tra qua sup oia
dilexerut ⁊ a sinistris xpi que con
No. tepserut. Et attende q xps bonos
noiat oues malos vo hedos pp duo
Pimo ut ondat ut sicut no e quer
encia hedis cu ouib9 sic no e bois
cu malis ⁊ ideo sepantur. Scdo ut
ondat q boi oues fuerut huiles ⁊
pastori suo s. xpo obedientes. Mali vo
sicut hedi fuerut dissoluti solacijs
corporis dediti suo pastori inobedientes
Sed q oibus sic dispositis ⁊ tacentib9
tuc dicet rex hijs q a dextris eius erut
Vide mirabile xpm i pri° ewa° lo.
d' aduentu suo ad iudiciu noiauit
se filiu hois cu vo d' se iudicaturu
noiat se rege q dicunt lz appare
at ut ho tn rex sit qstitutus a pre
No. pferre sniaz ⁊ ita tuc dicit hijs q
a dextris erut. Ipse p° illis lo. ⁊ delec
bile sentencia dat p eis propter quatuor
Primo q ipi digni sut ut i pla
cion sine alijs pferatur. Scdo q se
tencia bonoz no solu erit absoluco
nis sz eciã budictionis ⁊ exultaco
nis ⁊ maloz erit qdepnacionis et
eterne qfusionis ⁊ iura huana ⁊ di
uina sut pniora ad saluand' q ad
qdepnandu ideo snia bonoz taq
dignior pfertur snia maloz.
Tercio q mali digni sut qfusione
⁊ agustia ideo prius audient sniam
bonoz ut audita ⁊ visa gla eoru
qua adepti sut p modica pnia qua
fecerut ⁊ qua ipi neglexerut am
plius torqueantur ⁊ qfundantur.
Quarto q iudiciu fit pri° ppt ma
los puniendos io snia eoz i fie s
uatur ita ut ipis qdepnatis ⁊ a fi
delib9 eiectis ⁊ p agelos in caminu
ignis transmissis finiatur iudiciu ⁊ pij
dns cu bois ascendat in celu. Mo
do videam9 vba snie q dictis e bo
nis dicet eni. Venite budicti pa
tris mei pcipite regnu qd vob pa
ratu e ab origie mudi. Cerea vba
sut ⁊ si pauca tn oi dulcedie ple
⁊ implencia oia desideria nostra
Pimu e Venite dulcato'1 dulcis
sim9 nuqj auditu e tale a qstitu
cion mudi n' audietur imppetuu
Venite s. ad agelo4 glaz ⁊ con
sorciu qua diu desiderastis Celes
ta quiuiu p q° ieiunastis Etna
regnie p qua laborastis. Venite
ad me q lz sim rex glie sic tam
fcat' vr vt sp sitis mecu ⁊ ego
vobiscu O dulcis ⁊ amabilis
societas sp ee cu xpo ihu i que
desiderat angeli pspicere q e sple
dor glie q e plena sacietas cor
pois ⁊ aie d' aplus sic sp cu do
erim9 Scdm e budicti pris mei
budictoe s. gre q iustificati ⁊ sacti
ficati i mudo fuistis Rom. iustifi
cati gratis gra ipius Chorinth
gra dei su id qd su budcti budictio
ne mie q no qdignis meritis sal
uati estis Thim. No ex opibus ius
ticie q fecim9 nos sz scdm sua miaz
saluos nos fecit. Budicti beniuo
lencie q grati ⁊ accepti estis patri
meo vt assistatis ei ⁊ canetis lau
de ei sp ps bti q habitant in domo
tua in scla sclo4 laudabunt te.
Tercium e pcipite regnu qd vob
patu e ab origie mudi. Hoc e a
qstitucoe mudi parauit de9 regnu
suu fidelib9 suis no tn oib9 sz solu
iustis i sctis ⁊ inocetib9 ⁊ pniaz
agentib9 ⁊ tales vos estis ⁊ ideo
pcipite regnu no regnu mudi sed
celi regnu s. gliosu ps. glaz reg
ni tui dicet. Deliciosu Eze. in de
licijs padisi. gaudiosu i gaudio
plenu math. petite vt gaudiu
vrm sit plenu s. eternu qa regni
eius no erit finis. Postea assignat
duas causa quare electi tantam glo
riã sunt adepti. dicens esuriui ⁊ de
distis m' manducare. Dicit h' opa
mie ⁊ sic vr i verbis suis mie do
mi9 q sup oia opa nostra magis

placeat deo opera mea cum omnibus alijs ob
missis secundum quod dicit ipsis commendet electos
et tamen sunt multa alia opera que maiora vi
dentur sicut missa predicacio martirium
et similia Item multi erunt inter electos qui
numquam fecerunt huiusmodi opera mea aliqua propter
etatem aut propter penuriam et tamen omnes simul
de operibus meis commendantur Dicendum est quod ex
hoc quod appellacione operum meorum que ex
magna caritate procedunt omnia opera
mea que in sola caritate fundantur intel
liguntur sed secundum dictum de hijs fit specialis men
cio quia electi in sola dei misericordia perseuerauerunt
et ideo super omnia operibus meis institerunt
per dei graciam ad salutem peruenerunt Item
si inter electos sunt aliqui qui numquam bona
opera fecerunt sicut paruuli Dicendum quod gracia
xpi et meritum passionis eius in illis de
q[uesti]o fectum supplet Modo est alia questio
Utrum ista commendacio xpi et electorum
reprehensio erit vocalis ut solum mentalis
Dicendum quod communis opinio dicit quod erit solum
mentalis tamen probabile est quod vocaliter erit seu
litteraliter sonabit propter dampnatorum maiorem
confusionem quomodocumque modo fiat siue voce
siue mente commendacio et reprehensio fiet
Quo facto dominus vertet se ad malos
qui stabunt vultu in terra demisso capite
inclinato oculis plenis lacrimis tre
mentibus omnibus membris et dicet eis Dis
No[ta] cedite a me maledicti in ignem
eternum qui paratus est etc. Hec sunt grauiora
duriora et confusiora que numquam fue
runt dicta aut dicentur in perpetuum Pri
mum est Discedite a me quasi diceret
quia noluistis me recipere in hospicium vo
bis vestrum ideo nec ego vos recipiam
in palacio celi quia contempsistis meam
amiciciam ideo nolo vos esse inter meam
familiam quia me despexistis tamquam mihi
potentem ideo vos tamquam abhominabi
les despiciens dico Discedite a me
vt numquam videatis me Heu heu do
mine homines quos ad ymaginem tuam

creasti repellis a te ut numquam intue
antur te Hec est grauior pena dap
natis quam sit iehenna ut vult Crisos
tomus Et dicit Augustinus quod dapnatus mallet esse
in inferno et videre deum quam esse in celo
et non videre deum Secundum est maledicti
scilicet a deo patre Et non quod maledicti tantum
No[ta] sed maledictione maledicentur Primum
est quod non est aliquis eorum qui umquam a deo
vel ab angelo vel alia creatura re
cipiet aliquam consolacionem Secundum est quod in
perpetuum numquam habebunt requiem Tercium est
quod de ore eorum non procedunt nisi pessima
quia omnes sermones eorum aut erunt cla
mores aut lamentaciones Tercium est
In ignem eternum erit terribilis locus qui
assignatur reprobis scilicet ignis qui non suc
cenditur et semper ardet qui ligno non nutri
tur nec tamen minuitur quo corpus ipsorum
vritur non consumitur qui ardorem ignium
omnium supergreditur et numquam finietur
Quartum est qui paratus est dyabolo et an
gelis eius quasi diceret Dyabolus primo pec
cauit et deus preparauit sibi ignem eternum
quia homo postquam peccauit dyabolo se sociauit
ideo cum ipso in eodem igne cruciabuntur
vt qui socij fuerunt in culpa perpetrata
socij sint in eadem dapnacione Hec
erit pena confusa tale semper habere socie
tatem In huius detestacione dicit Job
Vadent et venient super eum horribiles Et
postea sentenciam dominus assignat causam dap
nacionis ipsorum dicens esuriui etc. et non
quasi diceret quia fuistis crudeles et sine
misericordia pauperibus vestris ideo iudicium sine
q[uesti]o misericordia fiet vobis Sed hic queritur cum in ta
ta multitudine dapnatorum multi exs
titerunt qui multa et magna opera mea fece
runt quomodo dicetur eis esuriui etc. Dicendum
quod hoc dicitur generaliter dicetur vniuersitati
dapnatorum qui ideo sunt dapnati quia
dei et proximi dileccionem non habuerunt vnde
proximis ex ordinato dei amore compati
nesciuerunt et ideo opera mea que fecerunt
non recordantur Item si aliqui sunt inter

cos q in statu mie opa mie fece
rut qr p[er]mod[um] i pcto mortali de
cesserut opa bo q fecerut pdidert
Sed in ewang[elio] q stati ista sna pla
ta ibut p[r]imo dapnati i supplicium
eternu i in infernu p ministeriu aga
loru Sz p[ost]ea boi cu xpo et aget suo
gaudebut inter bue vita eterna Tunc
at q[uil]ibet q[uo]ns[ci]q[ue]sz q i pcto e ne ad ta
grave snaz audiendu duci sz cur
rat ad vicariu xpi et p p[ur]a ofessio
ne et vera absluo[n]z pctoz se de
sorte repboz cupiat ne hac sen
tenciam audie otingat sz audiat
Venite bndicti qd nos audie con
cedat ihus xpus Amen :-

Q[ua]m intrasset
ihus ierosolimam omota est
univsa civitas dicens quis e hic math
Quia in tpe xle instandu e purga
coi et mundacoi cordis nostri qd est
teplu et habitaculu di nos ipm da
re debemus orcoi et devocoi lauda
re debemus deu qr laudat eu eciam
puuli assidue e pdicandu et audie
du verbu di Ideo ewangeliu qd legi[tur]
hodie d[e] hijs ebus instruit nos p or
dine ut ex hijs osidera[ti]o[n]e ewangelij effi
ciam[ur] sti et devoti et filij di et disci[pu]li
xpi Videamus igit[ur] historiam d[e] ewangelio
q[uo]d dus quada vice cu discipulis suis intr[av]it
in ihrlm et fuit ab oibus tam a cive
bus q[ua]m a forensibus tam a senibus q[ua]m a
puulis tam a viris q[ua]m a mulieribus cu
magno honore susceptus O q[ua]m btus
erit q ipm in hospicio cordis sui
p vera puraz p fervente dilecoz p
bona humilitate recipit Hec e[ni]m ta
faciut aiam templu et habitaculu
di ecce multa bo[na] o[m]nissima ab hospite
suo recipiet si no ipm p pctm ex
puleit ipe d[e]i cu d[e] mundo isto exi
erit a xpo honorifice in palacio
recipie[tur] celesti Et sc[ie]n[dum] h[ic] q ex hijs
exhibicoe honoris quo e univer

sa civitas i cives univsalit[er] a
mirati sut tu[n]c q[ui]a nu[n]q[ua]m viderut eu a
liquo honore recipi et tu[n]c multi ex i
nvidia omoti sut et dicebat ad i
nvice q[ui]s desspice Quis e hic cui
tantus honor exferet[ur] multi aute
q erat inferioris odicois dice
bat maioribus illa dicentibus Hic e
xpus galilee q[ui] diceret Hic est
ille pp[he]ta d[e] q dixat moyses q e[ss]e
set salvator mudi Mirabile e
nobiles potentes sapientes d[e] deo no cu
rat et paupes et simplices deu
laudat et invenie desiderat Sed
q illis sic mirantibus et istis sic di
centibus ihus nichil redit sz intr[av]it et
intr[av]it teplu di Et inveniens ibi
scdm glosa sacerdotes q vendebat
aialia q debebat offerre ut postea
obla[cio]n[em] h[ab]erent et alios ministros tepli
q vendebat columbas paupibus qui
no poterat eme aialia et hi duo
p se mala no erat n[isi] roe loci q[uia]
hec in teplo ulterius fieri debet Invenit
eciam ibi laycos q hebat an se me
sas pecuniarias ut pmutaret
argentu delonge venientibus et mu
tuaret non habentibus Quia lex
phibebat usura imponebat ei
aliud nomen s[cilicet] ut noie hijs fenus r[ec]i
peret ut aliquid a[liu]d et hij stabat
ibi dnocte ac die ne pecunia de
esset offerre volentibus Et hoc erat
duplex malu qr usura e mortale
pctm sz hoc facere i teplo e pessim[um]
Et videns dus tantam abhoiacoz
fieri i templo di omes istos s[cilicet] sa[cer]
dotes ministros et usurarios eiecit
d[e] templo q dimissis oibus ceperut
fuge extra templu ad preceptu dei
Tanta erat virtus i verbo dni et
tantus fulgor exibat tunc a facie eius
q no fuit ausus aliquis loq[ui] n[ec] i facie
eius respice sz omes cu tiore mag
no fugerunt et dnus postea recessit d[e]
loco sedes vendencium columbas des

tenx t mesas nummulario2 sub
uerit t pecuias sparsit p teplu
vt omes q vellet poterat acci
pe Et tuc fuit multitudo max
ima i teplo tn nullus fuit au
sus dice cur ita facis q2 qa
dns voluit ita v'tute sua on
Nō. de/ Modo i isto facto dns docet
nos q2 Primo ne i ecca fiat
aliqd ni ea ad q institutu e simissa
ru t ecclastica officia celebracoes
orones predicacones confessiones
t breuit' ea q sut ad di honore
t aiarz salute/ 2o docet nos q
multa extra ecciam licite fieri possut
q in ecca sine peto fieri no possut
Tercio q vsuarij no sut digni sta
re i ecca di t pecune sue no st
accepte in oculis di t lo pecuias
istorz no dedit eis ni filijs suis s
alijs reliqt ps depinat alienu la
bores eorz Quarto ut e9 exo
nundemus teplu spuale s cor nos
tru t consciaz nostra ab oi imundi
peti t sic fiat habitaculu di q2
de9 i sco i i loco mudo habitat
Et sc2 q q du istos extra teplu fu
garet t dns eos eiceret clama
bat p9 eos domus mea i di de9
e q lo2 domus orois e/ Vos vo fe
cistis illa speluca latronu i habita
culu latronu i Vsuarios vocat lat'o
nes q no exhibet reuerencia ecclesijs
et eas tractat sicut stabulu t ta
bna istos de9 facit suspendi ad
furcas inferni sicut latrones Et q2
ecca d2 domus di patris nostri ideo
debet a nobis sepius visitari quia
in eis de9 lo2 nobiscu Ozee In
ecclia loquar ad cor e9 ps intra Au
dia quid loqtur in me dns de9
Nobiscu passet apoti Cenabo cu
ipso t ipe mecu dns in ecca nob'
sua dona largit2 Eccli In medio
ecclie aperuit os e9 t sc2 t implet

eu dns spu sapie t intellectus t p
cipue i qdragesia frequentada est
ecca q2 tep9 e deuocois/ Qrto
q hijs sic pactis dns posuit se ad
pte qi patus esset reddere si qs ab eo
vellet pete t ecce ceci claudi et
infirmi q erat i teplo su' p pete
da alia su' pro sanitate a xo pete
da su' ex a ca videtes dnm ihe
su stante t no ee occupatu ab
hijs omibus cu deuocoe t reuencia
accesserut ad eu t alij voce alij
capitis inclinacoe alij infirmitatu
suarz ostensione sanitatu bnficia pe
cierut dns aut videntibus oibus
q ibi aderat bndixit eis t sanat
omes Vide mirabile pietate t bo
nitate x' nuqua aliqs su' incl9 su'
grauit su' peto2 su' iustus petuit
ab eo bnficiu sanitat' a' indulgencia
a petis qn to'm faceret t ample9 qua
petet Erubescat aut huana pi
gricia eorz q timet ad gremiu
diuine pietatis accede su' pp multitu
dine petorz uel magnitudinez
no eni xpus h' attendit s solam
cordis contricoz t bona abstinedi
a petis volutate reqrit Rm e
sic accedit eu nuqua ni' sanus t iustus
ab eo recedit Johelis quicuqz inuoca
uerit nome dni saluus erit Nos
aut dnm e gracia p petis nostris
Iheu nna Quicuqz eni h' nome
corde ore t ope inuocauit saluus
erit/ Sc2 q pincepes sacerdotu t sc
be i magri q ibi docebat pplm le
ge moysi videntes mirabilia q
fecit dns tu i eiectione tot ho
minu qua i bnficijs sanitatu et
pueros multos clamat in teplo
laudantes dnm dicentes osanna
filio dd' valde indignati st et
dixerut dno Audi quid isti dicut

q̈ dicūt ꝯpescas eos ut ipi sileāt
Isti hōies ꝯsueuerāt sole ꝑp̄tm dorē
⁊ ex hͦ venāri a ꝑplo modo vide
bat xp̄m pubͨᵉ pdicāē ꝑp̄tes mīā
cula facē mltitudine ꝑplōꝝ pꝰ
eū currē mō erat vehemēt
ex īuidia. q̈ dm̄ nō q̄ eos nōre
ret dub/ s̄ q̄ eū videbat mīacu
la facientē dulcioa docēte et
in fama scitate crescēte ⁊ se ꝑ
dē fauorē ꝑpli ⁊ honorē suū vo
lebat si potuisset famā eiꝰ exti
nīē ⁊ ab eo ꝑp̄tm auītē. Vn̄ dice
bat ut pueros ipm̄ laudāᵇ cōpes
ceret ⁊ silē facēt laudis rēqut qd
isti dicūt q̈ diceret nō ꝑmittās
te laudai q̄ vīᶻ q̄ tu appetas
vanā glāz ⁊ maxīe a pueis qui
vix intelligūt lingwā suā s̄ puēi
dʳ v̄bis istoꝝ nō curāᵇ ⁊ tīore
ipōꝝ sp̄ernēᵇ nō cessāt dicē O
zāna fili dd' O bti puēi q̄s vos
docuit sic secure sic bn̄ sic digne
laudāē saluatorē nostꝝ. ēte cre
dendū ē q̄ sp̄us scūs q̈ dixͭ Per
ꝑphām laudate puēi dn̄m hͥ vos
docuit hāc laudacōꝝ. In q̈ textu no
tantᶻ duo. Primo q̄ laudās dēt
esse puer nō etate s̄ puitate
Aꝑlꝯ. Nolite puēi ee sensib; ꝛc̄
i. ita sitis liberi ab oī mali͡ᵃ ꝑiti
sic puēi ꝓptēa dʳ ecc̄. Nō ē ꝓ
sa laus in ore pctōꝝ qd' ꝓbāᶻ ex
hͦ q̄ cū ꝓphā dicātͭ omēs creatu
ras ad laudand' dn̄m ēcā ser
petes dracones ⁊ oēs abyssos nu
q̄ dixⁱᵗ ⁊ hōiem pctōrē inuitāͭ
tāq̄ īdignū. Secdm̄ ē q̄ exō pu
eroꝝ nūq̄ ē cessand' a laudibꝰ
Nō. dn̄i. Est aūt instandū laudibꝰ
dn̄is ꝓpt' quatuor. Primo q̄ lau
dare deū ē opus necessaⁱᵘᵐ. Ysaias
Infrenabo te laude mea ne inte
reas ac si dicēt nⁱ me laudaūis
ꝑibis mētūue. Hoc ē opꝰ qd' electi
sc̄ faciūt sūt in celo. Pō bti q̄ habitāt
in domo tua dn̄e i. scl'a scl'ōꝝ lau
dabūt te ⁊ io hͥ' ē addiscend' ⁊ in
cipiend' ⁊ in celo ꝑficiend'.
Secdō q̄ ē opꝰ dignissimū ⁊ iustissi
mū. ecc̄i laudabo qm̄ ꝑtās mea ē
ē eīm oī laude dign⁹. Oīs eīm
cause ꝓpt' quas ꝯsueūt aliq̄s lau
dari sūt affluēn̄ī eo s̄. forti
tudo pulchritudo bonitas largi
scīa potēͣ iustiͣ pietas ꝛc̄.
Tercio q̄ ē opꝰ honorificū ⁊ oēs
honores cuiusq; ꝯdicōis instrūᶻ
ad deū laudand'. Pō Reges t̄re
⁊ oēs ꝑpli senes cū iunioribꝰ
laudēt nomē dn̄i. Hō eīm laudās
deū ꝯiūgitᶻ ciuibꝰ celestibꝰ. Pōᵗᵃ
Laudate eū celi ⁊ t̄ra s̄ simul.
Quarto q̄ ē opꝰ utilissimū laudās
eīm nomē dn̄i ⁊ bn̄dicēs deū de
uote ⁊ assidue meretᶻ diuinas bn̄
dictōnes. Gen̄. Qui bn̄dixit tibi
dʳ dn̄s pr̄ filio bn̄dictōe repleaᶻ
oīa grā ⁊ v̄tutibꝰ intiꝰ ꝯsola
tōibꝰ sp̄us scī. Tōis. Vincet potē
ter oīa inimicoꝝ tēptacōes. Pōᵗᵃ
laudās inuocabo dn̄m ⁊ ab inimi
cis meis saluꝰ ero. Recipͭ in celo
diuinas laudes. Luc̄. Qui me cō
fessꝰ fuit corā hōibꝰ ꝛc̄. Itm̄ habz
artes pueniēdi ad celestes diuici
as. Pōᵗᵃ bn̄dicēᵇ ei hēditabit t̄rā
s̄ viuenciū. Ecc̄i qui me elucidāt
vitā etnā hēbūt. Ꝓptēa dʳ dauid
Bn̄dicā dn̄m ī oī tpe sp̄ laus eiꝰ
in ore meo. Est aūt deꝰ bn̄dicē
dꝰ ⁊ laudādꝰ a nob' dʳ bn̄ficio in
carnacōis sue passiōis nostre
ꝯūsiōis dʳ gracijs acceptis ⁊ bo
nis sp̄eratis. Et sīᶻ q̄ dn̄s dixͭ pha
riseis dixit Nō legistis Ex ore
infanciū ⁊ lactenciū ꝑfē laudē
q̈si dicēt sic puēi isti sic saluato
rē laudāt hͦ faciūt q̄ dʳ eis sc̄ptū
est ⁊ magis placz dō laus pueōꝝ

incarnatu q̄ʒ vioꝝ i pctō vnientiu
n̄ ſut phibendi a diuis laudibus
q̄ ad ſilē alios puocāt v̄bis ⁊ exē
plis Iſti hoīes ſilēs erat eqˀs qui
n̄ currūt n̄ alios curr̄e pmittūt
ipi eē n̄ xp̄m laudat n̄ ipm ali
os laudaē pmittūt Tales ſut ꝛōe
ymitatores dyā̄ᵉ quoꝝ officiu
ē trahē hoīes a ſuico di q̄ quos
dᶜ ſalomō Cu q̄ buſarē voluit
noli phibē ſʒ ſi valueris ⁊ ipſe
buſar / Et ſcᵈ q̄ dub videt diu
ciā ⁊ incredulitate illoꝝ ⁊ q̄
nō potāt apᵈ illos manē i ciui
tate exiuit in bethania i pua
villula ubi aliqˀ ē maior fructꝰ
i pdicaſſe q̄ ibi raro pdicat ⁊
ibi docebat hoīes dᵉ ꝛgno di ſʒ
q̄ʒ ſit gaudioſu deliciosu ⁊ gloio
ſu dᵉ ꝛgno di i dᵉ via ducēte ad
ꝛgnu di q̄ ē ſca pnīa vn̄o de
bēt ſcti pdicatores pdicaē aſſidue
dᵉ pnīa q̄ quadgeſia ē tpē pen
tenᵉ curr̄e deut hoīes ad pdica
tones ut addiſcāt quid ſit pnīa
q̄ʒ leuis q̄ʒ ſuauis q̄ʒ amabilis q̄ʒ
fructuoſa ē pnīa ⁊ q̄ʒ ſatum q̄ʒ pi
culoſu q̄ʒ dapnoſu ſit viuē ſine
pnīa Ho ē hoᵉ tāta nobilitas in
mūdo ſic ē nobilitas pnīe qᵈ ſic
pbaᵗ Ex ore altiſſi preſſit dicētē
Pnīaʒ agite ꝛc xp̄us filiꝰ di ea
ſibi aſſociaᵗ qᵈ pʒ i ſuo ieiu in
deſerto i ꝯtinua abſtineᵃ ⁊ afflic
tion corpis ſpi in paſſion ⁊ tole
raᵗ tā turpis obprobriꝫ tā ꝯtinu
ſum doloīs tā infamis ſuppliciꝫ
⁊ tn̄ hāc pnīaʒ nō p ſuis ſʒ p noſ
tris tollendis pcīs pro nob dō ꝛ
ꝯcilia̅dis pro nob dᵉ pnīa infor
ma̅dis / Itm̄ appaēt pnīe nobilitas
ſicut eum dᵉ pctore iuſtu dᵉ iniqˀ ſctū
⁊ dᵉ inimico di filiu de dapnato
regnātū Itm̄ appaēt q̄ pnīa tota

ſacrā ſcptura occupat Nichil eī ad
loᵗ tō ſacᵉ ſcptura n̄ q̄ hō pnīaʒ agat
⁊ in ea uſqʒ ad morte pſeuet ⁊ pꝰ
morte aī deu pducat q̄ ipā ē
nō ſoꝝ ſctitatis noſtʳᵉ teſtis ſʒ ꝯſi
inſtruʒ pmiſſionis diuie q̄ deus
promiſit penitentibꝰ regnu vite
etne de hac ſcptu ē q̄ tenuerit
ea btus ē Rogemus dnm̄ q̄ det
nob ſcām pnīaʒ aſſumē aſſupta
ꝯſeruaē ⁊ in ea uſqʒ ad morte
pſeuaꝛe ⁊ p ea pꝰ morte cu xᵒ
regnaē qᵈ nob ꝯcedat ꝛc Feria

Acceſſerūt 4ᵃ poſt Judica
ad ihm ſcribe ⁊ phariſei di
centes mgr̄ volumꝰ a te ſignū .12
vidē math / Sicut ſepe dᵉ ⁊ veꝝ
ē q̄ tempꝰ vite noſtre ē tēpus
pnīe ſʒ ꝑprie tēpꝰ q̄dragesie qᵈ
ē ad hᵒ ab eccā di voluntate iſti
tutu xp̄i ieiuᵒ ⁊ pnīa ꝯſertu
longa ꝯſueᵗᵉ obſuatu Pdco ne
pctor excuſet ſe p ignoraᵃʒ ꝯti
nue ē officio miſſe tā in eplis q̄ʒ
i evangeliis puocamᵗ ⁊ incitamᵗ
ad pnīaʒ / Itm̄ ſciend q̄ evaᵐ hō
diernu inducit nob ad pnīam
diligenda faciendā ꝯſuandam
ppt̄ qˀnqʒ cauſas ut rones
Primo exō xp̄i q̄ fecit pnīaʒ pro
pcīs noſtris diluendis ⁊ nos in
pnīa informandis
Scdō exō nynivitaꝝ q̄ ad pdica
tione ione fecerūt pnīaʒ
Tercio exō regie auſtri q̄ venit
a finibꝰ tre audiē ſapiaʒ ſalomo
nis Sapia vi ſalomois i xp̄i
ē ad hᵒ pncipalit ut pnīaʒ agat
punitos ⁊ pnīaʒ nō relinquat
Quarto ex ꝯſideration dapni ⁊
piculi qᵈ incurrᵗ q̄ penitenᵃʒ de
ſerit q̄ dyaꝰ ſup eu maiore po
teſtate recipᵗ ⁊ ille magis diffi
cult pctm̄ deſerit
Quīto ex utilitate pmo ex nobi

li dignitate qua petor p pmaz
acqrit qz mater soror ⁊ frat xpi
efficit Hec oia gtinet p ordiez
i ewan lis aliqu obscue videa
Videa9 g° histo d btus mathe9
p cu ihus quada vice pdicasset
pplo quida scribe i doctores iudeo
rz ⁊ phaizei q religiosi tuc tpis vi
debat a pplo finita pdicacion
dixerut ei cora oib9 Magist vo
lu9 a te signu vide insrim eu no
minant q non qa velit eē discipu
li e9 · a qz reputat eu sanctiore se
s ut alliciat eu ad gsenciend sue
peticioi Vn verbu adulacoīs fuit
qd multu displicet do / s qz isti erat
psecutores ⁊ inimici xpi no vole
bat vide miracula a xpo fi ea i
tencion ut ex h° gutem a xpus
magnificare s si faceret detheret
miraculo Huc no mict aliqs si ht
inimicos ⁊ detractores qn filius
di i pdicacoib9 miraculis ⁊ sactis
opib9 a detractoribz liber no fuit
Dns vo gsiuita neqcia eoz mi
raculu no fecit s digens sermo
ne suu ad pplm vitupauit eos ds
gnacio mala ⁊ adultra signu qrit
Hoc e dice societas ista scribaz ⁊
phaizeoz mala e qz me psequi
t ex inuidia ⁊ sut plem auaricia
⁊ delectant inani gla ⁊ e eciā
societas adultra sic eos vocat qz
iudei erat q p fide do erat gui
ti ⁊ de9 d sponsus aie fidel qa
g° isti d do i xpo suo sponso rces
serut p petm ⁊ adhebat dyalo
gnacio adultra d Ex q° colligi
p oes xpian9 cu aia in baptismo
sponsa effic di cu mortlit pcat
adulte9 spuale gmittit ⁊ sic ex
osa fit do sic adultra vio suo
Et cu dixisss dns gnacio hc signu
querit stati subdidit ⁊ signu non
dabit ei ⁊ quaē ēte qz ipi digni
no st qz ipi mala intencoe hoc

a me petut No eni h° petut ut
de9 glorificet a pplus edificeretur
s solu ut vitupent miraculu ⁊ o
bu ⁊ si posset gfunderet xpm et
qz ipi ex h° no meliores s detio
res fcti fuisset Multa eni mia
cula xpm fecisse viderat ⁊ ta
ad credend sp detiores fiebat et
io no dabo eis sig n noui suffic
eis atiquu s ione pphe qz sicut
ionas fuit trib9 dieb9 ⁊ trib9
noctib9 in ventre ceti sic erit
filiq hois i xpus in corde tre i
i sepulchr° trib9 dieb9 ⁊ trib9 nocti
b9 Isti dies ⁊ noctes gputatur
ab ho qua xpus captus fuit s feria
quinta i sero usqz ad hora diuice
⁊ scdm h° fuerut tres noctes inte
gre ⁊ duo dies integri s feria sex
⁊ sabbm ⁊ ps diei diuice q accipi
p toto · Hoc signu fuit signu ione
i significacio ut figura passionis et
mortis ⁊ sepulture x sic ⁊ passio
xpi e sig9 pene nostre Dicitur
in luca p symeo d puero ihu dixit
Positq e h' in signu cui gdicet
qua ntra eciā signu pene ⁊ ipaz
pnaz fugiut Istud signu debet
esse an oculos hoi vn ad moysi
moysi dicitur Iste sagitis erit vo
bis i signu ⁊ paru po ⁊ erit qsi
quid appēsu an oculos tuos Hoc
signu datu est hoib9 a do ut fugi
at penaz extreme iudicii ps dedis
ti metuetib9 te significacoez Itm ut
cognoscat via ad padisu luc No
ne oportuit sic pati xpm · grego9
si diuin gle oportuit p via crucis
intre glam sua p qua intrbit serui
no p viam glaz s p via alia ut
despiciat terrenis delicias ad phot
Oia arbitrs sic ut stercora ut xpz
lucrifaciē Consueuit i viis du
bys poi signu crucis p qd pegrini
dirigūt p via rectam s q via padi
si nesciut leuet oculos ad cruce ⁊

ad pendente in ea et ggnoscerent
via que ducit ad padisu De hac
via d' psaias hec e via ambulate i ea
De ho signo no bn gsiderato co
querer' xpianu dapnati i inferno
dicetes signa nostra n xpi et imi
tatoz eius no vidimus i vide neglex
im9 et ia no est pphia dicens no
b' necessari9 et ideo de9 no ggnos
cit nos aplius sz ad aliqua gsolacoz
uel bndictoz nobis impendenda sz
solu ad iusticiaz sua extenda Hac

2a ps signo signati sut q sut d' familia
xpi galath Qui xpi sut carne
sua crucifixerut cu vicijs et gcupis
centijs Ut recipiatur inter portas pa
disi ps Introite portas eius i co
fessione Item stabunt in iudicio a dex
tris xpi math Statuet oues a
dextris Hec q cu dns alibi locu
tus fuisset de ho signo Ione stati
addidit Viri niniuite surgent in
iudicio cu gnacione hac et gdepna
bunt ea qr pniaz egerunt i pdica
cione ione et ecce plus q iona hic
Bernard' q niniuite gentiles erat
et adeo iniqui q de9 volunt ciuita
tem illoz subuerte cu oib9 inhabita
tib9 sz anteq hoc faceret misit ad eos io
na pphaz q pdicabat eis ex ore di
ho verbu Adhuc quadraginta dies
supsut et niniue subuertetur Hoies
vero illi hoc gsiderantes q de9 exptare
volut eos p tot dies si gutererent
stati se gtulerunt ad pniaz vn indu
erut se saccis pdicauerunt ieiuniu a par
uis et magnis infantib9 et iuuenib9 p
tres dies et fuerut in magna agus
tia interiori et exteriori et de9 videns
pniaz illoz misertus e eis et reuo
cauit sentenciaz et remisit pena qua
minatus e eis Uides mirabile virtu
te pnie d' qua d' bernard9 O bta
humilitas o felix lacrima pniteciu
q cito vincas inuincibile q cito pla
cas iudice seuissimu Videtur aut do
min9 in his verbis sic dice Viri
niniuite nunq viderut Ione sctitate
p gusacois sue efficaci nec eni mira
cula faciente tu ad vna eius pdica
cione guersi sut ad pniaz Isti vero scribe
et pharizei viderut mea sctitate me
sepius pfunda et alta pdicantem et tn
pdicacoz mea gtepnut et pniaz no
agut Et io hoi niniuite i iudicio
accusabut eos dicentes in suo corde
Nos ad pdicacoz vnius hois nobis ig
noti et lege di no htes pniam
fecim9 isti vero lege di alios docebat
et p lege dnm ggnoscebat et tot
miracula a xo fieri viderut et tot p
dicacoes ab eo audierut et tn sp in
creduli manserut n' pniaz facere vo
luerut et io magis q nos morte
sut digni In hoc fco niniuitaru
duo ostendit nob ca Primo q pnia
salubris e siue fiat i iuuetute siue
i senectute sp placz deo Scdo q pe
nitencia e singularis refugiu pcato
ris qr p ipaz sola ira di tollitur
pctm remittitur et pctor amicus di effi
citur Tercio qr dni i pcto viues et
longo tpe pdicacoz audies et tn
sp vera pniaz no aplectes e deo
odibilis et diuina maledicone dign9

3a ps Sequitur q postq dns inpperat iu
deis q neglexerat facere pniam
p gparacoz niniuitaz mo inppeat
eis q no voluerut acqrere sapi
enciam p qua pctm deletur et p qua
pctm vitatur p gparacoz femine sic d'
Regina austri q d' saba surget i
iudicio et gdepnabit gnacione ista
qr ipa venit a finib9 terre relicto reg
no longo itinere spacio labore et tme
ris spreto et cu magnis sumptibus
audire sapiaz salomonis et ecce plus
q salomo hic q d Ego su maior
salomone i sapia qr mea sapia
e diuina doctrina qr nichil doceo n'
ea q ptinet ad salute aie In scti
tate qr ipe vixit in delicijs ego at
i paupertate et i afflictione corporis
In inmaculoza operacion qr ipe multa

miraculu fecit cora eis et ego mira
et stupenda in predicatione mea qua
sepius audierunt a me verbe nolue
runt a intellige sz sp gt dixerut et
ideo digni sunt maledictione di Et i
ho dat nob intellige q lz sit bo
et utile pmo necessa et seq divini
amoris audie libent verbu di tn
valde periculosu e sepe i audie et
nunq intellige nunq meo gmedave
nunq opibus i imple sn dubio ta
les mx smaz dni digni st maiori
dapnacion q illi q raro audiut
et tn ei se opibus gformat Et sicut
Nota vult glosa duo sut necessaria ad
salute aie que duis hec pont pmu
e sb figura mynuetarz qd e pma
p qua petu relaxet Secdm sub figu
ra hu regie qd e sapia p qua peta
vitant hec sapia gsistit i di aore
p que ho ad obediendu e suued do
accendi In di tiore p que ho ab
offension di retrahit Nec pdest
pma sn ista sapia nec sapia sn
pma vz sz ista duo scil' iuncta sa
lute inducut ad societate scorz
l. pb perducut Ite Cu imudus spus ex
ierit ab hoie rc Dupliq ondit duis
sub typlici exo q pma e nob dili
genda et leto aio suscipienda hec
mo vult onde q nunq e deserenda
pp periculu qd mo se Cu imudus
et qz ho to usqz ad illu locu Ad
huc eo loquete expoitu e in illo
etha Erat ihus eiciens demoniu
l. pb Ite ultra ps evvan i qua ondit
dignitas et nobilitas qua ho con
sequit ex pma. Dt g° cu duis lo
que ad turbas que supius dca st
Ecce mater et fres i gsagwinei q
moe iudeorz dicebat fres stabat
fois ex turbas volentes loq s' vni
aute iudeis malicosus volens scie
si amore matris pferret ope spi
rituali s predicacoi et erudicoi dicerz
dt ecce mater tua et fres tui foris
stat et querut te quai dcet Dilta

pdicacoz et vade ad matrem tua Ihc
aut videns cogitaco eius dt ei que
e mater mea et q sut fres mei il
le vo tacuit et duis extendt manus
suas i discipulos et dixt ei Ecce mater
mea et fres mei Et stati addidt ge
nerale smaz ds dives et paup pius
et magnus bonus et malus nullus exci
pit sz quicuqz fecit volutate patris
mei rc Nota ois q dt mi due due
rc Roman Non eni auditores lege
sz factores iustificabut Volutate no
sua ppa qz ppa volutas tendt ad i
fernu Ozee Cofiide ifil' a volu
tate sua Propterea nos docz dce xc
Non mea volutas fiet sz tua Patris
mei no patris sui carnalis qz i sepe
iniusta e sz patris celestis eius volu
sp bo e Ro. vt pbetis q sit volu
tas di bo Volutas di crca nos co
sistit in tribus s ut vnusqsq e scti te
et pma thess Hec e volutas dei
scificaco vra. Eze Nolo morte p
ccatoris rc Itm ut exerca nos i pi
etate et mia math mia volo et
no sacrificiu Itm ut vivat i prcep
torz suorz obia Deut Ome ma
datu qd ego precipio t hodie stude di
ligent ut facias Joh Si diligitis
me madata mea suate. De hys trib
dt micheas pphia Indicabo t homo
quid sit bonu et quid deus reqrat
a te Facere iudiciu et iusticia s d te
ipo cora di vicario quatu ad pmu
dilige inmaz corde ore ope exhibe
ea pxio quatu ad scdm et sollicite
abulare cu do tuo s preptis eius obedi
endo quatu ad tcm Ite et quicuqz
fecit sic frat meus e qz filius di fcs
e p graz eius ego filius su p natura
et sic frat participabit mecu etna
hereditate et possidebit et soror e qz
a me recipiet tamq soror no v
na dote tn sz mitres et magnas
s tres i aia que sut fruicio gtinuo
dileco et quatuor i corpe q sut im

passibilitas agilitas subtilitas et
claitas ꝛ mater e no dr pr e qa
pr dr quada maioritate i filiu roe
auctoritatis ꝛ ptatis qua ht i eu
Sz xpus i qm ho no hent aliquē
maiorē n eciā eqle ꝛ ideo n eciā
prem carnalem hrē voluit n aliqs
usurpe prem noiat spualem pmo st
dr ad ephe ipm prem dedit caput
sup omne eciaz Sz dr mater e qa
nulla ptatem ht in honoē ꝛ tm
digna e vocari a fio ppt ta qa
filiu dr carne sua vestit ꝛ i vtō
portat cu magno laboē ꝛ mortis
piculo Sedo qz filiu cu magna
diligena nutriut cu mltis bladi
cijs ꝛ infinitis verbs solacois ad lo
quendu induxit Cu mltā cordi te
ntudie dilexit Iux qd dr pylo
Regu Sicut mater vnicu amat
filiu ita te diligebā Tercio qa
de9 prepit matis honorē sicut suu
diligē Honor matis e honor fi
lij Est go hō i pma dō seruiens et
voluntate di faciens sicut mat xpi
tale sicut matrē honorat i mudo
existentē qz fuit ea associatū ꝛ cus
todi ab agelis hic portatus e ab
agel i sinu abrahe Portas ce
li ingredietem qz salutat fuit eu
a celi ciuibg dicentib9 Ingredē
bndicte dni Et ipe pq subdt Eu
ge serue bone ꝛ fidelis intā in
gaudiu dni tui ad qd nos pducat
Ihus xpus dns nr q viuit ꝛc

Feria quinta p9 Iudica

Ambulabat ihus ad eos q crediderunt ei iudeos Ioh 8o Crā
valde piculosū est oi tpe i pcto
vivē Sz pcipue tpe qdragesie quo
ho debt suiē dō in sctitate pcto le
ho e eva ·j i quo xpe disputans cu
iudeis ondt qm vtilis sit odio pcto
rū ꝛ qm facit sit regressus ad statu
sctificationis ut h pctor pctm re
linquat ꝛ scus fiat ꝛ i sctite pse
ueret dr go ewan q dus de9 noster
quada vice pdicasset i templo sa
lomonis ad magna utilitatē iudeo
rz finita pdicatione mlti ex iudeis
pp e9 vba dulcissima ꝛ sctissima ꝛ sce
gusacionis sue eva ꝛ pp plura visa
miracula crediderunt in eu ꝛ dns
gūtēs se ad illos dixit si manseri
tis i smone meo i i doctina me
a qua mō audistis suauitis ꝛ ite
ru audietis pdicabr ppe ꝛ scri
bet e libris s ut no sitis audito
res smonis tm Sz factores opm dico
vob q ta gtinget vob s q erītis
vi mei dispi ꝛ q cognoscetis vita
te qr vitas liberabt vos Doctina
xpi e gmedabilis ppt ta Primo
qz facit e ad capiendu qz q maty
e pdiota masculis ut feia cito pt
ea addisce qz e sp j dr di ꝛ pri di
lacione ꝛ sce pure opacoe ꝛ pcti
vitacion ꝛ intiori ꝛ extiori huili
tate Sedo qz delectabit e ad suad
ppt grām xpi adiuuātē ppt spus sci
gsolacoz ppt infusa cordi deuotoz
ppt etne mercedi exspectatoz Tercio
qz suā e mltu utilis ad fructifera
qz sua ut apparet ex ibg q dns li pot
p ordine dt Veri dispi mei estis
qd e magne dignitatis eo gloria
magna e seq dnm su suando dor
tina su imitando vita eid ephe Imi
tatores mei estote Itm magne p
fectionis ꝛ sctitatis luce psus aut
ois erit si sit sic mgr e9 Itm mag
ne securitatis qz ubi e mgr ibi st
ꝛ dispi e9 Ioh Accipiā vos ad me
ipm ut ubi ego su ꝛ vos sitis Et
cognoscetis vitate i me q su cu pa
tre ꝛ spu sco summa vitas a q est
ois vitas cuiuscq loquele cuiuscq scp
ture qz no e alicubi vitas n a dō
q est fons ois vitatis Cognoscetis
mqs me s p fide ꝛ dilcōne qd est
donu di Phyt Vob a dō donatu

No
No
3o
ll
ll
2o

e ut no solu i ipm credatis sz etia
pp ipo · i p amore eius patiamini / Ps
Hoc cognoscetis qz ego sum humani ge
neris saluator p morte exiens in
mundo / intercessor apud prem existens
in celo / iudex soluens et apparens in
finali iudicio et ex hac cogitacoe ho
repletur diuino amore · viuit i hu
li deuocone · proficit in mirabili sci
tate gaudet · i tribulacoe desiderat
3o de mundo exire et cu xpo esse / Vitas
liberabit eos i ego qui sum vitas li
berabo eos no quide a seruitute cor
// poris si estis seruu n a de morte
qz constitutu e oibus hoibus semel mori
sz liberabo eos a seruitute pcti a
ptate dyaboli a seruitute corupcionis
corporis vri qz corpus vrm qd modo
subiacz corupcoi resuscitabo i die
iudicii et reducam in libertate glie
filioz di Ecce mirabile gaudiu
xianoz deo seruiencium qz a tot seruitu
tibus miserabilibus liberantur in tanta
gla sola filii di boitate reddunt / Et
cu dns iam hoc uerbu compleuisset Vitas
liberabit vos statim iudei qui i xpm
no crediderant ymo ipm oderant
intelligentes hoc de seruitute homi m
digati sunt contra eu et dixerunt nos se
mine abrahe sumus · i filii abrahe
qui fuit sic nobilis homo scus et sic
magnus apud deu et nunquam fuimus
serui homi quid ergo dicis liberi
eritis cu no simus n vnquam fue
rimus serui · Dns autem videns qz nul
// la sciebat n credebat esse seruitute
n carnale volens eis ondere qz erat
alia seruitus grauior de qua ipse intelli
gebat vnum iudeis eis dixit Ame
amen dico vobis qz ois qui facit pec
catum seruus e pcti seruus aut no
manet in domo ineternu filius at
manet ineternu / Hoc fuit dicere p
catum facit hoiem seruu et ois pctor
seruus e pcti i dyaboli qui de petm qz

primus oium peccauit nichil eni opatur nisi
petm · primu hoiem peccare fecit et co
tidie hoies ad peccandu inducit uel
petm addit sup petm qz petm qd ci
to p penitenciam no deletur mox suo pondere
ad aliud trahit et qz a iugo pcti nullus
p se n di adiutorio liberari potest Ozee
perdicio tua ex te israel tm ex me
auxiliu tuu hoc e seruitus spiritualis de
qua dns intelligebat que e oibus
seruitutibus grauior et periculosior et
talis seruus no manet i no mane
bit in domo di ineternu ymo hereditate
bit in inferno / Filius aut qui a pcto re
cessit p penitenciam et sic effectus e filius
di p graciam hic tamquam heres manebit
in domo patris ineternu / Et adiecit
dns Si ergo filius liberauit vos vere
liberi eritis hoc e si filius di libera
bit vos p morte sua et fide eius
a vobis suscepta vere eritis liberi a se
ruitute dyaboli et pcti et qz iudei gloriaba
tur no solu de libertate qz nunquam ser
ui fuerant sz etiam de nobilitate ge
neris eo qz essent filii abrahe ideo
subiunxit dns dicens si filii abrahe estis
quid me queritis interficere / Et hac de
causa qz sermo quem audistis de me scz
qz sum filius di qz sum magister veritatis qz
sum liberator i saluator mundi no
capit locum i cordibus vris qz non
vultis credere n examinare cordibus a
sceptris vris sermo meus vera sit et ideo
tanquam reum no veritatis et solu sp͠m iacu
dic sceptris vultis sz eum et sic pera
to me occidere tm ego loquor vobis
ea que apud prem meum audiui aspd
quem sum scilicet qz sum filius di veritate
et iusticia et misericordia et hec sunt
que loquor vobis / Vos aut facitis que
videtis esse apud prem vrm et intel
ligebat de dyabolo sicut statim apparebit
apud quem se videbat esse solum petm
et iniusticiam et mendaciu sz illi no
intelligentes eum reuderunt / Pater nr

abraha e qui diceret tm̄ similis & bo
nus sunt pr̄ nr̄ qr apud eum nō fue
rūt nisi bō opa · ideo si faciat ea que
apud illum ēē vidistis opa nostra bona
sunt Dns vō dix̄ eis si filii abrahe
estis opa abrahe facite hoc ē nō est
magnum aliquod ēē filium abrahe per na
turam nisi sit per imitacōz Vos enim me
queritis interficere qr loqr̄ vob' veritatē
quam audiui a pre meo hoc abraham
nō fecit s q velletthoiez loquentem
veritatē & sic pctō occidere sz vos facitis
opa pris vri & ipi tunc intellexerūt
q nō de pre carnali loqre̅ & ideo ad su
am defensionē dixerūt ei qi diceret
nolumus gliari de pre abraham sz de pa
tre dō deus pr̄ nr̄ ē quod mō dicebs
Nō
Sz hoc verum dixerūt sz scimus qr deus
d̄ pr̄ nr̄ triplicit' Primo per creacōz
& sic ē pr̄ omnium bonorum & malorum
Deut̄ ipe ē pr̄ tuus q̄ creavit te ·
Scdō per pruā imitacōz s ī medicina
patria nra pxiorum dilcōne cpassion
subiectione & iniuriarum dimission &
ē pr̄ scōrum iustorum m̄t Estote misericordes
sicut pr̄ vr̄ misericors est, Tercio per he
reditatis celestis cōseruacōz & collacōz
& ē pr̄ tm̄ electorum Thom̄ Nouit
dns q̄ sunt eius · Primo deus erat pr̄
illorum Dns aut hoc audito dix̄ eis
Si deus pr̄ vr̄ ē sic dicitis diligeretis
me qr ex dō pre meo processi sic
deus per etnā gnacōz & veni s ī car
ne & nō veni a meipō sz pr̄ meus
misit me q̄ incarnacōi cōstituit me
& hunc sermonē audire nō potestis i
nō vultis ēēre dico vob causam qa
vos ex pre dyabo estis nō per creacōz
ut gnacōz sz per imitacōz & desidē
rū pris vri vultis facere · Desiderium
ei dya' ē ut hoies peccat quicunque gō
peccat desideriū pris sui implet tamquam fi
lius & ondit q sedm opa ipoy filii
di nō erat sz dya' Deinde scrib' opa
Nō
dya' & sunt tria homicidium nō tm̄
corpis sz aīe qd ē grauius vn̄ d̄ Ille
homicida ē ab inicio nō fuo sz ligaua
qr suggestiōi sua occidit pr̄ parētes nos
tros s ī aīa & per occasionē ī corpē &
per hoc dapnati sunt ad mortē Quicunque
ergo occidit hoiem ore corde ut manu cor
poralit' uel spualit' ē filius & imitator
dya' Mendacium vn̄ d̄ cū loq̄r menda
cium ex ppriis loq̄r Ex quo enim recessit
a pa veritate s dō nil aptius sciat co
gitare a' loq' ut docere qm̄ mendacium
aliquod ē salutē aīe aliquod ī decō
gracōz scripture & sic dō ppūm ē spē di
cere verum sic dya' ppūm ē spē mentiri
& ideo grauissimum ē mihi dicere verum
quicunque gō libent' & frequēt' sine gra
dū sui ī proximum mēdaciū loq̄r est
filius & imitator dya' suggerendi &
defendendi mendacii officiū Vn̄
d̄ Ipe ē mendax & pr̄ eius s me
Nō
dacii hoc ē dicere ipe ē inventor me
dacii hoc est tutor & defensor mendacii hoc est
dicere q̄ ī se & ī aliis mēdaciū dili
git menti alios instruit mēdaciū
defendit ipe ē filius & imitator dya'
Et ut dns probaret eis q ipi erant
filii dya' eo q diligebat mēdaciū
dix̄ Sz nō creditis mi qr veritatē
dico vob' ·ide si diceret Vos odiohe
tis veritatē & diligitis mendacium s
pr̄ vr̄ diligit // Modo facias epylo
gum · i breue recapitulacōz euāngelii
Dns nr̄ ī toto euāgelio scōrum vult os
tendere duo · Primum ē q duplex
ē seruitus · vna corpalis q̄ hoi hō ser
uit & ē indifferens qr nō ē pctm̄ nisi
meriti Pt ecīa seruus hois libere ser
uire dō si vult & libere peccare si vult
seruitus a' talis nō imputat' hoi q̄
ad malum neqz q̄ ad bonum Alia ser
uitus ē spualis q̄ hō per pctm̄ effi
cit' seruus dya' ipius pctī sui pe
ne eternum Ab hac seruitute non
pt pctor liberari neqz per se neqz per
hoiem sz solum per di graciā cōcedente

.M.

gruitione confessione deduceretur bo
na voluntate satisfaciendi adiuua
te. In bono proposito et bona operatione continua
te. Certe quod periculosum est in hac ser
uitute uiuere et quam gloriosum de illa dei
gratia exire. Fit enim peccator de minimo
dei amicus de servo dyaboli dei filius de
eterna dampnandus predestinatus. ¶
Nota Dicendum est quod est duplex filiatio. Una car
nalis qua homo de patre et matre nascitur
secundum carnem et hec est indifferens quia nasci
de isto uel malo patre nichil interest
quo ad animam. Alia est spiritualis que est per
mutationem malorum uel bonorum operum
quia cum deum imitatur in operibus sanctis et
uirtutibus eius filius efficitur et hec filiatio
est bona et sancta et remuneratione digna
quia vero dyabolum imitatur in operibus malis
et viciis filius dyaboli efficitur et hec filia
tio est pessima et eterna morte digna
Rogemus dominum ut det nobis graciam
quod possimus sic ad penitenciam currere quod
per eam liberemur a servitute peccati et pote
state dyaboli et efficiamur filii dei et digni
gloria celi Ad quam nos perducat Jhesus :·

Erat dies festus
Iudeorum Joh. v°. Quia omnis
peccator secundum animam et immundus et immundi
cia incredibili peccatis infectus sicut in limo
profundi et propterea clamat propheta dicens
Amplius lava me domine ab iniusticia
mea. Patet prius erat uel legitur
de infirmo diu iacente in infirmitate
quem dominus Jhesus ex sanitati restituit
et de piscina aque in qua animalia in sacri
ficium offerenda lauabantur que significat pe
nitentiam in qua omnes inmundicie peccatorum
abluuntur. Intrat igitur peccator infir
mus ad medicum christum et sanabitur
et peccator et immundus ad aquam penitentie
et mundabitur. Dicit glosa circa primum quod quon
dam vice erat apud iudeos magnum
festum et confluebant iudei in festiui
tatibus ierusalem ad templum dei et dominus
noster tunc erat ibi cum discipulis suis. Et
hoc fecit propter duo. Primo ut posset co Nota
ram magna multitudine predicare et facere
miracula et per consequens bonitatem et sa
pientiam suam et virtutem diuinitatis sue
ostenderet. Secundo ut nos instrueret suo exemplo
quod festa bene celebremus et ecclesiam bene fre
quentemus et deum in predicationibus et ora
tionibus honoremus. Et sciendum quod in ierusalem
erat quedam piscina manibus fabricata
que dicebatur probatica i. pecorea eo quod
pecora et alia que debebant offerri in sa
crificium ibi lauabantur. et habebat quinque
porticus in quibus homines sedebant tempore
pluuie uel etiam nocte et dominus deus
eo tempore quo christus predicabat huic pisci
ne dederat istam graciam quod annuatim aliqui
bus diebus angelus descendebat de celo
et mouebat et turbabat aquam ibi
tunc primus ingressus qui lauabatur postquam ibi sana
batur statim a quacunque detinebatur infir
mitate. Hec piscina significat penitenciam propter Nota
quinque. Primo quia in eam descendebat
angelus sic in penitenciam descendit gratia dei
que verus est angelus. Secundo quia angelus mo
uebat et turbabat aquam et recipi
ebat uirtutem sanatiuam quam prius non
habebat sic penitencia cor turbat peccatoris
et gratia mouet contra adversa peccati et
contra seipsum ut non solum de peccatis doleat
sed etiam omnino abstineat et etiam absti
nentiam proponat. Tercio quia in ea lauabantur
corpora offerenda deo in sacrificium et
in ista lauantur anime offerende deo in tem
plo celesti. Quarto quia in ea sana
batur omnis infirmitas cuiuscunque generis et
quantecunque esset uno in uno infir
mo et in penitencia omnia etiam peccata destruuntur.
Quinto quia in ea sanabatur unus tan
tum et in penitencia similiter unus i. unitus
deo et proximo vinculo caritatis. Item hec Nota
piscina habebat quinque porticus et in penitencia
sunt quinque considerationes que sunt quasi in

nouit ad ipam Prima e ɔsideraco
dapni qd ho ex pctō incurrit et hoc e
multiplex Secda e ɔsideraco morte
cū qua sunt 3 attendenda q inf mo
dicu veiet et tn i modico e metu
et ido magis timenda Iob Nescio qn
diu subsistā q mors sic veit subito
et corripit hoiem q eam volens no
pt se puidere n de ea n de reb n
filijs Thess Cu dixerit pax et secu
ritas tūc repētinus supueniet interitus Eria
q p9 morte no est loc n tempus
pniaz agendi n miaz inueniendi sed
qualis quisqz iuentus fuit talis iudica
bit Tercia e ɔsidera passionis xpi
q passus e p pctis nostis tollendis q
g° i pctis viuut brisam passionis x
ɔtempnut et de man e9 morte b acq
rit Quarta e excellenta ɔsideraco
ad qua venerut magni pctores p
pniaz sz dd mag^na et hui9 Quinta
e ɔsidera^o pietatis diuine in eos q co
uertunt ad ipm Benignitate i eos q
vita in ipsis pctis finiut punit pena
multiplicabi9 sup modu ɔmissis met
im duratius Ideo d' hebr Horren
du e incidere in manus di viuetis
Pietas eni apparet qz pctores ad
pniaz exspctat Ad pniam inuitat
seprius pdicatoribs inspiracoibs secrz
ex^us et penis suis quas p nob susti
nuit oia pcta b dittens graz et
virtute b ɔferens ita ut sit de reteo
sug ami e9 filius eg heres in celo p
petuus O infelix ho q assidue h°
no intendit sz infelicissimus q ista co
tempnit bonu essz ei si natus no fuiss
sz ho i Be q dns trasiens ad pis
cina ista vidit q ibi erat multitudo
recor claudor infirmor q expta
bat aq motu vt saltē tuc sanaret
vnus eor Tūc int eos erat vnus
q iacebat i lecto portatili pno et vide
q se iuuare no potuit n adiutore
hebat hūc cu vidisset dns q essz ad

No^d

quis etate et longeuus infirmitate mia
motus e sup eu et dixit ei Vis salus
fieri no interrogauit eu dns qr nesciuit
sz ppt duo ut doceat q a pctō nullus
liberat n volens Secdo ut istū vora
ret ad amore sanitatis de q ia ndi
grabat Vn h d' dno hoiem non
heo ut cu mota fuit aq mittat me
in piscina et ego vadens p meīz
ipm ita tarde veio ppt ɔfirmitate i
firmitatis q sp aliq puenit me sic
si diceret Quamuis m voluntas mag
na sit veniendi ad sanitate tn facul
tas deest adiutor m no e et dm
me exptasse no pdest et forte m
melius essz recede qm amplius expta
re Dns aut volens ondere pietate
et virtute sua dixit ei Surge et
tolle grabatu tuu et vade i domu
tua Mira res no sanauit eu i ma
nu tangendo sz sola voce ut osten
dat se ee illu q oia queqz voluit
facit Ille aut ho sentiens se sana
tu no quesiuit quis es tu dne q sic
potent voluisti me sanare sic se
cure iubes lectu meu in sabbato
portare sic alacrit me vis i domu
mea ire vt vicini et noti mei debe
at m gaudere et deu meu lauda
re Sz ipse sup modu de sanitate gau
dens et in corde suo do gras agens
et saluatori suo volens ee obediens
statim sicut dns iussit ita fecit Ec
ce infirmus iste suo exo frēs e ymago
penitencium q debet suo ɔfessori
in oibs obedire do suo creatori in
oroibs i ieiunijs et elemosinis obse
quia exhibere Iste g° sanatus a dno
tulit iuxta vbu dni lectum suu sup
humeru suu ut iret i domu sua
Vide mirabile qm diu portatus a lecto
sicut infirmus ho mo portat ipse
lectu sanus h° mo e figura penite
tis q p'us iacuit in lecto carnis e9

desidia impledo p9 portat corp9
ad libitu suu e9 desidia ꝯferend9
Dr q erat sabbm die i. qd erat
festu magnu apud iudeos in quo
no licebat opari s3 ho9 mag9 fes
tu e qn pctor ab ifirmitate pcti
reducit ad sanitate gre qd fit
p pniaz qa filius rgis celestis i
in tra nascit preda d' ore dyi
eripi. luctu rachel i. ecce q plo
rat filios suos pditos a gaudiu
quti qz filius q pierat iuetus e
Dr q quida iudi iude x. 7 vo
lebat det he opibz e9 dixerut s
ti sanato hodie no lic3 tibi sedm
lege portare lectu tuu no sucat
lege 7 ido b' credi no deb3 7 h
fuit mencietat qz porre lectu
d' domo i domu non erat op9
phibitu in lege Ille aut reddit
eis Qui me sanu fecit ille m
dixit tolle lectu tuu 7 abula
q dicet Credo q ille q me sa
nat solo ubo sit tate ptate 7 v
tutis q potuit h' pripe m 7 ido
obedio e' 7 tuc iudi dixerut sibi
Quis e i. q dix h' Ille aut no
cognoscebat eu n. noie n. fama
7 circuspiceb s. videt eu 7 i. non
apparete qz abscessit ihus nescivit
eis redde Postea vo ead' die ut
pecepit invenit istu sanatu in teplo
7 dix ei Ecce sanu fcus es i. noli
in aia 7 exti a corpe sic d' Crisi
Et addidt dus Jam i. d' cetero noli
No. peccare ne deti9 tibi ꝯtingat In
hijs ubis dus insinuat nob tria
Primu e q iste ꝯpt pctu sua mu
ta 7 grauia tu longa infirmitate pau
ptate 7 alijs calamitatibz i. mundo
h' affligit ut ipe a pctis dictat 7
se ad deu ꝯuertat a pena suor pecca
tor hi incipiat Sedm e q ho9 p9
acceptu remissione pctor suoru 7
sanitate gre deb3 volutate sua 7
ꝯposita firmare ut aplius no pcet
no eni dixit dus Noli pcari aplius qa
h' no est in ptate mea s3 voluntas
no pcandi in nob' e. si ho9 hueit
gram custodiat ea ut no pcet ali
oqn q hac volutate pdidit ceciu
et in malu Tercui est q pctes
timeat reiudicatione q est valde
picula vn dixit Ne deti9 tibi aliqd
ꝯtingat Nec aut recidivaio spual'
sit detior q corpal hec infra in
expone eva9 Erat ihus eicies de
monia Dr q iste ho9 cognito dno
ihu nunciavit ad iudeos 7 nuciat eis
q ihus ess q fecit eu sanu Mira
bilitas istius hois q ut magnificet sal
vatore suu no timuit iudeos quin
nunciaret eis virtute 7 potencia de
ihu ut ipi a crederet a pls doleret
qz digni erat Rogat dnm ut det
nob ut sic possimus a piscina pnie
lavari 7 mudari ut i. pnti ꝯsequi
di graz 7 p9 morte di gliaz ad qua
nos pducat ihus marie filius Amen:

Assupsit ihus.

Assumpsit petru Jacobu 7 iohem fratre
e9 7 duxit illos i. montem seorsu
7 tisfiguratus e an eos math 17o
Qua hoies melius credut exem
plis q ubis Ideo sca mat' eccia
q in hac xla usq mo multa pnis
penitentibz sedm q in sriptus he
tur nunc ut dus alliciat nos ad ao
re sce pnie le'. scdm evan9 i. quo
ꝯtinet q dus ihus in psona sua
ondit quat sit glia penitencium ut
audiens accendat desidio tate glie
7 desideras curat ad gremiu sce
pnie sij q ad illa gliaz no pueit
7 eu q ons ad illa ingredi Videa
go evan9 d' btus matheus q dus
noster quada vice vocavit tres de
discs sus s. petru iacobu 7 iohem
7 duxit eos i. montem quedam valde
altu 7 cu de fuissi secessit ab eis
aliquatulu 7 cepit orare Nos iste

xl
Nō

sigt pniaz ꝑꝑ tria pmo qr mōs int a[a]
loca ē celo vicinior sic ⁊ pnia qr ꝑ
illa ⁊ celū nullū ē mediū ꝺ ista cui
immediate mitt[itur] in celū Scdō qr mōs
int a[a] loca ē purior In vallibꝫ eī
sut fetores ⁊ imūdicie In motibus
ē ꝑꝑ puritas aeris sic ē pnia ꝑꝑ ē pu
tas spūalis ꝑ in corde ope ⁊ oē qu
cus aut in aliq̄ istoꝝ esset imūdicia
pcti ea nō esset mōs ꝑ vall vilissia
Tercio qr mōs ē int a[a] loca sanior
In valle eī est pestilen[cia] aeris ⁊ ī
firmitas In motibꝫ vō est aeis clari
tas ⁊ sanitas Et io dr in scptura pe
nitēn[cia] ē medicamentū ac remo
ues oēm morbū pcti sacrificiū instrac
restituens grām dī lauacrū mūdi[cie]
deles abhoīa[bi]le vestigiū dyab. In hūc
monte dux[it] discipl[os] suos ut ondēret
eis qp oēs q̄ egerit pniaz cū eo ī ce
lo pmaneb[un]t inet[er]nū Itm ꝺ oīb[us] suis
duxit solū tm̄ tres ondēs qp q̄uis
multi sut vocati pauci tm̄ sut electi ad
gl'iaz Hec qp cū dnš oraret disci[pu]li leua
tes ocl'os suos viderut duos viros
stātes ⁊ loquē[nt]es cū ihū vnꝰ erat moy
ses q̄ erat mortuꝰ ꝑ quīgētos anos
an illū erat hitator padisi t'restris
s helyas vnꝰ erat ꝺ rgion viuoꝝ
alt venerat ꝺ regiō mortuorū
⁊ isti loquebat[ur] cū dnō ihū ꝺ passio
ne ⁊ morte quā subire debebat in
iherusalē ⁊ disci[pu]l[is] sic videntibꝰ et
audie[nti]bꝰ trāsfiguratꝰ ē an eos ⁊ fa
cies eꝰ resplenduit sicut sol ⁊ ves
timēta eꝰ fca sut alba sicut nix
¶ Nō qp xpus ī mōte trāsfiguratꝰ est
qr hō in pnia induit figurā ⁊ si
militudinē xpi Rom Sup oīa vi
Induimini dnm ihm xpm Sup oīa
vr mirabilis amor quē deꝰ posuit
in pnia qd pt pbari triplicit[er]
Primo qr deꝰ celū qd clausū fu[it]
hoībꝫ ꝑꝑt pctm ade nuq̄ voluit ape
rire aliqū actō suo qualicūqꝫ magno

n[isi] pꝰ filiꝰ suꝰ duissiaz pniaz faceret
moriēs in cruce ad quā faciendā hō
sufficiēs nō erat Pnia aut xpi int
uenīete nō vni a' duobꝫ sꝫ oībꝰ aꝑ
tuꝫ q̄ pꝰ mortui fuerāt ⁊ q̄ tūc
viuebāt ⁊ q̄ erūt vsqꝫ in fine mūdi
celū apertū est ꝑ passio[nem] eꝰ
Scdō qr dnš plꝰ facit ꝑ pnia q̄ꝫ ꝑ
oībꝰ sctis q̄ sut in celo vbi[cumque] Si omēs
sctī sīl rogarēt dnm ut vni pctm
vni hōi dīttēt dnš nō facit sꝫ si pe
niten[ciam] inuenirēt nō so[lum] vni sꝫ de
cē milia dnš statī dīttet
Tercio qr deꝰ nō ht in mūdo tam
magnū aicū sī ipē dīttit pniam
q̄n heat eū ꝑ inimico Et scitē deꝰ
nō hēt tam magnū inimicū ī mū
do sī se s[e]pauit pnie q̄n deꝰ stati
hꝫ eū ꝑ aico maxio in tm̄ qp facit
scribi nomē eꝰ in lib[r]o vite ⁊ donat
s' dn̄ vīnt dona maxia scꝫ grāz scti
tatē v'tutes ⁊ spūales ꝯsolacōnes
⁊ ꝑparat s' rgnū celoꝝ pꝰ vitā co
fēnd' Merū vr ꝺ hoībꝫ q̄ nō dili
gūt pniaz quā deꝰ sic fortit dili
git in q̄ ē tāta sanitas ⁊ tāta vtili
tas Rete pt penitēs dicē ꝺ pnia
Venerūt m̄ oīa bō pīt cū ī[ll]a Modo
out h' triplex questio Ista nō p[ro]
Prima quō disci[pu]li ꝯgnouerīt moy
sen ⁊ helyā quos nuq̄ viderāt
Rn̄ qp forte audierāt dnm noīan
tem eos cū loquēt[ur] cū eis aut do
nūꝰ voce uel reuelacōn inspiā[nt]
eis Vel sic dr glō. In visiō illiꝰ
glie ꝯgnouerūt eos qr sic erit in
etna btī[tudi]ne qp quilibꝫ altrm ꝯgnos
cet ⁊ desiderā alt' in alto intel
liget Secūda qō est q̄re dnš in
sua trāsfiguracōn voluit hrē istos
duos Rn̄ ē qp ꝑꝑt tria pmo vt
ostenderet qp ipē ē iudex viuoꝝ ⁊
mortuoꝝ ⁊ saluator Scdō ut in
struēt discipl[os] qp qn ipē veniet ad in

Nō

qō

dicen apparebit in maiestate et gl'a sue
quemcunque aut cum tanta gra hominem sz ille
d' inferis ille d' padiso et ille d' mun
do sic helyas erat d' padiso moyses
de inferno et discipli d' mundo erat Tercio
ut si voluiss eam in celo cum eo simus et
et h' cum eo sil' vivi et mortui Vivi
vt studium voluntate dei vivam et mor
tui mundo ut externis delicias fugiamus
Chorinth mortui enim estis s' mundo
et vita vestra abscondita e s' a sclari
bus q eam no intelligunt cum xpo sz est
conseruate in deo et ad dei voluntate et
honore Et ideo d' Ro Existimate
vos quidem mortuos esse peccato vivent
QT aut deo Tercia questio e quare do
minus ante mortem suam voluit glam suam
ondere dicitur dicendum q ppt' duo primo ut
apostoli viderent in corpore eius tanta glam
et tales viros subito ad se vocatos d'
padiso in fide sue divinitatis solidarent
Sedo ut apostoli et ceteri xani cognoscerent ut
si penam ageret ad silem glam perue
neret et ex h' ad amore pene fortius
puocaret Phy Salvatore expectamus
dominum ihesum xpm q reformabit corpus
humilitatis nostre configuratum corpori claritatis
sue Sedo q dicitur ex hac visione in
ebriati repleti sunt tanta suauitate
q petrus p se et p socijs dixit domine
bonum e nos h' esse i bonum esset nobis
si sumus h' essemus tamen et d' cetera q ipse
nesciebat qd diceret i no intelliga
No bat Quare apostoli tam primo q no vi
debatur curare d' alijs dicitur q presens
no erat sz solum d' se et alijs duobus so
cijs Sedo q nesciebat adhuc q p
morte et resurrex xpi mundus debe
bat saluari et ideo salute aliorum neg
ligebat solum curabat d' sua consolacion
Tercio q no videbatur curare d' vita
eterna credebat enim sufficere s' si sum
cum xpo fuisset i in monte sz excusatur
eius bo simplicitas q ita erat aller
tus d' dulcedine illius glie xpi q vi
debatur s' satis sufficere si sum cum xpo

esse posset et q timebat aliquando separari
a xpo si d' monte descenderet eligebat
potius esse sum in tanta suauitate cum illo
Et cum petrus dixisset bonum e nos h' esse
statim subdidit Domine si vis faciamus h'
tria tabernacula tibi vnum moysi vnum
et helye vnum Mirum quidem vi q no
dixit se facturum aliquid p se et p socijs
suis sz tantum p illis tribus Ro est q puta
bat q deus reciperet eum in suo et alij
duo socios suos in suis Ecce mira
simplicitas credebat dominum in terra et
e manifesto et cum tam paucis regnare
tempore et tamen deus dixit Regnum me
um no est d' h' mundo Lucas tamen d'
q petrus stupefactus ex visione illius
glie nesciebat prorsus quid diceret
Est tamen quedanda pet' bonitas q cum
xpo sum esse cupiebat et ab eo separari
timebat O q bn q' sum ante faciem dei
sui existet Regem bn vi q astant
coram te semper et q infelices et miseri
q terribile separatorum audient cum dicet
eis Discedite a me maledicti in ignem
Sequitur q adhuc petro loquente ista
uba et duo nichil videre ecce nu
bes aqua obumbrauit discipulos et intran
bus illis in nube moyses et helyas dis
cesserunt apostoli timuerunt valde et ce
ciderunt in terra Et vox d' celo facta
e h' e filius meus dilectus in q mihi bene
complacui ipsum audite Ex h' intellige
q q vult voce consolatoria intus au
dire psalmus Audiam quid loquatur in me do
minus deus dz esse in nube candida
i i cordis munditia pu Qui diligit
cordis mundiciam habebit amicum regem Item
oportet ipsum audire xpm i preceptorum suo
rum obseruacione Joh Qui diligit me
manifestabo ei meipsum Debet etiam
libenter audire xpm i predicatoribus suis
bi dicitur math Qui vos audit me
audit Item opera mea exire Quod
vni ex minimis meis fecistis mihi fe
cistis Sequitur q dicitur preterite et i terra
iacentibus in voce xpi nubes co

pleta discessit 7 dns appar accessit ad
eos 7 tetigit eos dicens eis Surgite
nolite time. O q̄ bonus dns q̄ ad
amicos turbatos accedit ad ꝯsolandū
ipsa. Ego ipse ꝯsolabor vos s. amicos
in tra iacentes pigros accidiosos tangit
7 excitat dicens Que sunt sunt quite
mit. Non potuiste vna hō vigilare me
cū. Amicos pusillanimes ꝯfortat
dicens Nolite time quia ego vobiscū
sū vsqȝ ad ꝯsumacōȝ sec̄li s. sit ꝯso
lator ps. Adiutor 7 ptector meus
es tu. Deinde q̄ dicitur leuantes oculos nemi
nē viderunt nisi solū xpm qr moyses
7 helyas iam recesserat. Et hoc factū e
ꝑpt duo. Primo ne vox patris s. hic
est filius meus dilectus remaneret du
bia ad q̄ fieri fuisset sc̄ dicitur vidisset
tres sȝ qr viderunt solū ihm scimerit
q̄ ad ipm fcā sit. Scdo ut sciretur
q̄ ihūc solus e sufficiens oim Chor
Ut sit deus oia in oibus Cristus scilicet q̄
dicit glo e oia q̄ desiderari pnt Et
ideo cātat eccā. Tu solus sanctus tu solus
dns tu solus altissimus ihu xpe. Itm ex
dictis istorum inducimur ut oculo mētis vi
deamus solū ihm ad diligendū memo
randū seruiendū desiderandū 7 sic
eius gratie 7 rependamus vicem
q̄ nos diligit nostri memor exti
tit nobis seruiunt nos sem hre mag
no desidio concupiscit. Hic mo debe
mus vidē solū ihm. non mūdū q̄ cōti
nue trāsit. non tpale bonū qd̄ cito
deficit non corpus nostrū qd̄ assidue
atigitur 7 senescit 7 cito i tra pu
trescit O q̄ btus erit q̄ pt dicē cū
ꝑpha Oculi mei sp ad dnm qm ip
se euellet de laqo pedes meos s. tep
tacōnū 7 demonū. Deinde q̄ dns in
dicitur eretis 7 ꝯfortatis cepit cū eis
descendē de mōte 7 dixit eis Ne
mini dixeritis visionē hanc quousqȝ
ego resurgā a mortuis. Hoc aut
dixit eis ꝑpt tria. Primo ne tāta
gliā q̄ fuit ostensiua eterne glie

Nō

Nō

fieret incredibil ꝑpt ignoiā passi
onis q̄ subsequēda erat. Scdo ut do
ceret nos de gracijs 7 de bonis nostris
non querē humanā laude sȝ diuinā
grat Non sitis inanis glie cupidi
Tercio ut instruat nos ut nullū
laudemus an morte Eccī xj. Ante mor
tē ne laudaueris quēqȝ laude s. p
fcā 7 imutabili qr de lege cōi status
cuiusqȝ mutabilis e de se 7 non solū in
titur gre diuine Rogemus dnm
q̄ det nobis sic amplecti pniam
7 eā usqȝ ad finē ꝯsumare q̄ ad
hanc gliam puenire mereamur ipso
prestante q̄ viuit etc. ::

Egressus
Ihūc secessit in ptes tyri
7 sydonis math. xv. Temp9 ꝑde
di 7 tpus acqrendi ecc̄. Tempus
ꝑdendi e sāctū tpus scilicet s. amicicia
7 societate dyaboli 7 e tpus acqredi
graciā 7 amiciciā dei. Et ad ista duo
inducimur 7 puocamur exō mulieris
chananee q̄ sicut i ewan° dicitur
prob9 7 mite sub demone sepat
a filia 7 in tm se ꝯiūxit ihu xpo
in amicicia ut ipaȝ laudaret de fide
7 ptātē daret ei de expellendo
demonio. O bta mulier q̄ inqua
fuisti docta i scola hoim 7 modo
p ewangeliū doces corda fidelium dicitur
g° ewan°ij de ista sca muliere q̄
dns ihūc quādā vice cū discipulis
suis trāsibat inter duas ciuitates
vna vocatur tyrus i. āgustia altā
sydon i. ꝑsecucō siue venacō Forte
vnā hēbat a dextris 7 altā a si
nistris. Et hoc dicta sūt mistice Na
p sinistra intelligitur pns vita Cant. 4
Leua eius sb capite meo In qua
hēnt āgustiā paupertate qa sic
michil in mūdū intulit sic michil
viuendo possedit 7 i morte oi
bus caruit ita q̄ aliorum expēsis

Mt. xv.
Evl. 3°

eu̅ ſepeli oportuit Iste huius afflic
cione corpale q̅ fuit i̅ facie co̅
ſputꝯ alapis ceſus ad colupna
flagellatꝯ ſpinis co̅natꝯ clauis
⁊ la̅cea i̅ toto corpe laceratꝯ Et
ve̅ deꝯ e̅ d' ipo̅ tribulacio ⁊ a̅
guſtia inuenerunt me Per dex
tera intel² ſpualis vita i̅ qua
venat² ⁊ pſeq̅t² pcc̅ores ſic fec̅s
pdica̅o miracula faciendo vt eos
facit in fide domeſticos Sz re
uertam² ad hiſtoria ewan'l Qu
ſic traſie̅t dn̅s ih̅c queda̅ mlr
chananea ſic dca̅ q̅ fuit d' pp̅lo
chananeoꝝ q' erat ge̅tiles no̅'l
ppu̅ tacet² q̅ no̅ fuit d' pp̅lo iudo̅
ru̅ habebat filia̅ ſ' multu̅ dilec
Domini ta ⁊ h̅ hebat q̅d' ſup̅ mod' affli
gebat puella ⁊ Audies h̅ mlr
d' miacul' q̅ faciebat ih̅c ⁊ q̅
demones expellebat ⁊ q̅ ea̅t
erga pcc̅ores piiſſi̅ꝯ ppo̅ta ſibi
ſpe firmiſſia̅ q̅ xp̅c ea̅ exaudie̅t
clauſit oſtiu̅ domꝯ ſue i̅clusa
intꝯ filia cu̅ demone lꝫ cu̅ ma
lo ſocio ⁊ du̅ pueſſꝫ ad locu̅
vbi erat ihu̅c q̅ſiuit domu̅ qua̅
tu̅c tp̅is intuat cu̅ diſc̅ ſuis ad
q̅eſcend' ⁊ ne moleſtare̅² a ſu
p'uenientibꝫ fecit oſtiu̅ claudi
ſꝫ no̅ potuit late̅ iſti mlieri ta̅
diu e̅m pulſat ⁊ infeſta fuit
ad oſtiu̅ q̅ oportuit ſ' apiri
Marci 7° Et ingreſſa poſuit ſe an ih̅m
⁊ flexis genibꝫ ⁊ cancellate ma
nibꝫ rogauit ea̅ ut filia̅ ſua̅ a
demone liberaret Ihu̅c aut̅ q̅ ſo
lebat pcc̅ores benig̅e recipe ⁊ ro
ga̅ts ſe exaudie̅ q̅ſi ꝯ mora̅ ſu̅a
fecit q̅ mlieri no̅ rn̅d't ſꝫ ſtati̅
ſurrex't ⁊ ea̅ i̅clusa abiit cu̅ diſc̅
ſuis mlr vo̅ no̅ credes deſpan
dere a ſpe ſua cucurrit² pꝯ eu̅
⁊ p nimio dolo̅e que̅ ſcu̅ fe̅
bat d' afflictio̅n filie leuauit

voce̅ ſua ⁊ fleuit ac clamaut Miſere̅
mei fili dd' ſic vocauit eu̅ q̅ dice̅t
Tu es ſaluator mundi q' ſcd̅m lege̅
naſciturꝯ eras d' ſtirpe dd' ⁊ venisti
ad ſaluandu̅ mundu̅ g° miſere̅ mei
⁊ no̅ mei tm̅ ſꝫ ⁊ filie mee q̅ ma
le vexat² ⁊ affligi² demone Nam
aliq̅n ea̅ ad terra̅ allid't aliq̅n eꝯ
oclos ſbuertit mo̅ capillos tu̅ ſpi
t' diſcriminat mo̅ ſpumat ⁊ filia
mea p dolo̅e clamat ⁊ ne̅o eam
iuuat meliꝯ eſſꝫ m̅ q̅ mortua eſ
ſet q̅ꝫ q̅ no̅ poſſu̅ ea̅ vide̅ ſi̅ cord'
anguſtia ſpa a demone pati² ⁊ cor
meu̅ ſup̅ modu̅ affligi² ſua i̅fir
mitas e̅ mea calamitas g° non
ſo'l ſ' ſꝫ ea̅ miſere̅ mei Sꝫ quid
fecit dn̅s ih̅c d't ewan'ta q̅ no̅ re̅
d't ei v̅bu̅ Miru̅ vi² d' te bone ih̅u
q̅ cecus dix't t' miſere̅ mei fili dd' Luce 18.
⁊ viſu̅ recep't lepſus dixit id' o̅'ꝯ Math. 8.
⁊ mundatꝯ fuit Iſta clamat mi Math. 17.
ſere̅ mei fili dd' ⁊ tu michil dic
⁊ bn̅ d' No̅ mire̅m² q̅ bn̅ volebat
ea̅ exaudie̅ ſꝫ ppt' augenda̅ fidem
⁊ paciaꝫ eꝯ ſic volebat diffe̅re Sꝫ
quid fecit prudes mlr cogita̅t no̅
ſu̅ digna exaudi ſꝫ diſcli q' ſu̅t fa
miliares ⁊ a̅ici ſi p me intreſſe
rit no̅ ppt' me ſꝫ ppt' ſe exaudiet
me ⁊ cepit rogare̅ q̅t' q̅uis ⁊ pꝯ
ſingularit' Illa modo infeſtabat iſ
tu̅ modo illu̅ Ita q̅ ipi tedio affec
ti ꝯpulſi ſu̅t rogare̅ dn̅m p ea ⁊
dixerunt Dn̅e ditte ea̅ q̅ clamat
pꝯ nos q̅ diceret tu tenes ea̅ q̅
no̅ exaudis ea̅ No̅ e̅m recedet ⁊ no̅
ceſſab't ab infeſtacio̅n tua ⁊ noſtra
n' ꝯpleuis peticoꝫ ſua̅ g° exaudi
ea̅ ⁊ ſic dittes ea̅ modo expectabat
mlr quid dn̅s loq̅re² ⁊ cogitabat
ſi cepit dn̅s ſine mercu̅ ſu̅ cu̅ diſc̅
loq' ego ea̅ dulcit' ⁊ tam pie rn̅de
bo ſ' q̅ no̅ potit ſe defende̅ quin
faciat q̅d' peto Et dn̅s rn̅d't diſc̅
in auribꝯ mlierꝫ ⁊ dixit No̅ ſum

qō

missus nō ad oues que perierunt domus
isrl'. Saluum sit verbum dni nostri / sed
minus vr̄ mirabile verbum ymo terribile
dnē qd' dixisti Non sum missus nō ad o
ues q perierunt domus isrl. Nunquid solū
pro saluandis iudeis venisti nonne illi
qui nichil sunt comparati aliarum gencium
Iuxta verbum apli quando ergo verum ē verbum
apli dicentis Omnes gentes quascumque
fecisti venient et adorabunt coram te
dnē quare adorabunt te scilicet a te et per te
nō saluatur. Cum dicis expectacio gen
cium quare vocaris desideratus cunctis gen
tibus scilicet ad eas saluandas nō es missus
Joh 3° Tu dnē dixisti Sic deus dilexit mun
dum ut filium suum vnigenitum daret
ut omnis qui credit in eum nō pereat. Et ecce
mulier chananea credit in te et clamat
ad te et nō exaudis eam et filia eius
perit et nō saluatur / Respondet ē hoc quod
dicit dnus meus Non sum missus nō ad
oues q perierunt domus israhel
Certe hoc verbum ē nobis nimis obscu
rum et nō nobis exponatur nescimus quid
loquitur. Dic ē quomodo intelligendum Non sum
missus scilicet ad predicandum et miracula fa
ciendum nō ad oues domus isrl / sed ista
nō est de omnibus isrl vnde nō debere
rogare. Illi enim populo de quo xpc natus
erat tamquam digniori primo erat predi
Attn|| candum verbis et miraculis saluare eos ve
nerat quos dnus creauit et ideo dicitur salua
tor mundi|| O bona chananea iam tercio
es repulsa. Iam quia in domo eum rogasti
et ipse fugit a te. quia in via clamasti
et ipse nō respondet tibi. nunc apli ro
gant et ipse dicit quod nō sit ad te mis
sus. quid aplius expectas recede ne
iterum confundaris / Prudens autem mulier
videns quod dnus retinabilit' responderat
cogitauit quicquid iam negat ex iusticia
iam conferre potest ex gra. Et postquam
cepit de me loqui ipse bene respondebit iam
Unde currens et venit ante ihm et prostra
uit se ante pedes eius et dixit Dnē
adiuua me et si nō sum de omnibus

isrl' et apli rogantes pro me nō sunt
digni exaudiendi tu potes ex gra
et pietate me exaudire Ergo dnē
adiuua me. quia nō possum me iuuare
apud te. quia nō sum de omnibus tuis. nec
apli possunt. quia adhuc eorum multa peccata sunt
Sola bonitas tua et pietas hoc potest vnde
secundum pietatem tuam adiuua me. Itaque
Nō̄d Sciendum quod triplex ē adiutorium scilicet dei
ante pugnam ut preparemur ad eam sicut
de armis de quibus dicit Eph. Accipite
armaturam dei etc. In pugna ut vi
licet dimicemus ps. Apprehende arma
et scutum et exurge in adiutorium mihi
Post pugnam ut coronemur ps. Scuto
bone voluntatis tue coronasti nos. Prop
terea dicitur ē ps. Intende adiutorio meo
dnē. O quam prudenter allegasti mulier
Utinam bene respondeat tibi dnus Sed audi
quid dicat tibi dnus. Non est bonum
sumere panem filiorum et mittere canibus
Per hoc vocat iudeos canes gentiles
Panem dicit miracula que facienda erant
Iudeis nō extraneis. Ecce mulier tu
expectabas consolacionem et recepisti verecundi
am. nec filiam tuam liberat et te ca
nem vocat. Et ideo de pane miraculo
rum quod dandus ē filiis nō ē bonum
dare tibi. Respondet potius tacendo forte
melius ē tibi silere et sic recedere / sed illa
sancta et docta a spiritu sancto potuit
dicere intra se. Postquam cepi tracta
re causam meam coram dno meo et
ipse meum comminus videatur dnē tu
scilicet nunc. tamen adhuc vnum huiusmodi verbum
dicam. Et respondebit mihi et ait Etiam
dnē Verum ē qd' dixisti quia canem
me vocasti. tamen sum meum secundum mi
sericordiam tuam. Nam et catelli edunt
de micis que cadunt de mensa dnorum
suorum. Hoc ē nō peto panem mag
norum miraculorum tuorum que fecisti
inter iudeos filios tuos scilicet de sus
citacione mortuorum de mundacione
leprosorum de mutacione aque in vinum

d' multiplicacon panu ſʒ vnu mo
dicu miraculu qd' ap̄ls eos inſ' m
cas ꝯputac̄ ſ filia mea libar̄e
a demoio Poſtq̄ me cane ꝯputaſ
te no fac m ſic magno canu ſʒ ſic
catellis ꝯuenit ſꝭ ut ſalte d' mica
filioꝝ meoꝝ ſacies · Des meꝗ bone
hui' mulieri cu tanta humilitas ꝛ p̄
dena fuit c̄te ſi longo tpe cu diſ
ſuus fuiſſꝫ ꝛ audiſſꝫ doctina v' ſatē
eſſꝫ · ſʒ dicend' q ſp̄us ſcūs q dux
ea ad xp̄m ip̄e ſic docuit cor ſuu
Chor No ſuꝗ ſufficīe cogitac̄e ad
ex nob' ꝛc̄ Dūs aut fide mulieꝛ
attendes ꝛ 6' ꝯpacīe q̄ victꝗ huili
bꝫ ūbis ipꝗ p̄mo quiedat ea poſt
exaudit ea Hꝗ quiedacoꝫ ipꝗ dixt
O mulr mag̃ e fides tua ſʒ ſalua
ſit v̄l dꝗ mea vnde dixit mag̃ aſſict
e fides tua q ſic fortit' credidiſti ſic
petiti dic̄e mag̃ e pacia tua q ſ
toties ꝛpulſa toties ꝯtepta no re
ceſſiſti a ſpe tua qua ī me poſuiſ
ti mag̃ e humilitas tua q toties
te aꝗ me pſtraſti ꝛ ꝯpata cāibus
te catell ꝯpaſti mag̃ e caritas tua
q ſocietate demois ī filia horru
iſti · q malad filie tue ſp̄u ꝯpateſ
ti · q tot labores tot dolores p libe
rada filia a ptate demois ſuppor
taſti Erat mulr q no erat d' pp̄lo
di fca e p fide filia di · mulr ignia
leg dine fca e oibꝫ forſpual' in
te mulr chananea fca e electa
ꝛ ideo audic̄ meruit tibi fiat ſic vis
no ſic petiſti · q̄ dicas petiſti parū ꝛ
vis maiore grāz fiat t' ſic vis ꝛ qꝛ
petebas curacōne filie ego pono ea
ī voluntate tua vt cures ea ſic vis
O laudabit pietas dn̄o ſūma largit'
dꝗ mrt q puella abſēteꝗ ꝛ noꝗ
petente ꝛ fide x' no habēteꝗ curat
ab oi infirmitate corpis liberat
a ptate ꝛ ſocietate demois ꝛ mu
dat ab oi culpa ꝛ labe cīmīs qꝛ
ſicut d' Criſꝗ Nullo ſanat ī co

poſ' xp̄us que no ſanat ī mēte ſina
tie regīteꝗ p filia de pp̄lo ſuo non
exiſtente opa legat ipſius no hute
vel futura filia uel ſeipſa no pmit
tente ſic dulcit' ad paciam ꝯuenit
Mica res q' cetu aploꝝ audic̄ no
luit mulieře pſtatē ī oibꝫ audiunt
Oꝫ magnu aut ſit mīu fidi ha
bes ī expone ettam'ꝫ Cu inter ch̄r
ſꝗ chſtiꝗ cc̄ fine · Hꝗ hō no q uiſ
te ꝛ ſcti vi mite ꝛ pribꝫ ſuus poſ
ſut caris ſuis acqre grāz qua illi
indigeni ſit petre a' obtinē Exꝗ
d' moyſe q' pp̄lo delinquēti impetrū
venia ꝛ loth of abraha q loth et
filiabꝫ eꝗ impetrūt libacōne a ꝯ
uerſion zodome Be ꝛ ſana e filia
eꝗ ex ī a hō · Vē ſana qꝛ ī aīa ꝛ co
pore ꝯpetiſſe libera maior eni
erat īfirmitas aīe q̄ corpis ꝛ inf'
mitas aīe erat cu vexacōnis deo
nis ꝛ ab vtriſꝫ ſana e filia eſt Cur
ratꝗ g° iſto tpe petor ad xp̄m cu
mrtꝗ cōmia ut libetur a ptate deo
nis mudeꝛ ab imudiā ꝛ efficiatꝛ
filiꝗ di ꝛ pulch' d' electa In illa
hō ſ q vbu d' ore xp̄i exiuit no
qꝗ mulr puenit ad domꝗ Nondu
ecia mulr a x° receſſerat u' it' eund'
ad domū tempuerat ꝛ filia ia
ſana erat Vꝗ legit ī a' eccl'a
q mulr ueni filia iacenteꝗ ī lecto
ſana ꝛ a demoio liberata Des
meꝗ quata fuit tūc leticia matris
ꝛ filie q no solu erat libāta a po
teſtate deonis ſʒ ab oi dolore mētꝭ
ꝛ corporis ꝛ quiete erat ī fide et
amā a ſaluatore ꝛ poſtmodū fort
t' dilexerunt in tēris ipm cu quo
nūc regnat in celis · qd nob ꝛc̄

Ego vado ꝛ queretꭍ me et
in pcto vro moriem Joh
8 · qꝛ ī quadragesima ſicept' pdicatꝛ
vt petores ꝯutant ad pniaz Ideo

le hodie ewan in q dr ewa q
dns nr sepe pdicaret iudeis ut qu
tarent ad fide ipi 7 fra pdicatio
ne multi crediderunt 7 alij aliq re
manserunt i infidelitate sua quib
dns cominaty e sic si no credideri
tis q ego su saluator mudi i p
catto vro moriemi Sic ho e q p
pdicatoz aliq gutut 7 aliq in
pctis remanet quib dici pt nisi
ad penitas guse fueritis vos i pca
tis vris moriemi q ita adhebt
vob pq morte q nuq separabut
a vob 7 p illis sp pena portabi
tis Vidimus g ewan d b joh
q dns nr i templo salomonis
magne multitudini judeoz 7 cu
ia multa de locuty fuisset 7 nulls
videtur gutu ad ipm ia ordina
uat pincepes eoru apphende eu 7
trade eu morti Ipe cominas pdica
toz dixt eis Ego vado s sponte ad
morte crucis 7 d cruce ad pre
7 vos querite me inter fice 7 fusti
q ho no e in vra si i mea ptate
Joh ptatem heo ponedi aiaz me
a te 7 i pcto vro moriemi pcto
s infidelitate q ex uab q vob p
dicaui ex nuacut q cora vob feci
ex vita sca qua inter vob hm no
estis ad me guse si sic plei iudica
estis duiores effecti 7 ex passion
mea scandalizabimi q tuc fruit
no credite me ee dm q potui mo
ri 7 sic duiores efficiemi 7 ideo
dico q i pcto infidelitate vestre
moriemi 7 ho scitote q q ego va
do s i celu vos no potestis venire
q nulls pctoz ul ifidelis pt il
luc ascende Judi vo vba dni q
obscura erat no intellexerut vn
dicebat aduicem Nuq interficiet
semetipm q d quo ego vado vos
no potestis venire No q va iudeoz
stulta fuit q s solu d morte ...

ligebat bn poterat eu seq ad morte
si xpc intendebat d gla celesti ad
qua ibat p morte crucis Ad hanc
nemo pt puenire ni p fide xpi Joh
Ego su ostiu p me i p fide me
a si quis introierit saluabitur 7 io
xpus istis judeis tanq carnalibus
7 trena sapietibg 2ndt Vos de
dorsum estis ego d supnis su et
statim exposuit ho ubu 7 dixit eis
Vos estis d ho mudo 7 ego d isto
mudo no su Ho e dice Vos estis
d quisacion mudi q solu cogitatis
7 diligitis ea q i mudo sut 7 io
celestia no cognoscitis neqz ea di
ligitis ego aut de supnis su quia
no tm huana si diuina natura
heo 7 ideo loqr i pdicatioibg vob
7 i comiatorijs smoibg solu de
celestibg 7 aiaz salute 7 vos va
mea no capitis Propterea dixi
vob q i pcto vro moriemi Et ite
ru dico vob q si no credideritis
q ego su i e s q e saluator mu
di ctem vos i pcto infidelitate
moriemi O q miser e ho q i
pcto sp viuit si miserabilior est
q i pcto sp viue dispoit super
oia aut miserrimus e q i pcto vi
ta finit hic pcta sua sp secum
habebit inter pctores 7 demones sp
erut penas pcti debitas sp suste
nebt Judi vo admiati d verb dni
dixerut ei Tu quis es q dicis q
credamus i te tu ho es sicut nos
7 tu secure dicis ni credamus i te
moriemi i pcto nostro Eq auctori
tate 7 ptatis es tu dic nob qs
es Et dns rndit Ego su pri
q 7 loquor vob i e si diceret E
go su e qm que nulls e 7 a q
sut oia q omq q sut ego su au
toz 7 prim No potuit melius
dice Ego su dns sive di filius
Et pq subdidt Ego multa habeo

vob' dic' ꝛ iudicare ſꝫ q' miſit me
verax ē ꝛ ea q̄ audiui ab eo hec
loq̄r i mūdo Voluit dn̄s ſic dicere
Ego deberē multa loq' docendo ſi
credēte ꝛ etiā iudicare illos q' nō
crediderūt ſu' credunt ſꝫ ego nō ve-
ni ad iudicandū mō ſꝫ ad ſaluād
ſꝫ ille q' miſit me mō hꝫ iudicare
Ego aut̄ p̄ꝫ i ſcd'o aduētu iudica
bo om̄s ꝛ ille verax ē i iudicijs
ꝛ i q̄minacōibꝫ ꝛ i p̄miſſiōibꝫ et
ego loq̄r in mūdo ea q̄ audiui
ab eo ſꝫ ab eo nō potui audire niſi
v'itatē ꝛ io ōia q̄ loquor vera ſūt
ꝓptea debetꝭ credē mi' Ex hoc colli
q' ille q̄ lo' ꝛ dilig' v'itatē ꝛ odit
mēdaciū filiꝰ ē dei ꝛ dr̄ etiā i
q' iudei nō intellexerūt q' dn̄s di-
xit v'bis ſuis dicēt prēz ſuū eſſe
deū ꝛ io putab' eū ēē hoīez pu-
rū nō cāuerūt d' cuſion ſua
ſꝫ [illegible] ꝛ dn̄s videns eos ſolū
ꝛ v'ba ſua nō attende' addidit ad
v'bū ex q' poterat manifeſte cognoſc'
q' ipē dicebat prēz ſuū ēē deū
ſic dc̄s Cū exaltauitꝭ filiū hoīs
i me q' ſū filiꝰ hoīs leuauitꝭ
i cruce ut ibi moriar tūc p̄ꝫ cō-
ſurꝫ mea cognoſcetꝭ ſꝫ nō oēs
ſꝫ aliq' ex vob ꝑ p̄dicacōēz apl'oꝝ
q2 ego dei filiꝰ ſū ꝛ q' michil
facio a meipō ſolo ſꝫ ſic pr̄ me
q' docuit me ſic loq̄r ꝛ facio ex
ea filiꝰ dei dat glīaz prī cū erat
eq'lis ut doceat nos mīores de
oībus dare glīaz deo ut dr̄ gloſa
¶ Et dr̄ xp̄us mirabile v'bū Cū
exaltaueritis me i cū paſſio mea
ꝑ manꝰ vras fuit cōplēta tūc
aliq' ex vob' cōūtent' ad fidē meā
ꝛ cognoſcēt me ꝛ hoc dixit
ut habet' i gloſa ut nullꝰ deſpēt
d' quocūqꝫ ſcelē ſi illi q' occiderūt
xp̄m cōūſi ſūt ad fidē ꝛ recōcilia
ti deo ꝑ p̄niaz Itē dr̄ Cū ex-

altaueritis me a t'ra Vbi ſc̄d' q' xp̄s
mortuꝰ ē eo loco tp̄e ꝛ gn̄e mortꝭ
quo ipē voluit Sꝫ mō q'rit' q̄re qō
xp̄us noluit in t'ra ſꝫ int' celū ꝛ
t'ra mori dd'i q' ꝓpt' t'a Primo
q2 paſſio xp̄i fuit vtil' duobꝫ ꝓplis
ſ agēt ꝛ hoībꝫ Angel' ꝑ r'paracōz
ruine eoꝝ hoībꝫ ꝑ libacōz ꝛ reco
ciliacōz io i medio iſtoꝝ ꝓplōrū
pati voluit Alucūt Iñ medio duo
rū aīaliū ſ rónabiliū i agelor
ꝛ hoīm cognoſceris eē ſ ſaluator
eoꝝ Sc̄do ꝑ paſſiōis ꝛ pn̄e quā
ꝑ nob' ptulit humilitatē debeat ſu-
ꝑ oēs exaltari creaturas ꝓpt' ꝓp
q'd ꝛ deꝰ exaltauit illud Itē voluit
in t'ra mori ſꝫ v'ſus celū vitā ſu
a finire et ex hoc voluit intelligi ut
q' ſe in p̄na humiliauit ꝛ i ea vi
ta finiret in celo exaltabit' math
3o Corpꝰ eiꝰ nō debebat in t'ra ſe-
peli ꝓpt' dignitatē eiꝰ ut a oīm
bus corrupi ut in t'ra r'ſolui ꝓpt'
eiꝰ ſcītatē [illegible] pedibꝫ hoīm cōcul
cari ꝓpt' tam grandē ab eo recep-
tā utilitatē ꝓpt' hoc voluit mori
eleuatꝰ a t'ra ſepeliri i petra ꝛ cū
aromatibꝫ inuolui i ſindone mū-
diſſima tanq̄ ſup oēs creaturās ſpe-
cioſiſſima Itē in eo q' dr̄ cognoſ-
cetis q' a meipō facio michil et
ſicut docuit me pr̄ hoc loq̄r Volu't
intelligi q' ipē cū prē vnꝰ ē deꝰ
q2 licet tres ſint ꝑſone i diuinita-
te vna tn̄ ē opacō totiꝰ t'initatꝭ ſic
vnꝰ deꝰ Itē addidit adhuc xp̄us
ad v'bū dc̄m Qui me miſit me-
cū eſt ꝛ nō reliq't me ſolū q2
ego q̄ ei placita ſūt ei facio ſp Nō 8
In quibꝫ xp̄us ꝑ ſe ꝛ ꝑ nob' tria
mōdt' Primū ē q' ipē i eo q'
hō ſp̄ hꝫ ſecū dei p̄ſēciā ſ ad eū
cōſolandū ad eū i tribulacōibus
adiuuād in miacūt ad cooperād

in oracionibus ad exaudiendum. In labo
ribus ad confortandum. In tribulacionibus
ad letificandum. Secundum est quod ipse semper deo
exhibuit promptam obedienciam scilicet in peracta
da humani generis salute. In frequentacione
sancte predicacionis in exhibendo in se exa
plum. In sustinendo diversarum passio
num et sic semper deum patrem habuit quia deo semper
obedivit. Tercio modo si nos sumus o
bedientes deo in preceptorum observacione
In proximorum dileccione in festivitatum
celebracione. Iniuriarum dimissione. In
humili penitencie supportacione deus est
nobiscum scilicet consolator adiutor defen
sor gratiarum largitor et ad patriam ce
lestem adiutor. Decimus finis erracionis
Et est vis erracionis hoc loquitur et multi cre
diderunt in eum. Ecce fructus predicacionis
multi qui venerunt ad predicacionem peccatores
facti sunt iusti. Cavenda enim est vita ubi di
citur quod magister predicatur qui facit fruc
tum licet hoc predicator ignoret sicut
dicit Ysidorus. Et ideo valde utile est om
nibus predicacionem audientibus. Iuste est ad
meritum est et divine gracie incrementum
peccatoribus autem est in vita documentum
in sue salvacionis auxilium. In rele
quenda iniquitate consilium. In agenda
penitencia vehiculum. Beati ergo qui audiunt
verbum dei et custodiunt illud. Quod nobis pre
stare dignetur.

Loquutus est Ihesus ad turbas et
ad discipulos eius dicens. Super cathe
dram moysi sederunt scribe et phari
zei etc. Reverendi vult sancta mater ecclesia quadra
gesimam in devocionem et sanctitatem eo
ad acquirendam et conservandam sanctitatem
sit instituta debemus duo facere scilicet pre
mo audire verbum dei et auditum corde
conservare et conservatum opere implere et ideo
frequentius predicatur in ecclesia quam in alio tempore
et vivere in humilitate penitencie Ita quod
humilitas sit in corde in ore et in exteri
ori conversacione. Et ad ista duo hortatur
nos presens ewangelium. Circa primum agitur

in principio usque ad medium et de secundo a medio
usque ad finem. Videamus igitur historiam
ewangelii. Dicit beatus matheus quod dominus
noster dixit discipulis suis et populo magno co
ram ipso stante expectante verbum audire ex
ore eius. Super cathedram moysi sedent
scribe et pharizei intelligitur doctrina legis
moysi. Unde hoc est dicere. Vos habetis scribas
id est doctores legis et pharizeos id est qui erant
periti in lege et simulare pretendebant
exterius multam religionem et isti associati
scribis id est doctoribus qui publice docebant et
exponebant legem et faciebant multas
ordinaciones ex se super debitam ordina
cionem legis et quando omni die sabbati que erat
dies festus apud eos legem moysi et
suas ordinaciones legebant et expone
bant populo in templo. Predicacio est
in bonis signum divine dileccionis predi
cacio est motivum et cum sancte conversacionis
Et dixit dominus Omnia quecumque dixerint vobis
id est pertinencia ad doctrinam legis servate

Nota. scilicet in corde. Verbum dei retentum et ser
vatum quatuor bona operatur.
Primum est quia igne divini amoris
in corde nutrit et accendit. Jeremie
Verbum dei ignis est lux. Nonne cor
nostrum ardens erat in nobis. Secundum
est quod peccatum vitare facit. Psalmus. In corde
meo abscondi eloquia tua ut non peccem tibi.
Tercium est quod cordis dulcedinem et de
vocionem inducit ad deum. Canticum. Anima
mea liquefacta est id est in devocionem resoluta
ut dilectus est locutus scilicet in corde per ver
bum impositum. Psalmus. Tribulacio et angustia
invenerunt me mandata tua meditacio
mea est. Quartum meorum finis inductorum tri
orum a sancto dicuntur et consolatus sum et cum
dominus dixit servate statim addidit et facite
id est operibus implete. Parum enim prodest
audire et in corde retinere nisi com
pleatur in opere. Ro. Non enim auditores
legis iusti sunt apud deum sed factores legis
Deinde. Secundum vero opera eorum nolite fa

ce dicunt enim et non faciunt isti scribe
sunt doctores erant auari et inde pharisei
zei uero erant simulatores et inanis
glorie cupidi quia quicquid boni operis fa
ciebant solum ex hoc laudem hominum que
No bant et ideo dicit dominus seruate secundum doctrinam et
non imitamini uitam. Vita utique predi
catoris debet concordare cum verbo sue pre
dicacionis et tamen si predicator non est bo
ne vite tamen doctrina non est contempne
nda. Debet ergo auditor seruare doctrinam
et dimittere vitam. Et assignat dominus tres
causas propter quas doctores non erant
bone vite. Prima est quia imponebant
bant hominibus onera grauia et inportabilia
non solum legis sed et suarum ordinacio
num in sacrificijs in oblacionibus in
festiuitatibus in ieiunijs et in multis
alijs que dicebant omnia seruanda ipsi
autem parum vel nichil faciebant. hec
alijs fuerunt crudeles et sibiipsis
compacientes. Secunda est quia omnia que erant
de genere bonorum faciebant non ad dei
gloriam sed ad laudem humanam. Ipsi enim
sicut homines terreni non querebant ex operi
bus suis gloriam celi eternam sed solum tran
sitoriam. Tercia est quia ipsi ex doctrina
na et sciencia inflati ~~...~~ uero ama
bant in conuiuijs loca honorabiliora
in synagogis kathedram magistralem
in foro et ubi erat frequencia hominum
salutaciones cum reuerencia et vocari magistri
ab hominibus hec tria continentur in ewangelio per
ordinem. Ex primo ipsi erant iniqui
ex secundo inanis glorie cupidi ex tercio su
perbi erant et ambiciosi. et ideo vita eo
rum est coram deo detestabilis et quia doctri
na eorum erat ex libris sacre scrip
ture et de salute anime ideo doctrina e
rat seruanda, vita vero fugienda propterea
subdit dominus Vos autem discipuli et a
mici mei non eritis eis similes, primo di
co vobis nolite vocari magistri id est nolite
te esse superbi ambiciosi sed humiles vel
nolite in istam voluntatem habentes

ex desiderio honoris vocari magistri et scitis
quare. Vnus est enim magister vester qui est ma
gister angelorum et hominum. Quamuis sit
iste magister statim dicit et ad confirmacionem
istius statim addidit dominus omnes autem
vos fratres estis scilicet per fidem, per morum co
formacionem. per hereditatem celestem percipi
pacionem, propterea nolite aliquem hominem uo
care vobis patrem super terram. Vnus est enim
pater vester qui in celis est. ipse in quo creacio
ne dileccione gubernacionem. donorum col
lacionem et hereditatem celestem conseruacione
estis ergo filij dei iure fratres. Vnum pa
trem habetis deum patrem sapientem dul
cem amabilem desiderabilem. eodem mo
do vobis ne vocemini magistri. secundum
glosam ne optetis vocari ab hominibus
magistri quia magister vester vnus est christus. Iste
magister docuit discipulos suos existentes
in mundo .x. racionis quinque, quibus
seruatis digni sunt vita eterna
Prima est obediencia exhibenda deo in
suis preceptis. scilicet ecclesie in suis institu
cionibus. suo confessori in penis impositis
suis maioribus in rebus licitis sicut
filius patri monachus abbati uxor viro quilibet
clericus suo episcopo. Secunda est de pe
nitencia agenda diligenda continua
da et usque ad mortem seruanda. Tercia
est paciencia habenda in tribulacionibus siue
nobis inmissis a deo illatis siue ab homi
nibus irrogatis siue a nobis assumptis. In
in paciencia vestra possidebitis animas ves
tras. Quarta est de misericordia facienda
proximo que est duplex. Prima est temporalis
et hec consistit in exhibicione temporalis subsidij
et corporalis subsidij vel auxilij. Secunda est spiritua
lis et hec consistit in cordis compassione in
iniuriarum dimissione spiritualis consilij exhi
bicione verbi diuini predicacione. hec omnia co
prehenduntur in hoc verbo beati misericordes quoniam
ipsi misericordiam consequentur. Quinta est de di
leccione fraterna quia hijs tribus fortis scilicet quod
vnusquisque diligat proximum suum sicut
seipsum sicut christus dilexit genus humanum

No

Nota

No

sicut membra diligit sui corporis membra
Docet eciam nos hoc exemplo in celo per an
gelos per internas inspiraciones consolacio
nes et internas dulcedines graciarum et vir
tutum infusiones et exteriores et corpora
les afflictiones Ieremie Per omne flagellum
erudieris Ierusalem et quia talis doctrina non
potest haberi nisi a deo ideo dicitur in psalmo Beatus homo
quem tu erudieris domine et cum dominus insti
tuerit discipulos de fugienda vana gloria
ambicione et superbia modo instruit eos de
humilitate habenda et diligenda dicens Qui
maior est vestrum erit minister vester hoc est
qui inter vos maior est dignitate officii
sciencia doctrina sanctitate et utilitate graciarum
habundancia vel alio quocumque modo prefertur
vel dignus sit preferri aliis ipse erit
minister vester hoc est in corde suo ita ut
fiat humilis quod ipse reputet se bonitate
sanctitate et merito inferiorem aliis et in exteri
ori conversacione sic se humiliet in verbis in
officiis et in omnibus operibus suis quod videatur
magis servus quam dominus et magis gaude
at servire aliis quam sibi serviri ab aliis
et quanto fuerit maior tanto sit humilior
dicit bernardus quod quanto persona fuerit ma
ior et nobilior tanto est in eo humilitas
preclarior quod patet in xpo et in beata virgine
et in angelis Et subdit dominus causam quare
re sit sic fortiter humiliandus dicens quia omnis
qui se humiliat scilicet in corde peccatorem se con
cognoscens de peccatis suis dolens nul
lius valoris esse coram deo se intelligens
comparando in eo bonitatem esse divine gracie attri
buens omnem iniuriam sibi illatam dulciter
remittens inanem gloriam mundi et de
licias corporis proprii omnino despiciens in
ore peccata sua humiliter et integre confi
tens nulli maledictum pro maledicto
reddens dicens se humilia loquens nulli
detrahens nullum despiciens nulli se pre
ferens omnibus honorem secundum meritum eo
rum suis exhibens in opere scilicet in exterio
ri conversacione humilia officia libenter a
plectens in operibus primo incessanter se ex
ercens et in incessu et aspectu se cordis
humilitatem pretendens talis exaltabitur
et magnus coram deo reputabitur et in
gloria celi tanto sublimius collocabitur
Qui autem se exaltaverit id est ita super
bus fuit quod in corde suo de peccatis
non doleat primo peccata cumulare
desiderat proximos despiciat improperiis
et iniuriis alios afficiat iniurias sibi
illatas nunquam dimittat honores seculi
et divicias diligat deum in prosperis
suis contempnat peccata confiteri et penitenciam
facere et de morte sua cogitare no
luerit talis humiliabitur id est vilis et despec
tus reputabitur apud deum et in inferno
sub pedibus aliorum conculcabitur corona su
perbie Rogemus dominum ut det no
bis sic in ista vita coram ipso humilia
ri quod mereamur ab ipso in celestibus
gloria et honore coronari ipso prestante
qui cum patre et spiritu sancto etc.

Ascendens ihesus iherosolimam
assumpsit duodecim discipulos secre
to et ait illis Math 20 Quia tempus
quadragesime est tempus quo homines debent
animas et corpora ieiuniis et abstinenciis
pro peccatis affligere et crucem sue peni
tencie assumere ut consequantur domini misericordiam Ideo
isto die in ewangelio hodierno loquens de
cruce et passione sua hortatur nos exemplo
et verbo ad calicem sue passionis biben
dum et ipsum in assumpcione sancte penitencie
imitandum Dicit ergo sanctus matheus quod
dominus noster vadens ad locum in quo de
bebat iudicari ad mortem pro salute
hominum predixit dominus sue passionis per
plures dies et hoc fecit propter tria
Nota Primo ut ostenderet quanto fervo
re et desiderio curreret ad salutem
humani generis quam debebat pro nobis
optinere per amarissimam mortem Et ru
bescat ergo miser homo qui salutem suam
negligit quam xpus tanto et dolore

⁊ ſpeo acciſſunt Sedō ne ſi ad mor
te q̄rere ⁊ no inueniret putare
p timore mortis fugēt ⁊ ſe abſcō
dēt ⁊ io tepeſtiue venit ad locū
vbi poſſz faciliter inueni ⁊ ex h̄ ↄſi
miat x̄ianos ex̄ry ut p̄ defenſiōe
⁊ honoe xp̄i morti ſe offerat ⁊ nō
fugiat Tercio vt oſtēdēt q̄ non
queſitꝫ nō inuitꝫ nō coactꝫ ſꝫ vo
lūtarie ſe morti p̄ nob̄ tradidit Et
aſſūpſit ad ſe duodecī diſc̄los ſu
os ⁊ ſecretarios ſuos ⁊ dixit eis Ec
ce aſcendimꝰ iheroſolimā dixit aſce
dimꝰ q̄z ih̄rlm erat i mōte ſita
Jn q̄ datur intelligi q̄ cū laboe p̄mo
oportꝫ nos aſcendē i celeſte ih̄rlm
Et p̄ꝰ ſubdit Et ibi filiꝰ hoīs tx̄
mgi vr q̄ eſte diſc̄li q̄ ē filiꝰ vginꝰ
hoīs 1 vīginis tradet̄ p̄ncipibꝰ ſacerdotū
⁊ ſc̄ibis ⁊ nō dixit a q̄o debēt t̄di
q̄z h̄ negociū adhuc occultū erat
apud eū ſꝫ ſi voluiſſꝫ potuit dicē
tradē a juda diſc̄lo p̄ vili precio
ſꝫ ipe ne diſc̄li inuicē teſtaretur
⁊ ne judas q̄ vendidit petrꝰ ī co
miſerat ſꝰ eū ↄfūdēt ⁊ vt nos
docēt q̄ petrꝰ occultū mag̅i a nō
b̄ publice ſilē voluit a q̄o t̄deret
Et adiunxit q̄ p̄ncipes ſacerdotū ↄ
dēpnarēt eū ad morte ſꝫ quomō
ↄdēpnabūt ſtatī ſbdit dꝰ ⁊ t̄dēt
i dabūt eū ſ p̄ncipes ⁊ aliꝫ judi
ī manꝰ gētiliū i pilate ⁊ miſtꝫ
eiꝰ ad irrogandū ei has q̄tuor pe
nas ↄmiſſiad Primo ad illudē

Nō

dū ↄfūt eū illuſꝰ ī domo herodꝰ
veſte alba q̄ſi fatuꝰ ⁊ ī domo py
lati indutꝰ veſte regali ⁊ ſpinis
cōnatꝰ ac deluſoriā ſalutacion ſa
lutatꝰ Aue rex judeorꝫ
Sedō ad flagellandū ↄfūt ei fla
gellatꝰ h̄ mō q̄z fuit veſtibꝰ de
nudatꝰ ⁊ mediꝰ ad colūpna liga
tꝰ ⁊ poſtmodū corrigiis nodoſꝫ
p̄ totū corpꝰ attritꝰ ⁊ vulneratꝰ
Tercio ad ↄſpuendū h̄ mō q̄z in

domo p̄ncipis ſacerdotū antq̄ pilato
p̄ſentare ↄfūt eꝰ faciās velata i oc
li ⁊ aliq̄ dabat ei alapas aliꝫ cede
bāt eū colaphis aliꝫ ↄſpuebāt ī faci
ē eꝰ in tm̄ q̄ fetor ſputorꝫ q̄ erat
p̄ totā faciē eꝰ ſup̄ modū ↄturbabat
nares eꝰ Quarto ad crucifigendū
Poſtq̄ em̄ fuit dāpnatꝰ ad morte
crucis deīn baiulās ſ crucē ductꝰ
ē ad locū ubi erat crucifigendꝰ ⁊
ibi h̄ō ſexta ī ligno crucis clauis ↄ
fixꝰ ī manibꝰ ⁊ pedibꝰ p̄ nimio
vulnerū doloē ⁊ tanq̄ ſanguinis effu
ſion h̄ō nona expirauit Sedō xp̄us q̄ //
volebat occidi p̄ p̄ctis hoīm tollēdꝰ
voluit has penas ſuſtinē q̄z hō p̄cc̄
to hiꝰ penis ſpūal̄r affligit Homo
em̄ p̄ctīs mortalit̄ p̄mo a dyab̄lo il
luditur ſic auis ab aucupe q̄ aſpicit
eſcā ⁊ nō ↄſiderat laq̄ū Job Nuq̄
illudes ei ſicut aui Et ſic piſcis a

Nō

piſcatoē q̄ videt cibū ⁊ nō videt
hamū ⁊ dū cibū capit ab hamo ca
pit Abacuk faciet hoīs q̄ſi piſces
maris Sic p̄ctor ſola delectacione q̄ ē
ī actu p̄ccandi ↄ attendit ⁊ laq̄ū
p̄cti q̄o ligat ⁊ ad īfernū ducit nō
attendit Jſto laqueo ē ligatꝰ ad pe
nā inferni a q̄ nō pt abſolui n̄ p̄ xp̄m
Ozee p̄dicō tua ex te iſrl̄ tm̄ ex
me auxiliū tuū Sedō flagellꝰ atte
ritur q̄z nudat̄ donis ↄtutis ⁊ vul
nerat̄ ī naturalibꝰ ⁊ debilitat̄ ī ſpūalibꝰ
ſenſibꝰ ⁊ tot plagas mortales īca
pit quot p̄ctā mortalia ↄmittit luc
ſpoliauerūt eū ⁊ plagis īpoſitis a
bierūt p̄s Multi flagellꝰ p̄ctorꝰ ſic Ab
hiꝰ plagis curari nō pt n̄ p̄ ſama
ritanū i xp̄m q̄ īfundit vinū ↄpūc
cionis ⁊ oleū ſue miſeracōnis ⁊
alligat ⁊ curat vulnera p̄ ↄtute ↄfeſ
ſionis Tercio ī facie ↄſpuī i tanq̄
res viliſſima ⁊ putrida ⁊ abhominabi
lis a dō ⁊ a demonibꝰ deſpicitur
Ozee Abhominabiles facti ſūt ſ ea p̄ōta
Jtē ſapiencie abhominabilis dō ſunt

bū pt dic' petor q̄d' ſeptio ē ī iob
ſtanē eū ꝯſpuē nō vereᵗ ſ' de9 an
gelus demō miſtū hō q̄ ſeruꝰ ē ꝑca
tor ꝓpt' ſuā miſeriā crāturā ꝯu
tō dic. Dicit ī lege moyſi q̄ ſi
quis renuer' accipe vxorē fratꝰ
ſui ꝑmortui vt ſuſcitet ſemē
fratris ſui debēt mulier ꝯſpuē
ī faciē eꝰ ut ſic ꝯfuſꝰ ⁊ deſpītꝰ
ā oī ꝓgeniē ſuā hēret Miſtice
frater noſt' ē xp̄us vxor eꝰ ē pe
nitencia q̄ abiēt eā a ſe ſſp in
ꝯfuſionē eius || Quarto cruciatur
.i. ī cruce amaritudis ⁊ rēmorſu co
ſcīe ſſp affligr ⁊ h' ē vmis q̄ nū
q̄ morit' ꝙdin hō ē ī pctō ſiue
ī mūdo ſiu' ī infrno ꝯſcīa eꝰ ſſp
rodet ⁊ mordet eū q̄ ipē cōtep
ſit deū· celū ꝑdid' ꝑuiam negl
lex' penas infīn nō timuit ſꝫ
eas ſupbe ⁊ miſerime meruit
Talibꝰ cruciat' miſer petor dpoc
Cruciatꝰ eoꝝ ī petoꝝ ut crucia
tꝰ ſcorpionū q̄ ſolū cauda mor
det ſic petm nō a pn̄° ſꝫ pꝰ factū
cruciat aīām ⁊ rēmorſu ꝯſcīe m
tit Omnis ꝰ° petor q̄' vult ab hiſ
liberari oīo ex° xp̄i curtat ad cru
cē ſcē pnīe ī q̄ omē petm dimit
titur ⁊ petor diuīe gr̄e reſtitui'
⁊ filꝰ di efficit' Hec' q̄ cū dnꝰ ſu
ā paſſionē ⁊ morte ſic p ordinē
ſuis diſc' nunciaſſꝫ ſtatī ſubiūx' ⁊ tūa
die ꝛ̄ſurget Et h° fecit ꝓp quatuor
Primo ut diſc' q̄ audita paſſioē
⁊ morta dni ſui poterat ſup' mo
dū ꝯtriſtari reſpiraret ⁊ ꝯſolaret'
d' audita ī breui reſurr° ſubſeq
da Scdo ut in die paſſiōꝰ nō ti
meret ſi videret eū mortuū eū
ia ēt̄ ſcitati d' verb' dni ſcīret eū
cito ꝛ̄ſurrecturū Tercio ut eiꝰ
ex° deſolatos ⁊ ī triſt° poſitos h
bent' ꝯſolem'. Theſſ Conſolamī

pusillanimes Quarto ut nos ēt
ficeret d' reſurrectione noſt' q̄a
ſi caput ꝛ̄ſurrex' ⁊ mēbra ꝛ̄ſur
get Ro. Xp̄m ſuſcitauit eū a
mortuis ⁊ nos ſuſcitab' p grām
Et q̄ dnꝰ reſurrexionē ſuā ſic ꝯf
ſerunt duo ex diſc' ſ. iacobꝰ ⁊ io
hānes frat' eꝰ putātes eū ſtatī
pꝰ ꝛ̄ſurt° ſuā regnare in mūdo ro
gauerunt matrē ut peteret a xp̄o
aliquā grām honore ꝑtīꝫ Cogi
tauerunt eū q̄ dnꝰ roē ꝯſāgui
nitatē q̄ ſoror mrīs eꝰ erat ſta
tī debēt eā exaudire Itm q̄ alij
diſc' nō ſuſcipent p malo ſi ma
ter eoꝝ feminē ⁊ mīno adre
p filijs modicū gr̄e peteret a xp̄o
Iſti diſc' ſic ⁊ ceti' erat adhuc
nouicij ī diſcipulatu ⁊ credebat
ſꝫ male q̄ xp̄us eſſꝫ regnaturꝰ ī
h° mūdo cū tn̄ regnū eꝰ nō ē
d' h° mūdo Itm erat ambicoſi
q̄ volebant ſꝫ merito regnare
⁊ in honore alijs ꝑferri ſic hoīes
q̄' adhuc erat ſp̄i ferui ⁊ nō ꝰ
cognoſcebat glām celi Mater
vō q̄ filios tenerime diligebat
ſtatī venit eū [illegible] filijs ante
dnm ī ꝑſon' [illegible] alioꝝ diſ
cipuloꝝ petiuit a dnō ut ꝑua
grām ſibi concedēt Voluit dnꝰ
ut .i. corā oībus peteret ut om̄s
ſcirent q̄ ipē iſtā petitioꝫ nō cō
cedet ut iſtos diſcipulos corā oī
bus d' temeritate redargueret Et
dixit dnꝰ ad illā quid vis ⁊ d'
gloſa q̄ dnꝰ h° nō dix' d' igno
rā' ſꝫ ut .i. palā deſider' ꝑfꝫ
⁊ ut ipē occaſionē dicendi hēret
At .i. dix' ei dic ordina ex cau
ſa q̄ nō oporteat d' h° te appli
us pete Si quis a te hāc grām
peteret poſſes te excuſare ⁊ dicē q̄

aliis concessa est et ut ego possim me
de tanta gracia a te michi concessa apud
matrem suam sororem meam commendare
insuper et te laudare. Ergo domine dic
et ordina ut hii duo consanguinei
tui et filii mei Johannes et Jacobus
sedeant scilicet et ubique iuxta te sive
in conviviis sive ubicumque fueris unus
a dextris tuis et alius a sinistris
tuis. et ex hoc cognoscantur esse maio
res et honorabiliores quam sunt sibi in
regno tuo. O bona mulier et simplex
putasne christum regem regum et crea
torem omnium ut hominem consanguineum
a mundo quem pavimus in celo sedes su
a et regnum ipsius omnibus durabit. Vel
filios tuos solus habere terrenum pater et
mundi meritum quia tu non optas esse
celeste regnum primum sed solum regnum
in terram consortium. Aut esse omnino
donum gratuitum quod est ex meritis et
gracia debitum. Audi ergo quid dominus
respondeat. Ipse enim non respondet tibi
quia verba que proposuisti non sunt tua sed
filiorum tuorum quorum negocium procu
ras sed respondet illis dicens. Nescitis quid
petatis sic carnales amore terreo pleni
in carnalibus honorum statuum cupidi
insipientes credentes sic mundo regnaturi
et ideo non estis exaudiendi. Unde
nota quod quatuor sunt peticiones quas
deus non exaudit non propter indignita
tem petencium sed propter indignitatem
peticionum. Prima est qua petitur
rerum temporalium affluencia que est sepe
hominibus causa superbie gule luxurie
avaricie etc. Qui volunt divites
fieri incidunt in temptacionem et in laque
um dyaboli. Et divicie congregate in
malum domini sui. Et ideo temporalia tamquam
vilia et ut potencia malorum incre
menta petenda non sunt. Secunda est
qua petitur inimicorum vindicta que
ut se opponit caritati et fraterne di
lectioni quia enim sic petit ostendit quod iniu

riam sibi illatam fratri non dimittit proxi
mum non diligit ymmo odit et ideo ista
peticio est contra ordinacionem domini
dicentis. Dimittite et dimittemini et si non
dimiseritis nec pater vester celestis dimittet
vobis. Johannes. Qui odit fratrem suum ho
micida est. Tercia est qua petitur
dignitatis sive statuum sive carnalium emi
nencia. Hanc peticionem ex corde vana
et ex fastu procedere nulli dubium est
et est omnino contra ordinacionem domini dicentis.
Qui vult esse maior inter vos erit
vester servus. Nescit quod talia petit quod quan
to est in superiori loco tanto in periculo
maiore versatur. Propterea dicit dominus.
Nolite vocari ab hominibus rabi etc.
Quarta est qua petitur ab hominibus
prolixior vita non causa deo serviendi sed
sola ex appetitu vivendi quia cum
vita nostra plena est periculis. Ille
autem sue periculum diligit quod plus vi
vere cupit. Ecclesiasticus. Qui amat pericu
lum peribit in illo. Dicit Ambrosius
quia vita prius non potest duci sine pecca
to id est quod apostolus vivunt magis credit
omnibus petibus. Propterea viri sancti
appetunt vitam suam finiri dicentes cum Job
Numquid non paucitas dierum meorum
finietur brevi. Psalmista. Heu michi quia inco
latus meus prolongatus est. Omnibus
aliquo istorum modorum petentibus dicit
dominus. Nescitis quid petatis et beatus
Jacobus obviat eis dicens. Petitis et
non accipitis eo quod male petatis.
Debemus autem petere in oracione a deo pec
catorum indulgenciam dei innatam di
vinam graciam per quam homo peccatis re
sistit et in bono perficit dei amorem
et proximi dei timorem paratam in adver
sis perseveranciam in operibus bonis con
tinuam mortis memoriam cordis inn
dicia dei regnum et gloriam. Sequitur
quod cum dominus dixisset istis apostolis Nes
citis quid petatis statim interrogavit

eos dicens Potestis bibere calicem quem
ego bibiturus sum .i. estis pati susti
nere mortem et passionem pro defensione
fidei mee et pro honore et amore meo
sicut ego patior sum sustinere pro vobis ut
dicit glo. Nota quod licet sciret quod ipsi possent
in passione eum imitari tamen interroga
vit eos ut illis respondentibus audiamus quod
nemo potest cum xpo regnare nisi passionem
eius in cruce prime fuit imitatus.

Nota

¶ Et circa hoc verbum Potestis bibere calicem
notandum quod quadruplex est calix. Primus
est calix sue sanctissime passionis. Joh.
Calicem quem dedit mihi pater non bibam
illum etc. Licet hic calix quantum ad
carnem xpo fuit amarissima tamen
nobis in hijs qui salvi fiunt fuit suavis
sima et proficua quia ipsa est causa salutis
omnium. Chor. Christus pro omnibus mortu
us est hoc est verum quantum ad sufficientiam
precii vero ad effectum pro hijs omnibus qui so
lummodo salvabuntur. Secundus est ca
lix sacralis sive altaris quem apostolus
vocat calicem benedictionis. Chor. Calix
cui benedicimus .i. quem exaltamus nonne par
ticipatio sanguinis illius est. Participatio
enim huius calicis auget in nobis gratiam
dei dilectionem proximi devotionem animi cor
roborationem fidei valet etiam ad dis
sionem venialium. De isto dicitur in ps.
Calix meus inebrians quia oblivionem
vanarum delectationum inducit. Iste calix
est omnibus de necessitate sumendus

Nota

Joh. Nisi manducaveritis etc. Sumitur
autem dupliciter sacramentaliter spiritualiter per fidem. Unde
dicit Aug. Crede et manducasti et
sacramentaliter per sacram communionem. Prima sump
tio est de necessitate salutis secunda
non nisi fuit contempta. ¶ Tertius est
calix imitationis de quo dicitur hic Potes
tis bibere calicem quem ego bibiturus
sum .i. potestis me imitari in passione
vel saltem in portanda cruce penitencie
mortis. Chor. Qui vult venire post me ab

neget semetipsum et tollat crucem suam
et sequatur me. Iste calix dicitur in psalmo
Calix salutaris quia ipse salutem nos
tram operatur et sine eo salus non est.
¶ Quartus est calix sancte recordationis do
minice mortis et passionis. Chor. Quo
tienscumque manducabitis panem hunc et
calicem bibetis mortem domini annuncia
bitis donec veniat quem quotidie bibitis
spiritualiter quia recordari quotidie debetis a
memorare passionem domini in cordibus ves

Nota

tris. Vult enim xpc filios suos con
tinuam passionis sue habere memoriam
quia passio sua vicit omnia opera eius ma
gna et est ostensiva ardentis amoris
quem ipse habuit ad homines et quia ignis
igne accenditur vult quod igniculus
amoris nostri ex recordatione sua
inflametur et augeatur. Jer. Recorda
re paupertatis et transgressionis mee
.i. passionis que transgreditur passiones
omnium martirum aliorum in tribus scilicet in
penarum acerbitate. Ysa. O vos
omnes qui transitis per viam attendite
et videte etc. In nobilitate et dig
nitate nam quanto nobilior et ma
ior est qui patitur tanto eius passio est
nobilior et dignior sed xpc omnes ex
cedit in nobilitate ergo etiam sue passio
nes excedit alias dignitate ergo etc.
In utilitate. Illa passio sanctorum fuit
eis solum ad meritum sed passio xpi
non fuit sibi solum ad meritum sed in pre
mium. Phil. Propter quod et deus exal
tavit illum. Et nobis in exemplum. Petri
xpus passus est pro nobis etc. Et toti
generi humano in remedium. Rom.
Reconciliati sumus deo per mortem u
nigeniti filii eius. Hec recordatio semper de
bet esse in corde nostro. Cant. Fasci
culus mirre dilectus meus mihi. Sed
quod isti duo discipuli duo interrogati
utrum possent bibere calicem suum statim

sz deliberacōe viderunt duo possu
mus q̄ī diceret Pati sumus et bene
bibemus Sperabant enim p⁹ hanc vi
sionē statim hr̄e a duo possessioꝫ
d' sessionē petita et dr̄ glō qꝫ ipi
adhuc imperfecti erant leuius videbatur
eis qd' expti timuissent sz salua
pace eorū melius dixissent dn̄e
potimus si tu nob' dederis qꝛ ha
bē fidē d' misericordie di domi
di ē Itm pati p xpo domi dei
ē phī Ubi dei donatū ē p x°
vt nō solū in eū credatis sz et pro
eo patimini Dr̄ qꝫ dns videns dis
dixit Calicē quidē meū bibetis
q. d. bn̄ datū vob' ē a dō vt ha
beatis fidē mee passionis et sitis
imitatores eiusd' sz sessionē qua
quā petitis non ē meū dare vob'
sic ambiciosis et supb' sz humilibus
quibus regnū celoꝝ paratū ē a pa
tre meo Estote ḡ humiles et vob'
paratū ē ut dr̄ glō qd' regnū celo
rū nō est dare sz accipere q̄a
nō ē psonaꝝ acceptor apud deū
sz oīs q̄ dignus ē accipit nō eni
psone sz vite datur Sz alij dece
discipli audientes h' oīa et qꝫ illi duo
fres volebant alijs pferri indig
nati sunt et murmurabant et mo
lesta ferebant si ab eoꝝ debet eos
in aliq° pferri et io dns vocat
eos ad se iram eorū et omnibus lite
ciatē et rep' docet eos d' humilitate
vbo et exō d' Vos bn̄ scitis qꝫ ī
fideles et hoīes seculares hnt pri
ncipes et rectores q̄ regunt eos et isti
sic dnī ptatem quā hnt exercent
sup eos q̄ volunt a subditis hono
rari et venerari sic prelati et maio
res eoꝝ vobis signis et factis et oīa
precipiunt eis in imperio et io extra
detes ꝯtinue puniunt et tamqꝫ po
tentes timeantur ab eis sz ego volo

et ordino qꝫ hoc nūqꝫ fiat inter vos h'
ē autē regula vr̄a quā seruabitis
qꝛ ille q̄ maior ē in vob' sit offi°
sit plaō sit alio quocūqꝫ officio e
rit seruus et minister omniū alioꝝ et
in qꝛ et ī ꝯmuni nō ex seculi ꝯdicio
ne sz humilitate et caritate vt sicut
alios precellit plaōe sic eos pce
dat humilitate et qꝛ ille erit ī vob' di
ui maior q̄ fuit humilior Et qd'
modo docui vos vbō volo vos docē
exō meo Ego enim q̄ sū dns celi
et tre et inferioꝝ veni ī mundū nō
volui ut ministraret michi sicut dns nō
a vob' nō ab aliq° sz ego veni mini
strare ī forma humana gn̄i in duo sz
in qꝛ veni dare aīam ī vita me
ā et subire mortē amarissimā p re
dempcione et saluacōe iustoꝝ ī oīm
saluadoꝝ Igitur si sumus boni disc
xpi imitemur doctrinā magri et si
sumus boni serui imitemur exemplum dni
vt habeamus inter nos caritatē et co
ram dō et hoibus humilitatē p quā
veniemus ad eternā beatitudinē quā pa
trē dignetur nob' etc.

Homo quidam
erat diues et induebatur p
pura et bysso luc xvi Istud euang'
quod infra ī ꝑa Sunda p⁹ festū t'
nitatis sz leg' ī quadragesima qꝛ ibi
agit d' auaricia et crudelitate diuitis q'
eciā in modico paupi ꝯpati noluit
ꝯtraria mināz dī ꝯseq' nō potuit inj
to dī iudicio ad infernū descendit
Et d' humilitate et paciā paupis
ꝯtra quas dō vita sua placuit et
p⁹ mortē ad regnū btoꝝ transiuit
vt isto tpe discamus illoꝝ ꝯsiderare
paupum misereri et in humilitate sed
pma viuere et in oī tribulacōe pa
ciam hr̄e que ē fortissima custodia
aīe luc xxi In paciā vr̄a possidebitis
aīas vr̄as dic ḡ° histo'iam p ut ibi

expoita e

HOmo erat pr̃familias q̃ pla
tauit vineã ẽt m̃ 21º Istud
ewan̄ͫ scdm̃ litalem ꝛ misticũ s̃u
spũalem sensũ ꝛ nĩs longũ ꝛ dif
ficile ad exponend̃ quã ꝯ ad mo
ralē leuiꝰ ꝛ breuiꝰ expoĩ ꝛ h̃
expo magꝭ quãt tpi ꝛ ꝯdicõi sc̃e
quadrag̃ᵉ qꝛ i eo ꝯmedat̃ pmo
Nō. nobilitas ꝛ utilitas sc̃e pn̄ie sb
figurã vinee Scdõ bonitas ꝛ pietas
dñi nostri erga nos sub figura dm̃
vinee Tercio seuitas diuine iu
ticie ꝯ desspatores ꝛ ꝯteptores
sc̃e pn̄ie sub figurã iusticie quã ex
cuit dñs vinee in malos cultores
vinee ¶ Et s̃ꝯ hᵒ pũs ewan̄ͫ iui
tat nos ad sanctitatē sc̃e pn̄ie di
lectionem bonitatꝭ diuine tiorem di
uine iusticie ¶ Videam̃ historiam
ꝯt sc̃m ewan̄ͫ qꝛ dñs pdicans
i tplo iudeorꝫ dixit hac sili
Ho quidã erat pr̃familias q̃ pla
tauit vineã h̃ hᵒ ꝑ sig̃ficatõꝫ ꝯt
deꝰ q̃ ē pr̃ nr̃ cui ꝯtinue dici
mꝰ pr̃ nr̃ q̃ es i celis ꝛ deus
ē pr̃familias q̃ s̃ʒ illi sut solũ ꝯ
familia eiꝰ q̃ in pn̄ia viuunt ꝯat
Ram xp̃s suã carnē suã crucifix
erunt cũ viciis ꝛ concupiis ꝛ ꝯtͥ
familie deꝰ pr̃ h̃ʒ maiorē sollicitu
diue ꝛ curã puidendꝰ eis bona
tpalia ꝛ eternas ꝯsolatões q̃ ꝯt
Nō. extraneis Pet̃ oem sollicitudinē
pcientes in eũ quĩ ipi cura ē de
vob Iste bonꝰ pr̃ explicat bonita
te erga filios s̃ corripiẽ eos
nõ solũ monitꝭ s̃ʒ eciã flagellis
Hebr Que diligit deꝰ castigat
corripit aũt oem filiũ quẽ recipit
Scdõ ꝯsolando istos nõ solũ tpa
libus s̃ʒ spũalibꝫ donis ꝛ graciis
Thob̃ Benedicas deũ ꝛ pr̃ẽ n̄ ihũ

xp̃i q̃ ꝯsolat̃ nos i oi tribulacione
Tercio ꝯpmando eos hereditate pclara
ut sic sint diuites Ro spũs scũs rẽ
dit testioũ spũi nr̃o ꝙ sumꝰ filii di
si filii ꝛ heredes ps hereditas mea p
Nō. clara ē m̃ Iste plantauit vineã i misticũ
pnĩaꝫ q̃ vinee ꝯpat̃ ꝓpt̃ q̃uꝫ Pᵒ
qꝛ vinea i hyeme apparet aspa ꝛ
deformis sic pn̄ia apparet aspa ꝓpt̃
ꝓpe voltatꝭ abnegatõꝫ quã oꝫ pei
tentē suo voltati subiie diuine ut di
cat nõ mea s̃ʒ tua voltas fiat Scd̃
dioꝝ carnaliũ mortificatõꝫ eo ꝙ
multet adusti alam color morti
ficate mẽbrorũ vĩa Ro· Si scdm̃ car
ne vixeritis moriemĩ Carnis afflic
toꝝ quꝫ oꝫ nõ solũ a ꝯsuetꝭ ꝛ il
licitꝭ abstinere s̃ʒ eciã multꝭ afflic
tonibꝫ sociare ut ꝑ peccatꝭ ptitꝭ pma
tur ꝛ crucifigat ꝛ ne ꝯmunet aĩa
spinas ꝛ tribulos i humilitate te
neat Scdõ qꝛ a vinea pcedit ꝯda
medicinalis lacrima sic lacrima pe
nitencium ē aĩe medicina ut̃ btĩ q̃
lugent ẽt Ad hᵒ sut exa multa ꝛ
scõꝝ aucᵗᵒʳᵉˢ ꝛ hᵒ pbat lacrime xp̃i
q̃ pro peccatꝭ nostris abluendꝭ plures
lacrimatꝰ ē Tercio qꝛ odor sp̃etꝭ
serpentes ꝛ venenosa a se depellit
sic odor pn̄ie demones ꝛ oim vicio
ꝝ temptatões ꝛ oẽs aĩe sordes ꝛ
tantꝰ ē aĩe penitentꝭ odor ꝙ dñs
Nō. agelis dt Ecce odor filii mei sic odor
agri pleni cui benedixit dñs Thor
Ecclesiaste bonꝰ odor suꝰ in oi loco·
Quarto qꝛ quãto magꝭ vinea ꝯ
pirit sole tãto magꝭ fructũ fert
meliorẽ ꝛ preciosiorē sic oĩs i pen
tencia viuẽs quãto magꝭ vitã
vi solis i xp̃i ꝯspiciunt ꝛ eꝰ suam
vitã ꝑ possibilitatē ꝯformat tã
to magꝭ digniorē ꝛ utiliorē
fructũ portat Eph· Imitatores
mei estote ꝛ ambulate i dilco
ne· Luc ffacite dignos fructꝰ pe
nitencie Quinto qꝛ vinea cul

tores sen magna exigit diligentiam quia
oportet quod bene putetur et ligetur fron
dibus et foliis denudetur ad radicem
fodiatur et ab avibus et furibus custodi
atur. Alioquin si cultor eius negligens
fuerit aut sterilis fructum erit aut fructus qui
nil valebit. Adapta ista pro sermone secun
dus. Hec quoque vinea id est plantata pertinet ad
deus plantavit et instituit a principio mun
di quando dixit ade post peccatum In sudo
re vultus tui id est in afflictione penitentie
vesceris pane tuo in confessione celes
ti de quo dicitur in math. Beatus qui manduca
bit panem in regno dei. Et dicitur hic quod ipse
sepe circumdedit vineam et posuit in ea
torcular et edificavit turrim in ea et
locavit eam agricolis. Hec omnia in quemadmodum
pene dominus sunt. Sepes est obviare mandato
et que deus hic diceret ne male se opera
ret. Vere huius vinee torcular est
medio crucis seu passionis xpi que dicitur tor
cular quia in ea xpus manibus iudeorum
sic fuit calcatus et pressus quod totus liquor
id est sanguis totus de eius corpore exivit.
Ista vinea id est xpm produxit vite glo
riosa quo dicitur Ego quasi vitis fructificavi.
Ista vina fuit alba id est munda quia sine
omni peccato xpus fuit conceptus et natus
In cruce autem fuit facta rubea propter
sagittis passionem unde angeli admi
rans dixerunt Quare rubrum est indu
mentum tuum sic calcantium in tor
culari. quia in cruce fuit pressa. Vina bri
dea quod nata est de vite gloriosa id est de
beata virgine et emanavit in liquorem pro
fus de quo mundus sanatus est. Postea
aut ista vina facta est in missa corpore sol
fruis et sic sanctus electus. Hic memo
labora in vinea domini mirabiliter
confortat et eorum amaritudine dulco
rat Hebr. Recogitate eum qui talem. Cont
rarius est spes firma qua habet penitens
de peccatorum remissionem de perceptione gratie
et fructu glorie. Hic modo non ornat et
confortat penitentem et sic quod dominus lo
cavit eam agricolis id est penitentiam agenda co

misit omnibus hominibus et pagre profrus est
id est ad modum locedentis sic habuit quia homines
in suo libero arbitrio dimisit ut si vel
let penitentiam ageret. Cum autem appropinquas
set tempus percipiendi fructus id est ingredi
si homines dignos penitentie fructus facerent
et hoc fuit post data lege moysi misit
servos id est aliquos prophetas scilicet ysaiam
zachariam ut hominibus predicarent de fruc
tu penitentie diligenter inspiceret. Iudei autem
qui propter accepta lege debebat super omnes
homines diligere penitentiam audientes istos pro
phetas predicantes et peccata sua condagu
entes ceperunt eos et quosdam excebr
uerunt ut ezechiele quosdam sanctave
runt ut ysaiam alios ceciderunt ut ihe
et alios lapidaverunt ut zachariam. Do
minus autem patienter sustinuit et post mo
dicum tempus dominus misit adhuc multo plu
res servos quia magna multitudi
ne prophetarum iudei occiderunt. Dominus autem non
sumens vindictam sed dans locum penitentie fi
lium suum scilicet natum de virgine ad gnomone
dum et corrigendum eos de pena sic et exo
misit in mundum. Principes autem iudeorum
cogitaverunt si occiderimus istum nos ha
bebimus hereditatem id est nos erimus domini in om
nibus propterea si concedere propter legem moysi
quam docemus et ideo istum filium suum pro
occiderunt. Et cum dominus dixisset inde
eis istam parabolam sicut exponere interrogat
eos dicens Cum venerit dominus vinee quid
faciet illis agricolis. Ipsi vero non intel
ligentes quod ipse de illis loquitur rude
runt eum malos male perdet et vine
am suam locabit aliis agricolis qui reddet
ei fructum temporibus suis. Hoc fuit dicere
illos homicidas sicut digni sunt inter
ficiet et vineam suam locabit aliis
agricolis non heredibus istorum non hominibus
sive gentibus et sibi exemeis qui fideles sunt
ad fructum reddendum. Ignorabant quidem
quid diceret prophetabant quod ipsi propter peccata
cata sua scilicet quia legem dei sibi traditam
non servabant penitentiam non faciebant fi
lium dei occidere laborabant de regno suo

erat credendi et regnum transferendum erat
ad gentiles sicut post factum est tempore Ves
pasiani post quadragesimum ab ascensione
domini annum quod ita hodie non habent regnum
nec civitatem nec terram propriam sed diffu
si sunt inter christianos et gentiles et a
lias naciones et facti sunt in obprobrium
omnium hominum et dominus post redempcionem dixit
illis legistis in scripturis quod lapis qui
reprobatus est ab edificantibus exortum di hic
factus est id est positus est in caput anguli
ut duos parietes in unum edificium con
iungeret et hic factum est a domino et non ab
hominibus id est mirabile in oculis nostris
Et hec est expositio verborum domini Ego sum
lapis missus a patre in mundum ad edifi
candum domum dei sed vos qui debetis edi
ficare eam reprobatis me in sanctitate et vi
ta mea reprobando eam dicentes quod sum
potator vini publicanorum amator
legis dei destructor et reus mortis
sicut malefactor minantes meis det
Hendo dicentes In belzebub eicit demo
nia. hic homo non est a deo qui sabbatum
non custodit mortem meam sine causa sine
offensione vestra sed solum invidie causa trac
tando in cordibus vestris et tamen missus
sum in mundum a patre ut aliquos de iu
deis quia paucos de iudeis converti et
multitudinem gencium congregarem in unam fi
dem ecclesie et ideo dico vobis quod auferetur a
vobis regnum vestrum scilicet eternum et dabitur
paganis qui convertentur et ex tunc faciet
iusticiam eis id est penitenciam per quam pervenient
ad illud eternum Regnum a gente in gente
transfertur propter iniusticiam et iniuria et
diversos dolos Et nota quod regnum dei
est a christo solis christianis promissum
et per fidem quam in baptismo susceperunt
est eis debitum et tamen tribus generibus
christianorum hominum auferetur. Primi sunt
heretici qui fidem ecclesie quam susceperunt
abnegantes ipsam suis fallaciis im
pugnant et destruere nituntur Secundi
sunt in peccatis continue viventes secundo
Si in peccatis continue vixerit ad mortem

illicite perdurans assidue peccando non
miserentur dei Et gregorius dicit quod ad mag
nam iusticiam iudicantis pertinet ut nun
quam careant supplicio qui in hac vita nun
quam carere voluerunt delicto Tercii sunt
qui in religione vel in seculo longo tempore
penitenciam fecerunt sed circa finem vite ad
peccata redierunt et in illis decesserunt
Ezechiel Si averterit se iustus a iusticia
sua et fecerit iniquitatem omnes iusticie
eius quas fecit non recordabuntur
et in peccato suo morietur O quam infelix
est vanus a quo propter vile et momenta
neam delectationem aufertur regnum celo
rum quod debitum erat bonum erat ei si
natus non fuisset homo ille et cum predicavi ad
hoc silleret et auscultaret si dominus
aliquid adhuc diceret subiunxit dominus
ita. Dico vobis quod quicumque ceciderit
super lapidem istum de quo vobis superius
dixi confringetur super quem vero ipse ce
ciderit conteret eum hic est dicere Ita est
inter me et hominem sicut est inter vas
terreum et lapidem Si vas terreum cadit
super lapidem confringitur id est scinditur in
duas partes vel in tres sed adhuc locum
est reparandi Si vero lapis magnus ca
dit super vas terreum ita comminuet
eum quod numquam spes est reparandi sic est
de me et homine quia si aliquis cadit su
per me per infidelitatem sicut paganus
sarracenus et ceteri qui fidem meam non
habent Aut per culpam mortalem sicut
christiani qui licet sint fideles tamen precep
tis meis sunt inobedientes adhuc po
terunt reparari primum per fidem secundum per
penitenciam et hoc verum est dum vivunt Si
vero lapis iste id est christus cadit super ho
minem peccatorem in morte ipsum
iuste iudicando aut in die iudicii
iustam sentenciam contra homines et demones pro
ferendo ita ipsum comminuet eum
quod numquam poterit reparari Et cum dominus ihesus

No(tandu)m

ista verba

ista v^a cōplessa cōtinouerunt principes
qa d^e eis loq^ret^r & cogitauerut ap
phendē eū s^z timuerut turbas q^o
mīa sic cōphiaz eū habebat Ecce ho
mines maledcti vij debuert corri
gi & meliores effici ipi facti sunt d^e
tiores Sic & ho^c multi dū a dō co^r
rigunt^r siue infirmitatib^9 siue t^rbula
coib^9 siue pdicacoib^9 siue ecca^ē than
tur dulcib^9 bñficijs gracijs & l^3 ps
pitatib^9 ipi d^eteriores fiunt & d^e istis
q^e nulla ē spes cōu^rsionis qz d^r i eccas
tico Qui odit correpcōz vestigi
ū ē petōre i dya^l q^i nunq^m corrige^t
Et vide mia^le turbe i minores
simpliciores & pauperiores d^e pplo
xpm libent^r audiebat & nō ē du
biū qn ho^c illi q^i sunt diciores & po
tenciores oīb^9 alijs sunt deteriores
Rogemus dñm q^d det nob^s sic spa
ci i vinea pnīe vt simus digni
recipe mercede et^ne glē q^i viuit :-

Homo qdā.
habebat duos filios & dix^t
adolescencior pri suo p^r. Omnis
pdicacō q fit in xl^a tendit ad ista
duo s^t peccatores recreat^r & sic a p^c
cato recedat & ut penite^s cōpletur
d^e diuinā mīā & p^rimū diligat &
in ead^e ad gaudio viuat Et h^c duo
fuit magnifice p^us ewā^ij cū histo
r^a sequēte exponit d^r q^o btus luc
q^d dno nostro sēt pdicante acces
serut ad eū multi petōres quos
dns benigne recep^t & ex h^o cepe
rut murmurare multi sapie^s mūdo
rū dicentes Quis ē h^c q^i petō
res honorat & recep^t s^z dns videns
neqciā eorū & ignorā^ci^3 qz nes
ciebat quā^m dō placeat salua^o
petōrū posuit eis tlē exm̄ d^e ho
quodā hnt duos filios & dixit ado
lescencior pri pr̄ da m^i porcōz

sbē q me cōtingit & diuisit illi sbaz
// suā Iste ho signat dnm dm q^i h3
duos filios bonos & malos vnū a
tiquū i sapientem In atiq^s ē sapīa
& aliū iuuenē i paru discretū qz
iuuēes s^e magis volūtate q^m rōz
p atiquū intelligūt^r boni p iuuenē
vō mali Modo d^r q iuuenis peti
uit a pre porcōz suā ad se ptinē
tē ut sic esset liber a regimine pa
tris Quod sic expō^r sbā pris di
nostri ē tps q viuimus & oē bo^m
nāle siue sit corporis siue sit aie hāc
sbam de^9 int^e filios diuid^t qz ipē
dat h^o oīb^9 distribuēs sīn singulis
p ut vult & filius iunior i malus
porcōz sbē d^r petē nō vō^o s^z sēto
qz ad delcā^r se rēgre suo sensu p
liberū arbitriū a di regimine recedē^t
// & solū nālib^9 bonis cōtentus nō cu
rat d^e donis grē quib^9 mediā^b9
ho a dō regit^r & tūc de^9 pr̄ hāc
illi sbam diuid^t qn honez suo ar
bitrio dimittit Dē^r q ille filius accep
ta porcōe a pre suo recessit et
iuit i regionē longinquā & ibi dis
sipauit oīa bō^a sua viuē^o luxuriose
& tūc fcā ē fames valida i regio
ne i^a & ipe cepit egē & ex h^o cō
stituit se seruitorē & famulū cu
iusdā ciuis regionis illi^9 q^i misit il
lū in villā suā ut ipe custodiret
porcos & ipe cupiebat replē ve
trē d^e siliq^s i de viliorib^9 cib^9
quos porci comedebat & nemo
illi dabat n^e pmittebā^r accipe &
sic moriebā^r fame Verba ista
sic exponūt^r qn ho vult cū ppa
volū^te cōtempta diuinā sbam i p^c
catū cad^t & sic q̄m̄ua mala incur
rit q h^i in ewā^o p ordinē ponū
tur Primū ē q ipe a dō pre
suo recēd^t in regione loginquā

N^o

turpis regio est status peccati ubi non ha-
bitat deus nec angeli sancti nec homo iustus
sed solum ubi habitant demones et peccatores.
Hec est societas infernalis. Et dicitur regio lon-
ginqua a deo non loco sed inmundicia quia
habet per culpam inter deum et peccatorem
et si addatur ad peccatum fiet maior dis-
tancia et quanto plura fuerint pecca-
ta tanto fit longior via et difficilior
regressus ad deum. Secundum est quod ipse
dissipat omnia bona sua scilicet naturalia que a pa-
tre tradita quia tota voluntate tota mente
diffusa et aliis naturalibus bonis male
usus et eciam meritoria que per peccatum mor-
tificata sunt. Tercium est quia sic muda-
to fit fames valida in loco in quo
habitat id est in statu peccati quia ibi est de-
fectus divine gracie consolacionis spiritus sancti et omnis
boni. Quartum est quod efficitur miser
peccator servus diaboli et eciam ipsis pecca-
tis serviunt quod dominatur quia a quo quis
superatus est eius servus est. Augustinus tot
dominorum peccator est servus quot viciorum.
Quintum est quod ipse constituitur custos
et nutritor porcorum. Porci sunt demones
qui delectantur et pascuntur spurciciis pec-
catorum. Ipsa peccata que sunt inmundiora
et fetidiora porcis. Homines peccatores in
quibus demones resident et quiescunt sicut
porci in luto. Unde demones exeuntes
de homine obsesso intraverunt porcos.
Omnes istos porcos pascit et nutrit
homo peccator in peccatis vivens utique im-
mundicia peccati servando et exiguo exem-
plo peccatis prebendo. O vile officium por-
cos pascere et cum porcis vivere. Miser
homo est qui delectatur cum porcis in luto
esse quam in floribus virtutum esse cum sanctis.
Sextum est quod tantam miseriam peccati
incidit quod eciam cupiat implere ven-
trem de cibo porcorum et faciat quam-

de malicia peccatorum et dicitur quod nemo illi da-
bat quia dicere: hoc est impossibile quod peccata
quantacumque fuerint unquam voluntatem
impleat vel saciat sed maiorem dolo-
rem generant. Et sic per ordinem enumerata
sunt sex mala gravia que homo incur-
rit cum per peccatum a deo patre suo rece-
dit. Unde sequitur quod secundo quod iste filius
necessitate compulsus porcum elegit esse
abiectus in domo patris quam sic cru-
deliter perire fame. Et reversus ad
cor suum cepit cogitare ad quam vilem
statum devenerat eo quod propriam voluntatem
secutus a regimine patris sui recesse-
rat. Et eo dixit in corde suo: Quan-
ti mercenarii in domo patris mei ha-
bundant panibus, ego autem hic fame pere-
o. Surgam et ibo ad patrem meum et dicam
ei: Pater peccavi in celum et coram te,
iam non sum dignus vocari filius tuus,
fac me sicut unum ex mercenariis tuis.
Modo homo in isto filio quod si
homo peccator eius exemplo peccatum suum cognos-
cat et reversus ad cor suum considerat
quam graviter deum offendit quia per pec-
catum perdidit in quo periculo vivit
et quod premiis pater celestis ipsum reverten-
tem benigne recipere paratus sit statim
commovebitur ad compunctionem et cordis con-
tricionem cogitabit de sui accusacione
confidet de patris pietate preparabit
se ad humiliacionem et sic primo obser-
vacionem et odio habebit iniquitatem et sic
securus et letus veniet ad patrem su-
um. Unde sequitur quod iste post hanc cogita-
cionem et consideracionem surrexit id est sursum se
erexit a miseria in qua iacebat et re-
pit venire ad patrem suum sicut ipse
deliberaverat. Et cum adhuc longe esset
pater videns eum misericordia motus super eum
eum occurrit ei et cecidit super collum
eius et osculatus est eum. Fili modo contigit

petori contrito. Dum enim vadit ad confessi
onem pater celestis occurrit ei misericordit(er)
pectora sua dilatando et eum sibi reconciliando
et cadit super collum suum gratiam sibi resti
tuendo. Osculatur eum amorem suum et ca
ritatem infundendo sibi. Ecce mirabilis di
vina pietas et inestimabilis patris bonitas
qui sic petori penitenti cum intrat
relaxat qui sic de prima petorum exal
tat qui sic penitentibus donis magni
ficat. Vere quod filius postquam recepit oscu
lum dixit ei pater quem diligis filium erat
a te fugientem. Ergo sic malus filius
primum mandatum tuum transgrediendo et
te deserendo. Peccavi in celum quod comp
si et perpendi et coram quo ubique vi
des et non solum exterius sed etiam interius
quia tu solus intueris cor et tam non erub
bui coram te in coram oculis tuis cogi
tare loqui illicita et operari oculis tuis in
digna et ideo non sum dignus exige
tibus culpis meis vocari filius tuus.
O confessio humilis integra et vera et o
laude dignissima et quam multum patri nostro
celesti placeat audi quid pater fecit
post confessionem filii statim vocatis ser
vis dixit Filium meum qui nudus et
discalciatus venit induite in illi da
te stolam primam id est vestem pretiosam et
anulum in manu eius quod erat signum
magne nobilitatis nullus enim nisi
nobilis in terra anulum portabat
et calciamenta in pedibus et parate qui
num et vocate amicos et notos
ut epulemur quia filius meus mortuus
fuerat et revixit perierat et inventus
est. Ex isto filii ad patrem revertente
considera quam facilis sit regressus hominis
de statu peti ad gratiam de culpa ad
primam quia non est dei nisi sola mutatio
voluntatis quam cito homo de peto penitet
et proponit confiteri et a peto abstinere et
de peccato satisfacere tam cito est a peto
liberatus et in prima constitutus. Propterea dixi
confitebor in corde contritus proposui
confiteri et statim et tu remisisti. Suavis
et dulcis consolatio quia currit ad confessorem

et adhuc sacerdote distante occurrit pater
celestis patre sibi offerens gratiam sibi con
ferens amorem suum sibi infundens dulci
devocionem cor eius perfidens. Prima super
modum est utilis quia per primam fit homo de
petore iustus de servo filius de mortuo
vivus de inimico amicus de spoliato et
paupere dives et locuples de obliga
to ad penas inferni dignus gloria celi
et cuius nomen erat deletum de libro vite
cum statim scribitur in libro superiorum civium
O beata prima quam gloriosa dicta sunt de te
et ideo beatus homo qui habitat tecum sed beatior
erit si in morte fueris secum beatissimus
autem erit si tibi sociatus venit ante
deum quia fidelissimum et approbatum est tes
timonium tuum ut ex eo propriatur regnum et
nunc hoc est de qua scriptum est in proverbiis
Cum ea fueris amplexatus hic etiam fili
us prodigus qui cum tanta fiducia et
spe reversus est ad patrem suum dat no
bis exemplum sperandi in domino. Unde
deum quod debemus sperare in duo propter multa
Primo quia pater noster est pius. Quomodo mi
seretur pater filiorum etc. Secundo quia rogat
ut petamus eum Iohannis Petite et accip(ietis)
Tercio quia largus est Iacobi Qui dat omnibus
Quarto quia dives est et affluens
Proverbiorum Longitudo dierum in dextera
eius et in sinistra eius divicie et gloria
Quinto quia assuetus est misereri. Psalmus
Reminiscere miseracionum tuarum domine
propterea debet sperare in eo omnis congregacio
populi. Modo nota quod omnia ista quattuor at
opera patris de filio suo revertente sunt
operis nostri celestis de petore penitente
Primo dat ei stolam primam id est ami
morem dei et caritatem et in die iudicii
dabitur ei stola secunda id est corporis immor
talitatis. Secundo dat anulum in manu
eius dextera id est gratiam bene operandi per
quam efficitur filius dei et hec filiacio no
bilitas est omni nobilitati. Tercio
dat calciamenta in pedibus id est extra sco
rum in affectibus. Quarto parat sibi

No(tan)d(um). No(tan)d(um).

quinim qz ꝯsolacōnes et dō spūs sacte
mittit in aiam et pr sit ꝯgratulā
cū fo et filius cū pre. Et assignā ro
istius gaudii qz filius iste mortuus
erat p culpā et reuixit p pniaz. pq
recedē a pre et scor ꝯsorcio et no
inuentus ē īstitutus sce ecce collegio
Vnde qz pre et filio gñatibus sup
uenit antiquus filius et audiēs mistr
menta leti et causā quiui no int
ut et pr rogauit eū Jlle aut indig
nās dixit. Ecce tot anis seruio
tibi et nuq mandatū tuū pterim
et nuq dedisti mi hedū vt cū aucē
meis epularer. Ubi tria vba dixit
ꝯ prem. Primo impperat b' suci
u ibi Ecce tot anis seruio tibi
Scdo iactat se qz custodit madatū
eius ibi Et nuq madatū tuū pte
riui Tercio dr prem suum ex igra
tū qz nuq fecit b' quiui ibi Et
nuq dedisti mi hedū. Dixit in aa
tria ꝯ fēm. primo despicit eū nec
dignatur noiare eū frem suum ibi pq
qz venit hic qui despicit eū digito os
tendēs filius tuus qui no frat meus
Scdo impperat b' petū ptitū p ex
intencia b' dissn ibi q deuorauit
sbam suā cū mētricibus ꝯ ē qd dr
eccī No despicias hoiem auertentē
se a pctō neqz impperes ei Tercio
ostendit qz ex inuidia fēm suum tato
honore iudicat indignum fore ibi
Occidisti ei vitulū qui dicat mi
digno no dedisti hedū et isti idig
no dedisti vitulū. ideo bn irascor
et indignor. Et patz qz ille senior
filius in hijs sex fuit rephensibilis
¶ No videa quid pr rndet et ētē
sicut filius ondi rphesi sic pr os
tendē ꝯmedat. primo qz ūa filij
supbe loquētis paciēt audit. 2o qz
ad uba illius tamqm irata et īordi
nate plata no rndt. Tercio qz bla
de iātū placās ad adorem suum al

licit et insup sic debē letari d' filio
pdito et inuento ex hoc ondit. Om
rabit prīs sapiā bonitas et pietas
erga filios sc̄ seru stās sic tam est
erga fugientes et talit reuertētes. Se
cundus tn̄ ē qz hic q dicit d' isto seniore
filio sub duobus modis intelligitur
primo sic qz si ais q sc̄ īnocentiā
suauit videt aliquē penitentē spe
cialibus graciis a dō honorā quas
ipse no hz no illū despiciat n̄
d' hoc q deū murmuret ne silis isti
rephensibilis fiat. No eīn prius do
nū accepit q hic ab ipso huit qz sc̄
īnocentiā viuē potuit. Scdo sic qz
si ais in corde suo admirare d' do
nis et muneribus penitencium ꝯ cogetur
quod b' pt a dō rndi sic ē pr ad
dr filio et sic murmurāz ditat et
d' bonis fratris sui gaudeat. Rogemus
dnm ut det nobis istū filiū i pnia
taliter imitari qz possimus digne
cū penitentibus cōnari Amen

Erat ihus eiciens demoniū
et id erat mutū luc 11o
Tempus tacendi et tempus loquendi
Dicit summa fatuitas ē hoi inf
mo tacē et abscondē infirmitatē
suā medico sic summa sapiā est
loqi cū medico et diligent ei inf
irmitatē suā exponē vt auxilio
medici possit liberā ab infirmita
te et recipe sanitatē. Hic fatuus ē
ois ho qui ī pctō mortali viuit qz
cū sit infirmus ad mortē no solum
ante sz ecia corporis tn tacet qua
si mutus infirmitatē suā absco
dit et sanitatē recipe neglig. Et
hāc fatuitatē ondit dns ī ewāo
hodierno sub figurā cuiusdā demo
niaci et muti quē sanauit ut illi
q hactenus tacuerunt et infirmita
tem pcī absconderunt no tpe q
dragēsime qd ē tpus spūalis medi
cīē ī pmis curerat ad medicū

Nota

Nota

Nota

aīe ⁊ p̄ ꝯfessionē ostēdat aīa sue
infirmitate ⁊ sanitate diuine gr̄e
recipiat Ut̄ g° ewa¹ q quidā vice
cū dn̄s p̄dicaret in magno ppl'o
putatus ē ei vnus hō q' hēbat deo
niū ⁊ dn̄s pietate motus eiecit
demōniū d' corpe hois ī ꝯspēu oī
ū hō ei officiū ē v' ꝯspu s' eiicē
⁊ expellē demones a ꝯspēu suo
Ipe eīn eiecit pncipē demoniorū
cū exercitu suo d' celo ne staret ī
ꝯspēu suo Vn̄ ꝯqrit ysa. Quo ce
cidisti lucifer q' mane oriebare ⁊
dn̄s uidet ī eze^le^ Cherub pceps
ti ⁊ d' celo cecid'. No eīn pt sus
tinē dn̄s q peccm̄ a' pctor stet ī
ꝯspēu suo ps No hitab' iux te
malignus neqȝ pmanebt iusti
an oculos tuos Et coti^e^ eic^t^ dēo
nes d' cord' ut corpe hois obsessi
sic ptz h' ⁊ in multis locis ewan'
⁊ q scti vi cotidie multi ⁊ pbi
sunt eiciūt demones nō spi s; do
mis opa^e^ m^t^ In nōie meo dēo
nia eiicet ī. ad inuocatoz nōis
mei ⁊ ī v'tute nōis mei demo
nia eiciet s; p ministeriū s; dn̄s
p effectū eicit eos Etiā d' mū
do q p v'tutē passiōis sue etiā
abstulit ptatem quā hēbat ī ho
mīb' tā in corpib' q̄ ī aīabus
quas secū ducebat ad inferos ⁊
captiuos detinebat Joh Nūc pn
ceps mūdi h' eiicietur foras ei
ciet etiā eos ī die iudicii cū oīb'
pctorib' ī infernū ut ibi sp sit ⁊
inde nunq̄ exeat n^c^ apparebut
aplis sup t'ra Beda q ibi ī deo
niū erat mutū qd' ē intelligend'
nō natura s; p effectū q faciebt
hūc q̄ possidebat mutū Et ī m^t^
qo. d' q erat cecus s; quīt' q̄re dya'
mitit' magis hoī aufrē hos se
sus q̄ alios d'ō' q isti duo sensus
s. visus ⁊ lingua sut pncipaliōes
sensus ⁊ discreciores aliis ⁊ q̄ diu
dya' tenet hos ligatos in hōie nū
q̄ pt eū pdē Vn̄ nō timet dya'
si pctor apit manū sua ad elam
⁊ si vadit ad eccam a' si aliqui audt
p̄dicatoz vel ī p̄dicacōe voluntate
diuinā du^o^ oculos cord' teneat sic
clausos ut nō ꝯsidēt quod p pccm̄
pdid' piculū in q° viuit q̄ cito
moriturus sit Quāta utilitas ⁊ io
cunditas pctori p pniam adueniat ⁊
hac ceatitate inducit pccm̄ qd' dya'
suggerit Pap' Excecat' eos malīa
eorū Sup oīa etiā conat' dya' te
nē linguā pctorē ligatā ne petat
ab aliq° sapiētē ꝯsiliū aīe sue ne
ꝯfitea' Pmitt' eīn dya' ī cor p
catoīs multa d'ceptoīa mō dicit
v' infinitā ēē di miaz. modo spe
rat eū fcit salutē ī fine vite mō
immittit vēcundiā mō timorē ag
grediendi pniā mō pmitt' lō
gā vitā O miserabit pctore q'
mitas q̄ diu sic ē cecus sic ē mu
tus sp ē dya' seruus ⁊ sic moriens
erit ī inferno socius Nichil eīn ē
qd' tm̄ dō placeat dya'° displice
at hoī utile existat sic v'a pcto
rū ꝯfessio h' aīam mūdat deo
associat grā ⁊ mīris ditat sup
oīa letificat in padisū portat
O bone ihu q' istū mutū fecisti
loq' ⁊ nos corā vicario tuo quē
reliq̄sti in t'ris pccā nostra v'āt'
ꝯfiteri facias ⁊ fructū ꝯfessiōis Nō.
ꝯseq' Debz aūt ꝯfessio fi' ex to
to corde sic d' ī ps° Confitebor
tibi dn̄e ī toto cord' meo S; cor
dis sut q'r ptes cogitacō mēō^a^
intelligen^a^ ⁊ voluntas d; g° pcca
tor ꝯfitē ex cogitacōe s' ut pme
ditatus ad ꝯfessionē vadat ysa^e^
Recogitabo tibi oms anos me
os in amaritudine aīe mee Ex
memō s' ut q' cogitat' dicē nō ob

luciferi in confessione Ex intelligentia vt
s intelligat quam graviter deum offendit
quam grande dampnum meruerit Sed vide
vias tuas in qualle scito quid feceris
Ex voluntate s cum proposito satisfaciendi et
peccatum dimittendi ps Ex voluntate mea
confitebor illi Item dz fieri cum spe venie
et gratie Sed et cum eiecisset demonium locutus
est mutus et ammiratae sunt turbe Vide
ordinem Primo erat demonium in peccatore
per contritionem postea laxatur lingua ad confessio
nem Illa enim est vera et vtilis confessio qua
precedit cordis contritio Nam i contritione peccatum
tantum dimittitur In confessione vero peccator ab
solvitur et sicut ecce dicitur quod recesserat res
tituitur et admiratae sunt turbe i multe
res et laici illiterati admirati sunt de ma
nifesta demonis expulsione de tam subi
ta et integra huius infirmi liberatione et de
mirabili huius mutatione quia quam diu demo
nium habuit semper tacuit nec bonum nec mala
locutus est quam cito demon recessit ab
eo statim os aperuit et huius ammiratio fu
it multis cum salutis Pharisei vero et litterati
qui erant in predicatione visu miraculo
ex invidia facti sunt detractores et repe
runt malum calumpniam Quidam dix
erunt aliud fac miraculum visibile de celo
quasi diceret si tu habes potestatem fa
ciendi de celo miraculum fac ignem
de celo descendere sic fecit helyas et
ipsis duos non credunt quia cogitabat
si non potest facere insultabimus quod cum si
vero fecerit adhuc calumpniabimus contra
eius miraculum Alii vero maiores pro
mis dixerunt in populo publice In beel
zebub principe demoniorum eiecit demo
nia quasi diceret ad imitatorem eius eicit
demonia et quia istud verbum erat blas
phemia in deum xpus tacere non po
tuit ymo non debuit et humiliter et
patienter coram omnibus ondit rationabiliter
falsum eos dicere et assignat quatuor ro
nes inexpugnabiles quibus ondit ma
nifeste eos falsum dicere

Prima ratio sumitur per regnum demonis
diuabilitate quod non fuisset possibile si esset
inter demones discordia

Secunda per excellenciam demonis scilicet
sanctitate quia alii qui expellebant demones
non erant maioris sanctitatis quam xpus et
ideo quod attribuunt aliis quod faciunt in
spiritu sancto deberent ideo attribuere xpo

Tercio per pugnam vel vincere fortitudinem
quia sic fortior vincit minus forte
sic xpus dyabolum vel vim non indiguit
auxilio alterius demonis

Quarto per dissimilium operum comparationem
quia xpi opa sunt deo contraria operibus
dyaboli ergo non habet familiaritatem cum
inimico sed discordia vnde auxilio vt operi
bus suis non vtitur Sed videamus has ro
nes singulariter Prima ratio talis est
Omne regnum in quo est divisio et sunt
partes divise pugnantes adinvicem deso
labitur i omnino destruetur vbi gratia vbi
sunt partes vna vult superare aliam et
pugnat adinvicem et tandem vna ex
pellitur et domus et edificia destru
untur et alius post expulsam superat aliam
et expellit eam et domus illorum destru
itur ab alio qui superasse videtur et hic inter
se divisionem habent et pugnando destru
unt se ad invicem et si divisio longo
tempore duravit puta centum vel ducen
tis annis regnum quod ad finibus ad ni
chilum redigetur et domus i congnatio
seu familia in qua fuit divisio cadet
seu destruetur Sic a simili si zatha
nas princeps demoniorum eiecit zatha
nam ergo divisio est in regno suo et
regnum suum incepit a constitutione
mundi ita quod iam transiunt spacium
sex milium annorum si inter eos esset
divisio modo infinities esset evacuatum
quo ad demones et regnum eius esset
destructum ergo non est divisio inter
eos ergo demon non potest demo
nem expellere Ipsi enim quantumcumque
fortes sint ad inferendum mala homi
nibus tamen ad modum luporum inter
se sunt concordes Secunda est talis sic e
go secundum assertionem vestram eicio demo

Nota

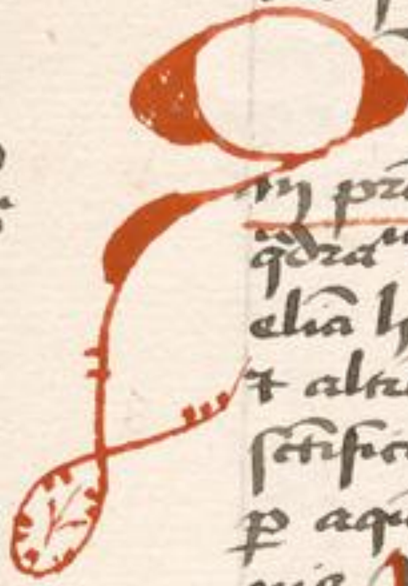
ma in virtute beelzebub filii vestri
qui sunt exorciste et cotidie per exorcis
mos i. adiurationes divinas ex
pellunt demones de homine et apostoli mei
qui sunt filii vestri quia nati sunt de iude
is et qui cotidie faciunt miracula ex
pellunt demones in cuius virtute eos ei
ciunt dei scilicet vel diaboli. Sed constat quod
vos illam expulsionem attribuitis deo
quare ergo mea attribuitis dyabolo manifes
tum est quod vos ex invidia et odio
quoniam cum vos non videatis in illis
maiorem sanctitatem vel maiora opera
virtutis quam in me. Ideoque ipsi iudices
vestri erunt. Hoc est dicit in die iudicii
in conspectu omnium angelorum et hominum ipsi
iudicabunt vos male et inique dix
isse attribuendo opus illorum deo et meum
dyabolo cum videritis in me maiorem sancti
tatem et me maiora miracula fa
cientem quam illos. Sequitur. Porro si in
digito dei eicio demonia profecto pervenit
in vos regnum dei quia dominus probaverat
duabus manifestis rationibus istos suos
adversarios male dixisse et illi tamen
victi et confusi tacerent ideo dominus istud
verbum subiunxit et quasi vituperans eos
dixit. Porro si in digito dei eicio
demonia hoc est quia probavi et verum est
quod non in virtute dyaboli sicut vos
dicitis sed in virtute dei eicio demo
nia et modo et alias profecto i. certum
et verum est quod modo regnum dei i. sen
tencia venit in vos propter maliciam
vestram. Item adhuc aliter exponitur
regnum dei i. filius dei qui modo in
iuste iudicatur perveniet ad vos in
die iudicii iuste iudicaturus. Post
istam interpretationem verborum dominus assig
nat adhuc tres rationes ad convincen
dum eos de falsitate dictorum. Cum for
tis armatus est quasi dicat dominus ad
huc ego confirmo quod superius dixi sub
methafora pugnatorum vbi gratia
qui alius fortis et bene armatus custo
dit domum suam in pace sunt omnia
que possidet sed si fortior supervenerit et
pugnaverit cum eo vincet eum et arma
eius aufert et de domo eius eicit eum
et spolia eius sicut sibi placuit distribu
et. Sic est de me et de zathana ipse
enim est fortis super fortitudinem omnibus ho
minibus et armatus peccatis et suggestioni
bus malis et possidebat istum hominem
peccatorem quem fecerat mutum et de mani
bus eius liberari non poterat per aliquem
nisi per me quia sum fortior eo et prop
terea vici eum et eieci eum de mundo
i. de corde et corpore istius hominis et ar
ma i. peccata in quibus confidebat des
truxi inmittendo et spolia eius i. istum
et alios peccatores quos rapuerat
distribuo in ministros ecclesie sancte quia ex
eis facio alios predicatores alios pre
latos et episcopos et alios prophetas. Et ergo
quia fortior isto sum non est credendum
quod ego vincam virtute illius quia ego
fortior sum omnibus diis. Vnde non debemus
timere si dyabolus forte dicatur quia prin
ceps nostri Christus fortior est. Vnde de
hoste timere non debet qui habet principem
fortiorem. Ipse enim dyabolus ita debi
lis factus est per Christi passionem quod non
potest vincere nisi volentem. Quarta
ratio est per comparationem operum quia omnia opera
mea sunt contraria operibus suis quia ego
facio opera iusticie et dyabolus opera cul
pe. Ego laboro animas salvare et ille
laborat perdere. Ego colligo animas per
varia vicia et errores diversas et
dispersas et induco eas in unitatem
fidei et dilectionis. Ille vero congrega
tas dispergit et ego amo concordiam.
Et ideo dicit qui non est mecum per conforta
tionem operum meorum congregat mecum hic
dispergit sicut dyabolus non est mecum
sed contra me est et ideo constat quod non est
mihi familiaris sed contrarius et inimicus. Vnde
non auctoritate vel voluntate ipsius
aliquid facio. Ergo ex concepti manifestum
est vos falso et inique dixisse et cum
illi tamen confusi et quieti tacuissent
Postea dominus eos et populum docere voluit

quod dya9 fuit qui p vera pniaz d' co
d' pctoris expellit. Et dixit eu inmu
dus spus i. dyab9 q d' imud9 qz sp
sem h3 inmudicia pcti 7 iuidia 7 g^o
oem aiaz qua possid3 fac inmudam
exierit ab hoie no spote volu^te s3 di
ua vtute i. vi^a cord' gtricoe abulat
p loca iaqsa i. p corda iustoz arida
7 desrta ab oi huore carlis voluptate
tpalis cupiditate sclaris vanitate q
rens i. sib requiem i. gsensu iois i su
is pnus suggestionib9 7 no inueniens
d'. Reuertar i. domum meam i. q ol
fuit mea. Vn exiui s3 verius dicet
d' q expulsus sum. Dyab9 em n' iuste
parcit qz ab ipoz tptacoibus no d'
sistit. in ullis quos p pniaz pdid't
qz illos forcius affeqtur iratus q d'
sua possession expuls9 e. 7 cu ve
nit i. ad tptand' redier^t inuenit
ea scopis mudata i. scopa gtricoe
7 gfessiois s3 vacantem s^m math
i. ociosa tunc pnitentes vacat i. oci
sus d' q in bono no pficit pri
mo indigeunt no sbueniunt. oroez
7 etiam negligit. ieiu^a 7 opa
mie cotepnit. die morte sue se
pius no recolit. iudicium extremu
no metuit. sibi i futuru puide'
nescit. tptacoib9 no resistit. Ni
chil em pnitenti pculosius q tlis
ociositas. tunc dyab9 videns tlem pe
nitente esse tam infirmu ad resistend'
7 q pato ad recipiend'. Vadit 7 as
sumit septe alios spus neqores se
p septe spus intell' vniuersitas
vicioz. qz sic d' q duob9 eiec' de
maria septe demoria i. vicia vni
ūsa. qui vo dyab9 sentit tlez oci
osu fortius 7 instancius tptat eu
d' surgit 7 vniu's viciis donec
vincat 7 multiplicat pcta i. ipsa
Et dicit pcta q p9 pniam aie illa
bunt spus neqores dyab^o p effectu
qz faciunt hoiem deteriore q pus
dyab9 facere potuit. Et sic q igres
sisi aiam habitat ibi i. dyab9 7 pcta

7 tunc fiunt nouissima hois illi9 peiora
prioribus i. grauiori 7 deteriori statu
ponit' q pus 7 h^c est ppt' quinq3 ¶
Nota Primo ppt' ingratitudinem qz di no
tatoz grauiter 7 iniuriaz s' collata gtepsit
Secudo ppt' pctm factu int' se 7 deu
facitdonem. pnitens e' cora do p
mittit i. cora sac'dote d' satisfa
ciendo 7 deu amplius no offendendo
n' sic spoliando dyab^o 7 io d' i. pis a
uterunt se 7 no seruauerunt pactu
Tercio ppt' recidiuacoz q grauior
e q prior infirmitas ut ptz
Quarto ppt' gfitendi maiore co
fusionem. oportz em eu si vult d'
pcto exire gfiti prora pcta q fecit
7 quo gfessioz 7 pniam gtepsit
7 pcta q addidit. 7 sic h^c cogitatos
gfudit' 7 difficilius ad gfessioem
7 pniaz redit' ut s^e videtur.
Quinto ppt' diuine bonitatis obliuio
nem. Na p^o peccando gtepsit iusti
cia di. p9 pniam peccando gtepsit
pietatem 7 bonitatem di. 7 sic obli
tus di obliuiscit' sui. 7 q obliuio
sus nescit quid agat. 7 difficilius
inueit vn resurgat. 7 sic veru e
eu d' q nouissimus error erit peior
priore. Sequit' textum e aut cu h^c
dixisset Extollens voce qda mulier
h^c mulier no fuit d' nobilib9 et
diuitib9 qz i^e ius sit sollicite a
hoies sclares 7 minus deuote st
ad v^a 7 opa di s3 d' turba i. d'
pauper gdicion fuit nobit ta'
q^o scdm deu Miru vi' q ista mlr
in gsuetudine mliez q no co
sueuerunt loq' i. ppl'o gtepta vere
cudia postpo^to tiore homi dno
adhuc loquete sic audax fuit cora
tanta mltitu^ne sola clamare cora ini
micis xpi eu laudare cora bonis 7
malis xpi matre bnficare Ad qd'
d'ci s^m Crisos'y q h^c mlr ex d'
uocoe locuta e. Deuoco aut est
dulcedo cordis procedes ex vehem^a

amoris amor vero nescit verecundia ti
more contempnit audacia inducit vt
ex habundancia cordis os loquitur / Beatus et dixit
Beatus venter qui te portavit / hec verba
hec sunt a muliere prolata sunt tamen a
spiritu sancto inspirata / In quibus quedam
filii et matris filii qui benefecerit matrem
Nota. et matrem que portavit mundi salvato
rem et precium datur Quo Beatus venter qui
te portavit propter multa / Primo quia
est thalamus filii dei in quo contracta est
parentela inter deum et hominem et filius
dei induit hominis similitudinem postea tanquam
sponsus procedens de thalamo suo / Se
cundo est templum etiam in quo deus posuit
angelorum custodiam graciarum et donorum
suorum affluenciam et filii dei nutrivit in
infancia post tercia gloriosa domina fuit de te
cundus dei / Vas aureum quod deus
fabricavit et filius inhabitavit et spiritus
sanctus implevit et obumbravit / Ecce quam
vas auri solidum ornatum omni lapide
precioso templum dei vivum post Ut iste
prius deus in viscera tua in me templum
In hoc templo deus quesitus deus ado
ratur sicut fecit elizabeth et iohannes
pastores et magi / Item deus requiritur
Qui invenerunt puerum cum maria
matre eius et sic benefecerunt qui por
tant xpistum in corde per fidem orando
predicando laudando devote dili
gendo in cruce primo ipsum imitando
Chor. glorificate et portate deum
in corpore vestro / Item fuit beatus ve
nter qui portavit filium dei regem celi
salvatorem mundi et portavit eum sine
lesione virginitatis sine corporis la
bore et gravedine et peperit sine dolore
/ Beatus et ubera que suxisti. hoc verbum addidit
mulier propter duo scilicet ut ostenderet
eum esse verum hominem qui in infancia
sua indiguit lacte et est nutritus
a matre et lactatus ubere / Ut doceret
matrem solam christum lactasse et nutri
sse quia nulla alia fuit digna lactare et
nutrire sic in qua meruit ipsum gene
rare / Et quia hec mulier christum sic lauda

vit et matrem eius ideo ipse statim reddit
ei vicem et dixit quinymmo id est verum est
quod dixisti tu non tamen sola beata sed etiam
illi qui libenter veniunt et suscipiunt au
diunt verbum dei et custodiunt id est in corde
semper memorando / In ore semper repetendo
In opere faciendo que deus sibi iubet
et dittendo que deus sibi prohibet quod no
bis prestare dignetur :·

 Quanta audivimus.

facta in capharnaum fac et hic
in patria tua hec gra. Quia tempus
quadragesime est tempus ieiunii / Ieiunium et
elia habet quandam convenienciam ad invicem
et alterum ab altero fulcitur / Et quia est tempus
satisfactionis et mundacionis animarum que fit
per aquam contricionis et lavacrum confessio
nis / Ideo leguntur hoc tempore plures ewangelii in
quo agitur de hiis duobus scilicet de elia
qua fecit paupercula vidua propter quam
magis fuit commendata est. Et de mun
dacione leprosi per quam significatur peccator facta
in aqua iordanis per quam primo est illuminatus
Dicit quo beatus lucas qui scripsit hoc
ewangelium quod dominus in quadam vice venit
de capharnaum ubi fecerat multa mira
cula in civitate nazareth ubi fuit
nutritus et intravit synagogam id est scolas
iudeorum et legit coram eis unam leccionem
ysaie / In qua dicebatur quod cum xpistus ve
niret ipse faceret miracula magna
et diversa et quam mirabilia et lecta
leccione dixit iudeis hodie completa est
prophecia hec in auribus vestris. hoc est dicere
miracula magna et diversa que ego
feci et narrantur vobis manifeste dicunt
quod ego sum ille de quo propheta locutus est et
sic prophecia completa est in me non debe
tis alium expectare post me et cum hec
dixisset silebat / Iudei vero dixerunt
ad invicem quis est hic qui sic se iactat
Nonne ipse est filius ioseph et marie
et nutritus apud nos et fratres eius
et consanguinei apud nos sunt / Unde hu
ic hec omnia et que est sapiencia que data
est illi et virtutes tales que per manus
eius efficiuntur / Vult ergo magne q

dicentibus ut sibi crederetur et ea que de ipso
dicebantur forte vera non sunt quia viderent
eum natum esse de paupere parente ex in
uidia non poterant eum credere esse tante
sanctitatis sic dicebant quia male est cuius
ciuibus inuidere et quod essent inter quos propheta
loquebatur videbantur eis prophete. Unde
dixerunt ei Nos audiuimus per famam
quod tu fecisti multa miracula in caphar
naum nescimus bene si fama sit vera
fac ergo hic in patria tua ut parentes tui
et vicini tui et noti videant et cognoscant
noscant sanctitatem tuam et nos etiam vi
deamus et credamus tibi. Unde autem cognoscens
noscens incredulitatem eorum et nequitiam
cordis quia non credebant quod ipse pos
set signa facere et si fecisset ea intende
bant vituperare et dicere quod ipse non in
virtute dei sed adiutorio dyaboli ea fecisset
sicut alias dixerunt. Noluit ad peti
tionem eorum miracula facere quia ipsi non e
rant digni talia videre nec ab eo cum
inuidebant ymo que aderant diuina bene
ficia perpetua Sed ridens eis dixit In
veritate dico vobis quod nemo propheta est bene
gratus et honoratus in patria sua quasi
diceret Serui mei et amici dei ab extrane
is et ignotis honorantur sed a suis con
ciuibus vituperantur et despiciuntur et sic
est de me. Ciues enim capharnaum
honorant et laudant miracula mea
et opera et ideo multa dei beneficia prope
runt. Vos autem vitam meam et opera
despicitis et diffamatis et ideo non eu
ro ut miracula mea videatis. Et quod
ita sit quod propheta ut scribis hic non hono
ratur ymo despicitur a suis ondam
vobis per exemplum prophetarum qui fuerunt in populo
iudeorum. Primus fuit helyas qui fuit
tante sanctitatis quod mortuos suscitabat
quicquid a deo petebat impetrabat et in
mundo non reputabatur homo sanctior
eo. Semel petiuit a deo propter peccata
populi ut deus clauderet celum et non
pluit annis tribus et dimidio et facta
est fames magna in terra. helyas vero
nichil habebat preter peccata nec etiam habere
volebat et tamen nullus curauit de illo quod
fame moriebatur et ideo dixit illi dominus
Vade in sarepta sydoniorum populi gen
tilis ubi inuenies viduam pauperam que
pascat te. Dicunt vobis quod tunc temporis
multe vidue in populo iudeorum erant
forte plus quam duo milia et tamen
ad nullam illarum missus est helyas
quare quia vna allegasset penuriam et
alia imperasset sibi alius calamitatem
seruare alia insultasset sibi quod nollet o
perari sed ociari alia a facie eius fugisset
et clausisset sibi hostium et buit nunc dicere
misisse hospicium nec cibum habuisset sed va
deret ad alienam paupertatem vidua
vbi quamuis pauper cibo indigerat et hos
picio recipit non vna die sed pluribus
annis. Sed vide miraculum quia vi
dua nichil habebat ad victum suum
et filii nisi modicum farine et parum
olei quod sufficere poterat vix ad v
nam refectionem tamen hec vidua oblita sui
et filiorum totum victum suum dedit prophete
et propter hoc deus mirabiliter prophete sustentauit
illam et filios toto tempore famis ita
quod in hac vita recepit retribucionem nunquam
nam eterne sue et nunc in celo eterna
Audiunt idem quod seruat quadragesimale ieiu
nium ut abstinencie sue augeat aliam
et si noluit de necessariis saltem det
de superfluis ut sic ieiunium elemosina co
mendet et elemosina ieiunium adiuuet ¶
Nota hos Bona est elemosina in ieiunio Elemosina
est sacrificium valde deo placens propter tria
Primo quia deus per eam amore sit vad
de honoratur primum honorat deum
qui misertus pauperis Item
Sedo quia dei voluntatem ymo precep
tum de subueniendo per elemosinam obseruat
hoc quod supra est date elemosinam
Tercio quia pretium sue nature consor
te vna secum ad dei fruitionem similitudi
ne que debet habere in celo consor
te ex cordis compassione clarius ad
iuuat Apostolus Sed compatimur et co

quo (margin, beside "bus annis. Sed vide miraculum")
Nota (margin, beside "Bona est elemosina")

regnabit. Secundo propheta fuit helyzeus
q post helyam fuit maior sanctitate et fa
ma q fuit ipse suo Hic naaman
de populo gentili leprosum venientem ad
se sanavit de lepra et cum multi le
prosi tunc essent in populo judeorum nullus
tamen est ab eo curatus nec ab petiuit
ab eo curari et sic propheta iste ab
extraneis honoratur et a suis contemp
nitur. Quo sit ex ordine istorum duorum osten
di vobis quod nullus propheta est bene gratio
sus et honoratus in sua patria et propter
hoc non acquiescam vobis vestris ut fa
ciam miracula inter vos quia non cre
ditis ea esse vera et calumpniaretis
ea et diffamaretis vitam meam
et cum hoc dixisset siluit. Judei vero
hec audientes supra modum irati sunt contra
eum et cogitaverunt eum occidere et ca
pientes eum duxerunt super supercilium
montis super quod civitas eorum erat
edificata ut ipsum inde precipitarent.
Ecce homines maledicti unde
debuerunt proficere deteriores effecti
sunt et sic tamen ymo pro doctrina eis
exhibita conpatriotam suum occidere
volebant. Sed vide miraculum quod cito
ibi xpistus mutavit voluntatem ipsorum
et nullus audebat tangere eum et
nullus loquebatur et omnes stabant stupefacti
et libere ihesus transiens per medium il
lorum nullo se movente recessit ab
eis et dimisit eos. quod autem isti
facto suo probaverunt esse verum quod dix
erat Nemo propheta acceptus est in pa
tria sua. Dicit beda et habetur in
glosa quod cum duceretur de manibus ipsorum
lapsus de rupe descendisset atque in
ipsa rupe latere vellet subito ad
tactum dominice vestis saxum id subter
fugit et ad instar cere insolutum.
quedam sinum quo dominicum corpus reciperetur
effecit tante capacitatis quantum
ipsum corpus extitit In quo universa
lineamenta et ruge vestis qua a tergo
domini fuerat velud de manu salua
toris expresse servantur. Sed quare
xpistus qui venerat mori pro salute hominum
mutavit voluntatem illorum et non susti
nuit mortem. Dicendum quod propter tria primo quia
voluit istos qui ex ira et perturbatione fa
ciebant in tantum contra peccatum mortale sed vo
luit eos in primo exspectare Secundo quia
non dum venerat hora in qua eligebat mo
ri non enim potuit nisi quando voluit et per
misit occidi Tercio quia voluit mor
tali morte Sed propter plures causas xpistus
voluit in ligno crucis et inter crucifixos
occidi. Modo attende diligenter quia
quod hic dicitur de naaman leproso ab helyzeo
propheta curato dominus est figuratum. ut omnis
peccator qui leprosus conparatur non curatur ad
helyzeum id est ad xpistum qui paratus est curare
omnes ad se venientes Et circa hoc duo sunt
consideranda Primo quare peccator conparatur
leproso Dicendum quod propter tria primo quia leprosus
omnino a suis despicitur et a nullo nisi
leproso in societatem recipitur sic peccator
a deo et a sanctis suis abhominabiliter despi
citur nec inter societatem eterne celes
tis curie recipitur sed solum in inferno ubi
leprosi demones et peccatores habitant est lo
cus eius. propterea Convertatur peccatores in infer
num Secundo quia leprosus propter pruritum
ardorem et dolorem quem habet continuum non
potest quiescere nec bene dormire sic peccator
stimulatus continue a consciencia nunquam
nec pacem nec quietem invenit ysaias Cor impii
quasi mare fervens quod quiescere non potest
Tercio quia leprosus propter plagarum et a
helitus sui fetorem et membrorum defor
mitatem inter sanos stare et apparere e
rubescit sic peccator coram deo et sanctis propter
deformitatem peccatorum apparere erubes
cit propterea nec publicanus audebat nec
oculos levare in celum propterea Erubescat
impius et deducatur in infernum. Michi
est enim ita erubescendum sic peccatum et nisi
fuisset peccatum primum homo nulla fuisset
erubescencia et ideo peccator qui in peccato eru
bescencia voluit venire ad obprobrium
sempiternum ibit propterea Obprobrium sem
piternum dedit illis Secundo considerandum
qualiter peccator leprosus mundatur ab isto
morbo et dicendum quod iste helyzeus mandat

qo.

Nota. Nota. R°.

naaman ut lauaret se in flumine iordanis
et mundaret et sic factus est Sed modo man
dat xpus pctori volenti a pctō mun
dari ut lauet se in pnīa que p iordanem
significatur Iordanis enim interptatur riuus iudi
cii et pnīa est riuus lauans et purgans
omnem maculam pcti Unde dicitur scda tabula q°
post naufragium in scdis baptismus et dicitur locus
iudicii quia ibi pctor coram iudice in sacer
dote scilicet accusat pctum suum iudicio
ignotum verum esse fateretur Ipse est accusa
tor et reus quia se testis Et postea concludit
vitam non dapnatorum quam meruit si abso
lutorum ex una qua xpus penitentibus
promisit et sic pctor a sacerdote absol
uitur et morbus purgatur Et quia illa
modo in ecclesia instituitur recurre debet pctor
ad cor suum et videre ubi patum prime con
ducit et laborare in tpe scō ut sanus fiat
et inter scōs stare non erubescat ymo
gaudeat et in die scō pasche ad mensam
altaris corporis dnici refectione digne
accedere valeat et p hoc de ceto pctum ode
at et scitate diligat et ad gloriam puene
niat quod nobis prestare etc

Respiciens ihc in discipulos suos dixit
Si peccauit in te frater tuus etc
math 18 Tempus presens scilicet xle habet certam
nobilitatem quia dicitur tpus scificationis
Est enim institutum ut homines p omne
sacrificium quo possent se scificent ut in
die pasche digni et sci inueniantur
ad suscipiendum corpus xpi Tempus
miseracionis in quo ob cunctis ad mi
sericordiam dei et magis mouetur ad
miam pxi prime et afflictionis in quo
ob studet deo magis placere quam alijs
tpibus in ieiunijs et alijs oronibus et afflic
tionibus et alijs scis opibus Sed hec omnia
que dicta sunt nichil valent nisi homo de cor
de puro dittat pxio omnem iniuriam q°
sibi illatam Propterea ewangelium hodier
num nos instruit ut ab iniurijs pxi
abstineamus et offendentibus nos cito dit
tamus ut ex hoc amici deo reconcilientur
et vtilitate que pacificis pmittitur
consequantur et quod ita sit ex hysto ewangelij
manifeste ondit Dicit quod ewangelium quod
dns noster pdicans discipulis suis et instru

ens eos quomodo deberent alijs pdicare inter
alia dixit eis Si frater tuus i. quicumque homo
Omnes enim sumus fratres ob eum sumus filij dei
peccauit in te i. contra te et te solo sciente
sed uborum seu rerum iniuria Vade et corri
pe eum i. dulciter reprehende inter te et
ipsum solum Sed quare non in publico dicit glosa
ne forte p te correctus famam pdat
quia pdita in pctō pmaneat et si ipse
sic correctus te audierit i. correpcionem
sustinuerit et acceperit Si vero id est te
non audierit i. ita durae ceruicis fue
rit quod correpcionem tuam suscipere nolue
rit tunc adhibe tecum unum uel du
os fideles homines qui sint ydonei tes
tes et coram illis adhuc scdā vice
corripe eum et amone eum dulciter
ut de pctō suo satisfaciat et etiam
illi eum tecum admoneant ut si ne
cesse fuerit possit de ista scdā correp
cione phibere testimonium et illorum testio
nium est firmum quia in lege moysi dicitur
quod in ore duorum uel trium testium stet
omne verbum i. firmum sit etc Vnde et si id est
adhuc ita ptinax fuerit quod nec te nec
illos audire voluerit tunc vade ad p
latum eccle et denuncia ei quod illum cor
rigat et si ille monitis illius plati
acquieuerit bene quidem Sin autem excomunica
bis eum et sequestrabitur p sniam a co
one fidelium ut qui salutaribus monitis
saluari non potuit saltem obprobrijs
et rubore sequestrationis emendetur
Si vero iste ita contumax et indura
tus fuerit quod sniam eccle omnino contep
nat tunc sit tibi id est sicut ethnicus et
publicanus i. habeas eum tamquam infide
lem et incorrigibilem et de eius correp
cione te amplius non intromittas Et q°
quia poterat dicere apli dne vnde est
tanta auctas plato eccle quod snia eius
sic sit valebit et sic stabit quod qui eam
contempnit sic infidelis habeatur dns
statim subiunxit Amen dico vobis quecumque
alligaueritis sup terram erunt ligata et
in celo et quecumque solueritis sup terram e
runt soluta et in celo quasi diceret

dñs ſnīa vera ſiue ſucceſſorū verorū ſiue
ſit ꝯdempnacōnis ſiue abſolucōnis ſē
tencia diuina firmabit̄ ꝛ io nō erit
ſolū vera ſꝫ ꝛ dī ꝓptēa ſnīa paſto
ris ſiue iuſta ſiue iniuſta timeda ē ut
dꝛ gregoꝰ ꝛ ex hoc colligit̄ qꝫ ſit magn̄
ꝯtēptꝰ ꝛ ꝯtumꝰ talē ſnīaz ꝑtīre et
ꝑcepte eorū ꝯtrauenit nō obediē ſic
ē magnū meritū ꝓp deū ſnīr obediē
Vult ergo dñs frēm offendētem a fre
bladirijs monitis diuinis increpacōibꝰ
ꝛ eciā flagellacōibꝰ q̄ fiunt ꝑ ſnīaz
excōicacōnis ad ꝯcordia fratna reuo
cari vt pacē heamꝰ adinuicē Et ꝯtra
ſit ipe ſtatī ſbiūxit dicendo ōbꝰ qꝛ
ſi duo ex vobis ꝯſenſerit ſup t̄ra i
pacē ꝛ dilcōnez adinuicē hueriīt dē
oī re quacūqꝫ ſup t̄ra pecierit fiet
eis a p̄re meo· Et adhuc plꝰ dico
qꝛ vbi duo uel congregati fuerit
i noīe meo i· ad honorē meū i
pacē vnitꝰ ero i meō eorū ſ ad eum
diendū defendendū ꝛ ꝯſolandū ꝛ
ꝓptēa dꝛ Ro· quātū i vobis ē cū oībꝰ
hoībꝰ pacē hn̄tes ꝛ ibidē Pacē hēte
ꝛ dꝰ pacis ꝛ dilcōnis erit vobiſcū
Vide mō qꝫ bō pacis ꝛ dilcōnis
fratnē ſit ꝑmiſſio ſtim tales fiet ꝛ
ꝯſtituti matth Bti pacifici qm̄ filij
dī vocabut̄ ſ i celo ſtim tūc cum
maꝰ hebr Pacē ſectamī ſꝫ q̄ nēo
deū videbit ꝛ qꝛ nēo pt̄ hr̄e pacē
cū dō niſi ꝑius hueriit eā cū pximo ꝛ
iſtud tpūe ē tpūe ꝛ ꝛgulia· Et ideo
Iuxta ꝯſiliū hꝰ epīa caueamꝰ nobis
ab offenſiōe pxi ſtudeamꝰ pximū
nos offendentē nō pſiq̄ ſꝫ magis
cū bonis monitis nobis regaliari ꝯueniēꝰ
ſollicite ſi aliqꝰ offendiꝰ nō ſolū
veniā petē ꝛ pacē offerē ſꝫ eciā oī
humili obſeqō eū ampleti Sciendū
qꝫ triplex ē pax mala ꝛ a dō ma
ledca q̄ eſt oīo fugienda Prima
Prima ē cū carnis deſideijs Ro·
Si ſcdm carnē vixitis moriemī ꝓptēa
dicit petꝰ Obſecro vos tanq̄ adue
nas ꝛ ꝑegrinos abſtinē vos a carnalibꝰ
deſiderijs q̄ militant adūſꝰ aiam
Scda ē cū mundi oblectamentis q̄ ſūt
diuicie honores vanitates laudes hominū
vane leticie iaues mundi pſſperitates iſta
diligē ē cū ipis pacē hr̄e hec pax ſiue
amicicia fugienda ē Jacobꝰ Amicia huius
mundi inimica ē dō — Sequitur
Tercia ē cū vicijs cū hō gaudꝫ dē ꝑ
cato comiſſo cogitat dē ꝯgregandis ꝛ
multiplicandis pctīs cū ꝓpoſito nō ab
ſtinendi tāl eſt dē illis qui letant̄ cū
male fecerit ꝛ exultāt i rebꝰ peſ
ſimis i· hec pax qꝛ a dō ꝓhibita ideo
nō eſt ſuanda ꝛ q̄ hanc ſuanit pa
cē etinā nō videbit ꝛ inſup a dō iet
nū maledcūs ē i· hec pax ſola ē quā
oīo fugē ē dō ꝯtrariſſima ꝛ hoī ſup
oīa vtiliſſima Vꝫ iſto tpe intramꝰ
ad guerrā q̄ iſta tria q̄ ſūt ſaluti
aīe inimica ꝛ q̄ hꝰ guerre vic
tor exiſtit in celo coronabit̄ Arma iſ
tiꝰ pugne nō ſūt carnalia ſꝫ ſpualia
ſ opa ſc̄e ꝑmē ꝑ q̄ oēs inimicicia
aīe vincit̄ ꝛ corona celeſtis acqrit̄
Et qꝛ ꝯtdraria ē ordiata ad agendū
ꝑmaz curat vniuſaliqꝫ ut ſalus
fiat Eſt aut̄ triplex pax ſc̄a a dō
ordiata ꝛ aīe multū neceſſaria·
Prima ē cū aīa noſtra i ꝯſcia
vt ibi nō ſit aliqua reprhenſio alicꝰ
mortal pctī nec ꝓpoſitū aliqd vltiꝰ ꝓpe
trādi ſꝫ prompta volūtas bn̄ opandi
ꝛ dō ſuiendi· Scda pax ē cū pximo
q̄ debꝫ eē in cordis dilcōne ꝛ ꝯpaſ
ſiōe ꝛ omī iniuriaꝝ diſſiōe ꝛ bonoꝝ
eiꝰ ꝯgratulacōe in oꝛis ſalutacōe ꝛ
dulci ꝯtacōne boī eiꝰ demoſtracōe
ꝛ familiari ꝯuerſacōe·
Tercia pax ē cū dō q̄ fit i vā cordis
ꝯtricōe ꝛ humili pctōꝝ ꝯfeſſiōe in
hac paſcat deꝰ ꝛ hō· hō enī ꝑmit
tit ſacdoti ꝛepncti vice dī qꝫ i ſa
tiſfactiōe ſuabit̄ preceptū ſuū ꝛ i cordē
de ſuo ꝓpoſit coram dō de cetō abſti
nē a pctīs ꝛ dī obediē mādatis ꝛ
inſiſtē opibꝰ bonis Deꝰ enī ex pte
ſua pctā dimitit ꝛ graciam infudit et
ꝑmittit i apud ſe diſponit qꝫ ſi pe

Nō·
Nō·

inter pacta sua servavit ipse eum in tribu
lacionibus adiuvabit In temptacionibus conforta
bit premonebit in multiplicando merita
conservabit in bono usque ad mortem et post
mortem deducet eum ad eternam requiem
hec pactio est dei super servante si penitens
non velit ab ea recedere O miser homo
qui pacem cum deo fractam et que in amando fir
mata per vilem et transitoriam delectationem rem
tam fecit et sic absque verecundia et timore de
um offendit tales iuste dampnatorum sibi
acquirit Qui autem bene servavit hic in vita
et in morte semper beatus erit quia contrarium facere
ut hic dampnum sustinebit quia tempus quod
gessere bene utile non est Jeronimus et eciam
bene per non perdit et in vanam primam vincere
non potuerunt De hoc in ewangelio quod cum dominus u
istam complesset beatus petrus pro se et suis
sociis loquens dixit Domine quociens peccabit
in me frater meus et dimittam ei si penite
ti usque septies qui dicit et si bonum sit
invicem fratri dimittere et cum eo pacem ha
bere tamen dicturus videtur si quociens me offe
dit tociens tenear remittere quod
quo dicis nobis et dominus respondens dixit eis
Non dico tibi septies in die tamen sed
eciam septuagies septies si tociens te
offendit qui dicat Ita sibi semper parat
ad indulgendum sicut ille ad offende
dum Igitur qui pacem sunt facientes et qui
edificacionibus sunt custodiant timore Ro
Ve illi qui pacem proximi perturbat Ve et
illi qui pacem a proximo sibi oblatam recusat
sed illi omnino ve erit qui pacem proximo suo
deo promissam non servat Rogemus do
minum qui est auctor pacis et amator
et pacis eterne retributor ut det no
bis sic pacem habere cum ipso cum proximo et
cum deo nostro quod possimus pervenire ad
eternam pacem et regem quod nobis prestare :-

Accesserunt ad ihesum scribe et
pharizei dicentes Mt 15 In ewangelio
hodierno agitur de quatuor circa que bonus
xpianus debet se exercere in tempore sancto maxime
in quadragesima Primum est de mandato
dei servando statutis hominum contrario pretermisso Secundum est de honorando domino

non simulatorie sed devoto modo Tercium est de
ducere in confessione aligendo non ceco sed
prudenti qui sciat viam salutis ostendere Quartum
est de servando corde mundo ne peccatum
in exeat quod animam coinquinat De primo ewangelium
quod quidam scribe et pharizei qui erant
maiores et sapienciores in populo iudeorum
ex invidia observabant xpm et discipulos
eius si in operibus aut in factis invenirent ad
dignum accusacionem ut diffamarent
eum in populo vel facerent eum expelli de
finibus iudeorum Isti fecerunt statuta
sua in populo que volebant ita observari
ut dei precepta et dicebant homines contrarium
facere si unum de illis violarent et
quadam vice venerunt ad ihesum et dixe
runt ei Quare discipuli tui transgredi
untur tradiciones seniorum non enim lavant
manus suas cum panem manducant et cum
vadunt ad prandium aut ad cenam quod est
contra statuta maiorum Volebant dicere ipsi
transgressores sunt huiusmodi statutorum et ergo peccatores
sunt et eo quod ipsi tecum et tu cum
eis ideo peccatores Credebant ut fatum do
minum huiusmodi questionem non posse respondere Dominus
vero cum ipsi tacuissent dixit eis et vos
eciam aliquando transgredimini mandatum dei propter
statuta vestra qui dicit Vos interroga
tis me de transgressione quam faciunt
discipuli mei in statutis hominum sed ego
autem vos respondeam interrogabo vos de
transgressione mandatorum dei quam faci
tis propter statuta vestra servanda que sunt
mandatis dei contraria quod sic probo vobis
Deus precepit in lege honora patrem
et matrem et qui maledixerit patri aut ma
tri morte moriatur Sed sciendum quod hoc
preceptum sic intelligendum est quia ad pri
mam partem scilicet honora patrem et matrem
patrem scilicet celestem bene obediendo spiritualem
scilicet xpm aut confessorem tuum bene exhibendo
reverenciam Carnalem scilicet reverendo et bene
necessaria vite ministrando non dico
tamen ultra posse sed secundum fas est dicere pro suo
posse Item honora patrem non solum
vivum sed eciam mortuum testamentum eius
implendo male quesita restituendo

elias p eo dando Cui glia prius no
erit i oblivion p ipo orado Quo
ad scd'az pte sic intelli Qui ma
ledixit pri s celesti ut caali vna
sma debz feri qz lapidib9 debz ob
rui q vo maledixit pri spuali arbi
trio iudicis debz puniri Vos aut fe
cistis statutu huic madato 9riu di
ce Qui ais hueit prez indigente
z ipe i d possidu q pri erat sbuenie
du offerat do sup altare z cu pr
celeste sit pferendus caali suffic ei
si dicat pri caali pr nuncq qd ob
tuli p te z p me do pdeit tibi ad
meritu n expad q ipe alit hono
ret prem z sustentet z sic p sta
tutu vrm iniqui z p avaricia ves
tra ut inducate hoies ad offendu
vob bo sua irritate madatu dei
q i vob e mandatu vo di q
in se e sp futuru e z cu ipi nes
ciret rude z taceret dns dixit
eis ypocrite bn pphiavit d vob ysa
ias d Populus hic labiis me honorat
cor aut eoz longe e a me Sn ca
colut i frust adorat me Sz qre qa
ipi docet hoies doctinas z madata
sua esse pferenda divinis qd e val
de iniquu honorare dm ore ipre
hesibile no est sz ore tm z no corde
hc vitupabile e qz videt z est
qsi queda illusio di sz illusores ipe

No(ta) deludet In siendi qz deus e honora
dus a nob tripliciter corde credendo ti
mendo adorando meorando eius magna
bnficia madata z iudicia desiderando
eius visione nostra z alioz salute
cosumando cor nostz mud vt sit di te
plu z ipius habitaculu Sedo ore p
cata 9fitendo pdicando grias d bnficiis
agendo habunda z magitudis sue aliis
narrando orando 9siliu salute aliis pbe
do In oibus opibus nome di invocando
sp cu reverencia z devocoe ipm noiando
Tercio ope In altari hostias imolado
elias dando opa mie faciendo sicut
e vigi ieiu in labor pegrinacoib9 af
flicto corpis z hu q xpc in nostz
auxiliu ptulit z exm Thor dicit

Portate z glorificate dm in corpe vro
s xpm invoca festivitates devote ce
lebra mandata di 9mda istm tria in
ducut nos ad dm sic honorandu

No(ta) Primum e nalis eqtas qz ipe pius ho
norauit nos ad ymagine eius creando
oibus creaturis i mudo posite pferedo
z ipm discendo sepm ad ymagine
hois faciendo morte gpia ipm redi
mendo portarum celi ipm faciendo
vicariu suu in terris ipm dittendo age
los s i ministeriu deputa
Sedm e prepti sui auctas qz i lege
moysi z pphis in lege eva z doc
tina aptica h prepti scriptu e hono
ra dm tuu q vo 9 prepti h fecit
sic in petis vivendo sic paupes oppmendo
sic fide xpi pseqdo sic dm blasphemando
dignus e non so dapnacion etna
sz eca obpbio z 9fusion tu pssia in
credibili pe z etna
Tercum e honorate vtilitas qz hono
rans dm in oi honore exhibito acqrit
meritu in celo pmiandu recipit spe
sciti donu q z resistendi petis forte
effiat z amore di magis accendit
a q in corde mudus despicit a quo
ois mudi adsitas paciencius recipit

No(ta) metu di pmissi qz q honorifica
vit me honorificabo ipm Honorat
aut deus honorate se 9dupliciter pmo
vivetem i mudo qz eius cura spale
i se suscepit De qua ipi cura e d vo
bis Sedo egrediente d mudo quia
celu ei apit agelos z scos s obuia
mittit z cu honore tato s pntatu
hilarit recipit h figuratu e in dd
q p9 victoria hita d golia i hono
re magno psentatus e an saul rege
Tercio existente in celo qz eu in
ordie suo iux meritu suu ponit
Face sua sp ei ondit in cu vision
eu ineffabili gaudio reficit z co
na regni etni grandi honore z ex
ultacoibus in capite eius ponit pral
Posuisti i capite eius corona d lapi
de pcioso Quarto apparete i iudi
qz illu cora to z ta gradi curia
magnifice laudabit O q btus erit
q sic in hac vita deu honorat z sic

a do honorai expectat / De^a i ethaco q do
minus nost videns scribas et pharizeos
ex vbis suis ee ofusos et p vercundia
no loquus quocauit ad se turbas i popl'm
stante ibi dixit eis Audite et intellige
te rusione qua faco ad qonem phai
zeorum istorum Dico vob' q i qd intrat
in os hois i cibus no coinquinat hoiem
i no maculat aiam si illud qd procedit
de ore hois i verbu malu coinquinat hoiem
i maculat aiam Tunc pharizei et scribe
q sic audarit venarit ut accusaret apos
tolos turbant et scandalizant de vbis dm
remunera tresserunt i Apli vo adhuc
rudes dolens de scandalo pharizeorum vo
cauerunt dnm seorsu et dixerunt ei
Dis tu dne i aduisti q pharizei au
dito h' ubo qd dixisti cora eis scanda
lizati sut et turbati recesserunt Dns
aut rudenbus eis dixit Ois plantaco
i ogregaco religio su societas qua no
plantauit pr meus h' e q sta e do no
inspirante a no cooperante eradicabi
i destruet et tlis e ogregaco istorum
ypocritarum Sinite illos i no curate
de illis qr ipi sut sua ypocrisi ceci st
et duces cecorum i laycorum q nesciut p
se n' instruxi pgere ad via padisi h'
aut scitote q si cecus ceco ducat abo
i fouea cadunt i si platus cecus q h'
rege popl'm b' quisse su ofessor q h'
dige b' ofitente et discne culpa
mt veiale et morlle et ordiare pei
tencia statum penitentis quciente si
fuit cecus i pctor pub'cus a sacratu
sceptuarum nescq ipe ppt malu ofiliu
qd dedit pctori et saluti otrariu sub
ditus eciam qr elegit duce cecu et se
cutus e eius ofiliu ambo cadunt i fo
uea i aiarum suarum piculu / hic e vnus

No

casus a iure grassus i q' lz platu su'
prochiale pbrm dictu et elige scietc
et bonu / et tu ec h' erat frequt ho
mines qr de salute corporis et de osua
cone tpalium h't maxiaz cura vbi a
Si ho infirmus esset corpe libent' h'ret
bonu medicu si h'ret causa cora iu
dice libent' h'ret aduocatu pitu si

esset i itinere vadens libent' h'ret duce
bnu sciente via et locu Sz heu ho
pctor e infirmus ad morte et tn de bo
no medico aie no curat i h't causa
cu do difficile et tn h're aduocatu
pitu et sciente bn osule b' no curat
Eciam in itinere duruuit q pgit ad
eterna salute et tn ignorans via neg
ligit h're duce et sciente via q ad
uitos ad saluta pueniat / Sz h' e val
de repheusible cora do et hoibus Igi
tur osiliu dnm cecus ductor e dit
tandus et sapiens aligendus Officium
eni ofessorum e valde piculosu i ig

No

norate et valde meritoriu i bn scie
tem Sut eni quatuor q ptinet ad co
fessore bn ordinatum Primum est
scia q s sciat discne int' pctu le
ue et graue et q sut aggrauates
circumstan pcta et quat pena sit p
pctis magnis ut pnis osidata pei
tentis odicoe imponeda sciat eca
q sima i casibus inromabus in resti
tucoibus ablatorum male i absolucoi
bus excomunicatorum sit tenenda Scdm e
opassio q pctore dulcit' audiat r'
phendat ignaru examinet vercud'
cofortat de mo ofitendi instruat
pnia3 leue iponat Tercium e dis
crecio q sciat pctorem scis moicoibus
bonis imatorijs magnis et verus p
missioibus ad deu trahe quam do
pctum sit exosu quam sit i eo piru
lu quam sit i eo dapnu pctori of
tende Quartum e bonitas ut sz
se gaude de eius quisioni ostendat eu
in suis oroibus suscipiat et frequenter
p eo ad deu intercedat / De q bto
petrus ps vo dnm de volutate suorum
sociorum dixit ei Dne expone nobis
h' ubu qd dixisti No qd i os intrat
coinquinat hoiem Dns aut q admi
ras dixit eis Et vos q diu fuistis
mecu adhuc estis sic intellect No
ne bn scitis ymo scie debetis q ci
bus q p os intrat et i ventre di
gerit' aiam no tangit qr sps e
Sz h' scitote qr ea q procedit de corde

coinquinat hominem s(ed) interiorem et dico
vobis q(uod) h(ec) plane intelligatis q(uia) de cor
de exeunt ista s(cilicet) cogitaciones homi
cidia adulteria fornicaciones furta
falsa testimonia blasphemie h(ec) sunt que
coinquinant hominem i(d est) animam Volunt dicere
dicere s(an)c(t)i q(uod) peccatum mortale coinquinat ho
minem s(ed) h(ec) sunt c(ir)ca septem ad q(ue) omnia
alia reducuntur q(uia) omne peccatum aut
est cordis sic peccatum cogitacionis aut
oris sic peccatum false testimonij et blas
phemie aut est operis sic homicidium
furtum H(ec) igitur cavenda sunt sicut
immundicia anime q(ue) privatur gracia dei gloria
celi et efficitur ancilla dyaboli et obli
gatur ad penas inferni s(ed) mandu
care manibus non lotis non est mortale
peccatum n(ec) veniale et ideo non maculat
animam q(uia) sic dicit c(ontra) michi p(e)c(ca)t(u)m mor
le peccatum coinquinat animam. H(ec) aut(em) non
p(ro)p(ter) certe legitur ut non s(an)c(t)i petrum fugi
amus s(ed) certe laboremus h(abe)re mundiciam
cordis nostri p(er) quam acquiritur amicicia
dei p(ro)verbiorum qui diligit cordis mundiciam
h(abe)bit amicum regem. P(er) quam eciam p(er)
ueniuntur ad gloriam celi p(salmus) Quis as
cendet in montem domini et sequitur innocens
manibus et mundo corde hoc dignum
efficitur visione et fruicione dei m(athei) 5
Beati mundo corde quoniam ipsi deum vi
debunt ad quam visionem p(er)ducat
nos ihesus marie filius.

Surgens ihesus de syna
goga introivit in domum symo
nis socrus aut(em) symonis tenebatur ma
gnis febribus luce 4. Anima homo in
firmus corpore sollicitus est p(ro) recupe
randa sanitate. Ideo sollicite me
dicum querit infirmitatem ondit co
silium petit dictam s(e)c(un)d(u)m p(ro)positam cu
stodit et sic p(ro)curante medico coo
perante infirmo infirmitas recedit
et sanitas accedit. Ita p(er) om(n)ia contingit
in anime infirmitate que est solum p(er)
peccatum mortale. peccator enim qui statum
suum et infirmitatem anime sue incipit
bene cognoscere peccatum horreret in corde do
let animam medicum querit peccati confirmi
tate p(er) confessionem ondit liberacionem ap
petit absolucionem recipit penitenciam iniun
ctam custodit et sic de infirmo fit sanus
de debili fortis de immundo fit mundus
de tristi letus de peccatore iustus. Et quia
hoc quadragesimale et solempne ieiunium ani
mabus corporibusque curandis salubriter
institutum est Ideo debet omnis pecca
tor et infirmus libenter currere ad medi
cinam salutis q(ue) est sancta penitencia ut sa
nitate anime sanitate recepta cum leticia
possit ad resurreccionis diem dominicam per
venire. Et ut ad hoc provocemur et indu
camur omnes legitur hodie ewangelium in quo continetur
q(uomodo) dominus unam quandam mulierem graviter
febricitantem restituit sanitati. Unde
amb(rosius) hystoriaz de beatus lucas q(uomodo) dominus
ihesus descendens ad predicandum cum dis
cipulis suis venit ad domum beati petri
ut ibi cenaret et quiesceret et intrans
domum invenit socrum beati petri graviter fe
bricitantem, et q(uia) ista bona domina p(ro)pter
instantem accessionem febris erat gra
viter afflicta. et q(uia) dulciter vixerat
cum sua familia, ideo omnes de domo sue
compacientes. ad dominum flexis genibus
complosis manibus et humilibus vocibus cepe
runt dominum rogare ut sua pietate eam
ab hac infirmitate liberaret. O q(uam)
bonum et q(uam) iocundum est ut homo in sua
familia ad singulos sic se habeat ut
omnes de malo suo doleant et de bono
suo gaudeant. et si expedit eciam p(ro) ipsis
ad dominum intercedant. Dominus vero tum propter
afflictionem febricitantis. tum propter devo
cionem familie rogantis tum propter ostensionem
sue interne pietatis motus accessit ad
lectum infirmantis et stetit super eam et tan
q(uam) dominus cui obediunt om(n)ia imperavit fe
bri ut discederet et sanitati ut rediret
et statim venit tam perfecte ut ista infir
ma subito efficitur ita sana et ro
busta sicut antea fuerat priusquam infirma
retur. Solent febricitantes qui a febribus
dimittuntur remanere debiles ita ut diu

vadat cu baculo macilentus languidus
ad oia opa diu cucurrit et indigebit bona
refectione et longa antequam posset bn vires
recipere Sz hic ita pfecte e sanata pfecto
ut esset sanior et fortior quam esset ante
infirmitatem quod apparet ex hoc quia statim
de loco surgens et sana et forte se se
ciens p sepaz duo et discipulos cena pa
rat ipa psonalit ministrat eis i usqz
ad finem cene servivit / Modo atte
dite bonitatem dni sanitate conferentis et
bonitatem mulieris ministrantis Dns ei
debebat i abo cena et hospicio recepi
Sz ipe beneficijs eos preveniens sanitatem
infirme contulit precibus rogatorum exau
dit totam domum gaudio implevit Et
vide mirabile qd nunquam aliquis xpm ro
gavit p aliquo beneficio sanitatis sive p se
sive p alio sciente vel ignorante psente
vel absente qui non fuit exauditus Cur
rat ergo omnis peccator ad xpm securus pro
sanitate aie quia pacior e illa conferre
quam salutem corporis Et ex hoc facto dni
datur intelligi qd illi qui sermones dei dis
currentibus ad officium predicacionis recipiunt
a quibus bn faciunt a xpo cuius nuncij sunt
multa dona preciosa recipiunt, multi eci
a se videntes beneficium recepisse nolunt
esse ingrata sz surgens p dno sollicite
laborat sedule et serviunt quod hunc hi
fecit / Et e in hoc documentum qd homo sen
ciens se a febre peti p vera pnam libe
ratum debet in signum sue liberacionis
se totaliter a serviciu et obsequiu xpi exhi
bere Iux. i. ps Diverte a malo et fac
bonum Ysa. quiescite agere pverse discite
No. bn facere Item sciendum qd febris corpal
significat febrem spiritualem i. peti ppter tria
Primo quia febris dolorem generat ca
pitis sic oe petum e homi ca doloris
maxima vbra Sz de petto penitus opor
tz eu dolere toto tpe vite sue quia nil
aliud e pnia nisi dolor de petis et quanto
magis ho pctatum intelligit tanto ma
gis dolet Cri qui addit sciam addit et do
lore Sz vo nos patimur iet .i. insuo
Scdo quia febris modo Idolet
frigus modo calorem inordinatum pvocat
sic petum inducit inordinatum timore
quod significatur p frigus quia petor plus timet
modica afflictoz corporis sui quam cru
ciatus infini vel tpalem penam plus quam
eternam plus homines qd deum qui i. math
Nolite timere eos qui occidunt corpus
Inducit ecia inordinatum amorem quod
significatur p calorem quia hic petor plus di
ligit corpus quam aiam plus psentem mi
seria quam eterna glia plus mundum quam
deum Sz amor ordinatus e amor et cari
tas dei et pximi sequitur
Tercio febris appetitum turbat sic
petor abhominatur salubria et appetit
sibi noxia ergo libacio huius mulieris
febricitantis facta p dnm ihm xpm
bn significat liberacionem petoris facta p vicariu
u xpi in pnia / Sz vide mirabile
occasione huius pmi miraculi multa et
magna miracula sunt secuta quia
cu dns cenaret et sca mulier ministra
ret fama huius miraculi diffusa est
p totam illam terram et congregaverunt se
omnes ibidem habitantes portantes omnes infir
mos suos diversis infirmitatibus labo
rantes expectantes an ianuam ut cu
aperiretur statim ponerent an pe
des eius sperantes firmiter qd qui fece
rat miraz vnum soli multo magis fa
ceret pluribus et maxime cu plures essent
infirmi sanitatem expectantes et infirmitates
ondentes et vocibus et clamoribus ad
pietatem pvocantes plures essent inter
cessores quam fuerunt p i.a muliere et
ecia magis bonum sequeretur ex multe
miraculis quam ex vno sic hodie contingit
qd ex conversione vnius petoris multi co
vertuntur / Sz qd cu sero esset facta cena
apta e ianua que vo foris erat non
fuerunt pigri sz solliciti antequam dns
descenderet posuerunt omnes infirmos
suos an pedes eius et erat multitudo e

firmioꝝ infirmitatib9 diiudicat pijs voci
bg sanitate postulat ⁊ cū magᵃ fide
mias expectat Donetas vō porcionu
deuotis oraibg signis hvilibg habu
dābg lacrimis xpi mias ducatbat
Quod plurā xpus se gtme no potuit
ſʒ singuli manus iponēs curabat ob
qo hec mod gsideranda q̄re xpus q po
tuit solo vbo curare eos singulis volu
it manus impone dr̄ q ꝓ h' fecit ꝑ tria
Primo ī exēp hvilitate ut nullus
credeet q ipe alicq ꝑ infirmitate des
piciat ⁊ eo exō nullus hoiez despi
ciat ꝑ infirmitate q2 sic sanus sic
infirmus ē filius dei Item h' fecit
Scdo in signum caritatis q2 sic sanum
sic īfirmū diligit Volens eciā ī
signum dilcōe sue ꝑ manū sic ꝑ com
plexū tangē sic x° istos tetigit q̄
diceret Ita vos diligo īfirmos sicut
sanos diligo ⁊ forte plus sic pater
solꝫ copati magis filio infirmo q̄ sano
Tercio ī figuraꝫ sacdotalis bndcoīs
Cū eī sacdos s' penitente absolut
a febre pcti ipe exō dm levat ma
nū ⁊ ⁊ sup caput absoluēdi ipon
sic ē viri ſʒ si ē mlier sic levat manū
ſʒ ꝑ honestate no tangit caput ſʒ
ipa manus levacō dr̄ imposicō ⁊ p ta
le manus iposicoꝝ sua dat deus mul
ta graꝫ ⁊ bndcoꝫ absoluto m̄t Sup
egros manus iponet ⁊ bn̄ habut
Dicit2 in actibg aptoꝝ q apli bapti
zatis manus iponebat ⁊ illi accipie
bat spm̄ s̄ Per ora sit bndcīs q'
etiā ptatem dedit hoibg Et seqt2
q de mltis tuc curatis exierut demo
nia clamaᵃ ⁊ diceᵃ x° tu es xpc
filius dī ⁊ xpus no sinebat ea loq'
q2 ipi sciebat ⁊ finit' credebat ipm
ee xpm ī lege pmissū ſʒ xpc no
lebat p demones publicari neqꝫ cog
nosci ſʒ p vtute miraculoꝝ ⁊ pdi
cacoꝫ aptoꝝ no eīn ē laudat gme
dacio q fit a malis hoibg ⁊ cū do
mus nocte ī g gemuissꝫ fro mane iuit
ī locū desertū ⁊ ad capos ubi nulla

hitaᵒ erat ⁊ loqba2 ibi cū discis d' via
qua fuit erat ⁊ cive illius loci veit
ad eū rogātes eū ne discedet ab eis
Volebat eū p bnficijs accepti sibi
serunē ⁊ cupiebat pdicacoꝫ eius audiē
⁊ desiderabut eū videē ⁊ sp psente
hre q2 credebat ubi ipe pnt essꝫ ibi
adūsitas aliq locū no hret Ō bō
deuocō illi q sic desiderat xpo ser
unē ⁊ eius pntia sp ī corde hre Dns
aut rndit eis Ergo ī pre missus sum
ī mundū ad pdicandū regnū celoꝝ s
q̄ sit gloiosū deliciosū oībus deside
rabilibg plenū q̄ faciliter acqra2 et
q̄ miserabilit' pdat2 ⁊ idō no tm̄
vob' ſʒ eciā alijs ciuitatibg oportet
me ewāgelizare eccie ī pace Illis a'
recedentibg dns cepit discurrē per
synagogas galylee pdicās ibi regnū
dī Et h' ē argūm q ī oī loco ubi ho
mies hitat ⁊ ī oī gente sue bō sue
mala pdicandū ē ut mali gūtant2
⁊ boni meliores efficiat2 Rogemus
dnm ut sic det nob' in q̄dragesima
ista ad medicinaꝫ pnie curre q pos
simus infirmitate pctoꝝ relinquē ⁊
graꝫ dī rcipe ⁊ usqꝫ ad morte p
seuare qd' nob' prare dignet' ihūs :-

In ciuitate samarie q dr̄ sy
char iux° pdiū qd' dedit iacob ioseph
filio suo Joh' x° Tempus q̄dragesimale
ē institutū ad refrenandū sitī mun
dane ⁊ carnalis cocupiscē q̄ nob' pt ex
tingui a nob' pmo nitē est q xpc
ꝑmict nob' aquā viuā ·i· sp̄s s̄ graꝫ
suā q̄ no pt extingui quā x° solis
penitentibg tribuit ⁊ h° ostendi2 in
ewāg° hodierno ubi dr̄ q x° petiuit
potū aq a quadā muliere Sitiuit
eīn salute aiaꝝ nostraꝝ ⁊ tuc sibi
potū damus q̄n salute nostrā ꝑ pe
nitēciā pcuramus ⁊ ipe aqā viuā ·i·
graꝫ s̄ s̄ mulieri ī penitēti pmi
sit Videamus g° hystoriā dr̄ btūs jo
q dns in quadā vice vadēs ꝑ sa
mariā cū discis suis venit ad quadā

ciuitate q̄ d᷑ sychar ciuitatis samarie
eo qꝫ ꝑuida essꝫ 7 posita iux ciuita
te samarie 7 ꝟ ſciuerta 7 ibi ipa erāt
quida puteꝰ que olī fiꝰ fecit patriar
cha iacob 7 adhuc dicebat fōs iacob
Et glō dᵗ ffons dᶻ sꝫ i supficie e
manat aq̄ dᶻ fons tm̄ sꝫ vō i p
fūdo 7 fons 7 puteꝰ dᶻ 7 io i e
vaᵒ nō fons nō puteꝰ dᶻ Dn̄s
gᵒ fatigatꝰ ex laboꝛ itineris cepit
sedē sup puteū ut aliquatulū qes
ceret 7 tūc erat hō q̄i sexta i hora
pradꝫ tn̄sierat Modo ɔsidera qꝫ
sollicitꝰ erat dn̄s ꝑ salute homīs
q̄ sic defatigabat 7 fatigabaᶻ ut
hoīes sua pdicacoē 7 miraculoꝝ
ɔnsioni ad pniaꝫ puocaret 7 ideo
valde ꝛphensibiles sᵗ q̄ ita ad
modicū ꝑ salute ꝑpa negligut sᵗ
ex hᵒ inducimᶻ ut honoꝛ 7 adore
xpi libentꝰ fatigemᶻ 7 honoremꝰ
q̄ ꝑ nobꝰ tot laboꝛs 7 doloꝛs 7 pe
nas sustinuᵗ Et cū dn̄s aliquatu
lū sedissꝫ misit discipꝰlos in ciuitate
ut panes emeret 7 cᵃ nccia ad
pradiū 7 portaret ibi ut comederet
Sꝫ q̄re dn̄s nō iuit ad pradiū i
ciuitate Dd̄ꝰ qꝫ hitatores loci illiꝰ
nō erat iudei vn̄ nō incessꝫ ibi q̄
cū cuitassꝫ 7 nō decebat eū cū
disᵗ comedē in tabna 7 io pocꝰ
elegᵗ comedē exᵃ in loco honesto
7 fctū ē disᵗ euntibꝰ i ciuitate
remansit solꝰ sedēs sup fonte ex q̄
apparet qꝫ disᵉ pauci tūc erat i
continua dn̄i forte duo ut tres
Si ē fuissēt plures ad mīꝰ duo
remāsissēt cū eo ut vnꝰ saltem
Et ecce mlr venit dᶻ ciuitate sa
marie portans fune 7 vas ad hau
riendā aq̄ 7 puenit ad puteū i
quo dn̄s sedebat Credendū ē qꝫ sa
maria q̄ sita erat i mōte erat pe
nuriā aq̄ vel forte nō erat ita
bō aq̄ ad bibendū 7 io hᶜ mlr veᵗ
ad hunc puteū ꝑ aq̄ Et cū puenissꝫ

dixit ei mlr da mī bibē No peta
bat nᶜ siciebat aqua fontis sꝫ aq̄
sua salutē vn̄ da mī bibē i hēas
fūna fidē 7 agē pniaꝫ 7 extinxisti
sitī meā q̄ sōꝰ sicio salutē aiaꝝ.
mlr vō credēs eū petē aqua fontis
dixit ei Quō tu cū sis iudeꝰ pe
tis a me bibē q̄ sū mlr samarita
na nō ē coutūtᶻ iudei samarita
nis volut dicē mlr iudei abhoīan
tᶻ samaritanos q̄i imudos ꝑ eo qꝫ
nō sūt dᶻ ꝑplō iudeoꝝ 7 nolūt vti
cū eis nᶜ i negociacoibꝰ nᶜ ɔūsa
coibꝰ nᶜ bibē eciā ex vase ex quo
ego bibo q̄ sū mlr samaritana
miabaᶻ io vn̄ hᵒ essꝫ Et dn̄s dixᵗ
ei sꝫ scires donū di 7 q̄s ē q̄ dicᵗ
tibi da mī bibē tu forte pmo sꝫ
forte petisses ab eo 7 dedissꝫ tibi
aqua viua Ista aq̄ ē spūs sc̄ti gr̄a
q̄ dᶻ aq̄ ꝑꝑ t̄ia Primo qꝛ mūdat
7 lauat aiaꝫ Joh̄ accipite sp̄m sc̄m q̄ꝝ
ɔmiseritꝭ peccā ɔmittūtᶻ eis gᵒ ꝑ
sp̄m sc̄m fit pctoꝝ ɔmissio q̄ est
aīe mūdacō Ezeᵗ Effundā sup vos
aquā mūdā 7 mūdabimī ꝛc.
Scdō qꝛ sitī humane ɔcupiē i auaric̄
supbie ꝛ lumis glē extīguᵗ 7 sedat
Joh̄ Si quis sitit veniat ad me 7
bibat sꝫ passibꝰ doꝛs 7 desidꝫ 7
bibat sꝫ sp̄m sc̄m qꝛ ipe ē aq̄ sa
piē salutaris q̄ deꝰ potat aīas suas
vn̄ aplūs aq̄ ista potatꝰ dicebat
mī mūdꝰ crucifixꝰ ē 7 ego mūdo.
Tercio qꝛ estū carnaliū desidioꝝ que
militāt adūsꝰ aīam refrigerat 7
refrenat Ro Si sedm carnē vixe
ritis moriemī sꝫ aūt spū fc̄ta carnꝰ
mortificaueritꝭ viuetꝭ gat spū a
bulate 7 desidia carnꝰ nō pficie
tis scdō dᶻ aq̄ viua qꝛ pstat vitā
aīe ut ad modū aīe faciat fluc
tꝰ reponēdos i celo 7 ducit ad
vitā glē ut ia statī dicēᶻ infra
Ista aqua dat xp̄us penitētibꝰ.
vn̄ dixit petisses 7 ego dedissem

petierit aut non tm ore s3 corde suo desiderio do sumendi proposito peccata deserendi volutate penitentiaz agendi tale proposito 7 desiderium xpus adiuuat et spus sctus graz tribuit q peccatore ad penitentiaz deducit ¶ Sequitur q mulier ad miranda de verbis dni dixerit q daret sibi aquam qz nec hebat vas cum quo hauriret nec etiam manu potuit accipe qz puteus altus e 7 profundus. Vn6 g° potuisti hre aquam viuam ¶ Postea pr noster iacob dedit nob' istum puteum 7 ipe bibit ex eo 7 omnes filij eius 7 tm ob sunt mortui. nunqd tu forte maior es eo ut hbeas meliore puteum 7 aquam ¶ Secundum vi° de verbis dni dns re dit sibi h° scias mulier q q bibit ex aqua qua ego do non sitiet det'um 7 itelligebat de fonte spuali 7 non corporali 7 io subiuxit s3 aq qua ego dabo fiet i eo fons aque viue salientis i faciens salire i vitam eternam ¶ Tertio g° aq terrene cupiditatis vel carnalis concupiscentie non saciat aq non gratie semel hausta 7 ud p[er]ceptam saciat eternum ¶ Mulier vo uba do mini carnaliter intelligens dixit ei dne da m' hanc aquam ut nunqm sitiam n' ve niam huc haurire 7 dns dixit ei vade 7 voca virum tuum 7 veni huc cum eo. h° aut dixit ut ex eius responsione daret intelligere sibi q ipe maior esset qm fuit iacob 7 q. esset ille propha q venturus saluare mundum. mulier vo statim respondit dne virum non hbeo ¶ Cogitauit mulier si ipe ignorauit cogitacionez meam non est propha si vo bn scivit tunc videbo quid debeam agere 7 dns dixit mulieri bn i. vere dixisti qz non hbeo virum quinqz ei viros hbuisti s3 non cum ea seruieris 7 debebas honeste viuere hes vnum q non est tuus vir 7 tu non es eius vxor tm vocat illa ¶ Mulier vero quia cognosceres qz esset propha fecit sibi vnam questionem valde perplexam dicens dne ut aperte video propha di es tu dic g°

m° contencio est inter iudeos 7 samaritanos de loco adoracionis Iudei dicunt q iherosolimis oz adorare propter templum qd spa°ut salomo edificauit 7 consecraut ¶ Samaritani dicunt q patres atque adorauerunt do minum i monte samarie 7 dicunt eis q sufficiat eis ibi adorare dnm ubi pa tres eorum adorauerunt. quid de h° tene dum e respondit ihus dicens mulier crede m qz veniet hora q' s predicatum fuit etiam i q nec i therozolimis nec i monte samarie oportebit adorare i non requiretur locus spalis ad orandum ymo veri ado ratores i vera fide di hntes premium adorabunt i spu i i corde qd e i tem plo spuali di 7 i veritate diuine cogni tionis 7 dilectionis 7 iuste peticionis vn locum materialis non facit ut exaudiatur oro sicut dicunt iudei s3 solum cordis de uocio 7 iuste peticio ¶ Quamuis ecclesia ad h° sit instituta spalit 7 magis ex citet ibi orans deuocio qm alibi tm v biqz pt exaudiri 7 oro fieri ¶ Et io sciendum q ecce ordinem tria sunt attendenda s. q sit deuota i. fiat cum cordis deuocio ne 7 q lingwa consonet. cor attendat 7 intelligat q sit iusta io non de rebus peritis non de consolacionibus cor poris non de pxi nocumentis s3 solum de hijs q pertinent ad salutem aie ad conseruacionem aie 7 ad acquisitionem aie m° ¶ Primum querite regnum di 7 iusticiam eius i salutariam 7 adiunctam aperuerint ad regnum di ¶ Chor ¶ Que sursum sunt querite non q sup terram q sit continua ¶ Oportz semp orare 7 non deficere i non pretereat dies sine oratione mentali vel vocali ¶ Sunt et tria q nos inducunt ad continuandum orationez ¶ Primum e impor tunitas temptacionum q assidue nos i pugnant ¶ Secundum e instancia tribulacio num 7 periculorum q cotidie nos grauant 7 circundant 7 h' oia p sctos ordines 7 deuotes a' tolluntur a' vincuntur a' p paciam tolerantur. ¶ Tertium e necessitas ~~temptacionis~~ deuocionis ¶ Deuocio eni est dulcedo cordis procedens ex vehemente

Nota

Nota

cia amoris sic hec effi͛ ho arid9 et
negligens ⁊ qñ de aliq9 s3 p oroez
gtinua deuoco hauit augɛt nut
tui ⁊ dilig͛ ⁊ sic in bello corpali
ho sine armis inutilis ē ⁊ pcict expo
situs Ita penitens in bello spuali suc
cubit si destitit d' oroib9 scis ⁊ h9
rei ex' h̄em9 i moyse q' cu leuaŕt
ma9 i oroē vincebat ppls isrt cu
vo sbmisit manq ab oroē vincebat
pplus amalech Deu deuoco fcit ho
mie3 humil' do obedie se 6' vilesce
mudu desspice pxim9 feruet' dili
ge' celestia amaē O btus ho q sic
fuit deuot9 ⁊ cu h' mlr audisset
dnm sic prudent' indente cepit i'
se cogitaē an ipe ess3 x' ⁊ dixit
Due nos scim9 q xpus ventus est
⁊ cu i' venit anunciab' oia s q pres
serut ⁊ q ventua st' ⁊ q ad salute
expediut. qñ dixit tu forte es i' q'
sic scis oia dice ⁊ dixit ei dns mlr
Ego su q loquor tecu ⁊ cu h' vba
dixiss3 ⁊ mlr tacet gti° disc' vene
rut ⁊ mirabat' q cu mliere aliege
na loqre' neō tn ob reuen° fuit
aus9 ei dice quid queris ab hac mlie
re a' quid loqris cu ea mlr vo dt
recentib9 stat i'lcto vase ⁊ fecine
uit ad ciuitate ⁊ dixit oib9 hoi
b9 quos iuenie potuit. Venite me
cu ⁊ videte hoiem pphan magnu
q dixit m' oia qcuq3 feci queo a vo
bis si ipe possit ee xpus forte ipe
ē xpus. Et exierut hoies d' ciuita
te i' ut venire ⁊ videret pphan
istu ⁊ i' isto interuallo tpis rogabat
disc' dnm ut comedet ⁊ dix' ille
eis Ego cibu heo manducaē que vos
nescitis ⁊ cib9 me9 ē ut facia vo
lutate ei9 q' misit me ⁊ illis eu no
intellige'b9 ipe vbu sic exposuit
Vos dicitis ⁊ veru est q adhuc qtu
or menses sut ad messe i' ad tpus
messi s3 leuate oculos ⁊ videte q r'
giones albe st' ⁊ parte ad messe h' ē
videte samaritanos venie ad me qui
pati sut ad credend' vn mitto vos
ad metend' qd' aly seianerut i' qi vos
ibitis ad pdicand' p9 meu i'cessu i'
tos samaritanos ta ex vb' h9 mliere
q ex pdicatorib9 meis incectis patos
ad i'cipiend' in horreu fidi sce ecce
q' ipi facilit' credet pdicaci vre ⁊
cu aliquatulu comedisss3 cu eis ecce
samaritani supuenerut ⁊ mlr ista
samaritana cu eis ⁊ cu audisset eu
loquetem breue smone rogauert
eu ut manet cu eis ⁊ ipe dulcit'
acqeuit ⁊ intriut ciuitate cu eis
⁊ mansit ibi duob9 dieb9 pdicās
eis ⁊ expones scras scptuas ⁊ mt
ti crediderut i' eu ⁊ dicebat mlie
ri Jam no solu ppt' tua loqla cre
dim9 pimo nos ipi audiuim9 smoes
tales ex oē ei9 q credim9 ⁊ scim9
q ipe ē vē saluator mudi i' huam
gnis q' ipe sol9 saluare pt ⁊ null9
alig n' ho n' agel9 ysa. Ego su
dns ⁊ no ē alig pt' me saluator
sola beignitate saluat nos mlt
precedētib9 mitf Tytu. Apparuit
beignitas ⁊ huanitas saluatois n'
di No saluat nos ad tep9 s3 in et
nu ysa' e' I·Isrl' aut saluat9 ē a
dno salute etna Hebr' vn ict'
saluaē pt Saluat nos volent'
⁊ sapiet' no armis pugnado sed
volutaē moriendo no redime°
auro s3 sagwine suo fudendo Pe
tri9 No corrup' auro vel argēto
Eph In q' hem9 redep° p sagwi
ne ipi9 O q' misera oid ho q'
tanto di studio a peto redept9 ab
infni supplico liberat9 electus ut
fruat' etno gaudio ⁊ tn ingrat9
viuit do sicut cec9 i' peto diliges
sua dapnacoz ⁊ gtepnes sua sal
uacoz. Rogem9 dnm ut det no
b' ex° h9 mlieris sic p vera pei
tencia pete corde ⁊ ore aqua vi
ua i' spus sci graz ut possi9 ve
nie ad saluacoz etna ad qua nos
pducat ihus x'.

P Ereuexit ihus i' motem oli

uerit 7 diluculo venit itim in teplu͂ ioh
8uo Quia ipe qdragesime peccatores deo ig
citat p primaz Pdicto ondit i ewangelio
hodierno qm copiosa sit apud dnm
mia 7 qm magis diligit petori facere
miaz qm exercere i eum sua iusticiaz Curr
rat igr pecor cu͂ fiducia ad q͂nimi
tē mie ut deo reconciliet 7 satisfaceret
anteq͂ uenit psentare ante tribunal sue
iusticie ut ietnu͂ dapnet Dicit g°
btus ioh qm dns quada vice erat i te
plo salomonis 7 facto vespe perexit i
motem oliueti i bethania q erat si
ta i illo mote ad domu͂ marthe
hospite sue 7 i crastino summo dilu
No^d. culo iteru͂ venit in teplu͂ ut pdicaret
Ex q͂ facto nos doc dno Primu͂ e qm i°
q° cupit intrare teplu͂ celeste glorie de
q° d͂ 7 i teplo eius ob dicet glaz fo
det i mote oliueti qesce i i prima
q d͂ mons eo qz pectora i altu͂ leuat
i ad amorē celestiu͂ 7 d͂ oliueti
i mie qz i eo penitetes miaz qse
7 quo oporteat alys misericordiā astruit
Sedo qz bonus xpianus esse v° det singu
lis diebus dñi si pt diluculo i anteq͂
ad aliqua opa se diuertat re ad ecclesiam
7 ibi grās agere deo de beneficys acceptis
deuote veniā petere de peccatis pteritis 7
humilit implorare graciā dei ipm defe
dere a futuris pctis 7 ab imine
tibus piculis postulare dei amore q°
inflāmet ad faciend bonu͂ opus
diligend pximu͂ despicied mundu͂
paciente in tolerādis malis quieda
re se totu͂ deo ut sp sit sibi pteccion
dei 7 deus sp sit in medio cordi sui
q̄ sic fit sp deo deuotus existit serip
su 7 aiaz sollicite custodit 7 vita
sua ad bonu͂ fine͂ deo opante pducit
Tercio qm cu͂ dns intrasset templu͂ ois q°
erat ibi veniebat ad eu͂ ipe vero sedens
docebat Voluit dns doce sedens
qz ad ipm sedē ptinet sicut ad do
minu͂ 7 ad ducē Pharizei vero vi
dentes eu͂ 7 volentes pdicatorez

impedire 7 ppliu͂ ab eo auferre 7 inue
nire causā ppt quā possent eu͂ accu
sare ut de suis finibus expelleretur
venerunt ad eu͂ 7 duxerunt secu͂ v
na mulierē quā posuerūt i medio
ppli ante eu͂ 7 dixerunt ei Magister
angrum vocant eum nolut ex dis͂ sz
adulanus dixerunt ut ipe no crederet
eos malicióse loqui sz iuerent facilius
credent hec mulier modo depphensa e in
adulterio In lege vero moyses ma
dauit tales lapidare Nō hoc qm quisq͂
sint pcta ppter q͂ ho debebat lapi
dari si foret accusatus 7 quictus sic
hēs i ewangelio Quis ex vobis arguet
me de peccato tu vero quid dicis 7 dicit
ewangelista qm hoc dicebat teptātes eu͂ ut
possent eu͂ ex sua rñsione accusare
qz si dixisset lapidanda e sicut dicit
lex ipe statim exclamasset i pplo ec
ce miseri sequimini hoiem sine miseri
cordia 7 crudelē q̄ cu͂ possit hanc mu
lierē misericorditer liberare elegit eā po
cius crudeliter occidi 7 sic qmvis potu
isset auertisset ppliū ab eius pdicacione
7 deucione Si vero dixisset no e bonu͂
qm lapidet sz melius e qm ei misercordi
ter pcatur maxie cu͂ no sit cora iudi
ce accusata 7 quicta In cōtinenti eu͂
accusasset qm tanq͂ contrarius legi mo
ysi esset dignus morte Modo qside
ra qm prime petus sit inuidia iste iu
dei sola inuidia mouebant cu͂ oi falsita
te 7 dolo ppliū a xpo pdicatore au
ferre 7 deucione pdicacionis xpi p qua
hoies saluabantur omo impedire
xpm i pplo turpit infamare xpm
ex falsa re de capitali crimine accusa
re Inuidia e q̄ parit diuisiones
i ciuitatibus i congregacionibus i famylys
gentium Videntes fratres iozeph etc Introduxit
morte spiritualem 7 corpale
i hoibus Sap Inuidia dyaboli mors
intrauit etc Ecia extinguit amorē
pare 7 concordia 7 oem deuocoz
Iudas tradidit xpm iudeis a gentilibus
occidend no aliā racione ut p mor

te eum mundus salvaretur sed ut eius merito
omnia de mundo tollerentur. Nam scribebat py-
latus quod propter invidiam tradidisset eum. Ista est
omnia peccata spiritualia invidia videlicet est communius
peccatum quod sine sui utilitate secundum de alie-
no bono contristatur et de alieno malo le-
Exemplum tatur. Et hoc potest probari exemplo tali. Quidam
rex vocavit ad se quendam avarum et quen-
dam invidum et dixit eis quod peteret unus
eorum quicquid vellet et daret illi et alii
vellet illud petitum duplum dare et cum
non possent concordare quis eorum primo peteret
dixit invidus Domine ego primo peto
et volo ut faciatis mihi eruere unum ocu-
lum ut socio meo eruantur duo. Secundo
quod cum pharizei dixissent Domine tu vero quid
dicis statim inclinavit se et cepit digi-
to scribere in terra. Sed quid scriberet non dicitur
3a opinio in ewangelio. Est tamen de hoc triplex opinio. Prima
dicit quod ipse scribebat terra terram accusat
id est peccator peccatorem quod est iniustum vel ho-
mo terrenus hominem terrenum quod est contra consue-
tudinem celestium qui sic se mutuo amant
quod nunquam se accusant terrestres vero parum
se diligentes et ideo iudei ab accu-
sationibus non cessant. Beda dicit quod ipse scri-
bebat quasdam figuras in quibus phari-
zei inspicientes videbant sua singula
peccata scripta et punctata et erubescebant et
apte cognoscebant Christum corda scruta-
re et opera. Tercia dicit quod ipse scribe-
bat sententiam quam postea ore protulit scilicet
qui sine peccato est vestrum primus in illam lapi-
dem mittat. Vide mirabilem et sapien-
tem responsionem domini et nullam lesionem ca-
lumpnie. Vel dicere verius est quod ipse
ista que hic posita sunt per ordinem scripsit
in terra ut pharizei magis ac magis con-
funderentur et cum diu starent domino inclinato
et non videret eos ipsi iterum inter-
rogabant eum ut videret eos tunc erexit
se et dixit qui sine peccato est vestrum primus
in eam lapidem mittat. Vide mirabilem
et sapientem responsionem domini et nullam
lesionem calumpnie. Non enim dixit non la-
pidetur ne videretur contrarius legi moysi
que erat lex dei nec dixit quod lapidaretur
tunc ut sic concordaret cum lege sed ad

didit quod id est de accusatoribus primus lapi-
dem mitteret qui sine peccato communi se esse cog-
nosceret. Mos erat apud iudeos quod
accusatores primus in talibus malefactores
lapides suos mitterent deinde omnes alii
astantes. Voluit dicere dominus vere sic dica-
tis hec mulier in tali peccato deprehensa
et coram tanta multitudine accusata et ta-
cendo sic peccatum confessa digna est lapi-
dari sed ab hominibus iustis non ab iniustis
qui similia vel maiora vel saltem communia
peccata commiserunt et in eis vivunt et es-
set digna morte si accusaretur qualis
vos estis qui accusatis eam. Et tamen si
inter vos est aliquis qui sit sine communi peccato ille pri-
mus in eam lapidem mittat et cum hoc dix-
isset iterum inclinavit se et scribebat in terra.
Pharizei vero et ceteri accusatores statim
post inclinationem domini recesserunt et primo
recesserunt seniores qui forte in pluribus
peccatis erant. Deinde alii post eos et
hoc fuit eo quod ipsi in scriptura Christi vide-
runt aperte omnia peccata sua et cognove-
runt Christum scire eos omnes in peccato esse
et ideo erubescebant Christo dicere se esse
sine peccato et ideo antequam Christus se erigeret
omnes recesserunt confusi. Et certe mira-
bilis videtur divina quod eos qui venera-
rat Christum confundere oportuit cum confusio-
ne recedere. Tunc attende quam pulchra
doctrina datur nobis in responsione domini
dicentis Qui sine peccato est vestrum primus
in eam lapidem mittat. Nullus enim qui in peccato
certo mortali est et in eo vivit debet alium
in publico seu in privato accusare seu
reprehendere et infamare et hec est doctri-
na apostoli Ro. 2 in quo alium accusas
teipsum condempnas et quod doctrina etiam
ut hic et in math. Quid vides festu-
cam in oculo fratris tui etc. Illis autem
recedentibus dominus se erexit et vidit hanc
mulierem stantem in medio discipulorum et
illius populi qui prius venerat ad audiendum
sermonem eius stabat autem hic mulier sola
sine consolatore adiutore intercessore de-
licta et sola id est sine muliere socia et

dixit dominus mulier ubi sunt qui te accusa
bant Mulier vero audito hoc verbo tota ob
stupuit et respondere non potuit Ipsa po
terat cogitare forte dominus querit eos ut
iterum me ad iudicium condempnandam producat
vel ut me lapident sicut petebant et do
minum videns eam stantem et sic trementem
propter hanc interrogationem sic de peccatis suis ve
recundantem sic confusam propter peccatum contris
tatam sic erubescentem propter accusatores
infamem sic lacrimis perfusam propter sue
liberationis incertitudinem et dixit ei con
leta facie Nemo te condempnavit hoc est
dicere non apparuit aliquis inter eos qui se
reputaret tam iustum ut te inciperet lapi
dare et sic alii sequerentur eum et mulier
videns quod dominus erat statim assumpta
fiducia respondit Nemo domine sed inter
eos nemo apparuit iustus sed omnes sicut
se peccatores cognoverunt et dominus respondit
ei nec ego te condempnabo quasi diceret
sicut accusatores tui pro eo quod peccatores
sunt noluerunt te condempnare nec ego ero
tibi crudelis sed misericors unde te non con
dempnabo non apparente accusatore
plena tanto dolore qui sperans in me
mundi salvatorem sed faciam tecum mi
sericordiam et dabo tibi peccatorum veniam
et confero tibi graciam meam, et ideo dico
tibi vade et iam amplius noli peccare
i. vade libera et absoluta ab ista ac
cusatione ab omni peccatorum tuorum obligatione
ab omni pena debita racione peccati. Iam am
plius noli peccare i. firmum propositum habeas
de cetero non peccandi alioquin penitencia
tua nichil esset nec deo placabilis
nec absolucio sua esset tibi utilis nec va
leres consistere pecciis Et nota quod non dicit
de cetero non peccabis quia hoc non est in ho
minis potestate sed in divina dei gracie
primo dixit noli peccare i. habeas firmam
voluntatem non peccandi et deus appo
net graciam suam qui confirmabit hanc vo
luntatem non enim sufficeret si homo ap
poneret manum voluntatis bone nisi deus

apponeret manum gracie sue Unde dicit ad
auctores suos Augustinus Qui fecit te sine
te non salvabit te sine te Et iam amplius
i. post acceptam graciam remissionis non pec
cabis ne deterius tibi contingat periculum anime
ut corporis incurras sicut dictum est de
infirmo sanato ad piscinam sic ista
deo vix aut cum difficultate iterato in
dulgenciam invenire valeas immo forte
dum vicinorum vades in desperacionis
abyssum cadens quia novissima hominis re
cidivantis sunt peiora prioribus Et nota — Nota
quod quatuor sunt propter que miser peccator con
suevit desperare sicut dominus ostendit sicut dicit
dominus in mea diffidens Primum est peccati
magnitudo sicut dixit Cayn maior
est iniquitas mea quam ut hoc est exemplum de quibus
sunt perpetrant adulterium proditorem et ho
micidium et tamen quam cito dixit peccavi do
minus transtulit ab eo peccatum suum Secundo
est peccatorum multitudo puta iumpiis in
in profundum venit contempnit quia hoc est
exemplum magdalene que tot commisit cri
mina ut propter multitudinem peccatorum non vo
caretur nomine proprio sed peccatrix que erat in
civitate et cum dolore cordis et ocu
lorum lacrimis veniam petens audivit
dominum dicentem Dimissa sunt tibi
peccata multa et post Vade in pace fides
tua te salvam fecit. Tercio peccati dif
famacio sicut fuit in hac muliere que
fuit a tot accusatoribus accusata et
tanta multitudine diffamata et fere usque
ad mortem deducta et tamen quia de pec
catis doluit et flevit audivit a domino
vade absoluta et amplius noli peccare
Quartum est temporis longitudo sicut patet
hoc dum vixit in peccatis unde dicitur in ysaia
peccator centum annorum maledictus erit
contra hoc est quod latro usque ad suspendium
crucis in peccato vixit tandem moriens
dixit domine dum veneris in regnum tu
um et statim audivit hodie mecum eris in
paradiso Exempla contra istorum et alio

et peccatorum gradum qui per primam a deo sublimati sunt debet nos inducere ut peccatorum indulgentiam percipere et eternam gloriam consequi mereamur quod nobis prestare d[ignetur].

Abiit Jhesus trans mare galilee quod est tyberiadis Joh. 6°. Quia penitentes et obseruantes quadragesimam affliguntur multo tempore ideo sancta mater ecclesia ne filii sui deficiant in via proponit eis in medio ieiunii quoddam convivium a deo factum sequentibus eum et licet convivium saciavit turbe corporaliter magnam multitudinem tamen legitur hominum et exponitur multo plures spiritualiter. Et quia de ewangelio isto sit ewangelio loquitur Mt. 14 Mr. 6 Luc. 9 et quod unus dimisit suppletur ab alio. Ideo secundum quod omnes dicemus historiam ubi fit de facto ewangelii ad consolacionem penitencium. Abiit Jhesus etc. Dominus volens discurrere cum discipulis more solito ad predicandum quadam vice iuit cum eis ultra mare galilee. Erat enim quidam lacus in provincia galilee magnus valde longitudine et latitudine et erat ex utraque parte civitates et castella et ville magne et dicebatur mare more iudeorum mare galilee propter provinciam in qua erat. Tyberiadis propter civitatem super ipsum lacum positam et edificatam in honore tyberii cesaris. Et quia audivimus modo ex ewangelio quod Christus cum discipulis suis transivit mare debemus eius exemplum procurare et inducere ut mare peccatorum fluminum isto tempore cum penitencia transire ut possimus mare in amaritudine penitencie huius mundi transire et pervenire ad litus eterne vite ubi Christus nos expectat cum discipulis suis. Et cum exivisset de provincia homines et mulieres de partibus illis tam de civitatibus quam de villis audientes mirabilia que faciebat super hiis qui infirmabantur et cupientes eum videre et audire de doctrina eius secuti sunt eum post eum cum infirmis filiis suis et filiabus infirmos ducebant ut ab eo sanarentur filios uel filias ut miracula videret et Christum audiret et quia boni a Christo addisceret et cum dominus tantam multitudinem vidisset misertus est eis et fecit eos sedere et docuit eos multa de regno dei et de hiis que ducunt ad regnum dei. Et post predicacionem sanavit omnes infirmos eorum qui diversis et variis infirmitatibus tenebantur solo verbo suo cum auctoritate plenissima. Et facta est exultacio et clamor magna in populo. Et tunc dominus volens ditare populos ut ipsi redirent in domum suam ascendit in quendam montem ubi erat spacium magnum et pulchrum et fenum multum erat ibi in herba viridis in habundancia parata ad fenum faciendum et ibi sedebat cum discipulis suis apostolis uel predicatoribus dulcissimis. Quia audierat miracula in signis que magna que viderat et leticia quam de infirmorum suorum sanacione receperat obliti famis et prandii adhuc steterunt circa eum. Post cum non cogitabant quod multum distabant de domibus suis et quod secum non habebant aliquid ad manducandum et quod in loco deserto erat ubi nullus habitabat et ubi non panes non victualia inveniri poterant et quod dies ceperat declinare quia iam erat vespere. Et cum appropinquasset dominus monti sublevavit oculos et videt quod multitudo hominum maxima adhuc venit ad eum et discipuli circa horam videntes dixerunt domino: Domine dimitte turbas in licencia eas a te ut ipsi vadant in proximas villas et emant sibi escas quia locus iste desertus est et hora iam preteriit et hora iam preteriit. Non est necesse. Vos date illis manducare. Unde ipsi putantes quod dominus vellet eos pascere dixerunt: Domine vis ut nos ipsi eamus in proximas villas et emamus panes ducentorum denariorum et dabimus eis. Forte tot denarios habebat apud se in dispensatoris qui erat procurator et qui portabat ea que mitte-

bant² duo et dixit tunc dominus non videt
eis sed dixit ad philippum Unde ememus
panes ut manducent hii temptans eum
i. probans quia debilis erat adhuc in fide
Ipse autem sciebat quid esset facturus et
videt philippus. Dicit duceatorum dena
riorum panes non sufficiunt eis ut unus
quisque modicum quid accipiat Hoc
forte dixit quia dixerat forte dominus
se velle per ducentis denariis emere quod
si non bene dicebat quia quantitas ista non
erat sufficiens Philippus autem iam ascende
rat in montem et expectabat quod cum dominus
predicaret cum aliquod miraculum novum
faceret cum data sua benedictione eos licen
ciaret et statim post iussionem domini dixit
Andreas Dicit Est puer unus hic in
societate nostra qui habet in pera sua quin
que panes ordeaceos et duos pisces
et quia adhuc debilis erat in fide sicut
philippus quasi dolens de eo statim sub
iunxit sed hec quid sunt inter tantos For
te iste puer ibat cum apostolis sicut ser
vus deferens post eos aliquam victua
ut cibaria. Hic vide mirabilem vitam
Christi et austeram et eciam discipulorum quia co
medebant panem ordeaceum et illum
habebant ita modicum quod non habebant nisi
quinque Et dominus vocatis discipulis dixit
eis Facite homines discumbere et apostoli
dixerunt omnibus ex parte domini ut omnes sede
rent et pararent se ad prandium et fece
runt sibi sedes de feno quod ibi in habun
dancia erat Certe hoc factum erat ex
ipsius prudencia quia iuxta hystoriam fecerunt
homines discumbere i. iuxta ordinacionem
domini eos sedere per societates centenas
et quinquagenas ut dicit marcus hoc modo
ut ex una parte starent omnes quinqua
ginta per ordinem ita ut esset spacium
inter unam et alteram et eodem modo fece
runt stare ex alia parte omnes centenas
Nō mulieres vero et omnes parvuli steterunt
scilicet omnes separate a viris Et hoc fecit
dominus propter duo sed ut discipuli melius et
ordinacius serviret et numerus virorum come
dencium facilius ab omnibus posset sciri

Et est mirabile quod discipuli qui prius dicebant eamus
et emamus panes quasi non credebant
quod dominus posset tantam multitudinem pas
cere in deserto modo ad iussum domini faciunt
homines discumbere et se parare ad prandium
quasi parata sint omnia et eciam sunt mirabilia
omnia istorum hominum qui sic cito compleverunt
iussionem discipulorum Omnibus itaque sedenti
bus et quiescentibus dominus iussit sibi dari pa
nes et pisces et accepit in manibus
et more solito benedixit In quo instruit
nos ut ea que comedimus et bibimus bene
dicamus in nomine sancte trinitatis et signemus
signo crucis et fit hec benediccio propter duo sci
licet ut si cibus et potus quem dentur scilicet ut si hu
erent in se ad maliciam quod non noceret cor
pori Item quod propter audietatem vel immu
tate non noceat anime Postea gracias
egit patri sic hoc docens nos non solum de
spiritualibus beneficiis sed eciam de corporalibus
alimentis deo gracias agere quia sicut dicit gregorius
Non est dignus dandis qui non agit gra
cias de datis Et Crisostomus dicit quod gratiarum
actio est invitatorium ad plus dandum Hic mo
vetur multiplex questio scilicet qō
Prima est quare Christus ad ostendendum di
vinitatis sue potenciam non creavit
panes de nichilo in magna quantitate ut omnes
habundanter reciperent Dicendum quod Christus ad
destruendum errorem hereticorum qui dicebant
mundum esse creatum a dyabolo voluit istis
panibus iam factis tamquam sua creatura uti
si enim fuisset creatura dyaboli nunquam eos
dominus benedixisset nec pro illis Christus gracias egisset
nec in illis miracula fecisset Secunda dicta
mus quod Christus in imperiis non creavit novum
unum sed fecit de aqua vinum Item
Secunda quod est quare non potius multipli
cavit panes triticeos quam ordeaceos
Dicendum quod fecit ad ostendendum virtutem miracu
li quia ille panis sic miraculose multipli
catus fuit melior quam posset natura producere
et quia triticeus est naturaliter bonus et sapidus
non ita apparuisset virtus miraculi et si
fuisset more solito sapidior non sic ap
paruisset ut in pane ordeaceo qui naturaliter est
asper et insipidus Item sequitur tercia questio

98. quo. ¶ Tercia qre xpus voluit istos panes ee
quinq3 et no plures Dr q h voluit ut
nos instrueret quinq3 sensus corporis sep
tenus in asperitate pnie sic isti pans
aspi erat Itm sic elegit quinq3 pans
ad refectionem corpor Ita nob quneda
ret ad refectionem aiar quarum tplicit
Primum est legis impletio q qsistit in
quinq3 libs moysi qua debem i dare p
cepte finit tenus mt Si vis ad vita
No. ingredi fua madata Secdm quarum
e passionis dnice q consistit i quinq3 pla
gis qua debem an oculos spr recitem
hre Exo. Erit vob sanguis iste in
signum et i deut Erit qi quid appesu
an ocls tuos Tercium e pfse et ve
pnie q qsistit i quinq3 ptibs s i peti
qgnicoe qtricoe qfession et opis satis
frione et boe vite qtinuacion Dns
aut p9 bndcoz divisit quinq3 panes
in dere ita q singuli hrerit singu
las medietas ad distribuedu turbis
Duos vo pisces dedit alijs duob Ibat
g9 apli ad frangend panes et dabat
hoibus et qr pans crescebat i manib
eor ipi dabat cuilibz ita magnu frus
tu q nullus petebat aplis credes da
tu s'bi suffice Illi vo q' p9 eos por
tabat pisces frangebat et dabat hntibz
pane et interrogabat eos vulte aplis
et si ais rndebat sic volo dabat pete
tibz quatu volebat Ista distribuco pisci
u q fit p9 panes ordeaceos signt q
solacoz vite etne et da ombz quatu
volut po implebt dns desideriu tu
u et postq dederut hoibz viris de
derut pmod mulierib et puis Modo
sut h qtiones due ¶ Queritur sit hic
qo. Prima q cu fuit q dns sciebat et vo
lebt se pasciturum hac multitudiez no
pavit eos n vino pulmtu na pt pa
ne no hrerut n vino frustu pisces
Dr q duplex fuit ca Una q pans
et pisces ita fuerut delicati corpori
et ita habundaut dedit eis q os habu

dabat et optime saciati sut Scda ca fuit
ut nos instrueret q oi tpe maxie i xl
tpate comededa est et h' tpana vetit
e corpori qr i multe e infirmitas aie
qr quato magis corpus reple tato ma
gis aia vicibz euacua Itm secun-
qo. Scda qo et e qre dns i tam gradi
et delicato qvivio no pcurat eis vi
nu Dr q t'x fuit ro Pima e qr
ibi no erat vinu Vn si voluisset eis
approximasse vinu oportuit d' novo crea
ri qd' fuisset apud multos ridiculosu
Scda e si os bibissent vinu multi ieiune
nes et multu debile cebru hntes fuis
set a' rebati a' calefsti et pressisset
ad rersus tantos clamores dissolucoes
q no decuisset in pna dni Itm
Tercia e qr iste cibz erat tante vtutis
q oem cibu preadictem comestu ex
tingwebat et ultaz siti comedetibz in
ducebat et s' oms refecti sut q nullus
coru n comedendo n p9 comestione
siciabat et miraculu hz quinq3 magis
apparuit et comedetes hrerut occasio
ne mirandi et dicendi admire quid
e ho q n comedendo n p9 comestioz
bibim et tn no sitimus n bibe cupim
Cu aut oms comedissent et saciati
essent dns iussit aplis ut colligerent
No. q superaverat d' fragmetis Et ho feut
p duo pmo ut comedentes viderent frag
menta q superaverat excedere in tato
quatitate panu q distributi fuerit
evidenciu cognoscerent vtute mirac
li Scdo ut nos instrueret q ea que
supsut nob no pciatur ombz aut
porcis sz ut colligatur et reservetur
paupibz ppterea dixit colligite frag
menta ne peat Et cu ho erat
duo gna hoim Aliq' sut ita avari
q ita mensurate faciut sibi prandiu
et cena p se et familia q p9 comes
tioz nichil supest qd' posset dari
paupibz De quibz d' Job Nichil
remansit d' cibo eius s avari io nich'
remanebit d' sba ei s ad eius vti

Seruitute p[ost] mortem nec iudicio diuino
meale abl[a]ta restituer[unt] n[on] legata pro
a[n]i[m]a soluetur. Alij v[er]o et si habunda
ter faciunt t[ame]n q[uo]d eis sup[er]est pocius
volunt dare canibus vel porcis q[uam] paup[er]i
bus talibus q[ui] i[n]i[m]icum dilige[re] neglig[unt]
forte n[on] ip[s]i ui[n]c[ul]a consequent[ur]. Et col
legerunt duodecim cophinos i. canistris
credendu[m] e[st] q[uod] disc[i]p[u]li illos h[ab]uerunt de
mulieribus que eos secum portauerant
cu[m] fructibus et alijs rebus dandis pue
q[uesti]o · ris suis q[ui] secum venerat. Et si q[ua]era
quid sit factum cu[m] istis fragmentis cu[m]
disc[i]p[u]li p[ost] comestione[m] statim recessert
ubi[que] et i[n] monte i[n] nullu[m] h[ab]itaret
dicendu[m] q[uod] ip[s]i statim i[ta] diuiserunt
int[er] paup[er]es q[ui] aderant. Et d[icit] eua[n]g[elistu]s
q[uesti]o. q[uod] nu[mer]us viro[rum] comedenciu[m] fuerunt
quinq[ue] milia s[ed] quo potuerit disc[i]p[u]li ta[m]
cito sc[ir]e d[icen]d[u]m q[uod] ip[s]i sedebant p[er] ordi
nes centenarios et quinquagenarios et
c[er]tos disc[i]p[u]li ordinibus nu[m]erat[is] statim scire
runt nu[m]eru[m] o[mn]i[u]m et d[icit] exceptis mulie
ribus et paruulis q[ui] i[n] sc[ri]ptura no[n] nu
merant[ur]. T[ame]n pot[est] credi s[ed] p[ro]bato q[uod] cer
te p[ro]babile fuerunt plures i[n] nu[mer]o q[uam]
vi[ri] ita q[uod] possum[us] secure credere q[uod] p[er]
sone q[ue] comederunt de istis quinq[ue] pa
nib[us] fuerunt plures q[uam] decem milia
¶ Modo recolligite q[uo]t mirabilia co
curru[n]t ad exaltacione[m] h[uius] miraculi
¶ Primu[m] e[st] q[uod] tam pauci vi. i. duo
decim poterant ta[m] cito ta[m] pacifice
ta[m] sufficient[er] simul tante multitudini
s[u]b dese[r]to. Secundu[m] e[st] q[uod] tanta multitudo
viro[rum] et mulier[um] et puero[rum] sic se
ordinate locauerunt sic se pacifice
et q[ui]ete h[ab]uerunt sic se p[ost] comestio
ne[m] vnanimit[er] expectauerunt don[ec]
o[mn]ia fragmenta collecta s[un]t. Terciu[m] q[uod]
iste panes et pisces fuerunt o[mn]ibus sucien
tibus cibus et potus sic reficiens sic siti
extinguens ut nullus ap[p]eti[ui]t quod pos
ceret. Quartu[m] fuit multitudo frag
mentor[um]. Primus eni[m] quinq[ue] panes et
duo pisces steterunt i[n] vno canistro

s[ed] p[ost] refectione[m] multitudinis vix i[n] xij co
phinis continebant[ur] fragmenta. Q[ui]ntu[m] est
q[uod] illi homines videb[ant] h[oc] miraculu[m] et mi[r]antes se
mirantes o[mn]es vna voce dixer[unt] h[ic] e[st] ve[re]
p[ro]ph[et]a q[ui] venturus e[st] i[n] mundu[m] tale et ta[m]
grande verbu[m] p[ro]ferret cu[m] ip[s]i lege[m] ig
norarent no[n] est dubiu[m] q[uin] sp[iritu]s s[an]c[tu]s do
cuit eos et sic vno ore vna voce eos
h[oc] verbu[m] p[ro]ferre voluit. O benedicti ho
mines q[ui] d[omi]n[u]m sic eos pascentem ita glo
se laudat et de beneficio accepto tantas
gr[aci]as egerunt. S[ed] adhuc e[st] vnu[m] q[uo]d
vi[detur] sup[er] modu[m] mira[bi]le q[uod] isti homines vi
dentes eu[m] miracula facientem i[n] cura
cion[e] infirmor[um] suor[um] na[m] quot infirmos
curauit tot miracula fecit no[n] videt[ur]
cognouisse n[ec] multu[m] mirati fuisse s[ed] mo[do]
videb[ant] vnu[m] miraculu[m] statim laudant eu[m]
et cognouerunt eu[m]. Ad q[uo]d d[icen]d[u]m q[uod] ip[s]i s[a]e[pe]
tociens audierant et viderant eu[m] infirmos
curante[m] q[uod] assiduitate no[n] mirabatur.
S[ed] q[ui]a h[oc] miraculu[m] erat nouu[m] et i[n]audi
tu[m] ideo i[n] tantu[m] admiracio[n]e[m] ducti s[unt].
Vel pot[est] dici et forte meli[us] q[uod] ip[s]i p[ri]us
videb[ant] miracula sanatu[m] et mo[do] videb[ant]
miraculu[m] nouu[m] ex consid[er]ac[i]o[n]e o[mn]i[u]m ad
mirantes et sp[iritu] s[an]c[t]o feruentes et q[ua]si p[ro]phe
t[a]e sic sp[iritu] vna voce i[n] laude[m] d[omi]ni
p[ro]ruperunt. Istud corp[or]ale conuiuiu[m] q[uo]d
deus fecit a[m]icis suis signat celeste co
nuiuiu[m] i[n] quatuor q[ue] i[n] isto deus fecit
Primo fecit deus sede[re] sup[er] t[er]ra[m] sic
i[ta] q[ui] debet refici i[n] celo debet h[ic] sede[re]
sup[er] t[er]ra[m] corporis sui no[n] desidia p[er]fi
ciendo. Ro[manos] q[ui]a h[ic] militat adu[er]sus a[n]i[m]a[m]
Secundo fecit eos discumbe[re] discumbe[re] e[nim]
e[st] ad refeccionem quiete et pacifice se
de[re] sic i[n] celo faciet deus electos discu[m]
be[re] et transiens ministrab[it] eis l[uc]e[m] et erunt
i[n] pace et maxi[m]a q[ui]ete. Isa[ias]. Sedeb[it]
p[o]p[u]l[u]s meus i[n] multitudine pacis i[n] reque
opulenta. Tercio fecit eos sede[re] p[er]
centenos et quinquagenos i. p[er] societate[m]
maior[um] et minor[um] sic erit i[n] celo stab[unt]
e[nim] maiores et o[mn]es electi p[er] societates et
ordines suos patriarche i[n] suo ordine
p[ro]ph[et]e i[n] suo ordine ap[osto]li i[n] suo martires i[n]

No[ta]

suo confessores in suo virgines in suo religiosi
et congregati in suo. sicut dicit apostolus ad Chor.
Unusquisque in suo ordine. Et quarto isti ho-
mines qui fuerunt isti omnes prius lau-
daverunt dominum Jhesum Christum de infirmorum
sanatione miraculosa et visione admira-
bili pietate et excellenti potestate sic erunt
in celo quia omnes electi isti et saciati a gloria
visione scilicet laudabunt cuncti eum in secula
seculorum. Hoc enim erit officium beatorum continue
et eternum laudare deum. Ps. Beati qui habitant
in domo tua domine etc. Sed illi soli laudabunt
deum in celo qui fuerunt digni laudare in
mundo. Unde sciendum quod solum due creature
scilicet peccator et dyabolus excluduntur a laude dei.
Unde cum dixisset David laudent illum celi et ter-
ra. Et postquam posuit postea in quo omnes crea-
ture provocant in laude dei excepto solo
dyabolo et homine peccatore. Unde dicitur bene non est
speciosa laus in ore peccatoris. Rogemus dominum
qui pavit populum sic miraculose sic delica-
te ut digneretur hic pascere animas nostras pa-
ne gratie et in celo pane vite ad quam nos per-
ducat Jhesus Christus :-

Prope erat pascha judeorum et as-
cendit Jhesus Ierozolimam Joh. 2o. Le-
ctio tempore suadet sit mundicia anime in tempore
quadragesime specialiter est institutum ad purga-
tionem et mundationem anime ut si aliqua immun-
dicia alicuius peccati inveniatur in ea modo
per aquam contritionis et scopam confessionis et
per limam satisfactionis mundetur et purgetur
per ieiunii observantiam. Et in figura huius purga-
tionis legitur in evangelio hodierno quod dominus noster
templum per Salomonis purgavit a malis
hominibus et multis immundiciis quas ibi in-
venit innuens quam multum mundiciam templi spiritua-
lis diligat quod est anima. Videamus ergo histo-
riam dicit beatus Joh. quod appropinquabat pas-
cha quod unum erat de maioribus festis
apud Judeos. Dominus noster Jhesus Christus
et sepe visitavit templum secundum consue-
tudinem suam cum Judei se preparabant ad de-
votionem ad peragendam solempnitatem pas-
che. Hoc festum pasche est apud Judeos
tante solempnitatis et sanctitatis quod quilibet
in illo festo tenetur esse devotus et sanctus

9o
Iste presenti evangelio tales eliciat conclusio
Primam avaritie sua insatiabilitatis e
Mortale esse concludit sua periculositatis e

et non premissa est in quadragesima in qua
unusquisque debet per primam et ieiunii orationes
et elemosinas et alia opera bona sic sanctus et devo-
tus fieri in festo ut dignus sit cum fi-
liis dei ad mensam accedere. Qui vero
tunc inveniuntur indigni non valentes
dicendi est sed dei inimici. Dicitur quod dominus
templum ingrediens invenit ibi multos
homines quorum aliqui habebant apud se boves
ut venderentur aliqui oves multas aliqui
columbas vivas. Erat etiam usura
in tanta presumptione quod posuerunt ibi
mensas palleis coopertas et pecunias
suppositas non solum ad argentum primum
tandem sed ad usuras mutuandum. Ita quod
in templo erant animalia et aves et propter
fimum et fetorem templum erat factum
sicut viris in derisum. Causa omnium istorum
malorum fuit avaritia sacerdotum templi
qui consenciebant quod hic fieret in templo ut
homines a longe venientes invenirent pa-
rata animalia ad emendum et qui non ha-
bebant precium possent de facili cambire mu-
tuum et ita oblationes et sacrificium quod re-
debat in usus sacerdotum numquam deesset
et credendum quod sacerdotes in huius animalibus et
pecuniis habebant partem suam. Dominus vero
videns hanc abhominationem et ea non volens
sustinere de funiculis quos invenit fecit
unum flagellum et vertit se ad ementes
et vendentes animalia et levans manum quasi
volens percutere eos fugavit omnes de templo
et ille beatior erat qui citius fugere po-
terat a facie eius deum animalia omnia ani-
malia post eos. Usurarii hic videntes relictis
pecuniis fugerunt quas dominus dispersit
per templum et de licentia domini omnes accepe-
runt de pecuniis qui sibi prius habuerunt
eas. Sed queritur quomodo tanta multitudo
fugerit a facie unius hominis et nullus
fuit ausus contradicere. Dicendum quod Christus dedit
bonis suis tantam virtutem quod omnes quos
loquebatur tempore presenti fugiebant et de
facie eius egrediebatur quidam splendor
tam grandis quod nullus audebat in faciem
eius aspicere. Et hic fecit dicebat ad eos
qui columbas vendebant quia nondum erat

dessetat. Auferte ista hinc et nolite facere domum patris mei domum negociacionis fecerat de ecclesia stabulum propter aialia que ibi tenebat et quasi forum propter empciones et vendiciones que ibi fiebat. In hac purgacione templi dominus docet nos tria. Primo quod in ecclesia nichil fieri debet nisi ea que ad laudem dei spectant vel ad salutem aiarum et ea que alias et eciam licite fieri possunt sicut negocia et placita et huiusmodi in ecclesia fieri non debent. Secundo quod ea que per se peccata sunt ubicumque fiant si in ecclesia fiunt peccatum augmentatur propter locum et ideo sciendum quod plures sunt circumstancie aggravantes peccatum de quibus tenetur peccator confiteri et si de eis tacet debet a confessore suo diligenter interrogari scilicet locus tempus condicio persone scandalum infamia dampnum quod inde secutum est iteracio longitudo temporis. Tercio quod anima nostra que est templum dei spirituale Ad Chor. templum dei sanctum est quod estis vos debemus servare mundam et si aliquas videmus in ea aliquod immundicie debemus saltem isto tempore omnem immundiciam ab ea expellere.

No[ta] Et nota quod mundiciam anime debemus libenter acquirere propter quinque et etiam conservare. Primo quia debemus mundiciam anime nostre diligere super omnia quod patet ex eo quod immundiciam peccatorum nostrorum sanguine suo purgavit et detersit. Apostolus mundavit nos in sanguine suo a peccatis. Secundo quia deus habere mundiciam habere precepit. ysa. Lavamini mundi estote. Item Lava a malicia cor tuum. Tercio quia hec mundicia divinam amiciciam et filiacionem nobis facit. Proverbiorum. Qui diligit cordis mundiciam habebit amicum regem. Quarto quia talis mundicia animam habitaculum dei facit. ps. Tu autem in sancto habitas. Et dicit ysa. quod spiritus requiescit super florem per quem significatur mundicia. Quinto quia hec nos ad dei visionem perducit. Mt. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Item nota quod mundiciam anime acquiritur et conservatur per puram peccatorum confessionem. ps. Confessionem et decorem induisti. Item per frequentem divini verbi audicionem. Joh. Vos mundi estis propter sermonem quem ego locutus sum vobis. Item per devotam et continuam oracionem. ysa. Oracionibus mundamur. Item per hylarem elemosinarum largicionem. Luc. Date elemosinam et omnia munda sunt vobis. Item per cunctorum desideriorum mortificacionem sicut ista narratur Gal. Spiritu ambulate et desideria carnis non perficietis.

Secundo quod cum dominus eiecisset istos iudei qui in templo remanserunt dixerunt ei Domine quale signum ostendis nobis ostendens in quo nos cognoscamus quod tu habeas potestatem faciendi ista que tu facis. Videtur quod tu sis qui unquam inde missus a deo ad faciendum ista tanta potestate audacia et securitate ut eis tu ostende quod aliquod signum per quod appareat ita esse. Dominus autem dixit eis Ego do vobis tale signum. Solvite id est dirrumpite templum hoc et ego in tribus diebus reedificabo illud. Tempore salomonis edificatum est templum in septem annis. Postea fuit destructum et cepit reedificari tempore zorobabel sed ipse diebus minimis reedificandum est 46 annis. Unde videbatur eis impossibile quod tantum opus tot annis edificatum ita cito posset destrui. Sed dicit ewangelista quod ipse hoc dixit de templo corporis sui quod fuit in cruce dissolutum per mortem sed ipse tercia die resurrexit a mortuis.

No[ta] Dominus autem vocat corpus suum templum propter tria. Primo quia in templo ipsum habitat deus laudatur et benedicitur et peccatores deo reconciliantur. Sic primo in christo plenitudo divinitatis corporaliter inhabitat. Ad Chor. Secundo in ipso et in misterio incarnacionis et operibus que per corpus gessit deus laudatur predicatur potens sapiens et clemens. Ad Chor. Quod infirmum est dei fortius est hominibus et quod stultum est dei sapiencius est hominibus. Tercio quia in ipso et in operibus corporis illius scilicet passione sanguinis effusione et morte omnes peccatores qui a principio mundi usque in finem salvabuntur deo reconciliati sunt. Modo quero in isto sicut in templo salomonis parva reo

cibiatur sz ob q' salvat' Ro Recorda
ati sug do p morte filii e9 h' templu
i corp9 divini debes cotie vide no so'
in sig'o cruc' depictu sz eciam i corde
p nige med' inscriptu, 7 i manib9
factis ppl'o ostensu, 7 sic mediates ta
tor beneficior' di debes do ee gra-
gat Grati estote s' do i oib9 benefi
cijs. h' gratitudo i reb9 gsistit. p'19
tuna beneficior' di recordacion psalta
Memor ero ab inicio mirabilium tuor'
7 d' ingratis d' Obliti sut beneficior' ei9
In opere sanctitatis xpi imitacion Ro
Induite vos dnm ihm xpm glo-
i forma vivendi xpi Eph Estote

No.

imitatores di filii kmi. In gtinua
d' beneficijs acceptis 7 spatis vocali
gracia acception ut salte mētale Thess
In omnibus gras agite h' e ei volu'
di in xpo ihu i oib9 vob' Ille e do
grat9 q' ingrat' beneficior' ei9 e mēor
in corde De' q' disc'li tuc no intel
lexerut eu sz q' surrexit a mortu
is tuc gnouerut q' ipe d' corpe
suo dicebat Et sc' q' dns stetit i
ihrlm usq i die pasce 7 cotidie
vat in templu 7 fecit multa mia la
sup dinsos infimos quos sanati as
tetunt 7 d' m' 7 ex h' multi judi ce
diderut i eu Sz heu quid possum9
dice' q' oia mirabilia q' fecit audiu'
7 quata i gfession petor' faciat co
tinue videm9 7 ti pauca sut q' ve
credat i eu Credut quide sicut de
mes xpm dnm ee sz no credut i
eu 6' p adorem diligendo 6' sumendo
precepte suis obediendo 6' honore i
pcedendo penas qua ipe fr docuit
7 v'o 7 nob' i testa'to reliqt faciedo
De' Ihus aut no credebat semetip
su eis i no plene gfidebat d' eis
7 io no gusabat cu eis sic cu disc'lis
n' illa secreta revelavit eis q' reue
lavit aplis, 7 ro reddi i evud' s' qr
ipe sicut de9 videbat corda ipoz

7 cognoscebat q' ipi adhuc no erat
bn firmi i fide 7 q' d' facili recess'
sut a fide, 7 d' h' no requirebat tes
tidu'm hom q' no videt n' ea q' foris
apparet oculis corporeis, ipe ei scie
bat quid essz i hoie i i corde hois

Nota

Et in istis vbis instruim' i duob9
Primo q' ille q' no hut fide plena
vivā 7 verā sic h' supi9 d' no st'
dign' q' xpus habitat i eis a' q' gf'
cia di tribua' eis qr de9 no confid'
eis Scdo q' oib9 hoib9 valde tim'
du e no so'l vbis 7 actib9 sz eciam
in cogitacoib9 suis qr qcquid i cor
de nostro orit' siu' bo'm siu' malu
to'm de9 intue' Et io q' erubes
cit cora hoib9 turpia age' multo
mag9 deb' erubescē cora do teste
turpia seu mala cogitac' d' dns
i ysa. Ego ero testis velox sup q'
d' Beecus vbu pulchrum Magna
nob' indicta e necessi' pbitatis cum
oia agam9 cora oculis cuncta cernētis
Rogem9 dnm ut sic det nob' co
sciam 7 aiam nostra p vera pe
ten'az mundare ut in ea fiat hic
templu 7 habitaco di 7 i fine ve
niē possim9 ad gloriā celi ipo pstante.

Alium festo mediante
ascendit ihus i templu 7 do
cebat. Joh. 7 Nota temp9 qd'
gresie e temp9 multe devocoinis
7 magne sanitatis ideo frequen9
pdica' isto tpe q' alijs dieb9 ut
p pdicacoez in oib9 devoco gsue'
7 sanitas a no hntib9 acqra', h'
sut i'a q' p pdicacoez opan' in au
dientib9 7 si no in oibus qr qda
sic inherēt p amore reb9 temp'
alib9 pumcias q' pdicaco i ill no in
ueit locu Et gpt' h' le'r ewa'm i
quo gtinet' d' xpi pdicacoe 7 ip
sius pdicacoinis utilitate, qr post
pdicacione multi crediderut i eu

Videamus historiam de beato Iohanne quod semel
in statuto quodam festo Iudeorum in ierusalem
quod durabat pluribus diebus dominus iam ex
istens in galilea dixit discipulis Ite in
ierusalem ad diem festum ego autem ve
q° niam post vos alia die Ro quantum
quare non iuit cum eis primo die et hoc
quia multi tractaverunt de morte eius et in
die quesivit magna multitudo virorum nole
bat quod predicatio sua fieret scandalum in populo
Sed septimo die iuit in ipsum templum et
quoscumque ad se populos qui ibi erant cepit
predicare et docere eos de regno dei et sa
cram scripturam exponere et mirabantur
eos audientes eum et dicebant ad invicem
Nota quomodo hic litteras scit cum non didicerit Po
tuit esse triplex causa istius admirationis
quia ipsi numquam viderant vel audierant
eum fuisse in scolis ut litteras didicisse
et tamen ita loquebatur litteraliter ita discrete pro
ferebat verba sacre scripture ita subtili
ter exponebat scripturam ac si longo
tempore in scolis studuisset Et quia impossibile
est quod homo solo ingenio et studio sine ho
minis magistro possit scientiam littera
rum habere non posset hoc esse sine divino mira
culo per infusionem scientie divinitus sic fecit
in apostolis et in quibusdam sanctis ideo mi
rabantur Secundo quia iuvenis erat et sa
tis iuvenilem apparentiam habebat et tamen
subtiliter et profunde predicabat et scrip
turam exponebat quam doctores legis
qui continue in scolis alios docebant et in
templo assidue predicabant de hoc non
immerito mirabantur Tercio quia verba
que proferebat de ore dei erant in cordi
bus et auribus audientium dulcissima
et suavissima et super modum delectabilia
non enim poterat esse similis dulcedo verborum ho
minum ad verba que procedebant de ore dei
et ideo dicitur in luca Mirabantur omnes de verbis
que procedebant de ore dei Dicitur quod dominus
noster audiens Iudeos de se et de sua
doctrina loquentes dixit eis mea doc
trina non est mea mea doctrina scilicet
quam ego doceo vos non est mea

mea humana sicut vos creditis sed eius qui
misit me id est dei patris qui dicit Ego sum
filius dei et ea que loquor habeo a patre
meo et ideo voluntas mea non fuit voluntas hominis
sed dei Et additur Si quis voluerit volun
tatem eius id est dei patris mei facere cognos
cet utrum doctrina mea sit a deo an ego
sicut homo a memetipso loquar Modo hoc
argumento docet nos quod doctrina et predicatio
Christi non cognoscitur nec utilis est illi qui Nota
non vult vivere secundum voluntatem dei Cuius
voluntatem debemus facere propter tria Primo quia
nos ad hoc inducit naturalis equitas quia ip
se est noster dominus magnus potens et
bonus dominus et ideo nos servi debemus libe
ter facere voluntatem domini tam boni de
quo in luca quod boni servi dixerunt domino suo
Domine fecimus ut imperasti Et dominus
dicit in evangelio quod servus sciens voluntatem
domini sui et non facit vapulabit plagis mul
tis Cum ergo vere se reputant servi dei
sine difficultate impleant voluntatem dei
Secundo quia hoc requirit divine voluntatis
bonitas Ro ut probetis que sit voluntas
dei bona Sciendum quod voluntas dei dicitur
bona quia est solum de bonis scilicet de dei gratia
et pia dilectione dulci et inseparabili amplexu
omni sancte prime sanctificationi et salvationi
ad paucorum et levium preceptorum obser
vationem vitanda peccata et demonis soci
etatem meritorum nostrorum multiplicatione
et hec multiplicantur per exercitium bonorum
operum scilicet per orationes ieiunia elemosinas etc.
Vult ergo deus merita nostra esse multa
ut nobis multam possit conferre gloriam quia
unusquisque mercedem accipiet secundum suum labo
rem 1 Cor. Quantumcumque homo volun
tatem dei diligentius considerat tanto ma
gis eam implere desiderat Tercio quia hoc hor
tatur faciendam dei voluntatem utilitas Nota
que est multa Illa que voluntatem dei bene et
diligenter facit Primo filius dei et frater
efficitur Matthei Quicumque fecit voluntatem
dei hic meus frater soror et mater est
Secundo in suis orationibus iuste et petitioni

bus facilis exauditur a deo per voluntate
timencium se faciet et depreca͡cones eorum exau
diet Joh 4. quis dei cultor est et volu
tate eius facit hunc exaudit. Tercio quia
ala eius habitaculum dei constituitur Jo. Qui
me misit mecum est et non reliquit me
solum quia que placita sunt ei facio semper me
cum est ad consolandum in tribulacionem ad ad
iuuandum in peri temptacionem ad inflammandum
cor diuino amore. Quarto post mortem
porta paradisi celestis aperitur michi Non
omnis qui dicit michi domine domine sed qui facit vo
luntatem patris mei. Quinto voluntatem eius
implebit perfecte deus in celo quia dum vixit
impleuit voluntatem eius in terris per imple
bit in bonis desiderium tuum. sed aplicando modo
quia homo facit voluntatem dei modico tempore deus
autem facit voluntatem eius sine fine. Deinde
quia dominus verbis suis adiecit qui a semet
ipso loquitur ex proprio loquitur qui autem querit gloriam eius
qui misit illum hic verax est et iniusticia in eo
in eo non est Voluit dominus sic dicere secundum
glosam Post me veniet antixpus ipse
dorebit et ipse loquitur a semetipso id est secundum
propria voluntate non diceremus nec instruc
tus a deo sed a dyabolo et ideo erit mendax
et sibi non credendum. sed ego dicit dominus quero
gloriam eius qui misit me in dei patris quia in
predicacionibus et miraculis et in omnibus operibus
meis solum non meam quero gloriam et ideo sum ve
rax tam in verbis quam in promissionibus et in
operibus et in me non est iniusticia in aliqua
culpa seu malicia. Et in hiis verbis nos
instruit dominus quod de omnibus operibus bonis
siue virtutibus seu graciis seu verbis seu
aliis meritis que videntur in nobis non nobis at
tribuamus sed soli deo gracias agamus et
ei honorem tribuamus Ad thy. Regi seculo
rum immortali etc. Ipse est enim qui operatur omnia
in omnibus nobis. Deinde quod dominus iudeis tra
tibus adhuc addidit unum verbum dicens
Moyses dedit vobis legem et nemo ex
vobis facit legem Quid me queritis inter
ficere. hoc fuit dicere Vos contempnitis quia
facitis legem dei datam vobis per moysen

quia propter illud occidere me vultis ex vobis
quia hoc preceptum faciunt qui tractaverunt me
occidere sine precepto et sine causa. Licet quia pauci
ibi erant qui sciebant istum tractatum et ad
murmuraciones de verbis eius turba multitudo et
dixit ei Demonium habes quis nos tibi
te querit interficere. hoc dixerunt igno
rantes tractatum hunc. Dominus vero ut da
ret nobis exemplum pacis non reddidit ad in
iuriam sibi dictam sed humiliter se excusauit
et bene de eo quod sibi imponebatur quod
aliquis volebat eum occidere et dixit sic
Unum opus feci scilicet quod omnes miramini quia
ego totum hominem sanaui in anima et in
corpore sed hoc feci in die sabbati et ideo
omnes quasi me indignamini. dicentes hoc
esse contra legem moysi quia preceptum nullum
opus fieri in die sabbati et sic secundum vos
sum transgressor et violator legis
Et ego ostendo vobis per legem quod tale
opus licet fieri in die sabbati. Ubi grad
Moyses mandauit in lege quod circumcisio
debet fieri octauo die sed contingit sepe quod
octauus dies est in sabbato et tamen vos in
die illo circumciditis pueros vestros
et propter hoc non dicitis sabbatum violari
et contra ecciam solum legem moysi et contra
hoc esse quia circumcisio est opus salutis
sicut per oracionem eciam datur pueris etc
et hoc in die sabbati non est ma
lum quia in die festo licet omnibus facere
non male. sed sanare hominem ab infir
mitate corporis sui ab infirmitate anime
in peccato est opus salutis. et deo pla
cens ergo ego non sum violator sabbati
neque legis moysi si totum hominem feci
sanum in sabbato. Totum dixit quia
sicut sepe dicitur est supius quociens
xpus sanauit aliquem in corpore semper
prius sanabat eum in anima Vel dicit
totum quia quotquot erant infirmitates in ho
mine et sic per una sola rogatus
fuisset ipse tamen qui est xpus semper omnes
sanabat ut ex hoc nobis daretur
intelligi quod infirmitates anime in peccata
non curantur sigillatim seu per parte
sed simul omnia dimittuntur aut nullum Post

ea gelusit dominus deum suum et ait Noli-
te iudicare secundum faciem sed iustum iu-
dicium iudicium iudicate. Quasi diceret no-
lite iudicare acceptores personarum ut di-
catis quod moyses bene licuit precedere circum-
cisione in sabbato et tamen hominem sana-
re in corpore et in anima quod non est opus
humanum sed diuinum Iudicate quod ius-
tum iudicium i. secundum veritatem quod concedi-
ta non moyse dampnabitur de gra-
tia illi. Et in hoc etiam instruit nos
ut in iudicando causam non accipiamus
personas Exo. Non accipiatis personam in
iudicio. Dicitur quod quidam iudei de ciuita-
te ierusalem dicebant ad inuicem Nonne
hic est quem querunt principes nostri et
fiunt ecce palam loquitur in templo coram
omnibus et isti nihil dicunt Numquid
quia vere in forte in veritate principes cog-
nouerunt quod hic est xpus promissus et
ideo timent manum mittere in eum. Sed
sicut dicunt nostri sapientes quando xpus
venerit nemo potest scire unde venit sed
nos scimus unde iste est quia de bethleem
unde natus est et in ioseph quem dicunt patrem eius
Sed ad hoc dicentibus et murmurantibus super hoc
descendit in populo dominus non elevata vo-
ce ut bene ab omnibus audiretur dixit
eis Vos me scitis in facie et quasi
eorum cognoscitis et unde sim scitis quia
de bethleem secundum natiuitatem carnis
sed scitote quod ego non veni a meipso
sed a patre meo qui misit me quem
vos nescitis neque cognoscitis et ve-
rax est secundum in sua stabilitate quod ipse est
id quod est et numquam mutatur non sapientia
nec bonitate nec in voluntate malach.
Ego sum deus et non mutor Jacobi
Apud quem non est transmutatio. Vobis
tamen fruitate Jo. Sermo tuus veritas est
hebr. Impossibile est mentiri deum. Pro-
missorum impletionem Ps. Et que procedunt
de labiis meis non faciam irrita.
Et in scio quod ego qui exiui ab eo sum
veritas non operor non loquor nisi quod
est veritas et ego cognosco eum et si
dixero quod absit quia non cognosco eum
ero mendax et sic similis ero vobis quia om-
nes homo pura et sic mendax est non hic vita
te nature non cordis nec sermonis non ope-
ris non a solo deo sed ego scio et cognos-
co eum secundum diuinam [illegible] quia ab eo exiui per eter-
nam generationem et ipse me misit in carna-
ri voluit sicut me in carne videtis
Dicitur quod maiores iudeorum qui ibi erant scan-
dalizati sunt ab eo quod filium dei se nomi-
nat et illos mendaces esse dicebat Volebant
apprehendere eum ut ipsi eum occiderent aut py-
lato occidendum traderent. Tamen nemo
fuit ausus manus ponere super eum et
ideo reddit in euangelio quia nondum venerat ho-
ra eius quia xpus occidi volebat ipse enim
et diem et horam et genus mortis in sua
potestate constituit nec capi aut occidi
aliter potuit quam ipse voluit et ideo mors
sua que fuit redemptio nostra solum de sua
benignitate processit Dicitur finis euangelii
ubi dicitur quod multi de turba i. layci simpli-
ces crediderunt in eum ecce
utilitas predicationis quia et si non omnes utili-
ter ex predicatione conuersi sunt et ideo bene dicitur
Beati qui audiunt verbum dei et custodiunt
illud. Rogemus deum ut det nobis sic ex
predicatione quam sepe modo audiuimus
ita proficere ut mereamur habere dei gratiam
in presenti et gloriam in futuro quod nobis pre-
stare dignetur ihesus xpus.

Preteriens ihesus vidit cecum a
natiuitate. Jo. 9. In quadra-
gesima secundum predicatorem de hiis tribus s. de peccato
quam sit dampnosum ut vitetur de dei
misericordia quam magna sit ut desideretur De
penitentia quam sit utilis ut ametur dulcius
portetur. De hiis tribus agitur in euangelio hodi- Nota
erno Primo quam sit magna peccatoris
miseria sub figura cuiusdam ceci. Secundo quam
habundans sit dei misericordia in eius sanatione
Tertio quam virtuosa sit penitentia sub figura
locionis eius. Et ideo prius euangelium cum
tanta deuotione audiendum cum intra dile-
ctionem meam commendandum cum prompta vo-
luntate a nobis exequendum ut s. quod a xpo
de locione dictum est tertio libenter fa-

ctionum ad xpi honorem anime nostre utilitatem et proximi edificationem dicitur quod ewangelium quod dominus noster simul cum discipulis suis per quamdam viam iter faciens vidit quendam hominem mendicum sedentem ad elimosinam petendum qui erat cecus a die nativitatis sue et stetit ibi non pretergressus ulterius et respiciebat eum et discipuli stabant iuxta eum //

Modo attendite quod hic dicitur quod xpus vidit cecum. Quociens enim in ewangelio legitur quod xpus vidit aliquem semper scribitur quod fecit illi graciam et misericordiam. Ubi vidit matheum sedentem in theloneo et fecit eum apostolum. Vidit ad se turbam venientem et fecit ei nobile convivium. Vidit duos fratres symonem et andream et vocavit eos ad apostolatus officium. Item in cruce pendens vidit matrem et consolatus est eam dedit ei beatum discipulum loco sui in filium. Vidit hunc cecum non solum oculo corporis sed etiam mentis et illuminavit eum. Non est dubium si quis oculis interioribus aspiceret deum assidue ut possit dicere cum propheta Oculi mei semper ad dominum in diligendum tenendum memorandum et desiderandum deus sic dicitur in psalmo firmaret oculos suos super eum sicut pater super filium ad ipsum custodiendum ne in peccatum caderet. Sed quod discipuli considerabant dominum sic diligenter cecum istum intueri dixerunt ei Rabbi quis peccavit hic aut parentes eius ut cecus nasceretur. Item quo notatur quod propter peccata parentum sepe filii in eorum afflictionem nascuntur deformes et dominus respondit eis. Neque hic neque parentes eius sed ut manifestentur opera dei id est in ipso voluntate dei talis natus est ut in ipso manifestentur opera dei. Opus dei est facere miracula. hoc est opus quod neque homo neque natura facere potest sicut illuminare cecum qui numquam vidit. sed ego illuminabo eum ut cognoscatis me esse non solum hominem sicut exterius videtis sed etiam deum interius quod non videtis. Et scitote quod me oportet operari opera patris mei qui misit me dum dies est id est quamdiu sum in mundo. Venit autem nox id est dies antixpi in quo non omnis operari id est mirabilia dei non apparebunt sed solum opera diaboli. Et quamdiu sum in mundo ego sum lux mundi missus ad illuminandum per doctrinam meam vitam et operacionem miraculorum. Et hec cum dixisset coram discipulis dominus spuit in terram et ex sputo et pulvere fecit modicum lutum et ex eo sputo linivit oculos istius ceci et dixit ei vade et lava in natatoria syloe id est in piscina syloe. Modo considera opera xpi. Poterat enim eum sanare solo verbo deinde respice sicut dixerat alteri ceco qui confessus vidit. Item in istius illuminatione ad nostram instructionem fecit tria que spiritualiter intellecta sunt necessaria peccatori ceco ut lumen gracie recipiat.

Nota

Primum est quod de sputo et de terra fecit lutum et signat quod de saliva divinitatis sue et terra nostre mortalitatis fecit unum lutum id est unum hominem in quo erat deus in persona filii dei et homo de massa adam qui primus formatus de limo terre quod homo natus est de virgine. Hoc omnem credere convenit hominem qui vult salvari scilicet quod xpus sit verus deus et verus homo sine quo non est salus. Secundum est quod posuit lutum super oculos ceci illuminandi et signat quod peccator cecus qui vult illuminari debet meditacionem mortis dicit et passionis et mortis dominice semper ante oculos cordis habere. Nec est aliquid quod sit ita utile ad continuandam caritatem spiritualem et recuperandam divine gracie illuminationem sicut hec memoria vite.

Nota

Tercium est quod misit eum ad lavandum in piscinam que signat penitenciam propter tria. primo quia in ea immunda lavantur. 2o quia in ea animalia sitibunda potu confortantur. 3o quia in ea pisces non habentur. talis est penitencia quia in ea homo ab immundicia peccati mundatur sitis eciam desideriorum extinguitur pisces humane consolationis non durant.

Nota

Et nota quod peccator propter figuram dicitur cecus propter quatuor primo quia cecus nescit ubi sit quo vadat aut quid faciat. Secundo quia nescit quid de ipso aut circa ipsum agitur. Tercio quia sicut contemptibilis ab omnibus despicitur. Quarto quia

gaudio exteriori priuatur quanto quia intellectus
ad operandum opera spiritus adaptatur. hic ut
satis. Iste enim cecus ad iussum domini iuit et la
uit oculos suos in piscina et venit videns
et videntes eum vicini sui et alii qui vide
rant eum mendicantem dicebant admirantes.
Nonne hic est iste qui sedebat ad elemosinam pete
ndam et erat cecus quod videt. Et quidam
dicebant sicut dictum hic est iste. Alii dicebant
non est iste sed similis eius. Ille vero affirma
bat quia ego sum. Unde dixerunt quomodo
aperti sunt oculi tui. Qui dixit ille qui dicitur
ihesus dixit michi lava te in piscina et
lavi oculos et ecce video. Et isti duxe
runt eum ad phariseos dicentes ecce homo
qui fuit cecus et modo videt et tunc illi in
terrogaverunt eum quomodo videret et tunc dixit
eis Ihesus posuit lutum super oculos me
os et de mandato eius lavi et modo video.
Pharisei vero invidentes operibus christi quia sab
batum erat in illa die dixerunt Iste ho
mo non est a deo quia sabbatum non cus
todit quia magnum peccatum esset curare
in sabbato et non credentes quod prius fu
isset cecus quesiverunt a patre et matre
et cum dixissent quod ipse cecus fuerat dixe
runt ei iterum Da gloriam deo qui te il
luminavit quia iste homo quem tu vocas est
homo peccator nec potuisset te illuminare. Il
le vero dixit eis Si est peccator sicut vos
dicitis ego nescio unum scio quia cum es
sem cecus modo per ipsum video et est mira
bile de vobis qui non vultis credere quod
ipse potuit michi lumen restituere scimus
enim quod deus peccatores non exaudit sed qui
verus dei cultor est per fidem et volu
tatem eius facit per mandatorum impletionem
hunc deus exaudit. Qui dicit peccator non
est dignus exaudiri et si aliquis exau
ditur non est ex eius merito sed sola dei boni
tate. Qui vero iustus est et voluntatem dei
facit dignus est exaudiri et tale de me
rito deus exaudit. Sicut plenus spiritu sancto
locutus est cecus iste nunquam a semet
ipso talia verba sciuisset dicere qui litteras
nesciebat. Unde non fuerunt verba illius
sed spiritus sancti et concordat cum veri et

nono testamento. Et post hec iterum dominus cum inuenit
et dixit ei tu credis in filium dei. At ille dixit
Quis est domine ut credam in eum. Respondit dominus tu
vidisti eum et qui loquitur tecum ipse est. At ille ait
Credo domine et procidens adoravit eum. Duo
commendabilia fecit iste cecus. Primum est
quod ipse cito credidit nam quam cito dixit
ei dominus Ego sum filius dei ipse dixit cre
do domine et hic est contra illos qui multas predica
tiones audiunt et tamen hiis que dicuntur non
credunt et tamen si aliqui credunt tamen operibus
contradicunt tales redarguit dominus dicens O stul
ti et tardi corde ad credendum et redar
guentur in iudicio nam Regina austri in
iudicio surget contra eos. Secundum est quia ipse gratus
fuit deo de beneficio illuminationis accepto.
Unde procidens adoravit eum et professus est deum et cre
atorem suum sed eo sicut dominum et benefactorem
suum et sic iste gratus fuit de beneficio illumina
tionis corporalis. Ita multo magis pec
cator debet esse gratus deo de beneficio illumina
tionis spiritualis quia de tenebris peccatorum re
ductus est ad lumen gratie et cognitionis
qua cognoscit peccati vilitatem mundi vanitatem
vite brevitatem mortis necessitatem hu
militatis insolenti penalitatem et in ti
met et deo servire studet. Item qua cognos
cit dei magnificentiam paradisi gloriam ac
sue dignitatis sue proprie utilitatem et in
gaudiis et in virtutibus et bonis operibus quantum
potest se exercet et de bono in melius profi
cit. De ingratis vero ad Romanos dicitur Quia
cum cognovissent deum non sicut deum glori
ficaverunt aut gratias egerunt et ideo ob
scuratum est insipiens cor eorum. Possumus
autem moraliter dicere quod homo exercet se
cecus efficitur propter culpam primo quantum nobili
tatem generis hic est cecus a nativitate et hunc il
luminat christus per lutum humanitatis et mortali
tatis impositum super oculos cordis. Secundo
habundantia rerum temporalis hic est tobias qui ster
coribus irundinum excecatus est sed felle pis
cis suppositum oculis id est christi passionis compensa
ta sanatus est. Tertio exaltatio honoris
post hoc cum in honore esset non intellexit
etc. id est quia in honore positus non intellexit
hic est hely summus sacerdos qui non pote

Nota
Nota

zat vide lucna di ii sub extinguetur
i i corde suo vilipendit honor mundi
Quarto inflacio talis sicut ho dicitur
se esse sapiens stultus factus sunt Ro i^{o} stultus
factus est ois ho a scia sua et hoc scia
inflat caritas vero edificat Ratio q̄ facit ipsa
me hic p caritate illuminat q si scia in
flat tn edificat ad di et sui ipius cog
nitionem interiorem inuocat Quinto obscu
ritate mortalis pcti zach Excecauit eos
malicia eorum ps Comprehenderunt me ini
quitates mee et no potui vt viderem ppterea
i psona hius dd orat ps Illumina oculos meos
ob rem si et consulit apocalipsis ut collirio
oculos inungat ad oculos mentis et lucem gracie
capiat Rogemus dnm ut det nob p gra
ciam suam ita lutum pctorum nostrorum lauare
in piscina sce pnie ut possimus hic sine
i puritate sce gsciencie et tande puenire ad
pñam claritatem eternae qd' nob prestare.

Ibat ihus in ciuitatem
que vocatur naym luce vii qr i xl^{a}
solet pctores i pctis mortuis resurgere
a morte pcti ad vitam gre p vera
pniam ideo legitur hodie ewangelium in quo agitur
de resuscitacione cuiusdam defuncti quem dnus
resuscitauit et reddidit viuum matri sue
Et qr hoc ewangelium legitur eciam dnica xvi post
trinitatis festum io ibidem qre eius expo

Erat quidam languidus Joh xi
lazarus et Dolet homines liber
audire quis pdicatur de xpi pietate de
pctorum reconciliacione et iustificacione
et de hiis duobus agit plenissime i ewangelio
hodierno scilicet ex lazari resuscitacione a do
iam fetentis i monumento et hoc melius
apparebit si ewangelium historie reteratur que talis
est Dnus ihus exiuit i quodam loco vltra
iordanem vbi baptizabat iohannes ppterea
et quiescere ibi cum discipulis suis Quidam
nomine lazarus frater marie et marthe so
rorum infirmatus est in bethaniam que est
citra iordanem iuxta montem oliueti non
longe ab ihrlm et qr istius infirmitas
erat grauis miserunt iste due soro

res ad dnm ihm nuncium qui diceret ei
|| ex pte ipsarum Dne lazarus quem amas
infirmatur et nichil aliud gmiserunt ei
Nota vi q no dixerunt veni et sa
na eum et consolaberis nos Ro reddi
in glo qr sufficit amanti nunciare ne
cessitatem quia non deserit quem amat
Et cum nuncius fecisset hanc nunciacionem
dno coram discipulis dnus dixit ei vade
et dicas eis q infirmitas hec no est
ad mortem sed p gloria dei ut glorificetur
filius dei p eum Sed vi q dnus no
benedixit qr lazarus ex hac infirmitate
mortuus est sicut statim sequitur quo g^{o}
no fuit ad mortem Dicit glo q mors
que imminebat no fuit ad mortem sed
potius ad miraculum futurum ppter quod
multi crederent Et dicit ewangelista q do
minus hanc nunciacionem consolatoriam misit istis
sororibus qr diligebat eas et eciam
Nota. lazarum fratrem earum Et dux fuit ea
hius dileccionis prima qr dns p fide et
vita bona quam habebat sciebat et amici dei
erant et est hec principua causa ppter quam ho
a do diligitur Secunda qr sepe hospitabatur
et comedebat in domo earum et ideo
ex longa familiaritate et multis seruicij
eius receptis magis obligatus erat ad
diligendum eas Quomodo quid bferebus est q sic
viuit ut multo eos deus diligat
Tercia q reddere nuncio responsum dnia
ru dnus ihus de industria mansit
in loco in quo erat duobus diebus et
postea dixit discipulis suis Eamus iterum
in iudeam i i ihrlm et cum post illa
discipuli vero eum hoc audiuerunt valde per
territi dixerunt ei magister adhuc mo
dico tempus est q iudei voluerunt te
lapidare ppterea fugisti huc et modo
vis reuerti illuc ut te occidant no
Nota. consulimus ut tu illuc vadas Hoc dixe
runt ppter duo primo ne magister quem dilige
bant occideretur adhuc modice fi
dei qr nolebant eum mori quia pro om
nibus veniret mori Secundo ppter se qa
timebant si quererent magistrum discipulos
eciam quererent ad mortem Sed do

imus confortant eos d^s Nonne duode
cim sunt hore diei si quis ambulat in
die non offendit qui autem ambulat in noc
te offendit quia lux non est in eo Vo
lunt sic dicere dominus Ego sum dies il
luminans mundum et vos estis xij hore
que illuminantur a die et sequuntur diem
non dies horas Et ideo si ambulaveritis
in die id est si per me fueritis illuminati
lumine fidei non offenderitis id est non incide
tis in errorem et peccatum quia dicit dominus
Ego vos perducere volo et vos de
betis me sequi quia dum mecum fueritis
non timeatis Discipuli vero non intellex
erunt quid dominus vellet dicere et ideo
tacuerunt et tunc dixit eis lazarus
amicus noster dormit Illi autem credentes
quod super hoc recepisset nuncium et quod
vere de dormicione sompni diceret dix
erunt omnes ac si omnes essent medici domine
si dormit salvus erit quia dormicio
solet esse infirmis indicium salutis et
ideo sic dixerunt et tunc dominus dixit
eis manifeste lazarus mortuus est et gau
deo propter vos ut credatis quia non eram
ibi Hoc est dicere Vos firmiores effici
amini in fide quia credatis quia nichil
me latet quia deus sum et gaudeo quia
non fui ibi sicut vos scitis et tamen ab
sens scio quod mortuus est Ecce bonus
dominus licet subito posset facere suos discipulos
perfectos in fide et in omni sciencia tamen propter nostram
instruccionem voluit eos in hiis deficere
donec deduceret eos ad summum ut non
miremur si nos in fide in sciencia dei in
virtutibus et in hiis que sunt religionis et
sanctitatis paulatim deficimus et quod usque
ad mortem in hiis perficere non possumus
et hoc facit deus propter tria Primo quod talis
glorietur quod suis meritis ac sua boni
tate ad ingressum pervenit ad summam
perfectionem sanctitatis quia hoc non est de lege
communi sed est speciale donum dei quia raissime
et paucis concedit Secundo ut homo
cognoscens infirmitatem suam non ces
set corde ore et opere petere a deo

ut ipsum ad perfectam sanctitatem perducat Tercio
ut homo intelligens se dei adiutorio indigere
continue de virtute in virtutem de bono in melius
proficiat et numquam ad bonum operandum deficiat
quia dum sic homo vivit semper per graciam dei in eo
augetur meritum ipsius multiplicatur sancti
or et melior efficitur Ideo dicitur ysaie Omnia
opera nostra operatus es in nobis Et ideo dicitur
in persona sua mea id est sine gracia mea nichil
potestis facere Et cum dominus mortem laza
ri eis nunciasset statim subiunxit Eamus omnes
ad eum Non dixit eis ad eum visitandum
aut consolandum quia erat mortuus sed intelli
gebat ad eum suscitandum Discipuli vero hoc
verbo audito eamus omnes ad eum ita fue
runt perterriti quod nichil penitus poterant
respondere sed unus ex eis scilicet thomas omnibus
audacior et in amore dei christi fervencior
dixit ad condiscipulos Eamus et nos et mo
riamur cum eo quasi diceret Si contingeret
eum occidi melius est nobis mori cum ipso
quam post mortem eius vivere sine ipso O quam bo
nus et benedictus discipulus qui pocius elegit
esse in morte et in vita cum magistro suo
quam vivere sine ipso Et post hoc dominus cepit
ire et discipuli cum ipso et cum venisset in be
thaniam mictatur est marthe quod dominus venit
ad eam et ipsa obmissis omnibus occurrit
ei et invenit eum extra portam castri et pro
cidit ad pedes eius et dixit Domine si fu
isses hic quia frater meus non fuisset mor
tuus quasi diceret Ubi tu es qui es vita
hominis mors esse non potest et inauditum est
quod aliquis in presencia tua moriatur umquam
¶ Sed inquit latrones cum domino crucifixi
cum domino mortui sunt Respondeo quod quamdiu
dominus vixit illi mori non potuerunt sed
eo mortuo qui adhuc vivi erant milites
pilati occiderunt eos Item si fuisses hic
et vidisses animam tuam in tanta gravi infirmi
tate iacentem lacrimas sororum tibi de
votarum pro ipso supplicancium tibi totam
familiam plorantem et ad pedes tuos pro
sternentem se humiliter et eciam totum cetum a
postolorum pro amico et familiari te ro
gantem non potuisses te continere nisi sa
nasses eum quem sanasti usque modo sola pre

tate oculum misericordie tibi presentatum tamen
scio quod quecumque petieris a deo scilicet patre tuo sta-
tim dabit tibi. Voluit hic mulier hic dicere
secundum glosam: Nescio utrum resuscitatio sit
utilis fratri meo tu autem scis et ideo in arbi-
trio tuo relinquo quod potes eum resuscitare
et in pace dimittere. Et dominus dixisset ei resur-
get frater tuus et quia non dixit quando mar-
tha incerta utrum diceret de presenti an de
futura generali resurrectione volens certifi-
cari de hoc statim subiunxit: Domine scio quia
resurget cum omnibus aliis in novissimo die
quasi diceret sed modo hoc erit nescio. Et dominus
volens eam confirmare in fide per quam mere-
tur fratris resuscitationem dixit ei: Ego sum
resurrectio et vita. Quasi diceret tu dicis quod
frater tuus resurget in novissimo die
sed tunc et ipse et omnes alii per me resurgent
quia ego sum resurrectio et vita omnium gene-
raliter et frater tuus quando tunc per me resur-
get potest etiam modo per me resurgere. Et
ego dico tibi plus quod omnis qui credit in
me etiam si mortuus fuerit vivet scilicet
quomodo frater tuus vivet scilicet post mortem
corporis anima eius et omnis qui modo vivit et
credit in me non morietur in eternum sed
cum deo vivet. Sed deo resurget corpus
et anima in novissimo die. Ecce magna
consolatio christianorum deo servientium quia et si
moriantur secundum corpus ad modicum tem-
pus ipsorum semper cum deo vivunt quia cito resur-
gent corpora sua gloriosa et incorruptibilia
et clarissima in eternum victura. Et cum dominus
hec dixisset interrogavit eam si hoc crederet
dicens credis hoc. Ait illa et fide quam habebat
in corde confessa est ore dicens utique domine
scilicet quicquid dixisti credo quod tu es christus
filius dei vivi qui in hunc mundum venis-
ti scilicet ad mundum redimendum et sanandum
et cum expressisset verba dominus dixisset ei: Vade
et voca huc sororem tuam mariam. Et illa
cito abiit et silentio in submissa vo-
ce vocavit eam et dixit ei magister adest
et vocat te. Illa vero ut audivit venit
ad eum nondum enim appropinquaverat domui
earum. Multi iudei qui venerant ad con-
solandum eas credentes quod iret ad mo-
numentum mortui plorare. Maria vero
appropinquavit ihesu et cecidit ad pedes eius dicens:
Domine si fuisses hic non fuisset mortuus
frater meus. Eisdem verbis usa est quibus
et soror ut ex eo daretur intelligi quod
una est fides earum quod eodem spiritu do-
cebantur. Et cum hoc dixisset cepit fortiter flere.
Ihesus autem videns eam plorantem et iu-
deos qui cum ea venerant infre-
muit spiritu et turbavit semetipsum hoc est os-
tendit se dolere et compati eis facie et mo-
tibus corporis et dixit: Ubi posuistis
eum. Et duxerunt eum ad monumentum.
Dominus vero iterum suspirans dixit asta-
tibus tollite lapidem et dixit martha:
Domine iam fetet quatriduanus enim est.
Hoc dixit martha incerta utrum dominus vel-
let suscitare fratrem suum et credens quod
dominus solum vellet videre sepulcrum et
sciens quod ex remotione lapidis magnus
fetor exalaret ne dominus ex hoc gravare-
tur dixit domine iam fetet etc. quasi diceret
Non expedit domine ut aperiatur monu-
mentum ad videndum defunctum iam quatri-
duanum quia nichil ex hoc haberemus
nisi fetorem magnum. Dominus vero quasi
reprehendens eam dixit: Nonne dixi
tibi: Si credideris videbis gloriam dei
scilicet in suscitatione fratris tui quem nullus
potest suscitare nisi solus deus. Et qui presentes
erant audito hoc tulerunt lapidem et
apparuit monumentum apertum et corpus
lazari pannis involutum vermibus plenum
et horribile ad videndum omnes provocans
ad fletum. Et aliqui tunc xpo ex iude-
is iudeis dixerunt: Non poterat is-
te facere ut hic non moreretur qui ape-
ruit oculos ceci nati. Dominus ergo aperto
monumento videns eum levavit ocu-
los in celum et dixit: Pater gratias a-
go tibi quia audisti me ego autem
sciebam quia semper me audis sed propter po-
pulum qui presens est hoc dixi ut viso hoc
miraculo credant quia tu me filium
tuum in hunc mundum misisti et statim
voce magna clamavit dicens: Lazare.

vei forab; hic attende quanta fecit do
minus in suscitatione lazari quia suspirat
plorat lapidem remoue fecit, orauit
et fortiter clamauit; signum quod peccator sub
lapide consuetudinis male iacens diffi
culter surgit; tamen per magna dei voce
suscitatur et in pedibus se erexit et de
monumento saliens coram deo erectus ste
tit. Et imputatur hoc grande miraculum
quod hic sic ligatus potuit se erigere
de monumento exire et erectus stare sed
quia ligatus habebat manus et pedes
pannis et cingitur et faciem ligatam su
dario nec ambulare nec loqui potuit ideo
dixit dominus discipulis suis Soluite eum
et sinite abire sic vnum sic sanatus
et de perpetua morte liberatus. Et in
hoc facto tria insinuantur nobis Primum est
quod peccator quam diu est in peccato sic liga
tus est sensus super oculos manus et pe
des ita quod nec loqui nec videre nec opera
ri potest nec ambulare quod deo placeat et
anime sue quod ad eternam salutem proficiat
Secundo quod peccator de monumento fetido pec
cati exire non potest nisi prius deus sua pie
tate lapidem id est duriciem a corde re
moueat et voce magne gratie ad
contricionem cordis et ad penitenciam vocet
Ro. benignitas dei ad penitenciam te ad
ducit; Tercium est quod quamuis peccator per
contricionem cordis interius sit absolutus
a culpa tamen debet nichilominus exterius
per sacerdotem absolui a pena et iniunctum
per eius absolucionem gratiamque sacramentis
cerere et suscipere merita satisfactionis
debite et assignata sibi penitencia sicut est
ieiunium et oratio et huiusmodi. Secundum magistrum
in historiis hoc miraculum creditur esse factum
ea die qua legitur hoc euangelium in xla scilicet sexta
feria post letare prima scilicet die mensis Primum
secundum legem Hec quod multi qui ibi presentes
erant hoc miraculo viso conuersi sunt ad fi
dem et crediderunt in christum sic eciam
hodie homines peccatores qui vident quod
deus tangit cor alicuius magni peccatoris
et conuertit eum ad penitenciam et fit eis instru

et sciunt deberent se totos conuertere et
eum exemplo fugere ad penitenciam et dei mi
sericordia dicitur peccati abhominacionem
et societatem dyaboli et tunc sic in familia
dei et sic efficiantur digni peruenire ad
gloriam celi quod nobis prestare dignetur.

Ego sum lux
mundi Johannis viii quo quia dominus no
ster ihesus christus quod peccatis nostris lauandis
penitenciam magnam in deserto fecerat et post
modum penitenciam predicauerat et eam per
apostolos predicari mandauerat Ideo ut nullus
eam contempnat sed eam assumere stude
at ipse ewangelio hodierno ostendit qua
te sit dignitatis et potestatis qui eam in
stituit et hominibus concedit et facien
tibus promisit regnum celorum et eam con
tempnentibus penam inferni quia est filius dei
redemptor mundi et iudex futuri seculi
Dicit ergo Ego sum lux mundi id est verus
deus Jo. Deus est lux et tenebre non
sunt in eo ullo lux mundi id est illuminans
corda hominum lumine gratie vere fidei et co
gnicionis diuine Et quia sum lux ideo
qui sequitur me non ambulat in tenebris hoc
est dicere qui seruat doctrinam meam et
imitatur vitam meam que est tota ex
emplaris quia est sine peccati reprehensione
et in multa austeritate humilitate pau
pertate et proximi dilectione hic non ambu
lat in tenebris ignorancie nec culpe sed
habebit lumine vite scilicet gratie in presenti et
glorie eterne scilicet in futuro, Ideo bene dicitur
Eccl. gloria magna est sequi dominum Ecce
magna bonitas domini qui inuitat suos
ad conformitatem vite sue sed magna
est iniquitas et peruersitas seruum qui sic
inuitatus renuit imitari Et nota quod
tria sunt que inuitant nos ad imitandum
saluatorem nostrum Primum est ipsius be
nignitas quia cum ipse sit deus et pos
sit nos cogere ad sua precepta tamen re
linquit hoc et benigne expetit Secundum est
ipsius largitas quia sequentibus se id est pro
mittit quo nichil melius cogitari pos
sit aut haberi scilicet in presenti gratiam et in fu
turo gloriam post gratiam et gloriam dabit

Nota (left margin, beside "et de perpetua morte liberatus")
Nota (right margin, beside "dilectione … sic")

dns. Tercium est necessitas quia quamvis eum
non solum erraret et dampnat et velit no-
lit ad ipsum comparat. Debes autem eum
sequi in tribus scilicet in prima humilitate caritatis
dilectione et in tribulacionibus paciencie sup-
portacione. Dicitur quod pharisei audientes verba
domini dixerunt tu de teipso testimonium
perhibes testimonium tuum non est verum
id est non est recipiendum quia vero quia tu es
solus et testis. vnius non credi. hec
dixerunt ut verba eius vituperaret et ho-
mines a dilectione eius retraheret. Dominus vo-
lens possit eos dicere primo et iohannes bap-
tista quod sepius reputastis testimonium illum
perhibuit quod sum filius dei tamen hoc omnis
sed dixit eis et si ego testimonium perhibeo
de me testimonium meum verum est quia
scio unde venio quia a patre missus sum
et scio quo vado quia per passionem ad
patrem redeo. quasi dicat ego sum super ho-
mines quia sum dei filius in mundum mis-
sus et ideo mihi sicut deo credendum est. vos
autem nescitis unde venio quia ignoratis
quod deus pater me misit et nescitis quo
vado quia ad patrem ascensurus sum et
ideo hoc est quia vos secundum carnem me pu-
tatis solum hominem cuius de sua laude
non est credendum. Ego autem non iudico
quemquam secundum carnem scilicet in isto primo adventu
in quo apparui secundum carnem et si ego
iudico in secundo adventu omnibus temporibus
apparebo in carne tamen iudicium meum
est verum quia non sum solus in testificatio-
ne sum iudicando sed pater meus perhibet
de me testimonium operum. Vnde dicitur infra
Pater manens in me ipse facit opera
ergo testimonium meum verum est quia dua-
rum personarum patris scilicet et filii non exclu-
dit personam spiritus sancti. Et dicit glossa vis
habere bonam causam in celo habeas tes-
timonium patris et filii et spiritus sancti. Videas
quod tu sis similis in fide obediens in
preceptorum observacione devotus in oracio-
nibus et sic erit tibi testis in celo sum
testis et iudex in bono. Iudei vero ad
mirati quia dicebat se habere patrem in
celo sum invisibilem et turbati quia
cum eum viderent hominem esse dicebat
deum esse patrem suum dixerunt ei ubi
est pater tuus. Dominus autem non respondit iudeis
ad interrogata sciebat enim quod ex responso
me non proficeret et ideo dixit eis. Si
me sciretis id est diligeretis forsitan et pa-
trem meum sciretis sed vos neque me ne-
que patrem meum scitis id est diligitis quod
quoniam non estis digni scire ubi sit aut
quis sit pater meus. Et sciendum quod hic verba lo-
cutus est dominus in gazophilacio id est in tem-
plo ubi iudei conveniebant ad tractandum
de verbis dei. In quo facto docemur quod in ec-
clesia est loquendum autem de verbis dei aut
que spectant ad laudem et honorem dei.
Iudei vero cogitantes quod dominus eos despi-
ceret et videntes quod super homines se exal-
taret deliberaverunt in cordibus suis
comprehendere eum et occidere et tamen nullus
poterat extendere manus ad comprehenden-
dum eum quia sicut dicit crisostomus nondum venerat
hora eius scilicet quam disposuerat pro nobis mori
sicut conceptus est et natus quo tempore voluit
et loco et eo modo ita nec comprehendi
nec dampnari nec crucifigi nec mori
potuit nisi quando ipse voluit quia quicquid
factum est circa incarnacionem et passionem
et mortem et resurreccionem Christi totum
ex sua voluntate processit propter quod sum-
me debes attendere mortem suam quam
nobis concedat ∴

Quis ex vobis arguet me de
peccato Ioh. 8. Hec dominica duo-
bus modis nominatur. Vnum nomen imponit
ei mater ecclesia quia vocat eam dominicam de
passione domini non quia hodie facta fuit
sed quia in officio ecclesie et maxime in mis-
sa incipit annunciare passionem domini et
sic continuat usque ad diem parasceves

Nota.

in quo facta fuit. Hec annunciacio tam longa et
tam continua fit propter tria. Primo ut se-
quamur morem antiquorum patrum qui mortem
suorum parentum et magnorum virorum fle-
verunt multis diebus sicut fuerunt ia-
cob. moyses etc. Et Christus fuit ma-
ior homo qui umquam fuit sanctitate dignitate
potestate et ideo mors sua non solum quidem

a diebus sed omnibus diebus vite nostre est de
flenda. Secundo ut illi qui alio tempore non ac
cedunt ad memoriam passionis dominice sal
tem non quando audiunt eam totaliter recitari
deuote moueantur ad deuotionem. Tercio ut illi
qui nondum assumpserunt crucem penitencie au
dito quod dominus mortuus est in cruce
pro peccatis nostris non cessant ascendere cru
cem penitencie ut in ea deleantur peccata sua
¶ Secundum notandum quod ponitur ei lapis qui vo
catur ea dominica de lazaro non quia sit
festum lazari ut quidam tali die lazarus sit
resuscitatus sed quia sexta feria precedente
lectum sit euangelium de suscitatione lazari
cuius occasione summi ordinauerunt de morte
xpi. Secundo vocatur ea dominica lazari cuius
occasione dominus passus est. Vnde in epistola ho
dierna aperte agitur de passione xpi. In
euangelio vero agitur de eius solum inchoatione.
Narratur ergo euangelium quandam disputationem
uel disceptationem que fuit inter iudeos et
xpm quia in eo quod xpus affirmabat se
filium dei voluerunt eum occidere et quia
non potuerunt ex tunc cogitauerunt
eum odio occidere in consummauerunt donec
adimpleret. Dicit ergo euangelium quod dominus
erat predicans iudeis et volens eos docere
se esse filium dei et eos inducere ut
crederent in eum et saluarentur incepit sic
Nota Quis ex vobis arguet me de peccato.
Hoc dixit xpus propter duo. Primo ut os
tenderet se sanctiorem omnibus quia nullus
est ita sanctus quin saltem in paruo peccato sit
comprehensus preter eum. In hoc etiam vobis da
tur intelligi quod predicatores tam vita quam
lingua et bonus xpianus taliter debet viuere
quod non possit argui de aliquo peccato graui
nec a deo nec a dyabolo. Secundo ut iudei ver
bis suis fidem darent tamquam sanctissimus
eum de ore suo numquam processit verbum nisi
scienter et quia non poterant eum vincere de
peccato ut mendacio. Ideo sequitur quod odio
habuerunt eum propter veritatem quam predicauit
et ideo subdit et cum xpus dixisset hec verba
et nullus respondisset ideo subiunxit Si veri
tatem dico vobis quare non creditis mihi. Hoc est
dicere Ego talis sum et planum est quod quicquid
loquor veritas est et ideo tenemini debetis cre
dere. Qui laudabilis verbum quicquid loquar veritas
tenemini dare est veritas. Secundo dicit propheta domine quis
habitabit in tabernaculo tuo et dominus respondit
qui loquitur veritatem in corde suo. Ephesi. Depo
nentes mendacium loquimini veritatem vnusquisque
cum proximo suo. Sed de mendacibus dicitur perdes
omnes qui loquuntur mendacium et quia nullus
iudeorum respondit ad istud verbum. Secundum dominus re
didit rationem quare ipsi non credebant cum
et dixit qui ex deo est verba dei audit. i. qui est
filius dei per gratiam a peccatis abstinens et deo
seruiens ille verba dei libenter audit precepta et
retinet et audit non solum aure naturali
sed aure intellectuali et aure obediencie. Et
ideo subdit propterea vos non auditis quia ex
deo non estis. i. filii dei non estis sed dyaboli
cuius voluntatem facitis. Iudei vero qui ex ver
bis domini debebant corrigi et conuerti ad
bonum deteriores facti sunt et responderunt
in verbum per omnibus responderunt et nulla causa
apposita sed solum duo verba opprobrii coram
omnibus dixerunt. Nonne benedicimus i. aliis
benediximus nos quia samaritanus es tu et
demonium habes. Samaritanus i. peccator et
infirmus in lege sicut samaritani qui non
sunt de populo dei et odis nos sicut sa
maritani oderunt nos iudeos. In hoc verbo
mendaces fuerunt iudei qui sciebant ip
sum esse iudeum natione locutione et conuersa
tione. Sed sicut numquam non cauerunt loqui
de mendacio dummodo vituperarent eum in populo
et demonium habes i. superbus es sicut dyabolus
faciens te equalem deo quasi diceret ideo tibi
non credimus quia tu es dyaboli filius. Ista
duo verba opprobrii dominus paciencia sustinuit
et ad primum non respondit propter tria. Primo quia Nota
iudei sciebant eum esse iudeum licet menda
citer et opprobriose vocarent vocaret eum
samaritanum et ideo non curauit respondere. Se
cundo quia iudei despiciebant samaritanos
dominus noluit se negare samaritanum
ne videretur ipsos despicere quia neminem
despiceret qui non venit vocare iustos
sed peccatores. Tercio quia erat samarita
nus secundum significationem istius nominis quod interpretatur
custos de quo dicitur in psalmo Ecce non
dormitabit neque dormiet qui custodit israel

Ad secundum bñ et humiliter respondit Ego demo
nium non habeo quod patet quia ego honorifico
patrem meum quem vos dicitis esse deum
vestrum quod nullomodo faceret si esset demo
niacus honorifico eum in voluntate
eius implenda. unde Non veni facere voluntatem
meam sed voluntatem eius qui misit glām
eius annuncians quia predico quod ego ab eo ex
ivi et quod missus ab eo in mundum veni
ad salvandum omnes Auctoritatem sibi attribu
endo Jo. xiiii. in me manens ipse facit
opera. De omnibus beneficiis suis gratias agendo
unde Confiteor tibi domine pater celi et terre
etc In hac responsione dominus dat nobis
exemplum ut iniurias nobis illatas pacienter
portemus et si nobis petrum obicitur humiliter
excusemus Item quod deum honoremus in obe
diencia preceptorum in exhibendo merita
in sacerdotum reverencia in predicacionum et
missarum frequenti audiencia Et comminatur
dominus Ego honorifico patrem meum et
vos inhonorastis me in contulistis in
contumelia quia dixistis ego sum homo pecca
tor et sine lege dei demoniacus sed ego
non quero gloriam meam in vindictam in qua glo
riatur homines seculi. est qui querat et iudicet
hoc est pater meus qui est in celo querit in ite
dicit ea facere dominum in tempore oportuno se
cundo vindictam et iniuria nostra deo
committamus qui dicit mihi vindictam et ego retri
buam Et cum christus sic audisset non cessat
adhuc a doctrina sua sed dixit. Amen
amen i. in veritate dico vobis si quis ser
monem meum servaverit mortem non gusta
bit eternam Sermo est triplex quem ipse pre
dicavit Primus est fidei ut credamus in filium
dei hoc est eum esse verum deum et hominem
quod nobis passum et a mortuis resurrexis
se et venturum ad iudicium Jo. ut omnis
qui credit in eum non pereat sed habeat vitam
eternam Secundus est dilectionis dei et proximi sine
hoc homo nichil reputatur apud deum Ter
cius est penitencie agende unde Agite penitenciam
Iste triplex sermo sic est necessarius ad sa
lutem ut si alter defuerit non est salus
et qui hunc sermonem bene servaverit mortem in

eternam non videbit Judei vero credentes eum
dicere de morte corporali turbati sunt
vehementer et dixerunt Nunc cognovi
mus quia demonium habes quia tu predicas
impossibile quod probatur per abraham cum deus
locutus est et prophete qui spiritu sancto inspirati
locuti sunt omnes mortui sunt et tu dicis
Si quis sermonem meum servaverit mortem
non videbit eternam Numquid tu maior
es sanctitate patre nostro abraham qui mortuus
est et aliis omnibus prophetis qui mortui sunt. quem
teipsum facis in dicis esse Et tu for
sitan maior deo eris omnes isti servave
runt sermonem dei et tamen mortui sunt Is
ta fatua responsione fecerunt iudei pro
eo quod omnes cito et sine deliberacione responde
runt Unde deberent primo dicere christo de
qua morte intelligis de morte corpora
li sive eterna ut sciamus quid debeamus
respondere et tunc debuisset christus dicere nunquam
debetis intelligere de morte corporali
quia illa parcit nemini et ego qui loquor
vobis gustabo illam pro salute mundi
sed de eterna que super omnia mala est timenda
Sed heu hodie magis curant homines cor
porale quia in ista vita illorum finitur que
sic desiderant omnino despiciunt et mortis
vite eternam flebis ardentibus sed fuisset re
quirere Quia vero iudei sic videbant
exaltare abraham et dicebant numquid
tu maior es patre nostro abraham domi
nus respondit et voluit eis ostendere quod
ipse maior erat quam abraham et dixit
Si ego glorifico meipsum quasi de gloria
mea michi est sed est pater meus qui glori
ficat me in magnum et altum me
ostendit sed non dixit ubi aut in quibus ubi
autem fecit glorificavit eum pater Et nos
possumus dicere quod pater glorificavit eum in
baptismo dicendo hic est filius meus dilec
tus unde In monte thabor quando transfi
guratus est coram discipulis et vox de nu
be audita est hic est filius meus di
lectus. et in oracione qua fecit coram
gentibus qui venerant audire et videre
eum Pater clarifica filium tuum et vox

Nota

qo.

vox de celo dicens clarificavi et iterum clarifica
bo in operibus miraculosis que fuerunt ma
ioris virtutis et plura numero quam fuerunt
omnia miracula que fecerunt omnes homines qui
a principio mundi fuerunt usque ad xpistum. So
li opera non fecisset i. eos que nemo alius
fecit peccatum non haberent. Et cum xpistus
dixisset Est pater meus qui glorificat me
statim subdit dominus quem vos dicitis quia
deus vester est quia non est et non cognouo
vistis eum per dilectionem et mandatorum conple
tionem quia hic est modus cognoscendi
eum. Fatetur se nosse deum factis
autem negant. Ego autem novi eum i. di
ligo et si dixero quia non novi eum i.
si dicerem ego non cognosco eum ero
similis vobis mendax loquens contra veritatem
esse similis vobis qui dicitis vos cognos
cere eum cuius mandata non impletis. Joh.
Qui dicit se nosse deum et mandata
eius non custodit mendax est. Sed ego scio
eum i. nosco eum omni modo cognoscendi
et sermonem eius servo i. voluntatem eius
facio. Et in hoc dominus innuit se filium dei de
quo dicit non sciatis quia ego sum et sic iudei
cognouerunt quem tempus facit. Modo restat
iudeis utrum sim maior abraham et ad
hoc dico quod abraham exultavit ut vi
deret diem meum i. toto corde desiderat
oculis cordis videre me in carne ambu
lantem predicantem miracula facientem
et quia sic ardenter desiderat ipse vidit
et gavisus est. Illud est dicere deus revela
vit et vidit omnia preda oculo mentis ita
clare et ita manifeste ac si oculis cor
poralis vidisset et gavisus est i. gratias
egit pro redemptione humana in qua ardore
accensus est i. modo cogitate quis est ma
ior utrum ego vel abraham quia ipsi glo
riabantur se filios esse abrahe i. nul
lum putabant maiorem. Iterum scandaliza
ti sunt quia ipsi videbant eum iuvenem
et tamen dicebat quod abraham vidit eum
Unde dixerunt ei quinquaginta annos non
dum habes et abraham vidisti qui mor
tuus est iam mille annis. Stabat enim ex
verbis stupefacti nescientes quid vellet di

cere et similiter veritas quod ipsi dixerunt quinquaginta a
nos nondum habes cum tamen nondum haberet triginta
tres. Secundo quod xpistus propter nimia abstinentia
et continuos labores sic erat desiccatus quod vi
debatur multo senior quam erat et dominus iudi
cium eius de antiquo abraham fiet ego sum
i. sum semper filius sic deus qui semper fuit et semper co
Judei vero non dabuerunt precium desererent
et nichil viderent sed sic infatuati curre
rent ad lapides ut lapidarent eum. Et
quia hic disputatio erat in templo ubi non
erant lapides exierunt de templo ut que
rerent lapides et cum exirent dominus exivit
templum per aliam portam et abscondit se. Illi
vero revertentes cum lapidibus non invene
runt eum et sic non potuerunt conplere peccatum
suum. Modo movetur hic duplex questio. Prima
est quare dominus fugit cum ipse posset sua
virtute facere eos cecos aut claudos aut sur
dos ita quod nullo modo potuissent eum ledere.
Cum omnipotens fugit infirmitate humana
iudeo quod hoc fecit propter duo. Primo quia
volebat eos non potentia in violentia sed
predicationibus et persuasionibus ad fidem su
am convertere. Secundo ut daret nobis exemplum ut
cum hominibus iratis non contendamus verbis aut
factis sed demus locum ire et fugiamus illis.
Secunda questio est cum dominus venisset in mundum
ut per mortem redimeret mundum cur fu
git mortem nam per istam mortem potuit
mundum salvare. Iudeo quod xpistus voluit
occidi per redemptione hominum servavit tamen insti
tuta ut mors sua redimeret culpe ade. Unde
quia adam qui peccavit erat in plena perfectio
ne nature sic nunc est homo qui habet tri
ginta annos. Ideo xpistus voluit differre
mortem suam usque ad etatem perfectam in
qua nondum erat. Et hec est prima ratio. Secunda
ratio est quia peccatum ade processit ex fruc
tu ligni ideo voluit in ligno crucis oc
cidi. Tercia ratio est quia cibus per quem
peccavit adam transivit in alimentum i. in
carnem et sanguinem et ideo voluit carnem
suam et sanguinem in ligno crucis effunde
re ut totum lavaret corpus humanum. Quar
ta ratio est quia adam post peccatum fuit a deo
sententialiter ad mortem condempnatus et ideo xpistus

qo.

volunt p hoiem i petorem ad morte
cdepnai finalit. Quinta ro e qz ada
p9 sinaz erat expulsus ex porta pa
disi 7 io x9 neqz in teplo neqz in
ciuitate sz ex porta mori voluit
Sexta ro e qz ada erat nudus an p
ctm 7 io xpus expoliatus 7 nudus vo
luit mori i ligno crucis Septia e qz
ada comederat fructu p que prauit
sensit dulcedine 7 delcaoez i gustu
7 io voluit potari i cruce aceto et
felle Octaua e qz ada peccauit i sex
feria 7 io xpus voluit eadem die et
ho mori nona e qz ada cu ipheder
a deo p pcto suo abscondit se sb ligno
de q comederat 7 io voluit x9 sub lig
no crucis ee ut crux esset sup humeru eius
Nota cu exiuit porta ierusalem baiulans sibi
crucem Itm sunt ac due rones fortis
sie appt quas no erat queuiens q x9
occideretur ho gne morte Prima est
qz ista morte occidebatur solu p9
infames cu infamia s adulterii d
tempab vtern filii rebelles 7 filii
ptumax q prem sum testis falsus
q pxim sum 7 q blasphemabat de
u hii omis sic cauens radidi lapidi
bus mactabatur Nota xpus ne reputa
retur vnus fuisse ex hiis noluit tali
morte occidi Scda e qz i lege
moysi preceptu erat q agnus pas
chat sic debebat occidi sic madu
care nullu os eius cofringi deberet
7 hoc dnus fuit i figura x9 q e ag
nus dei q tollit pcta mundi q sic e
rat occidendus in ligno crucis vt cor
p9 eius integru suare sic manduca
mus i sacro altaris ut sp i se integ
remaneat 7 qz no potuit occidi la
pidibus quin vnu os at plura cofrac
ta fuisset qd fuisset ct preceptu le
gis io x9 tale morte subire no de
buit Ex hiis oibus collige q n tpr
n locus n gens morte regrebat y
mo n sustinebat xpm talit occidi·

Miserunt principes 7 pharizei mi
nistros ut apphenderent ihe
sum Joh 7° In eivangelio hodierno fit
mencio de psecucione qua xpus e pas
sus a iudeis 7 hc i pi° euangelii ubi
d q principes miserunt ministros ret
7 hii in ea ita pariens fuit q appt
ho a pdicaco eius auerent salute no
destitit In q persequentibus dat exem
7 documentu q ons pme afflicto
nes 7 temptacones pacient portent
exo dnus sui Et fit mencio de ing
na pmissione qua x9 fecit peccatori
bus promittens eius eis se daturu
de spus scti Nichil em melius hu
pt ut ex hoc conforteur ad aie scitez
7 pcti detestacoez 7 x9 dilcoz 7 ho
fit ibi Si qis sitit veniat ad me
7 bibat Videatur go historia de bto
Johes q dux nite in quadam magna
festiuitate iudeor q durabat 7
diebus 7 dicebatur scenophegia i
tabnaculor costructo 7 fiebat
i mediis eius q steterunt in tectoris
in deserto 7 fiebat i septebri cu
solepnitatis pma 7 vltia dies
celebriores fuerunt pdicavit i te
plo salomonis ita dulcit locutus e
q multi iudi ex hoc crediderunt in eu
principes vo sacerdotu 7 pharizei q ode
rat eu audientes hc miserunt ministros
armatos q captu ducerent ad se Et
re hoies maledcti na ex eo q debe
bat eu diligere oderat eu Isti at ar
mati cu venisset ad pdicacoez xpi
steterunt 7 audierunt eu Dus at
videns eos 7 sciens ad quid venisset
dixit circumstantibus iudeis Ecce adhuc
modicum tpus vobiscum sum 7 vado
ad eu q misit me Duo va dixit
vnu est amarissimu 7 ad e dulcissimu
Amarissimu e modico tpe ero vobis
cu O infelices hoies cu quibus x
modico tpe manet sz quo nil su
p est hoi nisi infinitus eternus sit q i
quadragesima xpo per ·pmaz no re

cibatum 7 p9 pascha petiis euolutum

Verbu͂ decl'assim̄ e vado ad eu͂ q̄ misit
me s p viā passionis 7 crucis vt sca
tis q̄ crux p̄mie tribulacōnis 7 āgus
tie e via q̄ itur ĩ celu͂ Addid' et
vnu͂ verbu͂ d' Queretis me 7 nō
inuenietis 7 ubi su͂ ego vos nō potes
tis venire Hō e dice' q̄ apli pdica
bunt r̄surrecciōne meā vos dolētes
d' scele' mortis mee quetis me vi
de corporalit' ut cōseq̄mini indulgēc̄a
s3 nō inuenietis q2 tūc ego ero ĩ celo
uel spūal' p fide s3 nō inuenietis q̄a
tāta erit duricia cordis vr̄i q̄ non
potestis crede q̄ hō crucifix9 sit de9
s3 7 vbi ego su͂ vos nō potestis ve
nire Voluit dn̄s sic dice vos cōsi
deratis sola hūanitē3 quā videtis
7 nō attenditis h' diuinitatē quā nō
videtis q2 ego sicut fili9 dī su͂ in
prē 7 pr̄ in me 7 su͂ vnu9 de9 cū
prē 7 spū sc̄o 7 hac fide q̄ ego su͂
de9 nō potestis inuenire ppt' duri
ciā cordis vr̄i Iudei vō admirāb
|| d' verb' dn̄i 7 eu͂ nō intelligētes
dixerūt adinuicē q̄o h' itur9 e q2
nō inueniem9 eu͂ nu͂q̄d in dispsioē
gencium itur9 e 7 doctur9 gētes q̄
sūt sn̄ lege dī 7 ignorāt deu͂ d'
Illud q̄ ip̄i ignorād' pphāuerūt q̄
|| xp̄us p aplos erat doctur9 gētes
7 recptur9 erat ad fide Et cū iu
dī v̄ba sua cōplesset dn̄s recessit
ab eis 7 altā die solēpni q̄ erat
vltīa dies istius festi venit iterū
dn̄s in tēplu͂ 7 inuenit maximā
multitudinē cōgregata q̄ recessi
a festo 7 r̄comēdab' se dō mī q̄ū
erat q̄ pri9 venerat ad capiēd'
eu͂ Dn̄s vō ut vid' tātā mltitu'
ascend' locu͂ eminētem ut pdica
ret 7 eleuā voce clamā' fortit'
Si quis sitit veniat ad me 7 bibat
Ista e scd̄a pars euā'l e q̄ fit
mencione d' magna pmissiōe quā
fecit penitētibus Videbat ei ho
mīes d' festo ad loca sua rūer

ces 7 s' iuice valedicēs dāb eu͂ vio
ut mos e solāzibus 7 io ut eis potu͂
spūalem daēt eos ad se vocauit dicēs
Si quis sitit 7c̄ Et ut v̄ba dn̄i spūal'
intelligerētur addid' Qui credit in
me flūiā d' vent'e ei9 fluēt aq̄ viue
Vnde d' ewa'lta q̄ dn̄s dicebat ĩ itel
ligebat d' spū que acceptūri erāt
credēs in eu͂ Dicit g'o aliq̄ dn̄i sic itel
ligēda Qui credit in eu͂ 7 fit vo
luntatē ei9 recip' spūm sc̄m q̄ fit in
aīa ei9 fons aq̄ viue ipm ab oī pctī
macula lauāds ardorē carnalē cōcupie
refrenāds 7 r̄frigerāds sitīs auaricie 7 ca
nis gloie 7 d' vent'e mētis 7 cōsciē
fluēt flūmiā ad irrigādos pxīos
aquis pdicacōnis 7 cōsolacōnis 7 sbue
cōnis q2 spūs scūs sic eu͂ in dileccōne
feruēt fecit q̄ nō solū suā salutē sed
eciā alioꝝ feruet' desidat Illi vō hoīes
q̄ venerāt ad capiēd' eu͂ audiēs v̄ba
7 vidēs deuocōnē reuersi sūt ad phariseos
os dicēs Nō nō cepim9 eu͂ q2 nūq̄ sic
locut9 e hō. Modo cū pdicatoꝝ dn̄i
sūt due cōdiciōes Prima e q̄ra dn̄s
volēs loq' d' donis spūs sc̄i 7 de
gracijs quas sui fideles erāt accep
turi cum sic fortit' p'cit more solem
clamauit dōl q̄ h' fecit ppterea q̄ oīs p
dicatoꝝ qui pdicat d' hijs q̄ inducūt
ad amorē sui ad honorē dī fortit'
clamet audiencium corda pūoꝝ v̄ba
nitēm ponderet ut ex h'o pctōres
timeāt peccātib' deuoti fiāt 7 oīs
sēl' ad dn̄m cōfugiāt Scd̄a q̄o q̄re do
mīs sitiēs in pplo corā se astā' ad po
tu͂ inuitat maxie cū nō hret apud
se aq̄m uel vinum n' ad potabile dō'l
q̄ dn̄s nō loq̄ba' d' siti corpali sed
spūali q̄ e du' vna e spūal' alia
corpalis sic vna bō 7 altā mala Ma
la e carnis volupte mudāe pspita
te q̄ consistit in honoribus gaudijs 7
solacijs 7c̄ hac nullus sit extīgitur
ĩ xp̄ue imo quāto pl' hētur tāto
pl' desidā' poe exm̄ d' Alexād' et
alijs multe vīri assila' igni q̄ nūq̄
d' sufficit Itē ydropico q̄ nūq̄ sa

catum potu xpus cu que sua gra sct
repleuit si ea tenuerit sic sanat q̄
quicquid i mudo e d displiceat phi Cra
arbitriu sic ut sciora

Ambulabat ihus in galylea no
eni volebat i iudea abulare
ioh 7º hic ondit tpe vitada sit uanis gla
quā hō consueuit hre ex opibꝫ bonis
q̄ fecit multo magꝫ vitada e tpe q̄d
gesse in q̄ fe bo hō habūdat aliqbꝫ
opibꝫ bonis. Illa uanus gla p° deum
offendit cui aufert honorē d debi
tu qz ut dr thim Soli dō honor et
glā. Scdō honoē dr eo q̄d sum no est
supbie fecit deꝫ ei opa in nobꝫ oia
bona q̄ facim si uanis gla d boa att
buit Debꝫ g° nos suo exo hāc fuge do
cuit tanq̄ peste aie nociuā. Dr g°
ewāꝫ q̄ dns nr qda vice ibat cu
disci suis in galylea 7 ondebat i vo
bis 7 i gestis suis q̄ nollet ire i iude
ā sui i textu qz multi ex iudeis vo
lebāt eu cape 7 morti trade. No est
credendꝫ q̄ tiore mortis fecisset illuc
ire si qz no venat tepꝫ q̄ disposue
rat mori volebat eos pius puocare
ad petm 7 ad scādalu. Et dr ewāꝫ
q̄ eo tpe q̄ xpus sic ibat cu disci E
rat i pxio queda festiuitas apud iu
deos i textu q̄ durabat 7 diebꝫ 7 di
cebātur scenophegia i festu tabnaculo
rz 7 fiebat in septebri in meo. hi
tarunt in deserto cu d egipto egrede
rentur vbi multa di bñficia recepera
Fres aut eis i cosanguinei q̄ erat dr
nondu bñ credebāt in eu 7 adhuc glāz
mundi qrebāt dixerunt Transi hinc et
vade i iudea vbi e ihrlm q̄ e caput
regni ut ibi facias opa miraculosa 7
disci q̄s hēs ibi credebāt in te videat
opa magna q̄ facis si in istis puis
locis ubi no cognosceris 7 puis 7 vi
lis pplus 7 vilibꝫ gdicionibꝫ hītat et
fama tue scitatis diuulgabitur p totu
regnu 7 sic facies scdm cosuetudinē
alioꝝ qz oīs q̄ i mani° vult videri

no facit opa sua magna i occulto i i
puo loco si i magno 7 famoso 7 ple
no pplo 7 iō p ista opa miraculosa q̄
tu facis manifestas tepꝫ mundo sicut
dr ewāꝫ. Isti gsāgwinei dnī nōd ple
ne credebāt in eu. Et dr glō q̄ ipsi
adhuc erāt carnales 7 huanas laudes
diligebāt dnm̄ nrm exaltari ut sic
magnifice a pplis laudaretur. Vn sic
uanis gle cupidi eu ad eand glāz
incitabāt. Dns vō sciens eos adhuc
rudes esse in fide 7 amore mundi ad
huc i eoꝝ cordibꝫ vigē noluit eos
dure rephendere si dulcit excusauit
se p aliu modu qz no ibat tuc i
ihrlm ad festu vbi placebat illis dō
pplis dr Tempꝫ meu nondu aduenit
tepꝫ aut vrm sep e paru. no pt
mundꝫ odisse vos me aut odit qz ego
testio phibeo d illo qz opa eiꝫ
mala sut. Hc vba dnī dupli expo
nuntur 7 p° historiāꝫ 7 sic tepꝫ meu
s q̄ debeo capi ligari flagellari crucu
figi 7 mori p salute mudi sic ego
disposui nondu aduenit qz e i fes
to pasche qn agnus imolatur q̄ mea
signat passioē 7 iō nolo an tepus
iudeis dare causā scādali si tepus
vrm q̄ debete p me pati psecuci
nes vincula 7 vbera sep e paru
qz a die q̄ incipietis pdicare ewāꝫ
7 glāz mea usq̄ i fine vite vestre
psecucio vra no cessabit si nodum
incepit qz mudꝫ i amatores mu
di 7 iudi no odiunt vos adhuc sed
pdicatores qz adhuc no pdicastis
g eos si me odiunt i incipiunt psecꝫ
me qz testio phibeo d eis q̄ opa
sua mala sut 7 iō vos scire me
potestis ad festu sine scandalo iudo
ru ego vō no. Scdō moralit ex
po sic tempꝫ meu s q̄ ego solus
7 nullꝫ aliꝫ exercebo iusticiā p meri
tis vnicuiꝫ retribuā nondu aduenit
qz hō ueit in die iudicii n fie seli si
tepꝫ vrm i vite vestre i q̄ habete

liber arbi
trium hy

liberu arbitriu hõ operandi 7 male
sz vob' e patu s a dõ ad miaz
ꝯsequenda graz spectanda uł uita
multiplicanda. Istud tps e modicu
7 io e in eo vilit' operand' ne p
negligẽ pdat 7 io e timend' ne
aliq̃ recidat finaz. Est eciã mus
7 tribulacoibʒ plenu 7 io e redi
mendu ettin ptãda hõc dici no
te pterat 7 e utilissiũ viuo pro
fissiõe Ricardi. Nichil pciosi' tpe
sz heu nichil hõie vilis reputa' ptz
valet vnu deputato tpi d' tpe q̃
tu e spaciũ vniq hõe ad agend'
pniaz q̃ toti' mundi. Vide mira
bile bonitate di q' d' vnius tpe
solu s' vna 7 vltiaz hora suauit
ad ꝯsequenda iusticiã tõ·l aut tepus
cocessit hoibʒ ad ꝯsequenda miaz
7 h' ideo q' pnior e ad miaz q̃
ad iusticiã. Tc' q' postq dñs se
excusauit d' eiuo dicentibʒ discipl'
suis dixit Vos ascendite ad diẽ
festu hũc 7 visitate teplu 7 cu
alijs laudate deu ego aut non
ascedam vobiscu n' c p' a die sole
m n' in mai' ut pdicẽ i pplo
e miracula faciã cora dõ quia
nondu e tps meu ipletu s q̃
disposui capi 7 occidi 7 redime
mundu. In h' dñs docem' duo
Primu e q' dies festos deuote
celebrem' s ab ope suili cessado
7 bonis spũalibʒ ꝯstrendo. No e
bis videt' esse filiq di q' domu
prius sui no bis visitat in q' ho
nora' 7 hitat. Tc' q' dñs post
ista s' a' ꝯnasit abi si disci' merent
i ierlm. Judei aut vides discipl's
i teplo sz magro suo admirati
sut q' ipse nõ venit ad festu
7 pdicet 7 miracula facet 7 lo
quebãtur mutuo dicẽs vbi e i' 7
murmu' mlti erat d' eo i pplo q̃
dã ei dicebat q' erat bonus hõ
7 sciẽs ꝯphta. Alij aut dicebat no
sz seducit turbas i quida sium

lator e q' decipit psonas q' sequnt'
eu 7 tn' nec illorũ q' dicebat eu ee
bonu audebat h' palã 7 i publ' dice'
ppt' metu judeoꝝ q' ia ordinauerat q̃
quicuq̃ ꝯfiteretur eu ee xpm ex syna
goga fieret i excõiaret 7 expelleretur
d' synagoga judeoꝝ. In hijs dat nob'
triplex exm. Primu e q' q' ad mitu
di modo viuit bis dicet ex d' despi
ce' si mali d' ipso male loquut' bn'
eunda pho eu dicẽtur male loqui'
d' te hoies i' videt faciãt q' soler
nõ q' debet. Sedm e q' i' ꝯphet
e cora dõ q' veritate quã sit uel re
dit d' xpõ tiore aliq̃ pene taceat
i casu necessitate. Terciu e q' exo
discipl'oꝝ debem' diuiãs pacient' porta
re sic ipse q' d' xpo audiebat licet
dure audiret 7 doleret tn' pacient'
portabat dñs p sua miaz ꝯducet
nos i pacia. Ame

Facta sut encenia ihrlms et
hyemps erat Joh x. Cũ ma
pciteret dñs oues x' pdio ut vnq
quisq apud se videat cui sit d' oui
bʒ x' attendat tn' ne sit d' ouibʒ dya
videat ei q' pastore sequut' 7 audi
unt. Sut aut quatuor pastores post
quos currut hõ e hoies q' sut in
mundo s mundi dya' caro 7 xpus. Pri'
pastor deficit pacẽdibʒ suis scdus eas
decipit. tius eas inficit sz quartus eas
ficit q' i pascuis vbez pascit eas.
Videaꝝ q' historia d' scdis erat q̃
q' dñs nr' ihũs xpus quada vice tpe
hyemis i quoda festo ꝯsecracionis te
pli renouã et grece nomi d' q' quoq
ad nomu dedica' encenia d'. Ambulat
cu discipl' suis i porticu i p porticu
q' erat an' facie tepli salomois 7 e
rat h' porticus tante pulchritudis tate
venacõis q' ab oibʒ diceba' teplu
In hac conueniebat pplus ad pdicatoez
7 oblacioz 7 oroz 7 io dñs ad hũc
locu in die festo venit ut si posset
sz ipedimto pplo pdicaret. Tc' aute
q' h' erat tpe hyemis i frigoris i q'
sequitur q' judei cc' templu ꝯsantes

erat fugiendum in fide et in amore dei et tamen
christo dum talibus predicaverat. quia ex hoc
plurima mala committuntur et ad opprobrium
pro inducuntur et aliqui ad primam conversionem
Dicitur enim in luca quod galli in predicatore
cantavit et petrus in pectore egressus foras
sicut aliqui peccata amare in contricione ama
re flevit. Ubi dicitur quod iudei advenientes in
deo porticu multitudo iudeorum venit ad
eum et steterunt circa eum et dixerunt ei quo
usque animam nostram tollis in tenens nos in
spe et facis nos de te dubitare. dic nobis
vel manifeste si tu es christus. hoc autem dicebat
non quia vellet ei credere sed ut ex ore suo
// aliquid audiret unde posset eum accusare
Quod autem de operibus malis non curabat ait sic
Ego vobis loquor vobis in predicacionibus et in questionibus
meis et tamen verbis meis non creditis. Ego
coram vobis multa bona opera facio in nomine pa
tris mei que nemo alius potest facere et que perhi
bent michi testimonium quod ego sum et tamen ope
ribus illis non creditis et sic nec verbis nec ope
ribus meis creditis et ideo est quia non estis
de ovibus meis. quasi diceret Vos estis peccatores
et ideo peccati estis de omnibus eius et ideo es
tis superbi quia ipse est rex super omnes filios su
perbie et propter superbiam veram non potestis cre
dere nec verbis nec operibus meis sed oves
mee id est fideles mei qui ad cetera omni
sunt ho[...]es et devotis audiunt libenter
me in predicacione et credunt verbis meis
quando cognosco miraculorum operacionem et liberet
voluntate mee obediunt in operum execucione
et ideo Ego cognosco et diligo eas et ipsi
sequuntur me in doctrina mea operibus compleat
et vita mea imitatur istis duobus scilicet
vita et doctrina. Et addidit dominus Et
ego sic remunero fidem et obedienciam suam
quia vitam do eis scilicet in presenti per graciam et
in futuro per gloriam et non peribunt in eternum
quia sum lux et via in christo et sum vita
sum salvator in inveniendo et non rapiet
quisquam de manu mea. quia ego omnibus forci
or sum. Modo non quod in verbis dominus nunc
nobis duo datur intelligere. Unum scilicet quod
pertinet ad nostram instructionem scilicet quod oves
christi in duobus signis cognoscuntur. Primo
scilicet voce eius in doctrina libenter audiunt
et operibus impleat. Secundum est scilicet vita sempiterna
eius quod posse mutatur et alterum quod perti
net ad nostram consolacionem scilicet quod christus o
ves suas diligit nutrit et custodit
et ad vitam eternam perducit. Obtusus est
qui fuit de omnibus christi. Ubi dicitur quod dominus ad
confirmandum id quod dixerat Neo vero qui
fuit de omnibus christi potest rapere eas de ma
nu patris mei Ego et pater unum sumus
in sua maiestate et potestate et dominio.
Modo videt dominus quomodo iudeorum qui
volebat facere ab eo utrum esset christus in lege
promissus et licet non dixerit expresse ego
sum christus pulchrius non et valde intelli
gibile dixit ego sum deus interius quod
videretis hominem exterius voluit dominus
dicere Ego sum deus et homo quod aliter credit
esset hereticus. Iudei vero audientes quod ipse
dicebat se esse filium dei et equalem deo
scripturas ignorantes et hoc esse blasphe
miam putantes in deum tulerunt lapides
ut scilicet more blasphemorum eum occide
rent et cum starent omnes elevatis mani
bus ut in eum lapides proicerent. dixit
eis multa bona opera ostendi vobis ex
patre meo propter quod eorum opus vultis
me lapidare. quasi diceret nulla debet puniri
nisi de malo opere et aliquo digno reprehen
sione et ideo non potestis me de
malo opere lapidare. restat ergo quod de
bono. sed multa opera bona ego feci coram
vobis magnorum miraculorum ex patre
meo que non potest facere nisi deus dicentes
ergo michi quod est opus propter quod vultis
me lapidare. Hoc dominus dicebat propterea
ut ipsi maliciam suam propriam cognoscerent
Sed heu hodie sunt multi christiani qui sunt
istis iudeis similes qui multa bona re
ceperunt a deo scilicet temporalia spiritualia et
corporalia et tamen non cessant cum iudeis
pugnare contra christum in peccatis vivendo
peccata multiplicando filios dei persequendo
Iudei vero audita interrogacione domini
responderunt dicentes de bono opere non
lapidamus te multa enim bona opera et lau
dabilia fecisti sed de hoc verbo quod impu
tamus blasphemiam quia tu cum sis homo sis
nos et tamen dicis te esse deum quod non
potest dici sine magna iniuria dei. Obstulit

Nota

hoīes querens ab eo ut diceret si ipse
e xpus iuxta scripturā veraz siue men
dacē siue ꝓphetarum. xpus aūt eē deus
et hō et erat se dr eē xpm interius
que videntes hoīez exterius et sic co
fitet se eē xpm nō solū vō sz etiā
a plurt opibus quereūs veritate
voltes eū occidere et sic ꝯpletum
est ī vobis illud tulliani q̄ dr veritas
odium parit sic etiā hō multa ꝑse
cucōz pariunt qui ꝑdicant et testifi
cantur veritatem exemplum de Johe bap̄ta
Sed qz ad hanc responsione iudei do
minus iterum dixit Ego dixi dij es
tis et nō pt solui hec scriptura in tā
te auctoritatis e qd sibi nō pt ꝯtradici
Si ergo dixit hoīes vocādos deos
sz alium ꝯdicione vos quare dicitis
qz blasphemo qd dixi sum filius
dei q̄ si d ꝯstat qd illi hoīes non
erant natura dij sz sctitate et boni
tatis diuine participacōe et vos
nō potestis de me credere et max
ie qd pr me sctificauit in sctitate in
opibus ondit et ideo si nō facio opa
patris mei nolite m credere si aut
facio et si nō vultis credere verbis
meis credatis opibus et si credide
ritis tūc cognoscetis qd pr ī me
e et ego sum ī pre in vna et ea
dē est potentia mea et patris et hoc
deo dimisit eos et recessit ab eis
O īfelix hō a quo deus recedit. sua ꝑ
culpa sua graciā subtrahendo sua in
morte ꝑ penaz nō succurrendo Et
Nō. nō qd tria sunt q̄ faciunt deū esse
cū hoīe Primum ꝯsciē et cordis
puritas ps̄. Tu aut in scō habitas
et ī loco mundo Scdm e mentis
et pacis tranquillitas. sic cū hō hz
pacē cū deo cū pximo et cū seipso
ps̄. In pace factus e locus eius. Terci
um e dei et pximi ꝑfecta caritas Jo.
Qui manet ī caritate in deo
manet et deus ī eo Rogemus do
minum ihm xpm etc.

Rogabat ihesum quidā
phariseus ut manducaret cū illo
luc. 7. Dicit mgr etiā ī tota ista quadrage
sima tā in diuinis officijs qz ī ꝑdicacio
nibus ondit ecclesia sueis auctoritate scripture
quomodo sctā et vā penā deo placeat et sit
grata quomodo sit agelis dilcā quōmodo sit
petoribus necessaria quōmodo sit iustis et
penitentibus utilissima. Unz qz hoīes
magis exemplo credunt qz verbis io appo
nobis in eaūo hodierno exemplum cuiusdam
mulieris penitentis scilicet magdalene q̄ ad
xpm veniens et interiorem cordis ꝯpunc
tionē veniam petens et exterius pro
se vngenti vnctionis sacrificium pene
offerens et a xpo veniaz suorum peccatorum
obtinuit et tamquam scta et opibus bonis
plena ab ipso laudari meruit et tamquam
plena gra et diuini amoris igne succensa
blande licenciata recessit. Mirabitur
multo dextere excelsi q̄ de immunda
fecit sctāz de peccatrice venerandā quia
de frigida fecit deuotissimaz et q̄ erat
infamis in nouā libris fecit e xpo ꝑ pe
nitencia amabit et multum fidaris
Videamus ergo historias dicit beatus lucas qd
xpo existente scdm quosdā ī nazareth
alij dicunt qd fuit ī a civitate gali
lee q̄ dicebatur bethania in longe a
villa q̄ eodem nomine dicebatur in q̄ habi
tabat maria magdalena q̄ adhuc pacie
batur infamiā qd fuisset peccatrix. Hic dicitur
qd peccatum luxurie tacite est infamie qd
etiā postquam hō ab eo recessit usqz ad
longum tempus infamia nō recedit. Stan
te dū xpo ibidem multa miracula quidā
phariseus diues et sapiens videns x
sctitate et ī miraculosis opibus mirā
da xpi virtute et etiā attendens eius
paupertate et existimans eū amicū dei
et ꝓphetam magnum inuitat eū ad pran
dium et diuus sicut indigens ꝯsensit
Ille aut rōe diuinitatis et rōe sua
quā diues erat et potens inuitauit
multos alios et adueniente hora prandij Nō.

.iiii.

et omnibus congregatis in domo accidit quod
in civitate in qua erat Maria Magdalena forte
occasione visitandi parentes suos vel
propter aliquod familiare negocium et quia
forte frequentabat terram illam et non bene
erat audita eo quod esset peccatrix. Illud est
quod non bene servasset honestatem corporis
sui et quod nomen suum careretur. Et dice
batur peccatrix propter tria. Primo quia mos
est scripture publicos peccatores propriis no
minibus non nominare sed solum eos peccatores
dicere. Secundo quia per peccatum suum nota erat
ipso nomine apud deum. Psalmista: Nec memor
ero nominum eorum per labia mea. Tercio
quia deus qui in peccato vivit ut peccatrix me
ruit oblivisci nomen dei sui, ita deus
oblivisci nomen eius non quo ad ignoranciam
sed quo ad benivolenciam. Hec mulier audiens
quod Christus debet in domo pharisei cene
de cogitat intra se hic est ille qui venit in
mundum salvos facere peccatores qui pecca
tores sic dulciter recipit qui peccata sic faci
liter dimittit et modo quia se michi obtulit certe
non recedam ab eo sed ibo et ponam me
in manibus misericordie eius et quia tam magnus
dominus est ideo inconveniens esset quod apparerem
in conspectu eius vacuis manibus, sed quid
mecum portabo quod sit graciosum sibi et
cogitabat sic scio enim quod habet pedes lu
tosos quia discalciatus vadit et propter
ardorem pulveris et propter lapillos et
spinas quas in via invenit et pru
rito plenos habet; ibo igitur et tergam illos
et lavando mundificabo illos et postea
unguento perungam illos et ipse viso
cordis mei dolore et labore atque amore
intrinseco et recepto obsequio exteriori
eius movebitur et faciat mecum misericordiam
grandem. O mulier bona quid cogitas
tu que prius deum sic offendebas modo
sic fortiter filium dei amas. Horrebas
in conspectu dei, modo queris filium dei. Te
nebas alios ad amorem peccatorum, modo
curris sollicite ad anime tue salvato
rem, petis peccatis absolucionem et graciam dei. Et

plena surgit igitur mulier cum pixide unguenti
et abiciens omnia ornamenta corporis
sui et perveniens ad locum convivii videntibus
omnibus sedentibus sed oblita verecundie femini
nee et ex presencia Christi suscepta fiducia
absque socia sola audacter venit ad Christum
cogitans autem quod non esset digna stare
ante conspectum eius posuit se post tergum
eius et prosternens se ad terram extendit ma
nus suas cum reverencia super pedes do
mini et statim ad tactum pedum tantus
ardor divini amoris accessit est in corde
tanta contricione et dolore cordis
de peccatis est consecuta quod aqua lacrimarum
eius cepit fluere per oculos eius tamquam de
fonte et in tanta habundancia super huma
num modum quod sufficeret lavare pedes
eius. Numquam simile legitur de aliqua perso
na factum. Et vide mirabile illud. Illa
enim exterius lavabat pedes Christi
sed interius lavabat animam Marie. O
quam beatus est peccator cum a deo donatum
est lacrimis capitis effundere. Sed bea
cior qui cum illis haberet lacrimas cordis
inter bona quod lugent quoniam ipsi consolabuntur.
Deinde cum ipsa mulier sic lotis pedibus
domini non haberet quo tergeret eos fecit
de capillis suis unum tersorium et eos
siccavit et lacrimis siccatis cessantibus
quia non erat necesse amplius lavare at
tergere cepit dulciter osculari pedes
eius et deinde aperiens pixidem ungu
ento diligenter perunxit. O mulier
beatissima et in oculis Christi graciosissima audac
ter dico quod si sanctificata fuissem et spon
so placens vixissem satis vellem michi
esset si eciam tanta gracia collata fuisset sed
quod deum manibus contrectaret lacrimis
rigaret capillis tergeret osculis labiorum
tangeret unguento pedes illos perunge
ret qui portabat dei filium celi et
terre dominum. Mirum videtur quod deus in
presencia virorum permisit sic se familiari
ter tangi ab una muliere adhuc
infamata apud populum licet sancta esset
apud deum. Dicendum quod hoc fecit propter

Nota

qo

Duo primo ut in psona huius mulieris
daret nob' exe[m]plum pnie ipa ei omia
mebra sua quibus deum offendat ex
posuit in obsequiu xpi ut scdm qgod
qt in se huit oblectamta tot
in se faceret holocausta et hoc eqit
in via pnia. Scdo ut cognosceret
ab oibus habundam sue mie q mu
liere pccatrice sic begnne suscepit
sic ad sua familiaritate recepit sic
paciet' sustinuit q tetis meis eu ta
get. Videns aut phariseus q voca
uit eu ait intra se dicens hic ho eccia
si scius sit ppha tn no e sic dicit
q si esset ppha in spu di sciret
q et qual' e mulier q tangit eu qa
pccatrix e et si hoc sciret no pmitteret
q tangeret eu mchil tn mali in xpo
suspicabat sz pphiaz in eo vilipe
debat. Xristus aut sic deus et veri
ppha videns hanc cogitacoem esse in
corde pharisei vocavit eu et pposuit
qonem sic dicens. Duo debitores
erat cuida feneratori. Unus debe
bat denarios qingentos et alius qu
qginta no habentibus aut vn redde
ret donavit vtrisque et addidit dns
quis g^o eu plus diliget. Rndit pha
riseus estimo q is q cui plus donat

et dns dixit recte iudicasti. Voluit
dns ex vbis suis quere au[t] pre
des dns in verbis suis tra facit ma
llem de criminalitate et modicu di
lecconis redderent mulierem excu
sat et ea de magna di dilecoe q
mendat et sic no solu pphiaz sed et
deu eu ostendit. Dixit g^o dns
phariseo. Vides hanc mulierem. Q
sidera facta eius et ego ondam tibi q
ipa e iustior te q^i sic in corde t
uo iudicas ea. Exempli gra
Ego dntatq a te intravi domu
tua et tu no exhibuisti mi hospi
talitate scdm more prie q aqua
pedibus meis lavandis no obtulis
ti ad osculu pacis ma no recepis
ti oleu ad vngendu caput meu
no dedisti. Hec tua scdm esuetudine
prie exhibebat hospitibus in partibus
illis et maxime dntatibus. Sz hec mulier in do
mo no sua sz tua qd tibi defuit hoc
ipa supplevit q offi[ci]a hospitalitatis
et plura sig^o dileccionis et devocionis mi
exhibuit q ipa p se no p servu
pedes meos lavit no cu aqua fontis
sz oculorum lacrimis no tersit cu pannis
lineis sz capillis ppriis. Osculu pacis
pedibus meis ipressit no semel aut bis sz
ex quo intravit no cessavit. Caput et pe
des vnxit no oleo sz precioso vngen
to et hec oia in tua pncia facit nec
adhuc ab obsequiis meis desistit
et io michi similiter tibi dico q dimissa
sunt ei pccta multa quia dilexit multu
Ille aut cui mi[nus] dimittitur minus diligit
q^i d' tu putas paucora et minora
tibi pccta dimissa et io minus q^i ipsa
diligis. Ergo ipa no e pccatrix sicut
tu iudicas ipaz eu primo pcedit te in sci
tate et dileccone et devocione. Io pha
risee putabas deum no esse pphaz
q ea q habebas in corde sic clare vi
debat q te et maiaz sic pfecte cog
noscebat certe valde errabas sic
certe sepe errat ho in iudiciis q aliqn
aliq[ui]s iudicat malu esse q apud deum
bonus e et eco^o. Hec q dns postq lo
cutus e simoni dixit mulieri dimittuntur
tibi pccta tua q cognoscis in ctricion
et lacrimatoe pccta tua tibi eu dimissa
O verbu dulcissimu et iocundissimu q^o
potuit exultare q prius se sciebat
pccatis plena nunc audit se munda et
securam. Illi aut hoies q simul discumbe
bat cu ihu audito hoc verbo dni admi
rati sunt et dixerunt. Quis e hic q eciam
pccta dimittit. q d' solus deus e pccta
dimittere et iste ho q^i sit deus eciam p
ccata dimittit no eum credebant esse
filium dei in carne missum. Dns aut
adhuc dixit mulieri. Vade in pace
q^i d' pacem fecisti mecum pace fruere
ut aplius me u[el] pximu nec aiaz tua
p petam offendas. Quod p meaz red[imat]

Collegerut pincipes 7 pharizei co
ciliu 7 dicebat Quid facim9
qr hic ho m̃lta signa facit Joh xj Cha
riſſimi i hac q̄dragesia i abstinetijs
ieiuniis 7 alijs afflictoibus sūe pma
ideo ut ī q° usq modo portauim9
videa² nob' leue cā q° adhuc suste
ne' debem9 in hijs paucis dieb9 q̃ su
psut dulcescat ppoit sca mat ecctā
i officio hodierno 7 dinceps singu
lis diebus usq ad pascha pseuens
amaritudie3 tribulacoz flagella ip
peria passioz 7 morte qua dus m̃
p petis nostris 7 p amore nost° sus
tinuit 7 pma gpata ad pmaz q̄
nil pmo dulcis nob' videa² Unde
i ewāº hodierno pncipue fit meo
d' tribus Primo d' tractatu que fe
cerut iudei d' xpo utru deberet ces
sare ab eius psecucion an deberet oc
cide' eu 7 h° ora ī pīº ewā'i Col
legerut 7c Scdo d' ordiacion qua
fiut' statuerut q omo debent eu
occide 7 h° ibi Ab illo g° die cogi
tauerut occidel eu Tercio fit meo
d' fuga dni q̄ nolebat adhuc pati
7 exiuit cu disc¹ suis ex t'ra iudeoz
d' q̄bus nat9 erat 7 iuit ad t'ra ext'
nea donec veit ho q̄ voluntarie
iuit ad passione 7 h° ondi² ibi Jhus
aut no pala ambulabat apud iude
os 3 abijt 7c Dicit eī bīus iohēs q
suscitato lazaro multi ex iudeis qui
erat ibi viso miraculo crediderut
i ihesu pserti cu ipe lazar9 ma
feste diceret xpm ee filiu di 7 mu
di saluatore ppt' q° multi d' h° do
lētes videtes glīe 7 laude q̄ merit
i cepit9 ad iudeos 7 dixerut mi
raculu q° xpus fecerat 7 id q° mi
raculu fuit s d' qūsion multoru
pharizei g° 7 potifices q̃ regebat
ppl'm iudeoz h° audietes stati quo
uerut conciliu seniorz i sapietu
quibus cogregatis pposuit fuit ī me
quid eis utilius eēt d' Jhū q̃ modo
suscitauerat lazaru 7 ppt' h° multi ex
iudeis crediderut i eu intitulado
aut ī concilio sentrex¹ 7 dixit ꝯ
p'mū omis conciliu dicebant de
cretes si dimittim9 eu sic oēs credet
i eu 7 venient romani 7 tollet
nostru locu 7 gentem q° dicerent
locus iste ē vectis no s°'i a nob'
iudeis 3 eciā a gentibus q̄ alexād'
popei9 7 multi alij gentiles vene
rati sut locu h' aut ho dcz sāt
nostra abolēda 7 vana q̄ audi
erat q sibi peto pmit accipi pseūi
cū audiret malos eē defensores
venient 7 tollet ea Modo cosidā
mirabile xpus secdm carne nat9
erat ex iudeis 7 io magnus ho
nor erat eis q vnus ex eis tā ge
tiles q̃ iudeos ad sua fide cou'
teret O pessimi hoīes vos di
citis si dimittim9 eu sic libe pdica
re 7 miracula facē omēs credet
i eu iq̄re vos solit' no creditis
i eu vultis vos soli eē rebelles
ubi oēs credut 7 false suppoitis
q romani omēsq ytalia credetes
i eu vos spoliauerut magna
sollicitudine ondētis d' tpalibus
no pdendis 7 postea datis tam
iniquu conciliu ut ho iustus 7 i
nocens occida² Ve ho° coiliarijs
ciuitate q' dat concilia d' guer
ris faciedis d' vicinis expelle
dis ā' ad gfinia mittend' De
collectis no necessarijs ipone(n)dis
d' hijs q̄ ad honore di sut ipedi
endis De oībus talibus tenebut
reddē roneꝯ Et debetis h' nota
re q duplex ē cōsiliari9 s cōsili
ari9 mal9 7 bon9 Malus ē ex
Primus ē caro q̃ consulit nobis
delicias voluptates 7 delectabilia
corporis quere q° ē malu cōsiliu
cōtra Tu psites aīe tue corruptas
sicud facert te i grandiu inimicis
tuis Scdus ē mūd9 q cōsulit q°

Nota

cuius modo congregare divicias. Tercius
est dyabolus qui consulit spoliare mortuos
vendere divicias et consilia hic est
consilium achytofel qui inter peccata rui-
na fuit. de quo dicitur in libro regum. De is-
to concilio dicitur ecclesiastici. A concilio ma-
lo serva animam tuam. Unde de istis tribus
malis consiliariis dicit Salomon tres
species odivit anima mea. scilicet pauperem
superbum divitem mendacem et senem fa-
tuum. Primus est corpus nostrum quod est
pauperrimum in egressu progressu et
egressu quia nichil tulimus in hunc mundum
in egressu nichil portabimus de mundo
in egressu Job Nudus egressus sum etc.
Exemplum de palatino principe qui fecit
in hora mortis portari camisiam suam
per totam civitatem clamando hoc portat
palatinus de omnibus diviciis suis de
mundo. In progressu corpus nostrum
est pauperrimum. licet ad videatur habe-
re est nichil vel ecce licet a se secunda
mutuatum aliunde. Illa camisia licet de
terra tunica de ovibus calceos a vac-
cis et similiter victum aliunde licet et cum
istis operibus fuit adornatum tunc
superbit exemplum de corvo qui colligit
pennas etc. Secundus est mundus qui est di-
ves sed mendax qui enim promittit multa
bona et tamen nichil reddit exemplum de ra-
na et mure sic mundus et ideo dicitur
in psalmo Deduxit me in altitudinem
maris et tempestas dimisit me.
Tercius est dyabolus qui est senex fatuus
qui iam fuit ultra sex milia annorum quod
erat creatus et fatuus quia semper obsti-
natus est in superbia et malicia sua.
Exemplum de in sancto viro qui voluit con-
ponere inter deum et dyabolum. Similiter
bonus consiliarius est triplex. Primus
est christus qui consulit voluntariam pau-
pertatem unde beati pauperes spiritu etc. Item
consulit humilitatem ibidem beati mundo
corde consulit pacem beati pacifici.
Secundus est bonus angelus qui est homini
ad custodiam deputatus qui suggerit
homini bona opera bona desidia secundo

meditaciones et huiusmodi. Tercius est predica-
tor dominus sermonis qui consulit peccata confiteri
peccata fugere et mala opera fugere primum
agere christum et proximum diligere aliena res-
tituere elemosinas dare christum adorare et bona
opera facere in isto mundo quia non opus
non sunt apud inferos quo tu properas etc.
Deinde quod caiphas qui erat illo anno summus
pontifex qui maior inter illos alto lo-
cutus est dicens Vos nescitis quicquam nec cogi-
tatis quia expedit vobis ut unus moriatur
homo pro populo et sic ex toto non periberet immo
salvabit totam gentem id est totum genus humanum is-
te mala intencione locutus est quia non
intendebat in verbis suis nisi quod christus
scribe et pharizei quam cito occideretur. non aut
quod per mortem suam utilitas aliqua huma-
no generi accideret. sed Johannes dicit quod hec
verba non dixit a se hoc est humana intencione
aliqua bona intencione sed ignorans
prophetavit quod christus erat occidendus pro
gente et pro populo gentili fundendo ut sal-
vando et ut filios dei id est iudeos qui
erant dispersi ab invicem propter cultus dis-
sensione congregaret in unum id est in uni-
tate unius cultus et fidei quod eciam factum
est post mortem christi per predicatores apostolorum.
Isto quoque concilio cayphe dato et a iu-
deis tamquam salutari acceptato statue-
runt christum occidere et ista est prima causa
sedicionis. Et si queratur que fuit causa movens
quare voluerunt christum occidere dico quod propter
invidiam. Videbant enim eius famam in populo
crescere per miracula et predicaciones time-
bant eciam ne populus qui sequebatur eum in eos
tenderet et ipse regnum eorum sibi usur-
paret et maxime cum ipse peccata eorum
publice argueret. Unde invidia est gra-
vissimum peccatum. Est enim causa omnium guer-
rarum dissensionum que sunt in toto mun-
do. Hec est quod fecit homines detractores
cupidos ambiciosos. Hoc est peccatum in spi-
ritum sanctum quia bonitati opponitur divine
et supreme dilectioni. Deinde quod christus sci-
ens hanc ordinacionem quod sic factum est cessit
fugiendo eorum et publice inter iudeos

.iii.

noluit divertere abulando sed ivit in quan
dam civitatem iuxta desertum que dicitur effre
m cum discipulis suis et ibi habitavit usque ad di
em quo voluntarie venit in ierusalem. Ista est
q° tertia pars ewangelii. Hic potest queri quare xpus
recesserit cum nullus ei nocere posset
nisi eo volente. Dicendum quod hoc fecit propter duo.
Primo ut tolleret iudeis occasionem
maioris peccati. Nam si post hanc ordinacionem
eum vidissent ambulantem eum capere non po
tuissent tamen semper maiori invidia moti
fuissent quam ante. Et sic peccatum eorum addi
disset. Secundo ut nos suo exemplo doceret
quod qui aliis displicent nos possumus suis obviis se
deo non contumaciter resistere sed humiliter
cedamus. Duobus pro sua malicia.

Sublevatis ihesus

[S]ubleuatis ihesus
oculis in celum dixit pater venit
hora clarifica filium tuum. Iohannes 17. Hoc
ewangelium non ponit historiam aliquam appari
cionis aut predicacionis aut disputacionis
quam xpus fecit sed potius ultima presertim
nota verba que xpus fecit in ultima cena
discipulis suis et eo omissa litteralis expositio
quia longa est et gravis ad intelligendum
dicemus summatim istud quod continet ewangelium
ut ex hoc reportemus corda devotorum provo
camur ad xpi dilectionem accendimur ad celestis
et prime assumptionem aspicimus ad ce
lestis glorie dignitatem et hec omnia ex verbis
ewangelii colligentur. Sciendum quod xpus in
hoc ewangelio a principio usque ad finem locutus est patri
suo in conspectu et in verbis istis quinque fa
cit. Primum est quod narrat patri quod opus
redempcionis humane ad quod missus fue
rat perfecte complevit. Unde dicit pater veni
hora scilicet passionis et mortis mee per quam
mundus salvabitur quia ea statim in hac nocte
capietur a iudeis ligatus et accusatus et
hora tertia ad mortem condempnatus, et quia hec sunt
sic in proximo dico quod opus consummavi quod
dedisti michi. Modo considera xpi propter
obedienciam humilitatem perfectam dilectionem eximiam
ad nostram salutem. Vade et tu fac si
militer ut exemplo xpi deo in preceptis obe
diendo exhibeas humilitatem coram deo
et hominibus habeamus salutem. Ad nostre di

ligamus. Et in hoc quod dicit opus consummavi
instruit nos xpus quod opus penitencie ad quod
vocamur toto die debemus continuare usque
ad finem vite nostre. Sed heu multi in
choant et non cito finiunt. Sunt plures pas
cha quia ultimum non tenentur penitentes mo
te non debeant timere de vita istius tem
poris nec habent tempus reddendi quibus
dicitur in luca. Nemo mittens manum ad ara
trum et respiciens retro aptus est regno
dei. Secundum est quod ipse precatur rogat ut ip
sum clarificet id est verum et unum deum ac
cum eo clarum et aperte demonstret ipsum
verum cito resuscitando et ipse filius primo
dum clarificabit eum id est clarum et patentem
predicabit eum in apostolorum collegio et per
apostolos universo mundo quod ipse cum filio
No[ta]d. et spiritu sancto sit creator mundi salva
tor et gubernator omnium et retributor
bonorum et malorum. Vel clarifica id est
notam fac famam meam bonam apud eos
illi cum sit obscura quantum fama mea
la. Et in istis paucis verbis dat nobis
xpus triplex documentum. Primum est quod
exemplo xpi a morte petamus ad vitam et
nam vocamur est enim incerta vita
nostra et mors subita. Augustinus nichil
certius morte et nil incercius hora mor
tis quia nescit homo finem suum. Secundo
ut oremus deum ut clarificet nos id est
det nobis claritatem ita et nos cla
rificamus deum pro modulo nostro ipsum
predicando beneficia eius cognoscendo corpus
nostrum pro amore eius affligendo. Tercium
est quia precatur orat pro discipulis suis ita et
nos pro aliis debemus orare. Quartum
est quia non rogat pro mundo id est pro mun
danis. Ubi nota ad quos non pertingit
oratio xpi quia non ad excommunicatos qui sunt
precisi a corpore xpi, non ad eos qui
sunt in peccato mortali quia sunt sic para
lytici. Omnes enim homines sunt membra ra
cionis corporis cuius caput est ipse xpus.
Unde sicut a capite est motus et sensus
in membra ita a xpo in homines qui
sunt de corpore suo et influxus spiritualis
gratie et sic membra precisa ut para
lytica non recipiunt influxum a capite

No[ta]d.

iner hunc motum opinationis vel sensum
spiritualis dulcoris quia non recipiunt influx
u spiritualis gratie Deinde est quod recessum su
um de mundo et ascensum suum in celum pre
denunciat discipulis suis dicens Remanet in mun
do et ego ad te vado scilicet per mortem cuius
quidem Iste transitus scilicet de morte ad vi
tam factus die tercia resurgens Post transitum
facta quo transibo de mundo ad celum
et ideo dico quod ad te vado vel veniam
incipio quia ad passionem vado Vado
inquam consumma regnum recepturus ad dex
teram tuam sessurus celum penitentibus
apturus te precem pro peccatoribus roga
turus locum omnibus sedium multa spatium
rum Certe magna consolatio et amorem
debet modo quilibet homo extra christum dicere in
corde suo ego ad te vado quia die
ac nocte ad te spero.

Cum appropinquasset
ihesus ierozolimam matthei 21 In
expositione istius ewangelii est sic procedendum
christus videns appropinquare diem quem dis
posuerat mori pro nobis venit ad lo
cum ubi volebat compati et om
dis scilicet ierusalem que est in medio terre quia
pro salute omnium debebat pati ideo
dicit precepit ut ipse daret intelligi
quod non necessitate sed propria voluntate et
dilectione paciebatur et ut tu volunta
rie non coactus infirmitate timore
curreres ad crucem penitentie et veniens
venit in monte oliveti qui dicitur mons
luminis eo quod illuminabatur a templo et
a sole et implebatur oleo quod est fomen
tum luminis significans quod ille est qui debet quasi se
christus debet lumine divine cog
nicionis calore divine dilectionis
Deinde misit duos discipulos ut sol
verent asinam et pullum significans quod pec
cator debet absolvi per manus sacerdo
tis quia peccator comparatur asinis propter
quinque que scilicet est ad stolidum pigrum
habens oneribus vilibus scilicet fimum la
pidum lignorum deputatum ab omnibus

despectum et secundum legem immunde Adaptata
ista sic scilicet declaratur ligatum ante portam sed
portam non stabulo sed extra portam Quia
peccator quidem est in mundo ante suam portam
oracionis quo est in inferno tunc est in stabulo
sed qui est extra portam tunc potest liberari si vo
luerit Ubi fuerit portam tunc est in inferno tunc
non restat liberatio Propterea oramus pro de
functis dicens A porta inferi Deinde ihesus
videns azellum sine sella et receptum ad
equitandum nolebat ascendere sed discipuli po
suerunt vestimenta sua super eam et sic
operuerunt eius turpitudinem et cum or
naverunt et tunc christus ascendit Significans
quod peccator non est aptus in se suscipere christum
nisi prius operiatur turpitudo eius per con
fessionem et absolucionem presbiteri ubi quanta est
nisse sunt iniquitates et quorum tecta sunt
peccata Sed queritur quare voluit tam modi
cum viam tam vile ad equitandum Rideo
quod hoc fecit propter tria scilicet ut cognoscerent qo.
quod erat ille de quo propheta erat sic hu
militer ad salvandum mundum veniens ut
nullus haberet de ignorancia excusationem
Unde in ewangelio hodierno dicitur Ecce rex
tuus venit In brevitate vie recollectam
quod honor et gaudium est ad ista pre
ti et ideo non diligendus sed potius contemp
nendus erat Risum contra ipsum errorem
Preterea quod peccator qui per hoc aut desperatur
quantumcumque piger propter peccatorum multi
tudinem aut desperatus propter peccatorum enor
mitatem aut debitis propter diuturnitatem
non timeat ad christum currere qui potest se
bene corrigere et cum eo familiaritate facere
et hoc clare ostendit in extensione brachi
orum in cruce Sed ideo in historia quod cum christus
pararet sic cum discipulis ad iter ecce propheta
magnus qui veniat ad ierusalem ad di
em festum occurrerunt ei scilicet sancti pueri
et parvuli ut eum sociaret et cum ho
nore deduceret et cum novo cantu de
eius adventu leticiam ostenderet Sed
hic est triplex questio Prima est quo tantus
populus tot sapientes tot prelati tot religi
osi hominem asello sedentem vilibus 1o.

inductum & pauperum & vile comitiua
habitum potuerunt cum tanto honore susci
pere que pius vt vir debebat despi
ce. Racio fama de resuscitacione la
zari traxit populum ad videndum ihesu
& quando viderunt eum humiliorem & tanto
reputauerunt eum sanctiorem & reuerenti
q° eorum reuerenciam. ¶ Secunda quod est quare sic
populus in passione se diuisit Racio quia
vna pars fuit ex parte populi audierat
enim quod insidiabantur ei ut eum occide
rent. vnde ne egrederetur de ciuitate
eum lederent precedebat vna pars & ne
insidiarentur a tergo eum capere sequebatur
altera & sic ab omni parte securus illesus
veniret. Alia vero pars erat ex parte
xpi sed ut ostenderet quod ipse erat me
diator dei & hominum iudex viuorum
& mortuorum rex angelorum & hominum
q° ¶ Tercia quod est quare populus sic ornabat
viam qua calcare debebat cum xpo
prostrauerunt ramos & vestes Racio quia hoc
factum est ad significandum quod via dei
id est penitencia debet esse munda a luto luxu
rie & spinis auaricie & lapidibus
superbie & sic in medio populi positus habe
iuxta se discipulos & viam ornatam accepit
q° precedere. ¶ Hic oritur modo quarta quod quare xpus
vadens ad mortem voluit tantum hono
rem recipere cum alias consueuit honores
refugere. Racio ut ostenderet fatuita
tem illorum qui libenter honores recipiunt
quod ipsi velint nolint cotidie ducuntur
ad mortem & quod parum durat gloria et
honor istius mundi cum sit via eundi ad
No infernum. ¶ Dicitur in historia quod veniente xpo
turbe precedentes duo faciebant Primo
quia portabant ramos oliuarum & pal
marum significantes se esse amicos in oliua
que est signum pacis & victoria in pal
ma que significatur in palma Secundo quia
xpus a societate precedente & sequente
populo ne saluator mundi qui ducebatur
cum tanto honore & gloria precedebant sine
diuina laude & cantilena nouella re
perit omnis populus dicens vna voce

vna hora vna & eadem cantilena scilicet can
tare osanna. Hec cantilena mirum in sp
tritis scripta est. ab omnibus audita est
nec fuit nominata ab aliquo dicta sunt
recepta. sed a spiritu sancto in cordibus omnium
scripta. & ideo omnes vno ore sic eam de
cantauerunt. & ea finita sic decepe
runt. & semper eam repetentes nunquam fa
q° tigati fuerunt. ¶ Sed quare vero hoc fuit
quia spiritus sanctus qui autor eius fuerat
eam in cordibus & in labiis eorum
dulcescere faciebat plus quam dulcia
No fauicibus mellis eloquia t. Istud non
quod hec cantilena continet sex que adducunt
ad xpi laudem & nostram edificationem
Hec autem sunt verba cantilene Ozanna
benedictus qui venit in nomine domini rex
israel osanna in excelsis. Primum est
osanna id est salua obsecro. in quo datur
intelligi quod xpus est saluator
mundi. & quod modo salus anime ab ipso
petenda est que consistit in remissio
ne peccatorum faciunt dilectione scilicet
operacione. Secundum est benedictus quod
nomine bene congruit & est bene proprium
quia ipse super omnia est deus benedictus
ipse est fons omnium benedictionum. & ipse
solus potest benedicere. & nullus alius nisi
benedico sacerdote solus est in misterio
exteriori. xpus vero operatur interius
sic est etiam in baptismo. Vnde sacer
dos non dicit Ego vos benedico sed
dicit benedicat vos deus. Tercium est
qui venit id est quanta bonitas xpi multiplex
laudatur. quia venit visitare saluare
magnificare. quod patet quia maiores
qui sunt in celo fuerunt peccatores et
tamen non diligit peccatores. sed vult ut
peccatores ad ipsum qui est salus peccatorum
veniant. & de peccatoribus diligit facere
iustos. & sic impletur id quod dicitur quod de
limo terre fecit deus hominem & de pec
catore iustum. & sic xpus venit cum
hominibus conuersari in terris sic vult ut
cum eo conuersemur in celis philippenses Nos
tra conuersacio in celis est. Quartum

est i nomine s in hoibus manifestando
qr sic potest e i pdicatoribus q de:
lectabil' no'l prius ex h° clarificret
Ex hys collig' q sp debemus nomd
dni inuocare qr q no'l dni inuoca
uerit saluus erit Quinto e rex is
rahel rex s clemens ut nullus ad y'l
uenire timeat qr huilis inst9 po
tens 7 paciens e Sexto e ozana
i excels' i q salus eterna postula
q ue penite'bus datur q ab oi
bus desidera' sz p ea capienda a
multis modicu labora'

Ante sex dies
pasche venit ihus i betan
iam vbi fuerat lazarus mortuus que
suscitauit ihus Ioh 12 Ista septia
na ht una deuoia3 singularem
p ab alys q d' sca 7 h° fit pp tria
No. Primo ut seruemus more iudeor
q septe dieb precede'b suu pascha
i q'uis conuenerunt vocabat scos 7
hebat eos qr festiuos Secdo qr
in hys dieb illi q nondum sctif
cati sut p vera puiaz debet se sac
tificare 7 purgare ut dig' pos
sint sctm pascha celebrare 3° qr
xpus istos dies sctificat multiplr
s sic saluator mundi horam appro
quando pdicaciones multiplicando pe
des dis'lor lauando sacru corporis
7 sanguinis sui instituendo p passioz
7 morte sua no solu ipm sz eciam
to'l genus huanu sctificando 7 eo in
hac septiana le' i quatuor dieb'
passio xpi p qua saluam' 7 in
tribus dieb legitur tria euag'a q
faciunt mencioz d' dictis 7 opibus
xpi ptinentibus ad nostra sactifi
cacioz In le' ho' nuni euag'l i
q agr d' tribus pri' Primo d'
sca 7 deuota xpi unctione s q
magd'na vnxit eu in domo sy
monis leprosi 7 h° ondi' ibi Maria
g° accepit libra ii Secdo d' di
uinitate x' 7 gla sca d' celo sacti
ficacione s quo cora toto pplo
accepit testimo'm a voce prius d' celo q
esset filius di 7 h° ondi' ibi Venit
vox d' celo d' clarificaui 7 iterum
clarificabo Tercio d' xpi fructuose
morte pdicacione s quo p morte
sua debeat saluare genus huanu 7
h° ibi Et ego si exaltatus fuero a t'
ra oia traha ad meipm Vidua igo
histo'az q hiz longa videat' tn sic
breuiabo ea q no erit audientibus
onerosa Dicit eni sctm euag'l q xc
quadam vice s die sabbi an dn
ca olmaru uenit i bethania ubi
morabat' lazarus cu sororibus suis q
dnus p paucos dies an suscitauit
Et quida diues ami9 xpi q dica
bat' symo leprosus que xpus a lep
curauerat inuitauit eu ad cena mag
na no sol'l roe feculor sz eciam imi
tatorum qr psonas multas 7 mag
nas inuitauerat ad cenad' ibid' cu x°
Hc cena corporali qua fecit xpus cu
amicis suis signat illa spualem cenam
qua xpus fecit in cordibus penitenci
u ubi sut q'uiue pr 7 filius 7 ss.
fercula sut sca deuocio fuice di
dilecc' gtinua di meditao virtutu
7 donor sctii spus infusio De q
btus e i e i eg medie tlis cena cele
bra' Apoc 3 Si quis m' apperuerit
ianuam intrabo ad illu 7 cenabo cu
illo Et se' q discumbentibus eis erat
lazarus cu eis martha seruiebat cu
alys seruitoribus 7 h° fuit pp duo
Primo qr tm diligebat dnm q
nolebat q ab seruiret b' preter seip
sa Secdo qr sic d' glo' gsuetudo
erat apud iudeos q virgines non
comederunt cu fra mensa sz sp seru
iebat i q° notur q martha erat
virgo sca 7 xpo deuota maria vo
soror eius n' cu alys discumbebat n'
cu alys seruiebat sz sic mlr fcta
to ardens i x' dileccione grata x' pnia
apparuit cu magna fidu'a pixide vn
guenti preciosi cu odore to' domus 7 ob

No. [8] No.

q erat i ea repleti sut sanitate mia
bili · et accedens maria sic dr iohes ad
pedes dni q sedebat i capite vnxit
mesie qr alit no potuisset . ho su flex
is genibus vultu dimisso ad tra vnx
it vultus preciosis vnguentis pedes ei9 et
sic alias fecerat i domo symonis pha
risei ut dr luc 2° no 2sito aliquo
primo pedes ei9 scissiones extersit capill
q°d sius Quatz qre tersit pedes vnctos ta
precioso vngento solet ei pedes extgi
si sut aq madefcti a' luto datn pa
ti s no qi sut vngento precioso dele
nit Dic9 q h° fecit ppt' ta Primo ne
ex habundaciu vngenti qd' i eis rema
serat nimi9 calor i pedibus et sup
flus odor s' noceret et ne circustan ex
dco odore hrent causa male loqdi
et ut posset eos sn fastidio plies osu
lari sic etia alias fecerat su pctoru
suorz veniam obtinuerat Q beata
mlier q fuisset digna i cospctu om9 os
culari pedes scissiones q portabat fi
lius di' sub quibus mare se soldu p
buit q ofixe sut i cruce p salute ge
neris humani . de quibus exivit sanguis
deleus pcta nostra et etia capilli illi
ex suo scto cotactu receperut aliq
budecz et graz Ita cu esset i heremo
p9 multu tpris ubi steterit hoibus incog
nita tpis tribus aucts deficietibus sibi
vestimetis capilli i tu s' creuerunt
q to'l corp9 eius cooperuerut et fue
rut s' p vestimetis usqs ad die morte
sue sp mudi sn sordibus sn putre
dine absqs ulla locion a' pectiacion
n' minimi fi xpus illis capill q to
ties tersit ei9 pedes tantam vtute
gtulit cu ipse ligno cruc i q mor
tu9 e ex cotactu sui corporis ta
ta gtulit graz ut ad tactu ei9 sa
narentur i'firmi et resuscitarent mor
tui Deinde q fca vnctione pedu cu
ipa vidisset dnm tacuisse et nemi
ne ea rephendisse sumpta fiducia
ex eod' vngento cepit vnge caput

sui iuxta more illius patrie qr ppt
distemperie aeris vtebat' hoies il
lius regionis huiusmodi vnctionibus Dns aut
non pilleu n' aliqd opimetu por
tabat i capite et io sustinuit q
mulier vnxit corp9 suu Quo
fco omes astates admirati sut sed
nichil mali suspicati Discipli vero
omes ceperut murmurare in cordi
bus suis et dice' qre vngetu sic
preciosu et tati valoris sic pditu
e i superflue et melius expesu
melius fuisset q venditu esset et p
ciu esset erogatu paupibus pieta
tate bona monebatur s indiscre
te qr eis debebat place' qcquid
dno placebat et qcquid ei cpede
bat' cosolacionis et gre debuis
set credidisse ipis fore factu
Vnus aut ex eis s judas pditor
no pietate mot9 s cupiditate
scele no potuit s cora oib9 excla
mavit dcs Vt quid pdicio h' po
tuit ei vngetu h° vendari tre
centis denarijs et dari paupibus
et dr ewa · q h° no dixit qr ha
bet cura paupez s qr dispe
sator erat pecunie et rem q mit
tebatur accepit furtiue deci
ma pte et dabat vxoi et filijs
suis · Vn cogitabat se lucrasse ex is
to vngeto deciam pte hoc pro
fuisset vxoi mee et filijs Et forte
ista erat ca qre statim tractauit
dnm vende p tiginta argeteis
q valebat trecetos denarios co
puta° vnu argeteu p dece p
nis ut i° qd' pdidat i vngeto
recuparet i xpo vendito Q qt
hodie ppt' filios gmittut furta
vendut xpm et seipos vendut
ut pdut i infernu · Dns aut cor
da disciplorz attendes et murmura
cioz istius pditores audies dulcit'
i'darguit eos dcs No sitis moles
ti huic mulieri qr bonu opus ope
rata e i me ipa eni h' vngetu

mittens in corpus meum peruenit hora
sepulture mee que cito erit. Jterum
quod expedit ut ostendatis vos habere tantam
curam de pauperibus quantum michi aliquod ob
sequium exhiberetis quia pauperes semper habebi
tis vobiscum et semper poteritis illis benefa
cere me autem ad quem magis quam ad
vos pertinet cura pauperum non semper
presentem habebitis et ideo talia obsequia
Nota · michi non poteritis exhibere. ¶ Hec etiam at
tende valde nobilia. ¶ Primum est
quod xpistus in persona penitentis marie
ostendit quod ipse est defensor et aduocatus
penitencium. Vbi notandum quod xpistus tribus
vicibus maria magdalena coram eo
accusata semper defendit et magnifice
commendauit. Primo accusauit eam symon
phariseus dicens contra eam in corde suo
quod peccatrix erat et dominus statim defen
dit eam dicens quod bonum opus operata erat
in ipsum vngendo et post commendauit eam
dicens quod ista vnctio fuit sacrum sa
sepulture. Secundo martha soror eius
de ocio dicens domine tu vides quod soror
mea reliquit me solam ministrare et
pare cenam et ipsa ociosa sedet dic ergo
illi ut me adiuuet et dominus statim de
fendit eam dicens quod non ducit vitam ociosam
que libenter et frequenter audit predicacionem euan
gelicam sicut ipsa faciebat et post com
mendauit eam quia meliorem et securio
rem partem elegit intendens contemplacioni
quam martha attendens actiuam vitam.
Tercio quando bonum dominus habens que in sua pre
etate confidunt quia non solum excusat
sed potenter defendit et commendat
Nota ¶ Secundum est quod maria magdalena dat no
bis exemplum vngendi xpistum. Ipsa siquidem
xpistum tribus vicibus vnxit. Primo in
domo pharisei vbi obtinuit veniam
peccatorum. Secundo in domo symonis lepro
si vbi vnxit pedes et caput vbi
recepit interius magna consolacionem
et exterius de bono opere in conspectu disci[pulorum]
et aliorum laudabilem consolacionem et
commendacionem hoc est vnguentum deuocionis
in xpistum et pietatis in proximum. Tercio
in monumento quod illuc portabat a

labastrum vnguenti non solum ut vngeret pe
des et caput sed totum corpus quod si non vnx
it opere vnxit tamen voluntate vbi plures si
gulares consolaciones recepit ut patet ex e
uangelio nam habuit angelos consolatores xpistum
apparitorem apostolorum apostola maria meruit
xpisti specialiter esse nunctrix xpistum vngimus
cum morte eius meditamur et hec vngimus. ¶ Tercium quod
ex prudencia dei procedit quod pauperes medi
ci et persone miserabiles replent totum
mundum et sic erit semper donec possederunt ob
totum mundum hoc autem voluit deus propterea
ut diuites qui deo in persona sua seruire
non possunt cum pauperibus regnum celorum lu
crentur et ut eliosinis peccata sua redimant
lucrantur. Facite vobis amicos de mamona
iniquitatis. Hec in euangelio quod facta cena et do
mino in bethania ista nocte quiescente in
crastinum xpistus ascendit super azellam et
venit in ierusalem et turbe venerunt ob
uiam ei cum ramis palmarum sicut in math[eo]
dicitur vbi ista historia magis aperte recitatur.
Et cum iuisset in templum quidam gentiles
qui erant in templo videntes mira mira
cula que ibi fecit statim post ingressum
suum venerunt ad eum ut audirent ali
quod verbum salutis. Et intromissi magna
instancia apostoli crediderunt eum et ipse fecit
eis predicacionem breuem et loquens de se dixit
Nisi granum frumenti etc. Jn qua predicacione
dicit quod vita hominis que est studium desiderium
carnis est mors anime et ista que est studium
spiritus quod desiderat soli deo seruire est salus
anime hic et ibi lucrum. Qui michi ministrat etc.
Qui amat animam suam etc. Secundo dicit quod
minister eius id est seruitor debet eum sequi in doc
trina eius seruiendo quia ista sit vere ostendit se
seruitorem esse qui studet per omnibus eius vo
luntatem implere et hoc ibi. Qui michi
ministrat etc. Tercio promittit eius seruito
ri quod semper erit in eius presencia et fami
liari societate et hic ibi honorificabo
eum. Hec secundum post euangelium quod post hoc ele
uate oculi in celum locutus est patri
dicens. Appropinquat dies et hora mortis
mee sed tu domine saluum me fac in non

delinquat me cu morte n° cu mortuus
sit cito resuscitati me et clarifica nome
tuu i resurreccio pro te sui erit ad glo-
riam nois tui || Et statim facta e vox de celo
oibus audientibus q ibi erat et clarifica
ui i clarificaui i baptismo i miraculo
ru operatione et predicatione et iteru clari
ficabo s i resurrectione et ascensione et sp
missione. erue testio quod reddidit pater
filio. et p9 voce de celo lapsa e oppido
in auditoribus fuit. qr alij sic ming eru
dit et paru de xpo credentes dicebant
quod tonitruu fctus fuisse omis ei in
sonitu illius voce pcepti fuerunt. Alij
vo q mage de sentetate eius credebat in
isto sonitu agelu de celo descendisse
et ei locutu fuisse dixerunt. Xpus aut
adiciens hc dixit no ppt me hc vox
facta e s ppt vos s ut sciatis amore
que pr ht ad me filiu suu Et q a
judas proditor erat int alios discipulos
adhuc onde q ia discesserunt ab alijs
eo et mito stati expelled9 Dixit ergo
nuc iudiciu e mudi et e h iudiciu
id e quod discreo q d ia nuc discerno
qs e int vos malus et iudas sic
iudas Nunc princeps i dyabl hui mudi
i malor eicietur foras a societate ves
tra qr egressus iudas exiuit de col
legio discipulor Unu dixit Ia vos mu
di estis Postq aut dns dixit dyabl
eiectu de mudo dt p morte sua se
mudu i predicatores mudi acquisituru
ubi et morte sua et gen9 mortis sue
predicit dicens Ego si exaltatus fuero a
terra i cu exaltatus fuero p cruce oia
traha ad meipm i omis illos ex qbus
dyabl eicit Hic sut tres qones.
q°. Prima qre xpus ita publice p
dixit morte sua cora gentibus q ig
norabat eam et cora judeis q obs
uabat eu Dicendum q hc fecit ppt tria Pmo
ut daret nob intelligere q beneficium
mortis sue p qua saluat sunt et bo
nis et malis est predicandu et q nos
nostra morte ad necessitatem sp reduca

et eam sp nob ppinqua estimemus
Scdo ut ostenderet q no coactus
s voluntarius iuit ad morte ut nos
eius exe voluntarie crucem pnie assuam9
Tercio ut cu finis et fides passio
nis eius predicaretur p aplos ab ipse
q hc audierat facilius recipet et in
alijs posset testificari q ipse mori
voluit ppt alior salute Scda
q°. Questio e qr dns moriens p
salute hom noluit mori i terra
sic cet hoies moriunt s int ce
lu et tra Dicendum q ipse voluit hc
facere ppt tria Primo qr mors sua
erat unit duob ptib s celesti et
terreno io mori voluit int utraqz
i i aere Scdo qr nichil omo q
miserat i tra et i corpe suo quod
erat de tra ppt quod dignus fuit
q debebat mori ut sepeli i tra
et io supra tra voluit mori Tercio
ut ondet q sic ipse e iudicatus in
iuste et eleuatus a tra ita i iudicio
ipe apparebit eleuatus a tra iuste in
dicaturus oem tra Tercia q e qre
dns morte sua vocat exaltacioz
cu in fuit maxie humilitatis Dicendum q
hc fecit ppt tra qr ad literam no i
plaine s i monte fuit crux eius
posita no in tra s i quodam sa
pite et i monte caluarie et ipse in
cruce positus fuit exaltatus i i alta
cruce positus fuit exaltatus i i alta
eleuatus a tra offerens se i ocultis
omnium ut posset ab oibus libere videri
dm esset i cruce ex q clamabat
nob q morte eius sp debemus hre
p oculis Scdo qr ipse p illa exal
tacioz exaltatus e sup oem crea
turam a phyt ppt quod et deus exaltauit
illu etc Ex q hemus q quato humi
litas nostra fuit maior in tra tato
maior erit i celo exaltacio nostra
Tercio qr omnes ad celi altitudinem
perducit p illa illuc eleuat ppt
ea dt oia traha ad meipm et qr
judei xpm licz parabolice loquetem
intellexerunt eu loqui de exaltatione
in cruce dixerunt Nos audiuimus

ex lege q le' i synagoga p singu
la sabbata qr xpus manet ieternu
i no morit' quo tu dicis oz exal
tari filiu hois Dixit eis ihesus
Adhuc modicu lu'i e i vob' i ad
huc ego lux vobiscu su' 7 p h' om
d' qr mors ei9 tusmugrio e nd d'
fuo sec lux qui a nob' recedet no de
renuitur si pax a nob' recedt et
cuiusq apparet, du luce hētis i du
ista lux e vobiscu credite i luce
ut tenebre pctor 7 ignora' ul' er
rozib ut ccitate etiu vos no g
phendat qr q abulat i tenebris
quocuqz se declinavit nescit q va
dat 7 qr se luce dicebat iudei
indignati volētes i ipm manu
mitte' ipe abscondit se credes fu
roi eor 7 exivit d' teplo.

Ante die festu pasche sciens
ihus qr venit hō ei9 ut tra
seat ex h' mudo ad prez soh.
h' dies sortita e vini no'i qd'
nunqz a' dies habuit ut hebt de'
cu cena dni gpter qr dns i ca
cu disc' suis solepnit' cenavit
Et qui dns alias b'e cenavit
cu eis tn h' sola d' cena xpi' ca
Pmo qr fuit ultia 7 oibz alijs
cenis sanctior Ita i ca agnu
paschal figurab xpm ut pate
bt ifeius csus fuit Scdo quia
fuit oibz alijs solepnior qr i
ca nullus extraneus int'fuit dns
longu smone d' iterno' fidi
suis disc' fecit pdicione sua 7
morte instare pdixit. Tercio
qr fuit oibz alijs in dois proso
oz na i ca dns sacm corpis
7 sagwis sui istituit corpus suu
ad manducand' 7 sag'ne sui ad
bibend' sub spe panis 7 vini dis
cipulis tradidit 7 h' sacm i me
moria morte sue in ppetuu ce
lebrar mandavit d' hac cena omnes

evagelie loquut' De lotioe vō pedu
7 d' smone qd' alij obmiserūt solus io
hes q' ultio scpsit lo'. 7 io scdm deca
ciuz evagelistar dicit' histo' h' scri
tusse cene suato ordie fcor usqz
ad fine D' g' setrj eva'li qr hac
die sedebat ihus cu disc' suis 7 lo
quebt cu eis d' festo pasche dix' qr
i die festo i sequeti die occidet'
// Quiabat aut i festu A diebz 7 od
dies septiane illius vocabat pascha
7 festos 7 audito h' disc' dixerut
Ubi vis paremus t' comede' pascha
i agnu q' comedendus e a pplo iudo
ru scdm pceptu legis ino no he
bat mansione i q comede' posset Er
ce vera nugr paupertate 7 vere d'
vā dilcō int' disc' 7 ingruis qr
quia no vult ce nugr sui disc' ver
eo Dns g' vocavit duos ex eis s
petru 7 iohem 7 d' eis Ite ad civi
tate ad illez hoiez 7 dicite ei d'
t' nugr Tempus meu ppe e apud
te facio pascha cu disc' meis 7 ip
se ondet vob' cenaculu grade stra
tu domu magnu patri ad cenad'
Quo dno qsunt no ess x' familiare
tn audito io' statu gessit 7 oia ne
cessaria pstitit Tam dei disc' ag
nu anno' posuerunt i me mese
mensa aut qdratu erat 7 i qualibz
qdratura sedebat tres s; i i' ubi xpe
sedit sedebat quatuor qr apli erat
xij pret' xpm. H' mesa e ho' mesa
sen altaris iohis lateran i roma
7 vespe fco venit ihus cu disc' et
posuerunt se ad cena. Johes at seda
bat iux xpm 7 agnus assatus i me'
mese e uniq' posit9 ut unusqsqz
accipet qua'i vellet Du' nullu os
confringet' Iste agnus sigt xpm ppt'
quatuor Primo qr i die pasche
imolaba' dno p sctificacoe ppli ac
cidebat 7 imolabat 7 io pascha
dicebat' chor. Pascha nostru imo
latus e xpus Scdo qr integer absqz

Nō d

Nō d

oppositi confractioni assabatur ad ignem sic xpus
vero in cruce assatus fuit vntus ad ig
nem passionis Tercio quia agnus erat sine ma
cula et xpus sine peccato fuit quia peccatum non
fecit Quarto quia comedebatur cum azimis
sinceritatis et lactucis agrestibus que ama
re sunt quia corpus xpi debet sumi ab hiis qui sunt
in amaritudine penitencie Ante autem diem festum sicut
dicit albertus sub
14 die festum pasche Dominus noster
transitus ex hoc mundo ad patrem reliquit
amicos suos exemplum beatitudinis sequende scilicet per
fectam humilitatem et hoc in cena ondit hodie
dierno .xiiij. die festum pasche in
quinta feria sciens i. percipiens ihesus secundum
suam deitatem quia venit hora eius scilicet operande
salutem quam debebat imolari vt et sic trans
feat ex hoc mundo ad patrem cum dilexisset
suos et cetera dicit albertus quod quia ullum aliud di
lexerunt preter deum nullum aliud dilectore
habebat preter eum sic ergo suos cum dilexisset
in mundo omnes de mundo non essent in fi
ne dilexit eos Ad quod intelligendum secundum albertum
quod secundum triplicem finem exponitur fine scilicet perse
verancie fine operis et fine dati In fine
perseverancie dilexit eos quia vsque ad mor
tem dilectionem non interrupit nec mors dilec
nem terminatur sed eciam consumatur In fine
operis dilexit eos quia opus maius esse non
potuit quam quod semper traditur in mortem
pro nobis et sic concludi in isto fine dileccio
In fine eciam doni ac dati ex dileccione
dilexit nos quia corpus et sanguinem tradidit
eis in sacro sic ergo bene dicit In fine di
lexit eos Et cena facta i. parata et ad ce
nandum mensa producta Non enim vt dicit augustinus
debemus intelligere cenam factam velut ia
consumata quia postea recubuit et buccel
la iude tradidit Cena igitur facta cum dya
bolus pervisitate autor iam in cor sua temp
tacionem misisset in cor non quod aliquid ne
cerit de novo creaturam sed quia de suo per
suggestionem immisit ut traderet cogita
cionem quam intus erat et ideo dicit in cor non in
corde quia non erat in corde creatum sed circa
cor insidians et cumulabat et suadebat blandus
Vnde dicit bernardus ut sua perficiat voluntatem
bono semini quod xpus seminavit in corde
eius inimicus homo superseminat zizania sic ergo cum

misisset in corde ut traderet eum i. xpum
iudas iudas filius symonis scarioth ex
i. illis contrarie sciens ut deus quia omnia
dedit ei pater in manus i. potestate po
tuisset quidem declinasse proditorem si vo
luisset sed voluit ut ondit se propria volun
tate pati et sciens quia a deo exivit veni
ens in mundum et ad deum vadens prius re
ducens omnia per quod opus redempcionis acqui
sivit Et cum sciens eum esse omnipotens et
sciret quia in humilitate humana forma vi
vendi debet voluit eciam in fine non pe
teret malo proditoris resistere neque hoc
omnia in quibus implentur erat passio
nis sacrum effugere sed suis successo
ribus pacem et humilitatem exemplum re
linquere Et ideo omnia prescius et potens
surgit a cena Ille inquam qui forum
sermo acceperat surgit ut esse paratus
ad serviendum et deposuit vestimenta sua
scilicet superiorale cotidianum quod fecerat
sub manu sua et coinasit in vna sola
tunica ad modum servitorum et precinxit
se lintheo mundo et posuit aquam
in pelvim Et dicit hic ieronimus quod xpus
quater deposuit vestimenta sua sed totiens
vicibus resumpsit In cena ei depo
suit et resumpsit flagellatus a pre
side deposuit et resumpsit Illusus
a militibus deposuit et resumpsit
nudatus in cruce deposuit et non
resumpsit Prima deposicio quam cito
resumpta est significat separacionem eorum qui re
cedunt a xpo cito redierunt sicut pe
trus qui per negacionem a xpo recessit
et ad primum xpi respectum rediit et
eciam quidam alii sicut thomas Secunda de
posicio significat recedentes qui non redierunt
nisi per specialem spiritus sancti missionem sicut
illi qui in penthecoste ad xpum rediie
runt cum visibiliter spiritum sanctum acce
perunt Tercia deposicio et resumpcio
significat eos qui in fine vite sue convertuntur
Quarta deposicio que est sine resumpcione
significat eos qui numquam convertuntur sed in pec
catis induratis moriuntur et cum ac
cepisset lintheum cepit lavare pedes

Nota

dis[c]ipulo[rum] et arthe[n]e linthe[o] quo erat p
cinctus. Et sunt h[ic] opiniones. Crisostom[us]
d[icit] q[uod] inchoavit a proditore ut p[ri]mo exhi
bendo s[ib]i humilitatem ipsum a proditore re
vocaret s[ed] no[n] voluit q[uia] firma fuit
ei[us] p[er]tinacia. Et tunc c[on]sidera opa dei et vi
debis q[uod] nec possit corrig[er]e q[ui] ipse
despexit. Alii dicunt q[uod] incepit a mi
noribus et pervenit usq[ue] ad primos et h[oc]
dicunt p[ro]pter v[er]ba dni nri. Erunt p[ri]
mi novissi[mi] et novissi[mi] primi. Augustin[us]
d[icit] q[uod] incepit a petro q[ui] maior fuit
et princeps ap[osto]lorum et s[ecundu]m h[oc] p[ri]mo venit
ad petrum misterium locionis ignorans.
Et d[icit] ei petrus ex i[n]ven[tion]e expaves
cens d[ign]itate et maiestate dne tu
m[ihi] lavas pedes ac si diceret Tu ma
iestatis dnus celi et t[er]re deus q[ui] lepro
sos mundasti o[mn]ia g[e]n[er]a morborum
et morte[m] curasti tu ip[s]e tante ac tantus
m[ihi] misero paupertulo humillimo pisca
tori lavas pedes q[ui] o[mn]ium membra
e in toto corpe meo quo sustine
bo ego ut m[ihi] lavas pedes Respondit
dnus d[icens] q[uo]d ego facio est forma humilita
tis tu nescis m[od]o q[ui] necessa[ri]u[m] sit vob[is]
ad humilitatem exemplu[m] q[uia] adhuc cu[m] lu
cifero supbiunt q[ui] vicarii et successo
res xpi existunt alit[er] g[ra]vo[re] timor sup[er]
e vob[is] curari no[n] potuit n[isi] p[er] max
ima humilitate redemptore[m] math.
Discite a me q[uia] mitis su[m] et humi
lis corde Deinde scies aut[em] p[er] g[ra]tiam quando
sp[iritu]m illuminacionis accepis d[icit] ei pe
trus no[n] obstinacione s[ed] reverentia no[n] la
vabis m[ihi] pedes i[n] et[er]num h[oc] quidem dixit
nesciens quid diceret sic cu[m] dixit i[n] mo
te thabor faciamus h[ic] tria tabernacula:

Egressus ihesus cu[m] dis[cipulis] suis trans
torrentem cedron ubi erat ortus
Ioh. 18. Considerando die hodi
erna nescio quid melius sit
facere p[re]dicare ut plorare q[uia]
q[uando] cogito q[uod] deus m[eu]s salvator m[eu]s dnus
m[eu]s p[ate]r m[eu]s frater m[eu]s hodie mortuus est
certa no[n] est aliqua creatura q[ue] no[n] debe
at hodie plorare s[ecundu]m modum suu[m] et spe
cialit[er] fideles debent hodie flere p[ro] quib[us] mortu[us]
e filius dei Sed q[uando] ego video q[uod] tanta ho[minum]
gens congregata e cu[m] tanta devocio[n]e ut
audiat passionem salvatoris sui m[ihi] vi[detur] q[uod]
decens no[n] solu[m] plorare s[ed] eciam p[re]dica
re Ideo nos faciemus utrumq[ue] q[uia] ore
p[re]dicabimus et aurib[us] audietis et corde et
oculis plorabimus passionem salvatoris nri
s[ed] istud no[n] possumus facere sine adiutorio
virginis marie matris sue q[ue] hodie sup[er] om[ne]s
creaturas ploravit ut ipa sic hodie sta
bat iuxta crucem et plorando clamavit dicens
O vos om[ne]s q[ui] transitis p[er] via[m] attendite
et videte si e dolor sic[ut] dolor meus
Ideo i[n] princi[pi]o p[re]dicacionis nostre recurramus ad
ea[m] i[n] toto corde dicentes Ave maria :—

Egressus ihesus cu[m] dis[cipulis] suis etc. Ego
nescio quo[modo] possi[m] vob[is] hodierna
die facere magis gra[ti]osu[m] et magis app[ro]p[ri]a[tu]m
p[re]dicacionem et magis devotam q[uam] narrare
vob[is] p[er] ordinem passionem ihu x[pi] q[uia] q[ui]c[un]q[ue]
d[evot]e i[n] ea co[gita]t trahit nos ad devocionem et pe
nitenciam Quid enim dicunt lacrime q[uid]
dolor quid vulnera quid brachia in
cruce extensa quid clavi tam grossi quid
lancea quid corona de spinis tam acu
tis quid ubera dulcissima q[ue] i[n] cruce p[ro]tul[it]
n[isi] devocionem et pure normam vocant enim
nos ad primam v[iam] s[ed] multo magis vocat
nos xpus. Vos debetis scire q[uod] passio x[pi]
ab omnib[us] evangelistis describi[tur] et io[annis] legi[tur] quatuor di
eb[us] ut om[ne]s audiant et intelligant q[uod] quili
bet eorum d[icit] de ista mirifica passione et sic
istis dieb[us] potuistis audire evangelistas de
ea diversis modis loqui no[n] q[uod] discordent
in sententia s[ed] q[uo]d unus dimittit alius supplet et
sup[er] unum modum et aliqui narrat unus
alia una et p[er] aliu[m] modum et p[er] a[li]a a[li]us et
p[er] aliu[m] modum alius et tu no[n] oppo[nunt]ur s[ed]

vna sua hij ego resparsi oia quatuor e
wa. et de oibus composui vna historiam que cop
hendit oia que facta fuerunt in passione xpi
et io historia est bene longa sed nullus debet at
tediari illa audire et intelligere adere il
lius qui non fuit attediatus sustinere illa in
corpe suo adore tunc Fuit igitur passio xpi
per istum modum Illa feria 3a preterita domi
nus fuit bethanie in domo marthe non
longe a ierusalem sed xv stadijs et oi die i
bat in ierusalem et rediit in bethaniam et
die martis in bethania dixit illa die quod de
bitus mi Scitis quod post biduum pascha fiet
quod in quinta feria ad vesperas pascha in
cipiebat Die mercurij xpus venit in ie
rusalem cum discipulis suis et tunc ea die prin
cipes sacerdotum congregati sunt cum seniori
bus populi in atrium cayphe et querebant quo
possent ihesum occidere non tamen in die festo
propter timore populi Congregabatur populus tunc
propter festum et populus multum diligebat xpm
et io principes timebant capere eum et oc
cidere propter populum et io dicebant non in die
festo ne forte tumultus fiat in populo Se
Iudas vnus de xij qui iam disposuerat
in corde suo quo possit se vindicare et
recupare illa pecuniam quam reputabat
se perdidisse in effusione vnguenti quod magd
dalena super caput xpi effuderat qui cena
bat in domo symonis leprosi Sic fuit
die sabbi preterita Sciens principes sacerdotum
cum alijs congregatos in palacio cay
phe ad tractandum de morte xpi statim
occulte iuit ad eos et pepigit cum eis
tradere sibi xpm sine aliquo tumultu populi pro
triginta argenteis eo quod ipse esset peruatus
et portabat pecuniam et semper decimam parte
furabatur et io noluit plus nec quatuor pe
dat Ista venditio facta fuit in die mer
curij preterita et hic oritur iejunia vsque que
legitur in die in missa Ecce ciues eius in
eo Eodem die xpus rediit bethaniam
et more solito hospitatus est in domo mar
the Sequenti die scilicet die iouis xpus
sciens hora mortis sue appropinquare voluit
etiam loco appropinquare et assumptis discipulis
suis cepit venire versus ierusalem et venien

discipuli dixerunt sibi magister vbi vis paremus
tibi comedere pascha tunc dixit petro et io
hanni Ite in ciuitatem et occurret vobis etc
Venerunt igitur illi duo discipuli ab et in
uenerunt oia sicut dixerat illis ihesus
et parauerunt oia necessaria per cena Veniens
autem cum alijs discipulis et inueniens cenam
paratam posuerunt se oes ad cenam et ce
nantibus cum iam esset in fine cena xpus sur
rexit et fecit oes surgere et lauit pe
des eorum Deinde posuerunt se iterum ad
cenam oes tunc communicauit oes xij de corpore
et sanguine suo quo facto xpus
stando inter mensam traxit magnum
suspirium dicens Desiderio desideraui
hoc pascha manducare vobiscum antequam
patiar et hijs dictis et silibus sed quo
non bibet de genimine vitis etc dixit
quod vnus de xij qui secum erat in mensa
et qui intingebat manum secum in catino
debebat eum mortificare tunc conturbati
et timore perteriti omnes cogitabant de se
an ipse esset dicebant ei xpus me
hoc scit quid mihi debet accidere quod ego
et io reperunt singuli dicere Numquid
ego sum rabbi dicente etiam iuda
Numquid ego sum rabbi, respondit xpus
tu dixisti quasi diceret ego non dico sed tu
dicis vel de assertione cordis expo
pter quod diceret Ore quidem interrogas quasi
nesciens sed corde ratum te habes proditore
tuum esse et sic manifestatur eum Petrus
autem volens scire quis eum esset traditurus
secreto dixit iohanni sedenti iuxta xpm
ut peteret quis esset peteret iohannes au
ricularie dixit xpus Cui panem
intinctum porrexero ipse est et statim post
vnicam morulam xpus panem intin
gens porrexit iude et dixit ei quod
facis fac citius tunc iohannes cognouit
et sciuit quod iudas esset tamen noluit
indicare petro nec alijs quia vt dicit
sanctus augustinus si petrus sciuisset proditio
rem xpm cum dentibus lamasset Iu
das tunc accepta buccella panis intinc
ta cum aqua, Diabolus intrauit cor eius
licet ante in eo esset surrexit statim
de mensa erat autem tunc nox et ex

iuit iā fcā cena iā lotis pedib' iam
sūpto corpe x' cū aliis iā acepta buc
cella deuicta 7 venit ad potifices pre
deo4 7 cōgregare fecit milites psid'
7 pedites pontificu. tūc cū ista fie
ret p iudā. xpūs q' cū aliis ī domo
remāserat fecit eis vnū pulchrū s
mone 7 vnā deuotā pdicacōnem
ī q' cōfortauit eos 7 ded' eis pulchra
documeta 7 fec' btūs petrus sūu vera
ciū d' ei 7 tn aliqui cōfissi cōfirma fre
tres 7 int' alia documeta q' ded' eis
xpūs dixit 7 rogauit eos q' debe
rent int' se hre pacē 7 cōcordiā et
amorē ℭ deus pacis 7 amoris o deus
amorosis. ipē cōceptus ē amore s d'
spū sco q' ē amor int' prem 7 fi
liū. ipē natus ē tpe pacis ipē
missus ē ī mund' ppt' amorē huma
gnis. ī vnitate sua annūciata ē
pax. ī vita sua fec' rgula pacis
7 amoris. ī morte sua ded' prep
ta pacis 7 amoris ad ondendu
q' pax 7 aor sūt meliores res d'
mūdo ℭt lz xpūs sic dix' dāo
nob' precepta amoris tn imediate
nō cōtigit nob' ita s; sicut ouib'
q' dispgunt mortuo pastore qr qn
captus 7 ligatus ducet ad occidēd'
vos oēs scādalizabim; 7 fugietis
7 pdetis adre 7 fidē meā 7 dere
tetis me solū ī manib' petor4 qn
btūs petrus q' erat fcūs vicarius au
dit h' fuit tot' tristis 7 dix' ℭ
dūe quid ē h' qd' dicis si oēs scā
dalizati fuerit ī te ego nunq̄ scā
dalizabor. si totus mūdus dereliquerit
te ego nunq̄ derelīqā te. pmo paratus
sū tecū ire in carcerē 7 ī mortē
tuē. dixit xpūs petre nō ondas te
ita feruentē qr ī vitate dico t'
qr ī hac nocte anq̄ cātet gallus
ter me negabis. Petrus r̄ndit. an
q' ego negarē te pmittere me
occidi anq̄ h' facerē tu q' es dūs
meus 7 saluator meus ℭt d' btūs
marcus q' oēs alii disci' dixerūt
silit' sicut dixerat btūs petrus q'a
nunq̄ derelinqueremus te ymo pati sum'

pugnare p te si oportuerit ecce nos hēmus
hic duos gladios cū quib' defendemus
te 7 dixit xpūs sufficit. hi suffecerūt
illi duo gladii qz dicit paucis armis
indigemus qr nō veni pugnare s; mori
p petorib'. 7 cū h' dixisset xpūs surrexit
7 recessit cū aplis suis d' domo ī q' ce
nauerat 7 iuit ex ciuitate ierl'm
7 iuit ad mōtē oliueti 7 ibi cōplet'
smonē quē incepat ī domo 7 com
pleto smone descend' cū disci' suis d'
mōte 7 trasiuit torrētē cedro .i. v
nū fluuiū q' fluebat ante portā ciui
tatis q' aliqn h'uit aquā aliqn non
vn appellaba' torrēs 7 ī ripa istius
torrētis nascebatur cedri 7 ideo
appellaba' cedron 7 trāsacto torrente
iuit ad quādā villā q' vocaba' geth
semani q' erat iuxta torrētem 7 mō
tē oliueti. 7 intrauit quēdā ortu q'
b' cōsueuerat itrare ad cōsoland' 7 in 90.
struend' discipulos suos ℭ3 h' quare
xpūs voluit capi ī orto .i. ī loco sol
tario 7 nō in ciuitate ut ī domo ī
q' cenauerat Rndet q' ppt' duo pmo
si fuisset captus ī domo ī q' cenauerat
forte hospes domus aduocasset vici
nos 7 fuisset cōtrā cōturbacō ī qua
forte plures vulnerati 7 interfecti fu
issent qd' ipē noluit qr nō venerat ad
interfectiōne s; ad mortis destructiōz
scd'o qr sic potuisset credi q' ī do
mo voluisset se abscondere 7 q' pas
sio sua nō esset voluntaria s; coacta 7
cōsequēter n' ⁊' n' nob' meritoria 7 io exi
uit ad locū ubi libere posset inueniri
ad quē sciebat iudā venturū cū mul
titudie armator4 sciebat ei iudas
locū illū eo q' dūs sepe illuc vene
bat post cenā cū disci' 7 forte voluit
capi ī orto ppterea qr adā 7 eua ppe
trauerut pctm ī orto padisi 7 sic
pena rndit culpe. ℭt cū intrasset ortu
dixit disci' suis sedete donec vadā il
luc .i. aliquātulū longe a vob' 7 orē
7 vos etiā oretis ne intretis ī tēpta
tōz .i. ne vincat vos tēptacō s q' tra
datis me solūmō pentu hērez q' per

mitto me capi ligari & ad ad morte du
ci qr n esse deus latens i carne no pos
se p morte mea mudu redime & sta
ti assupto petro & filijs zebadi secessit
in parte & dixit eis tristis e aia me
qo a usq ad morte. Sz qre xpus trista
bar i qntu deus s cu esset verus deus cu
do no cadat mutao. Dicendu q xpus no
tristabar i qntu deus sz i qntu ho & pt di
ci q xpus tristabat usq ad morte ut
sit sensus usq ad morte i do morere
tur sollicitabar sciebat q se & suos p
morte ppetuo liberaret & locutus est
more huano tristis e aia mea ic ho
e dicens tristor valde do p morte me
a fideles meos liberare. Postq aute
sic locutus e cu discipulis suis s all tribus
secessit paululu ab eis qntu iactus e
lapidis & flexis genibus terre orone
fecit ad prez. Abba pr si possibile e tra
seat a me calix iste. Videte xps sicut
verus ho scdm sensualitate carnis volebat
mori sz si possz fi a iustia sz scdm vo
lutate racois volebat iplere iusticia
prius q exigebat q moreretur p sa
lute hoim & pateretur & io volutate
sua volutati pris subiecit dicens no sicut
mea sz tua volutas fiat. Sic dicitur de isto
q inuite bibit mediciaz amara qntu
ad os sz qntu ad racione qr credit sana
ri libet bibit. Sic fuit de xpo qr
qntu ad corpus libent euasisset morte
sz qntu ad racione libent sustinebat
morte q erat vita pctoru. Sz qr du
ra e hoi morte ecce qr xpus ut ho
morte horrebat n ppt hoc mia de
iustia habebat ymo ppt hoc merebat &
sibi & suis fidelibus na si morte no hor
ruisset no ei cormus fuisset & no tm
meritoria fuisset. Sz qr ei ut vero hoi
terribit erat volebat si possibile esset &
equm de iustia ut trasiret ab eo sz qr
de iustia fi no poterat qr deus sic or
dinauerat subiecit se volutati patris.
Et hoc e q ipse dicit no sic ego volo
sz sic tu. Hanc volutas no moriendi glo
sos fecit martires si aut delectaret eos
mori simpliciter no viderent mereri sz
hac volutate no moriendi subiciut
deo & facta hac orone xpus redijt ad il
los tres disciplos s pe. iaco. & io. & ue
niens eos dormientes dixit eis Sic no
potuistis vna hora vigilare mecu q.d.
Nunc appaet instabilitas vra qr vos
dicitis aiaz vraz p me pone & no
potestis mecu modicu vigilare
& me expectare. Spus quide pmp
tus e caro aut ifirma spus sz vr
ad pmittendu qmoi mecu sz modo
appaet ifirmitas carnis vre qr n no
qo dicu potuistis vigilare mecu. Sz
quid e hoc q discipuli dormiebat cu
sciebat magrm suu capiendu & con
dendu. Dicendu q ipi dormiebat ppt
tres racoes. Prima e qr tarde e
rat & ipi forte laborauerat et
grauati erat sopno & io qn xpus
exiuit ab eis pma vice dixit spus
quide pmptus e caro aut infirma.
Scda ro e qr tristes erat & tristia
facit hoiez dormire & io qn xps
iuit ad eos reprehendit eos & spa
bitur patru q debebat ee magis
fidelis & no solu reprehendit sz excitat
eos & postq sic allocutus fuit eos
abijt scdo & orauit eundem sermone
ut prius et tunc apparuit ei angelus
confortans eu ut costanter subiret mor
te & ipe stati videns q sanxitu
erat ut mori deberet. Factus e in quada
agonia i i quoda certamie q mor
te qua vicit ea liber suscipiendo
& pseuerans i orone cepit forti
ter sudare & sudor eius gius e i sag
wine. Ita q gutte illius sagwis
sui sagwinei sudoris decurrebat
usq ad terra. Ecce ia incipiebat
pati et fundere sagwie p nostra salu
te & cu surrexisset ab orone redijt
ad illos tres discipulos. s pe. ia. & io.
& inuenit eos dormientes & nichil
dixit eis abijt 3o et orauit eunde sermo
ne q prius & rursus adhuc ad eos
conuersus est eis & dixit dormite
ia & reqescite aliquatulu videbat
ei q oculi eoru grauati erat sopno &
cu paululu quieuisset dixit eis.

ſufficit ſurgite eamus appropinquat qui me
tradet Et adhuc eo loquente ecce iu
das proditor venit in ortum cum cohorte
militum accepta a preside et cum magna
turba peditum armatorum cum fustibus et
gladijs cum facibus et laternis et ipſe iu
das antecedebat eos Ecce miſer ho
qui ita ſciens ſciebat cum apoſtolis fuerat
coram quo tot virtutes operatus ſtatim eum
vili precio vendebat ſed vide ſagacita
tem miſeri hominis et proditoris nequiſſimi
ut alium non caperent loco chriſti dedit eis
tale ſignum dicens Quem oſculatus fuero
ipſe eſt tenete eum et ducite caute
No dedit autem iudas hoc ſignum propter duo
Primo quia conſuetudo erat diſcipulis ubicumque
venirent ſalutare dominum in oſculo pa
cis in ſignum quod eorum aduocatus erat pa
cificus et ideo ne ipſe reputaretur prodi
tor nec a diſcipulis nec ab alijs voluit
more ſolito dominum oſculari Secundo ne
illi qui videbant ſemper caperent alium
loco chriſti quia nox erat et eciam quia beatus
jacobus multum aſſimilabatur ei Tercio ſi non
edocti intraſſet ortum illum forte re
preſſiſſet quia fuit cum eo frequenter ibi et
ſtatim accedens oſculatus eſt eum dicens Aue
rabbi et tunc conſummatum eſt malum
eius manifeſtum et petrus dixit ei Iuda
oſculo in oſculo ſigno quod conſueuit
eſſe ſignum pacis et amoris filium hominis
tradis Et ille non reſpondit ei verbum ſed traxit
ſe aliquantulum ex vna parte tunc vi
dens xpus multitudinem armatorum ve
nientium aduerſus ſe iuit eis obuiam
dicens Quem queritis At illi dixerunt
Iheſum nazarenum at ille dixit Ego ſum
Quo verbo audito abierunt retror
ſum et ceciderunt in terram et xpus ite
rum vadens propius ad eos interrogauit
eos quem queritis At illi non cognoſ
centes virtutem chriſti ſed excecati peccato ſe
erigentes dixerunt iterum Iheſum naza
renum At ille dixi vobis quia ego ſum
ſi ergo me queritis ſinite hos abire ſcilicet
diſcipulos meos ut impleatur ſermo ille
quia quos dediſti mihi non perdidi ex eis

queſiuit Tunc iniecerunt manus in iheſum et te
nuerunt eum diſcipuli autem hoc videntes omnes
fugerunt excepto petro et iohanne qui ſtatim non
fugerunt Vnde petrus videns ea que fiebat
contra xpum ſtatim extraxit gladium ſuum dicens domine
ſi percutimus in gladio et hoc dicens antequam xpus re
ſponderet percuſſit vnum de ſeruis principis qui vo
cabatur malchus et amputauit illi auricu
lam Credibile eſt quod voluit percutere ca
put ſed ictus non venit ſecundum velle ſuum ut
forte ille habebat cerulerium in capite et
ſic forte percuſſit ſuper cerulerium ſed gla
dius deſcendit et amputauit auriculam que
non erat ferro cooperta Tunc xpus re
darguit petrum et dixit Symon petre
caue quid facis conuerte gladium tuum in va
ginam Omnis enim qui acceperit gladium con
tra proximum ſuum gladio peribit et propter gla
dium quem eleuauit contra proximum peribit eternaliter
ſi non penituerit Nota quod ſemper eſt notandum
quod qui alium gladio occidit gladio occidatur nec
dicitur gladium accipere cui traditur a lege ut
a deo ut a iudice Non credis petre dixit
xpus ſi vellem defendi defenderent
me mei et hoc dicto ſtatim in preſencia omnium
ſanauit auriculam ipſius Tunc petrus et
iohannes videntes quod xpus nolebat defendi
fugerunt et dimiſerunt eum ſolum in ma
nibus eorum ¶ ſed quare non ceperunt iudei qo
apoſtolos etc. quia xpus defendit eos ſua
virtute ſicut proſtrauit iudeos in terra ſua
voce Verum eſt quod ipſi ceperunt beatum io
hannem qui remanſit retro ſed quia iuuenis erat
et agilis ipſe ſciuit ita facere quod dimi
ſit eis tunicam ſuam et fugit in camiſia
Tunc armati comprehendentes iheſum ligaue
runt ei manus a parte anteriori ut ſe vi
deret ligatum et poſuerunt funem circa
brachijs cum collo eius ſicut fit latronibus
et inceperunt eum ducere verſus ciuitatem
Dominus ergo videns ſe ligatum dixit tamquam
ad latronem exiſtis cum gladijs et fuſti
bus comprehendere me cum tamen eſſem cotidie vo
biſcum in templo docens et non me te
nuiſtis quaſi diceret quo veniſtis cum tanta mul
titudine armatorum et veniſtis in nocte

sicut ad unum latrone(m) s(ed) c(on)tra h(ec) est h(or)a v(est)ra
et p(otes)tas tenebrar(um) i(d est) dyab(o)li quor(um) op(er)a vos
facitis q(ui)a odiunt luce(m) Tunc duxerunt
eum p(r)imu(m) ad domu(m) Anne princip(is) q(ui) erat
socer cayphe su(m)mi sacerdotis n(on) pontifica(lis)
n(on) plures e(ni)m erat in p(o)p(u)lo iudeor(um) non tame(n)
o(mne)s iudicabat p(ro)p(ri)e s(ed) alt(er)nati(m). Annas
erat e(ni)m n(on) tamen regebat p(ro)p(ri)u(m) isto anno
s(ed) cayphas. Et ideo p(r)imo duxerunt xp(istu)m
ad Anna(m) c(ontra) id q(ui)a iudei duceba(n)t xp(istu)m
ibat cu(m) domu(m) istius Anne et id noluerunt
p(ro)t(er)ire q(ui)n duxerat xp(istu)m ad eum honora(n)s
eu(m) in eo et ut letificaret eu(m) dice(n)tes gau
de q(ui)a cep(im)us inimicu(m) nostru(m) Petrus
aut(em) Joh(ann)es q(ui) erat not(us) pontifici resump
ta veste cepit ire imediate p(os)t fami
lia(m) armator(um) et veniens ad palaciu(m) a
ne intravit p(ro)pt(er) n(otitiam) eius et cu(m) ih(es)u Pe
tr(us) v(er)o pl(us) timens forte p(ro)pt(er) p(re)sumpcio(n)e(m)
qua(m) fecerat seq(ue)batur eu(m) a longe ut videret
fine(m) et cu(m) p(er)venissent ad ostiu(m) n(on) posset
intrare. Joh(ann)es aut(em) sciens eu(m) ibi esse ro
gavit mulierem hostiaria(m) et intr(o)duxit
petru(m). Mulier v(er)o videns petru(m) dixit
ei. Nunq(ui)d tu es ex discip(u)lis ho(min)is istius q(ui) h(ic)
captus e(st) q(uo)d audiens petr(us) tot(us) t(er)rit(us)
fuit c(ontr)a ad voce(m) unius mulieris ti
muit ille q(ui) erat columpna ap(osto)lor(um) et
dixit b(ea)t(u)s petr(us) O bo(na) mulier quid di
cis tu toto t(em)p(or)e vite mee neq(ue) sciui
quis esset iste ho(mo) neq(ue) cognosco neq(ue)
scio quid dicis et statim ivit et posuit se
ad igne(m) cu(m) aliis q(uas)i d(ice)ret ego n(on) su(m) d(e) ill(is)
Et dicit quis quale t(em)p(u)s erat ad faciend(um)
igne(m). Videte iudei et maxime principes
et alii maiores occasion(e) x(risti) q(ui) erat cap
t(us) erat o(mn)es in quada(m) gaudio et leti(ci)a
et q(ui)a nox erat accendebat igne(m) et t(em)p(us)
erat frigidu(m) et ideo stabat ad ignem
De b(ea)to Joh(ann)e n(on) scribi(tur) q(uod) iverit ad
igne(m) s(ed) credibile e(st) q(uod) s(em)p(er) erat cu(m) petro
Dum(que) v(er)o pontifex s(cilicet) Annas staret int(us)
in atrio cepit interrogare xp(istu)m d(e) discip(u)lis
ei(us) s(cilicet) q(ui) discip(u)li erat isti quos tecu(m) duce
bas et d(e) doctrina ei(us) qua(m) docebat. Cui
r(espo)ndit xp(istu)s Ego pala(m) locut(us) su(m) mundo
et in occulto locut(us) su(m) nichil et docui

in synagoga et in templo ubi o(mne)s iudei co(n)
veniunt quid me interrogas interroga
eos q(ui) me audierunt loquente(m) q(uo)d tu dix
issem. Unus assistens dedit magnam alapa(m)
ih(es)u d(icen)s Sic r(espo)ndes pontifici q(uo)d d(omi)n(u)s pa
tienter tolerabat dixit Si male locu
t(us) su(m) testimo(niu)m p(er)hibe d(e) malo si a(utem)
bene q(ua)re tu me cedis. Tunc Annas
fecit eu(m) ligari et ligatu(m) duci ad
cayphan generu(m) suu(m) in cui(us) domo ia(m)
convenerat maiores iudeor(um) et h(oc) fuit
c(ir)ca media(m) nocte(m). Petrus aut(em) adhuc
seq(ue)batur eu(m) ut videret fine(m) i(d est) si d(e)it
ten(er)ent d(omi)n(u)s ut ad morte(m) iudicaret(ur)
et da(m)pnaret(ur). De Joh(ann)e v(er)o nulla
fit mentio ap(osto)lus forte ivit ad b(ea)ta(m)
virgine(m) nu(n)ciare ei nova illa doloro
sa et cu(m) petr(us) cu(m) armatis illis
q(ui) ducebat xp(istu)m intraret domu(m) cay
phe gall(us) cantavit s(ed) petr(us) n(on) advertit
p(ro)pt(er) strepitu(m) armator(um) et intravit cu(m)
aliis et ivit ad igne(m) et una ancilla
intuita e(st) eu(m) et nichil d(ixi)t n(isi) s(ed) aliis
ho(min)ib(us) Nunq(ui)d iste e(st) d(e) discip(u)lis ho(min)is
istius et ho(m)i(n)es q(ui) erat c(ir)ca igne(m) cepe
runt inspicere b(ea)tu(m) petru(m) et dicere v(er)e
et tu ex illis es q(ui)a loquela tua et
gestus tui manifestat te tunc b(ea)t(u)s
petr(us) pl(us) timuit q(ua)m p(r)imo et cep(it)
cu(m) iuramento negare q(uod) n(on) esset discip(u)l(us)
xp(ist)i n(ec) cognosceret eu(m). Ista e(st) s(e)c(un)da
fracta q(uod) petr(us) negavit xp(istu)m tunc
cognat(us) illi(us) malchi cui(us) auricula(m)
petr(us) amputaverat adveniens et h(oc) au
diens dixit quo(modo) tu mendax poteris
negare non(n)e ego vidi te in orto
cu(m) illo q(uando) cep(im)us eu(m) p(r)imo credo q(uod) tu
sis ille q(ui) amputavit cognato meo au
ricula(m) sua(m). O si b(ea)t(u)s petr(us) tunc
nimiu(m) t(er)rit(us) fuit n(on) est miru(m) te(n)
cepit anathematizare et iurare q(uod)
n(on) novisset ho(m)i(n)em. Dixit ei ma
ledictus sum ego si unq(ua)m ei(us) discip(u)l(u)s fui
et statim gall(us) cantavit c(ir)ca 2a fracta
Tunc aut(em) conv(er)tens se respexit petru(m)
et recordat(us) e(st) petr(us) ubi q(uo)d dixerat
ei ih(es)u(s) in cena. Prius q(uam) gall(us)
bis cantet t(er) me negab(is) et egressus

foras flevit amare. Aug^9 d^t q^r r'ſp'
tq dm no fuit corpalis ſ; dimitus
fund i inte pet' ut ipe recordaret^r
quociens eu negauat. ſ; ps^1 le^c q
fuit corpat. q^r xpus erat i aad' do
mo no longe ab eo. 7 tn fuit' ple
uit q ipo fletu erat b' culpa et
pena dessa. Vn Ambro' lacrimas
pet' lego satisfactoz aut no lego
Et p'ſp^i exiuit aplus no redyt 7
d^r q^r intrauit quada fouea q^r vsq;
nuc d^r gallicantus. ¶ Post recessu pet'
sumus potifex. ſ. cayphas 7 seniores
quebat flm testio^1 q^a ihesum. Inter
quos falsos testes duo surrexat
7 dixerunt se eu audiuisse dicete
q templu manufactu. h^o e teplu sa
lomonis sedm intellctm ipoz quod
edificatu erat quadraginta sex
annis poterat destrue^t 7 i t'bq due
bq redeficare. 7 ex h^o volebat q
cludet' q ipe diceret se ee deu. q'
q^i subito tn mirabile op^9 poterat
restaurare. Ipse vo dicebat d' co'
pore suo. Hijs g^o auditis intro
grat xpm d^s q tu gsueuisti hec
tanta logwi quod dicis ad hec
xpus nichil rnd^t. Videns summus
potifex q^r xpus nichil rndit int'
rogat eu cora oibq d^s Adiuro
te p deu viuu ut dicas nob' si
tu es x^c filius di q^i rnd^t tu dix
isti. q^u dicat Ego no dico ſ; tu
dixisti. Vel pt ee cofirma' q^i dicat
ita e sic tu dicis 7 amodo. i.
futuro videbitis filiu hois sede
re a dextris vtutis di 7 venient'
i nubibq celi. Statim g; cayphas
scidit vesti^ta sua d^s blasphamat
deu quid adhuc egem^9 testio^s. Cosue^do
erat iudeis audita blasphemia in
deu scinde^r vesti^ta sua 7 dixit
astantibq Quid vob' vi^r. ſ. facied'
d' isto latrone q^i deu blasphamat
Qui rnderunt oes reus e morte
i. dignus e ut gdepnet^r ad mor

te 7 tunc expuerunt i faciem ei i illa
facie gloſa i qua desiderant angeli
ꝓspicere. 7 h^o e ꝓpin^9 oes spuere ſ. i fa
cie ei q^r abhorabat^r sic reptu 7 ma
ledictu. tunc velauerunt faciem ei 7 da
bat ei alaphas 7 genuflexo saluta
bat eu i derisioz 7 iteru eu alap'
zadabat. dicentes ꝓphetiza quis e q^i te
percussit 7 a^a multa quiaabat^r ei
Et facto mane ſ. feria sexta duxerunt
eu ad pilatu q^i erat pses pui^e et
rector ciuitatis ihrlm p imperatore ro
manoz 7 erat gentilis. Hijs g^o pat
tis videns iudas q male fecerat tra
dens xpm retulit trigita argenteos
iudeis d^s peccaui tradens sanguinem ins
tu Cui iudi rnderunt tu videris quid
ad nos q^i diceret aia tua i manu
tua 7 proiectis argenteis i teplo re
cessit desperatq 7 laqo se suspedit
7 istud fuit maius petm q^r p^m^m
7 i signu hq stati scissq e p medi
u. 7 h' ipe possedit agru d' mercede
iniquitatis. ſ. infirmu q^i d^r tra moriem
ciu sic paradisus tra viuentium p p^c
cato proditionis. Vel possedit agru i pro
darn ſi^c q^r ex illis denarijs emp
tq e ager i sepultura pegrinoz
7 suspensus crepuit medius 7 diffusa
sut oia viscera ei^9 ſ; no p os po
tuit exire spus ei^9. q^r osculatus fuit
os dni. 7 io remansit i signu prodi
toris dignu ei fuit ut viscera q^i prodi
toz conceperat rupta caderet. gut
tur d' q^o vox prodicionis exierat la
queo artaret^r. 7 q^r dns i aere ex
sua prodicion crucifix^9 e ipe mito
i aere suspensus 7 demonibq associa
tus e. Itm q^r auarus erat 7 ꝓpt'
auaricia xpm tradidit punitus e sic
audiuistis. Punita e etia vxor eius
filijs vn ps ffiat filij ei^9 orphani
7 vxor ei^9 vidua. Ita gtinget p^
ditoribq 7 vsurarijs. Cu g^o pila
tus suscepisset ihesu in palacio suo
7 nesciret quid deberet ei facere exiuit

ad judeos q̄ stabat foris q̄r nō aude
bat int̄rare domum hōis gētilis ne co
taminaretur ⁊ dixit eis Que accu
sacōz affertis adūsū hōiez hunc R̄ñ ru
derunt d̄ duob̄ accusantes eū s. quia
p̄hibebat tributū dari cesari ut ex hō
moueretur pylatus ↄ̄ eū q̄r recipiebat
tributū c̄ Sc̄dō q̄r dicebat se regem
eē ⁊ hō ī p̄iudiciū imperatoris q̄ dn̄a
bat̄ tūc ī regno judeoꝝ ut ex duob̄ tā
q̄ inimicus imperatoris iudicaretur ad mor
te Pylatus v̄ō vocauit se seorsū et
p̄ma accusacōz nichil reputās q̄r for
te audiuerat dnm̄ dixisse iudeis
Reddite q̄ sunt cesaris cesari ⁊c̄ s̄z int̄
rogauit eū d̄ sc̄da d̄s tu es rex iudeo
rū R̄ñ rndt̄ dicis tu hō a te ipō an
alij t̄ dixerunt d̄ me s. q̄ rex sim
judeoꝝ Pylatus v̄ō rndt̄ Ego nō sū
judeus s̄z gens tua d̄ q̄ natus es ⁊ po
tifices tui q̄ tradiderunt te m̄i dicunt
q̄ tu dicis te regem eē judeoꝝ quid
fecisti Et ne a a̅ cā n̄ ista xp̄us rn̄
dt̄ Regnum meū nō est d̄ hō mundo
n. nō est t̄renū s̄z celeste Na s. in
hō mundo esset ministri mei defenderent
me tunc aut regnū meū non est
hic Tūc pylatus ↄ̄ rex es tu tunc
dixit xp̄us tu dicis q̄ rex sū ego
Ego eū ad hō veni ut testioniū p̄hibe
a v̄itati Tūc pylatus Quid ē v̄itas
⁊ nō exspectans rn̄sione p̄pt̄ strepi
tū q̄ faciebat judei ad ostiū sur̄rex
stati ⁊ iuit sc̄dō ad eos q̄ foris sta
bat ⁊ dixit eis d̄ ihū Quid ē hoc
Ego diligent̄ examinaui eū ⁊ nulla
causa inueīo ī hōie isto p̄pt̄ qua
debeat mori Credebat ei q̄ p̄pt̄ hō
v̄ell deberet desiste ab accusacion
S̄z ipi stati alia accusacōz addiderūt
dicētes q̄ ipe sua doctrina ↄmouit ⁊ p
uertit a via v̄itatis oēm gente incipi
ens a galylea usq̄ huc Pylatus v̄ō au
diens q̄ galileus esset ⁊ p ↄsequēs d̄
jurisdictione herod̄ misit eū ad hero
de regem galilee q̄ tūc erat ī iheru
sale ut ipe eū judicaret sicut suū p̄p̄
ditū fuerūt ei inimici herodes et
pylatus s̄z ex hō f̄ci fuerunt amici Hero
des aut̄ int̄rogauit eū d̄ multis cupiēs
vide aliqd̄ signū ab eo fi̅ Desidera
uerat ei a longo tp̄e videre ihesum
Judei aūt q̄ fuerunt cū secum fort
tori accusabat eū Dn̄s v̄ō n̄ he
rodi n̄ accusatorib̄ rndt̄ Propter
tm̄ p̄mo q̄r herodes indignus erat au
dire a dnō secreta dīna Sc̄dō q̄r
dn̄s noluit ad peticōz tm̄ passiuis
hōis facere signum Tercio ne utilit̄
passiōis differret̄ Si n̄ ei rndisset
herodi ⁊ fecisset aliqd̄ signū corā
eo potuisset euadere. s̄z ipe oblatus ē
p nob̄ q̄r ipe voluit ⁊ sic agnus
corā tondente se obmutuit ut ex
hō remittet̄ ad pylatū apud quē
judei instabat p morte eius ⁊ sciebat
eos nō cessare donec crucifigeret̄
Herodes v̄ō videns q̄ n̄ h̄ q̄ pote
rat eū ↄdempnare ⁊ absoluere nec
accusatorib̄ suis vellet rndere rep̄u
tauit eū fatuum ⁊ repulit eū a
se ut remitteretur ad pylatū Mili
tes v̄ō herod̄ ut h̄ applauderent in
dn̄i ut eciā eis placeret induerūt
eū veste alba ⁊ illuserūt ei sicut
fatuo clamāb dn̄i p̄s eū fatuū
⁊ p̄iaceb luto p̄s eū ⁊ p̄s sic indu
tū ad idem fatuitate ligatū ē
duxerunt eū ad pylatū ut d̄ eo
faceret p ut h̄ placeret Cumq̄ pylatus
suscepisset ihm ī pala suo it̄m z̄
exiuit ad judeos volēs dicere eū
tamq̄ innocentem allegās q̄ n̄ hero
des ad quē ip̄e exspectabat iudiciū
ↄdempnauit et ipe q̄nuis diligent̄
examinauit eū nulla in causam
mortis inueniebat in eo ūn dixit
eis herodes nulla cā inuēta ī eo
remisit eū. faciā igr̄ eū flagel
lari ⁊ flagellatū dimittā forte hō
dixit ut judei hac pena saciati desiste
rēt ab accusacōn s̄z ipi stati clama

No[ta]

merunt crucifige crucifige eum. Mira
res pylatus infidelis iustior erat
iudeis fidelibus, ille volebat mortem
compescere isti sola invidia ut occiderent
clamabant. Per hoc multi sunt qui di
vinis obsequiis deputati et precellunt a
lios et dignitate ditiores sunt lay
cis et numquam erubescunt peiores quam layci.
Pylatus vero post hunc clamorem dixit
eis quia accusatores defecerunt adiuste
eum et ipsi tunc dixerunt et addiderunt
dicentes quia ipse est filius dei. Tunc py
latus magis timuit et quesivit ab eo
unde esset qui non respondit ei verbum. Dixit ei
pylatus michi non loqueris nescis quia
habeo potestatem crucifigere te et dimittere.
Tunc dixit xpistus non haberes in me po
testatem ullam nisi tibi datum esset desup
er a deo et a cesare et quia oportet iudi
cem iudicare secundum allegata ideo maius
peccatum habet qui me tradidit tibi scilicet iudas
et iudei quia illi sola invidia peccave
runt tu vero ex timore superioris. Sed
notum quod circumstancia aggravat peccatum
et diminuit si non in toto tollit.
Stando in istis verbis uxor pylati
misit ad eum nuncium dicens. Caveas py
late quid facias quia in ista nocte vi
di mirabiles visiones de eo. Tunc
pylatus volens dimittere causa dilecti
eum dixit eis. Consuetudo est vobis
ut dimittam vobis unum incarceratum propter
reverenciam festi. Ego habeo duos in
carcere scilicet xpistum et barrabam. Si scio quod
non vultis occidere xpistum quia malicia
sua non est tanta tamen ego volo sci
re quem vultis de duobus dimitti re
gem iudeorum an barrabam qui propter homi
cidium erat in carcere et latrocinium.
At illi dixerunt dimitte nobis barrabam.
Quibus pylatus respondit. Quid ergo
faciam regi iudeorum. At illi clamabant
crucifigatur. Pylatus vero respondit re
gem vestrum crucifigam. Qui dixerunt re
gem non habemus nisi cesarem. Si hunc di
mittis non es amicus cesaris. Py
latus vero videns quod nichil proficeret

fecit xpistum nudum ligari per ministros except
tis femoralibus ad quandam columpnam lapi
deam que est in platea civitatis ierusalem ut
patet et ab omnibus videtur et fecit eum flagel
lari corrigiis nodosis acutis et tantum ita quod
totum corpus eius quod amabile erat flagellatum
dum vulneratum et sanguine perfusum, ita ut
adhuc in columpna vestigia sanguinis os
tendat. Fecit autem pylatus xpistum flagel
lari quia sanccitum erat a romanis ut
crucifigendus prius flagellaretur et hec fe
cerunt milites pylati coram oculis omnium
iudeorum ibi expectancium. At illi nondum
saciati tanta pena suggesserunt militibus
pylati ut eum illuderent tamquam fatuo regi.
Tunc milites fecerunt quoddam sertum de spi
nis acutissimis super caput eius tamquam coro
nam regis et dicunt quod ea viderunt ad de
votionem maris quorum acies non numquam dur
ra est quam spina et fortissime penetrativa
unum poterat acuta cuspide et illi acules
cruore de capite extraxerunt. Arundi
nem dederunt in manum eius tamquam sceptrum.
Clamidem coccineam ad similitudinem purpure
qua reges utebantur circumdederunt ei et illum
debant ei tamquam regi volentes regnare et
non valentem. Iudei autem dicebant ei flec
tendo genua sua coram eo in irrisione
Ave rex iudeorum quia diceret tu dice
bas te esse regem iudeorum modo coronatus es
et ornatus sicut decet talem regem et alii
maiores acceperunt arundinem de ma
nu eius et percuciebant caput eius. Alii de
pilabant sibi barbam, alii non sic saciati
nequissime dabant sibi alapas percucientes modo
una maxilla modo alapam aliam. Et
dum hec agerentur supervenit pylatus et videns
eum tam graviter vulneratum et fetidum le
vidum sic doloribus afflictum ut nec pe
dibus stare nec bene ambulare valeret cogi
tavit si iudei eum talem viderent et eius
miseriam audirent non fuerunt lapidibus
duriores absolvent eum compacientes ei.
Et sic duxit eum foras ad plateam u
bi erat multitudo expectans eventum
negocii et ostendit eum taliter coronatum

tam crudelit' tractatu sic trāsformatu
d's. Ecce h'o adducō eū foras ut sciatꝭ
q' nulla causā mortis īuenio ī eo.
Pontifices vō et ministri eorū h' audi
entes clamaverūt dicentes. crucifige cruci
fige eū. 7 ad h' petendū alios puocā
bant tūc pylatꝰ dixit Tollite eū vos
7 crucifigite. At illi dixerūt Nos le
gē h'em⁹ 7 s'cd'm legē debet mori q'a
filiū dei se fecit 7 si eū dimiseris nō
eris amicus cesaris q' nos accusa
bim⁹ te etc. Pylatꝰ vō h'o audiens mul
tū timuit incurrere ira cesaris et
nō dei 7 accepta aq' lavit man⁹ suas
corā ppl'o d's. Innocēs ego sū a sang
wie iusti h'⁹ q' ego q'd cogito facere vos
cogitis me facere q' deū 7 q' oēm ro
nem violet. Tūc ppl's r'ndit pylate
fac' occidere eū nichil timeas nā sāg
wis ei⁹ sup nos 7 sup filios nostros
q' nō credent p h'o peto a dō puniendos
O iudei maledicti quō ista ipcā venit
sup vos 7 sup filios vr'os quī ipsi
pagani occiderūt xpm perdiderūt sapi
encia 7 p̄tatem 7 dispsi sūt p totū
mundū. Tūc pylatꝰ videns q' nichil
pficeret cū eis q' sic obstinati erant
sedit p tribunali et dedit sniaz q' cruci
figeretur 7 morte latronū moreret' sic
miseri iudei petebant Et ordī h'o sili
morte duos latrones cōdempnabat O
abhominabilis maledicta pylatꝰ timuit p'de do
minium terrenū 7 io dedit sniaz mortꝭ
q' illū q' erat deus 7 dator vite re
demptor 7 salvator omnū. O iniusta 7
maledicta sniā sciebat pylatꝰ dnm̄ ī
nocentem 7 iustū 7 sciebat q' p in
uidiā tradidissent eū. 7 tū ad morte
cōdempnavit eū lata g'o snia a pylato
q' xpm milites exspoliaverūt eū cla
mide purpurea induentes eū vestib⁹
suis 7 posuerūt crucē sup humerū ei⁹
ut portaret eā ad locū ubi crucifigi
debet ex cui⁹ cōtinua visione 7 porta
cōe fatigacione tā interi⁹ q' exteri⁹
cōfuit affligebatur. 7 alij duo latrones

cōdempnati cū eo sil' cū suis crucib⁹ ī
collo positis p⁹ eū ibat ut ex illorū
societate magis diffamaretur. Unde
bar' cū eod' crimine cōdempnatꝰ cū illis
cū vna esset p̄na oīm Multitudo at
ppl'i tā iudeorū q' gentiliū seq'bat' eū
aliq' ut insultaret et illuderet gau
dentes d' penis ei⁹. alij ut videret si
se a morte liberaret ut si mortu⁹
ad miraculū faceret sic ad q' finē
q°. deveniret. Possz aut dicere dicere mi
q' fuit ma' q' tm̄ diligeret filiū suū
sic bta maria dilexit xpm ñ fuit
aliq' creatura q' tm̄ doleret d' morte
x' sic ipsa. ubi g'o fuit q'n xpc sic tē
tabat' videtur h'm verū ē q' nō le'
q' bta v'go fuit ī orto ubi xpus
fuit pditꝰ captꝰ 7 ligatꝰ ñ ī do
mo āne ubi ductꝰ fuit 7 alapis
pcussꝰ ñ in domo caypħe ubi fuit
male tractatꝰ ñ le' q' fuit ī do
mo pylati ubi xpus fuit ad mor
tē cōdempnatꝰ 7 ro ē q' locū illa
maxīe ppt' psonas q' ibi erat et
habitabat nō erat h'm honesta 7 io
x' noluit q' mr̄ sua q' erat hones
tissima staret ī loco ihonesto et
maxīe ppt' iudeos crudelissimos q̄
forte matrē ī obpbiū filij offen
dissent Sz h'm legit' q' dū duce
bat filiū ei⁹ xpm sic flagellatū
sic spinis coronatū sic crucē fossatū
sic crucē portatū sic discalciatū
sic sanguine cruentatū sic liuidū
sic latronib⁹ sociatū ex civitate
ad locū calvarie ubi mulieres erat
expectātes ad porta civitatꝭ q' plora
bat et expectabat vidē xpm sic ducē
tū Et nō ē dubiū q'n bta maria
erat ibi expectās vidē filiū suū dul
cissimū. Uñ d' bnardꝰ q' q'n v'go
maria vidit filiū suū dilectū ita
spinis coronatū portātē crucē ī sca
pulis q' portat totū mundū ita
vidit flagellatū ita cū fine ad cal

lu ligatu ita deforītū illū q̄ ē ſpe
culū ⁊ glā āgelor̄ videt ita tñſ
formatū dr̄ q̄ deficit ſpū ⁊ nō r̄
maſit ī ea ſpūs vite q̄ʒ videbat
vitā ſuā mori n̄ potuit ſe ſuſte
tare ſʒ aliē mulieres q̄ erāt cū ea
ſuſtētabāt eā n̄ mirū q̄ʒ nō eſt
aliq̄ mr̄ q̄ ſi videt filiū ſuū ſic
duci q̄n p̄ dolore in extaſi caderet
⁊ tāto fuit maior dolor virgīs ma
rie quāto eī filiꝰ fuit nobilior
oī creatura · Vn̄ xp̄us videns eās plo
rātes ⁊ ſequētes eū dixit eis Filie
ierusalē nolite flē ſup me ſʒ ſup
vos ⁊ ſup filios vr̄os flete q̄ʒ ve
niēt dies ī q̄bꝰ dicēt bte ſterileſ
q̄ nō genuerūt ⁊ q̄ filios nō lac
tauerūt · q̄ʒ dicat nolite flē ſup
me q̄ʒ cito r̄ſurgā ſʒ flete ꝓpter
deſtructōē ciuitatis vr̄e q̄ funditꝰ
deſtruet ꝓpt̄ pctā inhitanciū q̄d ī
me ꝑpetrātur · Et cū ꝑtranſiſſʒ ali
quātulū portā ciuitatis inuenerūt
q̄ndā hoīeʒ noīe ſymonē venientē
d̄ villa q̄ iuſſu pylati cogerūt ut
portaret crucē portare ihū Erat eī
xp̄us debilitatꝰ ꝓpt̄ p̄cedētes afflictō
nes q̄ eā nō poterat portare et
puenerūt ī mōteʒ caluarie ⁊ ibi
fixerūt ōs tres cruces ꝑ ordinē ſʒ
crucē dnī poſuerūt ī medio · Ita q̄ hē
bat vnū latrōē a dextris ⁊ aliū a
ſiniſtris ⁊ p̄mo crucifixerūt alios
duos latrones ut xp̄us audiēdo do
lores ⁊ labores atqʒ clamores eorū
magis doleret ⁊ timeret crucē Cum
bꝰ crucifixis milites ſpoliauerūt
xp̄m oībꝰ indumentis ſuis ita q̄ʒ r̄
maſit nudꝰ exceptis femoralibꝰ
ſuis quas quidē veſtes milites
int̄ ſe diuidebāt ⁊ q̄ʒ q̄tuor erāt
milites q̄tuor fuerūt ptes ut q̄
libʒ pte ſuā reciperet ſʒ tunicā ſuā
nō ſciderūt q̄ʒ erat d̄ſup ɔſuta
ꝑ totū ad modū corrigie ī pelli
ceis ⁊ io mittebāt ſorte ſup eā

vn̄ ī pſ̄ diuiſerūt ſibi veſtimēta mea ⁊ ſup
veſtē meā miſerūt ſortē · ⁊ illi nō fue
rūt milites ꝓmo porcꝰ ribaldi q̄ ita
paupes veſtes int̄ ſe diuidebāt Cū
ſo milites leuauerūt eū in crucē et
crucifixerūt ābas manꝰ in brachijs crucis
⁊ ita longis clauis q̄ ex vtrīꝗ̄ ꝑfora
ērāt ⁊ ſanguis inſ̄uerūt int̄ lignū
⁊ vlt̄ lignū apparebat clauꝰ ſāgwīo
lētꝰ et ex vulnibꝰ manuū fluebat ſāg
wis vſqʒ ad t̄rā · Poſtea accipiebant
pedes eī ita fortit̄ traxerūt adūſus
t̄rā q̄ oēs coſte eī poterat nūari pſ
Foderūt manꝰ meas ⁊ pedes meos
dinumerauerūt oīa oſſa mea · ⁊ q̄ʒ lignū
crucis ādō erat ſtrictū q̄ duo pedes
nō poterāt diuiſim cōfigi ī eo poſue
rūt vnū pedē ſup aliū ⁊ cū magno
clauo cōfixerūt ābos et cū dnūs ſic
pēdet ⁊ crux et t̄ra eiꝰ ſanguine ꝑfū
dērētur · pōtifices ſcribe ⁊ ſeniores iu
deor̄ illudentes eū dicebāt Alios ſal
uos fecit ſeipm̄ nō nō pt̄ ſaluū face
ſi rex iſrl̄ ē deſcēdat nūc d̄ cruce ⁊
credimꝰ ei · Etiā q̄ p̄teribāt blaſphēa
bāt eū dicētes Vach q̄ deſtruit tēplū
dī ⁊ ī tribꝰ diebꝰ r̄edificat q̄ʒ dice
ret ſi ē tante v̄tutis q̄re nō ſaluat
ſeipm̄ Et ſtatī crucifixo dnō q̄d fac
tū ē hō ſexta tenebre fc̄e ſūt ſup
vniūſā t̄rā vſqʒ ad hora nona et
ſol obſcuratꝰ ē Mer mirū q̄ʒ ī a q̄
hīt lucē ſuā perijt et obſcurabat̄ et pe
tre ſciſſe ſūt ⁊ t̄ra fortit̄ tremuit et
velū tēpli ſciſſū ē a ſūmo vſqʒ deor
ſū q̄d erat an̄ fores tēpli appēſum
ad tegendū fores appoſitū et etiā inte
riores velū ut d̄ Joſephꝰ ⁊ ī ewāg̃
nazareor̄ d̄r q̄ ſuplimiare tēpli ſciſ
ſū ē ꝑ mediū · Stabat aūt iuxt eū ⁊
iohēs ewāgeliſta ⁊ alie mulieres a
longe aſpiciētes ꝓpt̄ r̄more ⁊ tumultū
ꝑpl̄i videntes oīa q̄ cū dnō fiebāt ap
paritibꝰ oībꝰ ſignis oēs ꝑplus r̄uerſ
ſūt tūdentes ꝑtora ſua ⁊ dicētes O la
trones q̄d fecīꝰ nos nō audebāt tn̄
manifeſte dicere n̄ oſtendere ꝓpt̄ tiorem

No[d]

scribarum et seniorum. Pylatus autem videns hec
mirabilia fecit scribi in quadam tabula tytu-
lum talem Jhesus nazarenus rex iudeorum
et hanc tabulam fecit affigi cruci ut appa-
reret super caput eius quam scripturam multi le-
gerunt et erat scripta hebraice grece et
latine. Et nota quod crux non habebat super lig-
num transversum aliquid sed habebat formam thau
ut sic .T. ista sic quod ipse non haberet ubi ca-
put appodiaret. Sed pylatus supposuit
claviculam et tabulam ei affixit in qua erat
tytulus triphariam scriptus. Hic ergo dicitur in
ligno domini quatuor ligna fuisse diversi ge-
neribus scilicet lignum erectum transversum tabu-
la supposita et truncus cui crux affixa est.
Quatuor ligna erant in cruce ut dicitur
est scilicet palma cypressus cedrus et oliva. Vi-
dentes autem iudei scriptum a pylato super crucem
Jhesus nazarenus rex iudeorum dixerunt no-
li scribere rex iudeorum sed quia dixit se regem
esse iudeorum quibus pylatus respondit quod scripsi
scripsi. Et postquam crucifixus fuit ipse dominus orabat
patrem dicens pater ignosce illis quia nesciunt quid
faciunt. Et post hec verba latro qui erat a
sinistris sicut malus ante fuerat in vita sic
malus non est oblitus in morte audiens
iudeos xpm blasphemare dominus insultavit
Si tu es xpus salva temetipsum et nos
insultavit loquens quasi diceret tu
es xpus non apparet oppositum quod non sit
verum quia si tu esses salvator salva-
res te et nos quod non potes. Dominus vero
nichil respondit. Sed alter latro qui erat a dex-
tris eius fiens est adiuratus eum et pro fi-
dei et reprehendens illum dixit Neque tu
times deum cum sis nobiscum condempnatus
ad mortem et tu et ego digna factis recipi-
mus recepimus. Iste vero morte bis meruimus
sed hic non quia nichil mali gessit et con-
versus se ad xpm prout potuit dixit

No[d]

Memento mei domine dum veneris in regnum
tuum. Ecce iste latro fecit quinque per que ven-
iam et graciam impetravit. Primo blasphe-
miam increpavit. Secundo se accusavit. Tercio xpm
excusavit. Quarto veniam postulavit. Quinto fidem
quam de xpo in corde habebat audacter
annunciavit dicens domine dum veneris in regnum tuum
Videbat enim esse hominem mortalem et
confitebatur eum regem eternum id est verum deum
et verum hominem et ideo xpus statim respondit
ei. hodie mecum eris in paradiso. hoc est dicere
hodie post mortem nostram anima tua erit
mecum. ubi enim ego sum et videbit di-
vinitatem meam quod est esse in paradiso. At-
tende penitentis mirabilem dignitatem
et salvatoris ineffabilem largitatem la-
tro petebat solummodo sui memoriam sed omnium
peccatorum veniam et eternam gloriam obtinuit et con-
secutus est. Hiis itaque peractis mater eius que
stabat a longe videns quod multitudo
populi recesserat venit ad filium cum du-
abus sororibus suis et maria magdalena
et iohanne evangelista. Johannes vero posuit se
sub brachio crucis sinistro et maria
cum aliis stetit sub dextro et ambe tanta
tristicia et loqui pre dolore non valentibus
duos stetit mirem suam prodidisse obse-
quium sponse et stati pede solacium fili
Volens eam aliquantulum consolari dixit ma-
tri. ecce filius tuus loquens de iohanne.
hunc habeas loco filii et ad ipsum re-
curras in omnibus tuis agendis. Sic ad
filium. Deinde dixit Johanni ecce mater
tua id est curam eius habeas sicut bonus filius
de bona matre et ex ista hora iohannes
accepit eam in curam suam ut ei serviret
viret. Mater autem noluit amplius mo-
re filii de cruce discedere. Unde erat pre-
sente cum societate sua xpus dolo-
re vulnerum invalescente et morte
appropinquante clamavit fortiter. Hely
hely lamazabatani. id est deus meus deus
meus quare dereliquisti. diceret ei
se dereliquisti quia tot calamitatibus
a patre expositum. Vel quia passio sua
inutilis videbatur eo quod de toto genere
humano unus solus apparebat credens
scilicet latro. Et paulo post hec verba dixit
Sicio. non vero nec de aliquo de sua
societate poterat sed populum qui
non habebat unde mereri aquam in animo
Crucifixores autem audientes quod clama-

ucrat hely hō intellige[n]s crediderūt
q[uod] clamaret helyā dixerūt vide
bi[mus] an si veniat helyas ad depo
nend[um] eū ac si portaret vel potet &
fco modico intuallo dati crucifix
ores optulerūt ori suo i quadā
spongia aceti ut d[icit] Aug[ustinus] con[tr]a
all[ter] vō dicit q[uod] fuit vinū cū felle
mixtū & alt[er] d[icit] q[uod] fuit vinū
murzatū h[oc] sc[ilicet] l vult q[ui]lib[et] eor[um]
dic[er]e q[uod] tal[is] fuit pot[us] q[ui] p[ro]p[ter] ama
ritudīe all[ter] nō gustasse voluit
libe[re] Modo videte quāta fuit
ing[ra]titudo h[um]ani gen[er]is q[uam] creatore
suū Ipe ē q[ui] od pascit & por
tat i cruce siti moriet[ur] sic eni
poterat mori siti sic ex vulne
rib[us] vn[de] b[e]n[e] poterat dic[er]e i[llu]d q[uo]d h[abe]t[ur]
cātac[um] Popule me[us] quid feci t[ibi] t[ibi]
Vinea mea elcā z[e] Et p[ost] tale
gustatū dixit dn[u]s Cōsumatū est

No[t]a

q[uod] duob[us] mod[is] pt expo[ni] Pmo mo
sic ɔsūmatū .i. ɔpl[et]ū qcquid dicūt scriptu
re d[e] natiuitate vita & morte me
a ɔpletū est Scd[o] sic ɔsūmatū
e[st] .i. saluacio & redempcio p[er] morte
meā h[um]ani gen[er]is ɔsūmatū e[st] Et
p[ost] h[oc] clamauit voce mag[na] d[icen]s Pater
i ma[nus] tuas ɔmēdo spm̄ meū Et
h[oc] dicto iuclinauit caput ad t[er]rā si[cu]t
ali[qu]is q[ui] recedit ab aico & emisit
spm̄ Tūc aīa ei[us] liberta descēdit
ad limbū & corp[us] eiu[s] s[an]ct[issi]m[u]m ma
sit sic mortuū i sepulch[ro] cruc[is]
ia hō nona erat Modo atten
de testamētū mirab[i]le q[uo]d xp̄c fecit
i fine vite sue Pmo reliq[ui]t cru
cifixorib[us] vesti[me]nta sua 2o corp[us]
suū cruci & passio[n]i tradid[it] 3o la
troni paradisū ɔcessit 4o matre su
ā desolatā disc[ipu]lo ɔsolandā ɔmisit
Quīto inimicis suis pace obtul[it]
Sexto spm̄ suū s[iv]e aīaz i manus pa
tris ɔmēdauit De h[oc] testa[men]to tā mi
rabili lo[quitu]r b[ea]t[u]s Ambro[sius] d[icen]s Auc
tor pietatis pendens i[n] cruce ... ma
gis pietatis offi[ci]a diuidebat

p[er]secucio[n]e[m] aplis . pace disc[ipu]lis . corp[us] iude
is . p[at]ri spm̄ . v[ir]gīm paranympho latro
ni paradisū . peccatorib[us] īfernū cruce x[rist]ianis
xpianis delegauit Istud testamētū xp̄c
i vita ɔdidit et i morte ɔfirmauit
Primo igi[tur] legauit p[er]secucio[n]e[m] aplis i[d est]
eū i morte legauit q[uo]d ipe i vita
possedit, & i[llu]d legatū fuit p[er]fecte solu
tū Petr[us] quidē b[e]n[e] huit legatū suū
q[ui]a multas p[er]secuc[i]o[n]es sustinuit & tand[em]
v[er]so capite crucifix[us] fuit Sc[ilicet] Bar
tholome[us] q[ui] p[ost] multas p[er]secuc[i]o[n]es exco
riat[us] fuit & sic d[e] oīb[us] p[er]sequēs si vis
hereditatis quippe trasit ad heredes cū suo
one[re] Oportuit xp̄m pati & sic intra
re i gloria sua cū honore . s[ed] onere
isto nō possederūt eā apli q[ui] dixerūt
Per multas tribulac[i]o[n]es oz nos oīs
intrare i regnū celor[um] Cū isto onere
possidet eā oīs fideles Oēs q[ui] pie
viuere volūt i xp̄o ihesu p[er]secucio[n]e[m]
paciūtur Stulti aut sūt illi q[ui] volūt
h[ab]ere honore celestis hereditatis & no
lūt pati onus alicui[us] calamitatis q[ue] vt
d[icit] Jero[nimus] Difficile ē imo īpossibile ut
p[rese]ntib[us] q[ui]s fruat[ur] bōis & futuris deli
cijs ut d[e] delicijs trāseat ad delicias
ut h[ic] ventrē & illic mentem īpleat
& ubiq[ue] glos[io]s[us] appareat Xp̄c ē nō
huit h[ab]ere honore p[at]ris celestis s[ed] o
nere & arbitrate pane q[ui] vult ergo
h[ab]ere celeste hereditate, oz q[uod] h[ab]eat hu
militate carnis mortificac[i]o[n]e[m] voluntaria
paupertate t[a]lis ē sūt vi p[er]fecti Scd[o]
legauit pace disc[ipu]l[is] d[icen]s Pace relinq[uo] vob[is]
pace meā do vob[is] Xp̄c ē p[re]t[er] aplos
h[ab]ebat septuaginta discipulos q[ui] nō erāt
adeo fortes ad sustinend[um] p[er]secuciones
sicut erāt apli & illis legauit pace p[ro]
toris ut pace et[er]nitatis, & etiā pa
ce t[em]p[or]is donec fortificarent[ur] nō eni
debilib[us] & ifirmis statī sūt ɔmissa p[ro]
necda s[ed] ipi fortificati p[ost] morte x[rist]i
legatū aplor[um] s[cilicet] p[er]secucio[n]es acceperūt
Tercio legauit corp[us] suū iudeis ut s[ic]
spm̄ flagellarēt crucifigerēt felle
& aceto potarēt lancearēt tumula
rēt & sic mist[er]iū n[ost]re salutis p[er]ficerēt

ret Quarto legavit proprium spiritum. Hec cla
mat voce magna aut pater in manus tuas com
mendo spiritum meum. In quo instruimur morientes
quod debent cum magno gravi et cordis affec
dei misericordiam implorare deo se commendare pro omnibus
sicut animabus debent de sua anima specialiter curam
habere. Item cum xpus apostolos deo commenda
verit ante passionem et matrem discipulo in
cruce existens in statu mortis tunc curam de
suo spiritu habuit specialem in hoc nobis exemplum pre
bens ut in morte spiritum nostrum deo commen
demus. Quod ideo facimus quia quod est in ma
nu dei servatur. Joh. 10. Nemo potest ra
pere de manu patris mei. Quinto legavit
virginem paranymphe quia scilicet matrem suam dedit
custodiendam Ioh. Quod quidem congruum fuit
decet enim conditorem legis legem servare quam
statuit xpus enim statuit in quadam deus
quadam lege dicens honora patrem et matrem
Ille autem honor intelligitur non solum in assurgen
do in obsequio et ministratione. Decuit igitur xpum
de matre desolata curam habere et ipsam sol
licite commendare, et ideo commendavit eam
discipulo suo Ioh. ut si aliqua consolatione
reciperet de morte filii ex custodia fide
lis discipuli. Amiserat enim sponsum suum et
filium et in consolationem recepit discipulum et a
micum fidelem. Sed tunc qualis erat consolatio eius po
terat sicut dicit Bernardus. Verum tuam ma
tris animam pertransivit gladius. Non plus
quam gladius erat sermo mulier ecce filius
tuus. O quale commercium Johannes pro ihesu
servus pro domino traditur discipulus pro magistro
filius zebedei pro filio dei purus homo pro
vero deo. Sexto legavit latroni paradisum
qui dixit Amen dico tibi hodie mecum eris
in paradiso. Consuetudo est regibus qui coro
nantur et milites faciunt larga mune
ra dant. Hodie xpus latronem militem de
novo fecit et cum voluit aliquem hono
rare quia ipsum super equum suum sedere fecit
vestes suas sibi tribuit paramentum ab
eo requisivit et de familia sua eum esse
constituit et castrum nobile sibi tribuit
Equus xpi fuit crux super equum istum
hunc militem posuit cum crucis patibulo

Voluit eum sustinere. Vestes regales sibi dedit
quia pro imputato sanguine fuit aspersus. Juramentum
ab eo exigit quia latro cum confes
sus est verum deum dicens memento mei domine
dum veneris in regnum tuum. De familia sua
eum fecit quia dixit ei hodie mecum eris
~~[illegible]~~ in paradiso. Postremo dedit
sibi nobile castrum non corruptibile sed celeste
regnum dicens in paradiso. Plus dedit sibi quam
peciit. Ille enim petebat benignitatem
et sui recordationem sed xpus sibi dedit celeste
regni possessionem. Septimo legavit
patribus [illegible] quod quidem legatum val
de competit eis quia plus decet eos sta
re in inferno quam in celo, plus decet [illegible]
stare in luto quam in florido, plus decet
stare servum in agro quam in regis pa
lacio, plus decet latronem esse in pati
bulo quam in regali solio. Octavo le
gavit crucem xpianis penitentibus et hoc
quia dixit Si quis vult venire post
me abneget semetipsum et tol
lat crucem suam et sequatur me. Ex
quibus verbis ostenditur quod penitencia debet esse
humilia ut scilicet homo penitens nichil de
se presumat sed totum se deo subiciat et
ideo dicit Abneget semetipsum. Item
debet esse voluntaria ideo dicit tollat cru
cem non sibi violenter imponat. Augus
Neo [illegible] bene fecit et si bonum fit in
quod fecit. Item debet esse aspera et af
flictiva et ideo dicit crucem quia carnem
suam cruciare et affligere debet. Quantum
Qui xpi sunt carnem suam crucifixerunt
cum viciis et concupiscentiis. Debet
eciam esse continua [illegible] et similia in
Nota. tencione [illegible] Et nota quod sicut adam
sexta die et sexta hora peccavit sic xpus
sexta die et hora passus est scilicet vi
ea die et hora passus est et hora in qua
mane et ea die feria est hora in qua
ante regnis. Et sicut adam ambulavit deo
in paradiso ad auram post meridiem
expulsus est de paradiso ita post meri
diem domino moriente homo rediit ad
paradisum. Mortuo itaque domino et ma
tre cum societate sua iuxta corpus

filii sui perseuerate erre cum sero iam festum erat in aliquantulum post vesperas Judei venerunt ad pylatum dicentes ei Duo latrones quos hodie fecisti crucifigi adhuc sunt in crucibus et nescimus vtrum sint mortui an viui si est de licencia tua ibimus illuc et si adhuc vixerint frangemus eorum crura ut citius moriantur ut hodie possint deponi et sepeliri quia non licet eos manere in crucibus usque cras propter festum nostrum. Pylatus respondit placet mihi ut crura frangatis. Quod placuit tunc iudei acceperunt quosdam de familia pilati et venerunt ad locum ubi xpus crucifixus erat et inuenerunt duos latrones adhuc viuos propter quod fregerunt eis crura ut citius morerentur. Ad xpm autem venientes inuenerunt eum mortuum. et ideo non fregerunt eius crura sed vnus militum pylati qui crucifixerat xpm ut placeret iudeis etiam si non esset mortuus quod statim moreretur accepit lanceam et dedit vnum magnum ictum ei in latere dextro et fecit vnam aperturam magnam et statim de illa plaga exiuit sanguis et aqua et de quo sanguis ille defluxit per lanceam ad manum percucientis et cum tangeret manu oculos mox clare vidit qui prius caligauit oculis et doluit. Iste miles vocabatur longinus qui quiescit martir et effectus est cuius corpus iacet mantue ¶

Nō

Notandum quod in ista plaga fuerunt tria primo quia vulnus fuit magnum vnde non dicitur vulnerauit sed aperuit ad ostendendum quod illa plaga est sicut porta per quam emanauerunt ob delicias paradisi in mundum et per quam oportet tota natura humana intrare in regnum celorum. Per istam portam exiuit totale residuum precii eius carnis dedit in crucifixione. Secundum quod fuit in ista plaga est quod de ea exiuit sanguis et aqua pura et istud est contra naturam quia statim mortuo homine sanguis coagulatur ut fluere non possit. Primo quod miraculo ostenditur quod ipse erat verus deus. Tercium quod in ista plaga fuit est quod non solum sanguis fluxit sed etiam aqua ad ostendendum quod passio xpi est lauacrum quod lauat nos a peccatis quod in aqua notatur et nutrit nos in bonis quod notatur in sanguine. in quo consistit vita. Item possumus dicere quod hoc factum est ex dispositione diuina ut sicut de latere dormientis ade formata est eua sic de latere xpi in cruce dormientis sompno mortis formata est ecclesia quia cum xpo sanguis est signum reconciliatorum et redemptorum nostra fecit per sanguinem xpi et ideo sanguis et aqua sic exiuerunt. Quo facto milites pylati videntes pro certo quod xpus erat mortuus recesserunt et adhuc non deposuerunt de cruce sed relictum dimiserunt sic. Post hec duo discipuli xpi scilicet Iozeph et nycodemus iuerunt ad pylatum et pecierunt licenciam deponendi corpus ihu qua habita venerunt et deposuerunt corpus ihu de cruce et inuoluerunt illud in syndone munda cum mirre aromatibus sicut mos iudeorum et posuerunt illud in monumento nouo in quo nullus vnquam positus fuerat et erat excisum in petra in loco in quo crucifixus est dominus et reuoluentes lapidem magnum ad ostium monumenti abierunt. Redijt beata virgo que cum societate sua vix fuerat sepulture assumpto iohanne et vna de sororibus redijt domum tota lassa ex concussione sororis et fratris. Maria magdalena et alia soror marie remanentes adhuc steterunt prope sedentes qualiter possent monumentum aperire. et corpus domini vngere et in hoc terminatur historia passionis. Notandum quod xpus dat nobis multa documenta ex sua passione. Primum est ut sibi sepe gratias agamus de hijs que pro nobis sustinuit et de bonis que per passionem eius consecuti sumus. Secundum est ut ex consideratione ardentissimi amoris quem in passione ostendit ipsum super omnia diligamus. Tercium ut quantum deus peccatum odit cognoscamus qui pro peccato tollendo voluit tanta sustinere vulnera

Nā

tum crudeliter occidi. Quartum ut quam
gloriosum sit regnum celi cognoscamus pro quo
nobis acquirendo sic oportuit Christum pa-
ti. Quinto ut exemplo Christi non erubescamus
in corpore nostro tribulaciones et mise-
rias supportare pro peccatis nostris quia Christus
non pro suis sed pro nostris tollendis tot
pertulit passiones. Sexto ut ex conside-
racione pene quam pro nobis sustinuit
quasi nichil penitenciam nostram reputemus. Septimo
ut sciamus per quam viam intravit in celum
quia per viam crucis et asperitatis. Octa-
vum ut fiducialiter credamus deum esse largum
in misericordia qui sic affluenter sanguinem suum
fudit pro nostra miseria qui est benedictus
in secula. Amen. Amen.

Grates in fine refero Christo sine fine

Deo gracias.

Iam opus exegi quod nec Iovis ira nec ignis
Nec poterit ferrum nec edax abolere vetustas.
Cum volet illa dies que nil nisi corporis huius
Ius habet incerti spacium mihi finiat evi
Parte tamen meliore mea super alta perhennis
Astra ferar nomenque erit indelebile nostrum.
Et nota bene.

Explicit passio domini nostri Ihesu Christi

memoriam fecit mirabilium
memor esto verbi tui servo tuo
in quo [illegible]

m m m magister [illegible] mondua

118
118
236